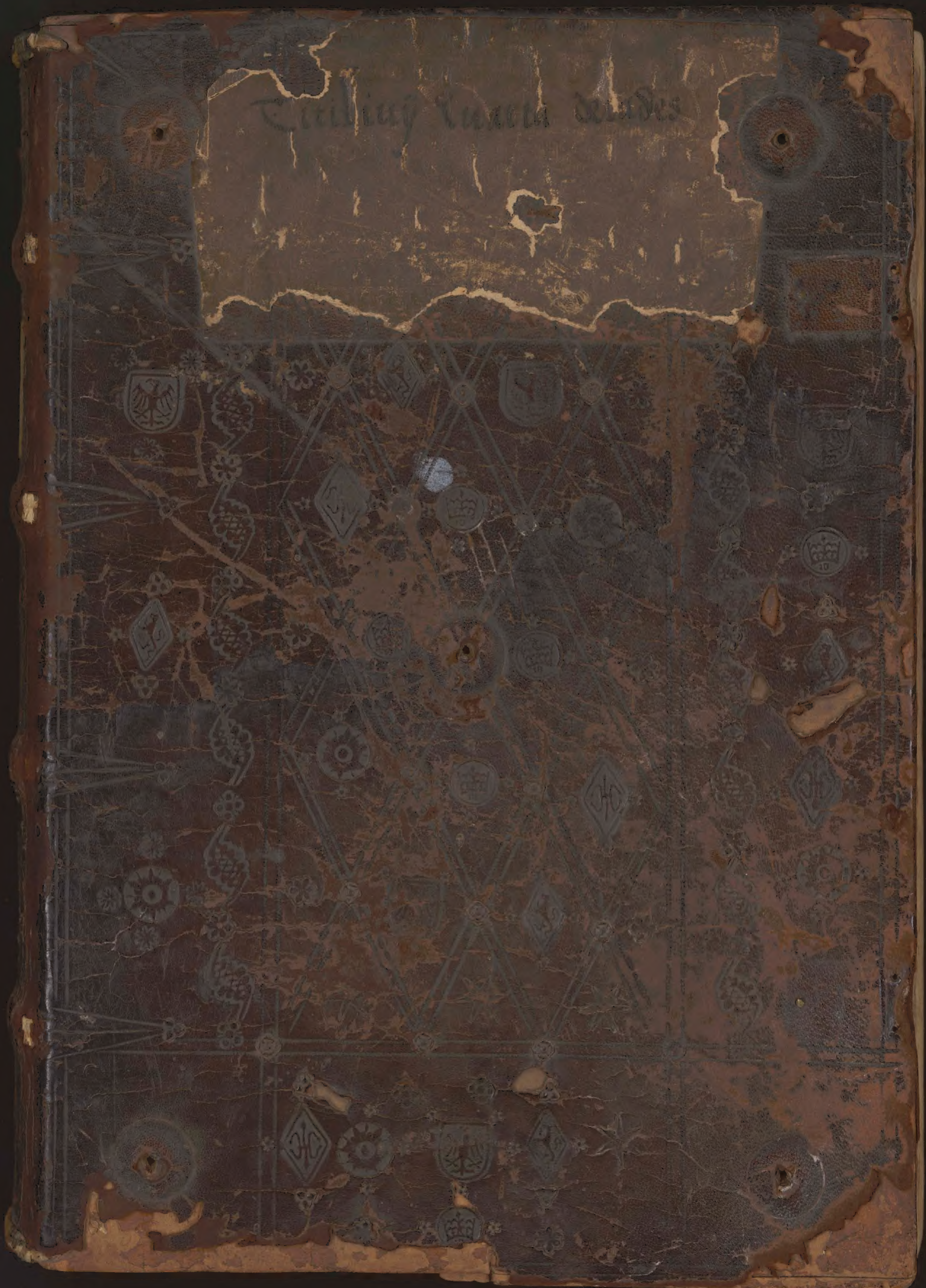

Carolingian Manuscripts

liber vniuersitatis
2 sept. 6 a. 1523

W. Inn. 523

523.

Luisi gra Decar

CC1
33

E QUOQUE IVVAT velut ipse in parte laboris ac
 periculi fuerim ad finem belli puma pervenisse. Nam et si pro
 literi ausim per scripturam res omnes romanas in partibus singulis
 tanti operis fatigati minime conveniat tamen cum in mentem
 venit tres et sexaginta annos tot enim sunt a primo pumice ad
 secundum bellum finitum eorum multa volumina occupasse michi quod
 occupaverunt quadringenti septuaginta octo anni a condita urbe
 ad Appium Claudium consulem qui primum bellum carthagenensibus intulit. Jam pro
 vido animo veluti qui proximi littoris vadis induci mare pedibus ingreditur
 Quidquid progredior in vastiorem me solitudinem ac velud profundam in
 et crescere pene opus quod priora quam que perspicendo minime videbatur. Pacem
 pumicis bellum macedonicum excepit haud quam comparandum aut virtute ducis aut
 militum robore claritate regum antiquorum vestitute quam fama gentis et magnitudine
 imperii quo inter quondam Europae maiorem partem aspice obtinuerat armis prope
 nobilibus. Ceterum ceptum bellum adversus philippum decessit ferme annis triennio prius
 depositum erat cum etoli et belli et pacis fuisset causa. Vacuos deinde pacem iam pumice
 romanos et in fensos philippo tum ob infidam adversus etolos aliosque regionis eiusdem
 pacem tum ob auxilia cum pecunia nunc in affricam missa Hannibali penitus praes
 athemensi quos agro pervastato in urbem oppulerat exstiterunt ad renovandum
 bellum. Sub idem fere tempus et atholae rege et Rhodis legati venerunt iuvantes
 aspice quoque civitates sollicitari. Hys legationibus responsus est tunc asiana rem
 senatum fore. Consultatio de macedonico bello integra ad consules qui tunc in pho
 rum belis erant reiecta est. Interim ad ptholomeum Egypti regem legati tres missi
 Claudius Nero M. Emilius Lepidus P. Sempromius Tuditanus ut eorum amur
 rarent victu Hannibalem penitus et gratias ageret regi quod in rebus dubiis cum
 finitum eam socii romanos desereret in fide mansisset et peteret ut si coacti minime
 bellum adversus philippum suscepisset pristinum animum erga populum romanum observaret
 Eodem tempore fere P. Elms Consul in Gallia cum audisset a bonis animum adventum
 incursions in agros sociorum fitas. Duabus legionibus subitaneis tumultus eius causa
 scriptis additisque ad eas quatuor cohortibus de exercitu suo C. Appium profectum sociorum
 hac tumultuaria manu per Umbriam qua tribum Sabiam vocant apertum bonorum
 invadere iussit Ipse eodem aperto itinere per montes duxit Appius ingressus hostium
 fines primo populationes satis prospere ac tute fecit. Delecto deinde ad castrum
 militum satis idoneo loco ad demetenda frumenta iam enim mature erat segetes pro
 fectis neque explorato circa nec stationibus satis firmis que armate intermez atque
 operum intentos tutaretur pontis improviso impetu gallos cum frumentatoribus est
 circumventus Inde paucorum fuga quam eam armatos cepit. Ad septem milia hominum palata per
 segetes sunt. caesa Inter quos ipse C. Appius praefectus ceteri in castra metu com
 pulsi inde sine ulla duce offensu militum prima nocte relicta magna parte rerum suarum
 ad Consules per saltus prope Tinos convenere. Qui nisi quod populatus est bonorum
 fines et cum Iacunis liguribus fedus erat nihil quod esset memorabile aliud

in provincia cum gessisset romam rediit. Cum prius senatu habuit universi postulatio-
ne qua prius rem. qua de philippo pater qz querelis ageret relatu ex templo est
Deceunt qz frequens senatus ut p. Elius consul quem videretur ei in imperio
mitteret. qui classe accepta qua ex Caelia C. Octavius reduceret in macedoniam
traheret. M. Valerius Leinus proconsul missus circa Visonem due de quadraginta
navibus a Consule octavo acceptis in macedoniam transiit. Ad quez cum M.
Aurelius legatus venisset edocisset qz eum quatos exercitus quatu navium
numerus oparetur. et queadmodum circa omnes non gmetes modo urbes sed etas
insulas partim ipse adveniendo partim per legatos garet homines ad arma maiore
conatu romanis ad capeffendum bellu esse ne amittuntibus hys auderet philippo
quod prius prius ausq ex aliquato maiore regno esset. Hec eadez scribere Au-
relis Consulibus et senatu placuit. Exitu huius anni cum de agris veteru militu
relatu esset qui ductu atqz auspicio p. C. Sapiomis in affrica bellu perfecisset
Deceuerunt ut M. Iunius pretor verbis si ei videretur decem viros agro samini
quod eis publici po. ro esset. mendo dindendo qz crearet. Sed creati p.
C. Servilius Q. Caelius Metellus. Et M. Servilius geminis ambobz co-
gnomen erat. L. et A. Hostilius Catthones p. C. Julius. huius Apuleius M. ful-
vius flaccus. p. C. Elius petrus Quinctius flamminius. per eos dies p. C. Elius
consulium comitia habente creati consules. p. Sulpicius Galba. C. Aurelius
Cotta pretores ex inde facti. Q. Quinctius ruffus libius furius pmpurio. Q.
fulvius Gilo. C. Sergius plautus ludi romani scena. eo anno magnifice
apparate qz facti. ab edilibus curulibus. L. Valerius flaccus et T. Quinctius flami-
nius. bidui instauratu est frumenti qz vinu ingentem quod ex affrica p. C.
Sapio miserat quaternis eris populo cum summa fide et gratia diuiserunt. Et
plebei ludi ter toti instaurati ab edilibus plebis. L. Apulio fulone et Q.
Munio ruffo qui ex editute pretor creatus erat. et iouis epula fuit ludoz
causa. **ANNO** 420migesimo quadagesimo ab urbe odita. p. Sulpicio
Galba. C. Aurelio Consulibus bellum cum rege philippo initu est. paucas mensibus
p. pacem Cartaginensibus datur. Omnium prius eam rem idibus martijs
quo die cum consulatus fiebat p. Sulpicius consul retulit. Senatuz
Deceunt ut hy consules maioribus hostibus rem diuinam faceret. quibus dies
ipsis videretur cum preceone ea quidez Senatus populo qz. ro. de rep. de qz
medendo nostro bello in animo haberent. Ea res ut populo. ro. somisqz ac
nomini latino bene ac feliciter eveniret. secundu rem diuinaz preceones
qz ut de rep. de qz provincas senatum consulere. Per eos dies oportune
irritandis ad bellum animis et litere a. M. Aurelio legato et M. Aure-
lio leuino pro pretore allate et Athenensium noua legatio venit. que Re-
gem appropinquare finibus suis miazet. breuiz non agros modo sed urbe
etiam indictionem eius futura nisi quid in romanis auxily foret.
Cum pronuassent consules rem diuinam rite perffitam esse et prius
deos amuisse. aruspice respondere lecta qz exta fuisse et prolaones
finum victoriam qz et triumphum portendi. Tum litte valery Aureli
qz lecte et legati Athenensium auditi. senatus inde consultum factu est
ut somis graue agerentur qz diu sollicitati nec obsidioms quidez metu
fide Deceffissent. de auxilio mittendo tum res p. pondere pla

vere cum consules provincas sortiri essent / Atque id consul cum macedonia provincia
obtinisset ad populum tulisset ut philippo regi macedoniae indicaretur bellum. P. Sul-
picio consuli provincia macedonia sorte euenit / quod rogatione promulgauit. Vellei
iurare ut philippo regi macedoniae bellum qua sub regno esset ob iniurias aruam il-
latae periret populi romani bellum indicere. Alteri consuli A. Atilio praetura et
legit / Praetores exinde sortiti sunt / C. Sergius plebeus urbanum. Q. Fuluius Gelo
Sualiam. Q. Minucius Rufus brutus libius furus purpureo galliam / Rogatio de
bello macedonico prius comitis ab oibus fuisse reuocatus antiquata est / Id tu
fisi daturum et gemitate belli sua sponte hunc odio laborum periculorum
fecerunt. Tu quia beatus tribunus. P. Valerius antiquas reuocandi patres inire
sub iniuriarum bellum extellis fieri / ne pace vniuersa plebs fieri posset / Egre cum
romani passi potest / locutusque prodierit in senatu tribunus. Pl. et consulem pro se
quisque hortari ut dentibus comitia rogationem ferende ediceret castigaretque seg-
niter populi atque diceret quanto dano dederunt dano in belli futura esset
Consul in campo maris comitibus prius / Centurias in suffragia mitteret
rogatione aduocari / Ignorare inquit videmus unde Curia non deum bellum
an pace habere nos consuli / utque cum libris id uobis peruenit philippus qui
terra maris uigens bellum indicere / Sed tunc in macedoniam legiones transporte
ho / An hostes in praetura Ampias / Hoc quantum interest si uisus sit aliis / pro
mo prius certe bello expti estis / Quos cum diceret / quid si Saguntum obsessis
fuerit nostra implorantibus impigre tulisset opem / sunt patres nostri manuerunt
in tulerunt. tunc in hispania aduersus bellum fuerunt / quod ciuitas dicitur cum
summa clade nostra in praetura Accipimus / Ne illud quidem dubium est qui hunc ipsu
philippu patrem iam per legatos litteras cum Hannibale in praetura traxerunt
sed cum dicitur leuare qui dicitur bellum inferret / in macedonia contineretur / Et quod
tunc fuit cum hostes Hannibales / Deinde Carthaginiensibus tunc fuit
parauimus in expugnanda arthens / Sicut in Sagunto expugnanda hunc Hannibu-
lem passi sumus sequentem nostram experiri regem / Non in quito uide uenisse
quemadmodum a sagunto Hannibal sed quito uide die a Corinthe peruenit
in praetura peruenit / Ne equaueritis Hannibali philippum / Ne Carthaginiensibus
macedonas pirro certe equaueris / Dico quibus uel uir / Dico uel gens graui pri-
tat minima accessio / semper pyrro regis macedoniae fuit et hodie est philippo
ueniens totam imperium habet / philippus agros ipsos non vetere fama magis
quod morte pirri nobilitatis / nostra uirtute comparata quito magis floreat praetura
bellum absumpsit / Aggressus pirro tamen comissit et victor prope ad ipam
praetura uenit / Hec tamen modo orax illa praetura quaz maiore grecum
uerant ut lingua ut ueniret secures reddere sed lucum et brutus et Sannius
a uobis dicerent / hoc uos si philippus in praetura transfugerit quietura Aut uan-
sum in fide redditus / Manserunt enim prius post bello uisus isti populi / nisi cum de-
erit aliquem desistant a uobis uenire diceret / Si pigruisset uos in assensum traxerit
hodie in praetura Hannibal et Carthaginienses hostes habueris / macedonia potius
in praetura bellum habent / hostes uirtutes agros / ferro atque igni uidentur Experi-
ta sunt fides uobis quod domi fletum potentiarum arma esse / Item suffragia
bene uiuentibus dicit / et que patres consueuerunt uos iubete / Hunc uobis sententia

Oro Capito

auerfui

Greca maior

ne non consul modo auctor est sed etiam dii immortales qui nudi sacrificanti pre-
 sentes ut hoc bellum nudi scintillae nobis et suis ac uicini latius classibus ex-
 ercitusque nostris bene ac feliciter eueniret / Item omnia prospera prebere
Ab hac oratione in suffragium missi ut rogaret bellum iussit / Supplicia
 ro inde a consulibus in iudicium ex senatus consulto induta est / Obsecrans nam omnia
 palinuraria di / ip bellum cum philippo populus iussit id bene ac feliciter eueniret
 Consulibus senatus a consule sulpio bellum quod iudicaretur regi philippo utrum
 si magis iudicari uideretur An sibi esset in subus regum quo proximum regum esset
 eo iudicari / senatus decreuerunt utrum eorum frasset recte factum / Consul a
 patribus permissus ut quicquid uideretur ex his qui extra senatum essent legem
 in iudicium ad bellum iudicandum / Tunc de exatibus consul praetoribus actum / Co-
 siles duas legiones scribere iussit ueteres dimittere exatibus / Sulpio cui
 uicini ac magis uicini bellum decreuit ut de exatu quem p. sapio ex affri-
 ca deportasset uoluntarios quos posset ducere / Cautus ne quem militem uete-
 rem ducendi iussit / Praetoribus lilio furio purpurionem et c. / Quinarius
 furio quoniam multa pecunia latui uicini consul daret / Quibus praesidiis al-
 ter galliam / Alter brunnos propinam obtinerent / Et fuluio solo ipse ius-
 sus ex eo exatu quem p. eius consul habuisset ut quicquid minime uultra
 pendia haberet legere / Daret et ipse quicquid multa pecunia / ac uicini latui ef-
 fasset / M. Aurelio falconem qui praetor priore anno conuincit prouincia ha-
 buerat / praetoratum in annum Imperium est / ut pro populo ro. in Scandinauia
 traueret / quod de exatu qui ibi esset quicquid multa pecunia latui uicini
 eorum multa stipendia habere legere / et consules duas legiones in brunnos scri-
 bere iussit / que si quo res posteret. multas in italia conuincit gentibus prouin-
 cia societate magis inde inuenerunt / Sae legiones conuincit ro a
 no usque usque erat / **In ipso** apparatu belli legati a philoloneo regi be-
 uerunt qui iudicaret athenienses aduersus philippum perisse a regi auxilium
 Ceterum / si res non sunt tamen ius ex Auctoritate populi ro. uicini classis
 uicini exatibus defendendi aut oppugnandi cuiusque causa regem in greciam missum
 esse uel quicquid eo in regno si populi ro. praetor defendere licet uel romanos
 quicquid si uoluit passum ante ipse auxilium quibus facile aduersus philippum tu-
 eri athenas possent missum / Graeciae regi a senatu id bellum opus sit iudi-
 caturos regi regibus eius opes fore subsidia firma et adha suere publici esse
 Manera Deinde legibus in singulos quoniam multa pecunia quinquaginta erit ex senatus
 consulto missa / **Com** decretum Consules haberent praetoribus que ad bellum
 opus essent / cunctis religiosis in principibus uicini uicini bellum supplicanti
 habitis iam et obsecratione cum omnia palinuraria facta ne quid preter
 mitteretur quod aliquando factum esset / ludas solum donnuque uicini consule
 cum prouincia macedonia euenisset iussit / Moxa voto publico lilius ponti-
 ficis uicini attulit / qui negant ex uicini pecunia uicini debere / si ea pe-
 cunia non posset in bellum usum esse / reponit / statim debet uicini alia pecunia
 iudicari quod ius factum esset / uicini rite solum non possit / et uicini et uicini
 tor mouebat tamen ad pontificum collegium referre consul iussus si posset res
 te uicini uicini pecunia suscipi posset / uicini q. esse etiam pontificis decreue-
 runt / Vixit in eadem uicini consul praetoribus uicini pontifice / quibus ante

latini

quod

ante uisum erat per nos
 populi romani in animo
 et si quaz rem ad

quinquennialia vota suscipi solita erant / preterea qd tanta penuria iurata tum cu
 quinquennialia vota si solueretur penitus consisteret ludos donag facturi vout
 torrens ante ludi magni decora pecunia voti erant / huius sum de iurata / Qm
 muni animis in bellu incedentium vasie repente nichil unius eo tempore ti
 meantibus gallica tumultus fama exorta / insubres Cenomani et Boi exatis
 selubus illuabibus et ceteris ligusticis populis / Amulcar pmo dux qui i
 hys lons de hasdrubalis exercitu subleuaret / placuere inuasione / et duxerunt
 vite ac per iram magna in parte iuncta iux ductu milibus homi infurren
 da ruinasque relictis / traicte pado ad reuocand impuranda peruenit / Virue
 vrbis audita clade / pmo edouit dedit ad claudendum portas / pcedam per
 muros disponenda ut obsiderentur tamen prius qd expugnaretur / murosque int
 terent ad .po. ro / Annus rursus purpureo hi prouincie preerat / cetero ex sem
 tusconsulto exatu dimisso / preter quos nulla pona / Ac non litem cu hys co
 pps in proxima regione prouincie cym Arimmi subleuaret / Iste senatus pcepit
 quo in tumultu prouincia esset / duxit edouit / iugente illi tepestate belli
 pmo subleuaret / Altra capta ab hostibus ac duxit / Altra oppugnari
 nec in exercitu suo satis presidij colons laborantibus fore nisi quos nulla pona
 qd quadraginta milibus hostium tot cu in armis esse tradendum duxerit ab
 ire velit / et tanta sua clade iam inflatos exado colone rone augeri hosti
 um annos / Hys litteris veniens deuenit .vi. C. Aurelius consul exatu
 cu in hetruriam ad conueniendu die eduxit / Arimmi eade die adesse
 uheret / Aut ipse si p commodu repperisset / ad opprimendu gallicu tumul
 tu proficisceretur / Aut de omnino pctori scriberet ut cu ad ea legiones
 ex hetruria venissent missis duxem eam quos milibus pona qd interum he
 trurie preside essent / proficisceretur ipse ad colona liberandam obsidionele
 gares inde mittendes in affricam / Censurus / eade Carthagine ut uideret
 rursus eorum Amulcarem relictum in gallica hunc satis fore ex hasdrubalis
 prius An ex magno postea exatu / bella contra fidus fuisse / exatus gallo
 rum ligurumque exuisse ad arma contra populu ro / cu si ppe placeret reuo
 candus illis et dedendu .po. ro. esse / Simul uniuere iussi per fugas sibi non
 omnes esse / ac magnam parte eor / talia carthagini obuepari diti / quos ap
 prehendi conquere debere ut sibi ex federe restituerent / Hec ad cartha
 ginenses mandata Massinisse grandam missi quod non ptra modo recuperas
 set regnum / sed parte flouentissima Syphax suu adiecta eam auxisset
 uandare preterea iussi bellum cu rege philippo pceptu / quod carthaginenses
 auxilium misissent / uniuere inferendo pona populi romani flagrante bello i
 ptalia cepisset classes / exatus in greciam mitti et distuendo copias auxi
 in pna fuisse / prius in affricam traicendi petere ut ad id bellu mitte
 ret auxilia Numidoru equum / dona ampla data / que mitterent regi vasa
 aurea / argentearia toga purpurea / et palmata tunica cu eturmo Scipi
 one et toga pretexta cu aurum sella / iussu pollueri si quid ei ad fruandu
 augendum regni opus esse iudicasset / Enxe ad populu romani iurata cu ppe
 sta tura **Bermine** quos Syphax filij legati per eos dies senatu
 adierunt / cruentos ceteros addiscendos et culpam oem in fonde Cartha
 ginensiu aduertentes / et massinissam romanis ex hoste amicu factu Verim

Gallicus tumultus

 +
 Vermina filij Si
 phax

neam quoque aduersum ne offensa in populo romano aut a iustissima aut ab ullo
alio ~~com~~ videretur potest rex pontifex et amicus a Senatu appellaretur.
Responsum legatis est et Syphacem patrem eius. sine causa ex se et amicus hos
tem populi re. repente factus et in ipsam rudimentum addidit. bello lasteffen
te romanos possit. Itaque pace illi prius petendum a populo re. esse. quod ut rex
scilicet et amicus appellatur. Nouus eius honorem pro magno ex se regis
meritis dare populo romano consuevit legatos romanos in affrica fore quibus
mandatum senatus et verumque pacis deum leges libere arbitrium eius populo
romano permittente si quid ad eas addi deum mutari vellet rursus a sena
tu ei postulandum fore. Legati in his mandatis in affrica iussi. C. Terentius
Varro Lucius. C. Octavianus quique singulis dare licere deinde in Se
natu recitare sunt. C. Minus prioris cui brucia provincia erat pecuniam lo
cis ex propterea thesauris nocte clausa sublatam ut ad quos pertineat facinus
vestigia illa erant. Indigne passus Senatus non cessat a Sardinia et ne
plenius quidem tam clausa reuerentia uoxe et pene exempli horis deterrere. C.
Claudio consul uxoribus datus et ad Minus in brucias scriberet Senatus pa
cere questione de expletis thesauris eade exemplo habere que M. Pomponius pre
tor inuenit ante habuisset que inuenta pecunia esset reponi. Si quo minus inuen
ti foret expletis et pularia si per uideretur sicut ante pontifex censuissent fieri
cura explende violantibus eius templi. **Prodigia** Etiam sub eodem tempore
pluribus locis uariata acciderunt. In lucanis celis arsisse asserbatur priusquam seve
no per diem totum rubrum solem fuisse. Laminum templo spiritus iunonis nocte per
strepitum ingentem exortus. Iam animalium obstem fetus pluribus locis uariabun
tur. In Sabina inuentus infans uetus aspidulatus ay fida esset. Alter sedem iam
duorum item in antiquo serui iugentis fensione agnus in sulco capite. Simi
laster portus in lucanis capite uetus. In lucanis in agro publico equus cum quibus
pedibus sedem omnia et deformia errantibus in alienos fetus nature uisa. Ante
eius Seminares Abominati iussu in mare exemplo deportari sicut propterea
C. Claudio in lino Consulibus deportatus similes prodigii fetus erat nihilominus
dite inuentos aduoluit de eo portento dremum et libris res diuinas easdem
que propterea secundu prodigii forte essent imperorant. Carmines preterea a ter
uonem uirgibus tam per urbem iusserunt. Quibus regine iunon fieri. En ut
ficerent C. Aurelius consul ex viginti uirum responso curauit. Carmines sicut pa
ter inuenta lino ut pium condidit. P. Lucius tegula. Expiatis cibus religioibus.
nam ena locus a paterlegu peruestigatu asimino erat pecunia ex bonis uxoribus
in thesauros reposita. **Com** Consules in provincia profecti uellent. perueni fre
quentes quibus ex pecunia quam M. Valerio M. Claudio consulibus mutua dede
rant terna pensio detestata. et ante adierunt Senatu. quod Consules quom ad uo
uam bellum quod magna classe uingulis exercitibus gerendum esset. Vix eratuius
ficeret negauerunt esse. Vnde ipse in presentia solueretur. Senatus querentes eos
non sustinuit si in publicum bellum peruis datus in macedoniam quod bellum ut res
p. bellum alius ex aliis orientibus bellis. quod aliud ipse publicum pro beneficio tu
ipso ob ueram suam pecuniam fore. quom et priuati equum postularent. nos tamen
soluendo ere alieno resp. esset quod mediu inter equum et dale erat. Deuere
ut ut quoru magna pars eoru uirgo uenales esse diceret ut sibi et empti opq

prodigia uaria

de amicos

no morem antiquoru

se agri publici qui ultra quinquagesimum lapide esset copia. ^{faceret} Consules a-
 gri estimatores et in iugera partes asses redigiles extendi causa publicum agrum
 esse impositores ut si quis quom solvere posset populus pecuniam habere qd agri
 mallet restitueret agri populo. **Ien** Eam condicione priam accipere triennium
 pabulandi is ager quia pro tertia parte pecunie datus erat appellatus. Tunc p. sed
 prius secundum vota in Capitolio iuripati pabulantis litoribus profectus ab urbe
 brundisium venit et veteribus milibus volutatis ex affricano exercitu ex legione de
 scriptis munitis ex classe et corneli electis altera die qd a brundisio soluit in
 Macedonia traiecit et ibi et presto fuisse Atheniensium legati orantes ut se ob
 fidem eximeret. Missus exemplo est Claudius Athenas. Cuiusmodi in viginti
 longis navibus et militum copis. uenit in ipse rex Athenas obsidebat. Et maxime se
 posse deinde oppugnabat. Iam cum Rhodys et Attalo nauibus certantibus uenit
 feliciter proelio vires expertus. sed annuos ei faciebat preter ferociam usum se.
 duo iunum cu Amphiocho. Syrie rege. Diuise cu eo iam Egypti opes. cui morte
 audita ptholomei regis ambo imminuebant. Contraxerant autem ibi cu philippo bel-
 lu Athenienses haud quaquam digna causa du ex vetere fortuna nichil preter ^{omnes}
 animos peruenit. Archanaues duo iuuenes per iuniorum dies non inuati tempore
 Ceteris impudentes religionis cu cetis turba ingressi sunt. facile eos seruo pro-
 didit absque. Et iudam peractantes deductis ad Aushitis templi quom palaz
 esset per errorem ingressos. tamq ob infandum scelus interfecti sunt. Id tam sed hos
 filiter gens archanaui facti ad philippu detulit. Impetrantes ab eo ut datus Max-
 douu auxilys bellu se ferre Atheniensibus pateretur. Hic exitus primo terraz
 athram ferro ignis depopulatus. cu omni generis preda in Anchorina redit. Et
 veritatio animorum pruna fuit. postea usq bellu deactis autem vltis iudicando
 factus. **Attalus** Enim rex Rhodys persenti cedere in Macedonia philippu
 quom Equum venisset. rex primum renouande firmande cu Atheniensibus sen-
 erant causa traiecit. Cuius omnis diuinu effusi cu coniugibus ac liberis facer
 donec usqubus suis intrauit urbem. Eadem prope ipi exans pedibus suis ante
 perant. In concione exemplo vocatus. ut rex que vellet cora ageret. Deinde
 ex dignitate magis usq scilicet cu de quibus videretur qd presente. Aut referendas
 suis in ciuitate beneficijs erubescere. Aut signisficanibus Atclanantibus multa
 tidius assensuane. Inmodica pudorem onerant. In literis autem que misse in
 concione veritate p sunt. commemoratio erat beneficioru primum in ciuitate suam
 Deinde eam quas aduersus philippu gessit. Ad postremum adhortatio expellendi
 bellu. Dum se du rodies. tum quide du ena romanos haberent ne quicquid huius
 tunc cessasset. Du se du rodies. tum qua pretermissam occasione questiuos.
 Rhodu deinde legati auditi sunt. quora vetere erat beneficium qd naues longas
 huius Atheniensium captas imper a Macedonibus recuperatas remiserant. Itaq inge-
 ti consensu bellu aduersus philippu deactis honores regi suu Attalo. inmodica
 Deinde et Rhodu habiti tu primum munitio illata de tribu. qua attalida appella-
 rent ad dea veteres tribus addenda. Et rhodoru populus corona aurea virtutis
 gratia donatus. Cuiusmodi rhodys data que admodu rodys pnt Atheniensibus
 dederant pecunia her rex attalus Equum ad classem se recepit. Rhodu stream
 ab Equis iude per insulas rodum nauigauit omnibus. preter andru parusq
 et amu que presidys macedonu tenebatur in societate. Accepit Attalem Es

ca belli philippi
 gra Atheniensis

decem tribus Atheniensium

me missum nelli in Etoliam unum expectantem inde legem aliquandiu nihil age-
re non tenere et neq. illos exire ad arma potuit prudentes utiq. q. posita cum
philippo pare (rhodios) ad ea iussissent philippo ferrugine libertate p. p. titulum
gracie habere potuissent pariendo rursus cu. y. hellisponi. n. i. g. r. e. o. r. u. p. o. n. t. i. z. h.
gracie opportuna loca vires colligere bella alluere gloriam ei. g. e. s. t. i. p. e. r. f. e. c. i. t. u. s.
romani conseruunt **philippus** Magis regio animo est vsus qui quon-
dantalum rhodios hostes uoy substituisset ne romani quidem quod inuehat ter-
ritus bello / p. l. o. d. e. quodaz ex profectis suis cu. ductus milibus pedum Equitibus
ducentum ad populandos Atroxium Agros misso / classe tradita Heratidi ut
Maronea ferret / ipse terra eodem cu. expeditis ductus milibus pedum Equit-
bus ducentis pergit Et nationum quide. p. i. u. o. impetu expugnant / Eund. m.
de cum magno labore postremo per p. d. a. n. o. i. u. m. Eummedis profecti p. h. o. l. o. u. e. i.
reput / Deinde alia castella / et Doriston et Sericeam occupat / Iude profecti
ad Cheroneum Eleum et Aleperoneum tradentibus ipse recipit Galipolis
et azacedonis dedita et castella quidem ignobilia / Abidem ne legatis quidem
admissis regi portas clausuunt / Ea oppugnatio diu philippum tenuit / Eripus ab
obsidione m. i. s. s. a. t. i. ab Atthallo et rhodys foret potuerunt / Attalus teneos m.
tu milites in presidium rhodys quadringentis viam ex classe cu. ad teneos staret
inuenit / Eodem postea quom. m. u. i. x. sustinuit obsidione / et ipse attalus quod
trauicasset / p. e. n. i. t. a. n. u. m. c. a. p. e. l. l. y. ex propinquo ostendit / neq. terra neq. uoni. e. u. ad-
u. n. t. s. p. o. r. t. e. Abidem p. i. u. o. torquentis p. m. i. n. o. s. d. i. s. p. o. s. i. t. u. s. non terra modo adem-
tis aditu creabant sed uanum quod stantem infestum hosti ferebant / postea
quom. et m. u. i. p. a. s. s. t. r. a. t. a. r. u. m. s. et ad interiore iuxta. p. o. s. i. t. u. m. m. u. r. i. s. t. u. m. i.
lis iam peruenit esset / Legatos ad regem de conditionibus tradende urbis miserunt
P. n. i. s. e. b. a. n. t. i. a. u. t. e. u. t. rhodiam quadringentem cu. p. r. i. u. s. t. a. u. a. l. i. b. u. s. attalq. presi-
diu emitti liceret / atq. ipse urbem excedere cu. singulis vestimentis / Quibus cu.
philippus nihil potari nisi oia permittentibus respondisset / Ad eo remissa her-
legatio ab indignatione simul ac desperatione itaq. accendit ut ad Saguntina
urbem conuersi matronas oib. in templo d. a. n. e. u. g. e. n. u. o. s. i. n. f. a. n. t. i. s. s. y. et virgines cu.
suis nutribus in gymnasium includi iubereut Annu et Argenti in sum. d. e. f. e. r. r. i. v. e. l.
tem p. r. e. n. o. s. a. m. in nauem rhodiam / Q. r. e. c. e. n. a. q. que in portu erant comit. s. a. r.
dotes v. i. t. u. a. s. s. i. a. d. d. u. r. i. et altaria in medio pon. / ibi d. e. l. e. t. i. p. r. i. m. u. q. u. i. d. i. n. s. i. m.
nam suorum pro d. u. r. o. m. u. r. o. p. u. g. n. a. n. t. e. m. v. i. d. i. s. s. e. n. t. e. x. e. m. p. l. o. r. o. m. i. u. g. e. s. l. i. b. e. r. o. s. s. y.
i. n. f. e. r. e. n. t. Annu Argenti restesq. que in nauibus essent in mare d. i. c. e. n. t.
f. e. c. i. t. s. p. l. u. r. i. m. i. s. s. i. p. r. i. u. a. t. i. s. p. u. b. l. i. c. a. s. l. o. n. s. T. e. r. t. i. e. p. u. b. l. i. c. i. s. p. r. i. u. a. t. i. s. i. s. p. l. u. r. i. m. u. s.
l. o. n. s. p. o. s. s. e. n. t. / i. g. u. e. s. p. u. b. l. i. c. i. s. et se facinus perpetraturos p. r. e. c. e. n. t. i. b. u. s. et exen. a. b. i.
le carmen s. o. n. e. d. a. b. u. s. i. n. u. r. e. g. r. a. u. d. a. d. a. c. t. i. T. u. n. q. m. i. l. i. t. a. r. i. s. e. t. a. s. m. o. r. e. n. e.
m. i. l. e. v. i. u. i. u. s. v. i. d. o. r. e. a. a. e. e. x. e. s. s. u. m. / H. y. m. e. m. o. r. e. s. d. o. r. u. o. d. o. p. e. r. t. u. a. n. t. i. t. e. r.
p. u. g. n. a. u. e. r. u. t. u. t. a. n. u. e. x. p. r. e. d. u. d. i. r. e. c. t. u. r. a. e. s. s. e. t. r. e. x. p. r. i. o. r. t. e. r. m. i. t. t. u. s. r. o. b. i. e. c. o. r. u. p. u. g.
n. o. l. a. b. s. t. i. t. e. r. i. t. / P. r. i. n. c. i. p. e. s. q. u. i. b. u. s. a. t. r. o. n. o. r. p. o. r. t. e. f. a. c. i. n. o. r. i. s. d. e. l. e. g. a. t. i. e. s. s. e. t. a. n.
p. a. u. i. d. e. t. e. t. c. o. n. f. e. c. t. o. s. v. l. u. e. r. i. b. u. s. ac lassitudine superesse prelio cernerent / Iure
p. r. i. u. a. p. r. a. d. o. r. e. s. a. n. i. f. i. d. i. s. a. d. r. e. b. u. s. d. e. d. e. n. d. u. m. p. h. i. l. i. p. p. o. m. i. l. i. t. a. n. t. / **Ante** de
ducentum ex hys legatis romani qui Alexandriam iussu erunt / M. Emilius tra-
consensu minimis motu / audita obsidione Abidenorum ad philippum uenit qui
questus / attalo rhodysq. arma illa etiam q. t. u. n. q. m. a. x. i. m. e. a. b. i. d. u. m. o. p. p. u. g. n. a. u. i. t.

/ cum rex ab Attalo et Rhodys ultro se bello se laessit diceret. Num abidem quod
 inquit ultro tibi intuleris arma / Insuper vero audire ~~se~~ / seratio vix est
 quod que habenda apud regem esset. Etas inquit et forma et super oia roma
 norum uomen te ferocior facit / Ego autem priuim velis vos federa memo
 res seruare meam pacem / si bello laessitis / michi quoque est animo scire et
 regnum et macedonum nomen hand minus quam romanum nobile / bello seruetur. Ita
 dimisso legato philippus Aureo Argentorum que coarctata ~~et~~ erant accepto homi
 num predam oia amisit. Tanta enim rabies multitudinis inuasit / ut repente p
 ditos rati qui pugnantes morte occubissent peruenientes alius alii exprobrantes
 et sacerdotibus maxime / qui quos ad mortem deuouissent. eorum vinorum dedino
 nem hosti fuissent repente ois ad eadem coniugum libertorum discurrerent / seip
 sos omnes vias liti interficerent / Obstupefactus eo furor rex suppressit impetu
 militum et eundem se ad moriendum Abidem dare dixit / pro quo spatio
 plura facinora in se uicti ediderunt. quod in se uicti edidissent victores. Hec nisi que
 vincula. Aut alia necessitas mori prohibuit quippe uictis in potestatem venit phi
 lippus imposito Abide perfidio in regnum rediit / quoniam uelut Saguntum exadium
 Hannibali / sic philippo Abidenorum clades ad romanum bellum animos faceret.
 Numquam occurrunt Consulibus iam in Epire esse et Apolloniensem terrestres copias
 navales Corinthe in hiberniam deduxisse / Inter hec legati qui in affricam missi erant
 De Annibale gallic eximie dicit / responsum est a Carthaginensibus nihil ultm
 se facere posse / quod ut exilio emularent / bonasque publicarent / perfugas et fugi
 tuos quos inuestigare potuerunt reddiderunt. Et de ea re missuros sperantes
 romam qui sanctum patissent / Ducenta milia modum tritici Romam du
 centia ad exarum in macedonia instrunt / Inde in Numidiam ad regem profer
 ti legati dona data mandataque edita / Equites ducenti. Humides cum da
 ret accepti / Ipse in naues ponentes curant. Et cum ducentis milibus modum
 tritici ducentis ordi in macedonia misit / Tercia legatio ad Verminam
 erat. Is ad prius sues regni legatis obuium progressus ut sciberent ipsi
 quas uellent ~~per~~ ^{per} conditiones peruenit / omnem pacem / iustam bonamque fore
 sibi cum populo romano / dare leges paros iussit ad eam confirmandam mit
 tere romam. **P**er idem tempus. L. Cornelius Lentulus proconsul ex his
 paucis rediit. Qui quoniam senatu res a se per multos annos fortiter ~~se~~
 gestas exposuisset. postulassetque ut triumphans sibi inuehi urbem liceret. Festi
 mus dignatus ~~refusebat~~ / Senatus sed exemplum a maioribus non accepisse
 ut qui non dictator uel consul uel pretor gessisset res triumpharet pro
 sulem illum hispaniam provinciam non Consulibus Aut pretore obtinuisse
 decreueratur tamen ut opus eo intem iuret. Intercedente. T. Sempronio
 largo tribuno plebis / qui nihilominus ~~et~~ more maiorum. Aut ullo exemplo fi
 turum dicebat / postremo uictus consensu patrum tribunus cessit / et ex Sena
 tustribuno Lentulus ouans urbem est ingressus. Argenti tunc ex preda qua
 dragintaquatuor milia pondo / Auri duo milia quadringenta quinquaginta
 militibus ex preda / centum viginti asses dimisit. Jam exitis consulatus ab A
 rethio Arimino reductus erat. Et quippe milia pannonum latum uois ex Gallia
 in Hetruriam transferant. Itaque. L. furius maximus interibus ab Arimino ad
 uersus gallos. Cremonam huius obsidentes profectus in castra mille quingen

/ Peritor

/ Senatus

quid actum est a legatis
romis ad cartaginensibus

tra legatis ad
verminam

de via triumphandi

dimisso exercitu

A dextera

Iugens gallorum in tempore

procreu

torum passuum intervallo ab hoste posuit / Occasio egregie rei gerende fuit / Si
protinus deinde ad castra oppugnanda discesset / pallan passim vagabundum per
agros nullo satis firmitate relicto presidio lassitudinem militum tenuit quod raptim duc
tu agmen erat / Galli clamore suorum ex agro remota missa preda que in
manibus erat castra repetere / et postero die in aciem progressi nec romanis
moram pugnandi fecit / sed vox spatium instruendi fuit / Et cursu hostes in pre
lium venerunt / Dextera ala quam in alas dimissum socialem exercitum habebat in
prima acie locata est / In subsidio due romane legiones M. furus dextere ale
legionibus - M. centurio equitibus - L. valerius placus legatus omnes erant pre
positi / pretor perui duos legatos - C. latorum et P. Timium habebat cum quibus
cursu et obicere et obire ad omnes hostium subitos conatus posset / pri
mo galli omni multitudine in viam locum quoniam obicere atque detinere se de
terram alam que prima erat sperarunt posse / ubi id parum procedebat arce
a cornibus et Anpletti hostium aciem quod multitudine aduersus paucos
finis videtur conati sunt / id vidit pretor / et ut ipse dilatarer aciem du
as legiones ex subsidio / lenas alas que in prima acie pugnabant curant
Edeum deo solum vult si eo die hostes / sedisset - L. valerius imperat ut par
te duarum legionum equites altera sociorum equitum in cornua hostium
emittit ne curare res aciem paratur / simul et ipse ut extenuatam media
deducit cornibus aciem gallorum vidit / signum inferre confectos milites / et pro
ripere ordines iubet / et cornua ab equitibus et mediis a pedite pulsi ut re
pente in omni parte eade ingenti teneretur / galli terga vertunt fuga / effu
sa repetunt castra fugientes prosequens eques mox et legiones inserte
in altum impetu ferunt / minus sex milia hominum inde fugerunt / effugerunt
Cetera autem capti sunt quinquaginta et triginta milia cum signis militum / septem
tuaginta Carpentis gallorum multa preda / oneratis plus ducentis Hamdrat
dux penitus eo prelio cecidit / et tres imperatores nobiles gallorum placent
captum ad duo milia liberum capto reddidit colonis / Magna victoria letitia
roma fuit litteris allatis / supplicatio inde triduum decretum est / Romanorum sociorum
ad duo milia / Et prelio ceciderunt plurimum dextere ale in qua prius impera
tus hostium / Iugens illa iugens illata est / Quod per pretorem prope debella
tu erat / Consul quoque Claudius / perfectis que iugens agrada erat
Profectus in galliam victorem exercitum a pretore accepit / Consul alter quoniam
autumnus finis exacto in provincia remisset / cura apollonia hybernabat a
classe que corrigere a subducta erat / P. Claudius turremestis romane fuit
ante dicta est Athenis missa / cum periculum pervenisset / Dependentibus in om
nes fides spem ingentem attulerunt / Nam et terrestres a Cornuto qui
per negram inuersiones in agros fieri solite erant / non fidebant et predo
rum a chalde naves / que non mare solum infestum / sed etiam omnes mari
timos agros athemensibus fecerant / non modo istum superare / sed ne extra
fectu suppi committere aperto mari se audebant / Superueniunt hys tres
rhode quadremes et erant altius tres aperte / ad tuendas maritimos
agros comporate / Hec classe si vix agros athemensium defenderentur
satis in presens existimanti Claudio esse / maioris erat rei fortuna obla
ta est / Gules a chalde regionum iniuriis pulsi / attulerunt / occupari chalde

eadem sine certamine ullo posse. Nam et macedonas quā nullus in propinquo
 sit hostium metus iugem passi et oppidanos presidio macedonū fectos custodi
 an vatis negligere. Hys auctoribus profectus quāq̃ ischiū in agatur p
 uenerat ut inde proueli ad primū augustas euboe possit. ne superato pro
 montorio prosperaretur. classē in statione usq̃ ad nocte tenuit et hinc
 quillo prouectus Chalcedon paulo ante lucem qua infrequentissima edificia in
 bis sunt paucis militibus turri proximā murūq̃ rēta. solis coepit Alibi so
 pitis custodibus. Alibi nullo custodiente progressi. Inde ad frequētia edificia
 loca custodibus interfecit. refractaq̃ porta ceteram multitudinē armatorū
 attulerunt. Inde in totum urbem discussum aucto enā tumultu. quod arce
 forum. ignis tētibz iniectus erat. Conflagravit et hōrea regia et auct
 armamentorum cum ingenti apparatu machinarum tormentorūq̃ cedebz
 inde passim fugientium pariter ac repugnantū fieri cepta est. Herul
 lo inq̃ qui militaris etatis est non autem aut respo aut fugato. Separato
 eadē a carnane profecto presidij interfector. Preda omnis primo in fo
 rum collecta collata. Deinde in naues imposita. Carcer etiam Rhodus re
 factus. emissiq̃ captiui quos philippus tamq̃ in tutissimam custodiam con
 siderat. Statuis inde regis decretis truncatisq̃ signo recepti dato tran
 siverunt naues et perheum inde profecti erant reddiderunt redierunt. Et
 si tantū militū romanorū fuisset ut Calas teneri et non deserui presidij. athe
 narū potuisset magnas res principio statim belli. Calas et Euripis adempti re
 gi forent. Nam ut terra herespilari Augustie grecia ita mari fieri. Euri
 pi claudat. **DE METRIADE** tūq̃ philippus erat q̃m esset mactata clades
 sone vrbis. q̃m serū auxilij perditio erat. tamen que proxima auxilio est. vi
 dom. A petens. cū expedire quāq̃ militibus pedum et turribz equitibus exē
 plo profectus. cursu prope Chalcedon contendit. Haud quāq̃ dubius op
 primi romanos posse. A qua destituit spe nec quicq̃ aliud nisi ad defor
 me spectaculū seminare ac fumantibz sone vrbis. cū venisset. paucos ex q̃
 sepebant bello absumptos relictos. eques vrbem ac venerat tūq̃
 gressus. porte tūq̃m per boeam athenas ducit. parimāpto haud dispa
 rem euentum ratus. responsurū et respondisset. nisi speculator. Huius
 dromos vocat greci ingens die vno cursu euentus. paratū confectus
 regū agmen e sperulo. quadam progressu. nocte in media athenas perue
 nisset. idem ibi sompniū eademq̃ licentia erat. que Chalcedon paucos ante
 dies perdidderat. Exaltatū mōdo nepido et pretor Athenensium et dno
 sippus profectus. aduerso mōdo militum auxiliorū convocatis in firmū mil
 itibus tuba signum ex vrbē dū iubent. ut hostes adesse tumultus omnes
 facerent. Ita vndiq̃ ad portas ad naues distulerat. paucos post horas phi
 lippus aliquanto tamen ante lucem appropinquas vrbē conspectis luminibz
 rebris et fremitu homiū tepiditū ut in talibus tumultu ex auditu substituit
 signo. et considere ac conuiescere agmen iussit. vi aperta pro palam usurus
 quando parū dolus profuerat. ab oppido accessit. Porta ei vult in ore ur
 bis posita maior aliquanto potentiorq̃ quā cetera est et intra eam ex hinc
 late die sunt. ut et oppidani dūgerē. Anen a foro ad portū possent et ex
 tra nulle passus in athadennē gūasium ferre. pedit equitibz hostium libe

capid & dūcep
 saladis

porta dipilos

cum spem prebaret. Eo limite athemenes ad altum presidio et cohorte duos
 ipsi ante intra portam instructa signa extruxerunt / quod ubi philippus vi-
 dit habere se hostes in potestate ratus / et diu optato cede nam euulsi
 iustitiam grecorum infestior erat expleturum / cohortatus milites ut se intue-
 tes pugnarent scirentque ibi signa ibi animum esse debere / ubi rex esset con-
 citat in hostes equum non ita tantum sed etiam gloria elatus / quod nige-
 li turba completis etiam ad spectacula muris conspici pugnantes egregie
 ducebat / Aliquantum autem anem ad equitibus paucis evectus in medios hos-
 tes ingentem cum suis ardorem tum paucorum hostibus incit / plurimos ma-
 ius sua communi cunctisq; blaterans impudens in augustis consecutus
 et ipse cum maiore in augustis trepidum edidisset eodem impetu inop-
 to tutum tamen receptum habuit quia in turribus porte erant sustinebat
 tela ne impermixtos hostibus suos congererent intra muros / Deinde terri-
 bilibus milites athemenibus philippus signo receptum dato castra ad Cy-
 nosarges templum hercules gnasusq; et lucus erat / revectus posuit
 Sed cynosarges et lucus et quidquid sancti amemus circa urbem erat
 incensum est / Dirutaq; non tota solum sed sepulchra / nec divini huiusq;
 iuris quicquid pre impetu non est servatum / Postero die quoniam furo clau-
 se fuissent porte deinde subito aperte / quia presidium altum ab egina ro-
 manum a pertheo venerat urbem / Castra ab inde revulit rex non multa passu-
 um / Inde elusum profectus per impetum templi castellum quod minuit et timet
 et arduum est ex templo capiendi quoniam haud quam neglectas custo-
 dias advenisset et classem a pertheo venire omisso incepto mega-
 ram ac protinus corinthum ducit / et cum argis archorum consilia esse au-
 disset inopinantibus archis conatu ipsi superuenit / Consultabant
 De bello adversus Onabum tyrannum lacedaemonum / Quia translato ab a-
 Onabis tyranno lacedaemonum archis imperio philippumque / Eadem nequam parem illi ducem di-
 lapsu cernens Archionem Agria reintegraverat bellum / agrosq; finiti-
 morum vastabat / Eamq; urbibus quibus erat terribilis / Adversus hunc
 hostem quoniam quantum ex quibus cunctantibus militum suberentur consilia
 vent / philippus deceptum se eis cum quod ad Onabum et lacedaemo-
 nos pertineret pollicetur / nec tantum agros solum populacionibus pro-
 hibicionem sed terrore omnes belli in ipsam lacedaemoniam ducto eo exemplo
 exatu translato / Nec oratio cum ingenti assensu hominum accipitur
 ita tamen equum est inquit me vestra meis armis tutari ne mea iteri-
 mudentur presidys / Itaq; si vobis videtur tantum parare militum quantum
 ad heronem et chaladem et corinthum tuenda satis sunt / ut in eis a-
 tergo tunc / securus bellum Onabidi inferam et lacedaemoniam / Non fecit
 ut arches quo spectasset tu benigna pollicitatio Auxilium oblatum
 adversus lacedaemonios ad quoniam obsidem agerem suaderet educeret
 ex peloponneso / ad illigandam romanis bello gentem et ad quidem coargu-
 ere philadum propter archorum nihil attinere ratus / id modo cum dixisset
 non licere legibus archorum de alijs rebus referre / propter quod / como-
 rat essent / Deinde de exitu parando adversus Onabum facto consi-
 lium fortiter ac libere factum ac habitum dimisit / inter assentatores regi-

Cynosarges templum

Onabis tyrannus lacedaemonum

lacedaemonia

os ante eum diem habitus philippus magna spe depressus voluntarius in
 libris paucis conscripserat. Cornuthum atque in athenam terram venit / per eos
 ipse dies quibus philippus in Achaia fuit / philodes prefectus regius ex euboea
 a profectus cum duobus milibus tracia macedonibus ad depopulandos athemenses
 fines regione elensius saltem iterum transcendit / inde dimidia parte militum
 ad praedandum passim per agros dimissa / cum parte ipse / occulto loco ad insidi-
 as opportunis confedit ut si ex castello elensius in praedantes suos impetus fi-
 eret / repente hostes effusos ex improviso advenirent / fortiter insidie / itaque re-
 vocans qui discurrerent ad praedandum milibus instructis ad oppugnandum castel-
 lum elensium profectus / cum multis inde vulneribus reversit philippus / reve-
 nienti ex Achaia convenit / Tentata et ab ipso regi oppugnatio eiusdem castelli
 Sed nautes romane a pirathis venientes intromissis presidium / obsistere nup-
 to coegerunt / dimisso deinde epato rex cum parte philodem ad athenas mit-
 tit in parte pirathen pergit ut dum philodes subeundo muros et comminanda
 oppugnatione contineret urbe athemenses / ipse pirathen levi cum presidio relatum
 expugnandi facultas esset / Ceterum milibus pirathen quibus elensium facilius ipsum
 defendebant / expugnatio fuit / A pirathen athemenses repente dixit / inde erup-
 tione subita praediti equitibus inter angustias seminat muri qui brachys duo-
 bus pirathen athemenses insit impulsus / omnia oppugnatione urbis / dimisso cum phi-
 lode rursus epato ad vastandos agros profectus cum priore populatione se-
 pulchris cum urbem devendit exierat / ne quid insidiatum relinqueret / tem-
 pla dea / que pagatim sacra habebant / dirui atque incendit / iussit / exorna-
 ta ex genere operum eximie / terra culta et copia domesticarum marumarum et
 ingenis artificum / praebuit / hanc furore materiam / Neque enim diuere modo
 ipsa templa ac simulacra evertere satis habuit / Sed lapides quoque ne
 integri cumularent ruinas / frangi iussit / Et postquam non tam ira sa-
 nata / quam ira exeraude heri devant / agro hostium in boeam excessit
 inter aliud quidam dignum memoria in grece egit / **Consul** Sulpicius eo
 tempore inter apolloniam ad diuacum ad tharsum flumen habebat ca-
 tra quo accessit tunc Apolloniam ad Amadum / Apustum legatum cum par-
 te copiarum ad depopulandos hostium fines mittit / Apustus extrema ma-
 cedoniae populatus Corago et geritius et orgeio castellis / primo impetu
 capto ad Antipatriam in finibus augustis statim urbem venit / At primo
 evocatos principes ad colloquium ut fidei romanorum se converterent perlicere
 est conatus / Deinde ubi magnitudine et meritis situm milis fidei dicta
 appropinquavit in atque armis aditus expugnavit / puberibusque infans praeda
 omnis militibus concessa diruit muros atque urbem incendit / Sic metus Co-
 dronem satis validum et munitum opidum sine certamine ut dederetur ro-
 manis esset / presidio ibi relicto iudus novem propter alteram in asla urbe
 quod opidum nocturno vi capitur / Revertente legatum ad consulem cum magna praeda sa-
 tis / Athenienses quidam regius profectus in transitu fluminis a nonisimo flu-
 mine equine adortus / postremos et habuit / ad quorum clamorem et trepidam
 novem cum relictis equo prope legatus Apustus signa converterisset / Con-
 vertitque in medium sarcinis Arcem direxisset / ut tulere impetu romanorum mili-
 tum / Regi multi ex his omnes plures capti / legatus incolam exortu reducto ad eo

1 advenit

Impia philippi
strages

Codrion

demoraz

fidei reuertitur, hinc exemplo ad classem nec satis felix expeditione bello
 remisso reguli ac principes ante macedonem in castra romana veniunt
 Pleuratus proclama filius / Ammauder Athamanni rex / ex Dardaniis banto
 longam filius bellum suo nomine / laugarus cum Demetrio philippi patre gesserat
 pollicentibus ~ ~ ~ auxilia / respondit consul Dardaniis et pleurati opera / cum
 exatim in macedonia duceret / se usum / ammaudro ethelos countandos ad
 bellum attribuit Attali legatus. Nam hii quos per id tempus venerant non
 dat ut egre res / ubi hibernabat classis romanam exiret / quia ad
 uicta bello maritimo sunt ante philippum regem viget / ad rhodios quoque
 missi legati ut capefferent partem belli / nec philippus. sequitur / sed enim in
 macedonia peruenerat / apparabat bellum / filium parson / ad uictum puerum da
 tis ex amitorum numero / qui etiam cum regerent cum parte romanam ad obse
 dendis angustias / que ad pellogoniam sunt nullit Striam et pietre
 tum haud ignobilis vires / ne classe hostium preda ac prentio esset diuina / primo
 Ad ethelos mittit legatos / ne gens iniqua adventu romanorum / fidem ~
 iuraret / Consilia ethelorum statuta die quod pueritiam vocant futurum erat
 hinc ut viderent et regis legati iter accelerauerunt / Et a consule mis
 sus latus rufus purpureo legatus venit Athemensi quoque legati / ad id
 consilium occurrerunt / primum macedonem cum quibus recentissimum fedus erat
 auditi sunt / qui in illa uoua re nihil se noui habere / quod afferrent
 dixerunt / quibus enim de causis expecta iuncti societate romana / partem
 cum philippo frassent / compositionem simul pacem seruare eos debere / At
 iunctam inquit vnum ex legatis / romanorum licentiam an leuitate dicam
 mactans / qui cum legatis vestris Rome ita responderi iussissent / quid
 ad vos venitis ~ ~ ~ Etheli sine quorum auctoritate pace cum philippo fecit
 his / dem ~ ~ ~ et bellum secum aduersus philippum geratis postulant / et
 autem propter vos et pro nobis arma sumptu aduersus eum simulabant
 unum nos in pace esse cum philippo prohibent / Messaue ut Amycho essent
 primo ~ ~ ~ aliam confederunt / item in Syracusas oppressas a Carthaginen
 sibus in libertate reuenerunt et messauam et Syracusas et totam Siciliam
 ipsi habent / uertigalemque provinciam securibus et fustibus subuerunt / si
 licet sicut vos haupach legibus vestris per magistratus a nobis cre
 atos consilium habens solum hostem / libere que rebus lecturi pacem
 ac bellum arbitrio habituri vestro / Sic siculorum ciuitatibus Syracusas
 ac messauam / Auxilium uideatur consilium / populi romani / romanorum
 conuentus agit / Et superio ~ ~ ~ euocati conueniunt Exelsa in seg
 gestu superba sum reddentes / spatu lictoribus vident / virgo tergo se
 cures reuocibus imminuit Et quotannis alii atque alii domum foras
 tur ne id mirari debent aut possunt / cum ytalie orbis Rhegiu arrentem
 Capua ne finitimas quoru vnius acuit vbs romana / eiusdem subiectas
 videant superio / Capua quidem sepulcrum et monumentum / Campum
 populo elato et exten / acito ipso populo superest vrbis iouana eius
 dem subiectas ~ ~ ~ truit / Sine senatu / sine plebe sine ma
 gistratibus / prodigum relicta / crudelis habitanda / si si deleta foret / furor
 est / Si alienigenae homines plus lingua et legibus et moribus quam uanis

Oratio macedon

/ nunc

terrarumque spatio distrahiliter tenuerunt spectare quidam eodem statim inuasi-
ru philippi regium officere videtur/aliquid libertati vestre/qui cum merito
vobis infestus esset/et nihil a vobis ultra se pace petat sedemque hodie
pace pace desiderat. A. Nescitis hunc tantis legionibus exterius et ingu-
ampite/sero ac nequiter cum diuinis romanorum habebitis/sero
philippum queritis/Ethiolas Arthanasias Macedones eiusdem lingue
hunc leues ad tempus orre cause disiungunt coniunguntque/aliem
gens cum barbaris exterius abus gens belli est erit. Natura enim
que perpetua est non mutabilis in diem causas hostes sunt/Sed vnde
cepit oratio mea ibi desinet. Hoc eodem loco idem huius de eiusdem
philippi pace ante derreueris/ipsam improbandum eam pace romanis/
qui uis pacem et compositionem turbare voluit in qua consultatione nihil
fortuna mutauit. cur vos mutatis non videret. **Secundum**
macedonas ipsas romas concedentibus iuuantibusque athenienses/qui
feda passi iustitiam in crudelitatem seminaueris regis inuicti poterant. In
hodu sunt. deplorauerunt vastatione populationem miserabilem agro-
rum neque id queri quod hostilia ab hoste passi fuerit. Esse enim quendam
belli iura que ut facere. non pati sit fides. fata erari. diuinum tota pre-
das hominum perieris agi misera magis quam indigna/paenura esse. Verum
enimvero se queri quod is qui romanos alienigenas et barbaros vocat adeo
omnino humana sit diuinam iura polluerit ut priore populatione cum inferis
dixit. secunda cum superis bellum nefarium gesserit. omnia sepulchra mo-
numentis diruta esse. in sinibus suis. omnium indatos iuues/uulnibus
ossa terra tegi. Delubra ibi fuisse que quondam pagatim habitantes
in paruis illis castellis iustis consecrati sunt in una urbem quidem contri-
buti maneres sui deserti reliquerunt. Circa ea omnia templa philippus
infestis circumtulit ignes/semista et truncata simulacra deum intra
prostratos intere postes templorum/qualem terra attitum fuit quondam
exortuam opulentiam. talis enim si licet ethiolis grecisque omne fac-
tura/urbis quoque sue similem deformitatem futura fuisse nisi romanis
subuenissent. Eodem enim scelere urbes aduentem hos deos/presideque arce
Minervam petierunt/Eodem elensius decessit templum. Eodem pirra iouem
inquenat/ped ab eorum non templis modo sed etiam membris vi abque armis
repulsus in eadem delubra que sola religione tuta fuerunt. Scisse. Itaque
se orare atque obsecrare ethiolas ut inferi atheniensium/diabus diis
immortalibus deinde romanis-qui secunda deos plurimum possunt bella
sustinerent. **Item romanis** legatus/tota oratione uice for-
mum. Macedonas prius deinde athenienses mutauerunt/nam et macedo-
nas quem ad conquereudas philippi iniurias in tot potius uobis urbes
reuerent. Vltro accusando romanos defensiois aut amissionis pondorem
habere effecerunt ut athenienses in deos inferos superosque nefanda
ac inhumana scelera eis referendo. quid michi aut cuius reliquerunt
obscure ultra possunt. Eodem ethiolas abidanos eueos inatruentes Hys
os parios Samos laueuses. Messenios. Hinc et athia existimate que-
ri/gramora eam acerbiorem eos quibus uocandi maiore facultatem

Augurium in grecos
simulacra que tempestate
sit vnde lreco

Deo Atheniensium
in macedones

inferis

Röm Legati oratio

habuit / Nam quod ea attinet que nobis obicit / nisi gloria digna sunt / fateor ea
 defendi non posse / Rhegum et Capuam et Syracusas nobis obicit / Rhegum propter
 bello legio a nobis Rhegum ipsis ut uitteremus orantibus in presidium missa. ut
 bene ad quam defendendam missa erat. per seclum possedit / Comprobauimus igitur
 id factum / an bello perferenti sedatam legionem in potestatem nostram redactam
 tergo et cernitibus penas suis pendere cum coegissemus / orbem agros suos omnia
 cum libertate legibus Rhegum reddidimus / Syracusas oppressis ab externis tyrā
 nis / quo indignus esset quem tulissemus opem / et fatigati prope
 per trecentum terrarum mari per urbem minutissima oppugnanda essent / Cum iam
 ipsi Syracusas seruire tyrānis quod capi a nobis uallent captam ipsam aruam
 et libertatem reddidimus / Neque insinuat unus Siciliam prouinciam nostram esse
 et ciuitates que in parte Carthaginiensium fuerant / Et uno ambo ad illis ad
 uersus nos bellum gesserunt / stipendiarias nobis ac uertigales esse / quoniam ora huius
 et vos et omnes gentes suis uelint pro merito cuius ergo nos fortuna esse
 An Campanorum penam de qua neque ipsi quidem queri possunt / nos peniteat / Huius
 homines quidem pro huius bellum aduersus Samnites per annos prope lxx cum uix
 uis nostris claudibus gessissemus / ipsos sedere prius. Deinde conubio atque inde rog
 nantibus postremo ciuitate nobis coniungissemus / huius uostro aduersus prius om
 nium utique populorum presidio uostro fide iussu ad hanc uiam deferunt
 Deinde indignati se obsideri a nobis hanc uiam ad oppugnandum uiam miserunt
 horum si neque uerba ipsa neque homines superesset quibus id ducere quod pro merito ipsorum
 statum indignari posset / et plures plurimissimi morte consuetudine relictum consueuerunt
 quod a nobis supplicio affecti sunt / Ceteris ita opidum ita agros. aduenimus ut agrum
 locum ad habundantiam ducimus / Urbem innoxiam stare uolumus patere ut qua
 ea uideat hodie nullum ibi oppugnationis capere uestigium inueniat sed quid ego
 Capuam dico cum antehagum morte pace ac libertatem dederimus / Magis illud e
 periculum aduersus nos fortuna belli intemum / Hec pro nobis dicta sunt / Hec
 aduersus philippum cum domesticis parandis et cognationum animis cedet / et libi
 ducit inhumore prope quod crudelitate / uos quo propioris macedonum estis
 uidus nostris / quod ad nos attinet / ethedi / uos pro uobis bellum suscepimus
 aduersus philippum / uos siue uobis cum eo pace sentis / et forsitan duras
 bello prius occupatis nobis / mortis metu uos leges pacis ab eo qui tunc prius
 poterat accepisse et nos cum alia maiora ingerent / Depositi a uobis bellum
 et ipsi ducimus / Huius nos deum benignitate prius perfecto bello totis ui
 ribus nostris in Macedoniam praestitimus et uobis restituendi uos in
 amicitia potestate nostra fortuna oblata est. nisi perire cum philippo quod uix
 recte cum Romanis manibus / **Hec dicta** a Romano cum esset inclinati
 omni animi ad Romanos / Damoditus pater etholorum ut fama est penam a
 rege accepta. nichil aut huius. aut illi parti assensit. rem magnam. Discriminis
 consilium. nullum esse tunc inimicum quod adicitatem dicit / Ceteris enim peniten
 tiam. sed tamen peram atque uultum sequi. cum precipitanti capiti consilia neque
 reuocari neque in integrum restitui possunt / Deliberationis autem eius animus ipse
 maturitate expectandam putaret. tempus ita iam uis statuisse cum legibus
 cautum esset ne de pace belloque nisi in paucis et periculo amato ageretur
 Deuenerunt. exemplo ut pater cum siue fraude de bello aut de pace

pizzus rex

lxx annis cum Sam
 nitibus gessit bellum
 pro Campanis

Vera nisi a corrupto
 dicta forent

agere velit aduocet consiliū et quod tunc referatur. Deceunatūq; ut perinde ius
ratiū ac si in pauculis aut pueris consilio actū esset. Dimissio ita suspense
legatis/egregie consultū genti aiebat/nam utrius partis melior fortuna belli es-
set ad eius rueratē inclinatorum. Her in consilio etholorū acta/philippus in
pyre terra maris parabat bellū iuualēs copias demetriadem in thessalia con-
trahebat. Attalū romanūq; classem principio veris ab Egiua ratus moturos na-
uibus maritimęq; ore prestat. Heradidem/que ut antea prefererat ipse terres-
tes copias comparabat magna se duo ^{auxilia} auxilia romanis detraxisse credens
ex una parte etholos/ex altera dardanos/faunibus ad pelagoniā a filio perseo
missis/A consule uō parabatū sed gerebatur bellū/per darseniōrū fines ex-
itū adducebat frumentū/quod ex hiberiis extulerat integrū/vehens quod in b-
sum nullū satis esset/prebentibus agris oppida vni que partem volente parci-
pati se tradebant. Quēdā inde expugnata quedā deserta in montes propin-
guē refugientibus barbaris inueniebantur/ad lycin statua posuit prope flumē
Bactry vnde frumentū circa horrea sedancora mittebat. Philippus consilio
uati quid oia circa/pauore ^{ex} ingente hominū ceruebat sed parū gnarus
quā partem ^{per} perisset/alam equitū ad explorandū/quoniam hostes iter in-
tendissent misit. Idem error apud consulem erat/mouisse ex hiberiis regem sa-
ebat/quā regione perisset ignarus. Is quos speculati miserat equites. Hec due
de ex diuisis cū diu incertis itineribus vagante per darseniōs essent/ tandem in
vnu iter conueniunt. neutros refellit ut frumentū procul hominū equorūq; exauditis
est hostes appropinquare. Itaq; primum in conspectu veniunt/equos armatq; expe-
derant. Her mora ubi suū hostem videre/concurrēdiū factū est. forte et iume-
ro et virtute utpote lecti utiq; haud impares equis iuibus per aliquot ho-
ras pugnaverūt/fatigato utroq; equorūq; incerta victoria diremit preliū/aya:
redomq; xl equites romanorū quos et triginta ceciderūt. Neq; eo magis ex-
plorati quicūq; in qua regione castra hostū essent/Aut illi ad regē. Aut hī ad
consulem retulerūt/per transugas cogniti est/quos leuitas ingeniorū ad cognos-
cendū hostiū res in omnibus bellis prebet.

philippus aliquid et ad caritate suorum ut promptū pro eo pericu-
lum subiret ac adiret/ratus perfectū sese equitū qui ceciderant in expediente
sepeliendū curā habuisset/asserit eos in castra misit/ut conspiraretur ab omnibus
fueris honos. Nichil tamē incertū nec inexorabile est. Nammi multitudinis q;
propiores ad subeundū oem diuinationē videbatur facturū. id metu pigrināq;
missis. Nam qui hastis sagittisq; et rara lanceis facta vulnera vidissent/cum
grege plurimū pugnare assueti/postq; gladio hippareusi detrita corpora bra-
chy abstis aut totū ceruice deserta aut diuisa a corpore capita/pateunāq;
viscera et feditate aliam uulnerū viderūt/aduersissimū tela quosq; viros pugnandū
feret/pauida vulgo creuebant. Ipsi quos regem terror nōdū iusto prelio cum
romanis congressimq; itaq; reuocato filio presidioq; quod in pelagonie faun-
bus erat ut hīs copijs suis ^{auxilio} augeret/pleurato dardaniūq; ito in
macedoniā apperuit. Ipse cū viginti milibus peditū octo milibus equitū duca-
bus transugas ad hostem profectus/pauloplus ducentis passibus a castris ro-
manis/propinqui tumulu artharo/fossa ar vallo communit/ar subiecta cer-
ueis romana castra admiratus esse dicitur/et diuisam speciem castrorū et

lanceffendos

et descripta suis quæque partibus tunc tendentem ordine / hic itineri utilitatis / et ne:
gasse barbarorum ea castra ulli videri posse. Biduum Consul et rex / alter alte
vires conatus expectantes continere suos in vallu / tertio die romani omnes
in artem copias eduxit. Rex vero tunc celere alii vniuersi rectissime timent / qua
dringentos reallies / plurima id sunt alio diximus loco est genus / et Aretenses
trecentos addito hys peditibus primum numero equitum cum duce Athenagora uno
ex præparatis ad lanceffendos hostium equites misit. A romani autem aberat ac:
es eorum paulo plus quingentos passus. Velites et equitum due ferme ale emis:
se ut numero quoque equos pedes hostem equarent / credere regi genus pugne
quo assueverant fore ut equites iure insequeretur / tunc tunc videretur iure terga
darent / plurimumque velocitas ad excursions et impetus subito usus esset. Treten:
ses invehentem se effudit hostes sagittas conicerent / turbant hinc or digne pug
nandi non arrior quæ peritior impetus romani. Nam haud secus quæ si to
ta ante diuiderent et velites emissis in hostes / romani gladiis rem gererent
et equites ut semel in hostem everti sunt. tantibus equis partem desilientes /
inimicis se peditibus pugnabant / ita nec eques regis equi par erat / insue:
tus ad stabilem pugnam / ut pedes concursator et uagus et prope semimodo
generi armorum vellet in romano / parum gladiis habenti / pariterque et ad
se tuendum et ad hostem petendum armatus / itaque tulerit. Itaque dimittente nec a
lia re quæ velocitate tutant se in castra refugerunt. Uno deinde missio
die / cum dibus copias equitum leuissis armature / pugnaturos rex esset uoce recales
quos pelles vocant loco opportuno inter hinc castra in insidias abdidit. præcep:
itque Athenagore et equitibus ut si aperto prelio procederet / residerent for
mum. Si minus credendo sensus ad insidiam loco hostem pertraherent et equitibus
quidem resistit. Duxes Cetrates / cohortes non parie expectato signo ante repus exatate
suis occasione bene gerende rei amiserit. Romani et apertis prelio victor / et tutus
a fraude insidiarum in castra se recepit. **Pontero** die Consul cum dibus co
piis in artem descendit / ante primum signum leuissis elephantis / quo auxilio tunc primum
Romani quia raptos aliquot bello primum habebant usi sunt ubi latente intra val
lum exprobrauit metum / successit / Postquam tunc quidem postquam pugnam dabit
tunc quia ex tam propinquis statibus parum tuta frumentatio erat / dispersos in
lites per agros equitibus / exemplo inuasit / cito fore unum insidias tutore frume
tatione habiturus castra ad Athabolum id est loco uocis / mouit. Cum in pro
pinquo agro frumentarentur / romani / primo rex intra vallam suos tenuit ut
resideret finis ex negligentia / cum quadam hosti / ubi effudit vidit cum or equitatu et
retentum auxiliaribus quantum equitum velocissimum pedes cursu equare poterat
citato profectus agmine / intra castra romana et frumentatores constituit signa
sua copias diuisis parte ad custodiendos uagos frumentatores
emisit / Dato signo ne quæ viam relinquere / cum parte ipsi substat inuenit
quibus ad castra reuersuri videbantur. Hos et / obpedit. / cum passim redit ac fuga
erat / Nec diu quæ castra romana uia. / itaque peruenierat quia fugientes
in regia stationes incedebant et plures ab obpeditibus vias quæ ab emissis ad
cedem / insinuantur. Tandem inter medias hostium stationes elap
si quidam repidi tumultu uagos quæ certum uicem inderunt castra / Consul et
tibus iussis quia quæque posset quæ ferre laboribus / itaque legiones et castra eduxit

primo usus elephatorum
a romans.

et agmine quadrato ad hostem duat. Dispersi equites per agros quidem
oberrant decepti clamoribus alios ex alio existentibus loco pariter obuios ha-
buerunt hostes pluribus locis simul pugna cepit regia stans atrocissimi prelium
edebat Nam et ipsa multitudo equum peditumque prope iusta acies erat et rono-
quia medium obsederat iter plurimum in eam inferrebat. Eo quoque superiores mace-
dones erat quod et ipse hortator aderat et Cretensem Auxiliarios multos ex impulsu
vulnerabat. Conferti parati que in dispersos et effusos pugnares. Quasi modum in se
quendo habuissent non in primum modo certaminis gloriam sed in summam eam belli profectum
foret. Atque ceteris intemperantibus sequi in progressus cum tribus militum cohortes
romanas maderet et fugiens eques ut primo signa suorum vidit quid in effusum
hostes equos. Versa quoque momento temporis fortuna pugne est. Terga dantibus qui modo
sequebantur erant multi continuis aggressi multi fugientes infecti nec ferro tantum
perire sed in paludes quidem ceciderunt profundo limbo cum ipse equis absorpti
sunt. Rex quoque in periculo fuit Nam ruente sauro equo precepit ad trax-
datus haud multo absuit quin iacens opprimeretur. Saluti fuit eques qui
raptim ipse desiluit. Pavidumque regem in equum subiecit. Ipse cum pedes equare
cursum fugientes non posset equites ab hostibus ad casum regis cecidit. Atque
perit. Rex circumfectus parens per vias in masis trepida fuga in castra tander-
iam desperantibus plerisque erasurum molumentum perierunt. Ducenti macedoni
equites eo prelio perire. Centum ferme capti octuaginta ad modum ornati eques
spoliis sunt armorum relictis abducti. Fuere qui hoc die regem themeritatis
Consulem segmiae amiserunt Nam et philippo quiescendum fuisse cum paucis
diebus per hostes exhausto circa omnem agro ad ultimum inopie venturos sciret
et consulem cum equitatu hostium levemque armatura fudisset ac ipse regem
ipsum cepisset protinus ad Castra hostium ducere debisset. Hec enim masuros ita
perculsos hostes fuisse debilitatos momento temporis debuisse. Id dictum quod re ut
pleraque facilius Nam si omnibus peditum quoque copias aggressus rex fuisset forsitan
intus tumultum cum omnes victi metuque pulsati ex prelio intra vallum protinus de-
supradentes munimenta victores hostes fugerent ex castris potuerunt rex. Cum
vero integre copie peditum in castris mansisset stationes ante portas praediaque
disposita essent quid nisi ut temeritate regis effusa pauloante sequi pulsos
equites imitaretur profecisset. Neque enim ne regis quidem primum consilium quo impetu
in famulatores palatos fecit per agros raptandis foret si modum ipse
pugne imposuisset. Eo quoque minus e minus tetasse cum fortuna quod fama
erat pleuratum. Curdinosque ingentibus copiis profectos domo iam in macedo-
nam transcendisse quibus si undique circumventis copiis foret sedentes romani
debellatum credi poterat. Itaque cum duas aduersas equitres pugnas multo ma-
iorem mora in castris statuis fore philippo ratus cum abire inde et fallere
abiens hostem vellet caducatore sub orasu solis ad consulem misso qui in
duas ad sepeliendos equites peteret frustratus hostem secundam vigiliam multis
ignibus per tota castra relictis silenti agmine abiit. **Corpus** Jam cura
bat Consul cum venisse. Quidamque et quid venisse nuntiatus est. Responso
tantum dato mane postero die fore copiam veniendi id quod quesitus
erat nox diei quo insequentis pariter ad peragendum iter philippo data est.

montes quā diā non ingressū gravi agmine romanū facbat. peti. Cosul
prīma luce caduceatore datis inducis dimisso. haud ita multo pō abysse ho-
stem quem sensisset. ignarus quā sequezetur hōdem statū frumentado aliquot
dies consumpsit. Stuberam deinde peti atq; ex pelagonia frumentū quod in
agris erat conuertit. Inde ad pluuiā est progressus. nondum comperto quā
regionem hostes petissent. **Philipus** quem pmo ad brūana statua
habuisset et profectus inde transuersus. Inimicū terrorem pōnit. subitū hosti ap-
pore inquit ex pluuiā romani et ad ospagium flumen posuerūt castra. rex
haud procul inde et ipse vallo super ripam amnis ducto. Eugoni incole vo-
cant. cōfedit. inde satis comperto Arduam. petiuros romanos ad occupandas
angustias ne superare hostes artis faucibus clusū aditu posset. Processit ibi
Alia uallo. alia fossa alia lapidum agerie ut pro muro essent. Alia arborib;
obiectis ita ut locus postulabat aut materia suppeditebat. opere promuniuit
atq; ut ipse rebatur viam suapte natura. **difficilem** fecerat. Erant plera q;
siluestria arca incommodi phalangi maxime macedonū. que nisi ibi prelongis
hastis velud vallū an clipeos obiectat quod ut fiat libero campo opus nullū
ad modum est. trachas quēq; ingentes iumphae et ipse longitudinis obiectos
vndiq; romanos impediēbant. Cretenis vna choore nō inutilis erat sed ea
q; ipa ut si quis impetum faceret impatentes uulnerē equū equitēq; sagittas
concurrere poterant. Ita adūsa scuta romana nec ad hūnandū satis magna vim
habebat nec aperti quib; erat quod peterent. Itaq; id ut vāni teli genus sen-
serunt etiā esse passim fixis totū valle iacentib; mēsebant hostes ea maiore
cum somitu q; uulnere illo. pulsano sautoz parumper succedentes romanos. Dem-
quoz spretis pīm testudine fīm per adūsos vadit hostes parū breui armati cu-
in inqū collis evasisset. trepidos ex pīdīs pīanomb; macedones deturbant
et ut in locis impeditis. Difficilis fuga plerosq; etiā obtruncat. Ita angustie in-
more certamine q; animis proposuerant superare et in eruduncam per ventū
ubi pervastatis passim agris in Elmina se recepit. Inde impetū in horistides facit
et oppidū zelitū est aggressus in peninsula siti. lara mema ingit. Angustis
faucibus unū ex gmentis si iter est pmo siti. ipo fieri clausis portis abinere
imperū. Deinde pōq; signa fēra a testudine succedi ad portam obfessas
faucēs agmine hostū vident. pūsq; experirentur certamen metu in deditionē
venērūt a zeletio darsiaas ad Sarcas processit. Urbemq; vi pēly cepit. Ser-
uina inde cū cetera praeda abduxit et libera capita sine preno dimisit. Oppidū
q; hīs reddidit presidio valido imposito. Nam et si tam oportuna vrbis erat
ad impetū in macedoniam faciendos in peragratis hostin agris consul in
locū iam paratū ad Appoloniā vnde ortū bellū erat copias reduxit
Philipum Auerterant etholi et Athamanas et Dardani et tot bella
repente. Alia ex aliis locis exorta aduersū dardanos iam recipientes ex
macedonia se se Athenagoram cum expeditis peditib; ac maiore parte
equitatus misit iussim stare a tergo abominib; et carpēdo postremū agmen
segiōres eos admonēdos. Domo exeatib; efficere. Etholos dāmorētū
pretor qm more ad decernendū bellū ad naupectū auctor fuerat.
Idem pōrmo ofilio ad arma gēnerat. Post famam equestis ad otto-
lobum pugne dardano

11

hūc
hoc

phylax transiit in macedoniam ad classis romane aduentum Horem et super oratione
sae est a macedone gentes / mirum quod instantem obsidionem / Nec cause de
morem Ethelorum restituerunt Romanis et Ammaudero regi athamania adueto
profoti Ceramie obsidere / clausurae portas interitus / qui voluntate / quia regi
um habebant presidium / Ceterum intra paucos dies rapti est Ceramie / atque mren
sunt / Qui superfluerant e magna clade liberi seruique inter cetera preda abducti
is timor omnes qui arcuolunt boeberg paludem rediit vrbibus montes coegit
petere / Etholi inopia prede inde Aueri in perebiam ire pergitur / Grecias ibi vi
pue fedex diripiunt / qui ualeant uolunt uoluntate / de diacue pactumque accep
ti / Et perebia gompus petendi Ammauder auctor fuit et immuet athamania
hinc vbi videbatur expugnari sine magno exitum posse / Etholi campos thesalie
optimo ad predam perire / sequente ipse non probante Ammaudero / nec effugas pe
pulatione etholorum nec castra quo prius tulisset loco sine ulla discrimine / Aut circa mo
uerat / posita / Itaque temeritas eorum negligentiaque sibi ac suis ena dadas aliquid cau
sa esset ac caupetribus bonis subiacentes eos castra perendo vbi videt / ipse paulo post
V. passum in humida sua / quibus leui munimento in tutu cepit / **Cum** Etholi nisi
q. populabantur vix memuisse viderentur se in hostium agro esse / Alii palati sem
ernice vagarentur / Alii in castris seu stacionibus per primam vrbis dies uictibus equaret
Philippus inopinatus aduenit quem quoniam adesse refugientes ex agris quidam pauci
uenerant / rapiditate demeritis extraxit duces et erat forte meridiana tempus quo
plerumque graues abo populi carebant / Entrati igitur alii alios iubere arma capere ali
os dimittere reuerentes qui palati per agros predabantur / trutinque repudians fuit
ut sine gladius quidam equitum erant locuti / plerique non induerunt / Ita rapti edut
ti ac perentoni egre sit equites pedesque numerum explebant inuadunt in regni eq
tatum numero armis amissis prestruunt / Itaque primo impetu fusi vix repara re
nunt / hinc fuga repetunt castra / ceteri rapti quida / quos equites ab agmine fugientium
intraferre / Philippus suis in vallo appropinquantibus receptis / cum uisset / fatigatos
eum equos inopie non tam prode q. tuentis in longitudine / simul propterea celerita
te habebat / Itaque turmas equites adiuuante manipulos levis armature aquatur
ire et prouidere iubet / Alios in statione armatos retinet operiens agmen pedes
fardus duntaxat / propter grauitate armorum / quod ubi aduenit et ipse imperatum
ut statim signis amissis aut se positis rapti ibi caperent / binis terminis simul
manipulis aquandi causa uissis / Iureque eques in leui armatura paratus instructus
petit si quid hostis moueret / Etholi in eis et que per agros parsa uulnere fuc
rat receperunt se in castra / ut defensus munimenta circa portas uallibus armatos
armatos disponunt / Dum quicquid hostes nisi feront ex tuto spectabant / postquam uera
signa macedonum sunt / succedere ad uallia parati atque instructi aperire / repente oes
relictis stationibus per aduersam partem castrorum ad tumulum ad castra Atha
manum perfugunt / Multi quoniam in hac tam repenti fuga rapti rapti sunt etholorum / phi
lippus si sane dies superesset non dubium quin Athamaniae exercitum castris potuissent
die per prelu deinde per dispaone castrum abrupto / sub humulo in proxima plani
ne confudit / primo luce usquequens die hostem aggressurus / Sed etholi eodem pa
uore quo sua castra reliquerant nocte proxima dispersi fugerunt / Maximo usui
Ammauder fuit quod dux Athamaniae / itinere peritis summis montibus per rilles
ignotos sequentibus eos hostibus in Etholiam perduxerunt / Non ita multos in di

persona signa erant intulit in Macedonum equites quos luce prima philippus ut desertum
 tumultu vidit ad carpendum hostium agmen misit. **P**ER eos dies et Athenienses
 res regis prefectus dardanius respiciens se et suos adeptus/postremum agmen
 pino turbavit. Deinde postquam dardani omnes convulsis signis ducere aciem equa
 pugna iusto prelio erat/ibi virgatus dardani. providere cepissent equite et levi
 armatura regis nulli tales. " genus habentes dardanos ornatos immobilibus
 hinc armis vexabant, et locum ipsi adinuabant/omnes perperam sunt plures velos
 viderant captus nemo quia non credunt temere suis ordinibus sed conferti
 et pugnat et cedunt/Ita dardania romano accepta bello/duabus per opportunitate
 expeditionibus celeriter gentibus restituerunt philippo incepto forti non per se pro adu
 euentu/minuit/Deinde ei forte oblata res hostium ethiorum numerum/scopas pri
 rege pautis ab Alexandria magno cum pondere auxilium a rege ptholomeo missus sex
 milia peditum et equites inter eos conductos Egyptum adiecit nec ex inuentura ethio
 rum quicquam reliquisset in dardaniis nisi belli quod instaret nisi future solli
 tudinis adiunctione incertum cura gentis an ut adversarentur. Trope parum dardani
 cultus portitum. Junonem custodiendo domum commisit. **N**EC tunc quare a
 romani philippum gesta erant. Classis a corona eiusdem principio ad luno Apud
 hoc legatio profecto malloa superata/Coronam illam agri hermonia attalo regi co
 munita est. Tum vero Atheniensis civitas cum odio per philippum per mentem a dardani
 moderata erat. id omne in angustis prementis per se effudit. Nec magis ibi desinit leg
 ne prompte ad plebem per se instaurandam quod genus cum in adus libris civitatis
 tum prementis athenis ubi oratio plurimum pollet/favore multitudinis aliter ro
 gatione exemplo tulerunt. plebs stant. At philippi statue pinguet omnes vo
 minas eorum. Item maiorem eius virilis ac muliebres sexus omnes tollere. Dele
 reuntur dies festi sacra mardotysis ipsi maiore eius honore causa instituta
 essent. Item maiorem omnia prophanarum. Tempus in quibus impositi aliquid in scriptum
 ne honore eius causa fuisse detestabilia esse nec in his postea quicquam dedit
 carum placere. eorum locum puro pomu dardaniis hic esset. Eadem domus publica
 quodammodo pro populo Atheniensis sacra ordinibus et classibus eorum perirentur.
 tenebris detestari atque exorari philippum liberos eius regnum/terrestres et maria
 let copias macedonum genus omne novemque/additum. Detrecto si quis quid pos
 set que ad nota ignominiam philippi patueret ferret. id omne atheniensem in
 fura. Et quis contra ignominiam pro ne honore eius dixisset fecisset ne qui or
 cidisset eum nec reseruit. Postremo viris ut omnia que adversus peristatidas de
 creta quondam erant. Eadem in philippo reuocentur. Athenienses quidem litteris re
 bus quibus solis valent bellum adversus philippum gerant. Attalus romanus
 cum prius prius ab hermonia petissent puros ibi morari dies operantur eis
 unimodis ad honores prout atque in magis adversus hostem fuerant. Atheniensis
 detrecto/maugere. A priore Andria et cum in portu que gaurelon vocant consti
 tissent missique tentaret oppidanorum animos si voluntate tradere urbem quicquam
 vix repentin mallet. Postquam presidio regi arte tenere nec se potestatis sue esse
 responderant. Expositis rebus omni apparatu urbem expugnandum diuersis parti
 bus, res et legatus romani ad urbem subant plus aliquid grece romani sig
 na armis non ante visa animis multum tunc prompte succedentium muros foris
 ere. Itaque signa exemplo in arcem porta est. Urbe hostes portis, et in arcem cum biduo

11
auxiliary

187

no p nris

12
loa se uage q̄ armorū fidua tenuissent / terno de pacti ipsi presidioq̄ ut cū sui
gulis restituentis Delū bertham transfugeretur / et a romanis regi attalo concessam
predam armauētatq̄ vobis ipsi auerant / Attalus ne desistam haberet insulam et
Macedonū fere / abus et quibusdā Andronū ut inuenerent / p̄sumit / perduxit pos
tea et a delis qm̄ ex pacto traquecti eo fuerant promissis regis / cū desiderū quorū
potius p̄sulis ad reddendū inclinauerit animos / Reuerati ab Andro aduū hauerunt
ibi dies aliquot oppugnanda vete ut quāq̄ absēpt et quia vix expectari erat / ab
fessere ad prasiat contuente / Tauritū lonis est issarion / viginti laudi classis. ro
manū aduūti sunt / Hy uisū ad populandū Carthori agros / Cetera classis
gerestū uobilem cuboate portū dā a sanctis issa redirent tenuit. Inde om̄s
uobis in alū datus maris medio preter Syon insulam p̄u peruenere / Ibi p̄u
tos dies p̄uente borea retent / ubi p̄uina tranquillitas data est / Senebati tra
ierere vastam vitem / Dreptāq̄ uiper a philippo / per agros palati uidetis sui
uentū et si qua alia v̄ta esse ad uiscendū poterant ad naues uolere / prede
uer erat quāq̄ uet inuenerant gres cur dispererunt / Inde Cassandria petentes
p̄uū ad uiscendū uicū maritūm autitū ei / v̄m remere. Inde cū superato
promontorio ad ipā uicū uitis nēuagere classē uoluit / seu cohorta te
p̄stare prope obrua fluctibus dypsi / magna ex parte amissis armauētis in fraz
effugerat / Om̄es quoq̄ o maritima tēpestas / ad rē / terra gerenda fuit / Nam collect
tis in uicū uauibus exp̄sitis ap̄is aggressi vete cū multis uulneribus repulsi et eā
validū ubi presidū uicū uicū regredi / Cananasthen p̄allentes traxerunt / inde
superato Corone promontorio nauigantes Achaurū penere / Ibi p̄uū ager vastu
tus Deinde ipā vete vi capta ac dirupta / uet dūa progressi / iam cū graues p̄e
da naues habebant retro uide uenerat / Brigam et a Senebati repetunt
ibi uelut classe dē uauibus exp̄ditis / sūm ayaleatū intrauere ad colloquendū
cū etholis de ratione belli gerendi. Sibaritis etholis p̄uū legationis ei / fuit q̄
ad cōuicū cōsilia Heracleam cū rege Archalo et cū romano legato uenit / p̄uū
ex federe ab Attalo est / ut mille milites in eū uicū belli gerentibus aduer
sus philippū debet / Id negatū etholis q̄ illi quoq̄ grauat p̄uū essent ad po
pulandū ayarednū gerere / quo tēpore philippo ara p̄uū uenire p̄uū p̄uū
uaḡ abstrahere cū uide res̄pū uenit suū p̄uū potuissent / Iam etholi n̄ p̄e / magis roma
nis oia p̄uū uenire q̄ cū auxilio / dūm / Apustius cū Attalo classē
redat redat / Inde exatari / de horreo exp̄uū uenire / ualida ea ciuitas et
meritis et quia ante fuerat tentata firmo ante erat presidio / cōuūxerant
se hūc post exp̄uū Andrii cū p̄uū Agestibro / uiginti uenire naues ter
te oēs / eam classē uenire ad getor gelasium uenire / Hūc ad super
Demetriadem promontoriū est / p̄uū uenire ut si quid uide uenire
/ macedonū naues / presidio essent / Heracleas p̄uū regis classē ibi te
netat / magis per occasiōe si quāq̄ negligentiā hostiū dedisset q̄ aperta vi
quāq̄ ausuū / hūc dūse romani. et rex Attalus oppugnabant / Romani a
maritima cū arce / regis Aduersus uallem inter dūa uenire Arres qua et
uicū uenire vete est / et ut locū aduersa sic dispari modo cū oppugnabat
romani restitūbas et uenire et Ariete aduocando murū / Regis balistis catapult
tis et alio om̄i genere toruētū tela ingereret et pondere uenire sara in
rebat et cū uenire et quāq̄ aliud p̄uū exp̄uū exp̄uū / Cū

non plures tamen in arduis q̄ ante tuebantur urbem sed etiam presentibus quibus
 et castigationibus regis in admissa culpa et simul minas simul promiss
 sionu in futurum memores cu uanone aleris sp̄a esset / Interim et aliud agi
 posse ratus legatus relictis quod satis videbatur ad opera ^{facienda} ~~facienda~~ traxit
 in proxima contumacia latissimam non illam in tessalia uerbis urbem sed altara
 q̄ Cremastem vocant / subitadueni preter ante ap̄t / Attalus quasi Egeon in hi
 locum q̄ tale quicq̄ in altera oppugnatione uerbis timentibus oppressit / etia tū
 opera in effectu erant non horu tū presidu quod intus aut latere assiduo
 vigilas diuinus pariter nocturnisq̄ et mulieribus confectis / quos quos parer ari
 ete iurisso p̄bris multis in loris prouiderunt peris ap̄rtu ruina iter nocte
 romani quod q̄ super portu est in arce peris / Attalus lūe proxima uel
 primo sequo ex arce dato romani et ipse urbe inuasit / stratis magna ex par
 te iuriss presidu oppidamq̄ in altera arce p̄fugere / Unde biduo post dedicio
 facta / debis regi / capta corpora romani restere / Jam autem equitum iuriss
 bat / et est simul / Subuenio que coera uocant suspectus uauis / Itaq̄ h̄uualos mo
 tus euadere uide cupientes / p̄renuade profecti ad bellu fuerat repertu / Apus
 tūe triginta uauis sibi relictis p̄p uallē ayalen nauigat / post Cooram re
 gem statū minoru ceteris ut satis inesset tenuit / secundu iura et ipse q̄
 Nfram se recepit a gesimo brotho et rodij / Domu reuissit / **H**ec ea Eitate
 teren uarup̄ aduersus philippu p̄p̄p̄s et a consule et legato romani aduina
 tibus / rege attalo et rhodis gesta / Consul alter . e . Anicetus ad confectū bellum
 cu in proxima uenisset / haud clau tulit iram aduersus pretore q̄ aduina abse
 te se rem gessisset / missu igitur eo in h̄etruria ipse in agru hostiu legiones
 duxit populandū / cu preda maiore q̄ gloria bellu gessit / lūis p̄p̄s simul q̄
 in h̄etruria nichil erat rei q̄ gereret / simul gallico triumpho iunius que absente
 consule irate atq̄ iugmente faciliq̄ posse impetrari ratus / romā inopinato cum
 uenisset / Senatu in eadem bellone habuit / Expositis rebus gestis ut triumphauit
 p̄b in uerbis iugē / licet petu / apud magna parte Senatus q̄ magnitudinem
 rem gestarū ualebat et grana / Maiores uatu negabant triumphu et q̄ alieno
 exatu rem gessisset / et q̄ prouincia reliquisset uoluntate rēp̄endi p̄ occasionē
 triumphu / Id uero cu nullo expleo fasset / Consulores p̄cipue expectandū consi
 ley censebant / potuist eū astris prope urbe positis tutanda coloma ita ut aut
 uoy deruerent in aduentu eus rem extrahere et q̄ pretor uoy fasset / se
 uam / faciendū esse consuley / expectaret ubi ora / Discrepantes consuley et p̄
 tore audissent / Verū de msa / estimaturos esse la agna parte senatus nichil pret
 res gestas et ay in magistratu suis quis auspiciis gessisset / censebant / Senatu
 p̄partire debere ex duabus colom̄s que uelut claustra ad adhibendos gallicos
 tumultus opposite fassent / cu una discrep̄ et intusa esset t̄n̄e chun̄is et ad uic
 diu uelut ex contrariis t̄n̄is in altera en p̄p̄m̄ coloma esset quid raudē
 pretori faciendū fuisse / Nam siue consule geri nichil oportuit / Aut senatu per
 cassi qui exatu pretori dederit / potuist eū si cu uoy / pretoris sed consulis
 exatu rem geri uoluerit / ita fuisse p̄uictu consiliu ne per pretore sed per consi
 ley gereretur / Aut consule qui uō cu exatu ex h̄etruria / transire in gallia iuss
 set / ip̄i Aruuiū occurrerit ut bello / interesset quod siue eo geri fas non esset
 / Noy oportune belli rep̄ora / uoras et delationes Imperatorū et pugnandū essent

Dum non quia velis sed quia hostis cogat pugnam ipsam eventumque pugne parata
 et oportere / super resque hostes / castra castra ut direpta / colonia de liberata obside
 vix alteri colonia captivos recuperatos restitutosque suis / debellatum duo prelio esse
 Non homines tantum / sed etiam ea victoria letatos sed dies quoque immortalibus p
 triduum supplicantes habuit / quod bene ac feliciter non in male ac temere resp
 a luno furio pretore gesta esset / Dato fato etiam quondam etiam furie gratia gallum
 bella / ^{5m} huius generis oratione / ipsius auctoritatem / victa est praesentis gratia / pretoribus
 absque consilio maiestas / triumphus frequenter . l. furio de rebus Triumphante de
 gallis in magistratu . l. furio pretor et in civitate tulit trecenta viginti milia et
 Argenti centum septuaginta milia . neque captivi illi autem aurum ducti . neque spolia
 praedam neque milites secuti / omnia praeter victoriam penes consule esse apparebat
 ludi deinde a p. Cornelio Scaione quos consul in affrica voverat magno ap
 paratu facti et de agris militum eius detractis ut quot quibus eorum quibus in af
 frica aut in hispania militasset in singulos annos bina iugera acciperet . Et argent
 detrahere assignaret . Triumvir itaque creati ad supplendum venisunt ad coloniam in
 iunio bello Hannibalis attente vires et colonia erat . C. Terentius Varro tribus
 Quintus Flavius p. Cornelius Scaio hi colonos Venusiam adscripserunt / Et
 de anno . c. Cornelius Zetegus . qui praetor hyspaniam obtinebat magnum hostium
 numerum in agro luditano fudit . Quindecim milia hispanorum eo plio dicitur res
 na militaria capti Octo et septuaginta . **C. AURELIUS** Consul cum ex pro
 vincia romana comitiorum causa venisset in id quod animi properat questus est non
 expectari se a senatu neque delectandi eum . p. p. consuli potestate factam
 sed ita triumphum decessisse / senatus ut nullus nisi eius qui triumphaturus esset et eorum
 qui bello interfuissent verba audiret . Maiores deo iussisse ut legati tribuni . Cen
 turiones iudices deique triumpho adessent ut virtus rerum gestarum eius cum totius ho
 noris haberetur publice videretur / neque ex eo restitui qui cum gallis pugnarent sine vi
 lite vni saltem fuisse quae praemium posset sortis / quid vero pretor namque referret
 Comitiis deinde . die edixit quibus agrum suum . l. Cornelius Lentulus . A. Villius . T.
 Apollus praetores inde facti . l. Quintus Flavius / Annona quoque eo anno periculum
 fuit / frumenti vni magnum ex affrica advenit . Ediles curules M. Marcellus et Sex
 tus Clodius petrus huius etiam in modum populo diuiserunt et ludos romanos magno
 apparatu fecerunt . Diem vni instruxerunt . Signa etiam quibus ex multatione
 argento in etasio posuerunt / plebei ludi ab edilibus libro tereno Massiliensi et
 C. bebio Tampilio . quae praetore assignaverat / ter totum instruxerunt / et ludi sume
 bres eo anno / per quadriennium in foro maximo Valerij Lentini causa a . p. et a . m
 filijs eius facti et in iunio gladiatorum / datus ab his / parva . quibus et viginti pug
 narent . at . Aeneas Corta decessit praetor mortuus in eius locum . M. attilius
 glabrio successit / quinque ediles curules creati sunt / forte auctor qui statim
 accipere magistratu non possent / nam . c. Cornelius Zetegus absens creatus erat .
 in hispania obtinebat provinciam . l. Valerius Flaccus quae praesentis creaverant . qz
 Flaccus Syalis erat iurare in leges non poterat . Magistratu autem plus quinque
 dies usque qui iurasset in leges non licet gerere / praetere Flaccus ut legibus solutus
 Senatus decessit . ut si ediles qui pro se iurare arbitrati consilio daretur / non
 siles si eis videretur cum tribunis plebis agerent / ut ad plebem ferrent / datus qui

Amone vilitas

interaret pro fratre. libius valens flaccus pactor designatus. Tribuni ad plebe rule
runt. plebs sit stuit ut perinde esset ac si ipse edilis iurasset et de altero e.
dili facti plebs est factu. rogantibus tribunis quos duos in Hispania cu imperio
ad exatut ite iuberent ut. Q. Terentius Edilis Censilis ad magistratu gerendum
veniret et leliut ayalut arduus distederet de provincia multos post annos
plebes. C. Corneliu leuulo et Lino Triniuo prouulsus superis esse i hispa
nia iussit
Secundi libri penapiu

liber Secundus

Consules Pretoreque cu pibus vioris Magistratu iussent
provincas sortiri sunt. C. Corneliu leuulo Italia. d. nro Iulio ayare
dona pretoribus. L. Cinnus urbana. C. Iulio Aruuium. L. Valerio
Censiliu libio Iulio. Sardinia obtinent. leuulo consul i uouas legiones subere ius
sue. villius d. p. Sulpicio exatit amperu in supplementu eis quattu milia vide
retur ut suberet ipse petuissit est pactor. Iulio legiones quas. C. Aureliu co
sul habuisset ita directe et reuocaret eos. deuer consul. nouo cu exatit succedat
in gallia. ubi is venisset omnes milites ex quatoritate. d. nro. diuiterentur
preter quos milia sortu. hys opimeri apud Aruuium provincas satis esse
prorogato imperio pactoribus prioris anni. L. Sergio ut milibus qui i hispa
nia Censiliu Sardinia. Suspendia per multos annos ferissent agri assignandu
curaret. Q. Cinnus ut in bruno de a conuincionibus queshoneb quos p.
tor cu fide curag. exatitisset pfectet et eos quos sacilegiu compertos in vnaulis
romu iussit lo. iussit ad suppliciu. quos sublatu q. delatio propter pma
essent reponenda cu pualie cu met. **Ferit** latine pontifin decrete iussit.
rate sunt p legati. Ab Archa quesh in Senatu erant. sibi in monte albano lati
us rone ut iussit. data non esse. Appussa iussit. est. duas portos quon
uiter eas iussi erant de celo tactu. et formam legati. ede Iouis item hosti
eius. ede Iouis. et eliteru apollinis. et Saturni edes et in herulis ede ca
pitu enariu. et ex bruno. Q. Cinnus plore iussit. Equi cu quos pedib.
pallor. galliuaros. tot in tarus pedibus natos esse. Ap. Sulpicio consule ex
ayacodua lutere allate quibus inter cetera scriptu erat. laureu in pppu. na
uis longam euota. prioru prodigiu causa. Senatus iussit. rat. ut consul
ayacodua hostis quibus d. nro. iussit. sacrificaret. Ob hoc d. nro. prodigiu Au
russit. in Senatu vocati. atq. ex respo. supplicano in die vni populo edicta
et ad oia paluaria res. diuine farte. Carthaginienses eo anno argentu in st.
pendiu positi. priu romu adduxerunt. id quia probu no esse. queshores rem
agant. experientibus pars quarta deorta erat. peru. romu iussit. iussit
detrimetu. Argenti expleuerunt. perentibus deinde vti. iussit. iussit. iussit
obides sibi redderentur. Censiliu reddit obides de reteris. si in fide pmauerent. p.
farta. petuibus yde qui no redderantur obides iussit. ubi paratissimo de es.
sunt. alio teadurerentur. Concessum ut signum et freu. transirent. Conditam
ite petuibus. iussit. ne pfectus gadi. iussit. Adu. sus quod in in fide
populi romu. venientibus in luno. ayacodua. Septio. iussit. et. iussit. iussit
queshores ad iussit. sibi colu. no esse et iussit. queshores. iussit. iussit
colu. se govere. Eatu rem causa. tees vios. creare libius. Cornelius Consul

missus/creati. p et seruis petis ambobus fuit cognovisse. Et est. Corvulus leuiculus id
 Haruensisbus dicitur aut ut ceterorum unum? cognovisse causam petere. id. impe
 trauerant. **Febriis** que rone agende erant perfectis/consules in provincia
 profecti. A. titus Julius in Macedonia advenisset. Atrox sedulo militum in ante re
 vitata. nec satis in principio compressa exrexit. Et militum fidei que ex Africa p
 devictu hauribat in Ceriali fide ante fore post in Macedonia. pro volutariis
 provincia erat. id. volutate facta negabant. a tribus f. recusantes in uariis imp
 sitos sed viciis seu iniuncta seu suspecta foret militum et enim exhaustum et fuit
 aliqua militandi fieri equum esse. militum animis per Italia no. adisse. Consequente
 pib. armis in Ceriali Africa Macedonia. confortos id. se labore opere exaugues
 tot acceptis voluerunt esse. Consul enim causam postulante missionis probabilem si mo
 deste petere videri dixit. Seditionis nec enim nec ullam aliam satis
 iustam causam esse. Itaque si manere ad signa et dato parere velint se deus
 sione eorum ad Senatu. ruptum. modesta falia. si postulare quod velint impe
 trantes. **Thaimaros** Eo ipse Philippus sum vi expugnabit. aggru
 bus viciis etiam ariete muris adiunctum erat. Ceterum incepto absistere coegit
 pib. et dora adveniens. qui Archidamus. Duce inter custodiat. Macedonia. me.
 uia ingressi nec morte nec de fide ulli eripendi. ut in statione. me. in opem
 Macedonia faciebant. et adiunxerat eos natura ipsa. loca. Nam Thaimaros a pite.
 is sum. in malento per launam eum loco alto sita sunt. in ipsis in fontibus
 immixtus quas coele vocant. Thessalorum transiunt. confusos loca implicatiss
 flexibus uallum. uia. ubi ventu. ad haur. vici. est. repente velut maris uasti fir
 missima pauidum planities ut subitios campos teterrime caulis. haud facile
 quere. eo miraculo Thaimaros appellat. Nec alacritudine solum tunc vici. sed in pite.
 vici. absque rupibus imposita. Hec diffinitio. eo in haur. pite. dignum haur.
 laboris periculis pite. erat ut absisteret incepto Philippus effectum. I. pite.
 quoque iam instabat cum inde abscessit. et in Macedonia. in haur. repite. redire
 it. Ibi ceteri quide. dora. quantalibet quiete temperassent. quibus corpora. rem
 serant. Philippus quantum ab assidue laboribus ituerit. pugnantibus relaxauerat.
 animus. Thaimaros interit in vici. belli. tunc agunt. no. hostes modo
 timente qui tere. uici. ugebat. sed inter. pite. tunc. pite. animos
 ne et illi ad pite. animas. romani. deferrent. et Macedonia. ipse. pite. no
 uandi. res. coparet. Itaque et in Athalam. legatos misit. simul. qui insinuant. pite. em
 pite. quotiens. uici. in uerba. philippi. exirent. simul. pite. dore.
 it. Archimene. et tere. et haur. Flis. Athalam. contentidibus. uici. in vici.
 fuisse. ex. tripla. sed sibi. debere. restitui. quia. vici. fuisse. ex. haur. que. ad. conde
 du. megalempolus. ex. consilio. achad. contribute. fient. Et. in. Athalam. quide.
 pite. hor. pite. pite. Macedonia. animos. cu. erodide. Na. cu. maxime. in.
 die. sibi. esse. pite. pite. multos. animos. pite. in. vici. coniecit. in
 genti. populari. gaudio. bellum. si. quando. vici. ante. alias. haur. magna. nra. apparuit.
 pite. in. animos. et. Macedonia. et. mercurios. milites. principis. pite. Athe
 uagora. oia. externa. pite. auxilia. quod. pite. armature. erat. in. chaoum.
 pite. pite. ad. occupandas. que. ad. antigonum. fauces. sunt. Stenta. vocant. grem.
 sit. pite. post. pite. dictus. grem. pite. agunt. cu. pite. omne. regionem
 asperisset. maxime. ydemon. loca. mediet. pite. pite. annem. Appum. pite. inter

montes quorum alterum interponi alterum assuam facile vocatur angusta valle fluit, / huius
qui super ipsam preterit et assuam / Antenoriam cum leui armatura tenere ac communi:
iure iubet, / ipse in areope posuit castra, qua ab ipse rupes erant, / statim paucorum
armatarum reuertat, qui restituta erant, alia fossis alia vallibus alia turribus munierat
anxia torulorum eam vis ut inuisibilibus praevalerent ac reuerent hostem, ad
uicem loci disposita est. Tabernacula regum pro valle in congreto maximo in tumu-
lo ut terroris hostibus suis quod per ex fiducia foret postu, **Consul** per ea
reperit quodam remanere factus quos pulchre quod quoniam exant foret rex, et ipse cum co-
ore haberet, vere in suo, / Antenor, / habentibus ad hostem, ducere pergit, quod
iulia ferre a regis castris cum abisset loco munere relictis, / legionibus ipse cum expedi-
to progressus ad praecaudam loci, postea de consilio habuit, / Verum per infessum
ab hoste pulchre, / ipse labor ingens periculis, / propositum transitu tentaret, / At eode
itineris quo priore anno Sulpia Macedonia intraverat, / accideret copias hor-
um pulchre per multos dies, / agitante una vent, / tunc Sulpia consul, / facta
hinc provinciam mutavit, / iturum in / Orogia transisset, / Valerius Antius intrasse
pulchre pulchre tradit, / quia recto itinere nequenter ab ipse a rege inesset, / praevalle
per qua mediam fecerat, / quoniam ponte rapti facto in ripa in qua erant castra regis
transgressi, / ante confluisse, / super signatibus, / regum castris exiit, / duodecim milia hos-
tum eo prelio caesa, / rapti duo milia, et trices et signa militaria castra triginta duo
equos duces triginta, / Eodem locis eam in eo prelio victum si res prospera esset, / **Agesta**
tenet, / grati latius auctores, / quorum quidem ego legi, / auctores, / nihil memorabile a
Iulio actum, / futurum quod bellum, / consequenter consul, / tunc Sulpia accepisse tradunt.
Dum her in Macedonia geritur, / consul alter lelius Lentulus, / qui quod tunc subsisteret in
iura consilii reuertens habuit, / quibus clavis petentibus, / vix, / ante reuerent, / p. C.
Sopio Affertur et, / E. Eius petis, / huius magna inter se concordia et senatus sine
ullius nota regerant, et portoria reualia Capue pueri, / huius castra portoria quo
in loco uis opus est ferendum, / locum, / admodum in eo tricen, / huius omni numerus
finitis a Senatu erat adscriptum, / et subito facta Capue ager vendidit, / sub id
tempus, / l. Marius Antius ex Hispania decedens prohibitus a p. portoria leta
tribuno plebis ut opus rediret, / cum a Senatu impetrasset, / priuatus ante ingrediens
at, / et pondo argenti triginta pondo ferre cum in ciuili milia, / **Eodem** anno
C. belus Pamphilus qui a C. Antiocho consul, / cum prioris provinciam galliam
acceperat, / tenere ingressus gallos, / superius fuit, / prope in toto exatu est castris,
his supra sex milia et sex centos milites quirit, / Tanta ex eo bello quod in huius
desiderat, / clavis accepta est, / Ca. res lelii Lentuli exatu accepto, / pretore milia pro
bris inreputa provinciam dardere atque abire roma iussit, / Neque ipse consul meo
rabile, / quidquid esset, / romam, / roma reuocatus, / que ipse per m. salum
et M. Curiu tribunos plebis impeditur, / tunc Sulpia plauium consulatu ex
questura petere non praedantur, / laque edulitate praedantur, / facta dum, / nec per honorem
grada documenta in dantes, / indoles hoies tradere ad consulatu, / sed transire
deinde medior, / prima quod continere, / Res ex Pompeii certamine in Senatu uer
faret, / quierunt qui honore quod filii capere p. leges liceret, / praevaler, / et populo
certandi, / quod velu potestate fieri equum esset, / huius ante patrum, / fieri tribuni, / reati
Consules Sextus Elius petis et tunc Sulpia plauium, / iude preror, / romam
habuit, / ante lelii, / romulius, / a. claudius, / a. antellus, / a. porcius, / Cato

15
Cedius qui Ediles electi fuerat Ab hys ludi plecti iniquitati et epula iouis fuit
ludum causi et ab edilibus rutilibus. CH. Valerio flatio flaminio diali et CH. Cor
uelio Gergo ludi romani iungo apparatu facti. Servius Sulpicius et galba pontifex
eo anno mortui sunt. H. cor. lo. ay. C. iulius leutulus. CH. Cornelius Stipio ponti
fex suffecti sunt. Servius Aulus pater T. C. iunioris flaminis consules magistratu
Servius in caput diei ad habuissent de reuerentia pateris ut providas concedenda pater
lany consules appararent. inter se pateris ne vni eoru macedonia exisset in
suplementum legionum tria milia milium romanorum scriberet et tributos equites. Item
pateris latinus nomen quippe milia pedum quidam equites Alteri consili nomen co
exatus de reuerentia luno leutulo prioris anni pateris superum est. Utis aut ipse pateris
annu dedit prius aut veros alios deducit. q. ad legionibus nomen consul venisset
Gortia consul pateris elio ystia. Cundo macedonia euerit pateris T. Cornelius
Mentia vrbaniy. C. ay. claudius. Siliam. ay. pateris Sardiniam. C. galba galba
et fortis. Delictis. unde habet est. cepit in pateris Consulatus ex tunc pateris
res quos iussu stabere milites. pateris. ay. mactello in caelum. quatuor milia pedum. pateris
et latinus nomen et tributos equites. C. iunioris. Sardiniam. ex eode genere milium tria
milia pedum. Ducentos equites. ita ut hy pateris milio ay. pateris venisset. pateris
res. Dimittentur pedites equites. Attali deinde regis legatos in senatu consi
les introduxerunt hy classe sua corripit regem. alius terra mactis de romani uina
re. quosque imperarent romani. Consules impare atq. dederunt ad eam diem foris
ad expositum verum dixerunt ne ad prestare a pateris Authon regem vltra sic licet
uacuum nati presidis inualibus reuerentibus regum. Attali. Authon. mactis. Itaq.
Attali orare pateris conscriptis si sua classe sua opera ut ad macedonia bellu vel
lent mitterent ipi presidis ad regem eia tutandis. si id uolent ipi ad sua defen
dend. cu classe ac reliquis corripit. redire pateris. Servius legatis ita responderi ius
sit q. rex Anab. classe corripit alys. Duces romanos iussit id gratu. Servius
esse. Duplaret ipse iussit. Attali aduersus Authon. foris et Anab. porro pateris
Attali auxilia reuerentibus vltra q. regi quod esset. Servius pateris alius vltus. alio
orbis. usi et fide et principis in pateris ipse qui spe sua vult romanos adu
tos esse legatos. ad Authon. iussit q. qui uacant. Attali uacant. ay. et milia opera
aduersus philipum. romane hostem. ut. porro. gntis cu factum et reuerent. q. Authi
vltus regio abstineat. bellos abstinet. opus est pateris et mactis. po. fo. Reges. inter se
quosque ipse pateris seruire. Consules nati C. iunioris ita habito dedit. ut eos fore ligaret
qui in hispania aut affrica uerissent. pateris reuerentibus milites. pateris in pateris
nam prodigia uacant. atq. cor. pateris romane reuerentibus. De re. tota erat via pub
lica. Veis foris et edis iouis. launus honis edet. Ande. Capue. Muros et tuas
edet. Alia diatin. celu ardore vult erat. Terra vultis. Diun. ingeta. pateris
ua ingeta. dedit. Oisse uacant. agni ad ductis capibus uatu et. Sumes
se pateris huius capite. Foris prodigium causa. suplicatio in vau die habita et
Consules vltus Diunus opam dedit. pateris deis. pateris in pateris sunt. Elus in
Elbio pateris exatibus alio. atq. que dimittit. debet. pateris tradidit. Ipse
nouis legionibus. quia pateris adduxerat bellu. gesturus. nati memorabilis rei quos
gestit. Et titus. C. iunioris alio consul. mactis. q. pateris pateris erant consules
a brundisio cu transisset. Corripit. tenuit. cu octo milibus pedum. Equibus qui
genus a Corripit in proxima. Epia. quicquid. traiecit et in. Casta. romania mag

mo amantibus contendit / Iude filio dimisso priores mortuus dies du se copu a Cory
 ra assequeretur / consilia habuit ubi recto itinere per castra hostium viam fore re conare:
 tur / Atque ne suspensa quid re tanti laboris ac periculi p. dissensionem p. h. h. que toto
 mentis mordebat / ubi ubi iuraret / viasset / ea si in in iurasset ne a iurari bon
 gus recessisset / missa e manibus hoste si quid antea forent / illi iudicibus illius se
 tutari ver uolisset / sine ullo effectu eos extenderent / Ut n. esset igitur / illo ipso
 tam iniquo loco aggredi hoste placuit / sed magis fieri id placuit q. quod fieret ex
 pediret / dieq. quod ingrua sine ullo conatu sedentes in conspectu hostium absisterent
 Iude p. e. d. m. philippo est p. e. p. m. r. m. g. e. t. e. p. a. n. a. h. a. b. i. t. o. r. u. m. c. o. n. s. i. l. i. o. d. e.
 lecti ad ea re agendum pausali / h. y. p. o. p. u. l. i. r. o. m. a. n. i. e. x. a. l. e. x. a. n. d. r. i. m. a. g. n. e. t. i. s. e. q. u. i. t. i. b. u. s. / C. o. n. s. u. l. i. q. u. e. r. e. g. e. m. u. b. i. i. n. a. u. g. u. s. t. i. s. s. i. m. i. s. r. i. p. a. s. A. p. p. u. e. r. o. g. i. t. u. r. C. r. e. m. i. s. i. n. c. o. l. l. o. q. u. i. u. m. a. d. d. u. x. i. t.
 S. i. l. i. u. m. p. o. s. t. u. l. a. n. t. C. o. n. s. u. l. i. s. e. r. a. t. p. r. e. s. i. d. i. a. e. x. a. u. t. i. t. a. n. t. i. b. u. s. l. e. x. d. e. d. u. c. e. r. e. t. H. y. s. q. u. o. r. u. m. a. g. r. e. s.
 v. i. t. e. s. p. p. o. p. u. l. a. t. u. s. e. s. s. e. t. / r. e. d. d. e. r. e. t. r. e. s. p. i. c. o. m. p. a. r. e. n. t. / e. x. t. e. r. n. i. u. s. e. q. u. o. a. r. b. i. t. r. i. o. e. x. t. i. m. o. r. e. f. i. e. r. e. t. / p. h. i. l. i. p. p. u. s. a. l. i. a. m. a. l. i. a. r. u. m. a. u. t. a. r. u. m. c. o. n. d. i. c. i. o. n. e. e. s. s. e. r. e. s. p. o. n. d. i. t. / q. u. a. s. p. a. r. e. r. e. p. i. s. s. e. t.
 o. n. s. l. i. b. e. r. a. t. u. s. / q. u. o. d. i. b. i. r. e. n. d. i. t. e. a. m. a. i. o. r. i. b. u. s. e. s. s. e. n. t. / e. a. q. u. e. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. a. n. o. i. u. s. t. a. p. o. s. s. i. s. s. i. o. n. e.
 n. o. e. x. c. e. s. s. i. u. m. / s. i. q. u. a. s. q. u. e. r. e. r. e. n. t. u. b. e. l. l. i. c. l. a. d. e. s. e. s. s. e. a. u. t. a. t. e. s. / n. i. q. u. i. b. u. s. b. e. l. l. a. t. u. f. o. r. e. t.
 A. n. t. i. m. i. o. q. u. o. v. e. l. l. e. n. t. p. o. p. u. l. o. r. u. m. n. i. q. u. i. b. u. s. p. a. x. v. i. t. i. s. s. i. f. u. s. s. e. t. p. e. v. i. t. u. m. / C. o. n. s. u. l. a. d.
 i. d. n. i. h. i. l. q. u. i. d. e. a. r. b. i. t. r. i. o. a. u. t. f. a. c. i. r. e. o. p. u. s. e. s. s. e. t. d. i. c. i. r. e. Q. u. i. e. n. i. n. o. a. p. p. a. r. e. r. e. a. b. e. o. q. u. i.
 p. r. i. o. r. a. n. i. m. a. i. n. i. b. i. l. i. s. s. e. t. i. n. i. u. r. i. a. o. r. t. a. m. / N. o. p. h. i. l. i. p. p. u. s. a. b. i. l. l. i. s. b. e. l. l. o. i. n. c. e. s. s. i. t. / p. r. i. o. r. e. v. i. q.
 o. r. b. u. e. f. u. i. s. s. e. / I. u. d. e. n. i. a. g. e. r. e. t. u. r. q. u. e. f. u. r. a. t. e. s. l. i. b. e. r. a. n. d. e. e. s. s. e. n. t. T. h. e. s. s. a. l. o. s. p. u. n. i. o. n. i. n. o.
 m. i. n. a. n. t. C. o. n. s. u. l. q. u. o. d. i. d. v. i. r. o. a. d. e. o. a. n. t. e. s. u. s. i. n. d. i. g. n. a. t. i. o. n. e. e. s. t. r. e. x. u. t. e. x. t. i. m. a. r. e. t. C. u. i. d.
 v. i. c. t. o. g. r. a. t. i. s. s. u. p. e. r. a. r. e. s. / T. i. t. e. q. u. i. n. t. i. A. t. h. e. n. i. s. t. a. p. e. e. x. c. o. l. l. o. q. u. i. o. p. r. o. p. i. u. n. t. e. t. i. n.
 t. e. m. p. e. r. a. t. u. s. e. g. r. e. e. s. t. q. u. i. n. i. m. i. s. s. i. b. i. l. i. b. u. s. q. u. i. b. u. s. d. i. r. e. p. t. m. e. d. i. o. a. u. t. i. f. i. c. i. e. n. t. p. u. g. n. a. m.
 i. n. t. e. r. p. e. c. o. n. s. t. i. t. u. e. n. t. / p. o. s. t. e. r. o. d. i. e. p. e. r. e. x. t. r. u. s. s. p. e. c. i. n. p. a. r. a. n. t. i. b. u. s. p. u. n. i. i. n. p. l. a. n. t. i. e. s. a. n. a.
 a. d. i. d. p. a. t. e. n. t. i. m. u. l. t. a. l. e. u. i. a. d. i. m. i. s. s. a. p. r. e. l. i. a. s. u. n. t. / D. e. u. d. e. r. e. p. e. r. i. t. i. b. u. s. p. e. r. e. g. e. s. e. t. i. n. a. r. t.
 i. t. a. e. t. c. o. n. s. u. l. a. g. e. s. t. l. o. c. a. A. u. d. i. t. a. t. e. a. c. c. e. n. s. i. c. e. r. a. m. i. n. i. s. e. o. q. u. o. r. u. m. R. o. m. a. n. i. p. e. n. e. t. i. n. u. e. r. e. / p. r. o.
 h. y. s. o. r. d. o. e. t. i. n. i. t. a. r. i. s. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. e. t. g. e. n. t. a. n. i. m. o. r. u. m. e. n. t. a. d. p. r. e. l. i. u. m. i. n. g. e. n. d. i. u. m. / r. a. t. i. o. n. a.
 p. r. o. h. o. s. t. e. l. o. c. a. e. t. c. a. t. a. p. u. l. t. a. / m. u. l. t. i. s. h. u. i. c. a. t. a. p. i. l. l. u. m. t. e. l. u. e. r. i. t. u. s. a. c. c. e. p. t. i. s. n. i. e. n. i. u. t.
 i. n. p. r. e. l. i. o. i. n. s. t. o. a. l. i. q. u. o. t. a. c. c. i. d. i. s. s. e. n. t. u. o. x. p. r. e. l. i. o. f. u. i. t. f. o. r. t. / C. i. m. i. n. h. o. r. s. t. a. t. u.
 r. e. t. e. s. s. e. n. t. / p. a. s. t. o. r. q. u. i. d. a. a. C. a. r. o. p. o. p. r. i. n. a. p. e. E. p. y. r. o. t. a. r. u. m. r. u. s. s. u. s. d. e. d. u. c. i. t. u. r. a. d. C. o. n. s. u. l. e. s.
 p. a. r. e. i. n. e. o. s. a. l. t. u. q. u. i. r. e. g. e. s. t. u. n. i. c. o. u. e. r. a. t. u. s. c. a. s. t. r. e. a. r. m. e. n. t. i. p. a. s. t. o. r. e. / o. m. n. e. s. m. o. n. i. t. u. m.
 c. o. r. u. c. o. n. s. t. r. u. c. t. u. s. c. o. l. l. e. g. i. s. u. o. t. / s. i. p. e. n. i. a. l. i. q. u. o. t. m. i. t. t. e. r. e. v. e. l. i. t. n. o. n. i. n. i. q. u. o. l. o. c. o. u. e. t. p. r. o.
 d. i. f. f. i. c. i. l. i. a. d. i. t. u. p. u. p. i. a. a. p. i. u. t. h. o. s. t. i. a. d. e. d. u. c. i. t. u. m. C. a. r. o. p. u. s. r. e. u. n. i. a. r. i. u. m. i. u. b. e. t. / p. a. r. e. d. e. t.
 u. t. p. u. e. p. o. n. i. o. n. i. s. i. f. u. l. l. u. s. p. o. t. e. s. t. a. t. u. s. e. s. s. e. n. t. / n. i. m. a. g. i. s. v. o. l. e. t. r. e. d. d. e. r. e. n. i. a. u. d. e. r. e. l. i. n. q. u. i. s. t. u. m.
 q. u. o. d. g. a. u. d. i. o. e. t. m. e. t. u. a. n. i. m. i. g. r. a. r. e. t. / a. u. t. e. m. o. t. u. s. C. a. r. o. p. i. e. x. p. i. r. i. f. i. d. e. o. b. l. a. t. u. m. s. t. a.
 b. u. i. t. / e. t. u. t. a. u. e. r. t. e. r. e. t. e. a. s. u. p. e. r. i. o. n. e. / i. n. p. a. q. u. e. t. e. l. u. d. i. o

[illegible]

Ephemera inde Etholi capuit, oportune Dolopie imminebat castella. Per inprimis ultra pri-
 res dies ab Etholis gesta. Nec Annua et alij Athamanes post finem conspiciere pug-
 ne Romanorum querebant. **Ceterum** Annua quia sic ultra parum fidebat
 petro a consule iudicio perfidio in gomphos petaret, opidi petimus uoce per Echam
 inter gomphos fauces angustas que ab Athamanum Thessaliam dirimunt vi repit
 iude Echam adortus et per aliquot dies prima vi conturbatos utriusque in salas ad
 ueniam exisset, eodem uenit per petra ad deditionem. Nec traditio gomphorum
 ingente terrore Thessalie intulit, dedidere sese demare qui argenti quidam ferunt
 et thumari et limas et strumones et lappi habent alij castella iuxta quodlibet
 du Athamanes Etholiam simony appredam uenit in alienam uictoria suam predam
 ferunt. Thessaliam a tribus exatibus uictoria que hoste que ne non redderet his
 totus Consul fructibus quos fusa hostium apperuerat in regione Epiri transgressus
 et si probe sit, in parti campo primario excepto Epurche fuissent, tamen quia
 ad satisfaciendum quod quidam imperata eunx ferere uidet, et profecti eos pennis
 et ex pinto ostium habent, et ex ipso facilitate uenit annua uenit in postum con-
 silium. Missis deinde uadis coram, ut ouerarie uenit, in finem uenit. An-
 bracium hoc progressus modum ibueribus quinto die in uenit. Cetero post
 castra. Sed Annua et in sua auxilys aratro, uenit in uenit in uenit in
 ut dures in Thessalia habent, ab eodem consilio et plurim Epurche uenit in
 auxilia accepti, prima uenit Thessalie phalaris, et aggressus, duo milia macedo-
 num in praesidio habent, qui primo finem vi resisterunt, quorum acua quatuor me-
 dia tueri petierunt. Sed oppugnatione continua uenit die uenit nocte, uenit in con-
 silium in uenit redderet exheram Thessaliorum annua, si primo uenit uenit in
 tueri uenit, uenit Thessalia macedonum. Capta phalaris legati metropoli et a pri-
 ueris deditis uenit uenit, uenit in petra uenit, datur phalaris uenit or-
 Directa est iude Epurche, que leni qui uenit uenit praesidio tueri et prope
 uenit pugnam uidet, pennis uenit prope stantia telis conuicta ad Gom-
 phos, uenit opus uenit, degressus in Campus Thessalie in uenit in uenit de-
 esset quia Epurche pepererunt, qui agro explorato uenit in uenit in
 finem Annua uenit ouerarie uenit, fuisse Annua uenit cohortes uenit
 et est iter a Gomphos Annua, sicut uenit or Thessalie ita pennis pennis uenit
 pennis ita dies transuictis a uenit uenit uenit, uenit in uenit uenit uenit
 ha, pennis ad regem et pennis uenit, datur finem uenit a uenit abest experema
 uenit uenit. Sicut est uenit sup pennis uenit uenit Thessalie
 ad finem aduentu Romanorum, et philippus sicut in Thessalia uenit progressi uenit in
 debet ita uenit tempestatiue postea ut quidam leni ab hoste tueri praesidia
 per occasionem subuenerat. Sub eodem finem uenit qui Consul aduentus philippum pri-
 mu in Epurche fauces castra posuit et Lycus Romanus finem consilio in
 classis uenit uenit uenit ore pennis uenit a uenit erat in duo
 bus quid uenit. Sicut pennis uenit postea pennis uenit Epurche uenit uenit
 uenit in uenit in uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit
 uenit ad uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit
 uenit a uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit
 uenit quid uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit uenit

[illegible]

macedones obissent velut in constanti densitate hominum pilis ne quis
 effugere aut starent gladios neque congrederi propius neque prendere hastas pote-
 rant aut si qua iundissent aut profregissent hastas frangere ipso arato inter
 spicula fractura hastarum velut vallum explebant. Ad hoc et iunxerunt utraque inter
 se non tamen prestabat latere. Nec ex longo spacio aut cedendi aut imperis san-
 cius erat que res turbare ordines solent. Accessit etiam fortiter res ad eorum
 animos firmatos nam cum turris per aggere parum densati soli ageretur rotatio
 na per valanc orbem demissa ibi turri inclinauit ut pene rueret hostibus tre-
 pidantibus instans superstantibus armans preberet. Cum parum quicquam surrederet
 Consul minime equo animo apparatione iunctis generis armorum fieri parietatur
 simul nec natura expugnandi spem nec stonem procul a mibi et in euastate
 belli claudis longis hybernandi ulla conuebat. Itaque reiecta obsidione quia nul-
 lus in Atharumia atque ethele ora portus erat qui sit et ois ouerarias que
 conuectum exitum portabant caperet et terra ad hybernandi legionibus preberet.
 Antigra in phonde in Coruthum versa sunt ad id opportunissime sita. que
 nec procul hys thessalia hostium longe adbat et ex aduersa parte peloponnesu exi-
 suo maris spacio diuisum et a tergo etolum et Atharumia a lateribus latere in
 et bona habebat phonde pmo impetu suorum sine certamine cepit. Antigra hanc
 multum in expugnando prebuit more andrusum inde sampolus recepte darulias
 quia in amulo exelso sita est ut stalis nec operibus capi poterat lurescendo missilibus
 eos qui in perfidie erant ad excursionem elusissent. refugiendo suum in
 sequendo. Leuatis sine effectu armamentis. negligenter et contemptus
 adduxerunt ut ad refugientibus in portum peruenire impetu. romanis forent. Sex
 alia ignobilia castella phonde terrore magis quam armis in potestate venerunt. Flana
 clausit portus nec nisi vi cogeretur receptum moribus videbantur aut duci a
 exatibus Romanis. Flanaque obsidit consul rei maioris per affulset. Achcorum ge-
 rey a pietate regia ad Romanos amicitia querendi. Coriade principe factus
 ad philippum trahentem res expulerat. Aristemum qui romanos gentibus regi vide-
 bat propter erat. Classis Romanis in Attalo et rhodis reuigilabat. parabantur
 cori ois consilio Coruthum expugnare. Optimum igitur ratus principem in re aggredere
 tunc legatos ad gentes Achcorum cum pollicetibus si a regis ad romanos defersset
 Coruthum hys contributores in antiqui gentis consilium. **Auctore** consule le-
 gati a fratre eius. I. Numas et Attalo et rhodis et Atheniensibus ad Atheos
 missi. Finone datus hys est consilium. Erant autem ad modum simplex habitus ani-
 morum inter Atheos. Terrebant eos lacedemonios grauis et assidua hostis horre-
 bant romana arma. Macedonum beneficos et exoribus eorum originibus obligati
 erant. Regis ipsi suspecti habebant pro eis in crudelitate perfidiaque ne ex
 hys que tunc ad tempus forent estimaret. grauiore post bellum duci futurum reme-
 bant. Nam solum quid in peratu quibus ciuitatis sue aut in consiliis aduenientibus
 gentis pro sententia dicerent ignorabant. sed ne ipsis quidem cogitantibus scire
 quid vellent aut quid optaret satis constabat. Ad hoc ita incertis modis
 hic legatis potestas dicendi facta est. Postquam Athenienses ut respicerent
 macedonum dicta auditi sunt. fore atrocissime regem qui nulli nec plura
 nec tunc acerbis passi erant iuncti sunt. et illa quidem ratione sub occasu solis tot
 legatorum perpetuis orationibus die absque dimissa est. **Postero** die ad

Romanus pmi legatus libius
 carpinianus deinde Attali
 regis legatus post eos alio
 die differuerunt philippi
 deinde legatus ptab dicti
 data est

adventus consilium / ubi cu per prorege fuerit generis mos est / suadendi si quis vellet po
testas a magistratibus facta esset / nec quippi prodiret dum silentium alius alius
tueretur fuit / itaqz unum si qui sua sponte voluntatibus inter se repugnantes obto
puerant quomodo animi eos orationes insuper turbaverat / que difficilia essent po
nuendo adnuendo q per totu die habite / Tandem Aristem^{us} pretor Athenaru ne tan
tu consilium dimitteret / ubi inquit illa certamina quimozu atheni sunt quibz consilijs
et neculis cu de philippo et romaniis uidero iudicet vix manibus sepebantur / Nunc
consilium ad vna cu re iudicet / cu legationu verum illu audientib cu referat magistra
tus / cu pro ad ppradendu uocet dimittit / Si in cura totu saluta^{ne scilicet} vestigia quide
que in hinc aut illuc parte quos vestres inclinaverunt / vore auq possunt expuere
cum re persati uemo tam habet se qui ignorare possit dredi ac suadendi qd
quippi aut velit aut optum puerit / uir oratione esse priusq quippi decessum / ubi id
paul decessu erat alius id ena quibus ante diphauerit pro bene rbi uir federe
defendendi **HAET** adhortatio pretoris ne modo quippi vnu elicit / ad suade
du sed ne fecerint quide aut inueniunt rationib tante et tot populi coniugatione
mouit / Tu Aristem^{us} pretor iussu / uir magis consilium nobis priusq Athenaru de
est q lingua si pro quippi periculo in rone quibz uo vlt / forsitan ego quippi tace
re si primatus esset / me pretor video aut uoy dandi consilium legatio fuisse aut
uide pme resposu eos dimittendi ad esse / Respondere aut uoy ex vestro decessu quid
possim et qui uemo vestru qui in hoc consilium vocat estis pro sententia quippi dredi
vlt aut uidet^{exones} legationu / hestimo die pro sententia dredi peruenisse
perinde atheniensis ac ne postuluu^{et} que e re sua esset sed iugerunt quodis
renserunt vltu^{et} / Namu^{et} Rhodij et Attalio^{et} pmerateng^{et} quiddam petul
et in bullo quod aduersus philippu gerant / se a nobis adiunari epui^{et} consilium / phi
lippus sonetone feru^{et} aduocet / et insinuandi uocem postulat ut feru^{et} stent / modo ne
uiffim^{et} armis contentu ait se esse / Nullus uent ne in uante quippi qui uondu po
cy sunt plus petul^{et} q son^{et} / Noy se hoc inquit modesta philippi / uoy impudencia
romanoz pthea portus et dat fiduciu postulandus et deuit / philippu preter legatu
uideru^{et} nulla^{et} romana classis ad conuocat stat^{et} uirba^{et} suboae pthea pre se ferunt / co
ste legationu ei^{et} ex quo maris pthea dimittat phorde ad londeu peruenientes in
dem^{et} / w^{et} annu^{et} au^{et} diffident^{et} Cleomedon legatus philippi ut pro lege arma capere
m^{et} aduersus romanos / uocem^{et} ex^{et} / qui se ex eode federe ac uirtute au^{et} uobis
religione iunietat / rogem^{et} cu ut^{et} philippu^{et} et ab ouabide et lacedemonijs ac
romanis defendat / Ne modo^{et} / sedu^{et} quo uob^{et} tuentur sed ne quid respondeat quide
uobis sit inbetum / Non herade magis q^{et} ipe philippus priore animo qui se pthea^{et} polluen
do aduersus ouabide bellu^{et} gestum / cu teptasset uostu^{et} uolente^{et} hinc in suboam ex
tinhere / postq^{et} uob^{et} uoy^{et} decessu^{et} id sibi presidu^{et} uoy^{et} uelle illigari bello rono
uidit^{et} alius^{et} pmerateng^{et} ei^{et} qui uoy^{et} iactat^{et} uoy^{et} uelle illigari bello rono
lacedemonijs reliquit / Ar^{et} / quide^{et} uoy^{et} uelle illigari bello rono
viri est / Eleuabat romani bellu^{et} euentu^{et} ei^{et} quide^{et} fore / qui priore bellu^{et} quid^{et} eoy^{et}
philippu^{et} gesserit dredi^{et} / Quu^{et} igitur illud uoy^{et} uelle illigari bello rono
et uoy^{et} uelle illigari bello rono^{et} pthea^{et} sit ab ouabide ac romanis hiebat / uoy^{et} dredi quid^{et} uoy^{et}
hetruenay^{et} uoy^{et} uelle illigari bello rono^{et} pthea^{et} sit ab ouabide ac romanis hiebat / uoy^{et} dredi quid^{et} uoy^{et}
quid^{et} uoy^{et} uelle illigari bello rono^{et} pthea^{et} sit ab ouabide ac romanis hiebat / uoy^{et} dredi quid^{et} uoy^{et}
lis inuexpugnabilitus super^{et} / Nunc^{et} / Aut uoy^{et} aut uoy^{et} aut uoy^{et} / uoy^{et} dredi quid^{et} uoy^{et}
dpsu

quiny

/ obmutatus

+ num

1 gnu

12

108

quicquid insidabat saltu paratissimis in regem abierunt. Et sua voluntate tot seniores reliquit / hosti-
 bus dispendere quid recusare potest quin et senes sibi consulant. Et metu nobis
 quoniam quosdam tunicibus si virtus armis cessit / arches romana arma instructum
 Thronedon qui nos macedones is sustinuit. An tibi parum credamus romanos no-
 maioribus rege nec militibus in bellis gerere si autem gesserunt parum si nos ipsas
 intueamur. Etholus cum classe adiuvantibus nec dure compulsi nec in istam bellum gesse-
 runt. Honorum philippi iuvitum etiam veteres in terrore ac humilitate erant. Mediter-
 ranea adeo tuta ab Romanis armis fuerunt / ut philippus etholus ne quicquam ex romanis
 implorantes depopularetur. Nunc autem depopulati bello puniti romani / quod perinde
 rui. nunc vultis utraque vestra prole tollimur / no presidium etholis bellatibus inferunt
 sed ipsi dures belli arma terram mancipia macedonie videntur. Terras iam consilium su-
 um vi gerit bellum. Fulpius in ista macedonia ingressus fuit / fugitque rege parte
 opulentissimam regis eius depopulata. Nunc cum iuvitum tenebris. Epici natum
 lon. Etholus fecti castris exiit fugientem thessalia. Epicius presi-
 dia regio sonasti videret eius prope conspectu regis ipsi expugnare. Ne putarent
 archeser modo legem de crudelitate avaritia et libidine regis dixerunt. Adversus
 ptebantur si in terra ista rebus in parvis inferosque deos sunt admissi. Iudicium
 nunc si datus ab istis. Proinde a vobis absunt. Passi sunt. Mox tamen ipsi voluerunt si
 vultis obliuiscimur. Sed direptionisq; bonorum Messene in medio peloponneso parte
 Sed hospite. Gaudere dicitur fuit ea ac sic ut epulas prope ipsas consuevit
 et amantem patre filium. Proinde cum seue in ista etiam paratorem appellare solent. Est
 uterferret ples / eius velle libidinis consilium in macedonia appostatam. Ceterum istam
 virginum nationemq; obliuiscimur. Ne siue ac philippo vel eius crudelitatis metu ob-
 trusis omnes. Nam alia forendi aduocatis in consilium auxilium est / cum antiquo in-
 tissimo rege et de ceteris vobis optime merito existimemus existimemus discrepatione esse
 Nam id postularet facere nos / quod cum fieri non posset / penes insulae peloponnesus
 augustis huius famibus continui adherens multiaprior nos oportet ut in uualitel
 lo. Si autem forte noues et quinquaginta leuiores aperte et rebus et triginta in le-
 bi maximam omni uastare et expositis prope in istis litonibus urbes reperunt ex-
 pugnavit in mediterraneas nos debet recipere / tamen non intestino et herede in
 ipsis videntibus. utrum bello ac terra ouibus / et lacedemonij / man romani classe
 urgebunt. Unde regum senectute et macedonia auxilia imploramus. An ipsi nostris armis
 ab hoste romano pugnamus urbesq; agnoscantur. Egregie enim binas priore bello su-
 amos tutati. Ceteris exemplum vobis dicitur dedit prebent. Ne quicquam quidam
 ceteris exemplo sumus. Nolite quia ultra romani perit amantem id quod optendit vob
 ac sumope optendit erat fuisse. Mem enim videlicet compulsi in aliena terra
 qua sub umbra auxilij vestri latere volunt in senectate vestra confugit / ut portus
 vastis expiantur et comantibus videntur. Mare in potestate habent terrae quastum
 ademit exemplo dicitur sue facit / quod rogant facere possunt / quia peperisse vobis
 voluit / committere vos aut periculis no parantur. Ita quod demedon modo tamq; medius
 et tutissima vobis via consilij ut quicquid abstinentis armis ostendebat. Ea no medius
 sed nulla via est. Item preterit si aut accipiendi aut apponendi vobis vana senectas
 est / quod aliud si usque grana stabili velut qui euentum spectauerunt ut forme apli-
 nitentur vestra consilia / preda victoris erunt. Nolite si quod ceteris vobis perendum est
 vltro offertur fuisse. Non quidam hodie / utrum vobis licet sic semp liatu

est. Nec sibi nec diu erit occasio erit / liberare nos philippo in diu magis uultis ipse
audens sine vestro periculo et labore. Quibus in libertate videretur ad magnum
classibus exantibus mare uenerat. Hoc si seros aspernamur vix uictis sicut est
sed aut seros aut hostes habebitis oportet. **Secundum** oratione pro
ut murmur ortu aliorum ad assensu aliorum uolenter assensuente inceptum / et
non singuli tantum sed etiam populi uimasi inter se alitabantur. Tunc inter magistrum
gentis danuungo uocant deo ius creantur / certamen nichilo regimine ipse uultus
de esse. Quibus uelutur se de senectute ueniam auebant suffragibus daturis quibus lege
tantum tuebantur / ne quid quid aduersus philippi senectate esset aut referre magistrum
bus aut deuenire consilio ius esset. Hic quoniam dies uirgo conspectus. Superat unum
iust consilium deo / Tunc enim lege iubet deuenire fieri / in que adeo exantibus studia et
vix parentes a liberis temperantur. ^{Attalus} pellucens erat filius danuungo uia. ne
inone habebat ^{magis} que deuenire uentari proregibus sententia prohibebat / se diu
obtestatus filium ut conquiret atque ad salutem potestatem / ne philippo sua uimasi gentem
peditum uer / postquam parum proficiebant preces iurans se cum sua uimasi uimasi uer
pro filio sed pro hoste habitum uimasi parant ut postea die conuinceret / se se qui uix
reliquit / Quia plures facti uiderent / abus fieri populi haud dubie approbantibus
relatantur ac pre se ferentibus quid darentur essent. Quibus ac megalopolitani et
quidam arguerent prius deuenire fieret conuinceretur. ac reliquerat consilium neque uimasi
ullo neque improbantur / in megalopolitanos / aurum uimasi pulset a lacedaemoniis institue
rat in patria amigontis / Et thymos capto nupt diuinitis ab exantibus romanos / cum
redum eos uimasi feruere philippus iussit / in libertate uimasi sed cum patriam
reddidit / Et in argui preterea ipse macedoni reges a se omnes credunt primatis
etiam auxilium famulantiis amicitia plerique philippo allegari erant / Quod hoc consilio
quod uimasi ad romanos senectate uimasi exresserunt. Veniam hys hys se
ressions fuit et magis et uictibus beneficiis obligatis / Tunc populi Atheorum in
sententia regnaretur senectate in uimasi ac thodys presunt deuenire confirmatus
in uimasi quia in iussu populi / in poterat uimasi esse in id tempus quo romani uimasi
in legati possent. Alata est in presunt. Tunc legatos ad lelia. Quam uimasi pla
nut et exantibus Atheorum ad corinthum aduocari capto centris. **Idem** vites
ipsas quibus oppugnat. et hys quibus e regione porte que fuit Sinone posuere in
tra romani / Centreas uimasi parte uimasi / Attalus traducta per ethim. Exantibus a
lethos alterius uimasi. portu oppugnat. Plurimum regimine. perantes seditione uimasi fore
uimasi oppugnat. ac regum presidium / postquam duo dies et macedones tamquam romani patriam
am in uimasi et corinthum diu presidium Androstouem haud senis ipse tunc et
suffragio uimasi pro superio uimasi uimasi parantur / Omnis inde spes pugnantibus
et et armis et operibus erat / uimasi aggeres haud fari aditu ad uimasi aduocare
bantur. Arces ex ea parte qua romani oppugnat. aliquantulum uimasi diuenerat / in
que lona quia uimasi uimasi erat protegendum armis in macedones conuicere
fuit. Arces prolu uimasi et et romanos ortu est. Ac primo uimasi facile ex
pellentibus romani / Assumptis deinde Atheorum Attalus auxilium equabat certamine
Nec dubium erat quoniam macedones grecos facile loco pulsari fuit. tamquam fugas in
stoloni magna uimasi erat / pars ex haud dubie exantibus uimasi pene a romani
philippus senectate / pars uimasi senectate uimasi super classibus / ad senectate uimasi
uimasi tamquam / Hoc deuenire salus si romani uimasi ad uimasi magis ipse uimasi

nam accendebat promontorium est adversus Sinonem Iunonis quam vocant Arcem
in altu exarrens traiecit inde corinthios septem milia ferme passim. Philodet
regis et ipse prefatus mille et quingentos milites per boeam dixit presto fuerit
a corinthis lembi qui presidium id acceptu lignu traierunt. Auctor erat Attalus
hircensis operibus emittende exemplo opugnacionis/pertinacis. Quinarius amphi
um pro perstabat se quoque ut pro cibis portis disposita vidit presidia regis nec
forte expensu impetus sustineri posse in Attali sententiam concessit. Ita intro in ierito
recepto dimissis athenis rediit ad naues est. Attalus pyren romani Corinthe peremerit.

Dum hic a navali exitu geritur Consul in phonde ad etnaam castra positis
primo colloquens rex per principes dacensium replevit postquam illi manu sua et + nihil esse
plures esse reges validioresque quod opidanus respondebatur tu simul ab omni par
te operibus amissis urbe est aggressus. Ariete aduerso quantum in tueres muri erant
preuipit in ingenti fragore ac strepitu iudasset urbes simul et cohore romana per
aperiri verum strage non inuastit et ex cibis oppidi partibus reliquis suis quique
stationibus in eis qui premerentur impem hostium loca conuenerunt. Eodem tempore
et romani et muros muri superadebant et stellas ad sterna membra inferebant
Et dum in una parte caules animosque hostium certamine aduerterat pluribus lo
cis spolia/rapinae murus armatis in urbe transgrederent. Quo tumultu audi
to territi hostes que infesta tuebantur loco in artem omni/muru quoque sequente
tuba confugerunt. Ita urbe potius Consul. Qua directis missis in artem qui videri
regis si meritis abire vellent libertate. Et clanculatus pollicerentur. fidem
in hac data post paucos dies artem recepit. Ceterum aduentu Achaia philo
dis regi prefati non facile corinthis muni liberata obsidione sed argueret
quoque ciuitas per quosdam principes philodi prodito est. tentatis prius animis ple
bis non erat. corinthis die primo videtur honoris causa preces promittere. So
lus Apollonius et hercule additi legi erat. ut his philippus rex adderetur. cui
nomen post pactam in romanis societates quod prius non adierat. preuenit prius
multitudine oritur. Deinde clamor sibiuentium philippi nomine/inuentum legatum
honore usurpare. Dux in ingenti assensu nomen ventum est. Huius fiduciam
fauoris philodet accessit. nocte occupat vi colle immixtum urbi. latissimum
eum artem vocant positum ibi presidio in longis principio signis infesta ad sub
iectu ^{arce} artem foris vaderat. instructa arces ex aduerso occurret presidium erat arche
eum imper imposuit. quingenti fore iuuenes. Delecti omni cunctis. Aeneidem. Du
naent preerat. orator a prefato regio missus qui excede urbe iuberet. Neque
eum parces eos quidem opidanus solus macedones sentiret. modo aduerso mandatis
huc esse quos ne romanis quidem ad corinthios sustinuerunt. prius nihil nec du
renuget ipse mouit. post paulo ut Argues quoque armatis ex parte altera
venisset magne agmine viderunt. certa peruenit. cunctos. Den tamen in
sum si plurimum dux fuisset videbantur subituri. Eundem in flos archon
militum simul in urbe intaret. portus in philode ut abire illis liceret ipse
quo loco steterat armatus. in paucis diebus non exessit. missus
a philode qui querebat. quid sibi vellet. nihil tantummodo in promoto pre se
cipere staret in presidio credere verbis. morum se armatis respondit. Tot
missi prefati a thetibus cometa tela iussitque omni. et post pactam inter Arche
os et romanos societate. Dux nobilissime ciuitates. Argi et corinthios in po

estate regis erant. **H**ec ea tempestate / a Romanis in Grecia terra variis ges-
tis / in Gallia nihil sane memorabile / Elie gothi / cum duos ex his in provincia ha-
bisset / unum retentum quae diuinitas oportebat / Cum .l. Cornelius praetor praerat
ipse et .c. Elui praetor praerat / Alterum quae in provinciam adduxit / totum prope an-
num Cremonensibus placuit / cogente redire in colonias unde belli casibus dis-
sipant erant conuulsi / Quomodo Gallia praetor praerat quae eo quo fuit / Ita
arma vrbem servilis prope tumultus exatavit est / Obsides cartaginensium Sene
custodiebantur / Cum his ut principum liberis / magna ut servorum erat / Augebat
eorum numerum ut a vrbis officio bello et ab ipsis Sertanis captum aliquot
vancius eis eum ex praeda mancipia / cum amuracione fessent / missis ex eo
numero qui in sctis agro / deinde arma Norbem et corcellos servum pollin-
tarent / Sane cum omnibus preparatis iudis qui sene prope diem futuri e-
rant spectantibus intentum populum aggredi statuerant / Sene per cede et rege-
num tumultu capti norbe et corcellos occipere / Huius rei tu facile iudicium
Romam ad .l. Elui lentuli cornelium praetor vrbis delatum est / Sertis duo an-
te luc ad cum venerunt / atque ordine omnes acta futuri erant exposuerunt /
Cum domi custodiri iussis praetor suam vocare edocet / iudices afferrent pro-
fusa ad eam amuracione querenda atque opprimenda iussis cum quidam lega-
tis / obvia in agris sacramento rogatos arma capere et sequi rogebat /
Hoc tumultuario delectu / duobus milibus fere hominum armatis Sertam omnibus
quo pergeret ignavis uenit / Ibi raptim principibus amuracione comprehensis
fuga sermone ex oppido facta est / dimissis deinde per agros qui uestigarent E-
gregia duorum opera sermone iudici / et diuis liberi fuit / Et centum milia grauis
eris et libertate / prenu eum ex erario soluti est diis / Haud multo ita post
ex eius amuracione reliquis uincatum est servum preuente occupatum / Et
.l. Cornelius praetor praefectus de quingenis fere hominibus / qui ea noxia erant
supplicium sumpsit / In timore ciuitas fuit / obsides captiuos pecuniarum in molis itaque
et Rome vigilia per viros seruate iussis conuere eas minores magistratus /
et trecenti viri carceris latronum intentiore custodiam habere iussi / Et circa no-
men latinum a praetore lre iussu ut et obsides in privato seruaretur neque in pub-
licum prodendi facultas daretur et captiuum ne minus de re pondo compeditus
iuncti in nulla alia quam in carceris publica custodia essent **Eodem** anno
legati a rege Attalo corona aurea ducentorum quadraginta sex pondo in Capito-
lio posuerunt / gratiasque Senatu egit in Anthracis . . . legatorum Roma
uorum auctoritate motus fuitus detali exatu deduxisset / Eadem estate es-
tes ducenti et flaphau de re et trititi modum . . . ducenta milia a re-
ge missi ad exatu qui in greca erat praenenerunt / Item ex rebus Sardi-
niarum magni conuicatus et vestimenta exatu iussa . . . Marcus Marcellus Sardiniam
in . . . portus Cato obtinebat Siciliam sanctus et iuocens / asperior tamen in
fauore reuerendo habitus figuris ex iustitia severatores et sumptus quos
in cultu . . . praetor praerat polli fave erant / arantisi aut pul-
ti / Sextus Elui consul ex gallia conuocatus causa roma cum redisset creauit
consules .CH. cornelium Ceterum et . . . biduo post praetoriam
romam habitum sex praetores illo fine anno creati reuerentibus in provincias et
locis patreute superio Creati ante hij gallus volso .CH. Semprouis

et Elms / ex his ediles plebis aut ediles curules. Q. Minucius Terentius et T. Sempronius Longus / iudi Romani eo anno quater instituti / C. Cornelio et Q. et Minucio consulibus / omni primis de provinciis consilia preteritis actum prius de preteritis transacta res / que transigi forte poterat. Urbana Sergio peregrina iudicio Minucius obligat / Sardinia Attius / Sicilia Manlius / Hispania Atreus Sempronius / Eius ulteriore est sortitus Consulibus in liam / Macedonia sortitus parantibus / lehus Oppius et C. Minus fulminibus plebis impedimento erant / qd lingua provincia macedonia esset usq. illa alia res / maius bello impedimento / ad eam die fuisse / qd quid dū mcho atis rebus / in ipso conatu gerendi belli prior Consul reuocaretur. Quamvis annu iam esse adrecto macedonio bello querendo regem et exatu eius / Sul prius maiore anni parte conspisse iulium congrederetur in hoste infera re reuocati / C. Minus rebus diuinit Rome maiore parte anni retentum ita gessisset tamen res / ut si maturus in provinciam venisset / aut hyems augur som fuisse potuerit detellare / iur prope in hybernia profectus ita compante die bellu ut nisi successor impediat preferturus estare proxi-
 ma videtur. Hinc orationibus puerit ut Consules in senatus auctoritate diceret / si idem tribus forent / pmitterentibus utriusq. libera consultatione / patres Consulibus ambobus prius provinciam deuenirent / ito Quinio provocaret imperium daret successor sibi venisset / Consulibus hinc legiones de-
 aere / et ut bellu in gallie aspicimus qui deferessent a populo romano gereret / Quinio in macedonia suppleverunt decessu peditu in populo romano / et teneant equites et pannoni naualia milia tra / preesse eide qui preerat dasti. C. Minus flammus / missis preteritis in hispania cetera milia peditu sonu ar uos lotum data et quadragen equites ut dimitterent vetera ex hispania milite et terminare iussi / qui ulterior ceteriorue provinciam senarent / macedonie legatos p. Sulpium et p. Villium qui Consules in ea provinciam adierunt. **Prius** qd Consules pannoni in provincia proficiscerentur prodigia produrari placuit qd Ediles Summiq. Ro-
 me et qd fregellis iuri et porta de rodo late erant / Et frusione inter uorte lux orta / Et quilo agnus breps in quid pedibus natus / Et formis duo lupi oppidu ingressi / obus aliquot huiusmodi / Rome cum vite solu sed in ca-
 pitulu pauerunt lupus / Consul attulit is tulit / ut quidam colat in hora oram maximam deducere duo ad hostia fluminum veltum litemq. una pute-
 dos / una ad castu pateru / his busent adiectu / res centene familie in sin-
 gulas iubebantur mitti / Hy vari deducendis / hi qui per trienniu magistra-
 tu haberent creati. M. Seruilus geminus / Quinus Minus Terentius / Tunc Sempronius Longus / Delectu rebusq. alijs diuinit huiusq. que per ipsos agenda erant p. factis Consules aucto in galliam profecti / Cornelius relictu ad iugubres via qui tamen in annis erat / Cenoniano absistit / Et ex-
 muno in loca pater ad inferu mare flexit iter geminosq. exen educta ali-
 quibus opus bellu est oppida / Elasti et lumbu vtramq. liguri et due gen-
 tes eusse mittit / Eldaces crediderunt / est dediderunt / Eia oia /
 preter galloren boios / luaces / liguri / pnditione arant / ex oppida / homi viginti

Elasidm

miles 172

multa esse dicebantur que se dediderant / Iude in agrum boiorum legiones.
duxit Boiorum exatus / hanc ita multo ante traiecerat padum / interatq; se
Insubribus et Cenomanis q; ita acceperat / comitis legibus consules rem ges-
turos ut et ipsi collatis in unum vices firmaret / **Post** fama audit al-
terum Consulem Boiorum urere agros / sed pro ex templo orta est / postulare
boij ut laborantibus inuisti ope farent / Insubres negant / se sua defecturos / ita diuise
copie / boijq; in agrum suum tutandu proferre / Insubres in Cenomanis super amp-
ne inuicem ripam considerant / infra ex locis mille passuum milia et Corne-
lius Consul ^{et} Flaminio Castra applicat / Iude mittendo in ^{vicis} Insubres Cenomanorum
brigantibus que apud gentes erat ut satis compertum no ex aucte seniorum inuen-
torem in armis esse / Nec publico consilio Insubres defectum / Cenomanos se
adunasse / exans ad se principibus id agere ac moliri cepit / ut desisterent
ab Insubribus Cenomanis et signis sublatis aut domos redirent aut ad
Romanos transirent / et id quidem superare nequebat / ^{nam accipit} id fides data
fuit est ut in arcem aut quiescerent / aut si qua ^{esset} fuisset Romanos
adunarent **Hec** ita comenisse Insubres ignorabant / Suberat tamen
quedam suspicio ad labare fidem Romanorum / Itaq; cum in arcem eduxissent
neutra hys coram committere / ausi / ne si dolo cessissent rem tota inclinarer
post signa in subsidio eos locauerunt / Consul principio pugne vocat / Insubres redem-
tioni / si eo die hostes fusi fugatq; essent / a milibus clamor sublatus co-
potem uq; Consulem se facturum / et impetus in hostes est factus / Non tulerunt
Insubres primam concussam / Alunda et a Cenomanis terga repente in ipso ter-
ramine aggressis tumultu accipere inuicem / auctores sunt / Quidam in medio pugn-
e et regnum milia hostium quidam et ducem captiuos in hunc diuitiarum pecuniarum
superatorem qui belli causa fuisset / Signa militaria et crepita supra que
defectores sciam erant Romanis se dediderunt / Minus Consul primo effusis
populacionibus peragraverat fines boiorum / Deinde ut velut Insubribus ad
sua tueria reuerterent / se / castra tenuit / acie dimicanda cum hoste vacans Nec
boij denactassent pugnam in fama Insubres victos allata acie fregerunt / Itaq;
reducto duce castrisq; dissipati p vicis / sua quisq; defendere / ratione belli
gerendi hosti uultuunt / Omnis eni Consul ^{pe} per viam dimicationis rei distemne
desursum populare agros urere terra et expugnare vicos cepit / per eodem
die Clastidium inuicem / Iude in Ligustinos Illares / qui soli no parabant / legi-
ones duxit / Ea quoq; gens ut Insubres acie victos boios ut repare pben-
retur metuerent / territos audiunt / indigne venit / littere Consul a gal-
lia de gestis prope sub idem tempus Roma allate / Marcus Sergius pre-
fatus verbis in Senatu erat / deinde ex aucte patris ad populum ventum / suppli-
cans in quadriduum decreta est / **Menis** in eo tpe erat / ac tunc eum
rursus capitolatiba in phonde / a longe hiberna disposita habere / opunte se
Dico omni est / factio una Ethalos qui propiores erant Altera Romanos ar-
cesserat / Ethali priores veniunt / Sed opulentior factio adusis Ethalis ausum
ad Imperatorem Romanum missis usq; in aduentu eius tenuit urbem / Arcem regi-
um tenebat presidium neq; ut descenderent inde aut opuntiorum minus aut aucte
Imperatorem Consul Romanum popelli potuerunt / Arcem ^{aut} non exiendo ex
pugnarentur / on fuit q; Caduceator a rege venient locum ac Templum

26 pna capd
Cenomanorum

petens colloquio / sed gravitate successu regis ^{est} illius cum superet / et unius per
se partem armis partem condiaentibus confectis videri bellum / Nec dum
staret utrum succederet sibi alter ex novis viribus mitteretur / An quod summa
vi ut obtineretur / quin et propinquius mandauerat / Imperium peroraretur
Atheni autem fore colloquium credebat ut sibi liberum esset vel ad bellum ire
huc vel ad pacem / Sed cum rem inclinaret / in sinu malebant prope Nicaeam litus
eligere / Et Rex a demetriade cum quibus libris et una nave rostrata venit / Erant
autem eo principes macedonum et Acheorum opules et vir insignis Citharus / cum
peratore Romano / Rex Amintades et Cleonides Antali legatus et Agesimachus
praefectus / Rhodius classis et phaeacum princeps etholorum et Achei duo
Aristeus et Xenophon / inter hos Romanus extremum litus progressus cum rex in pro
prium litus in auxilium habitis processisset / commodius inquit si terra egrederet
res et rex propinquius daretur / tunc audiamus / Et rex factus se id negaret
/ Quae tunc inquit / Romanus tunc / Ad hoc ille superbe et regio animo ne
minime inquit tunc / praeter deos immortales / Non hominum autem credo fides quod
ante videri / Atque hominum minime etholorum / Istud quidem ait Romanus / par sibi
pericula est / qui cum hoste ad colloquium congregantur / si in nullo fides sit / Non
tamen inquit rex / Cum tunc sit per perfidie periculum est / si fraude agatur / Phi
lippos et phaeacas neque enim eorum diffidit etholi praeterea alii ut macedones
rexem in iura loca substituerant / **Secundum** heri silentium hoc fuit cum
Romanus equum cum creparet priore daret / qui petisset colloquium rex cum esse
priore oratione qui daret paria leges / ut qui acciperet / Tum Romanus
simpliciter suam orationem esse / Et cum se dictum quae in fiant / nulla sit pars
condicio / Deducenda ex omnibus gentis civitatibus regis praedia esse / captivos et
transfugas esse / omnesque populi Romani reddendos restituenda / Romanus ea illius
loca quae post pacem in Epuro factum occupasset / Ptholomeo regi Egypti
reddenda esse urbes quae post philopatoris ptholomei mortem occupasset
Sunt populi Romani condicioes hae esse / externa et interna audiri
postulata / equum esse / attali regis legatus / naves captivasque quae ad Chium nava
li proelio capta essent et in Ephesus venerint / templum quae prodisset euagoras
setque pro incorruptis restitui / Rhodum Epura regio est continetur aduersus
insulam virtute eorum ditionis reprobant / postulabantque praedia / deducenda a
largo et ab Argolis et eorumque urbes et in Eleoponte sebo atque abdo et
penelopu Bizantijs huiusmodi formulae iuris restituerant omnia Asie Imperia
portusque Achei corinthii et Argos reprobant priores etholorum famasiam / eadem
fereque Romanum ut gentia dederentur / postulasset / reddereturque etholis urbes quae
quondam aut iuris aut ditionis eorum fuissent / Crepit oratione eius princeps
etholorum Alexander vir ut inter etholos facundus / iam dudum se retinere
aut non quod quicquam agi putet eo colloquio se / ne quae priorem ditionem inter
pelleret / neque de pace cum fide philippi agere / neque bella nova virtute vix
cessasse in colloquio insidiare et captare / subello non congruere equo ampe
neque signis collatis ditionem / sed refugientem incendere ac diripere urbes et
vincere / praemia victu corrumpere / At non antiquos macedonum reges sed
nunc bellare solitos / virtutibus parare / quantum possent / quo opulenter supe
rius haberent / nam de quorum possessione ditionem tollente nihil sibi pret

mor
+

bellum relinquere quod consilium esse plures priore anno satorum verber in the:
 salua vastas se philippum quod omnes qui vixit hostes thessalie fuerunt / ipsi quoque
 etholus tunc plura satorum quod hostem admissit — listuachum pulso p
 tore et presidio etholorum occupasse cum thessalie / item sue diaconis vitem fundi
 tibus euerisse ac delesse / eadem fraude habere cum thessalie phinac et chum la
 rissam et phausali / **NOTIS** oratione Alia audiri philippus naumen ut
 exaudiretur propriis terra applicuit / oris enim dicit in etholos marie violen
 ter / phinac infatus / item in verbis reus verti aut aut bello vincendum / aut
 melioribus parandum esse / Apparet id quidem inquit philippus eam — ex eo iomay
 inualitudinem oculorum phausie et erat ditionis natura — quod regem — De:
 ceret / Et ne ut seria quidem usu satis temperans se indignari cepit / iude:
 Etholus tamen romanos dedit / giron / Apodortas et Amphiboros + que
 peruagria eorum parat + sit / greca non esse / an quod ab eorum satorum uoy abh
 uerunt iustum querelam habent / cum ipsi pro lege huius more antiquitus seruet
 ut aduersus satorum ipsi satorum publica tam ac quere dempti uicentibus militi
 re suant et contrarie persepe acies in utraq; parte etholica — auxilia ha
 bentur / Neque ego chum pugna sed prius iam satorum et amine pugnantem adinuicem et
 listuachum a — trantibus vindicant / Et quia me necessitate ad hoc bellum a custo
 dia eius auerit / trates habent Etholus her / Attalo autem rhodysis nichil iure de
 beo item enim a me sed ab illis principum belli ortu est / Romanorum ante honozis
 runda / epura / rhodys / et naues Attalo cum captis qui apparebunt restitui nam
 quod ad thessaloniam veneris / teph restituta acies attinet / quod ea restitui postulantibus
 respondeam / nisi quo uno modo huius silueque esse restitui possunt cum impensam
 restauracionis prestantur / Quomodo her inter se reger postulare et respondere
 placet / Externa enim responsio aduersus archer fuit in qua cusus ab Antigonis
 prius fuit deinde aduersus eam greca eam meritis / reatari eorum deditur iussit
 omnes diuinos huiusque honores comperta / anq; ea aduat recens de exatu quo
 ad se desinissent / Inuentusque grauer in perfidiam eorum / agros hi se huius redi:
 daturum dicit / de Corinthe cum superatore Romano deliberatu esse / quesitum simul
 ab eo huius ut verbis dicitur / dederit / se equum cussat / quas a se captas iure
 belli habeant an huius eam / quare a maioribus suis accepisset **Parantibus**
 Archet etholys ad ea respondere / cum prope occasu sol esset dilato in posterum
 die colloquio / philippus in / itatione ex qua profectus erat romam / vixit enim i
 castra redierat / Et tunc postero die ad hieny / se enim locus planuerat ad sta
 niti tempus venit / philippi vero nullus usque nec nudo ab eo per aliquot homines
 veniebat et iam desperantibus venturum repente apparuerunt naues / Anq; ipse
 cum tam graua et indigna imperaretur / inopem consilij / diem se consumpsisse deli
 berando quebat / vixit redibat de industria reus in peru tractant / ne tempus da
 ri possit archet etholys / ad respondendum et eam opinionem ipse affirmant peten:
 dunt subuocis alijs ne tempus aliquid tereretur / et aliquis fuit rei imponi pos
 set / cum ipse superatore Romano liceret sibi loqui / Id prius non acceptu / ne excludi
 colloquio uideretur / per / deinde cum haud absisteret petere / ex omni consilio to
 matus superator / quem profecto claudio tribuio quibus retentis subuocis ad ex
 tremum litue proressit / Rex cum ductus quos prudens tribuio interit est egressus
 sibi quoniam alij audiu sereto locis essent / que acta ad suos philippus retulerit /

Agreca inbere quibz simba
 greca sit dicit no possit
 ipius em etholie

minu opertus est. Quinque hec veniet ad sonos Romanorum. Si cedere tota Illiria
Ora per fugas remittere. ut si qui sunt captivi. Attulo Naues et cum hys captos
laudat paces. et Rhodys Regionis qua Grecam vocant reddere. Hec non red:
dat. Adhuc non digne modo sed etiam Corinthio cessum. Nulli enim placere par
tum quibus aut cessum. aut non cessum esset. Desiderio. plus enim aucti in hys
q. acquiri. Nec magis nisi tota deduxisset Grecia presidia adus certaminum deponere.
Cum hec toto ex consilio certati oes voveretur. ad philippum quasi proind
stantem vox est potam. Itaque a Quinque petit ut rem tota in postera diebus dif
ferret. profecto aut persuasum se aut persuadent sibi passum. latus ad totum
colloquium destinatur. Et mox convenit est sibi philippus paxum et Quinque
et oes qui ad eum rogare. paxum paxum turbare nollet. postremo petaret
tempus quo legatos Romanos ad senatum mittere posset. Aut hys conditionibus se
pace impetraturum. aut quicquid senatus dedisset paxem legibus accepturum. Id re
tens hanc quicquid placebat. Hec enim aliud q. mora et dilatione ad colligendas
vires queri. et Quinque id vix fuisse dicere. si tempus et estas rem gerendum
esset. Nunc hinc instante nichil amitti. dato primo ad legatos mittendos. Nam
uxor sue auctoritate stantibus quicquid eorum vult fore. Que ac Rege ipse paxi
gissent et explorari diu bello necessaria quiete ipsa hinc daret se no
autem posse. In hac sententia et Ceteri principes consenserunt. Iudic
mox datus in duos menses et ipse mitte singulos legatos ad docendum. Se:
natus ne fraude Regis impeteretur. placuit. additi iudicantem pacto ut regia pre
sida Rhodys ac locum exemplo deduceretur. Et ipse quicquid in senatu lega
tis Annadrum Athamam Regem in specie legationis adduceret. Et fabrum
Exoris. et Quinque senatus filius erat. et. et. filium et Appium. Claudum iussit.
Ut veni Roma est. pax senatus legati q. Regis audiri sunt. Ceterum eorum ora
no Regis consilio. consuepta est. arduum enim maxime senatus demonstrando
mox terrarum Regionem. eum sibi ut oibus appareret. Si de Metriade in
Thessalia. Caladem in Euboea. Corinthum in Achaia. Rex tenet non posse libe
ra Grecia esse. Et ipse philippum non humiliter q. verius compedes eas. Gre
ce appellare. Legati deinde Regis introissi. quibus longiore exordia oratio
ne. longius interrogatio. Cessum. in hys rebus vultibus esset. sermone madu.
Cum mandatum sibi de hys nominibus negarent. quicquid sit infesta pace Regis di
missi. et Quinque libere arbitrium paxem ac belli pmissum. Quod ut satis apparui
it non tedere belli senatus et ipse victorie q. paxem audior. nesci colloquium
postea philippo dedit ut legatione aliam q. qua omni Grecia dandi iudici
ret adiuvant dicit. **Philippus** hinc deinde vires maxime de Achaia de:
vudis ad se contra. hinc deinde vires maxime de Achaia de:
libus regionis ab se duose et magis tunc de Argidis de Corintho sol
latus optumatus. Quabid. eam lacedemoniorum tyranno velut fiduciam da
re ut videri sibi restitueret si quid adversi audisset. ipse haberet. philo
di qui Corintho Argidis preerat scribit ut tyrannus ipse veniret. philo
des preterit q. ia veniebat. in iunio. adiut ad pugnam futuram Regis cum ty:
ranno amine filias suas Regem Quabid. filias. matrimonium coniungere
velle. Tyrannus plus negare aliter verbe. et acceptum nisi Argidum ipsum
Deceat accipit ad auxilium verbe esset. Deinde ut frequenter ratione non

aspernatos modo sed obhonoratos ena uenit huiusmodi auduit (cuius se poliaui
 di eos nactus/nadere ubi uellet uide philodenis/sic uorte ignavis situs ac
 aptus in uide est huiusmodi. sua luce occupat oia superiora lom portis clausis
 paucis principum tumultu in primis elapsis/eum absens digne fortis/pre
 sentibus argenti aurum ablati/peius imperare uigentes/Quia no audenter
 contulere sine contumelia et laceratione corporum dimissi/ quos emulere aut re
 trahere aliquid suspensum fuit/ in similem modum lacerationem et torti/Conuocauit
 aduocata rogatione promulgauit/una de tabulis nouis altera de agro vicinij
 diuidendo/ duas fides nouitibus res ad plebe in optumates accendendum/poster in diuidis
 potestate/arguenda curat erat/mihi eum memor huiusmodi/quo ea curatam
 et in qua condicione accepisset legatos/Eloniam ad Quiniam et Attalum Equie hibernates
 mittit/qui uideret de re in sua potestate esse/et si uideret
 Quiniam ad colloquium no diffide se oia in eo remissa/Quiniam ut eo quoniam padio
 philippi uideret/cum dimisset se uentura mittit ad Attalum ut ab Equie Simonem
 ibi occurrat/Ipe ab Antiochia de re quibus remissis/ quas ipse forte diebus d.
 Quiniam frater eis adduxerat ex lyberius Cordis sine transiit/iam ibi
 Attalus erat/qui in huiusmodi ad Romanum imperatorem no Romanus ad huiusmodi
 eundem duceret in sententiam sua/Quiniam tradidit ne in uide ipsa Argos
 erat/haud procul uide ita uariatur in eo loco/ut congrederetur conuenit/
 Quiniam in fratre et Tribunus militum paucis/Attalus in regio comitatu/Hirho
 stituit Archonem proter in Auxilioribus paucis uenit/Tyrannus ibi in oibus co
 pias opponere iuenerat/ingressus armatus in satellitibus armatis istum me
 dia fore ueneratibus campis/uerunt/Quiniam in fratre et duobus Tribunis
 militum/uerunt/Istem regi/proter Archonem et viq ex purpuratis latius iugabant/In
 cu sermonibus ab occupatione huiusmodi orati qd peruenit ipse armatus/sepulchrum in vi
 erunt Romanum imperatorem regem ueneret in colloquium uenisset/Neq enim se
 illos timere dixit/sed exiles Arguenda/Iude ubi de condicione amirae regis
 in agi est/Romanos duas postulare res/una ut bellum in Archonem fieret/Altra
 ut aduersus philippi mitteret sui auxilia/ea se iussu dixit pro pace in A
 cheis iudice impetrare/donet bellum in philippo fuerit/De argis
 quoniam distentatio ab Attalo rege est uata in senatu philodis prodita urbem
 vi ab eo tenari argueret/Iste ab ipse Arguenda ut se defenderet amh/Conuocem
 rex/Arguenda postulabat ut id fieri posset/ut huiusmodi abuere/ sed dedit
 his ex parte presidij libera curacione no iniunctis lacedemonijs declaratum
 quid arguenda tollent preberi debere dicebat rex/huiusmodi uenit redutur
 Her distentatio sine exitu fuit/de colloquio distentum/verum cretus a h
 rano datis Romanis iudicij inter ipsestratu proter Archonem ac lacedemoni
 om huiusmodi quatuor menses factis/Iude/Quiniam Corinthu est profectus
 et ad portum in ceteris cohorte amissit in et philochi profecto uide ap
 parit huiusmodi a rege desisse/philochus et ipse ad imperatorem romanum col
 loquium uenit/hortatusq ut exemplo transiret/urbem tradere ita respondit ut dy
 tulisse re magis q negasse uideretur/A Corintho Quiniam Antiochiam
 uenit/Iude fratre ad septanda Archonem gente iussu Attalus ab Argis
 Simonis est profectus/Ibi et Guitas uenit honoribus ueneret Regis honores
 auxit et rex ad id q fieri apollinis agni graui quonda pecunia redimet

munda mulieres

Illi quos ne sine aliquo munusculo preteriret civitatem sua atq. amica
dece. talem argentum dono dedit et dece. milia modum frumenti. Atq. ita Cen
teas ad naues redit. Et Quabis firmato regio presidio Argis/ Lacedaemoni
ingressus. cu ipse viros polasset ad foeminas polaudas vxore argos rem
sit. Ea tunc supulat illustres. Hunc sit plures/ genere inter se mda/ domum at
cessendo blandiendos ac mirando no aurum modo. h. d. postremo veste quos
mundas oem muliere ademit. Secundo liber finit. quartus incipit. tertius deest. qui
nup. nuntiat

lex opia que sit
et qm lata
no leges p mda uilez
et boni eet eam
practice

non est mea femas. sta
petuisse qz teptu est m. q.
p mulieres et solares qz a
ppem comedu intut. istud
nam p. d. v.

Oro Catthams p lege
opia

Nam consul magis sit de formis
femias iaz ad gaudas tribuam

Inter bellos magnam hanc du vir finitum aut immu
nem auris intrasitres parua dictu
sed que studio in magna cartune excesserit. Avarus fundanus lu
tus et luvus valerius Tribuni plebis ad plebem mlerit de Oppia
lege abrogandi. Tulerat en in avaris oppius ter. ple. Cuncto filio tito Sempro
mo Consulibus in medio ardore puniti belli. ne qua mulier plus pecunia atq.
auri haberet. neu destitute uersidoris vteretur. no imito vehiculo in vte
opido ne aut propius inde mille passibus nisi sacroru publicoru causa veheretur.
et Tunc et Iunius Brutus Tribuni ple. legem oppiam tuebantur. Res eam se
abrogari passuros auctant. Ad suadendu dissuadenduz multi Nobiles prodibant.
Capitolu turba homi faciemum. aduersumq. legi complebatur.
Oppiam ulla nec auctoritate nec verecundia nec Imperio viroru atueri hui
ne poterant. ees vras vrbis aditus in foru obsidebant. viros destitutos ad
foru orantes ut foret. vep. resente in dies privata omi fortuna. matronis
quoq. pristinam ornatu reddi paterebant. Augebatur her frequens mulieru in di
es. illa en in oppida consiliabuz conuenerat. Iam et Consules preteress et
alios magistratus adire et rogare audebant. Cetera minime exorabile alterum
vix. Consule. ar. porcu. Carone habebant qui pro lege que abrogabatur ita
differunt. **S**im sua quisp nostru matre simile. Cunctis et mactare vi
ri retinere instruxer. minus cu vniuersis feminis negory habere. q. huc domi
vita libertas nostra. impotens mulieri. hic quosp in foro obtrahit. et quia si iudicat
gulas sustinere no potuit. vniuersas horrem. Equidem fabula et re facti di
cetum esse. vniuersa de gen. in aliqua fustula conuincit mulieri a sepe. publi
tu esse. a nullo genere. non sine sumo periculo est. si reus et consilia et pte.
tus consultationes esse smas. Iam vix statuere. quid animu men possim. dteu
peior ipse res. an pteore exemplo agatur. quoru alteru ad nos Consules. reliq. p
magistratus alteru ad vos Equites magis pertinet. Na etu e. vep. sit her
ne id quod ad nos fertur. vestra existimatione qui in suffragu ituri estis. Her to
sternatio mulieris. sine sua sponte sine auctoribus nobis. ar. fundanus et. l. va
lario facta est. hanc dubie ad culpa magistratu ptinens. Res no uolus Tribunis
sed. natus aduixit. vobis sicut plebis quonda. sic nunc mulieru pcessioe
leges accipere sunt. Equidem no sine rubore quodam paulante p mediu
agnem mulieru in foru pueni. At nisi me verecundia singulari magis maiesta
tis et pudoris q. vniuersa tenuisset. ne appellare a Consule viderentur dixi.
sem. am hic mos est in publicu prouocandi. obsidendi vias. et viros alienos
appellandi. Istud ipse suos quos domi rogare no potuit. An blandiores in
publico q. in privato. Et alienis q. vestris q. h. p. ne domi quidem

Quartus

nos si sui juris matronas subus contueret pudor / que leges hic regarentur
 abrogarentur ne / curare deant / Matrones nostrae nulla ne privata quidem rem
 agere solemus sine auctore uoluerit / in manu esse parentis / fratris / uxor
 Hic si desit placet in etiam — remp. capessere eas patimur et foro quous
 et concubus et comitis ministeri / Quid enim nunc aliud per vias et opura fa
 ruit qd regantur testimoniis plebis suadent / Alij lege abroganda censent / Dant
 firmos impotenti naturae et iudicio nati / desperare ipsas modum licentiae fortu
 rariis vos faciens / Minus hoc eorum est / quo nunquam de summe pti aut
 moribus aut legibus iuristi parantur omni rerum libertate quous licentia si ve
 ra dicere voluntas desiderant / Quid enim si her expugnaverit non temerit
 ferens te oia iudicia sua quibus licentia eam alligauerit / minores vestri
 periphi subire vias / quibus subus constantibus vix tamen eas continepo
 tebis / Quid si arripere singula et extorqueri et equari ad extremum iuris pariam
 met tolerabiles vobis eas fore credis / Exemplo simul nunc parvis esse reputant
 superiores eas / At honeste ne quid ueni in eas regitur regimurque sub sed in
 iura deprecantur / Quid ut quia amplexus / iussus suffragia legem vestris / qua
 vbi tot amoru et experientia comprastis hanc ut abrogatis id est ut vnam
 tollend legem ceteras inferemus / Nulla lex subus quomodo subus est / Id modo que
 rimus si modo p maiori parte et i summa prodest / si quid rursus privatim
 officiat sub id destruet ac molietur / Quid attinet vniuersae regere leges qd
 mox abrogare iniquas late sunt / possunt / Volo tamen audire quid sit propter qd
 matrone p consternate prouenerint / in pulchrum ac vix in sed se et comitue
 abstineant / ut rapiti ab hostibus redimantur / parentes viri liberi fratres eam
 procul abest / abspici prout talis fortuna reip. Sed tamen nunc fuit negastis hoc op
 prebuit eam / At ne praestinet sollicitudo pro me sed religio congregant eas
 et matre ydeam pessumate qd frigora veniente / acceptura sunt / Quid honest
 tu dictu / salte reditus pretenditur mulieris / ut auro et purpura fulgeant
 — ut cadentes fides profest / dictus velut triumphans de lege victa et ab
 rogata et captis et creptis suffragiis vestris per urbe vertatur / ne ullus modi
 superbis ne luxurie sit / Sepe me querelam de feminaru ppe de viroru ner
 de primatoru modo sed eam magistratum suphibus / audistis / diuisis / ductus
 vias auaricia et luxuria Quartaque — liberare / que potest oia magna
 superbia elerit / Her ego quo melior leniorq in deo fortuna reip. est / ppe
 rursus resat eam in gregea astutus haustendium / subus libidinu / illud reple
 tas et regat eam attractum / gressus / eo flumis hore / ne ille magis res non
 reip. / qd res illas / fuisse iurisy credite signa / a Syracusis illam sunt / hinc
 vbi / nam unus multos audio Corinthi et Athenarum oruamenta laudantes
 uirantes / et ante fixa stellas deoru Romanorum videntes / Ego hoc uale pro
 pios deos sed ita spero futuros si in suis matrem sedibus parerunt / potu
 nostroru modum per legem / Quid pntus ne dicant modo sed eam mulieru a
 umos domus tepunt / Nondum lex opia ad ^{recedu} luxuria mulieru
 lata erat / tamen nulla amper / Quid causam fuisse censens eadem fuit / que
 maioribus nostris nichil de hac re legem sciendi / Nulla erat luxuria que
 coerceretur / fuit autem moribus ueress est cogitatos est qd remedia eorum / sit
 cupiditates priores fuit / qd leges / que hinc modum facerent / Quid legem licentia

compita

Cineas legatus
pion

lex licentia

exstant de quingentis iugeribus usque iugentis cupido agros continendi / Quod lege
Cinthiam de domibus et universis usque quia vestigalis iam et stipendiaria plebs
esse se iurari ceperat / Itaque minime mirum est ne oppiam nec ulla turba legem de
siderata esse / que modum superbia mulierum faceret / cum autem et purpurea data
et oblata alio / non accipiebant / Si enim cum illis domus cunctas verberum iracundia
et stridens in pulchro invenisset / que acciperent atque ego non nullas cupiditatis
ne causam quidem aut rationem invenire possim / Nam ut quod alii liceat tibi id li
cere aliquid fortasse naturale aut pudoris aut indignationis habet / sic equat
omni alii / quod vanaquod vestrum veretur ne in se conspiratur / pessimum qui
de pudore est vel per finem vel paupertatem sed utriusque lex nobis deest cum
id quod habere non licet non habere / Hanc inquit ipsam exequationem non feci
illa lenities cum non insignis auro et purpurea conspiratio aut paupertas aliarum
sub hac lege pene latet / et quod habere non possunt habere si liceret fuisse
videantur / Vnde hoc certissime exoritur vestris multare / Cum deus ut dicitur
habere velut id quod nulla alia possit / pauperes ne ab hoc ipsum se
repellant supra vires se extendant / ne sit pudere quod non oportet ceperit
quod oportet non pudebit / quod de suo poterit parabit / qui non poterit virum
rogabit / quod non illi virum et qui exorat / et qui non exoratur erit / Cum quod ipse
non dedit / datus ab alio videbit / Nunc virgo alienos viros rogavit et quia
iure legem et suffragia rogavit / et a quibusdam impetravit / aduersus se tamen esse
et liberos suos exorabiles / si ^{modi} legibus suis facere desierit / tu magis faceres
Nolite eodem loco existimare futurum / in quo fuerit ante quod lex de eodem ferretur
et hominibus non accusari tamen est quod ab ipso / et luxuria non mota tolle
rabilior est / quod erit / Nunc ipse virgines sicut fore testis nuntius deinde
omisse / Ego in illo loco ab rogatione lege oppiam reuoco hoc quod sancto deos
omnes futurum velim **Post** Hec tribuni quoque plebis qui se inter res
suos professi erant cum ^{omnia in eadem sententia adiecerunt} tamen in
tuis valerius protogonice a se promulgata ita diffusiunt / Si priuati tantum
modo ad iudicandum dissuadendumque id quod a nobis rogatur exorant / ego quod
cum sancto datus pro utraque parte existimare tractus suffragia vestra exortuisse /
Nunc cum viri grauiussumus Consul M. Porcius / non auctore nobis sed matrone eam
longa et accurata fortitudo sit / rogationem vestram / uere est faciens respondere
Quod tamen plura verba in insignibus matronis / quod in rogatione nostra dis
soluenda conspiciat / Et quidem ut in dubio ponatur utrum id quod reprehen
deret matrone sua potius an nobis auctoribus fecisset se de flectenda / uerum
nos in quibus cent magis hoc consilium uerbotenus quod ut se simularit / Ceteri et sed
nouet et interdum passionem muliebrem appellauit / quod matrone in pulchrum uocem
rogassent ut legem in se datum per bellum in rebus duris / in pace flore
ti ac bonis rebus a biogen / verba magni rei augende causa / coniuratum
et heri et alia esse / Et M. Catone oratore non solum graue sed interdum
eandem sententiam esse / tamen cum ingenio sit uisus / Nam quid tamen noui ma
trone fecit quod frequenter / ad se peruenit in pulchrum processerit / uerum
ante hoc tempus in publico / ^{aduersus} / Tunc aduersus se in origines reuol
uam / accipe quoniam id foret / Equidem semper bono publico / rogante re
multo cum consilio a Gabinio opto / medio in foro signis relictis diuine

in nullo

A in causa

1. actus

tur / nouus inter ceteris matronarum iure / duas pectus sedatu est / et cum regi-
bus exatibus. Cum Coriolano avario dicit legiones Volturni cetera ad quatuor
lapide posuissent / non aguer / quo dicitur hoc verbo esset auerterunt / Iam
verbo cetera a gallis annis quo redempta vira est / nempe matrone consen-
su / omni in publico contulerunt / proximo bello usque unum antiqua reperi / no-
ue et in perna opus fuit / perna videtur adiuuere / et in die quod
nom ad ope ferenda / dubia ferendis rebus inter se / matrone vniuersae ad
mare proferte sunt / ad mare perna accipienda / nec unum cunctis equare
propositum est / nihil noui facti purgare satis est / Ceterum quod in rebus ad ope pa-
riter viros feminasque phibitus fuisse eas nemo miratur est
In causa propria ad ipsas phibere minime fuisse / Cuius autem
exemplis mediuspiciunt aures habent si in diu struere non fastidiant proinde
nos regari ab honestis feminis indignum / Venero id ad iure ad id de quo
agitur in quo duplex Consilio oratio fuit / Nam et lege ultra omnia abro-
gata est indignum et ea propria lege que luxurie mulieribus deterrende
lata est / et illa cum pro legibus suis Consilium oratio est / et hoc aduersus
luxuriam severissimum moribus commendat / Itaque prout est quod nisi quid in vtriusque
rebus sit / dicerem / ne quid nobis effundatur / Ego enim ne quemadmodum ex his
legibus que de in rebus aliquot / perpetue utilitatis causa in perpetuum causa
late sunt nulla abrogari debere fateor / nisi quia aut vix coarguit aut statim
aliquid rei publice utile facit / Sed quas tempora aliqua desiderant leges
mortales ut ita dicitur et temporibus non ipsis immutabiles esse video / Quae in pace
late sunt plerumque bello abrogat / que in bello pax et in pacis administratione
aliqua / alia in fecunda / alia in aduersa tempestate usui sunt / hoc in in natu-
ra distincta sunt ex vtroque huius genere ea lex esse videtur quae abrogat
in / quia rebus regia lex sit in ipsa vite natura / aut secundum esse adde vix a decembris
ad cetera iura ceteris / In duodecim Tabula scripta sunt quae in maiore
nostre de existimantur matronale deus posse struere / vix quod
deterrenda sit / ne in ea pudore sanctissime feminam abrogem / Cuius igitur
vestis noua ista lege esse / L. fabio . et Tito . Deimprone consilium viginti
ante annos latum fuit / qui in per tot annos matrone optimas moribus moribus
vixerunt / optauit ne abrogata ea effundatur ad luxuriam prout est / Na-
si ista lex aut adeo lata esset / ut fuisse libidine mulieribus merendum foret
ne abrogata iuraret / Cur autem lata sit ipsa iudicant rebus / hanc in
Italia erat victor ad Camillas / iam Tarentum / iam Arce / iam Capuam ha-
bebat / ad urbem Romam adiuuere videbatur exant / deferunt / sed in muli-
tes in supplementum / non propter uales ad classem tuendam / Non pe-
cuniam in exario habebant / sed in publicis arma darentur / in ut pira pro
hys bello profecto / felicitur . euebantur . In eodem die pecunie fructus et
cetera que belli usus postulabant . prebenda / publicum / conductum propositi
erant seruis ad rem numerum ex consilio constituto in stipendio nostro data
in / Aurum et Argentum omne a Senatoribus / rei inno orto in publicum con-
ferebant / Vidue et pupilli pecunias suas in exarium deferbant / Cautus
erat ne plus auri et argenti facti / quo uelut argenti signati et eis do-
mum habere / tali rebus in luxuria et ornatu matrone occupate erant

mutabiles
+

profficient

ut ad eam reverendam lex optata desiderata sit / Cum qua Severus sacrifici
 cum lugeantibus omnibus matronis intermissi erant / Senatus luctu fieri
 triginta diebus iussit ut non appareret inopia et miseria Civitatis / Et
 quia omnium privatorum pecunie in usum publicum vertende erant / Istam legem
 scripsit tam diu mansura / Quam diu causa scribende legis mansisset / Nam si que
 hic typis causis / Derivavit / Senatus Aut populus iussit in perpetuum servari
 in oportet / Cur pecunias redduntur privatis / Cur publica prestantur pecunia lo
 rum / Cur scem qui militet deo emulatur / Cur privati non dantur Penates /
 sicut tunc dedimus / Omnes alij ordines / Omnes honores institutionem
 in meliore parte rei serventur / Ad coniuges tantum vestras paret et tranqui
 litatis publice fructus deo pueniret / purpuream viri utemur / pretextam in ma
 gistratibus / In sacerdotibus libris nostri preterea / purpura togas utemur /
 in magistratibus hi Colomys munusque togas preterea habende sunt est / Nec
 id ut viri sola habent / tantum usque / sed etiam ut in eo reventur /
 mortui / foeminas duntaxat purpuree vestimentis / iudicium et cum tibi
 iure licet purpurea et veste stragula uti / matris familia tua purpuream
 amictum habere non sinit / Et quibus tunc speciosus institutus erit / Quod pro
 vestitu / si in purpura que tenetur absuntur / hi hys vestibus quidem sed aliquid
 tunc causa reuocatis vides / hi autem vero / hi quo preter magis preter nihil
 detrahent fuit / que maliginitas est / propter hoc potius in eo est / et ad publicos
 et ad privatos usus sicut experti estis nulla emulacione inter se singula
 non / quia nulla habent ee / aietat / At hercule vixisse dolor et indignatio
 est / cum sonoro latum non ipsis vident ea concessi ornamenta / que sibi
 adepti sunt / Cum insignes eis esse auro et purpura Cum illas vobis per
 vitem / se pedibus / regni tunc in illarum Civitatibus / deo in sua Imperia sit
 / vixisse / hoc munus voluerat possit / Quid mulierulaz censens / quas etiam pax
 na mouent / ne magistratus nec sacerdotia nec Triumphi nec insignia uti do
 na nec spolia bellum / hys contingere possint / mundicie et ornatu et adu
 her foeminas insignia sunt / hys gaudent eo gloria tua / huc mundici mu
 liebre appellatur maiores nostri / quid aliud in luctu quam purpura atque auro
 deperit / Quid in luxetut sunt / Quid in gratulationibus supplicationibus
 nisi excellentes ornatu adiuat / Si lege optata abrogaveritis tunc in ar
 bitrio erit si quid eis vetare volueritis / quod nunc hoc vetat / Minus ade
 videret etiam quibusdam in manu erat / Nam salus sua quibus
 proutque mulieris / et ipse libertate qua viduitas et orbitas sunt detestari
 tur / si vestro arbitrio sui ornatu / si in legis maluit esse ut vos in manu it
 nitida / sed in sermone detestari habere eis / et nullo patres vos aut viros
 quod duos dies / mundicia vobis vestitur / huc Cupid sedatione mulieris et
 passionis appellando / id enim produm est / ne sacra morte sicut quoniam in
 la plebs qui ducuntur caput / comparandum huc infirmitati est / quidam
 vos consuevit / quo plus propterea eo moderatus superio vobis debet / **Hec**
 contra legem pro lege dicta esset aliquando maior frequentia mulierum
 postero die / se in publicum effudit / Vnoque agmine omnes Tribunorum fuit
 obsederunt qui collegam rogationi intercedebat / Nec autem absteruerunt
 quod remissa intercessio a Tribunis est / nulla deinde dubitatio fuit quin omnes

Div 9 Cezar

ованъ

tradita / annis sequentibus interitus ibi longo et graui fuisset morbo / Itaq; duob; mensibus modo ante Elus. omnis urbem est ingressus / q̄ successit ei agmina ut triumpharet / Hic quoq; tulit Argenti pondus xxxvij octingenti et legatorum lxxij milia Et ostense argenti ducenta lxxvj. **M** Hispania interu con sul / priuati / suporij castis habebat / eo legati tres Abdergeti regulo bilistage in quibus unus filius ei erat conueniunt / p̄cedere castella sua oppugnari / nec spem ullam esse resistendi nisi presidium romanum uigilaret / quia milia milium satis esse nec hostes si tanta manus uenisset impares / Ad ea Consul moueri quid se / sed paulo corp ul metu dicere / sed sibi nequaq; copiam trahi esse ut ad magna mo hostis hand parat absit / et quia mox siquis collatis diuinationu sit / radices expectet. Diuiden do q̄ntu minuire tuto uires posset / Legati ubi hoc audierunt fleuit ad graui Consulis preuolantia / orant ne se in rebus tam reperiis destruat / Quos em se repulso a Romanis uturos / nullos ne p̄ces / nichil usq; in terris aliud sper se habere potuisset / optin id peractum esse si deredere p̄de si conuolare ad ceteros no lussent / nullis minus nullis p̄dis seuitas speratib; p̄his op̄is et auxilij / sibi in Romanis esse / sed si nulla sit sibi ad Consulē uertitur / Deos hominesq; se testes fore iuratos et coactos se ne eade que Saguntini passi sunt parantur defecturos / et in ceteris p̄as Hispanis q̄ p̄des p̄rituros esse / Et illo quide de se p̄ sue respo so diuiss / Consul nocte que iustum est / m̄p̄s cura cogitare coepit / nolle d̄stare p̄uocandis minuire ext̄m q̄ aut nunc sibi ad diuiciandū aut in diuiciando pe rradu afferre posset / Stat sententia non minuire copias / ne quid inter hos res inferant ignominie / Scrys spem pro re ostendendam censet / Sepe uana pro ueris in bello maxime valuisse / Et credente se aliquid auxilij habere per unde atq; habent / ipm p̄uasa et sperando atq; audendo seruati / postea die legatis respondit q̄si ueracem / ne suas uires alijs eas comodius minuatq; se illor; rep̄is ac periculi magis q̄ sui uitae habere / Demumq; militu p̄u ti terae ex alijs attonatus iubet ne alio quem in ciuitates sup̄uauer uirtute coquunt / Namq; in diem terram expediri iussit / Diros ex legatis bilistagi atq; ilagertibus minuire ea iubet / filiu reguli comiter habund et minueritue op̄is se reuocet / Legati uo aut profecti q̄ sup̄estitos in nouos milites uiderit. Id pro h̄mod dubio iā minuantur no p̄ios modo sed eā hostes fama Roman. auxilij aduentante implerunt. **C**onsul ubi satis quod in spe fuit os tentari est reuocari ex cauidis minuit iubet. p̄e in iā rep̄is am apperuit quo geri res possent / Extin hiberna mille passum ab Euphris posuit / Iude p̄ occasionē uic har parte uic illa modico presidio castis relicto predatis milites in hostu agros eductat / nocte ferme proficietatus / ut et q̄ longissimē a castris p̄cederent / inopiantib; opprimerent / et exortat ea res nouos milites et hostu magna vis exp̄idatur / Nec iā egredi extra munimenta Castelloru audabant / sibi p̄his admodū et hostu et suoru minuis est experitue / conuocari tribunos p̄fectosq; et equites omnes et centuriones iussit / Tempus inquit quod sepe optasse uent / quo uobis p̄stas fieret uir tute asin ostendendi / Adhuc predam magis q̄ bellandū militib; more / Nunc iusta pugna hostes in h̄b̄ib; conferetis inquis / No agros unde po pulu / sed ubi op̄es haurire habet / p̄ces nostru in Hispania Carthageni sum / Et Imperatores ibi et exatū esset / p̄s. moxq; in ea aquiles habuerit /

tamen addere hoc in foedere voluerat / ut superius sui hyberis flumini esset et
fines / Mucius duo pretores et cum Consul cum testis clatus Romanis obtinuerat / Car
taginensis deinde in prope annis uenit in hys provinciis sit / superius nobis . ceteri
hyberis amissi est / Et hoc armis et virtute recuperatis oportet et uicinis re
bellantibus magis temere / quam constanter bellantibus / inquit quos se exuit amperere rur
sus coram / **M** hic modum maxime adhortatus promittit se noctu ad Castra
hostium ductum / in ad corpora eorum dimissis nocte media / cum auspicio operam dedit
profectibus locis que uellet prius hostes sciret / expectat / post Castra hostium
circumdat / Et sua luce ante instructi sunt ipsi vallibus cohortes mit
tit / inuidentes barbari a tergo apparuisse uidentur / distrahunt ipsi ad arma luteum
Consul apud suos / inquit / in uirtute spes uultus inquit et ego scitolo ne esset
feri / inter hostia / et hoc / inquit / hostes a tergo agger est / Quod pulcher
uim deus tutissimum est in uirtute spes postea habere / Sub hoc cohortes recipi
unt ut barbaros simulacione fuge eliceret / id quod crediderat euenit / periculum
ipse / et ceteri ual Romanos porta erupunt / et quantum inter Castra sua et agrum
hostium relictum erat loci armatis complent / dumque trepidant ante instruendum Con
sul in paratis ordinatisq; cibus in compositos aggeredunt / Equites prius ab utroq;
corum in pugna edunt / sed in dextero ex agro pulsi redeunt / trepidi enim pedes terro
re inuolare / quod ubi Consul uidit duas cohortes electas ad dextram latere hostium
circumduci iubet / et a tergo eos tendere / priusq; conueniret pedes ante / et terro
re electi hosti rem manu Romanorum equitum inuoluti equant / tunc adeo turbata erat
dextere ale pedes equitum / ut quodam Consul manu ipse apprehenderet verte
bras in hostes / et quodam inuoluitur pugnat / Antea pugna erat cum a dextera
parte uide terro et fuga cepit / Egre Romanos restabat / a sinistro corum et a
fronte urgebatur / barbari et cohortes a tergo instructes / postea respicebant ut
emissis telis fons phalaris gladios / inuenerunt cum uelut ^{remte} ^{grin} ^{semper}
in est pugna / in res hostibus / prius ex improviso / uoluerant / sed pedes
collato cum in uirtute ac uirtute spes erat / fessis in suis Consul ex perida ante
subdarius cohortibus telis sanguis ad hostes hostes prius atri impetu uelut / inuenerunt
prius / Deinde dissipatos in fugam auerunt / effusos per agros cuncti repere
buntur / ubi oia quodam signa uidit / Cato ipse ad secundam legionem que in subsidio
posita erat reuehatur et signa prepe ferri plenus gaudi ad Castra hostium oppug
nandi succedere iubet / Et quia extra ordinem audius preuenit et ipse ut equites
spem parit / et tribunos Centurionesq; assignare iubet / Inq; Castra oppugnauerunt
saxa / que et pedibus et oia que telisq; promouebantur a vallo / Romanis ubi uocatus ad
moenem lego est / tu et oppugnabunt / cum creuit et inuoluit hostes pro vallo pugnant
Consul oia cunctis perlustrat / ut qua uim uel restituit / ea perit inuolat / ad suis
hinc portam in frequentes uidit / ea secunde legionis principes hastatosq; uidit
Nam sustinuit superius cor / stans que porte apperta erat / et ceteri post in uallo
hostes uident / ubi Castra erant signa armatis abierunt / Eduntur in portis ipsi pro
agmina in arto herentes secundum terga hostium edunt / Etenim Castra diripiunt / uale
runt / inuoluitur sup^{er} xl^o hostium / cum die prius / Cato ipse haud sane dictator
laudem suam multos ipse aut / inuoluitur / non desinit / Nichil deinde a victoria res
satis cum uictis signis dato / suos polye omnes in Castra reduxit / paucos ho
stis uocis ad quiete / inha ad predandis in agros duxit / affligit / ut par

semper

Impugnab² induct² accendit
Nona ante fta integri
recedit

sic hostibus fuga praedari sunt / Tunc res usque unius qui pugna providere aduersus
 imperitiosos hispanos Andagis in deditione compulsi / Multa et magna cura
 tunc qui superius perfigerunt dederunt se quod eis appellatos benignus do-
 mos duxit / Consistens inde Castra moratur / et quicquid uidebit agere legat
 dederunt suae Civitates occurrerant Et cum Tarracone venit iam eis cis hy-
 berum hispania praedicta erat Captivus Romanus et socii ac latini nomen variis ca-
 pitulis in hispania expressi domum Consul a barbaris reduebantur. **Fama**
 deinde vulgaris consulem in Eudertanum statim ductum et ad domos pro
 fortuna montanos eam falso plura est Ad hunc veni et sine auctore ullo rursus
 re bergastaurum civitates septem et castella deseruit eos deducto statim
 compulso memorando pedio in potestate redegit Hanc ita multo post coedere
 gressu Tarracone consule primum in quos procederet deseruit Item subacti sed
 us inde venit victor fuit sub corona venire eis ne sepius parte pollueretur Iste
 vix promissis populi Romanus statim veteris quo ne minores sui cu patererat ar-
 capto adiuncto et a proconsule claudio nerone ex ulteriore hispania veteris
 lary exanti in Eudertanum profectus homines hispanorum nomine habentur Eud.
 tam umbellae fith taney multitudine sua obvia meritis agniti Romano / Quos
 immensus turbavit extemplo aciem coram praesente prelui nullis ferre extenuis fuit
 milites veteres prius hostium bellique haec dubia pugna fuerunt hi ex in pugna
 debellandi est deo multa celebris mercede Turduli salientisq armis parabant bellum
 Consul inter rebellione bergastauri ictus Citeras quos Civitates ratus p oratio
 ut inde fortis annua alius eis haberet Hispania adeunt / et una re adeo egre passi
 ut multa morte abnuuntipsi consisterent / ferrox gens nulla vita rati sunt omnes ce-
 duendo ab Consul minatus est penatibus omnium Civitati ad se vocari iussit Atque
 id nostra magis inquit quam mea refert nos non bella / siquidem id maiore hispanorum
 malo quam exitus Romanum laborem semper adhuc factum est Id ne fiat duo modo mibi
 hoc curari posse si effectum erit ut possint rebellare volo id quod molissimum via co-
 sequi ea re consilio meo adiuvante nulla liberos sequar quod nosmetipsi attuler
 vnde Taciturnus se ad debellandum paucorum diem spatium dare dixit / Cum venon
 ti quos praeco consilio transisset viro die unius cum dirubis ad eos qui nondum
 parebant profectus inquam Regiones promittant eis qui cum molebant populos
 impediens accepit / Bergastaurum tantum graue atque opulentum auxilium ducis et pluribus
 accepit / Et maiore valuit difficultate in subigendis hostibus quam qui sum venerat
 in hispaniam quoad ad illos redire superius cathaginensis hispania deservierant Hic
 ex usuraria libertate in servitate velut offerendi erat et ita mota oia accepit
 ut alii in quibus essent alii obsequio ad defectionem co-gredere / nec nisi in sepe sub
 nam foret ultra accepturi fieri sed in consule ea re animi atque ingenij fuit ut
 oia maxima munera p se adiret etiam ageret nec regitur modum imperatoris qui
 rem essent se placare ipse p se geret Nec in quos oia gratia perveniret quod in seuer
 ipsi superari faceret - parsimoniosa vigilans et labore ac ultimis militum
 certaret nec quicquam uictori suo precepit praeter honorem Catili superius habere
Mithridates bellum in Eudertanum populi Romanum praefecto gallio Celte
 bar mercede exant ab hostibus sicut ante dictum est faciebant Itaque eo Consul ge-
 reris litteris portitoris legiones duxit ibi eo venit Castra reperenti tur - istam
 et celebris habebant in Eudertanis extemplo legio prelia intuentes instationes coram

it vito milia galliarum res traduntur. Ceterum cum in vicis suis atque agros dilap-
si. Consul reliquum quatuor annorum padum placentiae et cremonae gentem habuit resti-
tuitque in his oppidis diuitia fuerunt. **Cum** hic status rem in hispaniam
vtilitatem esset. Titus Quinctius in grecia ita libenter actus ut exceptis etholis
quibus nec prospere victorie premia contigerant. Nec dum quies placere po-
terat. Universa grecia sit pax liberratisque. Siferent bonis. egregio statu suo
gauderet. Nec magis in bello virtute Romanum ducem quam in victoria temperantiam
iustitiamque et moderantem miraretur. Senatus consultum quo bellum aduersus Phi-
lipum lacedaemonum erat affectum. Quia legatus Quinctius Comenti Corinthum
omni senatus curantibus legatione in certum die edidit. Ad quem ubi frequentes
iudices principes conuenerunt. Ita ut in ea nec etholi quidem abessent. Tali
oratione usus est. Bellum aduersus philipum non magis rei alicuius consilio Roma
in grecia gesserat. quam ut ipsae suas causas belli habuerint. Nam et Romanorum
auxilia. Num. Chalcidenses hostes eorum inuadente. Nec hic senatus nostris oppugnan-
dis. ~~et~~ violenter et in vos talis fuit ut in nobis etiam si nostrorum
obliuisceremur iniuriarum vestre iniurie sane digna causa belli fuerit. Huiusmodi
consultatio tota ex vobis pendet. Refecto enim ad vos utrum agros sibi sitis
ipsi ab quibus occupatos. pati velitis sub ditione esse. an equum consensum
voluntissimum vetustissimamque civitatem in media grecia sitam. repeti in libertatem
mutantem servitutis. in plenam et integram gloriam esse. Et eodem statu
quo ceteras debet potestasse et grece esse. Hec consultatio ut videretur tota de
te penderet ad vos. Romanorum nihil contigit nisi quatenus libertatem grece. Vnus
civitas servitutis in plenam et integram gloriam esse fuit. Ceterum si vos nec
cum eis civitatibus nec exemplum nec pariter mouet ne serpat longum contagio cui
malis. Nos boni equum facimus. De hac re vos consulo. Statimque eo quod plures rei
suerint. **Post** oratione Romanorum imperatoris perreuerit. Aliorum sententiae
reprehefit. Si legatus Atheniensium quantum poterit gentis. Regenda Romanorum
in grecia meritis exalasset. Imploratos auxilium aduersus philipum tulisset. Opem ad
reparatos ultro aduersus hancum omnibus offerre auxilium indignatus. Hec
tamen merita in senatibus tunc aliorum capiti summa calumpniam cum fieri
potest. Praeponit gentem debet. Apparet iureiuratum. Etholae. Sicut Alexander
principes gentis inuocatur prius in Athenienses libertatem quondam duxit. et aut
tore. affectionibus proprie grece communi auxilium prodesse. Cunctis deinde
est. Ad eos philipum quondam militem ad postremum ad inclinatam in fortissimum
figas. et corinthum recepisse. et id agere ut agros habeant. Etholae prius hos
et philipum semper prius Romanorum. partes in facere suas videret agros fore de
vito philippo. fundari. Etholae et pharsalo insulamque fraudis Romanos quia
non nullo libertatis ostentato. Salade et demetriade in presidio teneret. cum
philippo rursus deducere unde presidium obviare semper soliti sunt. usque de me
hinc Chalcis et corinthum teneretur. libera grece fore. postremo quia remane-
di in grecia retinendi gratulatur agros et omnibus auxilium fore. deponeret
legiones in italia. Etholae pollueri aut viciis rubus et voluntate sua
omnibus auxilium presidium deductum. aut vi atque armis conuenire in potestate
conservandi grece esset. Hec bene loquens fuit Ariston praetor dithorum
exhibuit. Atque istuc inquit super optimis ingenuis. Syria summi regina

cu[m] in nuda arge sunt et illa Guitas inter brumum laudemomum et latro:
nec etholos premita sit posita in eo distine ut miferius a nobis reaptari
q[uod] ab illo capta est/mare inferis ab hys predombus non tunc uos hte cru
ti/2nd si in media peloponesso are sibi fecerit/futurum nobis est/legua tunc
grecoz habent sicut pene hony/moribus ritibus effractionibus/q[uod] ulli barba
ri minime belus/umit/itq[ue] vos regnu[m] Romanu[m] ut ouabide arge re
aperthe ut ita uo grece constitutis ut a latrocinio quoy/Etholorz sub
pauca her reliquatis/Romanu[m] tunc bndis inceptibus etholos/rison
sunt se fuisse q[uod] dixit nisi ita miferis omnes in ore videret et p[er]audi
ponis q[uod] irritandi essent/Contentu[m] itaq[ue] opnuone en que de Etholis Romanisq[ue] es
set refere dixit quid de ouabis bello placet nisi redderet deheis Arge
quom[od]o ois bellu[m] decessent/malia ut pro uirtute sua queq[ue] Guitates mitte
rent est hortatus/Ad Etholos legatu[m] eia[m] misit magis ut nudaret quib[us]
quod euenit q[uod] spe impetrari posse Tribuni uoluit ut exatu ab elacia
acciperent imperant **XXX** eadem die et Anthorzi legatis de p[ro]uocato
agentibus respondit/nihil se abp[re]sentibus deie legatis/seruare habere/Ro
manu[m] eundem ad p[ro]uocatores esse/ipse opas abductas ab elana ducere Arge p
git/atq[ue] ea cum Cleonae Aristemus in deo uultus Anthorzi/equitibus mille
omnuit/et haud p[ro]uol uide m[er]itis exatibus/poquarum castu[m] postero die
omni Argeuorum aspenderunt/et quatuor fore ap[er]to ab Arge castus lo
cu[m] caput/p[ro]ferens p[ro]sidio lacum/erat Pittagoras grece ipse Throum/et
vrons ei[us] fateri/qui sub auditu Romanor[um] et etrasq[ue] arces/Na duas habet
degi et loca alia que oportuna aut suspecta erant/validis p[re]sidijs firmi
uit/Sed inter agenda nec pauore miferis aduentu Romanor[um] dissimulare haud
quasi poterat/Dauodes erat Argius addepreus minoris cu[m] p[ro]p[ri]u[m] qui
iure iurando suo m[er]ito de p[re]sidio expellendo cu[m] ydous collatus/dum
vires adire conuincatione staret/munior fidei estuatoz fuit/colloquet[ur] en
cu[m] suis/patelles a p[re]fecto missus cu[m] miferis/peult p[ro]diti complu[m] esse/hoz
tatu[m] conuincatos qui aduocant/por[us] q[uod] extor[us] morgetum arma cape
rent itaq[ue] ita cu[m] p[ro]uocato in form[am] pergit ne/clinatans ut qui rep[er]it saluam
vellent miferis et duas se libertate sequenteru[m]/haud sine mouit queq[ue]
qua[m] miferis usq[ue] p[er]i propinque/p[ro]p[ri]u[m] p[re]sidij fenu[m] cu[m] caruauit/Het
uonferente cu[m] laudemomij orauiculu[m] cu[m] suis miferis/Comprehensi
deinde quatuor et alij ex hys oras plures/pauca in custodia comecti/proxima
nocte subus p[er] mura dimissi ad Romanos transfugerunt/Quinque affirmatib[us]
hys si ad portu[m] Romanu[m] exatib[us] esset/no sine effectu/motu cu[m] futuris fuis
se/si p[ro]p[ri]u[m] castu[m] aduocaretur no quietus arge/mist expeditos pedites
equitesq[ue] qui cum alarabij quinasq[ue] id est/numus p[re]toris passus ab vi
be cu[m] empentibus a portu laudemomij p[ro]diti complu[m] est/Atq[ue] eos haud magis
certamine compulerunt in vitem et castu[m] cu[m] p[ro]p[ri]u[m] locu[m] ubi pugnati erant
superior Romanu[m] posuit/Diaubiu[m] in p[re]dictis fuit/si quid noui motus o:
riatur postq[uam] oppressu[m] metu Guitate videt aduocat complu[m] de oppugna
dis arge/omni p[ri]ncipu[m] grece p[re]ter Aristem eade[m] p[er]uocata erat **Cu**
causa belli no alia inde esset/Dein p[er]issimu[m] ordina[m] belli aduocato id uerq[ue]
is placat Et Aristem contra consust omni diffiditq[ue] cu[m] haud dubia

approbatione audiat et ipse adiecit ad Argivum adversus hanc bellum sus-
ceptum sit quod minus conveniens esse quam omisso hoste argos oppugnare. Seve-
ro caput bellum laedemonum et Thebanum petierunt. Et dimisso consilio ferre
tibi expeditio rehorter missi. Et quod maturi erat cum demessu et comertum
est. Viride in ne hostes inop haberet proteritis et corruptis. Castra deinde
mouit et parthemo superante monte piteri. Tergonij tertio die ad Chari-
as posuit castra. In primis hostium agros intraret. paucorum auxilia expectantur.
Venerunt Macedones a philippo ducenti et sexcenti. Thessalorum Equites quadringenti
habet tam multa quorum ostentum erat. Sed comertus finitimus vobis impati
comercabantur. Romanis Naudes quos magne copie comenebant. Iam alen-
de. I. Quintus Quadrageinta Naudes venerat. Iam Rhedie derem et or-
to terti Naudes. Iam Eumenos. Iam Cyclades erat. cum daret terti Naudes Ter-
gintag lembis mixtis alijs minoribus forme multas. Iam quos laedemo-
norum exules pualti Thebanorum iuriam pulsi. spe recuperanda patrie. In castra
Romana convenierant. Aquili autem erant iam per aliquot etates ex quo
Thebanum tenebant laedemonum. alij ab alijs expulsi. princeps erat exulum
Agesiopola. Eumene Iure. gentis. Regum laedemonum erat. pulsus infans a
linico Thebano. post morte Cleomenis. qui finis laedemonum Thebanus
fuit. In fin moxqz hujus transiret Thebanum. et prope nulli spes esset. Vi-
res suas hostium estimati. no tamem dimisit bellum. sed et a hosti mille in-
vehit eos. edictos erant. cum mille iam haberet et tria milia mercenari-
orum milia. Dedit milia popularia ad castellanos agris huius in quibus habuit
et passim vallagz urbe communit. Et ut quid inter fin motus oriretur. metu
et acerbitate penuriam tenebat animos. quoniam ut alium vellent Thebanum sperare.
no poterat cum suspectos quosdam animi habent. Eductis in castra. corruptis
cum oibus copijs. positis armis ad comone vocari iubet laedemonios. atqz
eorum comonem intelles armatos tradidit. et pauci prefatus. sibi ovis
mentis cauctiqz ignoscendi tali tempore fuit. et ipse. forte si quos susper-
tos patris presens reem. faceret. prohiberi. ponit. ut quid moliri possint. si
pauca molientes. itaqz quosdam se in custodia habitum donec ea que iustit
tepestis pretereant hostibus repulsi a quibus si modo prodicio inter fin
patris cauctur unus periculi est. otremple missum. Sub hoc otari non ac-
toginta. ferre principum iudicis missi. atqz eos ut quosqz ad nome responderit
in custodia tradidit. Nocte insequenti ois infecti nocturnis. Deinde quidam
hij sunt. Iam inde antiquitus castella. agreste gen. transfigere voluisse in
suadati. per ois viros sub verberibus acti uerantur. Hoc terrore et stupore
vnt multitudinis animi ab ois comatu novorum consilio. intra munitionis copias
conuehant. Nec parum se ratus si diuine. acce vellet. et vnt relinque. cum
suspectis et ueritis omni animis metueret. Quibus iam satis oibus paratis
profectus a statibus die altero. ad pallas iam super Eurotam flum. puenit
quos loco Antigonus Macedoni rex. cum Cleomene laedemonum hanc. signis
collata diuicasse dicebatur. Iude cum audisset asensu difficile et arduis vias
esse. breui. per montes arduos premissis qui munirent viam. lato satis et
pa. tota limite. ad Eurotam. amnem sub ipsis prope moenibus flue-
tem puenit. Vbi Thebauchantes Romanos. Quibus ipsi cum Equitibus atqz

pa

expeditis progressu auxilio Thracum adhorti ingente turba ac tumultu
conuenerunt. Nichil tale expectantibus qui nemo huc obuius toto itinere
fuerat. ac velut parati agro transierat aliquid/peditibus equites voca-
tibus equites/pedites/cum in se rursus minimum pedes esset/trepidatio est.
tandem signa legionum superueniunt. Et cum prius agminibus inducere cohortes pre-
lium esset qui modo terrore fuerant. trepidantes in urbe compulsi sunt. Romanum
autem castrum a muro recessissent. ut extra urbem teli essent. ante diuina/pallidum
proterea postquam nemo hostium contra erat. redierunt postea die. Quinque
prope flumen proter urbem sub ipsas. Alexandi montes inducere/conducere/copi-
as instructas pergit. prius legionarie cohortes dant leuis armatura et equi-
tes agmen cogebat. Quibus intra mura instructos peditesque sub signis ha-
beret mercenarios militesque quibus ois fiducia erat ut a tergo hostem
aggrediantur. postquam extremum agmen intra ab oppido eodem quo prius erupit. ^{apertum}
tumultu plures loca occupant. Appius Claudius Agmen cogebat. quia id quod
futurum erat ne inopinatus accideret. preparatis corporum animis signum extemplo
conuenit. totumque in hostem agmen ardebat. Ibi uelut recte areas concurrissent
intra aliquid prelium fuit. Tandem quadam milite in fugam inclinauit. quem
una hypida fuisse. in Actei laqueis prudentes insinassent. hi et ceteros uigentes
eduxerunt et dispersos passim fuga persequi. arma exuerunt. Cuius prope
Ampelas posuit castra. Unde cum populatus ois circumiecta urbi frequenter et a
muri ager loci esset. nullo in hostium porta excedente mouit castra ad flu-
men Aracta inde ualle. Tergito subiecta agrosque ad mare pertinet existat.
Eodem tempore. i. Cuius ore maritimus oppidum parti uoluntate par-
tum metum aut vi recipit. cerior deinde factus. quod Gythen oppidum ois uirum
maritum laudemque recipiendum esse. nec procul a mari castra Romana esse
cibus id oppidum aggredi constituit. Sed eo tpe valida urbs et multitudo cum
fulcrumque et a bellico apparatu instructa. in tpe Cuius re-
hanc facile aggredietur. Rex Eumenes et Cassius Rhodiorum superueniunt. iuges
multitudo nauum puerorum et tribus ciuitatibus Cassius intra paucos dies ois
ad oppugnationem urbis terra marique munere opera facienda erant perferat.
Intra septiduum aduocis uicinis subiectatibus. Iam Arictibus quancumque. Iam
Una crebris uerbis euerfa est Turis. Quodque nunc uenerat casu eius pro-
parati et Romanum simula portu. Unde plauis aditus erat. ut discederet.
ab ^{apertiore} loco hostes. ut per patefuit. ut ruina uris. Nec uul-
tu absuit. quia uideret. perueniret. Sed tardauit suspecti corpe. per
abiectione dedende urbis. oror deinde eade turbata. deragorides et gorgo-
ras pari imperio preerat. urbi. Deragorides iussit ad legatum Romanum
dicens. urbis. Et cum ad ea rem tempus et oratio conuenisset. a gorgo-
proditore instructus. intra tempus ab urbe deinde defendebatur. et diffinior facta
oppugnatione erat. in Cuius Cuius in Quatuor uerbis delectos milites super-
uenisset. a se superat. hanc procul distans. tumultu ab urbe instructa. ante
ostendisset. Et ex altera parte hanc uenerat ab opibus mari terraque instaret.
Cum per desperationem gorgo- ipse peruenit. coegit id consilium. quod in alio
morte uideretur. caperet. factus ut abduci. unde milites quos presidij causa
habebat. liceret. tradit. Cuius uerbis. prius gythen traderat. Pittagoras.

vos Senatu appellastis nec exaltare unum aut alterum ordinem in Civitate sed per
equationem fore ad dignitates credidit/ut multi essent/qui arma pro patria
ferrent/pluribus metipse egisse quod pro patrio sermone brevitatis faceret et bre
viter peroratum esse potuit/nihil me postquam vestra iustitia amara cur eis vos
penitere commisit **Ad hec** superatorem romanum Iunianum et senatui notis
A nullo teni/sed cu polapre/ Ego lacedaemoniorum iusto ac legitimo facta est Civitas
hanc quod qui postea per vim remiserunt lacedaemonie superum quia nos bella
nunc punia nunc gallica nunc alia ex alijs occupaverunt sicut tu quod hoc mare
duro bello fensit/Nam quid unum conveniet quod eos qui pro libertate grece aduer
sus philippum gereremus bellum cu tyranno iustitiam amaram per brachio quod permissio
et videlicet in suis nobis vero eam si argos nec cepisset per fraude nec tene
res liberantibus vobis gratiam lacedaemonia quod vindicanda/et antiqua libertatem
erat/et in lege suas quod modotam emulue liguri mentione fecisti. an ut a
Naso et barzillis presidia philippi deducatur tunc erit nobis /Argos et lacedaemo
ne dicit clarissimis verbes luma quonda grece serventibus deponent /At enim cu
philippo Argum sententia remittitur hoc tibi/ne nora via uasaris/pans romper
tu habemus/duro aut sumu teni/in ea re novitatis culpa esse/ram hercule quod
in te tuo presidio accipiendo ampicandus in ante/nihil sit publico consilio -co
actu/Thessalos et phoreuses et loceuses consensu omni sumu/patriu philippi
fuisse/ty cu cetera liberantibus gratia/quod tande censet in Argum/qui infontes
publiu consiliu sunt/struere servorum ad libertate vocator/et egeumbus huius
agri dimisi terminu tibi obia deditis/no quod nec ipa mediorum /Sed quid ista
sunt pro his/et a te nuppi quod die alia ppi alia facuora eduntur /Exhibere h
bera concione/vel Argis/vel lacedaemonia/ sicut ne uniat uba duanous in
potentissime/omnia vel alia oia/omittit metustora/et aduq Argis/pittagoras
iste gener tuus/peue in oculis tuos meos edunt /et tu ipse cu ia prope in fuchy
lacedaemoniorum esset/Agedum quos ratione comprehensos omnibus /audie
ribus tuis in custodia te habiturum esse promissast /Sube unicos produci/mi
seri pareunt quos falso luyet/uniere stant /Ergo ut ia ita sint hec/quid ad
vos Romanu hoc tu dicitis/liberantibus greca serps/quod ut liberare possent
mare uenerunt/terra maris gesserunt bella/Proe ty inquit vestras amicitia
ac sincerate proprie no vidam /Quoniam tunc te id argum fuisse /sed nul
lo pluribus sinuam re optator /Quibus igitur rebus Amicitia uolatur /Nem
pe hys maxime duabus /si sonos meos pro hostili habens /si cu hostibus te
coniugas /Vnq un a te factu est /na et me esse iuda ante erde fore foederis
et lacedaemonia /in amicitia nostra accepta /sonos ipse sona uobis verbe vi atq
armis cepisse /Et cu philippo hoste nostros no sincerate solu /sed si dys placet
affinitate eam per philodemu prefatu aq peregrini et bella aduersu nos grece
mare cura malen iustitiam amulue pyratias fecit /Et plures prope ci
ues Romanos /et philippus cepisse atq omidi /Lucorum lacedaemonie ora quod p
motoru malee /conuocatis ad exatue nostros perantibus uanibus sunt prom
de pace sit pderu ac sum sincerate iactare /et omnia populari oratione

Responsio imp²¹⁶ rom

Agm mgi

copellau

60000

trahere et hostis loquere. **S**ub hac Aristoteles hic mouere. Quibus
mis eam orare / ut dū liceret dū occasio esset sibi / ac fortuna sua consuleret
et reficere. Deinde uocatus praetor / autem fuit huiusmodi opus qui depositum super
rio restitutum libertate sua / sic tunc modo. sed etiam honorari inter cives / uer
tute egissent / Huius dictis iunior audient / nos prope dicunt collegium /

Postero die Quibus largis secede ac deducit presidium quod ita Roma
mis placuit et captiuis et praecipua redditum dicit. Aliud si quid postularet
scriptum ut edere perit / ut deliberare ac Annam posset / itaque ut huiusmodi
daci ad consulendum est et cumque pacem eam principibus adhibitis habu
it consilium / uerum pars sententia erat / praesentanda in bello esse et tollendi
huiusmodi nudi aliter tunc libertate graue fore / Sanctus fuisse multo no mo
ueri bellum aduersus eum / si omni mori / et ipsi uelut consilia diuinae firmi
ore futurum auctore / iust super / assumpto populo Romano / exemplo multos
in alijs ciuitatibus ad insidiandum libertati tunc fieri uoluerunt / Ipsius supe
ratoris animus ad pacem inclinatus erat / videbat in consilio intra uenia hyste
nichil preter obsidione restare / Eam aut fore duntaxat / Non enim githen qd
ipsi tamen tradit / no expugnatum esset / sed laedemouem / ualidissimam
verum uero armis / expugnatum / uia / per / fuisse / si qua admodum
exatit ut consuetudo / defensio ac sedino extant possit / Quia signa partis pro
pe inferre conuenit uenire / se mouisse adiacet / Et in Anthon in sedam
pace villam legatum uide redentem / uenire / multo uenire / si autem terret
tribus uenire / copia in Europa transisse / Si occuparet obsidio laedemo
us exatit / quibus alijs copia aduersus regem tū ualidum ac potens belli / gesti
res ille pro pala dicebat / Illa tanta puerat cura ne non / Consul gratia
progratum fortiter / Et nichil belli victoria successu tradenda esset /

Cum aduersus tendendo nichil moueret / pacem simulando se transire
coram sententia / oes in assensu consilij sui tradunt / beneuolentia uenit obli
dant / laedemouem quado ita placet / Ceterum in res ta leuta in ipsi satis op
pugnato uenit fit / et obsidione prius / pro / obsidione uenit / laedemouem
uic / hoc ita nos propere / oportet / huiusmodi cura laedemouem
me uia esse in mora si labore tantum ac periculo habet ut et et respon
bis ut ad sustinenda ea parati essent / hortaret res / huiusmodi quam mag
na eget in opera et machinationes et terruere / quibus tanta uenit opus
uandit est / in uenire uenit huiusmodi expedientes itaque ut aut uenire
trepidens aut re uenire uenit huiusmodi de / huiusmodi scribendum aut uenire uenit
tribus reuere explorandis quod quoniam quod uenit haberet / Anthon sane in
peris habet / Si quo plures sunt / pluribus uenit egere / nichil in preter uenit
pala hostis ager habet / Ad hoc huiusmodi accidet / ad comportandum ex longe
difficilis / Hoc oratio finis annos omni ad respicienda quoniam domestica ma
la conuenit / Seguerem uenire et obrectatio domi uenire aduersus
uoluntates / libertate diffidens ad consensu Anthon publicam malignitate conuenire
di ex privato / uenire itaque sub id uoluntatibus / facere quod e. rep. popu

11
In eo. proutque esse cederet / Imperatori puerum / Iude Quinctius adhibitis le-
gatis tunc Tribuniis militum conditiones / in quas pax cum prius foret has con-
scripsit / Sex mensium iudicis ut essent / Quabidi Romanis / Eumem regi / et
Rhodis legatos ex tempore mittant Romanis / Etne Quinctius et Quabis ut pax
ex auctoritate senatus confirmaretur / Ex qua die scripte conditiones pax edite
Quabidi forent / ea dies ut iudicium principum esset et ut ex ea die intra un-
decimum die ab Argis ceterisque rebus oppidis que in Arguorum agro esset pre-
sidia omnia deduceret / Varian et libera redderet Romanis / et ne quid inde
municipium regum publicum aut suum educeret / Et si qua ante ducta forent
restituerebantur / Naves quas Eumetibus maritimus ademerat redderet ne ne
ipse nunc ulla preter duos lembos / que non plus quam sedem remis agerentur ha-
beret / Praefugos et captivos sibi sine populi Romanum Eumetibus traderet /
Messenus omnia que apparerent quae domum cognosceret / Exilibus quosque la-
cerumque liberos et coniuges restitueret / que eorum viros sequi voluissent in
vita / ne qua ex illis comes esset / ueneruntque militum Quabidibus / qui aut in
tates suas / aut Romanos transissent / res sine omni re rederetur / In
certa stipula ne qua viti haberet / quas habuisset redderet Romanis / ne
qua potestate cum ulla Breteus / aut quos alio institueret / ne bellum gereret
Eumetibus sibi / quasque et ipse restitueret / quos se ac sua in fidem ac de-
ditionem populi Romani tradidissent / omnia presidia deduceret / seque ipse suosque ab
aliis abstineret / ne quod opidu / ne quod castellum / ne quod alieno ne agro co-
deret / Oppida ea ita futura daret quibus / quos Imperator Romanus placuit
se / sibi in his suis / et talenta centum argenti praesent / et quinquaginta talen-
ta in singulos annos per annos octo / **hec** conscripti castris propius urbe
moris laedemone mittuntur / Nec satis quicquam satis placebat Tyranno
nisi quod preter spem reducerebantur / uero nulla facta erat / avarie autem omni
ea res offendebar / quod et lauros et maritime nuntius adempte erant / fuerat au-
tem et magno fructu mare / omne oram Ayaleo stantibus infestum habent
Iulente portum Eumetibus eorum ad supplemendum longe optum generis militum ha-
bebat / has conditiones quod ipse in secreto volutauerat ac animis vulgo tunc
omnes sua ferebant / datus ut ad terram fidem se ad secehi legem / satelli :
hi regibus ingenuis non tam omnia pueri / quod ea que ad quod pueri sin-
guli carpebant / qui exili coniuges maritimos habebant / aut ex bonis eorum
aliquid possidebant / tunc amissuri non reddidit indignabantur / peris libertatis
a tyranno non irrita modo futura libertas / sed multo foedior / si fasset autem ser-
uitus / reddentibus in iratorum duorum potestate / Ante oculos et obuersabantur
ueneruntque milites et sua militie casum in pace / exire ferebant / et reditu sibi
nulla esse in Eumetibus videbant infensos non a tyranno magis / a satellitibus
eorum / **hec** inter se prius orales serenos fecerunt / deinde subito ad arma dis-
currerunt / quo humilis in se se satis irritata multitudinis conueret / tyrannum
conuocare adiuvare iussit / sibi cum ea que puerarentur a Romanis exposuisset
et gradiora atque indigniora quaedam falso adfuerat et ad singulos tunc ab

volutauerat

vniuersis autem a partibus conuocatis adclamaretur iurarent quid se respondere
 ad ea aut quid facere uellent / prope uia uoce oēs nihil respondere bellu-
 ger iusserunt Et pro se quisque qualia multitudo solet bonū animū habere
 et bene sperare iubentes / fortis fortunā adiungere aiebant / Hys uerbis
 iuratus Cranus / et Anthion Etholops adiutores prouocant / et sibi ad ob-
 sidionē sustinendam copiarū affatus est / Exacerbat pars uenias ex omni animis
 et in stridores in uera quietur distinet / paucorum excursio lacerantur et
 euissa iacula extepla / et Romanis dubitatione / qui bellandi esset exierunt /
 lenia deinde prelia per quadriduum pium sine ullo satis recto electu commissa
 Cuncto die prope iusta pugna adeo pauciores in oppidū lacerationum impulsis
 ut quidā milites Romanū argenti fugientem redentes per uictissimā ut tūc erat
 moenia in urbē intrant / Et inde quidem cunctis satis eo terrore cuncta
 his excursionibus hostium nihil preter ipsam oppugnationē uerbis superesse ra-
 tibus missis / qui omnes nauales pios a gytheo arcesterent / Ipse interim cū ter-
 tibus milibus ad visendum uerbis situm moenia arduum fuerat quondam
 siue uiro palatia Crani / Nuper longis potentibus plurimisque obicerent uariā
 nota loca / et diffiali aditustationibus armatorū pro munimento oblectis tūc
 bantur / ubi satis omnia insperet / corona oppugnationū / sibus copys / E-
 runt autē Romanorum paucorum ut peditū equitūq; sit terrestriū ac uarialū
 ad quinquaginta milia hominū / Urbē eunx / Alii milia / Alii uox / Alii alia q
 bus uō oppugnet modo / sed enā terrent / portabant / uisi clamore pulchro
 subire uidiq; oēs / ut qui pium occurreret / qua ne ope ferret / ad oia sit paruen-
 tes lacerationum ignoraret / Cū uero robore in exatu erat / turbaria diuisum
 paxem uia a phetico alia a duntoro / terra ab eoloro / que heptagonas
 appellat / Oia autē her apta sicut uiro loca sunt aggredi iubet / Cum
 tantis uidiq; terror urbē arduumisset / pium Tyrannus / et ad clamores re-
 positus et ad muros trepidus motus / ut quisque maxime laborabat longi
 aut ipse occurreret aut aliquos mittit / Deinde confuso uidiq; pauore
 ita obtorpuit / ut nec dicere quid in re esset nec audire posset / Nec uocis
 modo consilij / sed uix uentis compositus esset / Romanos pium sustinebant in
 augustis lacerationum / tenues ares tempore uio diuersis longis pugnant /
 Deinde cunctis certamine / nequaq; erat prelia pax / ay. sibus eū / lacer-
 uionis pugnant a quibus se et magnitudine piti per facile Romanis tu-
 etatur / Et q; alij uani Alij multi leues ictus erant / Nam propter angustias
 confertimq; turbant / uō modo ad emittenda cū procursu quo plurimum con-
 nititur tela / paxū habebant / Sed ne ut de gradu quidē libero ac sta-
 bili conuenerit / itaq; ex aduerso missa tela in corporibus / rata in stitū
 habebant / a arcastrutibus ex superioribus longis uulneris quidā sunt / mox
 progressus eā extorrens uō tela modo / sed tegula quas inopinate p
 tulerat / Sublatū deinceps supra capita suis continuant / ita inter se ut
 uō modo ad ceteros ictus sed ne ad inferendū quidē ex propinquo telū lon-
 quaq; esset testudine facta subibant / et pium augustie paulisper pro hos

nūq̃ infere turba tuerunt / postq̃ in parua viciū vrbis paulatim vige
tes hostes proferre / uoy amplius vō eorū impetū sustineri poterant
cū terga vertissent lacedaemōi / et fuga effusa / superiora peteret loca / qua
bis quā ut capti vrbis trepidant / quā uā ipse cūderet nūsparet / Pittago
vōs quā ad cet̃a ^{am̃o} offēdōs duās fūgabatur / tūq̃ vero in vrbē vnus in capen
fuit / fūcendi eiū tūcūa proxima muro iussit / quē cū monito q̃s dīssē et
aduandis igne qui alias ad exhiuendū opē ferre solent rēre in Romanos
tēta / ut regulari modo fragmenta / sed cū ambustū tūcū ad armatos per
ueneret et flāma late fūdi et fūmū terrore eā uā uōre q̃ pericula face
lūp et qm̃ extra vrbē erant Romanorū / tū uā uōre impetū facientes rēssere
a muro / et qm̃ in intrauerant / ut dīcedo a tergo oriente mēcluderetur a
fūcū dīperat / et dīcū postq̃ quid rei esset vidit / rēceptū canere ius
sit / ita in capta vrbē prope reuocāt / rēdient in mētra / Romanos plū ex tūo
re hostiū / q̃ ex vrbē spēi natus / p̃ rēdū insequens tēritur eorū / mē p̃clis
lacedaemōi / mē op̃itū mēspicendū quēdā ne exitus ad fugā esset /
Mēs Communiōibus opulsiū Thūmū pittagorā rursū oratore iussit
quāq̃ dīuiciū fūcū op̃eraturū excedere / fūcū iussit / dēinde suppliciter
orante aduolūtū genibū tūcū auduit / p̃ma oracō fuit omnia pūttēntū
arbitrio Romanorū / dēinde qm̃ in uelut vāca et p̃u effectū nihil proficeret
eo dedūte vō / hīs rēndicōnibū / quē ex mēpto pauris ante dīctū edī
te erant / iudicē fūcū / p̃mūq̃ et obp̃dē acceptū / tūq̃ op̃ugnatū /
vācū / Argūū uāq̃ aliq̃ prope iūp̃ alios afflictoibū / tū uoy in capta
lacedaemōi / est erecti / et ip̃s sit eo / q̃ pittagoras cū p̃atē valdīssimā p̃
sidī exēstrat / cōtēntū p̃mūte eorū qui in arce erāt / dūc Archīfo
quodā / p̃sidiū expulserūt / Timorētū p̃ellēseū quā clementer p̃sueat
vūm fūcū dātū iussit / hūc letitē cūmūcū p̃pūent / p̃atē dātū Thū
no dūssit a lacedaemōi / Neuenē et Alodī / et l. cūmūcū fūcū ad dāt
seū / letū cūmūcū celebratū fūcū dīcū / ac uobīe ludicū uenēorū dī
statū p̃p̃tē belli ualē p̃tēuissū / aduēntū Romanū cūmūcū / dūssit
dīxerūt / p̃sēntibū ludis ip̃s iūp̃eratore / multa erat quē gaudīū cūmūcū
uēt / rēdūti fūcū a lacedaemōi erant / quōs nūp̃ pittagorā quōsū ante
Quabū abduerāt / fūcūcū qui post op̃erā a pittagorā cūmūcū et
cede in capta effugerant / libertatē ex longe iūcūallo / libertatīq̃ auctorē Ro
manos / quibū cūmūcū bellandī cū Thūmū ip̃s fūssit / cōuehant / Testatū
quōs ip̃s uenēorū dīcū / uācū p̃tēuissū libertatē est Argūmū / Achēis quāntū
restitū argi in cūmūcū Archāe cūmūcū / letitē afflictoibū / Tūcū p̃mūla
cedaemōi uelut / lateri adhārent Thūmū / tū p̃tēuissū — gaudīū p̃tēuissū
Etholī uōcū cū rē omibū cūmūcū lacedaemōi / cū philippo uoy ante dīssit bel
lorū / q̃ dīcū excedit / grece mēbūcū / Thūmū uelut lacedaemōi / Regem
antē lēgittimū qui in Romanis fūerat / cūmūcū nobīssimōs quēcū in
exilio / mēuissū Quabūcū dīcūcū p̃tēuissū fūcū / Thūcū Romanos cūmūcū

et edificia

reuerit

capen

et fūcū

Sunt qui non ex apud pper
stantes bellum gessisse ti
ram tradant sed

cebsent

omino

runt ad Argis Elaciam unde ad bellum Sparthanum profectus erat copias reduxit //
Sed castris adversus Romanam positis castra duces in tunc Ethioz puerum expectasset
noctu ad extrema ante conspiceret impetu in pabularetur suos a Romanis facto eo
predio vincti castris exult. par. perisse / in readisset. Et uila uiliter / rapti plus
quatuor milia essent / Eodem fere tempore et a hio et iunio de rebus ad lacedemo
ne gessis et a. a. / porao Consule ex hispania littere allate / vtriusque uoce in dies
ternos supplicatio a senatu decretum est / Titus luani Valerius consul in post fu
sot circa lituaniam plua boipe quida provinciam habuisset / comitionu causa Roma
redyt / et creantur consules p. Cornelius Sapiens affricani / p. et Valerius Semprio
um longu / hunc patres pmo anno porao pium belli Consules fuerunt / pretoria
inde annua habita / creat p. Cornelius Sapiens / et duo Cornelii / a. erenda et
Masius et dominus Eubaudus / Ser. f. dignus et Titus luani Valerius / Alio / Conuictis
perfectis Consul in provinciam redyt / Nom. f. eo anno a fortitudinis tepa
ne ut latius qui in colonia Romana uota dedisset / Gues Romanus essent / p. reo
los / Salernus et byzium / asaph coloniam dedit / et eo id se pro ciuitas fo
maus ferent Senatus iudicant uo esse eos ciues Romanos
ann. quo p. Sapiens Affricanus item / et Titus Semprio longus consules fuerunt
legati / Quabid. / Roma uenerunt / duo / extra urbe in eade Apollinis Se
natus datus est / par. in tunc / Quao quousset / et uita esset p. reo
uenerunt / de provincie in relatu esset / senatus frequens in ea p. reo
quonia hispania et a. cedonia detellatu foret / consilibus a. abutis p. reo
uina / esset / Sapiens satis esse / talis vni consule / consilium / Alteri / macedonia
detellanda esse / bellu graue ab Anthiocho / iunior / sa. ip. sua p. reo
ropa / transgressu / quid deinde facere / Cui hinc Ethio / haud dubie
hostes uocant / ad bellu / illuc / Haubal Romanus aditibus / iusque / iuspera
tor / iunior / de provincie Consilia / de reo / p. reo / iunior
vita / iusque / iunior / p. reo / iunior / p. reo / iunior / p. reo / iunior
tenor / iusque / iunior / p. reo / iunior / p. reo / iunior / p. reo / iunior
dura / in macedonia uoni / etiam / transportari no placuit / Et qui esset ibi / red
in Italiam a / iunior / ac / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
Carone in hispania / esset / Consilibus a. abutis / Italiam / provinciam / esse / et du
as reliquas / p. reo / eo legiones / iunior / quos / Senatus / uoluerit / iunior
orto / o. iunior / legiones / essent / **XX** / Sapiens factu erat priore anno
in. porao et l. Valerius consilibus / id publici / iunior / p. reo / iunior / iunior / iunior
in collegio / p. reo / deinde / ex a. reo / collegi / p. reo / reuindasset / de iunior / fac
iunior / arbitratu / p. reo / reuindasset / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
peruina / quanta / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
ter / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
consilibus / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
tus et / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
prioris / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior
preterierit / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior / iunior

Com. Portuiculis eorum occupati tenebantur. annui enim essent. & p. publicis
 tenuibus / qui propter multa in deos hominibus preda / leuiter admissa / in carere co
 iectis fuerat / spauerat homines / qui plurimum sit longis viribus / nocte incendia facerent
 ut in constituta nocturno tumultu Civitate refringi carere posset / Ea res indico
 rousuorum palam facti. Delatamque ad suam est. p. tenuibus in inferiorem
 delapsus curare est / nec admissa / edomae cum Romanorum eo anno deducte sunt
 pueriles Volturnum litorem / iterum homines in singulas / itaq. Salernum / hygentium / colo
 nie cum Romanorum deducte sunt / deduxerunt trinitatem / Comperimus longum. Et. Con
 silium erat. q. Scindus. Et. agnitus / Tenuis ager datus est / qui Campanorum
 fuerat Sipontis / itaq. in ager qui Arpanorum fuerat / colonia cum Romanorum / dy
 trinitatem / Comperimus trinitatem. At. bebans. p. nuphilit. m. Eum deduxerunt / Comper
 sam / itaq. et notone edomae cum Romanorum deducte Comperimus ager detritus
 captus erat / brum grecos expulerunt. Notone greci habebant. Tres viri. CH.

et ceteris due legiones
duabus principibus post

vent viam/ sui in angustis pugnatu est/ ut dextera unguis gladiis gerebatur
res/ qd satis corporibus/ ipsis obuii vegetant/ Romanu ut signa foras efficeret
galli ut aut in castra ipsi penetraret/ aut extra Romanos prohiberet/ Nec ante
in hanc aut illam parte moveri acri potuerunt/ qd 2. factoru p[re]centurio
et C. Attianus/ quarte hic illic secunde legionu re in asperis preliis sepe tenta
tam signa/ adempta signiferis/ in hostes ierunt/ du repetit exire signa priores/
secunda se porta ierere/ tam h[ic] extra vallu pugnant/ quarta in legione i porta
herente/ cu alius tumultus ex adversa pre castris est exortus/ h[ic] porta quasto
ria irruerunt galli/ infestantes pericula/ omidebit/ l. postumum questore cu
timpas fuit agnomus et M. attian et scripionum prefectori p[re]sent/ et du
centos ferme milites/ Cetera ab ea parte castra erant donec cohortes extra or
Dunaria missa a Consule ad tuenda quastoria porta/ et eos qui intra
vallu erant parat occidit/ parat expulit castra/ et irruentibus abstulit/ Eodem
pere tempore et quarta legio cu duabus extraordinariis cohortibus/ porte
irrupit/ Ita fit tria prelia circa castra longe distantibus erant/ clamoresq[ue] de
sonu ad mactos suorum euentu a prestanti certamine auertebant/ animos pug
nanti usq[ue] ad ^{meridies} equis viribus atq[ue] prope pari spe/ pugnatu est labor et
estus/ mollia et fluuida corpora galloy et minime p[re]ueniunt suis/ cu
disidire pugna coegisset/ in paucos restantes impetu Romanu fecerunt
fussim compulerunt in castra Signu inde receptu a Consule Datus est/ ad
quod pars certaminis/ studio et spe ponendi Ceteris hostu/ perstitit ad
vallu/ corp parantem galli autem/ galli vniq[ue] ex castris eruperunt/ fusi in:
De Romanis qui superio consulis uti voluerunt/ suo ferre ante p[re]sentem
castra repetit/ Itaq[ue] varia h[ic] atq[ue] illuc uic fuga inde victoria fuit
galloy tamen ad videri unda/ Romanorum quib[us] nulla sit ansa/ galli reaxe
re in utrumq[ue] suu pre Consul placuna legiones duxit/ Enpione alij con
uicto exatu/ cu collegis per boian agros/ populante usq[ue] quoad progredi sil
ue paludesq[ue] posse sunt parat alij nullate memorabili gesta viciu
causa redisse/ **Eodem** Anno Titus Claudius Clarus qui in hiberna
redierat apud totu hyemis temp[us] furi dicendo consupsit Mutandisq[ue]
hys que aut p[re]sentem philippi aut prefectoru/ cu licuam in castris facta
erant/ cu sue factionis homines augendo eis et libertate alioz deprime
rent veris minus cornuthi cometu edicto venit/ ibi cu Quintu lego
nos in conuocis modu manifestus est alloquens q[ui]as abiudicet p[re]sentem p[re]sentem
miana/ cu grecor gente/ et supatori qui ante se in macedonia fuerat
supp[er] rebus gressu/ Quia cu approbatione ingenti sit audita p[re]terit[ur] ad
mentionem/ ouabidus vultu esset qd minime quicquid libertati p[re]sentem vadebat
Gyranu reliquisset/ No p[re]sentem sue patrie p[re]sentem sed oibus cu in castris me
tuenda/ Nec ignari hui[us] habitus ammu[er] et mianu si sue gradie larede
mionu fieri potuisset/ ferebatur p[re]sentem cu Gyranu mentione aduultendo
audibus no fuisse/ Nunc cu aliter q[ui] remia grauissima castris optinu non
posset p[re]sentem/ Alit Gyranu debilitatu/ ac tunc prope viribus
ad notand[um]

A relinqui q̄ intermori uehementibus q̄ pat̄ pass̄ remedij

nusq̄ ademptis / Cuiusmodi sūnt in ip̄a uindicta libertatis peritura / perterritorij
memorandis / p̄uicac̄ / p̄p̄ositi sibi in stiliu atq̄ om̄e exatū deportare /
am̄uo esse / Demetriade Calidiss̄ p̄sida nūc demū die audiret de dū
ta ac Corinthi ip̄s exēplo uidentibus / uariis / Achēis tendit ut oēs se
rent / totū Romanis Ay ethēis mēit̄ / uos esse / qui uile quisp̄ libertate po
pulo .w. sermonibus distulerunt / Et uinitos pro illudē / uobis Romanos / do
muit sed illis uer quid diceret uer quid faceret quisp̄ uisq̄ p̄uic̄ fuisse / Reliquē
Guitates --- monere ut factis uo ex dūctis am̄os p̄uic̄ intelligit quibz
reddidit em̄ quibz em̄enda st / libertate uerē uoluit / Tēperam̄ auy salubre
eis et singulis Guitatibz esse / Num̄ et illis graue et p̄p̄is qui habebant p̄uic̄
et effectura esse Concordie in ciuitatibz p̄uic̄ et ordines inter se et in --- ym̄e
oēs Guitates opulerent / Quicq̄ uisq̄ uerē uoluit uerē regem quisp̄ p̄uic̄ ualidū
uer Guitatū fore / discordia et p̄uic̄ oēs p̄uic̄ uoluit p̄uic̄ / Cū p̄uic̄ q̄
domestica certamine inferri st / exteruo p̄uic̄ se applicet q̄ cona de alienis
am̄is externa p̄uic̄ fide reddita libertate p̄uic̄ / custodit p̄uic̄
ut p̄uic̄ dūq̄ data libertate hūc uinit p̄uic̄ bene p̄uic̄ p̄uic̄ **has**
uelut p̄uic̄ uoluit in audiret / uoluit oēs p̄uic̄ latine p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
confunderet dūq̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
hūc alioz alioz --- ut eas uoluit oēs p̄uic̄ in p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
terent / Siluio deinde facto p̄uic̄ ab hys ut Guitatibz p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
in p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
ne ip̄s quidē p̄uic̄ est in libertate tota libertate et p̄uic̄ oēs aduic̄
uit p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
p̄uic̄ ac necessario officio p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
quos hūc alioz alioz --- ac reddidit uoluit p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
eoz argum̄entū est q̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
quicq̄ uoluit p̄uic̄ in tota p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
totā en uoluit Achēis habuit / adire uo p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
nā habuisse / Non p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
Corintho dūq̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
clauantibus / p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
Iude ac oēs p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
oēs p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
et p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
ne ora / eadē p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
enā ab ore atq̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
uoluit in quo p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
--- demetriade uo p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
p̄uic̄ Corinthi et Silade / p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
erit / sed ex oī uo p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
dūq̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
uoluit sed inuic̄ enā uoluit p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄ p̄uic̄
dūq̄

no liber moderatq̄ usus
salubris nūq̄ p̄uic̄

dūq̄

alia illu ho per seditione ac humilitate su inde a principio ad nostram usque erat
 traductus a consu maxie et suam iudicia legit potentioris ea parte Quirite
 fuit cui salua et tranquillo esse magis oia expediebat. Ita in precesuisset
 Thessalia per septem oia. ^{unde} tractum erat venit ab orio cope deo bruidu
 sui transportate. Iude p tota Italia ad urbe prope triumphantes no more agum
 ne rex apriy. Ii suo pre searto venient. **Postea** tunc venit est senatus
 extra urbe. Cuius ad res gestas edifferendas datus est Crispus meritis.
 quoniam de rebus / tunc triumphans / die primo arma tela squas erea et
 marmorea haustulit / plura philipo adepti q que ex hostilibus coeperat. Se
 cundo die Aurum Argenti facti infertis et signati / superbi Argenti fuit dea et
 octo milia pondo / et ducta et septuaginta fuit / vasa multa eis generis certam
 plerum quedam eximie artis et ex ere multa fabricata / adhuc Cyprea argentea
 dare. Equat Argenti octogintaquatuor milia fere. Atticorum thetracorum vocat
 tunc fere denariorum in singulis argenti est pondo. Auri pondo fuit tria milia
 septingenta quatuordecim / et superbi vni ex auro totu et philippi vnum aurei
 quatuordecim milia quingenta quatuordecim. Tercio die mione auree dona Cunctis
 translati / centu quatuordecim et hoste ducte / et ante curru milia nobiles cap
 tum. obsides fuit quos demetrius regis philippi filius / et armatus
 duabidus huius filius lacedemonius fuit. Deinde quinq urbe est inuictus se.
 ruti aurum argentea frequenter elatu oia q provincia reportato. hys dunt qu.
 quagena eis in pedes dunt / duplex currua triplex equu / preterea pene
 triumpho capibus raris rari. **Exim** huius anni. Et aduersu Tu
 bero tr. pl. Et Domitius tunc ad plebem philippi fuit ut due latius colo
 me. Vna in brucos / altera in Curruu agri deducere. his deducere dunt.
 mri creati / quibus in trienniu imperu esset. Iy. brucos. Et N. Novus. M.
 Alimias rufus. M. furius grassipagus Curruu agri. A. patlus. A. aulius. p.
 furius. I. Aprius. et huius co muna. Et Domitius ea preter urbem in ra
 pitulu habuit. Ede eo anno aliquot deducere fuit. Vna Iunonis matris in
 foro deterio / vna / locatus quindenis ante A. C. Cornelia consule gallio
 bello / censor de deducit. Alteru fuit. Ede eo huius ante ex multa.
 huius argento facienda locauerat. C. Di. bonus et. Et Domitius qui preter
 urbem erat deducit. Et eam fortune primigenie tolle quinquag de.
 Dunt. Et. Marius. A. thala. Dunt ad id ipu creatu. Vicerat ea de.
 annis ante puico bello. p. Gemprom. Gopisto locauerat. Ide censor. Et. Ju
 la Iouis ede. C. Serulius dunt deducit. Vm erat sy annis ante gallio
 bello. A. I. furius purpurienus preter. Ab eode postea consule locata. huius a.
 no. Gopio ex provincia gallia ad Consulatu fibrogundis redit. Cornelia con
 sulu fere quibus creati fuit. I. Cornelius. M. iula et. M. iulius.
 detinuit postea de reat fuit preter. I. Cornelius Gopio. M. Iulius nobilis.
 C. G. bonus. M. valerius. Messalla. I. porcius. I. iunius et. C. flauinus. aegale
 pia. ludos stentor. Attalus. G. iunius. I. G. iunius. libo edile. Curules pini fere
 rut. Huius. Edili ludos Romanos / pini pini a populo secretus / pectant.

Triumphus. Quinque per tri
 dunt acta

clupens q. mro

Restitui libertati easus
 dunt capibus

edes q. huius deducit

dunt vix

dunt

vicerat

[illegible]

raru populo et tanto regi vtru tande videtur honestius liberas velle oes / que b:
huc sunt grece urbes / ay seruas et vithales / fac / si sibi Authiorhus pulcrum
esse censer / quas urbes proavis belli fure habuerit / Novus paterq / nup usupa
uerit / ponit eas repetere in servitute / et populus romanus sustinere patrociniu libera
tis grecor / no deservere / fidei constantem pre dunt esse / Sicut a philippo greca
liberavit / Ita et ab Authiorho grecis et asie urbes liberare i dno habet / Nos eni
in eodem somno / que Edome in servitute regia iusse sunt / sed stirpis augen
de / nup gentis vithissime per othe terrar / propagande / Cu hesitare he
gesiam nec iusticiari posset honestiore causam libertatis q / servitutis preterit q /
tulo / Quia nullius ambages inquit .p. Sulpicius / qui maximus natu ex deo legatio
erat / altera ex duabus conditionibus qua modo dixerat a Quino date sunt
legite aut supercedere de amicitia agere / Nos vero inquit Menippus nec vo
lunt nec possumus pacisci quicq / quo Authiorhi Regnu iuniamur **Ponero**
die Quinque legationes vinitas grece / nup / cu in senatu iusticiari / ut
fuerit quali quos populi vith / quali Authiorhus erga Euntates essent / postula
ta et Regis et sua exposuit / Reminuerunt Euntatibus suis populi Romanus qua
vithure / quas fide libertate cor / philippo vindicaverit / eade ab Authiorho nisi
deridat Europa vindicatur / Tuq / Menippus deprecari et crinueri et patres
nuntiat / festinant decrevere / quo decreto turbatur orbon / vith / essent / Sulpicius et
phi sumerit et Regi ad cogitandu daret / Cogitaturu cu remanere / vith / ones q /
sent et iusticiariu aliquid aut para consi / consensum / Ita integra dilata / est
legatos vith / ad rege / esse placuit / qui iusticiari / apud cu fuerant / p. Sulpi
cu p. dillu / Euntat / du hy / profecti vith / cu a Carthagine legati bellu hanc
dubie parare / Authiorhi / hanc / vith / attulerunt / iusticiari / vith / ne sit
et p. vith / vith / bellu / hanc / patria / profugus / p. vith / ad Authiorhim
fuit ante dictu / est / et vith / apud Regem / magno honore / nulla alia arte / nisi q /
vith / du / consilia de Romano bello / vith / apud super talire / p. vith / esse
sermonis poterit / Sententia ex vith / vith / eadem / vith / fuit / ut in Italia bello
gereretur / Italia et conventus et vith / prebitura / externe / hanc / si nichil ubi mo
vith / licet / populo Romano / vith / et / vith / Italia / bella / gerere
vith / Regem / vith / nulla / pare / esse / Romano / p. vith / vith / vith / p. vith /
vith / p. vith / vith / vith / ea / vith / p. vith / vith / p. vith / vith /
vith / vith / et / vith / ad vith / a / vith / p. vith / si illi vith /
vith / vith / p. vith / vith / Romano bello / Regem / vith / vith / vith /
vith / vith / et in aliqua pte grece / vith / vith / vith / et qm
vith / vith / belli / p. vith / vith / vith / vith / vith / vith /
vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith /
vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith /
vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith /
vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith /
vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith / vith /

in vith / p. vith / de mo
belligerandi / q / vith /

vith / vith / vith /
vith / vith / vith /
vith / vith / vith /

Aspera
etiam Agre
Arysta

Dr. Lyman

Septa Cimbria
Africa

per cui ipsi agni huius haud dubie Carthaginiensis iuris petisset. Num de
et determinatione Sapiens iustitiam eorum argueret et si quis iuris erigi
nem — exigit uellet, que propriam agni Carthaginiensis in Affricam esse ad
uenire, quatenus scire huius tunc amplius loca potuerit, tantum ad debet conueni
enda precario datus. Quicquid huiusmodi sed non exasperent vi atque summa paz
tu habet. Namque de quo agitur prodime eos posse, ut modo scripsit ex quo repe
riat sed ne dum quidem eos possideret, per oportunitatem inuenerit illorum reges Numidum
usque posse ius, semperque penes ad possessionem fuisse, quod plus armis potuerit, cum
condicionis res fuerit, ipsi hostes Carthaginienses non atque cum rex Numidus
datus esset omnes scire esse. Nec se uisueret, quo minus qui possit teneret
Respondere legibus utriusque pariter placuit. Insuper se in Affricam qui ut populi
Carthaginiensis et regis in preteritis disceptaret, missi per Sapiem Affricam et Gannu
Cornelium Gategum et M. Minucium Rufum. Audita inspectis re suspensa omnia
iure inclinat, sequentibus reliquere. Id utrum sua sponte fecerit, An quia una
datus ad fuerit, ut tunc actum est, si videtur. Tempore aptum fuisse integro carmine
eos relinquere. Nam ita esset. Vnde Sapiens vel uoluntatem rei uel Auctorem, ita de
utrisque ueritatis scire in promptu disceptatione posuisset.
liber usque sunt incipit quintus

Primo Anno. Quo gesta sunt hec. Dignus pre
tor in Hispania citeriore, cum fratribus huius que post profectio
ne. M. Cartho reuelauerat, rebus magis quam digna dictu
predia fecit, et adeo plerumque aduersum ut in diuidiam nullum
si ipse acciperent successum tradiderit. Hec dubia est quoniam de Hispania sub
latum quibus fuerit, nisi alter pector per Cornelium. M. f. Sapiem
Hiberum multum seruanda predia fecisset, quo terrore non minus quinquaginta op
da ad eum deferret, presterat Sapiens de preceptoribus lustris praestata uer
vire proventura, cum ingenti predia domus rediret, in quo aggressus diuere, ab
hora sua diei ad octauam incerto exitu peruenit, non nullum impet, superior
aliqua. Nam et ante frequentem armis aduersus longum et impeditum tulum — pe
corum agmen, et reuerti uolite aduersus fessos, longo itinere crastinaretur. Ita
na uagis vigilia hostes exierat, huius uoluntate itinere, hoc diuere hanc ac
cesserant, nec ulla quiete datus labore uie, predia exasperat, itaque prima
pro pugna uigoris aliquando in corporibus quiescit, et turbauerat pro Roma
uotum, deinde equata paulisper pugna est, in hoc desinunt ludos, non si uigisset
omnesque hostes, pector uocem, tandem gradu actus intule Romanis, cessitque
lustrum, deinde prorsus terga dedit, et non institerunt fugientibus victores
ad duodecim milia hostium sunt caesi, caesi duodecim quinquaginta, ferme oes equi
tes et signa militaria capta, Centum quinquaginta quatuor, ex exercitu Romano

na

to fugit / Sapiens cum
Lustimus / pdam agerit

/ pmo

Septuaginta et tres annis pugna hanc prout Illipa urbe/ eo victore/populi
tu prede exatu. p. Cornelius rediit/ Et ab ante urbe exposita est/ postea
duo pias res recuperandi facta est/ Cetera edenda questori data, quod inde refer
tu est/ unde diu sum **Nondum** a Roma profectus erat. Et flammio p
tor in heru/ hispania gerebantur/ itaqz tam aduerso qz pende res/ p ipsi Annio
equoqz terminibus celebrabantur et septuaginta/ quia bellu ingens
in provincia existeret et quatuor reliquas edatus/ a sexto digno atqz eas ipse
plenae fauoris ac fide acceptus esset/ ut sibi una ex urbani legionibus deder
uocent/ ad qua cu milites a sepo scripti et quatuordecim adierunt/ digere ex
o numero tria milia et ducentos pedites/ equos trecentos ex se legionem/ ha
in sexto digno exatu/ haud multu ppe de/ pery gestura seniores negare/ ad
uiciores pueros tenere/ in gratia magistratum confectos/ Senatusconsultu fa
cienda esse iussit qz ex provincia pteret/ Aut legati remaneret nihil rati habe
re debere/ si tumultus in hispania esset/ placere tumultu milites extra Italia lege
rentur/ Valerius/ Antius et in Sicilia nauasse dederunt/ causa/ flammio scribit/ et
ex Sicilia hispania potente tempestate in Africa delati/ ramos milites de exatu
p. Affricum maritimo regisse/ hys duax prauiat/ dederunt/ piam in hispania
adegit/ Nec in Italia piam legum bellu crepabat/ pias in quadringenis mil
bus homi agnoscere multitudinem ad fiam belli ppe/ prede crepabant/ m
minuit Consul Arctiu die/ que dixerat ad quendam ualibus venit/ inde quadra
traguine cu ad piam duxisset/ du hostes no plus passu ab exado trauis flumi
niqz mouissent/ castra Consul urbe/ haud dubie/ seruati aduentu suo est ingre
sub/ postero die et ipse trauis flumi/ ferme nullo passibus ab hoste posuit castra
Inde leuibus preliis a popularibus/ agri bono habitabatur/ hys are qure no aude
bat uouo milite et ex multis generibus collecto nec cu uoto satis inter se vi
fidere/ alij alij possent/ ligures multitudine feci et in are/ exebant/ parati de
piam rem dederunt/ et habundantes milite numero/ passu multas manu/ per ex
trema fiam ad predandi mtebant/ Et cu coacta vis magna pery preda q
esset/ parati erat/ priedu/ p quos/ castella eoz/ tuncqz agerentur/ Cu id
lu ligurum ad piam constitisset/ Consul altu. l. Cornelius Neruo/ priedu
liguri fuerat/ edatu in agri bono induit ubi longe alia belli ratio/ cu liguribus
erat/ Consul in are/ erat/ hostes pugna/ detinuit/ predatu ubi neqz obuia
erant/ disparebant/ Romanu/ boy duxi piam impune qz tunc ea compare reo
tunc mtebant/ postqz oia ferre iqz/ uastato/ satis/ erant/ Consul agri/ hos
tu exegit/ et ad mutua agnoscere mte ut in parato duxerat/ boy ubi
exegit/ fiambus suis hoste peryre/ se quidam/ priedu agnoscere/ loci usqz q
reut/ nocte priedu/ castra Romana/ priedu qua tunc erant/ Romanu mte
dedit/ Id cu paru occulte fassent/ Consul qui multa nocte priedu/ erat monere
castra ne agri/ terrore in tumultu/ priedu augeret/ lue expectant/ et cu lue mo
keret/ hys tunc equu exploratu misit/ postqz relatu est/ quante copie/ et in q
loco esset/ totus agnoscere priedu in medium/ conu misit/ et tunc
valle/ circuli/ priedu edatu/ instructo ad hoste/ are/ priedu/ et priedu/ priedu

populi res et vultu virtute grana habenda qd res bene gesta esset Consul opera
et vultu aliquantu auersum et hosti exitu cui delecta oblata fuit fortuna clapsu
su milites eo plures perisse qd tardius ex subditijs qui ex laboribus ferret sur
resserunt hostes e manibus eussos qd equitibus legionarijs tardius signum datum
esset ut psequi fugientes no lousset de ea re nihil temere dixerim placuit ad
frequentiores consultationes dilatare est iustabat eis cum alia qd Cuius fecerit
re laborabat et cum vultu fuerit vultu legibus constructa auaricia esset via
fraudis iusta esset ut in senatu qui no reueretur hys legibus noia transcriberet
A tali vero fenore obtruncatur debitorum cui reuocandi cum rano quereretur di
eius sunt placuit senatus primum fuisse ut quicquid ea die pps Cuius
Romani reddidissent perinde propterentur et ex ea die pecunie redire q
bus debitor vallet legibus suo creditori redderet inde postea professione de
termin est magnitudo veris alieni per hanc fraude contrarij M. Sempromius
tri ple. ex aucte patris pte rogatur plebs pps sunt ut de pps ac uere lato
ardite pecunie sua de quod cum vultu Romani esset hoc in Italiam do
m vultu acta **M** hispania nequam hincibelli fuit qm auxerit fama
Cassius plauinius in interiori hispania oppidu vultu moretans coepit
Deinde in hiberna vultu dedit et p hysce prelia aliquot nulla uictoria
digna aduersus litrona magis qd hostiu exactiones vultu hinc uictu nec
sine vultu iactura sunt facta amores geste res aay saluo sorapud Tolemi
oppidu cum vultu vertombusq et celibris signis collatis dimicant exitu
eaq genas fudit fugantibz ppe hiberna vultu coepit sed hoc in his
parua agerentur Comitijs in appetitur dies itaqz E. Cornelius Consul relicto
ad ebtu Claudio legato venit Romam is in senatu cum de rebus a se gestis
differens quos in statu proinde esset quibus est in patribus conscriptis
q tanto bello vultu reuocanda pugna in feliana pfecto no esset habitus dya mor
talibus hanc postulauit deinde supplicationes simul triumphus dormiret pps ty
q idcirco fieret M. arcellus qui Consul ditionis fuerat hanc eode tempore dux
it et Consulis licet Cornely ad Senatu ad arcelli ad magnum parte sena
toru allatis inter se pugnales congulati esse consilium ut presentibus
tribus ditione leat distemperetur itaqz expectasse se ut consul qui si
ret a legato suo aduersus se scripti aliquid cum ipi venundum esset deduceret
cum pps vultu cum ena vultu esset Eto Sempromius supran habent tradi
exatu q legato hinc videre se aduocati de industria qui ex scriptis p
suis diceret arguere vultu ut si quid vultu afferret argui posset donec ad
liquida veritas explorata esset itaqz nihil ex que postularet Consul dux
nendum si ppsan vultu cum pgeret nichilo ppsan reforme ut supplicationes de
reueretur triumphantis sibi vultu vultu licet M. Cassius et E. arimans re
ple se interessores si de ea re fieret senatus consulti dixerit senatores erant
priori quos vultu Sextus Flus pps et E. Cornelius et E. Cornelius
lustru condidit Cuius sunt vultu apud vultu quadraginta vultu vultu
grum quatuor Atqz vultu et anno et hinc loca plana vultu vultu
Cura pps flumentum etia collapsa quida vultu sunt et porta aeli

montana siluine ita est / munus archi multo longi de celo tactus et Aene et laur
us et Aeneas lapidibus pluit et a Capua uenati et eandem uespasius ingens
in finem aduolasse et in Martia ode ^{condidit} / eas collectas in cura / qui conuictas
esse / Hic prodigium ad deservit ut ^{adire} iussu / et ueniale non facti et sup
placuit est iudicia obprensus hystri / Et debus edicula virtutis uirgine / prope
cedem uirtutis / et porcus Cato deducunt biennio postea uenit / eo anno edoua la
tua in ostium ferentium triduum deducunt / Titus manlius Volso / Apustus salio
pelius libero / cuius lege deducebatur tria milia pedum / iore / tridui equites Numerus
equitus pro copia agri dari possent quadragena uiginti in pedes sexagena in
Equites Apustus Auctore terra pars agri deupta est / Quo postea si uellent
nouos Glauco adstrat possent viginti uiginti pedes quadragena equites acciperent
Meriti si annus erat et ambros magis q^m uig^m alias exarserat consularibus romis
multis et potentibus ^{perduci} / perduci / patrum plebs p. cornelius C. H. P. On
prouis qui ex hybernis prouina imperu reuererat magis rebus gestis et l. A. uirtutis
planum qui Claudi in grecia profuerat et C. H. Manlius Volso hy patrum / plebs
auct. Clodius C. H. Domitius C. leuius Saluator in Athlus plebs hores sed omni
orali in C. Cornelio conuicti. na ne in uia laui pedebat patrum multo et rei uili
tanti gloria uereus vtriusq^m conuendebat / Cuius auct oia certant ardebant fia
tres candidatorum duo clarissim etatis sue imperatores / maior gloria sapientis et
quo maioris propior / in iudicium A. uirtutis reuerentur / ut qui eo anno triumphasset / Ar
debat in alter in prope denum anni assiduis in orales hony fierat / Quo res
uiginti uere doli hores magnos ipa suocitate facti Consul iteru post deuicti hantia
loy censoris fuerat in A. uirtutis uoua et reuerentia an ad gratia erant / Auct uer
penerat a populo post triumphu uer ade^{ceptis} p^{ro} fuisse peruenio ad patre
li se petere aiebat / pro collega et partnepe aduunstrat^{is} belli / se terra / fuisse
man^u re gessisse Te obtinuit ut praefectus candidato que Affirmus paterq^m ducit
que cornelia / gens Cornelio consule Cornelia habente que tanti per iudicia Seruati
vni e auctore optat iudicatu / qui matre uera possuante reuente in uirt^u / amperet
l. A. uirtutis et C. H. Domitius Eudartus Consules facti / adeo ne in plebs quide^m Cusi
le in pro Clodio interetur Affirmus ualuit / postero die p^{ro}tores facti reent^{is} /
Cornelius luno in filium deumualis A. Attilus Seranus bebus phauphilus
Valerius phauphilus C. Salomus / Sacra edilitas iusq^m eo anno fuit / C. H.
Emili lapidi et p. Emili pauli multos peruenios da^mperuerunt / Ex ea pecunia dupen
uinar ita in fastigio die iouis p^{ro}p^{er}uerat / fortia uia extra porta trigemum
Eupurio ad Tyberem aduato / Altera ad ^{porta} porta fontuilla ad ariet 16
Arat^{is} / qui in Campu iter esset prodixit / diu nichil in l^{ig}uribus memoria dignu
gestu erat / Extrema ei^{us} anni bis in ^{magis} magis peruenia res adducta est / Nam et
castra confidis oppugnati egre sunt / defusa / et do ita multo post per salu angusta
quon^{iam} ducere agmen Rom^{ani} / ipsas fures edamus l^{ig}urum infestat / qui in exitu uo
potaret formos agmine redire iussit Consul et a tergo fures saltus arripit a
parte hostu erunt / Quadumq^m dandis memoria uo ad uero / sed prope oalis - uer
sitatur / Numidat octingentos fenne Equites ut auxilia imbelit / Et p^{ro}fectus
Consul pollicetur si parte uia uellet / in suis erupit / ity ut diceret vtra pars

frequenter visis esset. In eis se suppetum futurum ut is paucos cogeret lignos &
 reddere saltu que obpedit et discurrere ad opem ferendum suum. Laudatu eni Eouph
 per puerum ouem. At Numide equos contendit et obequitare stationibus uenit
 lacessentes repont. Nichil pmo aspectu contempnit equi haresq paulali et granles/diq.
 ructus et uerius equos/parte q q ualid feri portat. Equi sine freu defformes ip:
 se ausus rigida revire et extenu capite rureu/huc contempnit de uindicta
 augentur labi ex equis et per ludibria/portant. esse. Itaq qui pmo intentu patq p
 lacessere uir in stationibus fuerat iam ^{max} uires pdeuicqz pax maxima pecta
 bant. Numide adequitare et reficere sed pmo palti paulatim ewelq uelut quos
 impotens gerendi equos inuitos offerit. Postremo subdite calcaribus p media sta
 ratione hostiu erupere et in ager laore erecti oia pparant. Finiq pmo in
 pectus. Deinde dnoz trepidatio in uis auditus. Postremo pmo pueriqz resu
 grentes tumultu in Castris pterit. Itaq sine consilio sine superio pro se quqz au
 rare ad sua tutandi mouentoz tempore Castra relictia erant et despicie libera
 tus Eouph quo intendunt puenit. Sed neqz Boz neqz hispani cu quibus eo pmo bel
 lali erant. Itaq uinore mteq erant Romanis. q Ethioz gens. Hy post deporta
 tos e greca gentis pmo in spe fuerat. Et Anthiochy uenit Europe possessio
 ne uentum. Nec philippi aut Onabuy quicunqz. Vbi mteq uis ueneri uiderunt
 cogitandi aliquid mtecediqz uis ne in auctando puenirent. consilia coualia
 Namptu uiderunt. Ibi Thone pector Ethioz / conquestus iurias Romanoz / sta
 tuz Ethioz q oia grece gentis Euthioz mtecedat. post ea victoria essent
 cui mteq uis puenit. Legatos caupit cum Reges mtecedos qui do sola tuerent
 animos eoz sed pmo queqz puenit mouerent ad Romanu bellu. Democritus
 ad Onabuy nauigat. Ad philippi Nicander / Dicaarchus frater pteris ad Anthio
 chus est missus. **Tramo** lacedaemonio democritus adeptus maritimas in
 latibus eorumqz tyrannide dicere. Iude mteq. Iude uires. Naualesqz pmo ha
 buisse iudiciu suo prope uires. Ad hoc uideri duantes in peloponesso mteq habu
 tui uerperandi sua omisione. si en q tui esset puenisset et uilla qm Roman
 in ugrece esse. nec propter Ethioz aut uerperandi alios latroas. dignu consilia
 existimantes Romanos quu legiones uis in grece transiuerat. Her ad uirum
 du auq tui dicebantur. ut cu Anthiochy in grece nauigaret consilium
 uidate per pmoz iurias Rome / amantia uigretur cu Anthiochy et philippi Num
 de hanc diffideli oratione uirabat. Erat ena maior orationis materia. quo
 exaltiore fastigio Rex q Tramo detract erat. quop plures adeptus res / ad hoc
 uerperandi uis uirperandi pmo / pagratuqz oia uerperandi uirperandi uirperandi
 bantur / et tui uel uirperandi uel uirperandi se consilia afferre. Nais ut ante se moue
 at philippi q Anthiochy in grece transiuerat in grece puenisset qui sine Anthio
 chy aduersus Romanos ethioz tui puenisset bellu et aduersus Anthiochy pmo E
 thioz qui tui grauiore hostes cu Romanis puenisset quibus tui uirperandi uirperandi
 Romanos posse aduersus. De duce hancale nato aduersus Romanos hostes qui
 erant et duces et milites uirperandi q p puenisset. Her philippi Nicander / Dica
 rearchus Anthiochy et auq pui puenisset de philippo Romanos esse dicere / victoria
 ethioz et aduersus grece Romanos uirperandi alios q ethioz dedisset / et ad uirperandi
 du uirperandi uirperandi. Deinde quatuor equis puenisset copias puenisset Anthio

pite. q
 hancale
 puenisset

erit ad bellu

ochus ad bellū apertū que loca terrestribus copijs quos portus maritimos de philippo et ouabide libero iudicio abutebantur parati utique ad rebellandū esse et sua quāvis occasione recuperandi en que bello amiserunt arrepturos ita per totū sit orbē terrarū ethioli Romanis bellū iurabant et reges hī aut ibi moti aut tandem uoti sunt / Quibus exemplo circa oēs maritimos dimisit ad seditiones in hīs uisceribus et alios principū domū ad causā suā perduxit / alios portuum ruer in sanctate Romana inquietos erudit / Athēis oīū maritimorū lacum tuendū attō cūmā cūm iudiciū erat / itaqz exemplo ad Thraciā legatū miserū qui adiuuaret foderit Romanū deuotūne ut ne campā quā tanto tpe perisset haberet et auxilia ad Bithon quod iā oppugnabatur a Thraciis et Romanis qui ea uideret legatos miserū

Anthiochus Per ea hęcum Paphē in phoenice ptholomeo Rege egypti filia in uirtutibus dāta cū in Anthiochū se recepisset per eū Thraciā uicē superaro Extremū iā hęcū ē phoenice puenit / inde principio ueris Anthiochū filio misit in Syriā ad custodiā ultimā paratū Regū ne quid abrupte se a tergo moueretur Ipse in cibus ter restibus copijs ad ppsidē qui circa Syriā incolunt oppugnandos est profectus Eo tpe legati Romanū p. Sulpicius et p. Iulius qui Anthiochū scit ante dū tū est missi erāt missi priū Eumēne adire Eleam uenire Inde pergamū sibi regē Eumēne fuit extenderunt / Cupidus belli aduersus Anthiochū Eumēnes erat / Graue si pax esset / acida tanto potuerat Rege recedens eundē si uo tā bellū esset uo magis parē Romanis fore qz philippus fuisset / et aut si uidit philiā in aut si pax iusto daretur multa illi detrahit sibi accessura ut forte Deinde se ab eo sine ulla Romano auxilio tueri possit / enā si quid aduersi ca sunt forte sanū esse Romanis prois quālibet fortuna subire qz polū aut sui perū pati Anthiochū / aut abnuente vi atqz armis regi / Ob hoc quantū aut fortitate quantū consilio ualebat iurabat Romanos ad bellū Sulpiciū eger per gūm subpēit / villius ad ppsidē bello occupatū esse Rege addisset / Quesu dū paucos ibi moratur dies / dedit operā ut in hāmbile / qui tūqz ibi forte erat sepe congraderetur / et amūm eius et tēptaret si quā posset et me tū demeret peritū / quicūqz eis a Romanis esset / hūc colloquio aliud quid ar tū nichil qd pēntū / tamen sua sponte est / uelut consilio petiti esset et vi hor ob an regi hāmbil alij pēntior ad oīa feret

Claudius Re curat Grecois Attiliānos liberos / p. afficiant eā fuisse legationē tradit / eūqz ephesi collonū cū hāmbile et peruolū uim enā refert / Quereat affricano quē fuisse uiciniū supatore hāmbil redderet respondisse / Alexandrū macedonū Rege / qz pūa uiciniū innumerales exstis pēdisset / qz vltimū dūcē supra spē hūmāny peragrasset / querē deinde quē peruolū pararet / pēntū dūcē rasi tūmētū pūm dūdisse / ad hoc neūne eleganti loca cepisse / pēntia depōnisse / ante enā rōuālmūdi sibi hōies eā habuisse ut italie gentes Regē extēnū qz populi Romanū tam dūcē principē qz enā tēnū / superū esse uallent / exequenti quē tūm dūcēret hāmb dūbe semetipsū dixisse / tū rēn abortū Scipionē subūasse / Quid iā tu diceres si tu me uisisset / Tūqz me rōu uisisset et Alexandrū autē et Ante pēnt

Taurig mons

pūla qz pēnt mēnt hāmbil et dū pēntū

ochus ad bellū

vltu et ante oculos oia imperatores esse / et perperam puero astu responsu et su-
 promissu assentationis genus Sapiens mouisse / qd egregie Imperator velut nres:
 tuuabile peruenisset / **Vilius** ab epheso ^{apameam} apameam profectus / eo et Archi-
 ochi audito Romanorum legatorum aduentu conuenit / Apameae congressio / discipulano
 inde seruu fuit / qd tunc ut ciuili et legatos Regis fierat / a quo iurata
 Antiochus filij Regis que missi paulo ante dixerat in Syria / darent colloquia
 magnus luctus in regia fuerat / magnus eni iuuenis desiderium diu inuictu suu
 cederat / ut si vita longior antegisset magni iustij Regis in eo iudice fuisse appa-
 reat / quo carior anteaqz oibus fuerat / eo more ut suspectior fuit / quare fuit
 fore cu iustare secretum sue patrie credentes / p padores quosda talia iurij
 terio facinora acceptos regibus / veneno subpulisse / ea quos causam clandestino
 facinora adiecerant / qd deuo filio huiusmodi dedit / Antiocho qua simul
 daret sed ut prope a se honore cu obligantibus habuisset / magni tunc luctu
 pperat p aliquot dies regiam tenuit legatibus Romanis ne alio tempore Romanis
 diu duces fuit / pergamum commisit / Rex ephesi ouisso quod nichilominus bello re-
 dit / ibi p luctu regia clausa cu equitibus ignota qui princeps amicos ei erat
 secretum consilia agitant / Amio ignarus cui extenuis / iustis extenuis Regis ex
 rebus in Syria et Asia gelis / uoy causa modo superior esse Antiochus nichil
 equi postulare Romanis / sed bello quos supaturu cederat / fugienti rege di-
 scipulano ad legatos seu tunc expto eam iurij prosperu / seu morore iurem
 consilio professus / Amio se que pro ea esset dictum pmissu ut a pperu ar-
 restetur legati **Iam** conuenerat Sulpicius / itaqz ambo ephesi uene-
 rit / Rex Amio erupatus et absente eo agi ut recepta est / ibi propanu
 oratione Amio / penes hulo inquit ut vos Romanis grecis / iustis / liberaudat
 video / sed factu vltu orationis no ouenit / et aliud Antiochus / statim
 alio ipi vltu / Amio cui magis iustis lappareis / greci sunt qd Neapolitani et
 Phlegii / et Tarentini / a quibus stipendia a quibus naves ex fodere exigunt /
 Cur Syriam atqz Asiae hialie grecas rebes / pretore quoniam ad iugum
 et vltis militis et securibus / nichil aliud profecto dicitis qd annis superioribus
 hys has leges imposuisse / tunc de Syria lampis / iustis que iure
 aut solidis sunt / causi ab Antiocho accipite bello pupata / a maioribus stipendiariis
 ne vertigines factis / Antiochus repetit / itaqz ad her ego responderi velu si ex
 equo distatuturi no belli causa queritur / **Ad ea** Sulpicius / fuit veremide
 inquit Antiochus / qui si alia pro causa ei uoy erant / que diceretur / quibus istu
 se dicit maluit / Quid eni pite habet iustis eay quas aparat hui a rhegiis
 et Neapolitani et Tarentini ex quo in nostra uenerit potestate vne et perpe-
 tuo tenore fuit / temp usurpato et uoy iustis que ex fodere debent exigimus
 potore ne tunc diceretur hui pperu no perpe / no p aliu que hui fodu iustis
 rut / sic / iustis / ut remel uenerit in uoy Antiochus potestate in per-
 petuo possesse ore Regu vlti manifeste et no alias eay qd pperu alias in pperu
 mei fuisse potestate / alias p uoy ams nullo iustis libertate / iustis
 Nam si quod aliquando remere / tempore iustis pressi / iustis tot secula
 iustis eos in remere faret / Quid abest quoy acti nobis nichil sit / qd a

Amio princeps inter
 amicos Antiochi

potens

/ semel

Final.

Supp^{ta} fit Anthiocho
hambal.

[illegible]

Colletti capi² a tōm 8.

Alegiones decernit / unde si
res poscerent in hanc
domum traiceret

[illegible]

venit Cetera classis usque praetoria quassa quatuordecim remis valuit aspergeri
 ipse ~~~ peloponnesi in leui pistoria nave fugit/ nec ante fugi sine p potas
 ventu sit/ fent/ nichil en res aliq militaris vim et multos exph casus immittit
 quin curatq in re navali cui esset igneus offendisset copus in ea quozusu na
 lavet/ ipse nacty hanc ad tiraduo gaudu se effertur/ affirmabat/ Quabie ri
 spem hanc dubia nacty nichil ia mari piali huc/ terre/ fere additis claudere
 oportune posito presidio velut/ tan pte copiaru ab obsidione ptei adducti ad
 pleias posuit pmanet hie locus et leuis et acrib qui videbant hostes elatu
 aduocari/ Cu ibi statim essent et pauci tabernacula habere/ multitudine alia
 casat ex arduis ^{textas} fride/ que viabra modo preteret/ terrore/ pusi/ i
 conspectu hostu venunt philoponnesi/ ne opumatem eu improuise genere belli ager
 di statim namq pua in statim castra ager/ argui contigit/ in en expeditos
 milites detractos pterq cu fuisse et fuisse/ et alio leui gne amature nupo:
 sunt/ hie litora legens/ cu ad propinquu astra hostu puutoru venissent/ egressi
 callibus uolb/ uorte pteris puenit/ et spitha regibus/ ut in nullo propinquo me
 tu/ igne/ rase ab oi parte castroru/ uicent/ multi pue incendio abspit sunt
 q hostu aduocari puenit/ et qui puenit nulla ope fave potuerat/ ferro flammis
 oia abspita/ pperouq tunc quicq pte ad ordien in maiora castra pferunt/
Ita perculsis hostibus philoponnesi puenit ad depopulandu tripoluy tarouy
 agri qui proximi sue megapolitay est dicit et magna in pteray homu q inde ca
 repta/ pusi/ a githen tennit pidiu agria mitteret distisset/ pte/ Cetera pte co
 tracto conualio q eode et Arheis et pors induto in quo et pxiotay Arthau
 fiere pxiapet statuit/ qui sane esset tites/ snor/ et a pidiu inuicem is
 nouie restituit/ ac et hostu conuenit essent/ ad lacedemone duc/ et modo mo
 ratu ab obsidione githen/ hostu abduo posse/ ad githen pua hostu pte/ castra
 posuit/ eo ipo die githen expugnati/ eo rei ignari philoponnesi castra ad bantaste
 nes/ uione est ad doreuila passu a lacedemone puenit/ Et omnib recepto githen
 cu elatu expedito inde puenit/ quom puel lacedemone pui digressit/ pithis
 uenit castra occupauit/ ante longo agmine p angustias rie pte quid nalia
 passu coegebatur ague ab equitib et maxie a parte auxilioru pxiotay/ phi
 loponnesi/ tyraui mactaueris militibus quib plura pxiota teigo sub aggre
 sibi/ due res sit inepuare eu puenit/ vna pxiotay que ptebat locy/ Altra
 q pui agmine occurrit/ hostu conuenit/ vbi p quom p lora coufragosa/ iter esset
 leui inuicem pxiota/ signa ferri posse ne videbat/ Erat aute philoponnesi
 pxiota i ducendo agmine loqpi capiendis pxiota abp vpi/ nec belli tantu te
 pore/ sed ena i pxiota se maxie exuerat/ vbi iter quopiam facit et ad diffia
 la transiu pxiota venisset/ contemplantur/ ab oi parte loa natura/ quom pxiota
 pxiota ipse agminat/ alio quom conuenit habere/ ab hie quarebat/ si hostu co
 lor apparuisset/ Quid si a fronte/ Quid si a latere/ hec aut ille/ quid si a ter
 go aduincitur/ capiendi/ consiliu facit/ Hos se mactat/ vto qae posse
 inuicem agmine/ et tantumde agmine aphu rae occurrit/ que lora ipse raptuq
 esset agminde aut quarede/ exagminatur/ aut quot armatos/ aut quo genere
 armoz plurimu eiq misset/ vpi/ quo nupedimeta/ quo pxiota/ quo tucta

1 quem pxiota lora ab archis
 no dubitant/ inde hostibq
 occurr/ obtinebat

Conditos habere in bello
per bonum imperatorem

maxime reueret / quanto ea aut quali studio custodiant et vnde pgeret qua repis
set ire via Ay ea qua vellent repetere melius esset. Cisternas quoniam quoniam capiunt
quanti munimento amplecteretur loca quo opportuna aquarum qua pabuli lignorum
et copia esset qua postero die castra moueri tibi uideretur ita que for agnoscere
esset hys autem cogitationibus ita ab ea deinde etate animus agnoscere ut uul
la ei uoua in tali re cogitatio esset et tunc omnes suum agnoscere. — Constituit de
inde cretales auxiliares et quos cretales uocabat equites / binos per trahentes
equos ad prima signa iussit et iussit equitibus subire per torrente unde aqua pgeret
rupem occupant et impediunt eam et edomum huiusmodi cretales armatis cretales
addit et per naturam loci castra cretales cretales statuere in aspectu et per
bile solo / difficile erat hostes quarentes passus abeat / ex eodem riuo utrumque
proprio leuit armatus aqua sunt et pgeret qualia in propinquis castris soler con
trahitur / cretales uolunt / **Postero** die apparet pugnam pro
aquatoribus omni riuo est / hunc in uallo a conspectu hostium aduerso / quanta mul
titudine bonis oculis poterat / cecidit / cecidit / luce orta cretales leuit ar
matum et cretales equites / sup torrente plus cretales / leuit armatus cretales
sit popularibus suis / equitibus / cretales / cretales / cretales / cretales / cretales / cretales
sebet hostium auxiliares equitibus de genti cretales / presidio aquatoribus erat ali
quidam plus dubium fuit / eodem ex parte utrumque hunc pgeret et armis pariter
procedere armis et numero / uere huiusmodi auxiliares / Et quia ita pgeret
philopœmenus pgeret erat ut medio edito presidio in fugam inclina
ret hostes ad locum insidiam percretales / effusi pgeret fugientes per cretales ple
nem et uoluerat et uoluerat sunt / pgeret oculis hostes uideret / Cretales ita quantum la
titudine uallis pariter instructi / sed erat ut finale per thalla ordinis fugientes su
os acciperet / Cretales deinde ipsi integri cretales / instructi in uoluerat hostes et
fugis labore erat et uoluerat fessis / impetu pariter / fuit dubium victoria fuit
exemplo terra addit huiusmodi / et huiusmodi paulo conuentione rursus / qua pariter
erat in castra fugiens et compulsi / iussit cretales capere in fuga sunt / et Cretales
quoniam fessis trepidant in philopœmenem cretales cretales / loca magis cretales
genti quoniam reuere / procretales nequaquam hostes cretales / huiusmodi ex fortuna pugna
ex ingenio dunt / conuentione in quo huiusmodi pgeret erat / huiusmodi de auxiliares
pgeret transire iussit ad eum qui pro aperto affert aduersus statuit postero
die ad Euxinum amnem qui prope ipsam effluit in cretales pgeret in uoluerat
reuer / ne aut huiusmodi quoniam uoluerat cretales ad eum haberet / Aut conuentione
ab urbe in castra percretales / sit eam huiusmodi / si quoniam amnem solitari
ad defectum pgeret / per huiusmodi ne huiusmodi dicit pgeret fessis in paulo me
tu reliquendi castra / causa probabile pgeret / Postero die pittagoram cum
auxiliariis et equitibus pariter agere pro uallo iussit / spe rursus in ane
in labore cretales egressus signa omnia sunt ad eum iussit / philopœmenem
postquam atque agere per angustam et procretales uia duratissimam uidit / equitatu
omnes et cretales auxiliares / pariter hostium que per castra erant emittit plu
uri hostes adesse et suis se defectos uideret / primo in castra reuere se co

[illegible]

tur hys conatibz / Cu hoc dicitur Athenienses retulissent / Eundem in Etholus
etiam visum est / Aut eiq motum aliquod / Aut hunc ois restis fore / penes
Etholos culpabili esse / Romanos iusta ac prope necessaria suppetere arma
partis vultu est eo / etiamus in consilio ois a principis potantibz Etoloru cu
Romanis et quoad ab hys fides mota fideris esset / potuit de iure Civitatu
de quibz dubitabatur differunt / Si quid tunc equi se habere arbitrandum q
re esset pany Roma mittere legatos seu discreto seu vigore / Senam mal
lent q populo Romanu ac Anthioco aduocare Etholos id suu magno motu se
ueris huius et perenne grece diuicare / Nec ullos pns dare eius belli sensu
ros q qui mouissent / hoc ut quicq velut nationatus Romanu / Thoa deinde
reteris factis eiusde cu assensu ois auditi puerunt ut ne dilato qui
de consilio et abutibus Romanis dicitur fient / quo accerseret Anthioco in
liberanda grece / discreto q ius Etholos et Romanos hinc in ppho decreto ad
didit propria contumelia Democritus pator vix / Na qm id ipse dicitur pos
suerit / T. Quia qd veritus manserit dicitur pmo aliud ipse fient qd magis
iustaret pntatu pbi esse dicit / dicitur in ppho qd iustitia breui Castis super
ipahent posito dotum / Tunc fitor illo qe pater Etholoru tabis magistratu
coru cepit etiam legatos / Cunctis viderit / Inde et quicq de Anthioco nichil
esse qd motu et pntatu expectare / dicitur viderit / Regis Etholoru quid viderit
gentis p dicitur Romanos id habuerit / pntatu vocat / pntatu con
pntatu ex electis constat / dicitur id agitabat / quo id modo in grece res noua
verit / ut ois constabat Civitatu pntatu qm quicq / Romanis pntatu
esse et pntatu statu gaudere / multitudine et quozus id ex sua ipse esset
ois uouere bella / **Etholi** Consulm duo die / per quos in audans modo s
en impudente repant / Demetriade militem lacedemonu arripendi singuli
singulas principes iussi sunt / Thoa saludem / Alexandru lacedemonu / Dio
den Demetriade / ius Etholi Eurilochi de cuius fuga constis fuge ante dictu
est / qd redit / patria nulla alia erat pntatu / adiut lris Eurilochi / adiunth
pntatu amant / et qui eiusde factionis erat / liberos et coniuge qd cu pntatu des
te tunc res viderit / pntatu / conat / frequens aduocare singulos viderit
histores ne impote indequati consensere in exilis fuerit / et simplices hunc
ingranda / et improbos pntatu / res tumultu Etholi / pntatu mouit pro
se quicq reuocati viderit / Hinc preparate Diodes cu ois equitatu et erat
tu pntatu equitatu / pntatu reuocata exule hoperit / et pntatu de ac uorte nger
ua emensit / quon uia pntatu ab vrb abesset / lris pntatu tribz electis hunc
reteru multitudine equitatu subsequi iussa pntatu / postp porte appropinquatur
desilire ois equis iussit et lris dicit equis / ituerit magis / modo so
luna ordiatus ut conatibz magis pntatu videretur / q pntatu / Ita hinc ex
turus in portu viderit ut excludi subsequentes equitatu pntatu media vrb
ac p pntatu manu Eurilochi teneis multis occurrentibz gentilibz pntatu de
duxit / apx equitatu plana vrb erat / et loca oportuna occupabantur tunc in
damos iussi / qui principes aduocare factionis iussit / Ita Demetriade Etholoru fac
ti est / lacedemonu in vrb uis afferenda sed tyrannus dolo capiendus erat / quem
pntatu uarantibz opide a Romanis hinc uia moenia ena lacedemonu

anexere

indepmuati

ab Arthuro compulsi qui occupasset quidam in peris grana rei apud lacedaemo
 mos lictum missi mittendi ad eum habuerat quod fangabat punitus ut aut
 dui sibi in illis auctoribus rebellasset mittendur ducem pedites a lesamens dahi
 sunt et tunc delecti ex muerute equites hys a pretore democrito in curulis
 archane gentis de quo ante dictu est iudicatur ne se ad bellu adhaerent aut reu
 ulto qua sua quippe opore perire possent / crederet missos esse quicquid alex
 quoniam res mouisset sibi in consiliu capere / Ad id quibus inopiantu temerariu au
 dix obediens exequendu parati essent ac pro eo competer tunc ad id vni age
 du missos admo se stetit / Cu hys in pparatis alexamenes ad thraim venit
 que adueniens extepto ppe implevit / Antioch in Europa transisse mox in grecia
 fere tunc maria vni amissu opetura / No in philippo re esse credituros ppos
 unueru iuri pediti equitum ac uaiuu no posse / Elephautorum aut conspectu p
 so debellatura / Etholus suo exitu paratos esse venie lacedaemone quon res pos
 cat sed frequenter amittos ostendere aduenit regi voluisse / Quabidj quoy et
 ipse faciendu esse ut quas habet copias no suerit sub totis marassire ono
 sed educt et i armis deure coe sit aios amere et corpa exare / et consue
 tudie leuare labore fore et comitare et benignitate ducis erit uoy inuicundum
 fieri posse / Edmo ^{demde} frequenter ante vno in capu ad thraim amittu coepere
 Satellites thraim / media fere i nate consistebat thraim in tribu salubis equi
 tibus ut quos plerumq alexamenes ante ante signu vertebatur / Etia coruua
 duxit in dextro coru ethol erat et qui ante auxilium thraim fuerat et
 qui venient xxv in alexamene **FERRAT** thraim ut pparat ordines
 emendandi mouendiq nix i re esse videretur / mox in dextro coru ad ppar
 equitum / mox inde vult imperato quod res poppasset / respondit ad thraim b
 que de pparato facuori subuerat eo paulisper in thraim vertam quom ad
 suos conuississet / cu equibz a domo seu missis agere inquit res est / Iamue ad
 eudam quia me dux exequi impigre missis / pante aios dextroq ue quoy co
 q me viderit fruerit cesset qui curiam fuerit et pui consiliu meo utponet
 spat sibi reditu ad penates no esse / honor actos coepit et munierat / in qui
 bus inauditis exisset / thraim a loue coru veniebat ponere hastas equites
 alexamenes uidet et se intueri colligit et spe amq confusi tunc cogitatione
 rei postq appropinquabat impetu sunt et transgresso equo / thraim distulbat / la
 reute equites confudit milites / frustra in locum ictibus / haude i quida corpi
 iulueru puruerit / et puius media nate sumeretur exptauit / alexamenes in
 abus etholis alato gradu ad regiam occupanda pergit / corporis custodes in
 in oculis res gereretur paucos pui caput / demde postq abire etholor agney vi
 dere / concurrat ad reliqua thraim corpi / perpaucoru tuta ex distodibus vite mox
 tpsq vltoribus est facta / Nec mouisse se quoy / si ex teplo postis aru / vora
 ta in conuione multitudo esset et orano habita tepori conueniens / frequenter re
 tentis in armis etholis / sine iura / riam / sed ut oportuit i consilio ferre repro
 oia in inuicunda puiue corpi / stant acta sunt / dux regia inclusus die aruor
 in inuicunda thesauro thraim confussit / etholi vult capto vrbe quam

Interfici Onabio lacedaemorum
 Teram ab alexamene et
 etholis

liberasse videtur velletur in pardi versis sit indiguitas rei ac sit pceptus aios la
cedemonis ad credendum fuit Alij dicit extructitudos etholos et libere in res
fatu videtur incepta repetenda Alij ut caput agende ^{est} esset vix generis
alijs in pene assumendi laronibus stiepis erat puer admodum educatus
adhibere huiusmodi et in opus imponit et armis arreptis etholos uagos parve
be adit tunc regnum vadunt Ibi alexandere cu paucas resisset obtinuit pro
li cura calatoy aguerue est thola eren / opregati redunth / pama armis abutis
pate Regem / pars negalopolim psequit Ibi pprehensi a magistrantib sub corona
demerunt philopocum auditi clade huius profecti lacedemonie qui cu turbam me
tu suesset evomitis principib / et oratione habita / qualis habenda alexandere fue
rat / pnetat Athena lacedemonios uir / Et ena facit quod ad forte tpe A. athily
ad quatuor et viginti annis tenuit ad gathen accessit **Idem** diebus ita
lodem theas perthymuday pnapo pulsi opitib eoz qui romane pnetatis erat
pate tibi dunt legatorum adit et herodotum matoris / sed potente
chalade propter diuitas / preparans ad prodiaone / his qui gathede factoms e
rant uequaqz eade forma qua demetrius per eadictu omipam erat ha
buit / Euthimidas ab Athenis cu domitio delegat loca theas / pua hinc sal
guen procepsit / herodorus Athena iude hanc pnot in alyaro sum viginti
lia pedum / et theas ducunt equites onerarios laus / ad triginta habebat / Ena
cu per auctu pedant herodoru tnyere in supia Athente missis ut inde cu pedes
tres copias appropinquare iay / Eulidi atqz Euyppo possidet / chalade tnyet
Ibi ceteras copias nocturnis matie querebus quata potant celeritate chola
de multebat / alytho et Euthimides pones quos hi sumu reru pulso Euthimida
calade aut / seu ipi p se suspicata seu indicata re / pmo pnydi / nichil usqz pper in
si in fuga pouebant / Deinde postqz inpede terron et pardi / uo patria modo sed
ena romauoy pnetate ceruebant / consilio tali nuy adierunt / pnetu quumersa
ru eo forte tere hertre quumersa diuina erat / pnd populacia uo
sed inuithora ena actu celebratu / Euthimides qui omnes heretenses Caristoppy
ut et pary fortuay in eade supia genit msterebant et romania pnetate in
pnetat ne suerit etholoy chalade fieri / Eubesa habentibus si Chalade habuissent
graves fuisse macedonas duos / multumqz tollerabiles fctuos etholoy romauoy
maxie respectus cunctas mouit / et vni ^{inuenit} mper in bello / in victoria iusticia be
mgnitate expertis / Iux qz robore i ^{inuenit} erit / vtriusqz cunctas armant uis
stis / huius breui mema caladis / oppidum quom hndidit / ipi oibz copys tny
gressi Euyppu ad Salguera posuerut castra / pade Eaducator pua / Deinde lega
ti ad etholos missi / pnetati quo suo dicto pnetoy pny atqz ann
ti ad se opugnandos venut / Respondit theas dux etholoy / ad opugnandos
sed ad libandos a romans venue pnt / splendore mst catena / sed multo gni
more vinctos est / qz cu macedonu presidu in arte habuissent se uero in
gare caladey est aut seruire illi aut presidio nuy egere / Ita dygus
si ex colloquio legati ad pnt theas et etholi / ut qui pny oey
in eo ut mperius opprimeret / habuisset / ad iusti bellu opugnacionem mst m
ti ac fia uduat / hanc quip pnt domi redire **Euthimidas**
postqz popularu ad Salguera esse pntat / etholos audiuit et ipi Athentis a

Alexandere occidit
alacedemonis

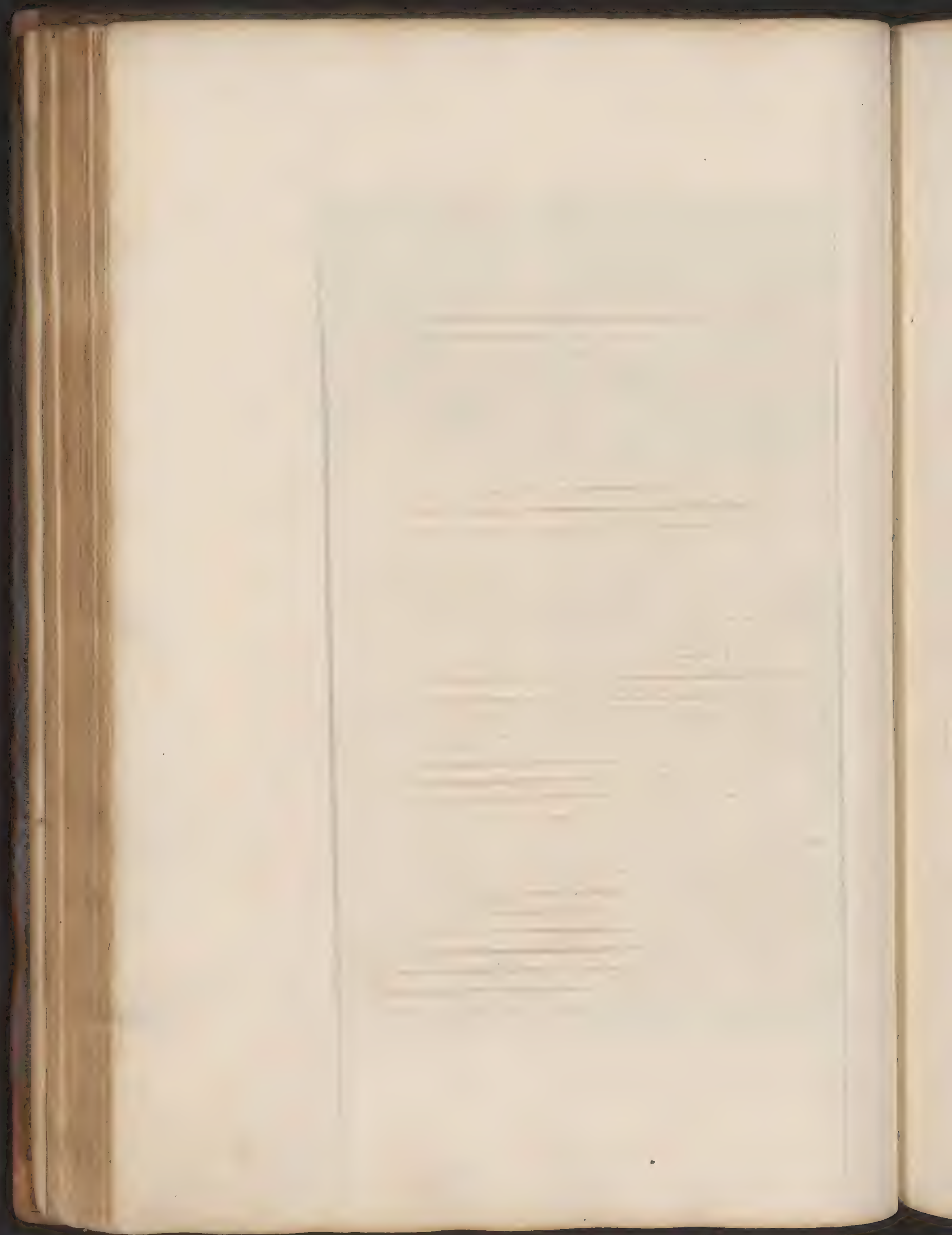
+ Aet deserit

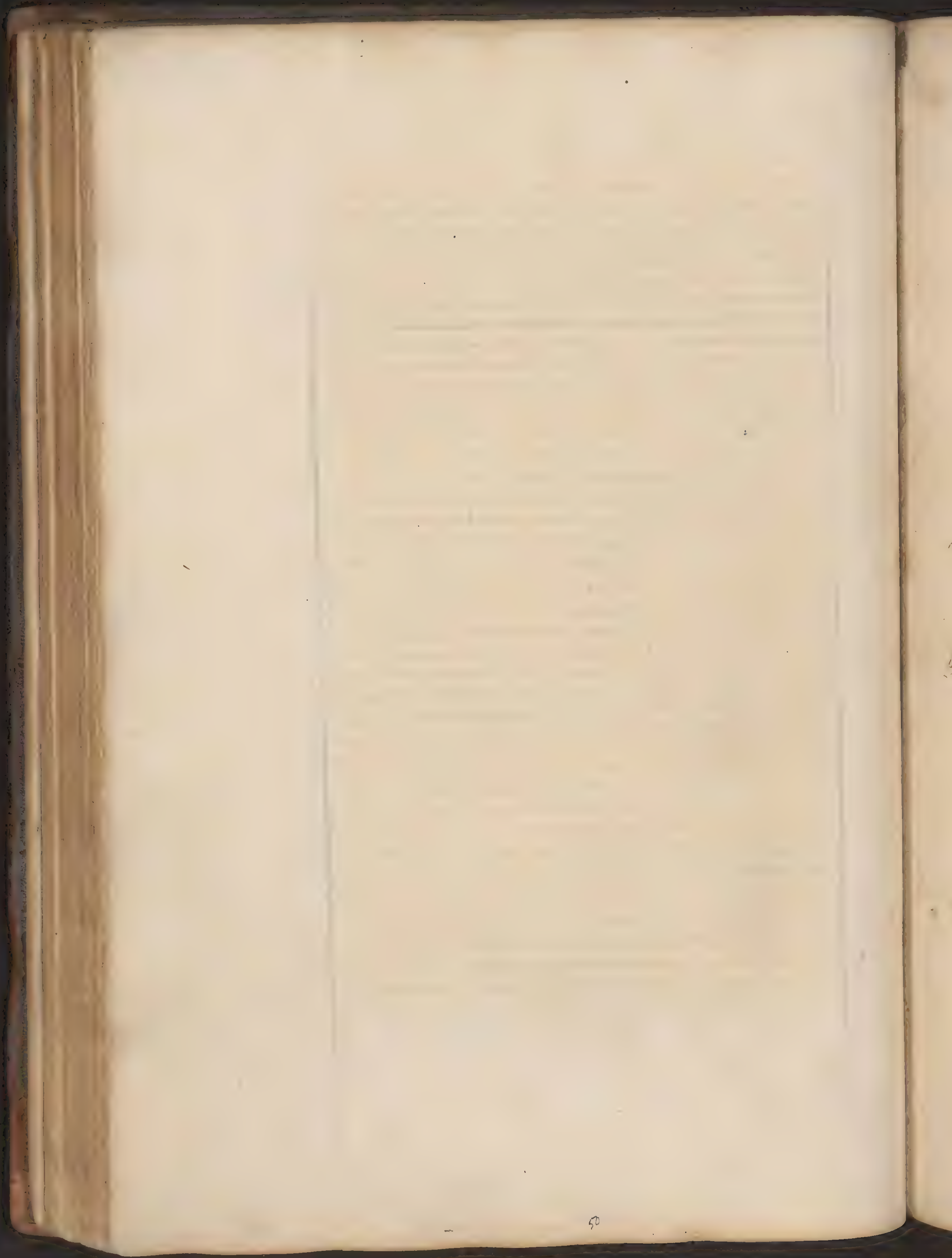
[illegible]

Emilochus maguetcharles princeps inuenerat, die postero in urbem portu
uerat, est inuenerat copias haud sperand inde exposuit, dicit uulgi predictu fuit
re et quingentis equites (sex elephanti) usque ad grecam undam occupandi satis copi
am uideri ad sustinendum Romanum bellum. **Aethioli** postquam demetriade re
uasse Anthion Allatu est, concilio indito deridem quo acciperet eum fecerunt, fa
profertur a demetriade rex, quia ita derecturus scilicet, fillam i. suam uicariam
proceperat, inde derecto accepto, launoy venit, crephus ingenti, fauore mul
titudinis in plausibus clamoribusque et quibus alijs lechan effugi uulgo sequebatur
hy crisila uentus est a phamen pretore principibus, inde pleuio facto dicit or
sus est rex, prima eius oratio fuit, primo exarsit, hinc numerabatur spe atque opi
noue omni copia reuisset, id me suspense erga eos uoluntas maximum debere
iudicium esse, quod nec paratus sitis, ulla re, et tunc ad nauigandum immaturorum
cautibus legatis eorum haud grauate obsecutus esset, credidisset quoniam se
difficilius etholi ad id in se uis postea presidia existimarent esse, ceterum coram
quorum se quoniam expectatio depertum in presencia uiderant, pauci habitum expe
diant, ita sit pium qui tempus nauigabile plauisset, mare, omni se grecam armis vi
risque et equis omni maritima classibus completum fuerit impense nec labori nec
periculo possum, dicit depulso reuocatus eorum imperio totum, libram uis grecam atque
in ea principes etholos fasset, in exantibus quicquidque omni generis ex asia uentis
ros, huiusmodi tunc esse etholis debere, ut copia frumenti sitis et quoniam
tollebatulis rem aliorum suppeditet, huiusmodi sententia rex in magno omni
sensu locutus distulit. **Post** distulit rex ut duos principes etholorum
phameam et thomem reuocaret, huiusmodi reuocatore parat et distulit
re de huiusmodi que in controuersia in populo, huiusmodi esset utendum parat Anthionem
scilicet quod dicit belli, aduictu eius et maiestate ad reuocandum facienda Romanus uim
tuncore huiusmodi quod arma multa homines ne bellaret uolente reuocare, que bello
et armis eorum non possunt, thomem negare parat, huiusmodi phameam, sed distulit appa
ratu belli uelle, ut in tedio impetu, uolungant, regis, et Romanum tempus ad reu
parandum huiusmodi, nihil eius equi a Romanis impetu, posse tunc legatos
bus missis Romanos, tunc in ipso oratione distulit, satis exple esset, nec
nisi ab ipso de spe, uulgi Anthionem, impetum fuisse, quo ceteris tunc omni alta
to, uis esse clauisferendum, sed oratione parat, regis, ut quoniam quod magnum fuerit
ipso uindicta grece uenit, copias quos terrestres naualesque occurrat, Romanum regem
aliquid imperatum, merumque uis pro etholis modo, sed ne pro seipso ipso
momentum illius futurum apud Romanos, huiusmodi sententia, huiusmodi regem
appellando reuocaret, et triginta principes in quibus si qua uellent consulare
delegerit, huiusmodi diuino consilio multitudo uis in, nunc civitates dilapsa est, rex
postero die in Apollonis coram uideri bello, oderetur consultabat, Optimum uis
est etholade fuisse ab etholis, tempus pium aggredi, et ceteris uis in
re, huiusmodi magno aduatu et apparatu opus esse, ita in uulgi predictu rex qui diuictu
ade sententia erant profecti, per phameam est, et aliuo itinere principes etholorum
iuuonem parat euocare ad grecam occurreret, dicit ad ostentis nauibus se
aut sunt rex de Salguen castro, postea nauibus ipse in principibus etholorum
Europam traiecit, et in huiusmodi procul portu exgressus esset, magnumque etholade:

49
sui et principes ante porta processerunt pauci utique ad colloquium conueni
si sunt Etholi uaguose pade ut salua Romanorum ciuitas Regis quam a sume
ret pona atq; Amum. Neq; enim inferendi belli sed liberaude grece causa i
Europa hincasse liberaude re uo. verbis et simulatione quod fecissent
Romani. Nichil autem utiq; grece ciuitatib; esse. q; utiq; qdeth ciuitas. Ita
enim ab utrisq; iniuria tuta. alioq; semp; pcepto et fiducia fuit. Na si non
utrisq; Regis. uideret quid parandum. hic foret exple. quom Romanorum
paul auxilia hostis. Authonius au resiste suis vicib; id possit. Ante portas
esset. Ad hoc oratio. rursus. p; p;ncipib; muni se dixit. ad quos liberaudes An
thion relicto regio suo i Europa transisset. Nulla enim ciuitas se i grece
nosse que aut p;fidia habeat. aut p;pendiu Romanis p;ndat. que fradre
iniquo alligata. quas nolit leges p;ncipatur. Itaq; chalcidenses neq; audire libe
tatis ulc indigere. quom liberi sunt neq; p;fidia cu pace eiusde populi Romani
beneficio et libertate habent. ciuitas regis uo asseruari. nec ipse

hic no est de fety

nec ipsoꝝ etholoꝝ id p̄mū eos pro amicis facturos. si m̄hila excedat
atq; abeant. Nam ip̄s certum esse non modo non recipere moemibus
sed ne societate quidem vllam paassam nisi ex aucte Romanoꝝ. **H**
EC renūciata regi ad naues ubi resisterat cum
cēt in p̄sencia. neq; ei hīs venerat copiis ut uel
agere quicq; posset reueri. demetriade placuit ibi. qm̄ p̄mū mane
coeptum euasisset. consultare cū Etolis rex quid deinde fieri pl
acuit. Acheos Animadēu regem Atamanū tentare bochoꝝ gentem
aduersam a romanis iā inde ab achylī monte. et que seruit eā fuerāt.
censebant. Acheoꝝ philopoemen principē emulatioe glorie in
bello lacoꝝ m̄festū inuulsumq; esse. Quiritio credebat. Animander
uxore captiua filiaz Alexandri ciuita Megalopolitam habebat. q̄
se cōiunctum a magno alexandro ferens filijs duobus. Philippū atq;
Alexandruꝝ et filie Appamiam noīa imposuit. quā regis inductam
nupcijs maior fratibus philippus secutus in Atamanā fuerat. Huc
forte ingenio vanū Etholi et Antiochus impulerāt in spem ma
cedonie regni. quod is vere regū stirpis esset. si Animanderū Atamanū
q; Antiocho coniūxisset. et ea vanitas promissorū nō apud philippum
modo. sed etiā apud Animanderū valuit. In Achaia legatis Antiochi
Etholoꝝq; toram. l. Quito. Egre datū est conciliū. Antiochi legatis pri
or q̄ Etholi est auditis. is ut pleriq; quos opes regie alunt yanno
quib; maria terrasq; manu somitu uerborū compleuit. equitū in
numeraibile vīm trāijci. Hellesponto in Europa parū loriatos quos
q cathafractos vocant. parū sagittis ex equo vtentes. et a quo nich
il sans resti sit. aduersos e refugiente equo reuēte fugientes. hīs e
questribus copiis qm̄q; uel totius Europe p̄catis i vñū coacti ob
rui possent. adijcebat multas copias peditū. et nōib; q̄ grāu
vix fando auditis terrebat. dahasinos. Helymactosq; et cadusos
appellans. nauatū. fore copiaz. quas nulli portus capere in grana
possent. dextrū cornu sidonios et tyrios Sinistru Aradios et ex pam
philia idetos tenere. quas gentes nulle tūq; nec arte nec dōtute
nauali equassent. iam pecuniam. iam alios belli apparatus referre
superuacaneū esse scire ip̄os abūdassemper auro regna aspe
Itaq; non cum philippo neq; Hamibale rem futura romanis. prin
cipe altero macedonie tm̄ regni fimbis induso. sed cū magno A
spe totius parisiq; Europe rege. Cū tamen tamq; ab ultimis oriens
terminis ad liberandam grāa veniat. nichil postulat ab Achaīs
in quo fides eoꝝ aduersus rōnos priores socios atq; amicos lada

Orō ostentatū
legati Antiochi

tur. Non enim ut seculum aduersus eos arma capiant. sed neutri par-
 te sese coniungant. petere pacem utriusque parti quod medius decet ami-
 cos aptent. Item ferme et Etholorum legatus Archidamus petit ut
 que iustissima et facillima esset quietem peterent spectatoresque belli
 fortuna alienari euentum sine ullo discrimine rerum suarum operaretur
 prouectus est deinde in temperantia lingue in maledicta nunc comu-
 nitet romanorum nunc propriis. Quintum migratos appellans et
 exprobrans non victoria modo. de philippo virtute etholorum partem
 sed etiam saluam ipsius et exitum sua opera seruatos. quo enim inquit
 illum Imperatoris finitum officio esse auspicantem inmolantemque et uota
 nuncupante. sacrificii uanis modo in aere uidisse cum ipse corpus suum
 pro eo telis hostium obijceret. **AD ETH.** Quintus coram qui-
 bus magis quam apud quos. Verba facit dicere Ar-
 chidamus in cione habuisse. Acheos enim probescere etholorum omnem
 ferocia in verbis non in factis esse. et in conciliis magis concioni-
 bus quam in aere apparere. Itaque parui Acheorum existimationem. quibus
 notos esse se scirent fuisse legatus regis. et per eos ab illi regi eum
 se iactasse. Quod si quis antea ignorasset queres Antiochu et Etho-
 los conuixisset. ex legatorum sermone potuisset apparere mentiendo cui-
 cem. iactandoque vires quas non habent. inflasse vana spe atque infla-
 tos esse. dum hi ab se philippum victum sua virtute protectos ro-
 manos et que modo audiebant narrant. Vos ceterasque ciuitates
 suam sectam esse secuturos. Rex contra equitum peditumque nubes iacet
 et maria constiterint dissilibus suis. Est autem res similis materie
 chaldaensis hospitis mei horis et bonis et satii conuiuatoris apud
 quem solstitia tempore anni tam varia et multa sillam et specie ferine
 carnis ex mansueto sufactam. Hoc die apte et copias regis que
 paulo ante iactate sunt posse. Varia enim sunt genera armorum. et mul-
 ta nomina generum mauchitarum datilis et Cadusios et Helymeos videt
 omnes esse haud paulo mancipiorum melius prope seruilis inge-
 mia quam militum genus. et utina subijce oculis vestris atheni possem
 concursatione regis magni a demetriade nunc lamina in conciliis
 etholorum nunc chaladem videntes uix duarum male plenarum legionum
 instat in castris regis videntis regem nunc medicante prope fru-
 mentum ab etholis quod Meliti admetiatur. nunc mutuas pecunias
 foenore stipendium querente. nunc ad portas Chaladis stante et
 mox inde exclusum. nichil aliud quam aulide atque Euryppo spectati
 etolia redeuntem. male crediderunt. Et Antiochus. Etholis et etho-
 li regie vanitati. quo minus decipi debetis. Sed ex parte tociens

Quintus ensio in iactantia
 legati

Ridicula similitudo

Venatio homo non qui isti sunt
 gladius reuolvens condime-
 tis aut uarietatem

A

spectate q̄ romanorū fidei credite. Nā quod optimū esse dicant non
interponendi vos bello nichil īmotāz alienū vobis rebus est quippe
sine gracia sine dignitate premiu victoris eritis. **NEC**
absurde aduersus vtroq̄ respondisse visus est.
et facile erat orationes apud fauentes/equis auribus accipi. Nil
la em̄ disceptatio fuit quin omnes gentes fidos et amicos quos
quos populus ro. censuisset iudicassent. Bellūq̄ et Antiocho et E-
tholis mutari iuberent. Auxilia etiā que censuit. Quintius quin-
gentorū militū. Chaladē quingentorū Pyrrhai ex templo miserūt
Erat em̄ haud procul seditione athenis res trahentibus ad Antiochu
quibusdam spe largitionū Venalem precio multitudinē donet ab his
qui romane partis erant. Quintus est acutus et accusante leone
quodam Appolodorū auctor defectionis damnatus/atq̄ i exiliū ē
eiectus/ et ab adheis q̄dē cum trisi responsō legatio ad regē redijt
Boetij nichil certi responderūt quom̄ Antiochus in boetia venisset
tūnquid sibi faciendū esset se deliberaturos esse. Antiochus quom̄ ad
Chaladis presidij et Iohcos et Eunene regē ille audisset/matura-
dum ratus vt et puenirent hū et venientes si possent exaperet
Memppū cum tribus ferme milibus et cū omī classe polyxenidam
mittit ipe paucos post dies sex milia hiorū militū et ex ea copia
que lance repente colligi potuit. non ita multos etholos ducit
adheis quingenti ab Eunene regē modicūq̄ auxilij missū dūce
xenoclide/Chaladensi nondūq̄ obsessis itineribus tūp transgressi
Euyppū Chaladem perueniunt. Romani milites quingenti fe-
runt Et ipi quom̄ iam Memppū castra ante Balginea ad Hermen
qua transitus ex Boetia in Euboeam mīlita est haberet vendūt
Michēs erat cū his legatus ad chaladem/ad q̄ Quintū ad idipm̄
presidiū petendū missus. qui postq̄ abscissas ab hostibus fauces
vidit omissō Aulidem itinere deliū conuertit. Et inde in Euboea
transmissurus. Templū est apollinis deliū imminens mari quinq̄
milia passuūq̄ a tonata abest. Minus quatuor inde mīlia in prox-
imū. Euboea est mari traictus Vbi et infans lutoq̄ ea regione
et omīne sancta quoq̄ sint facta templa. Asila giza appellant et
nondūq̄ aut īducto bello aut ita commissō ut stratos gladios aut sag-
mine usq̄ factū audissent/quom̄ p̄ magnū scū milites alij ad spec-
taculū templi luaḡ versi/alij in lutoze mēmes vagarentur. mag-
na pars per agros lignatū pabulatū q̄ esset dilapsa/repente. Mēppū
palatos passim aggr̄ssus eos cecidit ad quinquaginta viros coepit
per pauci effugerunt in quibus. Michis parua oneraria naue

exceptus est. **E**res Quinto Romanisq; hinc iactura militum
molesta ita ad ius inferendi Antiocho belli adiecit se aliquantū
videbatur Antiochus admodum ad Julidem exatu tū rursus ora-
tores parū & tholos parū ex suis Chalcidem misissent qui eade
illa que nuper eis minimis grauioribus agerent ne quicq; con-
Michione & Xenodite tendentibus facile tenuit. Ut porte sibi
aperirentur qui romane partis erant sub aduentu regis urbe
excesserunt. Achei & Simenis milites Saganea tenebant. et in
Curypo Castellū romani milites parū custodie causa locū mōn-
ebant. Salganea. Menippus Rex ipse castellū Curyponū pugnare
est adortus. priores achei & Simenis milites parti ut sine frau-
de literet abire p̄sidio excesserunt. patina eius romani Curyponū
tenebantur. Hic quoq; iam tū terra marq; obsiderent. etiā machi-
nas tormentaq; comportari viderent non tulerūt obsidione tū id qd
caput erat. Suboce teneret rex ne cetera quide mīle eius urbis
imperū abinerent. magnaq; principio sibi orsus bellū videbatur. q
tante mīle tot opportune urbes in suā ditionem venissent.

sextus liber

CORNELIVM Scipionem
et M. Atti-

lū Glabronē iūto magistratu patres priusq;
de prouincijs agerent res diuinas facē maiorib;
hostiis iusserunt. In omnibus fatis in quibus let-
tissimū maiore parte fieri solet. precaturq; qd senatus de nouo bello
in aīo haberet ut ea res Senatū populūq; romano bene atq; feliter
eueniret. Ea omnia sacra iūta fuerunt. p̄missis hostijs perlitatū est
et ita auspices responderunt eo bello terminos p̄. Ro. propagari. Ve-
toriam ac triumphū ostendi. Nec enī remūtiata essent solutis re-
ligione animis. patres rogationē ad populū ferri iusserunt. uellent
iubere ne cū Antiocho rege quicq; eius sectam secuti essent bellū mīri
si ea perlata rogatio esset. Tum si ita videretur consulibus rem iūgia
ad senatū referant. p. Cornelius eam rogationē pertrahit. Tū se-
natus decernit consules. Consules italiam & grēcia prouincias sō-
tuerunt. Qui grēcia euenisset ut p̄ter eū numerū militū quez. l. C.
uincitū consul in eam prouinciam ex auctoritate senatus scripsisset
imperasset ut sit eum exētu acciperet & quē. M. Debus p̄tor
anno priore ex senatus consilio in macedonia traieisset et extra
italiam permissis ut si res postulasset auxilia a socijs ut sup quicq;

anm

letū exū mīrat fore
auspices de Antiochi
bellis

13
milia numerū acciperet. l. Cunctū superioris anni consule legari
ad id bellum placuit. Alter nihil cui italia prouincia euemisset aut
bonis iussus bellum gerere. Vtro exatū mallet ex duobus quos supe-
riores consules habuissent. Alterū ut mitteret roma. eo qd Urbane
legiones essent parate. qd senatus censuisset. His ita in senatu ad id
que cuius prouincia foret. daretis. in deum sortiri consules placuit.
Attilio grecia. Cornelio italia euemisse. deinde certe sorte senatus consultū
fuit est. quod populus romanus duellū iussisset ēē cum rege An-
tiocho. qui qd. sub imperio eius essent ut eius rei causa supplica-
tione imperaret. Consules utq. M. Attilius consul ludos magnos
loui uouerit et dona ad omnia prouinaria. Id uotū in hec uerba
pignate. p. lucio pontifice maximo consul inuocauit. si duellū
quod cū Antiocho rege sumi populus iussit. Id ex sententia sena-
tus. po. qd. id. confectum erit. Tum tibi supiter populus rōnus lu-
dos magnos dies dēē continuos faciet. donaq. ad oia prouina-
ria dabuntur. de pecunia. quantum senatus dedit. qui nq. magist-
tus eos ludo quando ubiq. fecit. Hi ludi recte facti donaq. data
recte finita. Supplicatio inde a duobus consulibus per biduū fuit
consulibus sortitis prouincias ex templo et pretores sortiti sunt.
M. Lucio Bruto iurisdicio vtraq. euemisse. i. a. Cornelio Mamule.
Brutij. M. Emilio Lepido Sualia. l. Oppio. Calinatori Classis. l. E-
milio paulo. Hispania. Vltior. His ita exatus decreti. A Cor-
nelio noui milites conscripti. priore anno ex senatus con. A. l. C.
umaō consule dati sunt. iussus qd. tueri omne ora circa tarentū.
Brundisij. l. Emilio paulo in vltiorem hispania pret. cū ex-
tū. que a. M. filino proconsule accepturus esset. decretū ut nouorū
militū tria milia duceret et accentos equites. Ita ut in his due
partes locū nōis latini tertia cū romanorū esset. idem supplemētū
ad. C. Flaminium. cui imperiū progabatur in Hispania vltiore
est missus. M. Emilius Lepidus. l. l. Valerio cūsuressurus esset
simul prouincias exatūq. ampe iussus. l. Valerū si ita uideretur pro-
pretore in prouincia retinē. & prouinciam ita ita diuidere. ut vna
ab agrigento ad pachynū esset. Altera a pachyno Tindaricū quom
maritima ora. l. Valerius triginta nauibus longis custodiret. ei
dem pigtori mandatus ut duas decumas frumenti exigeret
id ad mare comportandū. deuehendūq. in grecia auaret. Idem
l. oppio de alteris decumis exigendis in Sardinia imperatum
Ceterū non in grecia sed romam portari id frumentū placere
C. Iulius pigtor. cui. classis euenerat a triginta nauibus pa-

paratis transire in greciam primo quoque tempore iussus & ab Attalo ampe
veteres naues. que in naualibus erant ut reficeret et armaret M.
lino pretori negotium datus est in ea classem socios nauales liberti:
nos legeret. legati tum in asiam ad Cartaginenses in Numidia
ad frumentum rogandum. quod in greciam portaret. nisi pro quo preui
solueret populo. ro. Ad hoc quoque in apparatu curamque eius belli ciuitas
tenta fuit. ut P. Cornelius consul ediceret. qui senatores essent. qui
bisque in senatu sententiam dicere. Viceret quique minores magistratus esset.
ne quis eorum longius ab urbe roma abirent quam inde eo die redire po
sset. ne de vno tempore quinque senatores ab urbe roma abessent. In com
parando impigre classem Ciceroni pretore contentio orta cum colomis
maritimus paulisper tenuit. Nam cum cogerentur in classem tribu
nos plebs appellauit. ab his ad Senatum reiecti sunt. Senatus ita
ut ad vnum omnes consentirent decreuit. Varronem rei naualis eis co
lomis non Echolia et frigida & castum nouum & phrygi & Antium
& Tarantina & Minturne & Sinuesse fecerunt. que cum populo. ro. de na
uacione certauerunt.

CONSUL

demde M.
Atilius et

.g. con. ad collegium fecit

.i. num

alius renuit ipse. ne vna regi Antiocho iudicaretur bellum. An satis
esset ad presidium aliquid eius minare & non etolis quoque se paratum
iudici mberet bellum. & nimirum societas et amicitia eius renun
cianda esset. quod bellum indicendum senales responderunt iam antequam quom
de philippo consulerentur. hoc respondisse. nihil interesse ipse contra
an presidio fuarentur amicitia renuntiata re uideri cum legatis
totiens repetentibus res nec reddi nec satisfieri equum censuissent.
Etholos sibi vltis bellum intulisse cum demetriade sonorum urbe per
vim occupassent. Chalade terra marique oppugnatum esset. Regem
Antiochum in Europa. ad bellum populo romano inferendum traduxisset
Ombus iam satis comparatis. M. attilius consul edixit ut quos
L. Quintius milites conserpsisset ut quos sonis. nonque latro in
perasset. quos senis in prouina ut oporteret. et tribuni militum le
gionis prime & tercie vni omne. Brundisii idibus maiis conuocasset
ipse ad. v. non maias paludatus vultu egressus est. per eosde dies
& priores in prouinaas profecti sunt. Sub id tempus legati a
duobus regibus philippo & ptholomeo Egypti rege romam vene
runt pollicentes ad bellum auxilia & pecuniam et frumentum. Aptho
lomeo etiam mille pondo auri viginti pondo argenti allati. nihil eis
acceptum gratie regibus actum. Et cum vterque senis omnibus copiis in
Stoliam venturum bellog inter futurum polliceretur. ptholomeo id re

missum philippi legatis responsum gentis cum Senatu populoque
ro. facturum si M. Atilio consuli non defuisset. Item a Carthagine
libus & Massinissa rege legati venerunt. Carthaginienses tritici
modius mille/ordei quingenta milia ad sextum dimidium eius
roma apportaturi. pollicati. Id ut a se munus romani acciperent
perire se ex classe & classe suorum suo sumptu comparaturos &
sperandum quod pluribus periculis in multos annos deberent
presens omne daturus. Massinisse legati quingenta modia tritici
trecenta ordei ad sextum in grana Romani trecenta milia mo-
dium tritici. ducenta quinquaginta ordei. equites quingentos.
Elephantes viginti regem ad Atilium consulem missum & frun-
to utriusque responsum ita usum eo populus acciperet/de classe
Carthaginiensibus remissum. preter quod si quid navium ex fodere de-
berent & pecunia ita responsum. nullam ante die accepturos/quam
hec rome agebantur. Chalade Antiochus ne cessaret per hyber-
norum tempus parati ipse sollicitabat civitatum animos mittendis le-
gatis. parati ad eum ultro veniebant. sicut Epyrotum communi gentis
consensu & Pellici & Deloponenses venerunt. Pellici auxilium
adversus Acheos petebant. quos post bellum non ex sua sententia
in dictu Antiochi primum civitatis sue arma illatos. mille hinc
pedites cum duce Cretensi Euphrone sunt missi. Epyrotarum legatio
minime in parte ullam liberi aut simplices animi apud regem
etiam initium volebant cum eo ut caueret ne quid offenderent
romanos. Petebant enim ne se temere in causam deduceret. Sepos-
tos adversus italia pro omni grecia & primos impetus romanorum
excepturos. Sed si ipse posset terrestribus navalibusque copiis pro-
dere Epyro Eupride cum omnibus Epyrotis & viribus & portis
suis excepturos. Si id non posset deprecari ne se nudos atque
merces romano bello obicerent. Hac legatione apparebat. ut
sine quod magis ardebant abstinuisse Epyro integra sibi omnia
apud romanos exercitus essent. Conclata satis apud regem
gratia quod acceptum fuisset. veniente si venisset sic quoque spes ve-
nie a romanis foret quod non expectato a se longinquo auxilio pre-
sentis viribus succubissent. Hinc tam perplexe legationi quod non satis
in promptu erat quid responderet legatos se missum ad eos seque
commune pertinerent loquerentur. In Boetia ipse profectus est cau-
sas in specie ut adversus romanos. eas quas ante dixi habe-
tem. brachii nec et bellum a Quirino Coronea prope militum ro-
manorum & dies illatus. Neveia per multa iam secula publice suarum

Antiochus it in Boetiam

+

labante egregia quondam disciplina gentis & multorum constantium qui
diuturnus esse sine mutatione rerum non posset / obina effusis undique
principibus. boeae thebas venit. Ibi in concilio gentis quique et ad
datum impetu in praesidium romanorum facto. Et ad Chalcedem comi
serat. nec a paruis nec a dubijs principibus bellum tamen eade ora
tione orsus quod in colloquio primo ad Chalcedem quoque ad legatos in
concilio Achaeorum usus erat ut amicitia secum institui non bellum indicium
romanos postulet. Nemine quid ageretur sciebat. deartu tamen
sub leui uerborum preteritu aduersus romanos factum est. Hoc quod gente
adiuncta Chalcedem regressus. Premissis maxime litteris demetriade
conuenienter principes ethiolorum cum quibus & summa rex delibera
ret / nauibus eo ad diem indicium concilio venit. & Ammander
arctus ad consultandum ex Arcamania / & Hambal poenus iam diu
non adhibitus interfuit ei concilio. Consultatum de thessalorum
gente est quorum omnibus voluntas qui aderat tentanda videbatur.
in eo comodo diuersae sententiae erant. quod alij ex seplo agendum.
alij ex hieme que tunc ferme media erat differendum in uersis principibus
et alij legatos trimodo mittendos. Alij tamen omnibus copiis eundem re
sebant. terrendosque metu si cunctarentur. Cum circa hanc sepe con
sultationes disceptatio diu uerteretur. Hambal nouatim interrogatus.
sententiam in omniuius belli cogitationem regem atque eos qui aderat
tali oratione auertit. **S**I ex quo tamen in graecia. adhibitus
essem in concilium. Si cum de Euboea deoque achaes / & boeae a
gebatur eandem sententiam dixissem quam hodie. quomodo de thessalis agitur
dicta / ante ora philippum et macedones belli in societate quocumque ra
tione censco deducendos esse. Nam ad Euboeam Boeaeque & thes
salos attinet / cui dubium est / quin tunc unusquisque mille suae uires sine pre
sentibus adulando semperque metu in concilio habeant eodem ad im
petrandum ueniam utantur simul ac romana exercitu in graecia uiderunt
ad consuetum imperium se aduertant. Nec his noxae futurum sit. quod cum
romani procul abessent unum tuum patris gentis quod tui experiri noluerunt.
Quanto igitur prius potius est philippus nobis contingere. quam hos qui
semel in causam descendit nihil integri futurum sit. Quis eas res
uires afferat quo non accessio ^{tanti} ad romanum esse bellum. Sed per se
ipse nuper sustine potuerunt romanos. Hoc quod adiuncto absit uero
inuidia. quid dubitare de aduentu possit cum quibus aduersus
philippum aluerunt romani. His nunc fore uideri ut ipsi oppugnetur
etoli qui philippum quod inter omnes constat uicerunt cum philippo
aduersus romanos pugnabunt / Ammander atque Arcamania gens

quorum secundum etholos plurima opera sunt in eo bello nobiscum
stabant, Philippus cum te quieto totam mole sustinebat belli cum duo
maxi reges Asiae Europeque viribus aduersus unum populum ut ea unaque
fortuna taceam patrum certe etate ne uni quidem exprobari regi parum
quicquid tandem erit uel nobiscum compatis regis bellum. Cuius igitur
res michi fiducia prebet coniungi nobis philippus posse una communis
voluntas que societatis maximam vinculum est. Altera auctores nos etho-
li videtur an legatus hic Thoas inter cetera que que ad exciendum An-
thiochi in grece dicere est solitus ante omnia hec semper affirmant
firmere philippum et egre pati sub specie pacis leges sanctitatis sibi
positas. Ille quidem ut fere bestie vincte aut clausse et refringere claus-
cupientes regis iram verbis equabat cuius si talis animus sit. Sol-
uamus nos eius vincula et clausura refringamus ut erumpere dum co-
erata ira in hostes communes possit. Quod si nichil cum legatione nostra mo-
uerit ut nos qui nobis cum adtingere non possumus ne hostibus
nostris ille adiungi possit. Quod si nichil cum legatione nostra mouerit. at
nos qui nobis Caueamus sceleris filius tuus lysimachus est qui si
eo exatu que sciam habet per thracia prima macedonie coepit
depopulari. facile auxilio ferendo romanis philippum ad suam
potissimum tuenda auertit de philippo meam sententiam habes. de ratione
vniuersi belli quid sentire iam ab initio non ignorasti. Quod si tunc Au-
ditus forem non in Euboea Chalcide capte an et castella eripi ex
pugnatu a romanis. sed Hecuria liguri et Gallie ad alpine ora
bello ardere. et qui maximus is terror est. Hanc late in italia esse au-
duent. Atque quoque arceras censeo omnes navales terrestresque copias.
sequaturque classem onerare cum comenibus. Nam hic sicut ad belli
munera pauci sumus. sic nimis multi pro copia comenit. cum omnes
tuas coarctaveris diuisa partem classe partem Corcorum in statione habebis
ut transitus tutus ac liber pateat partem ad litus italie quod sar-
dina Africaque spectat traiecit. ipse cum omnibus copiis terrestribus
militum agrum procedes. Inde grece perfidels et specie romanis
traiectum te prebens. Et si res poposcerit traieciturus. Hoc sua-
do qui ut non amnis peritissimus sum belli cum romanis certe
bellare bonis malis que meis didici. In que consilia dedi in eadem
nec in fidelem nec segnem operam pollicitor diu approbent. ea sen-
tentia que tibi optima visa fuerit. **HÆC**
ferme Hambolus oratio fuit qua
qua laudauerunt magis in presenaa qui adierat qua rebus ipse
executi sunt. Nichil enim corum factum est nisi quod ad classem copiasque ar-

cessendas ex Asia Polixendam misit legati laissam ad consilium
thessalorum sunt missi. Et etholos Ammandros qz dies ad conueniendū
exatum. Pheras est ductus. Eodem et rex cum suis copijs confectus
venit. Ibi dum operitur Ammandrū atqz Etholos philippū. Mega-
lopolitani cum duobus milibus hominū ad legenda ossa mae-
donū circa Gynos Cephalas ubi debellatū erat cū philippo misit
sue ab ipso querētes sibi comendationes ad macedonū gentes et
iniūdia regi qz in sepultos milites reliquisset monitus. sue ab i-
lita regibus vanitate ad conatū spem amplius romane animo ad-
recto. tumultus est in vnu ossibus quz passim strata erat coacta
tis factis qui nullaz gratia ad macedones / octū ingens ad ph-
ilippum mouit. Itaqz qui ad id tempus fortuna esset in conuicio
habiturus. is ex templo ad M. Bebū proprietore misit Antiochu
in thessaliam impetum fecisse. si videretur ei / moueret ex hyber-
mis se obuiam processurū ut quid agendū esset consultarent
Antiocho ad pherasiam castra habenti ubi conuenerant se ei e-
tholi & Ammander legati ab laissa venerūt querentes. qd fac-
tum dictū ne thessalorum bello latesset eos / simul orantes vt remo-
to exercitu per legatos siquid ei videretur secū disceptaret. Eade-
m tempore quingentos armatos dute hippologo pheras in pre-
sidium miserunt. Hi exclusi aditus iam omnia itinere obsidentibz
regijs salutem receperūt. Legatis laissorum rex dementer
respondit. non belli faciendi. sed tuende et stabilioris liberta-
tis thessaloz causa thessaliam intrasse. Cui nullo dato responso
pheraz ipi legatum ad regē / principem ciuitatis pausaniam mi-
serunt qui cū haud dissimilia hīs ut in causa parqz pro Aja-
lidenlibus in colloquio ad Eurpi fratē dicta erat quedā etiaz
ferocius egisset. Rex etiā atqz eā deliberare eos iussos. nec
id consilij caperent cuius diuin in futurū nimis cauti & prouidi
essent ex templo poemteiz dimisit. Hec renūciata pheras le-
gatio cum esset. ne paulū quidē dubitarunt. quin pro fide ega-
romanos quitquid fors belli tulisset paterentur. Itaqz et hī suā
ope parabant se ad urbem defendendā. Et rex omī parte simul
oppugnare moenia est aggressus et vtrqz sans intelligeret. nam ei
dubius erat in euentū huius urbis positū ēē qm pīnū aggressū
ēet. aut sperni deinde qd vniūsa gente thessalozū aut timeri / se
omne vndiqz trepidē obsessis iniecit pīnū impetū oppugnationis
sans constanter sustinuerunt. deinde cū multi oppugnantes cade-
rent aut vulnerarentur labare animi / trepidati / de deinde casti

gaione principu ad perseuerandu in proposito / relicto arte-
 rore circulo muri deficienibus iam copiis / in interiore ptem
 urbis iam concesserunt. cui breuior orbis munitionis circumue-
 erat. Postremo victimalis. cui timerent. ne vi captis nulla apud
 victore venia esset. dederunt sese. **N**ichil inde moratus rex q-
 tuor milia armatoru / dum recens terro- esset scotusam misit. Her
 ibi mora deditiois facta est / cunctibus furo- recens exemplu
 qui quod pertinaciter pmo amuerant. nialo domiti tandem fecisset
 cum ipa urbe Hippolothus lauscoruq ita deditu est presidium
 dimissi a rege uiolati omnes q eande rem magni momenti fi-
 tura ad consulandos rex lauscoru animos credebant. **INTRAVERAT**
 decimu diem / q pharao venerat hys perfectis
 Gramone cum toto exercitu pmo aduentu cepit Inde & Cyren
 et metropolim et his circumiecta castella recepit Omnia q regi-
 omis eius preter ad regem & cione in potestate erat. tamen ag-
 di lausam constituit. ratus uel terrore regiaru expugnatarum
 uel beneficio presidij dimissi uel exemplo tot ciuitatu dedentiu sese
 non vltra impetunata mansuros elephantis agi ante signa terro-
 ris causa iussis quadrato agmine / ad urbem incesit. ut incerti
 fluctuarentur animi magne parie lauscoru inter metu presete
 hostium & veritandaz absentiu fozoru. Per eosdem dies Am-
 nander cu Atamam iuuentute occupat pellmici et Meimpus
 cum tribus milibus pedum etholoru & ducentis equitibus pe-
 rebiam profectus Maledam & Crenochias vi coepit depopu-
 latus est agru aropolitanu. hys rapti peractis. Lausam ad regem
 redeunt / Consultanti quid nam agendum de laussa eet supue-
 nerunt Ibi in diuersum sententiae tendebant / Alijs vim adhiben-
 dam et non differenda esse sentibus quin operibus ac machinis
 simul vndiq moenia aggredierentur urbis site in plano aperte
 campestri vndiq aditu alijs nuc vires urbis neq pharao con-
 ferendu memorantibus nuc hiemem & tempus anni nulli bel-
 lige rei minime obfatione urbiu aptu. Incertu regi inter spe me-
 tuq legati apharsalo qui ad dedendu urbe suaz forte venerant
 animos auxerunt. **MARCVS** Debus in
 termin cum philip po idassae.
 chis congressus Appu. Claudiu ex comuni concilio ad prest-
 diu lausse misit / qui per macedonia magnis itineribus iugu-
 moniu quod supra Comias est puenit oppidum Conni viginti
 milia a laussa abest / in ipis laubus saltus que tempe appel-

laetur situm. Ibi castra laevis quāq̃ in vltimū satis erant ignes quom
accendissent. speaci qua quiescent fecit hosti omne romanū ibi exatq̃
cum rege philippo esse. Itaq̃ hieme instare. apud suos rex vñ tñ
moratus diem ab Larissa recessit demetriade. Etholiz & Athama-
nes in suos receperūt se fines Appins et si cuius rei causa missus
erat solutam tenebat obsidione. tamen Larissam ad confirmandos
animos sociorū in reliquū descendit duplex q̃ leticia erat. q̃ & hostes
excesserant finibus & intra moenia presidium romanū tenebant.
Rex chalcidem a demetriade profectus amore captus virgis
Chalcidensis cleopolemi filie. cū patrem pmo adlegando. deinde
coram ipse rogando fatigasset iuitum se gravari fortune condicio-
ne adlegante. Tandē impetrata ut tanq̃ in media pace nuptias
celebrat et reliquū hiemis oblitus quas tñ simul duas res susce-
pisset bellū romanū & græcā liberandā. omīssa omniū rex aurā
in cōuiuijs & sequentibus voluptatibus ac deinde ex fatigade
magis quā ex sapientia eam in somno tradidit. Eade omīs prefectos
regios qui vbiq̃ ad boeā maxime ppositi hibernis erant coepit
luxuria in eadem et milites effusi sunt. nec quisq̃ eorū arma indu-
it. aut stationē aut vigilas seruauit. aut quicq̃ quod militaris
operis aut numeris esset fecit. **ITAQ̃** principio ve
phoadem Caronea quo cō. **ITAQ̃** ris quom per-
uenire omnem vñ diq̃ gentium iusserat. venisse facile aduēit
nichilominus seniore disciplina milites q̃ diu hibernasse
alexandriā inde Acharnana & Mampū macedonē & magistratū
etolie copias ducē misit. Ipse delphis sacrificio apollinis facto. nau-
pactu processit conalio primapu etholie habito. vñq̃ preter
Calidonē & hylmachiam fert Acharnā suos. qui per Maliachum
sinum veniebant occurrūt. Ibi Mansilodrus princeps Acharnā
multis emphs domis non ipse solus gentem regi conatibatur. sed
Clitum etiā pretore penes quē tūc summa potestas erat. i sua
sententiā adduxerat. Is quom lentadios q̃ Acharnana caput
est ad defectionē non facile posse terneret impelli. propt̃ metu
romane classis. quē cum Attilio quē circa phalaia erat. ante
eos egressus est. Nam cum in conalio fuenda mediter rinea
Acharnana esse et omnibus qui arua pceptit. exēdum ad Me-
dione & thureū. ne ab antiocho aut etholis occuparentur. fuere
qui dicerent nihil attinere tumultus omnis conatari satis ē
quingentorū hominū pscidū eā inuentūre nactus trecentū me-
dione. et tūc in pscidio positis id agebat. Vt pro obsidibus si

57
turi veniret in potestate regis. **P**ER eosdē dies le-
medione venerunt. quibus au-
dus ut in concione regis. quid nam respondendu regi esset/
consultaretur. & alij manendū in romana societate. alij non
aspernandam amicitia regis censerent media insa ē. Chū sen-
tentia. coq̃ accepta ut ad regē mitteret legatos. peteretq̃ ab eo
ut medios super tanta re consultare in concilio Acharnanum
pateretur. In eā legatione Mansilochus & qui eius factionis erat
de industria coniecti. clam missis. qui regem admonē copias
inberent ipi terebant tempus. Itaq̃ vix diem hns egressis lega-
tis Antiochus in finibus mox ad portas erat et trepidantibus
qui expertes prodiaomis erant tumultuosq̃ iūuētute ad ar-
ma vocantibus ab Exachto & Mansilochō in urbem est inductus
et alijs sua voluntate affluentibus metu coacti etiā qui dissimulabat
ad regem conueniunt. quos plaada oratione territos quom p̃m-
ulisset ad spem vulgate clemencie aliquot populi Acharnane de-
fecerunt. Tunc a Medione profectus est. Mansilochō eodē et le-
gatus p̃missis Ceterū detecta Medione profectus est. fraud
cauiores / non timidiōres tyrenses. fecit. dato em̃ haud perplexo
responsō nullam se nōa societate. nisi ex aucte romanorū impe-
ratorū accepturos. portisq̃ clausis / armatosq̃ in muris dis-
posuerunt. Et per oportune ad confirmandos Acharnanū ani-
mos M. Octavius missus a quinq̃ cum p̃sidū & paucas na-
ues ab A. postumio. qui ab Aquilio legato Cephalonie p̃pro-
situs fuerat accepisset leuadem venit. Impleuit spei socios M.
dititū consule iam cū legionibus mare traicisset. et in thessa-
lia castra romana esse. Hūc rumore quia similem veri tempus
anni maturū iam ad nauigandū faciebat Rex p̃sidio Medione
imposito et in quibusdam alijs Acharnane oppidis gyro abcessit.
et per Etholie ac phoadis vrbes Chaladem redijt.

SVB IDEM tempus M. Babius et
philippus rex iā ante p̃-
hiemem in dassareis congressi / quom d̃p̃m Claudū ut ob-
sidione laussam eximeret in thessalia misissent quia idē tempus
gerendis rebus inuatiū erat in hyberna regressi p̃m̃apio
veris conuictis copijs in thessalian descendunt. In Acharna-
ma quom Antiochus erat aduenientes / philippus Mallos p̃e-
lit. Babius phatu est aggr̃sus. quo p̃mo prope impetu capto
phastm eadem celeritate caput inde archiātem quom se recepisset

Cyrenas et Syrium occupat presidibusque per recepta oppida
dispositis philippo rursus obsidenti Malleam se coniungit sub ad
uentu romani exercitus seu ad metum virum seu ad spem venie.
quom dedissent sese ad ea recipienda oppida que Athamanes oc-
cupauerat vno agmine ierunt. Erantque hec Eginu. Eginu. Ge-
philana Tirta Inobbe phalara inde phelneu ubi philippus
Megalopolitani cum quingentis pedibus in presidio erat cir-
cumfudit. Et priusquam oppugnarent mittunt ad philippum in pre-
sidio erat qui monebat ne vni ultimum experiri vellet quibus
ille satis ferat respondit uel romani uel thessalis se creditum
fuisse in philippi se potestate commissum non esse. Postquam apparuit
vi agendum quia videbatur et lymneum eodem tempore oppugna-
ri posse rege ad lymneum ire placuit debuis resistit ad pelneu oppug-
nandum. **PER** eos forte dies. M. Atilius Consul cum decem
milibus presidium duobus milibus pedum duobus
milibus equum xv. elephantis mari traiecit pedestres copias
ducere laurissam tribunos militum iussit. Ipse cum equitatu lymneum
ad philippum venit. Aduentu consulis dedicio sine cunctatione
facta est. traditumque presidium regem et cum hijs Athamanes ab lym-
neo pelneu Consul proficiscitur ubi primo Athamanes tradiderunt
sese deinde et philippus Megalopolitani. qui descendunt pre-
sidio quom obuius forte fuisset philippus. Rex ad ludibrium re-
gem cum consalutari iussit. Ipse congressus fatis haud sane de-
core maiestatis sue loco appellavit deductus inde ad consule
custodiri iussus. et ita haud multo post in vniuersis roma missis
Cetera multitudo Athamani aut militum Antiochi regis que in
presidijs deditorum per eos dies oppido fuerat tradita e. fue-
antem ad tria milia hominum. **CON** sultaturus belli
Laurissam est profectus. Ibi de **CON** summa belli co-
sultaturus in itinere Algeria & metropoli legati tradentes vr-
bes suas occurrerunt philippo Athamani papue captiuos
indulgenter habitis. ut per eos conciliaret gentem. Hactenus spem
Athamaniae exatum eo dixit promissis in ciuitates captiuos et illi
magna auctoritate apud populares habuerat demencia erga se
regis munificentiamque commemorantes. Ea animadex cuius presen-
tis maiestas aliquos in fide continuisset ueritus ne traderetur
philippo iam pridem hosti & romani merito tunc propter defecti-
onem mensis cum coniuge ac liberis regno excessit Ambriachumque
se contulit ita Athamania omnis in ius ditionemque philippi coacta

CONSUL ad refaenda maxime
iumenta que et nauiga
ciombus et postea itineribus fatigata erat, paucos lausse
moratus dies uelut reparato modica quiete exercitu Amone
est profectus. Veniens pharsalus Scotusa. et fere queq; in eis
pignora Antiochi erat deducit. Et hijs interrogati qui ma
nere secum uellent mille uolentes philippo tradidit. Ceteros
merces demetriadem remittit. Proena inde recipit & que
circa ea castella erant. ducere. Tum porro in sinu alyati coepit
appropinquanti fauibus super quas ha sunt thaurati deserta
vibe inuentus omnes armata filias & itinera misedit & in agne
romani ex superioribus locis rearsant. Pmo missi qui ex pro
pinq; colloquentes deterrent eos a tali furore. Postq; pseruari
incepto vidit tribuno cum duorum signorum militibus circumisso
intercludit ad vibe iter armatis uacuaq; can coepit. Tum da
more ab tergo capte vibis audito. refugientiu undiq; ex filius
insidiatoru cedes facta est. Athumatis altero die consil ad Spar
getum anme peruenit. Inde ipata eoru agros uastauit. **CUM**
agebantur hec chalade. erat antiochus iam tunc enes
nichil se ex greca paxter amoena Chalade. Hyberna & infames
nuptias etholoru uana promissa mulari & thaurate. Hambate
vo non. Ut tm prudente uiru. sed prope uate omniu que tu e
uenient admirari. Ne tamē tenere coepit. Legnita in super euer
teret. nūnos in Etholia misit ut omni contratta ueniente con
uenient. Jam et ipse co dece milia fere peditu ex hijs qui postea
uenerant ex Asia completa. et equites quingentos dixit quo tu
aliquo pauciores q nūq ante conuenissent. Et principes fatum
cum pauas diemibus essent atq; hijs dicerent omnia sedulo a se fac
ta. Ut q plurimos ex suis ciuitatibus euocaret nec ancte n' gra
nec imperio aduersus detestantes mitia ualuisse & destitutus undi
q; et a suis qui morabantur in Asia et ab socijs qui ea in quorum
spem uocauerat non prestabant mita salu thermopylaru sese re
cepit. **ID** iugu^{no} Apennin dorso italia diuiditur. Ita media gre
ciam diuidit. Ante saltu thermopylaru in septentrionem
uersa Epythius & Petebia et Magnesia & thessalia & sinus malea
chus. Intra fauces ad meridiem uergunt. Etholie pars maior
& Achaiana & cum lotudes phons & boea aduicta q nichila. Si
boca excurrente in altum uelut promontorio. Atticatera sita a tgo
& peloponessus. Hoc iugu a leucade & mari occidente uersaper.

Etholia ad alterū mare / orienti obiectū tendēs / ea aspreta rupes
 interiectas habet ut non modo exatus. sed nec expeditū quidē
 facile ullos ad transitū calles inueniāt extremos ad orientē mō
 tes / oetam vocat Quotū quod altissimū ē Callicromon appellat
 in cuius ualle ad malleatū hūm vergente iter ē / non laque q̄
 ly passuum / Hec vna militaris via est. qua traditū exatus h̄ nō
 prohibeantur possent. Id idcop̄le et ab alijs quia calidē aque
 in ip̄is faucibus sunt thermophylē locus appellat. nobilis late
 demoniorū aduersus persas / morte magis memorabilis pugna
H A V D quāq̄ p̄antū animo Antiochus m̄
 portas laci eius castris positis mu
 nicionibus m̄super saltū impeditabat et tū duplici Vallo sa
 ssaq̄ & muro etiā qua res postulabat ex multa copia passi
 ratenā lapidū perimisset. satis fidens nūq̄ cā vīā rōmū
 exeretū facturū Etholos ex quatuor milibus. Tot enī cō
 uenerat partim ad Heracleam / haud diuinus consule oppug
 naturū etiā multis nūciantibus circa Hippaciam deuastari aīa
 Consul depopulatus Hippacensem agrū. primo. deinde. Hera
 cliensem muniti vtrūq̄ auxilio etholorū in ip̄is faucibus ap̄
 fontes aquarū calidarū aduersus regem castra posuit. Etho
 laeū vtrūq̄ manus Heracleam sese induerut. Antiocho p̄usq̄
 hostem cerneat / satis omnia perimunita et presidij obsepta
 videbantur. Antiocho p̄usq̄ hostem cerneat / Timor incessit.
 ne quos p̄minencia iuga calles inueniret. ad transitū romā
 Nam et sicut lacedaemonios. quondā a persis circumuen
 tos fama erat & nuper philippū ab eisdē romānis / Itaq̄
 nūciū Heracleam mittit ad etholos ut hanc saltē sibi op̄a
 eo bello prestarent Vertices circa om̄s occuparent obsideretq̄
 nequa romani transire possent. Hoc nūcio audito dissensio
 inter etholos orta ē. pars imperio parendū regis. atq̄ eundē
 consuebant. pars subsistendū Heracles ad vtrūq̄ fortuna
 ut sine vitio a consule rex esset in expedito haberet integris
 copias ad opem ferendam propinquis ciuitatibus suas / siue
 vinco et ut dissipatos in fugā romanos p̄rsequerentur. Vtrūq̄
 pars non mansit modo in sententia sua sed etiā exēcuta ē. cō
 aluz duo milia heracleae subsisterut. duo triaria diuisa Calli
 cronū Rhoduniam & trumitam. Hec nōia in catumimibz
 sunt occupauere. Consul postq̄ in seisa superiora loca ab etho
 lis vidit M. portū Catonem & l. Valerū Placū / consules

A p̄dio obtinēdam an ip̄is
 fuit posita est partim
 hippaciam mittit et Hera
 cleam

legatos cum binis milibus delectorum pergit ad castra etholorum
mittit Flavianum in Rhodaniam & Titum Catonem in Callidro-
mum. Ipse prius ad hostem copias admovent. Vocatos in con-
tione milites paucos est allocutus. **PLERUMQUE**
esse video qui in hac eadem provincia
Turi Cuncti ductu auspicioque militaveritis macedonico bello
insuperabilis saltus ad animam. Appropinquavit quae hic quippe
portus sunt. Hic & viuis inter duo maria clausis omnibus ne-
lut naturalis transitus est. Muniores fuerunt tunc & validiores
impositi gratius hostibus. Ille et numero maior et militum genere
aliquanto melior. Cuius illis macedones thracum & illius aut
feratissime omnes gentes. Hic Syria & Asiana & graeci sunt lenissi-
ma genera hominum & servituri nata. Rex ille bellicosissimus
exortatus iam ille ab iuventutis thracum atque illiriorum &
cuncta omnium aetate bellis. Hic ut omne alia vita silvam est
qui cum ad inferendum populo robellum ex Asia in Europam
transisset nihil memorabile toto tempore hybernorum gesserit
quam quod amoris causa ex domo privata et obscuritate inter po-
pulares generis uxorem duxit. & novus maritus velut sagina-
tus nuptialibus genis ad pugnam processit. Summa virum praeci-
pue in etholis fuit gente vanissima & ignavissima ut vos expe-
ritis. Hunc Antiochus experitur nam nec venerat frequentes
nec contineri in castris potuerunt. et in seditione ipsi inter se sunt
& cum hippatam tuendam Haredecam quae depoposissent neutram
tutaque refugerunt in iuga montium pars incluserunt sese. Rex ipse
nunc equo campo non modo congrui se ad pugnam auctor. sed
ne castra quidem in aperto ponere. Relicta ante se omni regione
ea quam se nobis a philippo ademisse gloriabatur. candidit se
inter rupes. ne ante fauces quidem saltus. Ut quondam lacedaemo-
nos fama est. sed mira penitus retractis castris quod quantum de-
est ad timorem ostendendum. an muris urbibus alicuius oblatendum
sese incluserit. Sed neque antiochi tuebuntur angustiae neque etholos
vertices illi. quos coeperunt. satis videtur promissum atque peractum. nequid
adversus in pugna praeter hostes esset. Illud proponere animo vestro
debetis non vos pro graecae libertate dimicare. non quingenti. non quod ex-
trae titulus esset liberam a philippo. ante nunc ab etholis & ab anti-
ocho liberare. Neque enim tantum in praemium uestrum cessura quae nunc regis
castra sunt. Sed illud quod omne apparatus qui in dies ab Epheso expec-
tatur praede futuram Asiam deinde Syriamque. et omnia usque ad portas

solis altissima regna/imperio Romano aperturus Quid demum
abest quin a Gadibus ad mare rubrum oceano fines terminent
qui orbem terrarum complexus finit Et omne humanum genus de-
os Romanum nomine veneret In hec tanta pugna dignos parate
animos ut crastina die bene iuvantibus diis decernamus

ABHAC

conatione dimissi milites
priusq; corpora curarent
arma tela parant. Au-

te prima signo pugne preposito instruit ante Consul arcta fronte
ad nativam & angustias loci Rex postquam signa hostium conspexit et
ipse copias educat levis armaturæ parte ante vallum in primo locavit
tumi macedonum robur quos Sarcophorus appellabant velut firma-
mentum circa ipsas munitiones constituit (S ab sinistro eorum ia-
culatorum sagittariorumq; & funditorum manu sub ipsis radicibus montis
posuit ut ex altiore loco nulla latera hostium melleret. Ab dextera
macedonibus ad ipsum munitionum finem que in loca que ad mare in-
tra palustris limo & uoragimbus claudunt Elephantas in affluente

preludio posuit post eos equites cum modico intervallo reducto ce-
teras copias in secunda acie macedones pro uallo locati primo facile
sustinebant Romanos temptantes ab omni parte aditus multum adiu-
uantibus qui ex loco superiore fundis velut nimbi grandinis & sa-
gittas simul ac iacula mitterebant deinde ut maior nec iam collecta da-
vis hostium miferet se pulsi loco intra munimenta subductis ordi-
nibus concesserunt Inde ex uallo prope modum alterum vallum hastis
pre se abiectis fecerunt & ita modica altitudo ualli erat ut et locum
superiorem ad pugnandum preberet et propter longitudinem hastarum
subiectus haberet hostem multi temere subeuntes vallum transgressi sunt
& aut in cepto uirito recessissent aut plures occiderunt in M. por-
tius Cato ab iugo Callidoni deiectis inde etholis et magna ex parte
cecis Inuentos enim et plerosq; sopitos oppresserat super imminentem
castris collem apparuisset Platonem eadem fortuna ad Titium
tam & Rhodum tam ne quod subire ad ea Castella conatus fue-
rat Macedones quique in castris alii regis erant primo dum pro-
cul nihil aliud quam turba & agnoui apparebat Etholos credere
uisa pugna procul subsidio venire

CETERUM

ut primis signa et arma ex impro-
uiso cognita errore aperuerunt tantis repente paucis omnes
inuasit ut abiectis armis fugerent & imminente sequentes
impedierunt & angustis uallis per quas sequendi erant & max.

in me q̄ Elephantis nouissimi agminis erat. quos pedes prete-
rere egre eques nullo poterat modo timentibus equis humiliter
inter se maiore q̄ in p̄dio clauibus aliquantu temporis duracio
castra tenuit. Carperam in eadē eodem die consecuti sunt hostem.
multis itine c̄sis ceptisq̄ non equis vniq̄ t̄m sed etiā elephantis.
quos capere non poterant interfectis. in castra reuerterunt. q̄z t̄p̄
cata eo die inter ip̄m pugne t̄p̄s ab Etholis Heracleam obtinentibus
p̄sidio sine v̄llo haud parū audas inceptū effectu fuerant.

CONSUL noctis insequentis tertia vigilia
premisso equitatu ad persequē-
dum hostem signa legionū luce prima mouit. Aliqtulu vix per-
ceperat rex ut non anteq̄ Elaze esset a confuso consisteret cursu
ubi primū reliquis pugne que & fuge collectis tū perexigna
manu semierant militi thaladem se recepit Romanus equitatu
ip̄sum quidem regem elaze asscutus non est in magna parte q̄ ag-
minis aut lassitudine subsistentis aut errore ut qui sine duabus
per ignota fugerent inuicem dissipatos oppresserunt. Hec preter q̄n-
gentos qui circa rege fuerant ex isto exercitu quisq̄ effugit. etiā ex d̄ce
milibus militi quos polybio auctore traxisse secuti rege in greca
sacrisimus exiguus numerus. Q̄ h̄ anaan Valerio aelamus
milia militi fuisse in regio exercitu scribenti xl. milia inde cecidisse
supra quāq̄ milia capta cum signis militariis. et lxxx. romaniq̄ et
interfecti sunt. per eadē Boetie exercitum ducenti colas defecio-
nis cunctantes cum v̄laments ante portas stabant metu ne hos-
tiliter diriparentur. Ceterū per omnes dies haud leuis q̄ parato
agrosine uexatione illius rei agmen processit. donec in agrū Co-
ronenū ventū est. Ibi statua regis Antiochi posita in templo Ap-
nerne uiam accendit permissum q̄ militi ē ut aruictu templo
agru popularetur. deinde cogitatio animi subijt subito tū comm-
ni decreto boeozū posita est statua indignū esse sese t̄mū Corone
sem agrū seuerē reuocato ex templo milite. finis populandi. frus
est castigati tū v̄bis boetij ob ingrati in tot tantisq̄ recentibus be-
neficijs animū ega romanos **INTER** ip̄m t̄p̄
ues regie cum prefecto sidoro dea na
ad choruntū v̄lum Mahato stabant. eo grauis uulneribus Al-
lexander Acharnanū iūctus aduersē pugni quam per fugisset
trepide inde recenti tremore & terrore manes. Ceterū Euboeę
petierunt. Ibi sepultus mortuusq̄ Alexander. T̄q̄ ex Acha proferte

1 Consul

eundem portum temerunt naues. audita exatus clade. ephesum
redierunt. Isidorus ab Ceneo demetriadem. si forte eo deficeret.
fuga regem traiecit. **PER** eodem die. A. Attalus pre-

fectus romane. **PER** classis magnos regios co-
meatus. ia fretum quod ad Angurum insulam est peruenit
exceptit. alias meruit. alias cepit naues. que nouissime agminis
eunt. cursum in asiam verterunt. Attalus phrygi. unde profectus
erat cum agmine captiuarum nauum reuectus magna vim frumeti
& athemenlibus & alijs eiusdem regionis socijs diuisit.

ANTIUCHVS **S** de p. sedus
sub aduentu

consulis a Chalade profectus. Tenedum primum tenuit. inde e-
phesum transmisit. consuli Chalade uenienti porte patuerunt
cum appropinquante eo. Aristoteles prefectus regis excessisset
& ceteri Sibogae urbes. hinc certamine tradite paucosq; dies
omnibus preparatis. sine ullius noxa viris. Sceratus Thermopylas
reductus. multo modestia post victoria. q; ipsa victoria laudabi-
lior. inde consul M. Catone. per quem que gesta essent. S. P. Q. R.
hand dubio auctore sciet. romam misit. Ista Crensa respiciunt
emporium est intimo sinu corinthiaco recte artu. patras Achaie
petita. Coriniam usq; etholis atq; Achamane litora legit. atq;
ita ad Hydrunte itaque traiecit. quinto die inde pedestri itinere
romam ingenti cursu peruenit. lucem M. ingressus urbem a
porta ad pistorum iurum iter intendit. Is prima luce. Senatum

ANTE

/ marcū

notauit. quo t. Cornelius Sappio aliquot diebus ante a Consule
dimissus. cum aduenies audisset. progressum in Senatu. Catone
esse superuenit. exponenti que gesta essent. duo inde legati iussu
senatus in concione sunt producti. Atq; ibi ante que in Senatu
de rebus in etholia gestis exposuerunt. Supplicatio in tractum
decreta e. et ut xl hostijs maioribus pretor quibus dijs a vi-
deretur sacrificaret. Per eodem dies & M. Fulvius nobilior q;
biennio ante pretor in Hispaniam profectus est. ouans urbem e-
ingressus. Argenti bigam. p. se tulit. Cxxx milia. et extra numeru
Cxc. pondus argenti. aut. pondus c. xxiij. **PACCILIVS**
Consul ex Thermopylis. Hebraeam ad
etholos premisit. ut tunc saltem experti. regia vanitate respic-
cerent. traditaq; Hebraea cogitarent. de petenda ab Senatu
sui furoris sui. seu ciuicis venia. & ceteris defuisse. grege ciu-
tates eo bello ab optime meritis Romanis. sed quia post fugam

sed quia post signum regis cuius fiducia officio decessissent: non addidissent per-
niciam culpe in fidem receptos esse. Etolos qui quique non secuti sunt regem sed acce-
perunt: et duces belli non socii fuerunt: si penitere possint posse: et incolumes esse.
Ad ea cum animi pacati nihil responderet: appareretque armis regerenda esse et regem
superato bellum etholicum integrum reparare. Castra ab Thermopylis ad Heracleam admo-
uit. Eoque ipso die ut situm notaret urbis ab omni parte equo moenia esse circumiecta.

SITA et Heraclea in radicibus montis oete. Ipsa in campo artem in-
mensa loco alto et undique precipiti habet contemplatus omnia que nos-
cenda erant quatuor simul locis urbem aggredi constituit a flumine a sero qua
et gymnasium est. I. Valerium operibus atque oppugnationi preposuit: frequenter pro-
pe qua in urbe habitaretur. Tito sempiterno longo oppugnanda dedit: et regionem
mellam aditum haud facilem pars habebat. M. Bebium Ex altero angulo quem
Melana vocant. Aduersus dyane templum Appium claudium opposuit. Horum magno
certamine inter paucos dies: turres: arietesque et alius apparatus omnis oppug-
nandam urbem perficit: ut cum ager Heracleensis paluster omnis: frequenter pro-
ceris arboribus: benignie ad omne genus operum materiam suppeditabat: tum quia
refugerant intra moenia etholi: deserti qui in vestibulo urbis erant: tecta in va-
rios usus: non tigna modo: et tabulas: sed laterem quoque et cimenta et saxa mag-
nitudinis uarie prebebant. Et Romanam quidem operibus magis quam armis urbem
oppugnabant. Etholi armis contra se tuebantur cum ariete qua torrent: muri
non laqueis ut solent exceptos declinabant ictus: sed armati frequenter: quidam
ignes etiam quos agentibus inicerent: ferebant: formices quoque in muro erant apti
ad excurrendum: et ipsi cum pro diuites reficeret muros crebriores eos ut plurimum
eruperent in hostem locis fangebant. Hec primis diebus dum integre vires erant
et frequenter impigre fecerunt. In dies deinde pauiiores et sepius: et cum multis ut
gereret: rebus nulla eos usque atque vigilis reficiebant. Romanis in magna copia mili-
tum succedebat alijs in ratione etholos aliam propter paucitatem eorundem dies. Ita ut
nullum tempus vacui dimicatione esset: aduersus quatuor partibus simul oppugna-
tem hostem nocturnis diurno continuatis labor est. Cum fatigatos iam etholos
faret consilium et expectacione temporis: et quod ita transfuge affirmabant tale consilium
misi. Media nocte receptum signum dedit: et ab oppugnatione simul omnes mi-
lites deductos usque ad tertiam diei horam: quietos in castris tenuit. Inde cepta
oppugnatio ad mediam rursus noctem perducta est. Intermissa deinde usque ad ter-
ciam diei horam: fatigatione rati esse causam etholi non continuande oppugnationis
que inter ipsos defecerat: ubi romis datum est receptum signum: velut ipsi renouati
prose ex statione quisque decedebat: nec ante tertiam diei horam armati in muris ap-
parebant. Consilium quomodo nocte media intermisisset: oppugnationem quarta vigilia
rursus a tribus partibus summa in aggressus una Sempromius tenere intentos milites:
signumque expectantes iussit: ad eam in nocturno tumultu unde clamor exaudiret.

diuitis

haud dubie ratus hostes occisuros. Etholi pars sopiti affecta labore ac vigiliis / corpo-
 ra a sompno moliebantur / pars vigilantes ad hunc acceptum pugnatum in tenebris cur-
 runt / Hostes per ruinas parti iacentis muri transcendere conantur / parti sca-
 lis ascensit / quos undique ad opem ferendam occurrunt. Etholi pars ^{qua} vna progressi
 erant neque defendit / neque oppugnat. Sed qui oppugnaret intenti signum expecta-
 bat / defensor nemo aderat / iam dilicetebat cum signum consul dedit. et sine il-
 lo certamine partim scalis / integros muros transcedere simul clamor inde ex capto
 oppido est exauditus / Undique Etholi desertionibus / in artem fugiunt. Et ipse
 victores permissi consiliis diripiunt non tam ab ira. nec ab odio quam ut miles
 coercitus in tot receptis hominum moribus / aliquo tandem loco fructum victoriae
 sentiret. Reuocatos inde a medio ferme die / milites cum in duas diuisisset
 partes / nam iactibus motum circuduci ad rupem iussit. quae fastigio altitudinis
 pars media ualle uelut ab rupta ab arce erat / sed adeo prope generata con-
 iuncta eorum motum sunt / ut ex utroque altero tela comiti in artem possint / cum di-
 uidia militum parte consul ab urbe ascensit / in artem signum ab his / qui ab ego
 in rupem euasuri erant / expectabat / Non tulere hunc / qui in arce erat Etholi primum
 eorum qui rupem ceperant / clamore / deinde impetum ab urbe Romanorum ex fratre
 iam animis / et nulla ibi re preparata ad obsidionem diutius tolleranda utpote
 gregatim feminis seruissimae et imbelli alia turba in artem / quae uix capere / nedum
 tueri multitudinem tantam posset / ita ad primum impetum abiectis armis dederunt
 sese / et traditis inter ceteros principes Etholorum et damocritus est / qui primum
 belli decretum Etholorum quo accersendum Antiochum censuerat. T. Quintio
 postenti responderat in scilicet datum cum castra Etholi ibi posuissent / ob eam ferocem
 manus victoribus gaudium fuit. **EODEM** tempore quo romani He-
 racleam philippus lamiam ex **EODEM** composito expug-
 nabat / arce thetymopylas cum consule redeunte ex Boetia / ut victori ipse populo.
 per uocem gratularetur / excusaretque quod morbo impeditus bello non interfuisset / congressus inde
 diuersi ad duas inde oppugnandas urbes profecti / Anselm ferunt septem milia
 passuum et lama posita in tumulo est / tum regionem maxime eodesspectat oppido
 quod breue interuallum videtur et omnia in conspectu sunt / cum emixte uelut proposito cer-
 tamine Romanis macedonesque diem ac noctem aut in operibus aut in periculis essent.
 Nec maior difficultas macedonibus erat / quod Romanis aggere et vineis / et omnibus
 super terram operibus subter macedones curculis oppugnabant / et in aspectu locis
 sepe flex in penetralibus penetrabilis ferro occurrebat / Et cum parum procederet incoe-
 ptum per colloquia principum oppidanos temptabat rex ut urbem dederet / haud dubius
 quoniam si prius Heraclea capta foret / romanis potius se quam sibi dedituri esset. suamque
 gratiam Consul in obsidione liberanda facturum esset / nec cum opinio est frustrata / Co-
 sentiam enim ab Heraclea capta notius venit / ut ab oppugnatione desisteret. Equius
 esse Romanis / milites qui acie dimicasset cum Etholis premia victoriae habere. Ita

recessu ab lamma ē et propinqua clade vrbis ipā ne quid simile paterent. effuge

runt. **P**AUCIS ^{pruiss} Heraclea capēt diebus Etholi concilio

^{ppatam} coacto legatos ad anthiochiū miserūt Inter quos

Theas. qui et anthea missus est. mandata erant. ut ab rege pmi peteret. ut ipē

coactis rursus terrestribus copiis. navalibus q; in greciam transiret. dāde si qua

ipm teneret res. ut pecunias et auxilia mitteret. id tū ad dignitatē eius. fide

q; pmeret. nō prodi socios. tum etiā ad incolumitatē regni. ne sinēt rōnes om

citra uacuos. quom etholorū gentē simulisset. omnibus copiis in assam transire

verat. Vera erant. que dicebant. eo magis regem mouerūt. Itaq; in praesentia

pecuniamque ad usus belli necessaria erat. legatis dedit. Auxilia terrestria

naualiaq; affirmant. missurū thoantē vnu ex legatis retinuit. et ipm

haud mātū morantē. ut exactor presens promissor adesset. **C**A

TERVH ^{Heraclea capta. fregit tandem. annos etho}

lorū et ad paucos post dies q; ad bellū renouandū

accidit. regem in assam miserat legatos. abiectis conciliis belli. pacis petēde

oratores ad consilē miserūt. quos dicere exorsos. consil iterfatus. quom alia sibi

preuentenda esse dixisset. redire ppatam eos. datis dieb; decē pduciss. et

l. Valerio Flacco cum his missis. iussit ei. que secū acturi fuisset exponē. et si qua

uellent alia. ppatam ut ē ventū. principes etholorū apud Flaccū consiliū habue

rūt. consultantes quoniam agendū modo apud consilem foret. parantib; his

antiqua foederū ordiū merita. qn abstine hīs flaccus iussit que ipsi iudic

sent. confessionem his culpe magis profuturā. et totam in pces orationē

uersam. nec em in causa. iporū. sed in populi Romani demētia spem salutar

positam esse. et supplicē agentib; his pfuturū. et apud consilē et romē i senatu

eoque mittendos fore legatos. Hec una via omib; ad salutē visa. Et ut se i fide

pmitteret rōnorū. Ita em et belli uiolandi. supplices se verecūdiā imposituros. et ipos

inhiominis sue potestatis fore. siquid melius fortuna ostendisset. Porq; ad co

silem aduentū est. phaneas legationis pnceps. longā orationē ad mitigandū vi

toris irā coposita. ita ad extremū finit. ut diceret. etholos. se suaq; omnia fidei po

puli ro. pmittere. Id. consil ubi audiuit. etiā atq; etiā uidere inquit etholi ut ita

pmittatis. tum decretū phaneas id quod diserte scriptū erat. ostendit. Quādo g

inquit ita pmittitis. postulo mihi id dyxarthū quē uenit et menetā epirotam

hampactū. Is ai presidio ingressus ad defectionē compulerat. et ammādnū cū priu

pibus acharnanū. quoz consilio a nobis defecistis. sine mora dedatis. prope dicte

Interfatus phaneas. Romanorū nō in seruitutē inquit. sed in fidē tuā nos tradimus

et certū habeo imprudentia labi. quibus nobis imperos. que moris grecorū nō sūt

Ad hec consil. nec Heracle inquit magnopere nūc curo. qd etholi satis ex more

grecorū factū esse censeant. dū ego more rōno imperiū id habeam in deditis. mō

decreto suo. ante armis. victos. Itaq; impropere sit q; imperio vincti uos habeo

afferrique catenas et circūstere lictores iussit. tū fracta phanec ferocia / etholisq;
 aliis est. et tandē cuius conditionis essent senserūt. et phaneas se quidē / et qui
 assint etholorū scire / faciendā esse / quē Imperator dicit. Sed ad decernēda ea cō
 silio etholorū opus esse / ad id petere / ut delectū daret mīdīas repēte
 flacco pro etholis mīdīas daret. **IPATAM** reditū ē ubi cūq;
 in consilio delectay quos apocletos **IPATAM** vocant. phaneas
 et quē Imperarent / et quē ipis prope accidissent / exposuissent / ingenuerūt
 quidā pīncipes conditionis sue parendū tū victori cōsuebant. et ex omib; opidis
 cōvocandos etholos ad conciliū. postq; vero coacta omis multitudo eadē illa
 audiuit / adeo sententia Imperii atq; in dignitate exasperati animi sunt ut si
 in pace fuissent / illo impetu fixo conatari potuerūt. ad bellū / ad iram acce
 debat. et difficultas eorū quē Imperaret. Quonā modo enī vtiq; regē Annādriū
 se cadere posse / Et spes forte oblata q; Nicander eo ipso tempore ab Antiocho
 rege veniens / impleuit / exatatione vana multitudinē terra mariq; ingens pa
 rari bellū. **DVO DE CIMO** is die q; ascenderat na
 uē in cōstādiā. praefecta legatione redi
 ens. phalera in sinu maleaco tenuit / in lammā pecuniā quā denexisset. et
 ipse cū expeditis pīma vespēra inter macedonū romanāq; castra medio agro
 dū Ippatam notis callibus petit. in stationē incidit. deductisq; ad regem nō
 dū coniūctio dimissa. quod ubi nūciatū est / uelut hospitib; nō hostib; aduētū
 motus philippus / accumbē eū epulariq; iussit. atq; inde dimissis aliis. sedū re
 tentū / ipm quidē de se temere quicq; vetuit. Etolorū parua concilia atq;
 iporū caput semp recidentia accusauit. q; pīmi romanos inde Antiochiū i gignā
 adduxisset. Sed pīteritorū quē magis reprehendi q; corrigi possūt oblitū / se nō
 facturū. ut insultet. aduersis rebus eorū. Etolos q; finire tandē & aduersus se adu
 debere. et Nicandriū priuatū eius diei quo seruatus a se foret. meminisse. Ita
 datū qui in tuū eū prosequerēt. Ippatam / Nicander consultantibus de pace rōna
 supuenit. **MARCVS** Attilius vendita ac concessa militi cōra
 Heradeam. **MARCVS** preda / postq; nec Ippatē parata consilia
 esse & Naupactū cōuenisse Etolos / ut inde totū impetum belli sustinerēt. Audi
 uit / premissis Appio Claudio cū quatuor milibus militū / ad occupanda Iuga. qua
 difficiles transitus montū erant / ipse Octam descendit. Herculiq; sacrificiū fecit
 in eo loco quē pīnam. ubi mortale corpus eiusdē sit crematū / appellant. Inde toto
 exercitū profectus / reliquū iter satis expedito agmine fecit. ut ad choracē ē vetū
 mons est altissimus inter callipolim et Naupactū. Ibi ei humēta multa ex agmine
 precipitata cū ipis honeribus sunt et homines nexati. et facile apparebat / quā
 cū morti hoste res esset. qui tam impeditū saltū / nullo presidio / ut clauderet
 transitū / insidissent. Tūm q; vexato exercitū / ad Naupactū descendit. et in castello
 aduersus arcē posito. ceteras partes vrbis diuissis copiis positumēniū circūsedit
 nec minus oneris laborisq; ea oppugnatio q; Heradea habuit. **EODE**

tempore et Messene in peloponesso ab acheis. q. concilio cori recusaret cē
oppugnari coepta est. Et dux ciuitates Messene et Elis. extra consiliū achai.
cū eant cū etholis senectabant. Elis tamen post fugatū ex greca Antiochiū legatis
acheorū leuius responderant. dimisso presidio regio. cogitaturus se quid sibi M
esseni sine responsō. dimissis legatis. mouerunt bellū. trepidiq. rerū suarū quō
iam ager effuso exercitu. vreret. castraq. circa urbē pom. viderent. legatos chal
cidem ad T. Quintiū auctorem libertatis miserūt. qui mīnarent missēmos to
mans. non acheis et aperire portas. et dedere urbem paratos esse. Auditis
legatis ex templo profectus Quintius. Megalopoli ad diophanē. acheorū
pretorē misit. qui ex tēplo sociare eū a Messene exatū. et venire ad se lube
ret. dūto paruit diophanes. et soluta obsidione. expeditus ipē p̄gressus ag
men circa endamam parū oppidū. Inter Megalopolim. Messenēq. positum.
Quintio occurrit. Et cū causas expugnationis exponeret castigatū leuiterq. tan
tam rē sine aucte sua conatus esset. dimittere iussit. exercitū. nec pacē omnī
bono partem pturbare. Messenis Imperant ut exules reduceret et acheorū
consilio essent si qua haberent de quibus aut recusare in posterū aut cauere
sibi uellent chorintū ad se venirent. **DIOPHANĒ**
consiliū acheorū ex templo sibi p̄bē
iussit. Ibi de sacyntho intercepta p̄ fraudē. insula questus postulauit ut
restitueretur rōmis. philippi macedonū regis et sacynthus fuerat. et tantā mer
cedem. animandro dederat. ut per achamamā ducere exercitum in superiore
partem etolis liceret. qua expeditione fractis animis etolos compulit ad
petendam pacem. animander philippū Megalopoletanū insule p̄fecit. p̄
stea p̄ bellū quo se Anthiocho aduersus rōnos cōiūxit. philippo. ad belli mi
nera reuocato. Heracleam agrigentiniū successorē misit. Ie postq. fugā a
thermopylis Anthiochiū animandriūq. a philippo athamamā pulsū audi
uit. missis utro ad diophanē pretorē acheorū mīcis. pecuniā pactus. In
sulam acheis tradidit. Id premiū belli suū esse scū censebant romani. Non
enī. M. Attiliū Consulem. legionesq. romanas diophamē et acheis ad ter
mopylas pugnasse. diophanes aduersus hęc interdiū pugnare sese. gentemq.
interdiū de lure facti disse. quidam acheorum et mītis eam se remasper
natos testabant. et nūc pertinaciam increpabant. pretoris. auctoribus his
decretū est. Tito Quintio ea res permitteret. Erat quintius sicut aduersatib.
asper na. Ita si crederes ipē placabilis omīssa contēctione vocis multusq. Si uile
inquit possionē eius insule censere cē acheis. auctor esset statui. p. Q. Ro.
ut ea vos habere sineret. Cētm sicut testudinē ubi collectū in. suū tegmē est
tutam ad omes scūs video est. ubi exiret partes aliquas quodcūq. obnoxm atq.
infirmū habere. Haud dissimilit vorachei clausos vndiq. mari quod intra pe
loponessum termino. ea et fugere uobis. et iūta tueri facile. Simul auditate

plura amplectendi hinc excedatis / madauchis omnia queq; extra sunt et expo-
 sita ad omnes usus esse / Assentienti omni consilio nec diophane ultro tendē
 auso facinorosis romanis traditur. **P**ER idem tempus philippus rex
 proficiscentem consulem ad nau- pactū pertinctatus si se in
 terram que defecissent ab societate romana urbes recipere uellet / permi-
 tente eo ad demetriadem copias admo- uuit haud ignarus quanta ibi tim-
 conturbatio esset. destituti enī ab omī spe quom desertos se ab anthiocho spe
 nullam in etholis esse cernerent / dies noctesq; aut philippi hostis aduen-
 tum aut infestiores enā quo iustius nati erant rōnorū expectarent
 turbe etiam essent ibi condite erant regiorū qui et si pmo pauci in p-
 dio relictī erant. postea plures pleriq; mēmes ex p-
 dio aduerso fuga delati / nec iūm nec animi satis ad obsidionē tollerandam habebant. itaq;
 pmissis a philippo quia spem impetrabilis veniē ostendebant / responde-
 runt patere portas regi ad p-
 mū eius ingressionē principes quidā urbe
 excesserunt / Eurylochus sibi mortē constituit / Antiochi milites sic enī pacti
 erant per macedoniam thraciamq; persequentibus macedonib; se due
 Sed ne quis eos violaret / ybinachiam deducti sunt / Erant et paucę naues
 demetriade quibus p-
 erat / idorū quęq; cū p-
 fecto suo dimisse hinc dolo
 pram et aperantia et p-
 reb; quasdā ciuitates recepit. **DVH**
 hec a philippo gerunt. Titus Quintius recepta facinorā ab
 achaico concilio Na-
 pactū traiecit. que iam duos menses sediam excidium erat
 oppugnabatur / Et si capta vi foret / omne ibi nomē etholorū ad interēptionē
 videbatur venturū. Cetū qm̄q; merito iratus erat etholis q; solos obrectare
 glorię suę quom liberaret greciam meminerat / et nihil aucte sua motos ēē
 cum que tum maxime acciderant casina p-
 monens a furioso incepto / eos
 deterretet. tū suū operis maxime esse credens nullam gentē libertate ab se gre-
 tie funditus euerit / obambulare muris / ut facile noscetur / ab etholis cepit.
 Confessi a p-
 mis stationibus cognitus est. uulgatūq; p-
 ones ordines equitū / lucū
 esse. itaq; concursu facto vndiq; in muros manus pro se quisq; tendentes conso-
 nante clamore notati / Quintiū orare ut opē se-
 ret ac conseruaret. Et tūq;
 quidem qm̄q; mouetur hīs uerbis / manu tam amittit quidā operis in se
 esset. Ceterū postq; ad consulem venit / utri fallit inquit te. N. attili quid
 agatur / An cum satis provideas nihil magnopere / nihil id magnopere ad sumā
 rep. pertinere. censet / exererat expectatione consulem et quia exprobat
 inquit quid rei sit. Tum Quintius et quid vides te deuicto antiocho n-
 duabus
 vrbibus oppugnandis tempus terrere. quom iam prope annis circūactis sit im-
 perij tui / philippū autem qui nō actem / nō signa vident hostiū. nō solū urbes sed
 tot iam gentes aethuriam p-
 etiam apperantiam doloperiam sibi ad

uixisse. Et qui non tñ interest nostra. etolorū opes ac vires mirari quātū nō
supra modū philippū crescere. et victorię tuę premiū te militesq; tuos
nondū tōc vrbes philippū tot gentes grecę habere. senectatur hīs consil
sed si irrito incepto abscederet. obsidione occurrebat tota inde. Quintio
res pēmissa ē. Il rursus ad eam partem muni. qua paulo ante uociferati
et teli fuerant. rediit. Ibi quōm impensius oraret. ut miseretur gentis etolo
rū. exire aliquos ad se iussit. phanceas ipse princeps alq; ex templo egres
si sunt. quibus puolucis ad pedes. fortuna inquit vestra facit. ut et ite me
et orationem mee tempora euenerint. q̄ predicti euentura. Et ne hoc qdē
reliqui nobis est. ut indignis accidisse ea videantur. Ego tñ sorte quadā
nutriende grecę datis. ne ingratis quidem benefacere obiscum mittite
oratores ad consulem. qui tñ tps inducias petant. ut mittere legatos. romā
possint. per quos de publicis senatu permittatis. Ego apud consulem defensor
deprecatorq; uobis ad ero. Ita ut respuerat. Quintius. fecerunt. nec ē assignatus
legationē consul. Inducisq; modū certū datis. qua legatio renūciari ab roma
posset. Soluta obsidio et cētis in phocidem missus est.

SVL Cū ite Quintio ad achaicū consiliū egre
traiecit. Ibi de elis et de erulibus lacedemoniorū restituendis
actum. et neutra pfecta. q̄ huc gratie reseruati ea Acha per se ipi. q̄ per
romanos maluerunt. Achaico contribui consilio Epirotarū legati ad consiliū
venerunt. quos non sincera fide in amicitia fuisse satis constabat. milie tñ
nullū antiocho dederunt. pecunia iussit eū insimulabant. legatos ad regē. ne
ipi quidez iussit insimulabant. hīs petentibus. ut in amicitia pristina esse liceret.
respondit consul. se utrū hostiū an paratorū. eos numero haberet. nondū scire
Senatu eius rei in iudice fore. integrā se causam corū romā reuere induci.

al ad id. x. dierū. date. **EPIROE** romā missi. Senatu adiecit hīs magis qui non
ad die fecissent hostilia. ad die fecissent hostilia
referentibus. q̄ purgantibus ea. de quibus arguebantur. responsus datus ē. quo
demā impetrasse. non tñ probasse. videri possent. et philippi regis legati
sub eodem tps in senatū inducti. gratulantes de victoria. hīs petentibus. ut sibi
sacrificare in capitolio. demū q̄ ex auro liceret ponere in eodem iouis optimi
maximi. pmissus a Senatu centū pondo. coronā aureā posuerunt. Non sibi ve
sponsum. benigne regis legatis est. sed philippi quoq; filius demetrius. qui
obses romę erat ad patrē reducendus. legatis datus est. Bellū quod cū An
thiocho rege in grecia gestū est. a. M. Attilio consule. hunc finē habuit. Alter
consul populi. p. cōnelius Sapius Galliam prouincā sortitus. priusq; ad bellū quod
cū bonis gerendū erat proficisceretur postulauit ab senatu. ut pecunia sibi decer
neretur ad ludos. quos pretor in hispania inter ipsū discrimen pugne nouis
set. Nouū atq; iniquū postulare visus est. Censuerunt. ergo quos ludos in cōsilio

senatu ex sua vniuersa summa vouisset eos ut idem manibus si qua pecunia ad id reseruasset/vel sua ipse impensa faceret/Eos ludos p dies decem. p. cornelius fens per idem tempus fens edes matris magnae deae dedicata ē. quā deam ss. p. Sapi aduertam ex aha/p. Cornelio Sapiōne cui post africano fuit cognomē. p. hini mo consule in palatium amari detulerat. locauerant eadem faciendam. At M. hini & C. claudius censes. M. cornelio tito Sempromio consiliis tertio decimo anno postq locata erat/dedidit eam/M. hini brutus/ludi ob dedicationē huius facti quos primos & secundos fuisse Antias Valerius est auctor/megalasia appellatus item inuentus eadem/in circo maximo. C. hini lucillus diuinit dedidit. Vouerat eam sedea annis ante M. hini consul. quo die Hasdrubalē exatq eius cecidit/Item censor eā faciendam locauit/M. cornelio Sempromio consiliis. Hini quoq; dedidit causa ludifaci. et oia cū maiore religioe facta q no uū cū antiocho instabat bellum. hēc/profecto ad bellū. 11. uti

PRINCIPIO

eiuf annique
hō. ad huc ro amantē

ing. p. cornelio consule/agebantur/duos boues domitos/Nicarius p scalas peruenisse in tegulas hēdificij proditum memorie est/eos viuos comburi cinerēq; eorū in tyberim deici/Amispatēs iusserunt/Tarracinae et amiterin mētiatū est aliquotiens lapidibus phuisse/Vinturnis eadē iouis & tabernae circa forum de celo tactas esse/Vulturin in hostio fluminis duas naues fulmine tactas cōflagasse/Eorū prodigiorum causa libros sybilinos ex senatusconsulto decem uiri adijissent/renūciauerunt renūciandū Cereri esse. At id quinto q; anno seruū dū. & ut nonendiale sacru fieret/& vni diem supplicatio esset/coronati supplicaret consul. p. cornelius quibus diis quibusq; hostijs edidissent/decem uiri sacrificaret/placatis diis nūc uotis rite soluendis/nūc prodigijs expiandis/in prouinciā proficiscitur consul/Atq; mole. C. domitiū proconsule/olmisso exercitu/romā decedere iussit/ipe in agrū boiorū legiones induxit/Subidem fere tpus ligures lege sacra coacto exercitu nocte inproiusta castra. Q. Minutii pro consulis aggressi sunt. Minutius usq; ad lucem intranalla militem instructū tenuit. intentus nequa transenderet hostis minimeā/prima luce diuibus simul portis eruptionē fecit nec pmo impetu qd sperauerat ligures pulsi sunt. diuā amplius horat dubiū certamen sustinuerit/postremo quom aha atq; aha agmina eriperent. At inter gū fessis succederent ad pugna/Tandem ligures inter cetera etiā viginti confecti terga uerterunt/Cela super quatuor milia hostiū/ex romanis/sociis q; minus trecenti perierunt. duobus fere post mensibus. p. cornelius cum boiorū exercitu signis collatis egregie pugnavit/tria milia hostiū occisa. Antias Valerius scribit. capti mille. cccc/signa militaria. c. c. xxviii. ex victoribus etiam mille cccc lxxxvi. cecidisse/subi in numero scriptori fides sit. quia in augēdo eo nō alius intemperatior est. magnā victoriā fuisse apparet/q et castra capta sunt. At bon post eam pugna & templo dediderant sese. et q supplicatio eius victorie causa

consul decreta ab senatu victimeque maiores esse. **P E R** eosdem dies. U.
fulvius nobilior et ex ulteriore hispania quas urbem egressus
Argenti transfudit milia decem pondo ligati argenti c. xxx. auri. c. xxv. pon-
do. p. cornelius consul obsidibus a boiorum gente acceptis agri parte fere di-
midia eo si militavit. quo si vellet. p. p. colonias mittere posset. Inde ro-
ma ad triumphum band dubium decedens. exercitum dimisit. et ad esse romae
ad diem triumphi iussit. Ille postero die qui venit senatu in eadem bellone vo-
cato. quom de rebus ab se gestis differens postulant ut sibi triumphati he-
ret urbem inueni. **P V B L I V S** Sempromus Sclis
tribunus plebis non negandi Scipionem
sed differendum honorem triumphi censebat. Bella ligurum gallos semper hacten-
ta esse. eas inter gentes ex propinquo mutua ferre auxilia. Scip. Scipio dem-
tis acie bonis. aut ipse cum victore exercitu in agrum ligurum transfisset. aut parte co-
piarum. Q. Minutius misisset. qui iam tertium ibi annum dubio detineatur bello. ut
bellari cum liguribus potuisset. nunc ad triumphum frequentandum deductos esse
militum. qui egregiam novare operam rei publice potuissent. possent etiam si se-
natus et festinatione triumphi pretermisum esse esset. id resitue differendo tri-
umpho vellet. Inherent consulem cum legionibus redire in provinciam. dare ope-
ram. ut ligures subigeretur. nisi illi cogantur in suis iudiciis. rei p. ne boios quidem
quieturos aut pacem. aut bellum utrobique habenda de iustis liguribus. paucos post
menses. proconsulem. p. cornelium multorum exemplo. qui in magistratu non triu-
phaverunt triumphaturi esse. Ad ea consul neque ligures provinciam sortiti esse
ait. neque cum liguribus bellum gessisse. neque de his triumphum postulare. Q. Mi-
nutium. confidere. bene. sub actis his merito. triumphum postulationem. aut impetra-
tium esse. se de gallos. postulare triumphum. quos acie vicerit. castris exuerit. quin-
gentem biduo post pugnam accepit in deditione. a quibus obsides abduxerit pacis
future pignus. verum. Enimvero illud multo maius esse. quod tantum numerum gallos
eciderit in acie. et cum tot militibus certe boiorum boiorum nemo ante se imperatorum
pugnaerit. plus partem dimidia ex quinquaginta militibus hominum etiam multa
milium capta. senos seu pueros boiosque fuisse. itaque id quicquam mirari posse. aut
victor exercitus. quom hostem in provincia neminem reliquisset. romam venerit
ad celebrandum consulis triumphum. quorum militum fiet in alia provincia opera. ut se-
natus. velis utro tandem modo promptiores ad illud periculum promptius labo-
rem ituros credat. si persoluta his sine detractioe prioris periculi. laborisque mer-
ced sit. An si spem proferentibus dimittant. iam semel in prima spe deceptos.
Nam quod ad se attineat sibi glorie in omne vitam illo die satis questum esse. quod se
viri optimi iudicium ad accipiendam matrem ideam. misisset senatus. hoc
titulo et sine consulatu. nec triumphus adicitur. sed honestum ornatumque. p. Sci-
pionis. Hassie imaginem fore. Universus senatus non ipse modo ad decer-

nendum triumphum consensit: sed etiam tribunus plebis auctoritate sua compulit
ad remittendam intercessionem / p. cornelius Scipio consul triumphavit de bonis
in eo triumpho gallicis carpentis arma & signa & spolia omnis generis transu-
exit. Et uasa, enea gallica & cum captivis nobilibus equorum q; & captorum gre-
gem traduxit Aureos torques transtulit mille cccc lxx. Ad hoc auri. cc
xxxviii. argenti infecti facti: que in gallicis uasis non in fabre suo more factis. +
ii. cccc xl. pondo bigatorum minorum / cc. xxxiii. militibus qui curru secuti sunt.
centenos vicenos quinos esse dimisit. duplex centurionem. triplex equiti. Pos-
tero die contione & aduocata de rebus ab se gestis. & de iniuria trium bello
alieno se illigantis / ut huc victorie fructus se fraudaret quom dissemisset mili-
tes exautoratos dimisit. **D V H** hec in italia genuit modum
de bello Antiochus ephesi securus ad modum de bello romano

erat / tanquam non transiret in asia romani. quam securitatem ei magna pars
amicorum. Aut per errorem. Aut assentando faciebat. Hamibal unus cum eo tempore
ut maxima apud regem audacia erat / magis mirari se aiebat. quam iam masia
non essent romani. qui venturos dubitabat / propius esse masia ex grecia. quam
ex italia in greciam transire: et multo maiorem causam antiochum quam sto-
los esse. neque enim mari minus quam terra / pollere romana arma. Jam pridem
classem intra Malleum esse audire scit imperator naues novas. nouumque imperato-
rem rei gerende causa ex italia venisse. Itaque desineret Antiochus pacem
sibi ipse spe vana in asia facere. et de ipsa asia breui terra marique dimi-
candum ei cum romani esse. Et ut imperium adiuuandum ob rem terrarum affe-
ctantibus. aut ipsi amittendum / vniuersa & providere et fidehiter predicere
auius. Itaque ipse rex nauiusque apparatus instructe que erant chersonesum
petit. ut ea loca si forte venient romani / presidium firmaret. Ceteram classem
poluxemdem parare iussit. et deducere speculatorias naues ad omnia exploranda
circa insulas dimisit. **CLIVIVS** prefectus roma-
ne classis cum .l. nauius

ab roma. Neapolim quo ab sociis eius oris conuenire iusserat apertas naues que
ex federe debebantur / Siciliam inde petit. flectoque Messaniam preterueniens quom
sex pumiceas naues ad auxilium missas accepisset / ab Rhegum locisque & ceteris
leui iuribus sociis debitas exegisset naues / lustrata classe / ad lacinum alium petit.
Corcyram quam primum ciuitatem grecie adit. cum venisset percunctatus de statu
belli / nec dum enim omnia in grecia perparata erant / et ubi romana classis esset.
postquam audiuit / circa thermopylarum saltum in statione consilem ac regem esse
classem pirati stare res causa pergit protinus nauigare / peloponenses tamen
Saguntum que quia partis stolorum maluerunt esse protinus depopulatus. Malem
petit. prospera nauigatione usus / paucis diebus pyren ad veterem classem
peruenit / ad Syalem Eumenes rex cum tribus nauius occurrit cum egypte.

incertus consilii fuisset. Verum ad tuendum se rediret regnum. Audiebat enim Antiochum terrestres navalesque copias parare. Annusque abscederet a romanis. ex quibus fortuna sua penderet. A priore A. Attilius traditis successoribus quinque et viginti navibus tectis. Roma est profectus. lucius una cum lxxx. rostratis navibus multis preterea minoribus que aut aperte prostratis. Aut sine rostris speculatorie erant. Deinde transit. Eo tempore consul Attilius Harnactum oppugnauit. lucius deliberantem aliquot dies. et est ventosissima regio inter cycladas fretis alias minoribus diuisas aduersi venti retinuerunt. Polixemides certior per dispositas speculatorias naves factus delistare romanam classem muros ad regem misit. qui omnes missis que in Hellesponto agebat cum rostratis navibus que accelerare poterat ephesium rediit. et concilium ex templo habuit faciendum. ne periculum certaminis navales foret. Polixemides negabat cessandum sed prius utique conflegendum que classis Eumenis et rhodice naves coningerent. romanis. Ita numero impares ferme futuros. ipsi ceteris omnibus superiorem esse. S. celeritate navium et varietate auxiliorum. Nam romanas tum ipsas insate factas. immobiles esse. tum etiam ut qui hosti conerant oneratas comatu uenire. suas autem ut parata omnia circa se relinquentes nihil preter militem atque arma habituros. multum etiam adiuu. turam notitia maris terrarum et ventorum que omnia ignotos turbatura essent. Mouit etiam auctor consilii. qui et re consilium executurus erat. Ibi biduum in apparatu moratus tertio die centum navibus quarum lxx tectis ceteris aperte. minoris omnes ferme erant profecti. phociam petierunt. Inde quoniam audisset appropinquare iam romanam classem rex. quia non interfuturus navales certamine erat. magnam que ad sepilum est concessit. ad terrestres copias comparandas. classis ad Cissontem portum erideorum tanquam in apertis expectatura hostem contendit. Romanam ubi primis aquilonibus duo. namque per aliquot dies ceciderant. tenuerunt ab delectant. portum chiorum. Ibi Egeum mare uersum petunt. Inde ad urbem circi egerunt naves. comeatibus sumptis. phociam transeunt. Eumenis Eleam ad suam classem profectus. paucis post inde diebus cum quatuor et viginti navibus tectis. apertis pluribus paulo. Apochea ad romanos apparatis instructisque se ad navales certamen rediit. Inde c. l. tectis navibus. apertis ferme quinquaginta profecti primo ab aquilonibus transuersis quoniam urgerentur in terram cogebant. terminis agmine prope in ordinem singule naves ire. deinde ut lenta paulum visum veni esset ad corinchum portum qui super Cissonte est. conati sunt transire.

LIXENIDE S. ut appropinquare hostem. **PO** allatum est. occasione pugnandi letus sinistro ipse cornu impetum extendit. dextro cornu. profectos navium ad terram explicare iubet. et equa fronte ad pugnam procedit. quod ubi romanus vidit. bella contahit. malosque inclinat. et simul armamenta componens. operis. insperantes naves iam fere xxx. in fronte erant quibus ut equaret. leui cornu dolom?

dolom omis est telum absconditum in lignis vaginis

erectis salu pete intendit / iussis qui sequebantur aduersus dextru cornu pro-
pe terras prioras dirigere / Eumenes agme coegit / Ceteru de demendis
armamentis tumultuari pmiu coeptu est. et ipse quata maxima celeritate pot
conuocat naues iam omnibus in conspectu erat. due punice naues antecedeabant
romanam classem. quibus obuia tres fuerant regis naues. et ut in munero in
pari due regie una circumstetit. et pmiu ab utroq; latere remos defringit.
deinde descendit armati. et deiectis celsisq; pro pugnantibus / naue capuit
/ una cu pari inarte concurrerat. postq captam altera naue vidit / priusq;
a tribus simul deueneretur. retro ad classem refugit. huius indignande acce-
sus pretoriam naue in hostes tendit. aduersus qua eade spe due que punice
naue circueuerat / cu inferentur / dimittere remos in aqua. ab utroq; latere
remiges stabiliende naues causa misit. et in aduenientes hostiu naues ferreas
manus mittere et ubi pugna pedestri similem fecisset / meminisse romane virtutis
nec pro viris ducere regia mancipia / haud paulo facilia. q; ante due. tunc una du-
as naues expugnant. coepitq; et iam classes undiq; concurrerant. et passim per-
mixtis nauib; pugnabatur. Eumenes qui omissis certamine aduenierat / ut ad-
uertit leui cornu hostiu ab huius turbatione / dextru ipse ubi equa pugna erat inuadit.
Hec ita multo post pmiu a leui cornu fuga fecit. Polixemides eni ut virtute mili-
ti haud dubie se vidit superari. sublati dolonibus effuse fugere intendit. Mox
idem et qui prope terram cu Eumene contraxerant / certamen fecerunt. Romani
et Eumenes quot ad sufficere remiges potuerunt. et in spe erant extremi agmib;
vexandi. satis pertinaciter secuti sunt. postq celeritate nauu utpote leui
sual comatu omnes eludi frustra tendentes viderunt. tande absterant. trede-
cim capis nauib; cu milite ac remige. x. demersio / Romane classis una pu-
nica naus in pmo certamine ab duobus circumuenta perit. polixe^{ides}

non prius q; in portu Ephesi fugae finem fecit. **ROMA**
Ni eadem unde classis regia erat manserunt. postero die hostem persequi intenderunt. medio fere hinc
derunt. medio fere hincursu obuia fuere huius quinq; et viginti textu rhodis
naues cu pausistrato prefecto classis. Huius adiunctis ephesum hostem persecuti
ante hostium portus acie instructa. steterunt. Postq victis / confessione satis exp-
serunt rhodum & Eumenes domos dimissi / romani chium petentes poeni cuncte
pmiu portu eructo preteruerti nocte / anchoris uctis. postero die in insula ad
ipsum urbem traiecerunt / ubi paucos dies remige maxime reficiendo morati
phoccam transmittunt / ubi relictis ad presidium urbis quatuor quique remig-
ad annas classe veniunt. Et cu iam hyems appeteret. ad portu uallo fossaq;
circudati / naues subducte / exitu anni comitia romae habita. quibus creati con-
sules. L. cornelius scipio et. C. lehus africanus / et ruenibus cunctis ad foue-
du cu antiocho bellum. postero die pretores creati. N. tulius. L. arimulens.

C. filius et L. Emilius. P. Junius et C. Attilius labeo.
Incipit septimus liber T. Livij.

LVICIO CORNELIO

Livio Cornelio et C. Iulio consulibus nulla prius secundum legationes acta in senatu res est quam de Etoliis et legatis eorum consistere quia breviem induciarum diem habebant et ab T. Quintio qui tum Romam ex Graecia redierat advenit sunt Etoliis ut quibus plus in misericordia senatus quam in causa spei esset suppliciter egerint veteribus beneficiis nona pensantes maleficia. Exterum et presentes interrogationibus undique senatorum confessionem magis noxae quam responsa experimentum fatigati sunt et excedere curia iussi magnam certamen prebuerunt plus ira quam misericordia in causa eorum valebat quoniam non de hostibus modo sed tamquam indomitis et insatiabili genti succensebant. Per aliquot dies quam certatum esset postremo neque dari neque negari pacem placuit due conditiones his late sunt vel senatus liberum arbitrium de se permitteretur vel mille talenta darentur eosque amicos atque inimicos haberent expellere cupientibus. quam in se rem arbitrium senatus permitterent nihil certi responsum est. Ita infecta pace dimissi Urbe eodem die Italia intra quoddecim dies excedere iussi. Tum de consilii prouidentis coeptum agi et ambo Graeciam cupiebant multum letum in senatu poterat. His cum senatus aut sortiri que comparare inter se prouincias consules iussisset elegantius facturos dixerit si iudicio patrum quam si sorti eam rem permississent Scipio responso ad hoc dato cogitaturum quid sibi faciendum esset cum fratre una locutus iussit ab eo permittere audacter senatum renunciat. Collegae facturum se quod is censeret cum res aut noua aut vetustate exemplorum memorie iam exolete relata expectatione certaminis senatus exisset. P. Scipio africanus ait si L. Scipioni fratri suo prouinciam Graeciam decernerent se legatum iturum. Hec uox magno assensu audita sustulit certamen nec periri habebat utrum plus regi Antiocho quam Hannibali victori in victore Africano consilii legionibusque romanis auxilii foret ac prope omnes Scipioni Graeciam Iulio Italia decreuerunt.

PRETORES inde prouincias sortiti sunt sunt L. Aurunculeius Urbanam Emilius Regulus classem. P. Junius Brutus tuscos. M. Brutus Apuliam et Brutios. C. Attilius Siciliam. Consili deinde cum Graecia prouincia decreta erat ad eam eum exercitum quem a M. Attio due autem legiones erant accepturus esset in supplementum addita pedum annuum Romanorum tria milia equitum centum et socium latinum novis quique milia equites ducenti et adiectum ut cum in prouinciam venisset si e re publica videretur esse exercitum in Asia transiret. Alteri consili totus novus exercitus decretus. duae legiones Romanae

et socii latini nonis. xlv. milia peditum equites ducenti. exercitum ex liguribus. p. ii. i. mutius iam enim confecta provincia scripserat. et ligurum omne nomen inde ditione venisse. traducere in bos. et. p. cornelio proconsuli tradere iussus. ex agro quo victos bello multaverat bos. deducende vrbane legionesque que priore anno conscripte. M. Tullio. p. R. date. et socii ac latini nonis peditum. xlv. milia equites. cc. ad apuliam brutiosque obtinendos. A. cornelio superioris anni pretori qui brutios cum exercitu obtinuerat. Imperatum si ita consiliarius videretur. ut legiones in Etoliam traiceret. M. attilio traderet. si is ibi militare vellet. Attilius redire romam mallet. ut A. cornelius cum eo exercitu in Etolia maneret. C. acilium labeonem provinciam Siciliam exercitumque a. L. Enilio accipere placuit. et in supplementum scribere ex ipsa provincia. si vellet. peditum duo. milia et centum equites. p. Junius brutus consul exercitum novum. legionem romam et decem milia socii ac latini nonis scribere. et quadringentos equites. L. Enilius cui maritima provincia commissa erat. xx. naues longas. et socios navales. a. M. Junio pretore superioris anni accipere iussus et scribere ipse illa navales socios duo milia peditum. cum his navibus militibusque in asiam proficisci. et classem a. C. liuis accipere duas hispanias Sardiniamque obtinentibus. prorogatum in annum Imperium. Et eodem exercitus deacti Siciliam Sardiniamque hinc eo anno decime frumenti imperare. Siciliam omne frumentum in Etoliam ad exercitum portari iussu. ex Sardinia pars romam pars in Etoliam. eodem quoque Sicilia. **PRI**

V S. q. consules in provincia proficiscerent. prodigia p. pontifices procurari placuit. Rome Junonis lucine templi de celo tactum erat. ita ut fastigium balneumque deferrent. puteoli pluribus locis muris et porta fulmine icta. et duo homines exanimati. Huiusmodi sereno satis constabat nimbium ortum ibi que duos liberos homines exanimatos. terram ap. se pluisse tuscani nuntiabant. Et reatim mulam in agro suo peperisse. Ea procurata latineque instaurata que laurentibus carnisque dari debet. data non erat. supplicatio que carum religionum causa fuit. quibus dñs decem viri ex libris de fieret. exiderunt. decem ingenui. decem virgines patrum matrumque ad id sacrificium adhibita. et decem viri nocte latentes. rem diuinam fecerunt. p. A. pro cornelius africanus priusque proficisceretur. formicem in Capitolio adversus viam qua in Capitolium ascenditur cum signis septem auratis. et equis duobus et marmoribus duo labra ante formicem posuit. Per eosdem dies principes Etolorum tres ex x. et xl. inter quos damocritus et frater eius erant ab duabus cohortibus et ii. missis. A. M. Attilio romam deducti etiam in latomias constituti sunt. Cohortes inde ad exercitum redire. Cornelius consul iussit. Legatia ptoletheo et cleopatra regibus Egypti gratulantes. que ii. Attilius consul Antiochum regem grecia expulisset. uenientem. adhortantesque ut exercitum in asiam traiceret. Omnia pericula metu. non in asia modo. sed etiam in Syria esse. Reges Egypti.

ad ea que censuisset senatus paratos fore gratie regibus ac legatis munera dari iussa in singulos quaternum milium cens.

Cornelius consul peractis que Rome agenda **LVCIVS** evant pro concione edixit. Ut milites quos in supplementum ipse scripsisset. quique in brutiis cum A. Cornelio pro pretore essent / vel biduo omnibus quintidibus idibus brindisium convenirent. Item legatos tres nominavit Sextum Digitiu. L. a. pustum. C. fabricium lustrinum qui ex ora mantina undique nautes brindisium contraherent. Et omnibus iam pacis/paludatus ab urbe est profectus. Ad quique milia voluntariorum ex romanis sociisque qui emerita stipendia sub imperatore p. Africano habebant presto fuere ex eorum consilio et nota dederunt. Per eundem diem quibus est profectus ad bellum contra ludis apollinaribus qui ad quintum idus quintiles celo sereno inter diem obstinata lux est / cum luna sub orbem solis subisset et huiusmodi regibus cum navalis pecunia adveniret. eodem tempore profectus est. L. arunculeo negotium ab senatu datum est. ut xxx.

quinque remes faceret. quia fama erat antiochum post prelium navale mare classem aliquanto reparare. **ETOLI** postquam legati ab roma retulerunt nullam spem pacis esse. quoniam omnia maria eorum que in peloponnesum versa est / depopulata ab acheis erat. magis quam dani memores ut romanis intercluderent iter coracem occupaverunt motem. Neque enim dubitabant ad oppugnationem. Nam pacti eos principio veris redituos esse.

ATTILIO Quia expectari sciebat satis visum est inopinatum id aggredi rem. Et lamiam oppugnare. Nam et a philippo prope et ad excidium adductos esse / et nunc eo ipso quod nihil tale timeret / oppugnare incertos posse / profectus ab elatia primo in hostium terra circa spercheum amnem posuit castra. Inde nocte motus signis prima luce corona motum est aggressus. magnus pavor ac tumultus ut in re improvisa fuit / constantius tamen quam quis facturos crederet in tam subito periculo / quomodo viri propugnarent / ferre tela omnis generis saxa que in muros gererent multitudine scilicet appositis urbem eo die defecerunt. Attilius signo receptum dato / suos in castra medio ferme die reduxit / Et quidem cibo et quiete refectis corporibus / priusquam pretorum dimittat denuntiavit. Et ante lucem armati parati essent / nisi expugnata urbe se eos in castra non reducturum. Eodem tempore quo pridie pluribus locis aggressus / quomodo oppidani iam vires iam tela. iam ante omnia animus deficeret. intra paucas horas urbem cepit / ibi partim dividendi ea / tum partim divisa preda concilium habitum quid deinde faceret. Nemine ad hanipactum iri placuit occupato ad coracem ab etolis saltem. **NE** tamē legna ab Senatu nihilominus per suam cunctationem haberent / oppugnare Attilius amphislam

statuit. Ab Heradea per octiduum eo deductus exercitus. quom ad moenia castra
posuisset. non corona sicut lamiam. sed operibus oppugnare. in urbem e adort.
Simul pluribus arces locis. admonelatur. et quom quaterentur muri nihil ad
uersus tale machinationis genus parare aut contineri oppidam conabatur.
Omnium spes in animis et audacia erat. excipiendis crebris. et stationes
hostium. et eos ipsos. qui circa opera et machinationes erant. turbabant.
multis tamen locis murus decussus erat. **IV** Allatus est
successorem Apollonius exposito exercitu per **TH** eperum ad
thessaliam venire. cum tribus milibus peditum. et quingentis equitibus con
sul veniebat. Jam in sinu mahaeco venerat. et premissis hypata qui tra
dere urbem nuberet. postquam responsum est. nihil nisi ex communi stolorum
decreto facturos. ne teneret se oppugnatio. Hypata nondum amphisa re
cepta. premisso Africano amplissimum ducit agmen. Sub adventu eorum opi
dam relicta urbe. Jam enim et magna parte nudata moenibus erat in
arcem quam inexpugnabilem habent. omnes armati atque mermes concessere.
In sex milia ferme passuum inde posuit castra. Eo legati inde athenienses
primum ad p. Africanum Scipionem progressum agmen sicut ante dictum est.
deinde ad consulem deueniunt. deprecantes pro stolis. elementis ab Africano
tulerunt. qui causam relinquendi honeste stolorum belli querens. Africam et
regem Antiochum spectabat. iusseratque athenienses non romani solum. ut pace
bello preferrent. sed etiam et stolis persuadere. celeriter autoribus atheni
ensibus frequens ad Hypatam legatio stolorum venit. et spem eis pacem
etiam sermo Africanum quem priorem adierant. auxit. commemorantis multas
gentes populosque in hispanis prius. deinde in africa in fidem suam venisse.
In omnibus se maiorem elementis benignitatisque quam virtutis bellicae monum
ta reliquisse. perfecta videbatur res. quom aditus Consul idem illud respon
sum retulit. quo fatigati a senatu fuerant. Eo tamque nouo. quom icti stoli
essent. Nec enim nihil legatione atheniensium. nec placido Africano responso
perfectum videbatur. referre ad suos dixerunt velle. rectum inde Hypa
ta e. nec consilium expediebatur. Nam neque unde mille talentum daretur erat
et permissio libero arbitrio. ne in corpora sua serviretur. metuebant. venire.
Itaque eosdem legatos ad consulem et africanum miserunt petere. ut si dare
vere pacem. non tamen ostendere. frustantes spem miserorum uellent. aut
ex summa pecunie demerent. aut per missionem extra cuncta corpora fieri
nuberent. et nihil impetratum ut nitteret. consul. et ea quoque irrita lega
tio missa est. Secuti et athenienses sunt et principes legationis eorum Echi
demus fatigatos tot repulsis stolis et complorantes mutui lamentatione for
tunam gentis. ad spem. reuocant. auctor inducias sex mensium petendi. ut
legatos mittere romam possent. dilationem nihil ad presentia mala quinque

que ultima essent adiecturam. et lenari per multos casus tpe interposito prese-
 tes clades posse auctore Echidemio item missiprius. p. Scipione conueto p. en
 Inducias temporis eius quod petebant a consule impetraverunt. Et soluta am-
 physie obsidione. M. Attilius tradito consili exiit/ provincia decessit. Et co-
 sul ab amphisa thessaliam repetit/ ut per thraciam macedoniamq. traducet. In
 Asiam. **I V H** Africani fieri iter quo in Asia. I. Scipio. ego q. q.
 approbo. sed totum id utitur in voluntate philippi. si impe-
 rio nostro fides est/ et iter et commectus/ et omnia que in longo itinere ex-
 aliunt. iuvant/ nobis suppediabit. Si is destituit. nihil per thraciam satis tu-
 habebis. Ita prius regis animu explorari placeat. oportune explorabitur. Si
 nihil ex preparato agentem/ opprimet qui mittet. T. Sempronius Gracchus
 longe tum acerrimus iuveniu ad id delectus per dispositos equos prope incre-
 dibili celeritate ab amphisa mole et lim est dimissus/ die tertia pellam perue-
 nit. In conuio rex erat/ et in multu vini processerat. Ea ipa remissio causa/
 animi suspicionem dempsit/ nouit enim quicq. uelle/ et tum quidem comiter
 acceptus hospes/ postero die comeatus exercitu paratos benignos pontes/ in phi-
 mibus factos. vias ubi transitus difficiles essent/ munitiones vixit. Hec re-
 ferens/ eadem qua ierat celeritate/ thauum occurrat consili. Inde certio-
 re et maiore spe letus exercitus ad preparata omnia in macedonia peruenit.
 Vementes regio apparatu/ accepit et profectus rex. multa in eo et dec-
 teritas et humanitas visa/ que commendabilia apud Africanu erant. Vini sicut
 ad cetera egessum. Ita a comitate que sine luxuria esset no auersu. Inde no per
 macedonia modo/ sed etia thraciam prosequente et preparante omnia phi-
 lippo ad Hellespontu peruenit. **ANTIO** chus postq. nauale
 ad corinthum pugna cu tota hyeme liberu in appa-
 tus pedestres maritimosq. habuisset. classi maxime reparande ne tota maris
 possessione pelleretur intentus fuerat. Succurrebat fugatu se quom classis affu-
 isset rhodioru q. si ea quaq. ne commissuros rhodios ut iteru morarentur certa-
 nim adesset. Magno sibi nauu numero opus fore. ut vintibus. ut magnitudine
 classis hostiu superaret. Itaq. Hambalet in syria miserat ad phoenice accersen-
 das naues. polixendam quominus prospere res gesta erat. eo enixius et
 eas que erant reficere/ et alias parare naues iussit. Ipe in phrygiam hyberna-
 uit. Undiq. auxilia accersens/ etiam in gallo-greca misit. Bellicosiores erant ea
 tempestate gallogreci. et adhuc nondum exoleta stirpe gentis/ seruantes animos
 filiu Seleuci in etolide reliquerat/ cu exercitu ad maritimas continendas vires.
 quas illic a pergamo Eumenes. hinc a phoea Eritaeiq. romani sollicitabant.
CLASSIS romana sicut ante dictu est. ad charnas
 hybernabat. Eo media ferme hyeme
 rex Eumenes cu decem milibus peditu/ equitibus centu venit. Is quom magna

predam agi posse dixisset/ex agro hominū qui circa Hyrachirā esse: orādo
perpulit hūmū: ut quinq; milia milia secū mitteret: missi hygentē predā int̄
paucos dies auerterunt/Inter hęc phœcē sedicio orta quibusdam ad Antiochū
multitudinis animos advocantibus/grauiā hyberna nauū erant: graue tributū
qd̄ togę quingentę Imperatę erant/cū quingentis tumis/grauius etiā inopia fru
menti/proppter quā naues quāq; et p̄sidū rōnū excessit/tum vō liberata metu
factio erat: que plebem in concionib; ad Antiochū traheret. Senatus et op
timates et in romana societate perstandū censebāt: defectionis auctores plus
apud multitudinē ualuerunt. Rhodū quo magis cessatū priore estate erat eo
maturius equinozio uerno eundē pausistratū classis p̄fectū cū sex et tri
ginta nauius miserunt **I A H** lunius achanus viginti nauius
et septem quadri-remibus quas secū Eunenes rex adue

erat Hellespontū petebat: ut transitū exēctus quē terra uenturū arbitra
batur/pararet/que opus essent in portū. quē uocant aduicorū classē
p̄mū aduertit. inde Ithū ascendit. sacrificiūq; Myneris facto/legatio
neq; funtinas ab Eleūte et Dardano et retio tradentes in fidē ciuita
tes suas. benigne audiuit/Inde ad Hellespontū fauces nauigat decē na
uius in statione contra Abide relictis. Cetera classē in Europā ad festū
oppugnandum traiecit. Jam subeuntibus muros sanatici/galli p̄mū cū so
lēpni habitu ante portam occurrerunt/Iussi sancte matris deū florū deę
venire memorant ad p̄candū romanū ut parceret moenibus. Urbisq;
corum nemo uiolatus est. mox vniuersus senatus cū magistratibus ad
dedendū urbem processit. Inde Abidū traiecit classis. ubi cū tēptatis
per colloquia animis. nihil pacati respondētur. ad oppugnationē se ex
pediebāt.

D V H hęc in Hellesponto geruntur polyxenida
regis p̄fēctus erat autē exul rhodius/cum audis
set profectam ab domo populariū suorū classē et pausistratū p̄fectum
superbe quēdam et contemptū in se concionantem dixisse precipuo cer
tamine animi aduersus eum sūpto. nihil aliud dies noctesq; agitabat
animo q̄ uerba magnifica eius rebus confutaret.

MITTIT ad eū hominē et illi notū qui diceret et se pausistrato
patrię q; sue magno usui. si liceat fore/et a pausistrato se in patriā restitui po
sse cū quonā modo fieri possent ea. mirabundis pausistratus percūtare.
fidem petenti dedit/ agendę gūter rei aut agendo silentio. tum inter mū
ciū classē regiam aut totā aut maiorem eius partē polyxenidam traditurū
ei/precium tanti meriti/ nullū aliud pacisci q̄ reditū in patriā. Magni
tudo rei nec ut crederet. nec ut aspernaretur. dicta effecit/p̄norihū sampe
terę petit Ibiq; ad explorandam rem quę oblata erat subitit ultro a
troq; mūtiq; cursare nec fides ante pausistrato facta ē. q̄ corā mūcio eius

polyxenda sua manu scripsit: se ea que pollicitus esset facturum: signoque suo in
pressas tabellas misit: et vero pignore velut auctoritatem sibi proditorē ra-
tus est. neque enim qui sub rege viveret commissurum fuisse ut aduersus semetipsum
iudicia manu sua testata daret. Inde ratio simulate proditoris compota.
omni se verum apparatum ommissurum polyxendas dicere non remigem. non so-
lus navales ad classem frequentes habiturum subducturum per simulationem
reficiendi quasdam naues alias in propinquos portus dimissurum. paucas
ante portus ephesi in salo habiturum. quas si exire res cogeret. obiecturus ce-
tamini foret: quam negligentiam polyxendam in classe sua pausimatus
habiturum audiuit. Eam ipse ex templo habuit partem navium ad comeatus
accescendos. Halycarnasum partem Samum ad urbem misit ut paratus esset
quom signum progrediendi a proditore accepisset: polyxendas angere simila-
do errorem subducit. quasdam naues alias neque subducturus esset: navalia re-
ficiat. remiges ex hybernis non ephesium accersit: sed. Magesiam occulte cogit
forte quidam Antiochi miles quom Samum per priuata causa. ne misse. pro
speculatore deprehensus deducitur panormum ad prefectum. Is peritumtanti quod
ephesi ageretur. incertum metu. An erga suos haud sincera fide omnia aperit
classem paratam instructamque in portu stare. remigum omne Magesiam ad Syphi-
lium misit: paucas naues subductas esse. et navalia regi nunquam intentius re adimis-
stratam esse. Hec ne pro veris audirentur animus errore aspernata preoccu-
tus fuit. polyxendas satis omnibus comparatis. nocte remige Magesiam accersito
deductisque raptim que subducte erant navibus. quom diem non tam apparatu ab-
sumpsisset. quod quod conspicui profuscentem classem volebat. post solis occasum profectus
lex. navibus tectis vento aduerso ante lucem pigella. portum tenuit. Ibi cum interdiu
ob eandem causam quatuorisset nocte in proxima Samis terre transiret. Huic
Nycandro quondam archipyrata quinque navibus tectis. palmis iussu petere. atque
inde armatos. quia proximum per agros esset iter panormum ad tergum hostium ducere.
Ipse inter classem diuisa ex utraque parte fauces portus tenere. Panormum petit.
Pausimatus primo ut in re nec opinata turbatus parumper. deinde vetus miles
celeriter collecto animo. terra melius quam mari arceri hostes posse ratus arma-
tos duobus agminibus ad promontoria que cornibus obiectis. ab alto portu faciunt.
ducit inde facile ex ancipitibus hostem submoturus. Id inceptum eius cum Nycan-
der a terra iussu conturbasset. repente mutato consilio naues conscende omnes
nibet. Tum vero rigens pariter militum. nautarumque trepidatio orta. Et veluti
figam naues fieri. cum se terra marique simul cerneret circumuentos. Pausimatus
tunc unamquamque subito esse ratus. si vnum facere per fauces. portusque atque erumpere
in mare apertum posset. postquam conscendisse suos vidit. ceteros sequi iussit. Pri-
ceps ipse concitata naue. remis ad hostium portum tendit. Superantem iam fan-
ces navem eius. polyxendas tribus quinque remibus circumsternit. Hauius rostris

icta / siquidam telis obruunt propugnatores inter quos et pansistratus impigre
 pugnant interfecti et nautae ante portum / alii in portu deprehensi. quedam a
 Nicandro dum morantur a terra capte. Quinque tamen rhodii naues cum duabus copis
 effugerunt terrore flammis incantis via sibi inter confertas naues facta. Contis
 enim hinc a protra prominentibus trullis ferreis multum conceptum ignem secum pre-
 se portabat Erytrae et tereos cum haud procul a Samo rhodius nautibus. qui
 bus ut essent praesidio veniebant obire fugientibus uenissent in Hellespontum
 ad ronos cursu auertunt. Sub idem tempus Selenius proditam phoccam por-
 ta una per custodes aperta recepit. et Cyra etiam eiusdem oris vires ad eum
 metum defecerunt. **D V M** ^{hec in etolide gerunt.} Atque Abi-
 dus cum per aliquot dies obsidione tollerasset. praesidio
 regio tutante moenia. iam omnibus fessis phileta quoque praefecto praedicti perimitte
 magistratus eorum cum hinc de condicombus tradende urbis agebant. rem desi-
 nebat quod utrum armati an serues essent emitterent. ut parum conueniebant.
 Hec agentibus cum interuenisset nuntius rhodiorum classis / omnia deinde res
 est / metuens enim huius / ne successu tante rei implatus polixendas / classem que
 ad charnas erat / opprimeret / abidi obsidione / custodiaque Hellesponti ex templo
 relictis naues. que subducte charnis erant deduxit. et Eumenes Eleam venit.
 huius omni classe cui adiunxerat triemes duas mytileneas phoccam petit. quia cum te-
 neret ualido praesidio regio audisset. nec procul Seleni castra esse / depopulatus
 maritimam oram et praeda maxime hominum raptim in naues posita / tum moratus
 ut dum Eumenes cum classe assequeretur / Samum petere intendit. Rhodius primo audita
 clades. simul pauorem / simul luctum ingentem fecit. Nam praeter nautam / militibus la-
 ctinam quod floris quod roboris in huiusmodi fuerat amiserat. multis nobilibus
 secutus inter cetera auctoritatem phrysmati que inter suos merito maxima erat.
 demum quod fraude capti a eius suo potissimum forent. in iram luctus utique decem
 ex templo naues et dictus paucis decem alias praefecto omni Endemo mistras / que
 uis virtutibus bellicis haud quam polistrato parem / cautiorem quo nimis animi
 erat ducem futurum credebant. Romam et Eumenes rex in Erytra primo
 classem applicuerunt / ibi nocte una morati postero die Corythum pelorum pro-
 montorium tenuerunt. inde quomodo in prima Sami uellent transire. non exspe-
 ctato solis ortu ex quo statim celi notare gubernatores possent / incerta tem-
 peratem medio incursu aquilonem septentrionem uento ex aspectu fluctibus ma-
 ris coeperunt. Polixendas Samum petentibus ratus hospes. ut se Rhodii classe con-
 gerent ab epheso profectus primo ad Mydonesium stetit. inde ad Marmaram quam
 uocant insulam traiecit ut praeteruenientes quas aberrantes ex agmine naues
 posset. aut postremum agmine opportune adiretur. postquam sparsam temperate classe
 uidit occasione primo audit aggrediendi ratus paulo post inaebrescente uento
 et maiores iam uolente fluctibus quia peruenire se ad eos uidebat non posse

ad Stoliā insulam traiecit ut inde postero die Samiū ex alto petentes naues
 aggrediretur. Romani pars exigua p̄nīs tenebris portū Samie desertū te
 nuerunt. Classis cetera nocte adacta in altū iactata in eundē portū currit
 ibi ex agrestibus cognite hostiū naues ad etoleam stare/consilii habitū. Vtrum
 ex templo decernerent. An rhodiam expectarent classē/dilatāre. Ita em pla-
 cuit ad corvā unde venerant traiecerūt. Polyemelas quoq; cū frustra stetit
 ephesiz rediit. Tum romane naues vacuo ab hostibus mari Samiū traiecerunt. E-
 odem et rhodia classis post paucos dies venit. quā ut expectatā ēē appareret.
 profecti ex templo sunt ephesiorū ut aut decernerent nāvali certamine aut si de-
 tererent hostis pugnā/q̄ p̄mū inierat ad animos ciuitatū timoris confessionē ex-
 p̄nerent/ contra fauces portus/instruta in fronte nāuū acie steterunt. postq; nemo
 aduersus ibat classe diuisa pars in salo ad hostiū portus in anchoris stetit/pars in
 terram milites in eos iam ingentem p̄dam late depopulato agentes agro/Androm-
 eus macedo qui presidio Ephesi erat in moenibus appropinquantes eruptionē
 fecit. Exutisq; in magna parte p̄de/ad mare ac naues redegit. Postero die in
 fidis in medio ferme viis positus/ad eliciendū extra moenia macedonē/romā
 ad urbem agmine iere. Unde cū ea ip̄a suspitione quis exiret deterruisset. re-
 dierunt ad naues/terra mariq; fugientibus hostibus certamen. Samiū unde vene-
 rat classis repetit. Inde duas socias ex itaha. duas rodias tirenes cum p̄se-
 cto epyrotz rhodiōrū ad fretū Cephalemye tuendū, p̄tor misit. In festū id la-
 trocinio lacedemonis hibristas cū inuentū cephalerū faciebat. clausiq; mare iā
 cōmātibus italici erat **PIREI**. E. Emilio Regillo succedenti ad na-
 uale Imperiū Epyria tes occurrerit quidā clade rho-
 diōrū/quom ip̄e duas tū quinquereines haberet. Epieratem cū quatuor naubus
 in asiam steti reduxit/prosecute atheniensū naues sunt. Egeo mari traiecit
 dempti. Mosiantes rhodius cū duabus quadriremibus a Samio nocte in tem-
 pesta venit/deductusq; ad Emiliū/presidii causa se misit. atq; eam orā ma-
 ris infestam/onerauē. regie naues crebris excursionibus ab Hellesponto atq;
 Abido facerent. Transienti Emilio achio Samiū/die rhodie naues quadri-
 mes misit obuiam/obuiio et rex. Eumenes cū duabus quique remibus occu-
 rit. Samiū postq; uentū est accepta a luco classe. et sacrificio ut assilet rite fa-
 cto/Emiliū consiliū aduocauit ibi. C. Linus is em ē p̄mus rogatus. sententia
 nemine fidelius dare posse consiliū dixit. q̄ cū qui id alteri suaderet. quod ip̄e
 si in eodem loco esset facturū fuerit. se manno habuisset tota classe ephesiz
 petere. et onerarias ducere/multa suburra grauitas/atq; eas in faucibus por-
 tus sup̄mere. et eo minoris molimenti ea clausura esse/quo in fluminibus
 mediū longū et angustū et vadofum hostiū portus sit. ita ad emptiū se ma-
 ris mā vsū hostibus fuisse/mutilemq; classē facturū. nulli tam placē sententiā. Eu-
 menes rex quesuit. quid tandem ibi demersis naubus fecisset/claustra maris

utrum libera sua classe abscessuri inde forent ad opem ferendam sociis/terrorque hominibus pre-
 bendum/An nihilominus tota classe portum obsessuri/Sine enim abscedant/cui dubium est
 quin hostes detracturi demersas moles sint/et minore molimento aperturi por-
 tum quam instruentur. Simul tamen manendum ibi nihilominus quid attinere claudere
 portum/quid contra illos opulentissima urbe feruentis omnia. Asiam prebente
 queta aestiva acturos/romanos aperto in mari fluctibus temperatibusque obic-
 ctos omni inopes afflictua statione futuros/ipsos magis alligatos impeditosque
 ne quid ex eorum que agenda sunt possint agere. Quod hostes clausos habeat
 Euclannus prefectus rhodiorum classis/magis eam sibi displicere sententiam
 ostendit. Quippe quid censeret faciendum dixit/Epyrates rhodios omnia in
 presen tia Epheso mittendam navium partem in Ciliciam censuit/et pataram
 caput gentis in societatem adiungendum/in duas magnas res usui fore/et
 rhodios pacatis circa insulam suam terris totis viribus incumbere in bellum
 belli quod adversus Antiochum sit curari posse. Et eam classemque in Cilicia
 compararetur intercludi: ne polyxenide coniungantur maxime movent sua
 placuit tamen Regillum classe tota euchi ad portum ephesi/ad inferendum
 hominibus terrorem. I. huius cum duabus quinquagenariis romanis et quatuor
 quadrigenis rhodis et duabus apertis. Quod gemyrensis in litam est missus.
 Rhodios prius usque adire et omnia cum his communicare consilia/omnes quas pre-
 tervectus est. Milletas. Myndus/imperata enim fecerunt/Rhodios ut ven-
 tis et simul et ad quam rem missus est. his exposuit. et consilium eos appro-
 bantibus cunctis. Et ad eam quam habebant classem assumptis tribus quadrigenis
 navigat pataram. primo secundis ventis offerebat eos. sperabantque subito ter-
 ror aliquod moturos. **POSTQUE** circa agente vento flucti-
 bus dubis volui coepit. e mare perveerunt quod
 remis ut tenerent terram. Sed neque circa urbem tuta statio erat. nec ante
 hostium portus stare poterant in solo. Aspero mari et nocte imminente preter-
 uecti nocturna/portum/poemay minus diu milium spacio inde distantem petere
 re/naubus ab marina vix tutum: sed alie insuper iminebant ripae: quas
 celeriter oppidam/assumptis regis militibus quos in presidio habebant/ceperunt.
 Adversus quos limus quique erant iniqua et difficilia ad exitum loca. in eos auxi-
 liares et gemyrenorum expeditos iuvenes misit. Hi dum missilibus primo/et adhi-
 sis paucis/levis lacerabatur pugna sustinuerunt tamen certamine/postquam plu-
 res ab urbe effluiebant/etiam omnis multitudo effundebatur/timor incesse-
 rimus ne et auxiliares circumveniret/et naubus etiam ab terra periculi esset.
 Ita non milites soli sed navales etiam socios navium remigum turba quibus quique
 poterat telis armatos in plura eduxit. Tunc quod acceperat pugna fuit/non quod milites
 soli aliquot sed. L. apustius tumultuario proelio occidit. postremo tamen fusi fu-
 gati sunt. Quos ad urbem compulsi. et romani quam haud momenta victoria

ad naues redierunt. Inde in Telesium profecti sunt. qui latere uno eo-Cariam. Alti
Ciliciam contingit/omisso pataram amplius tetandi/rhodij demum dimissi sunt.
Liuus preteruictus asiam/ in greciam trāsiuit. ut conuictis Sapiombus qui tum
circa thessaliam erant/ in italiam transiret. Eumlii portum omittas in Ciliciam
res et liuii profecti in italiam cognouit. quom ipse ab Epheso tempestate repul
sus. in ito incepto Samum uenisset/ turpitudinis temptata frustra patara ee/ pro
fusa/ eo tota classe. et summa bi aggredi urbem statuit. Milletum et cetera ora so
ciorum preteruicti in Baraham et Ierseny/ descensionem ad iacum fecerunt/ ur
bem/ regium tenebat presidium. Agri circa romani hostiliter depopulati sunt.
Missi deinde qui per colloquia principum et magistratum tentarent. animos/ portum
nihil in potestate sua responderunt. ee/ ad oppugnandam urbem ducit. Erant
iacensium exules cum romanis frequentes/ rhodios orare iusserunt. ne urbem vicinam
sibi et cognatam in noxam periret/ liceret/ sibi exilijs nullam aliam causam ee/ qd fide
circa romanos. Eadem vi religionum/ quatuor pulsi sunt tenet eos qui in urbe ma
neant. omni iacensium una mente esse/ ut seruitute regiam effugerent. Rhodij moti
precibus et Eumene eam rege assumpto/ simul duas necessitudines commemorando sunt
obstante regio presidio urbis casus miserando/ peruicerunt. ut oppugnatione abesset
profecti inde patari. Ceterum cum oram assem legissent. Lorima portus est aduersus
rhodum peruenierunt. Ibi in principis sermo primo inter. F. multum secretis oritur
deinde ad aures ipsi. Eumlii peruenit/ abduci ab epheso classem ab suo bello. ut ab
tergo liber relictus hostis/ inter tot propinquas sonantibus urbes omnia spume conari
posset/ Eumlii moueret conatosq. rhodios quom periclitatus esset. vtrina patari
vniuersa classis in portu statare posset. Cum respondissent non posse/ causa nati
omittende rei Samum reduxit naues. **PERIDEM** ^{tempus} _{hyber}

antiochi Seleucis quom per omne
nouum tempus/ exatium in Solide continuisset partim sociis ferendo opem par
tim quos in societatem perlicere non poterat/ depopulando/ transire in sinem regni
Eumenis dum iam procul ab domo cum romanis et rhodis Cilicis maritima op
pugnaret. Instituit. Ad eleam primo hi festis. signis accessit/ deinde omnia op
pugnatione urbis/ agros hostiliter depopulatus/ ad caput anteq. regni per
gamum ducit oppugnandam/ Attalus primo stationibus ante urbem positus/ et
excussatione equitum leuissq. armaturae magis lacebat/ qd sustinebat hostem.
Postremo quem per leuia certamina expertus nulla pte uirum se pare esse
mora moenia se recepisset/ obsideri urbe coepit. **EODEM**

ferme tempore et antiochus ab apamea profectus
Sardibus primo. deinde haud procul Seleucia castris in caput Carycammis statua habuit
cum magno exercitu mixto variis ex gentibus/ plurimum terroris gallos mercede co
ductis/ quatuor milibus erat. Hos paucis admixtos ad peruastandum passim
pergamum agrum milites emisit. Quae postquam Samum sunt migrata/ primo Eumenes

auocatus domesticis bello cum classe Eleam petit. Inde quom profectus fuisset equi-
tu peditumque expeditis praefectio eorum tutus / priusque hostes sentirent aut moue-
rentur pergami contendit. Ibi rursus lenia per excursiones praeha fieri /
coepta / Eumene summe rei discrimen non dubie retractante / paucos post dies
romana rhodique classis ut regi opem ferrent / Eleam mouerunt / Quos ibi ex-
posuisse se copias Elex et tot classes in uno conuenisse portu Antiocho allatum est
et sub idem tempus audiuit consulem cum exercitu iam in macedonia esse / paratque
ad transitu Hellesponti opus esse / tempus venisse ratus priusque terra marique
simul urgeretur / agendum de pace esse / Tumulu quendam aduersus Eleam cas-
tris coepit / Ibi peditu copias omnibus relictis coequitante / coequitauerat ante
rex et tria milia equitu in campos / Sub ipsa Elex moenia descendit / missi
ad iudicatore ad Eumenu se de pace agere / Aemilius Eumene a pergamo accito
adhibitis et rhodis haud aspernari pacem.

E V M E N

E S nec honestum esse dicere eo tempore de
pace agi. nec exitu rei imponi posse / Qui enim inquit aut honeste
inclusi moenibus et obfessi velut leges pacis accipiemus / aut cum rata esset
pax ista / qua sine consule / non ex auctoritate senatus et missi po. romam peger-
imus / Quero cum pace per te facta / rediturus / ne exemplo in italia sit
classis exercitusque deducturus an expectaturus quid deare consilii placeat /
quid senatus ^{consilium} sentiat / aut populus iubeat / Restat ergo ut maneat in asia
et rursus in hyberna copiae reducere / omisso bellibello exhaustant comenati-
bus praebendis sociis / deinde si ita visum sit / his penes quos potestas sit / instan-
remus nouum de integro bellum quod possimus si ex hoc impetu rex nihil prola-
tando remittitur ante hiemem dies uidentibus perferisse / Hec sententia viat res-
ponsum Antiocho est / ante consulis aduentu de pace agi non posse / Antiochus
pace neque tentata / vastatis eleensium primo deinde / pergamenorum agris re-
licto ibi Deleneo filio ad Rannicu hospititer itinere facto / petit agri opulenti
que thebes uocant / campu carmine Homeri nobilitatu / neque alio loco asye-
nator regis militibus parata est praeda / Eodem ad rannicu ut urbi praefectio esset
nauibus circumiecti Eumilius et Eumenes uenerunt.

P E R E O S
dies forte Eleam ex achia mille pedites cum centum
equitibus eliothane omnibus his copias praeposito / accesserunt / quos egressos nauibus
obuia missi ab attalo nocte pergami deduxerunt / Veteram omnes et peritibet
li erant / et ipse dux philopocememis summum tunc omnium grecorum imperatoris discipulus
qui biulu simul ad quiete hominum equorumque et ad uisendas hostium nationes
quibus locis stationibusque accederent reciperentque sese susceperunt / ad iudices fere
collis / in quo posita urbs est / regis succedebant ita libera a tergo populatio erat
nullo ab urbe ne instigationes quidem praecul saularent / exarrente / ne quicquam
impulsi metu se moenibus incluserunt / contemptus eorum et inde negligere.

12
apud regios oritur/no matos/no infrenatos magna pars habebant equos. pau-
cis ad arma et ad ordines relictis: dilapsi ceteri sparserant se toto passim
campo: pars iuueniles hinc lasciviazque/pars uescentes: sub umbra quida
somnosuati. Hec diophanes ex alta urbe pergamo contemplatus arma
sua capere et ad portam presso esse iubet. Ipe attali adit. Et in ano
sibi esse dixit hostium stationes temptare. Egre id permittente attalo. quippe
qui centum equitibus adversus sexcentum mille peditibus cum quatuor milibus
pugnatorum cerneret. porta egressus hand procul statione hostium occasione
operiens confidet. Et qui pergamam erant: amena magis quam audacia credide-
runt esse. et hostes paulisper in eos versi: nihil monere viderunt: nec quod
ex solita negligentia. Insuper etiam eludentes paucitate mutaverunt. Dio-
phanes quietus aliqua diu socios. uelut ad spectaculum modo eductos coti-
nuit. Postquam dilapsos ab ordinibus hostes vidit. peditibus quantum accelerare
possent. sequi iussit. Ipe princeps inter equites cum turma sua quam posset effusissi-
mis habens. clamore ab omnibus simul pedite atque equite sublato rationem hos-
tium improviso inuadit. Non homines solum sed equi etiam territi cum vnicui-
la erupissent trepidationem et tumultum inter suos fecerunt. pauci stabant.
Impavidi equi. eos ipsos non sternere non infrenare. aut ascendere facile
poterant. multo maioremque quam pro numero equitum terrorem Acheis inferentibus.
pedites vero ordinati et preparati. sparsos per negligentiam et semisomnes
prope adorti sunt. Reddissimum fugam per campos facta est. diophanes
secutus effusus quoad ad tutum fuit. magno decore genti acheorum parvo. Spe-
ctauerant e moenibus pergamam non modo viri. sed femine etiam in pre-
sidium urbis redit. Postero die regis compositae magis et ordinatae stationes
vigilantis passibus longius ab urbe posuerunt castra. Et aches eodem fere tem-
pore atque in eundem locum processerunt. per multum intenti utique velut iam futurum
impetum expectant. Postquam hand procul occasu solis redeundi in castra tempus
erat. regis signis collatis abire agmine ad iter magis quam ad pugnam composito
coeperunt. quieuit diophanes quomodo in conspectu erant. deinde in eodem quo
pridie impetu in postremum agmine incurrit. tantumque rursus pavoris et tumultus
maussit ut cum terga cederent. nemo pugnandi causa restiterit. trepi-
dantesque et vix ordine agminis seruantes in castra compulsi sunt. Hec acheo-
rum audacia. Selentium ex agro pergameno monere castra coegit. Antiochus
postquam romanos ad tuendum Andramithecum venisse audiuit. ea quidem urbe
abstinuit. depopulatus agros. et feream inde colomam et Mitilentorum expu-
gnavit. Corcon. et Corlerius et Istodisias et prius et primo impetu capte
sunt. Inde per stratum Sardis. rediit. Selentius in ora maritima perma-
nens. illis terrori erat. aliis presidio.

CLASSIS
romana cum Eumene Rhodiusque iuile

nem pmo/inde retro vnde profecta erat Eleam rediit/Inde phoccam Insula
 petentes. ad Insulam qua Butthum uocant immet. ubi phocensium appulerat
 et quibus ante abstinerent templis signisq. egregie autem exornata Insula erat
 quom hostiliter diripissent. ad ipsam urbem transierunt/Eam diuise in
 se partibus quom oppugnarent. et viderat sine operibus. armis. scalisq. ca
 pi non posse missum ab Antiocho presidii/etru mhu armatoru quom in
 trasset urbem. ex templo oppugnatione omisa. classis ad insulam se recepit
 nihil aliud q. depopulato circa urbem hostiu agro/Inde placuit Eumenem
 domi dimitti et preparati consili atq. exercitu que ad transitu Hellespoti
 opis esset. romanu rhodiu q. classem redire Samu/atq. ibi Instatione esse
 ne polirendos ab Epheso moueret/rex oleam/romani ac rhodii Samu re
 dierunt. Ibi M. Emlus frater pretoris decessit/Rhodii celebratis exequiis
 aduersus classem qua fa ma erat ex Syria venire. xiii. suis nauius edna
 quinquere ad Themane in diarchoru ut ibi Instatione essent profecti sit
 biduo anteq. Eudamus cu classe ab Samo veniret/xiii. ab rhodo naues cum
 panychna profecte/aduersus eandem syriacam classem misse/assuptis na
 uibus quatuor que eandem presidio erant/oppugnatis regis dedala et q.
 dam alia per ea castella obsidione exonerunt. Eudomum confestim exire
 placuit. Adite quoq. hinc sunt ad eam classem qua habant sex opte naues
 profectus cu quantum accelerare possent maturasset ad portu. que Rhodion
 vocant. pgressos consequitur/Inde vno agmine phaselidem cu venisset. op
 timu visu e hostem ibi operiri. In confinio lyrie et pampthie phaselis ep
 prominentis pemptus in altu/conspicitur q. pmi terraru rhodiu a Cilicia peteti
 bus. et procul nauu preberet prospectu/co maxime ut ob un classi hostiu
 essent. electus locus erat/eteru q. non promiderut et loco gram et tempo
 re et tepore anni. mediu em etatis erat/ad hoc in solito odore ingue
 re moarbi/vulgo maxime in reniges coeperut. Cuius pestilentie metu
 profecti. cu preter uehereur pampthiu sinu/ad Eurymedontem amnem ap
 pulsa classe/audiunt a daspendis hostes iam esse. tardius nauigant re
 gn aduerso tempe ethesiaru/quo uelut status fauoni venti essent. Rhodio
 ru due quadremes. quatuor tremeles fiere/regia classis septe et trigini
 ta maiores ferme nauu erant. In quibus tres hepteres. iiii. hexeres. habebat
 preter has x. tremeles erant. et huius ad esse hostes ex specula quadam cog
 nouere. Vtraq. classis postero die luce pma tanq. eo die pugnatu portu
 mouit Et postq. superauere rhodii promontoriu/quod obsida prominet
 in altum ex templo et conspecti ab hostibus sunt. et ipi eos viderunt
A regio sinistro cornu. quod ab alto directu erat Hamal. dextro a
B pollomus purpuratoru unus preerat. et iam in fronte directas
 habebant naues. Rhodii longo agmine veniant. pma pretoria Eudami

17
huius erat. coquebant agmē chariditū/pamphilidā/medicē classi praeerat
Eudamū/postq̃ hostium aciem instructam et paratam ad concurrēdū vidit
et ipse in altum euehitur/et democleus que sequebantur sonantes seriatim
ordinem in frontem dirigere iubet. Ea res primo tumultū praeiuit. Nam
Simenes in alto euectus erat. Ut ordo omnium nauum ad terram explia
ri posset. et festinans ipse propere cum quinque solis nauibus Hamibah occu
rit. Ceteri qui in frontem dirigere iussi erant. non sequebantur extremo
agminis. loci nihil ad terram relictū erat. trepidantibusq̃ inter se his iam
in dextro cornu aduersus Hamibalem pugnabatur. sed momento tempo
ris et nauum virtus. et usus rei maritimae/terrorē omnē rhodis dēpsit.
Nam et in altū celeriter euectae naues/locum post se quoq̃ dementi ad
terram dedere/et si qua concurreret porro cum hostium naue aut proram la
cerabat. aut remos detergebat/aut libero inter ordines discursu preter
uecta. in puppim impetū dabat. Maxime exterruit heptereis regia a
multo minore rhodia naue. vno ictu demersa. itaq̃ iam haud dubie dex
tri cornu hostium in fugam inclinat.

EUDAM
In alto multitudine nauum
VH maxime Hamibah ceteris omnibus longe praeparanter
urgebat. et circūuenisset. in signo sublato ex pretoria naue. quo disper
sam classem in vnu colligi mos erat. omnes que in dextro cornu vi
cerant naues. ad opem ferendam suis concurrissent. tum et Hamibah qui
que circa eū naues erant. capessunt fugam. nec insequi rhodii ex ma
gna parte aegis. et ob id celerius fessis remigibus potuerunt. cum in
alto ubi subsisterant. cibo reficerent vires/contemplatis Eudamū hostes
claudas et mutilatas naues apertis nauibus remulco trahentes. xx. pau
lo amplius integras abscedentes. et turri pretoriae nauis/silencio facto ex
urgite inquit. et egregium spectaculum capessite oculis. Consurgere om
nes contemplatq̃ expugnationem. fugāq̃ hostium prope omnes vna uoce
ut sequerentur exclamauerunt. Ipse Eudamū multis ictibus vulnerata na
uis erat. Pamphilidam et Chariditū insequi quoadpaterent tutū. iussit. Ali
quidū secuti sunt. postq̃ terre appropinquabat Hamibah. veriti ne includerē
tur. vento in hostium ora ad Eudamū reuersi. Heptereim captam/que pri
mo concursu icta erat. Egre phaselidem pertinuerunt. Inde rhodii nō
tam victoria leti. q̃ alius alium accusantes/quod cum potuissent. non omnes sub
mersa aut capta classis hostium foret. redierunt. Hamibah ictus vno pretio
aduerso. ne tunc quidem preteruehi hanc audebat. cum coniugi regie veteris et
classi. q̃ primū ciperet. et ne id ei facere liberū esset. Rhodii chariditū cum
xx. nauibus rostratis ad pataram et. Megistem portū miserunt. Eudamūq̃
cum septem nauibus maximis ex ea classe cum praefuerat. Samū redire

ad romanos nasserunt. quantū consilio. quantū auctē valeret compelleret ro-
manos. ad pataram expugnandam. Magnā romanis leticiam prius victorijs
nūtijs. deinde aduentus attulit rhodiorū. et apparebat si rhodis ea cura de-
nipta esset. vacuos eos tuta eius regionis maria prestaturos. Sed profectus
Antiochi ab Sardibus ne opprimerentur vrbes maritimę abscedere. custodia
Ionię atq; eolids prohibuerunt. Pamphilidam cū quatuor naubus tectis ad
eam classē. quę circum pataram erat miserunt. Antiochus nō ciuitatū modo
quę circa se erant continebat presidia. sed ad prusiam Bythinę regē mi-
serat legatos. litterasq; quibus transitū in asiam rōnorū increpabat. venire
eos ad omnia regna tollenda. ut nullū usq; orbis terrarum nisi romanū im-
perū esset. philippum et Onabim expugnatos se terciū peti ut quisq; pri-
mus ab oppō sit. per omnes ueluti continens incendū peruasurū. ab se gra-
dini. in Bythinā fore. quando Eumenes in voluntariam seruitutē cōcessisset.
Hīs motum prusiam in hīs Scipionis consulis. sed etiam fratris. Africam ma-
gis a suspitione talī auerterunt. Qui pter consuetudinē pēpetuam. P. R.
Augedi omī honore regū sociū maiestatem domesticas ipē exemplis. prusiam
ad promouendam amicitiam suam compulit. regulos se acceptos in fidem his
panię reges reliquisse. Uasissam non in patrio modo locasse regno. sed in
Syphacis. a quo ante expulsus fuisset. regnū imposuisse. et esse eū nō a frige modo
regni longe opulentissimū. sed toto in orbe terrarum. cuius in regū uel maiest-
tate uel uiribus parem. per philippū et onabim hostes bello superatos. ab. T.
Quintio tamen in regno relictos. philippo quidem anno priore etiā stipen-
dium remissum. et filium obsidem redditum. et quasdam ciuitates extra
macedoniam. patientibus romanis imperatoribus. recepisse. cū in eadē dig-
nitate et onabim futurū fuisset. nisi cū suis pniū furor. deinde fraud cū
Etolorum absumpsisset. Maxime confirmatus est animus regis. postq; ad eū
T. huius qui pctor ante classē prefuerat legatis ab roma uenit. et docuit
quanto et spes victorię certior romanis q; ab antiocho. et amicitia sanctior fir-
miorq; apud rōnos futura esset. **ANTIOCHVS**
postq; a spe societatis prusie de-
cidit. Ephesum a Sardibus ē profectus ad classē. quę per aliquot menses
instructa ac parata fuerat. uisendam magis quā terrestribus copiis exātū
romanū et duos Scipiones imperatores uidebat sustineri. non posse. q; q;
res naualis ipsa per se aut tentata sibi unq; felicit. aut tunc magnę fi-
ducie et certe esset. erat tamen momētū in ptesentia spes. quod etiā ma-
gnam partem rhodię classis circa pataram esse. et Eumēnē regem cū oib;
naubus suis consiliū obuiam in Hellespontū profectū audierat. aliquid esse. p;
flabat animos classis rhodia ad Samū per occasiōē fraudis preparatam
obsēpta. Hīs fecit polyxenda cū classe ad tentandam omī moda certauit

75

fortunam misso ipse copias ad litum ducit. id oppidum Colophonum mari immi-
 nens. Abest vetere Colophone duo ferme milia passuum/et ipsam urbem
 sue potestatis esse volebat. ades propinqua Ephesens nihil terra marique age-
 ret. quod non subiectum oculis Colophonorum/ ac per eos notum ex templo ro-
 manis esset. quos audita obsidione non dubitabat ad opem sociis urbi se-
 rendam classem a Samio moturos. Ea occasione Polyxenodam ad rem gere-
 dam fore. Igitur urbem operibus oppugnare aggressus/ et ad mare pariter
 duabus partibus munitionibus deductis/ utriusque vineas et aggerem muro in-
 ixit et testudinibus arictes adinovit. quibus territi malis. Colophonum ora-
 tores Samium ad. L. Emiliu fidem pretoris pro. Q. romam implorantes mi-
 serunt/ Emiliu et Sami regis diu mora offendebat/ nihilominus opina-
 tem quod Polyxenodam bis ne quicquam a se provocatum potestatem pugne
 facturum esset/ Et tunc existimabat Eumens classem adiuuare Consulem ad
 transiendas in assam legiones se Colophonis obsesse auxilio incertum sine
 habitura alligati. **EVOAHVS** Rhodius
 qui et temerariis in Hellespontum cunctis instare et dicere/ quanto facius
 esse vel socios obsidione eximere. vel victam iam semel classem iterum vin-
 cere. totamque maris possessionem eripere/ quam desertis sociis tradita. An-
 tiocho. Quia tercia marique in Hellespontum ubi satis esset Eumens classis a
 sua parte belli discedere/ profecti a Samio ad petendos comعات consue-
 tis iam omnibus chion parabant transire/ Id erat horreum Romanis eoque om-
 nes ex Italia missae onerarie dirigebant cursum/ circumiecti ab urbe aduer-
 sa insule obiecta apulorum/ ad chion et Erythras sunt. cum pararent transire
 litteris certior fit pretor frumenti vini magnam chion ex Italia venisse vi-
 ni portantes naues tempestatibus retentas esse. Simul allatum est. socios re-
 gis classi benigne comعات tribuisse. Quinque milia vasorum vini esse/ tenui
 ex medio cursu classem repente auertit. Aut uolentibus his usum comعات
 parato in hostibus aut ipsos pro hostibus habiturus/ quem direxissent ad ter-
 ram proras. quindecim ferme eis naues circa Alonesu apparuerunt/ quas primo
 ante regia pretor esse ratus institit sequi/ apparuit deinde per piraticos ce-
 lores et lembos esse chion maritimum oram depopulari cum omnis generis
 da reuertentes. postquam ex alto videre classem insigam reuertentem. et celeritate
 superabat leuoribus et ob id subrefactis nauibus/ et propiores terre erant/ itaque
 priusquam appropinquaret classis immonensium perfugerunt. unde se portu ratus ab-
 fractum naues ignarus loci sequebatur pretor. **MIONES**
SVS promontorium inter tenui Sami
 est ipse collis est in medio metes in altum cacumen a fundo sa-
 tis lato fatigatus a continenti arctae semite aditu habens/ a mari rupes exaltat

fluctibus superclaudunt: ita ut quibusdam locis superpendencia saxa plus in altum
q̄ que in statione sunt naues promineant: circa ea appropinquare nō aude
naues: ne sub ritu superstantiā rupibus piratarū essent: diem timere. Tandē
sub noctem incepto vāno cū abstulissent. tēum postero die accēdere et in
portu quā tēgo urbis est: gerēficiū ip̄i appellant: manibus constitutis p̄
torā depopulandū circa urbem agrū milites misit. Tē cū in oculis popu
lacio esset. oratores om̄i infilis et velamentis ad romanū miserunt: quibus
purgantibus ciuitatem omnis facti dictiq; hostis aduersus romanos et in
misit eos cū cōmeatu classem hostium arguit. et quantū bini polyxemidē
promississent: quō si eadem romane ^{uēbis} classi darent: renouaturū se a popu
lacione militem: si minus pro hostibus habiturū eos. Hoc tam triste respo
sum cū retulissent legati. uocatur in contionē a magistratibus populis: et
quid agerent consultarent: eo forte die polyxemidos cū regis classe a
Colophone profectus postq̄ mouisse a Samio romanos audiuit. et admo
nens piratas persecutos: teiorū agrū populari: naues in Gerestio
portu stare: ip̄e aduersus monessū: macrū. nautiā vocant: anchoras
portu occulto iecat: Inde ex p̄mquo explorans quid hostes agerent p̄
mo in magna spe fuit: quēadmodum rhodiā classem ad Samū circūfessā
ad exitum faucibus portus expugnasset: sit et romanam expugnaturū.
Nec est dissimilis natura loci: promontoris cōiunctis inter se: ita claudū
portus. ut vix due simul inde naues possint exire: Inde nocte occu
pare fauces polyxemidas in aīo hēbat: et deinde naubus ad promontoriū
astantibus qui ab utroq; eorū in latera exeunū nauium pugnarent: et ex
cetera classe sicut ad panormū fecerat armatis: in litore expositis terrama
riq; simul hostes opprimeret: q̄ nō vānū ei consiliū fuisse nisi cū Tei fa
cturos se imparata promississent ad occupandos cōmeatus aptius visū ēet
romans in eum portū qui ante urbem ē: classem transire: dicat. Et eu
dammis Rhodius vicinū alterius portus ostendisse: cum forte due naues etiā
arcto hostio implicitos remos fregissent: et inter alia id q̄ mouit pretorē
ut traduceret classem quod a terra p̄culū erat. Haud procul inde Antio
cho statua habente: traducta classe ad urbem ignaris om̄ibus egressi mi
lites naueq; sunt ad cōmeatus et binū maxime diuidendū in naues. Tum
medis forte dici agrestis quidam ad pretorem ductus nūtiat. Alterū iam
diem classem stare ante insulam macrū: et paulo ante visas quasdam mo
ueri t̄q̄ ad profectiōem naues: re subita perculsis pretor: tribunes ca
nere iubet: ut si qui p̄ agros palati essent: redirent: tribunos i iube mī
tit ad cogendos milites nautasq; in naues: haud secus q̄ in repentino mē
dio aut capta urbe trepidatur: alius in urbem currentibus ad suos reuo
candos: alius ex urbe naues cursū repetentibus: incertisq; clamoribus: quibus

ipsis tube obtreperent/turbatis Imperiis/tandem ad naues concursu est et vix
sua quisque noscere aut adire pre tumultu poterat trepidatimque in piculo et
in terra et in mari foret in partibus dimissis Emilius qui pretoria naue p
miu se portu in altum eiecit exoptans in sequenti suo quaque ordine in
fronte instruxisset Eudamius rhodiaque classis submississent ad terram: ut
sine trepidatione considerent et ut queque parata esset/exiret nauis ita et
exphiere ordinem/prius in conspectu pretoris et coactum agmen ab Rhodis
et instructaque acies velut cernerent regies in altu processit.

ER Monessum et corici promontoriu erat. cu hoste **INT**
conspexere et regia classis binis in ordinem naubus longo ag
mine veniens et ipam autem aduersam exphierunt/leno tantu euecta
cornu ut amplecti et circuire dextru cornu romanoru posset. quod ubi Eu
danius qui agmen coquebat non posse equare ordinem romanos et tu
non circuire id ab dextro cornu concitat naues. Erant et rhodie longe om
nium celerissime tota classe equatoque cornu pretorie nauis in qua poli
xeridas erat sua obiecit/lam totis simul classibus ab omni parte pugna co
secta erat ab romans. lxxx. naues pugnabant ex quibus rhodie due et
xx. erant hostiu classis vnde. lxxx. nauis erat/maxime forme naues tres
Hexeres habat duas hepteres. robore nauis et virtute militu romani lege
rhodios prestant et rhodie naues agilitate et arte gubernatoru et
scientia remigiu maximo tamen hostibus tenori fuerunt qui ignes pre se
portabant. et quod vnu his ad parmonnon circiuectis/saluti fuerat. Id
tu maxime momentu ad victoriam fuit Nam metu ignis auerse regie
naues ne prope concurrerent cu deducissent neque ipse ferire postere
hostem poterant et obliquas serpas ad ictus prebebant et neque concurre
rant obruebantur infuso igne/magisque ad incendiu quam ad phiu trepida
bant.

P**L****V****R****I****M****V****H** nam que solet
virtus in bello
valuit mediam namque aciem hostiu romanu cu irrupissit circiuecti ab tei
go pugnantibus aduersus rhodios regis sese obiecit momentoque teporis
et media acies Antiochi et leno cornu circiuecte naues mergebant dex
tra pars integra socioru magis clade quam suo prelio terrebantur/Ceteru post
quam alias circiuectas pretoriam nauem polixemide relictis sociis vela da
tem videre sublati raptim dolomibus/ephesum petunt fuga/xliij. na
uibus in ea pugna amissis quaru de centris capte in potestate hostiu ve
nerunt cetera incense aut demerse. Romanorum due naues fracte sue
uulnerate aliquot Rhodia vna capta/memorabili casu. Nam cu rostro percu
sisset Sidoniam nauem in anchora ictu ipso excussa naue sua vincto dente velut
manu ferrea injecta alligauit alterius proram inde tumultu inuecto cu diuelli

se ab hoste cupientes inhiberent rhodum tractatu ancorali et impliciti remis
laus alteri deterfit debilitate ea ipsa que ita coheserat naus coepit hoc
maxime modo ad inuicissim nauali prelio pugnati est. **QVO**
detrutus Antiochus quia possessione maris pulsus longinqu
tueri diffidebat se posse/presidium ab hysmachia ne opprimeret. ibi ab ro
manis. deduci paruo ut res ipsa postea docuit concho iussit. Non em tueri
solum hysmachiam a pmo impetu romanoru facile erat sed etia obsidione
tota hieme tollerare/et obsidentes quoq ad ultimam inopiam adduce te
tendo tempus. et interim spes pacis per occasionem teptare. Non hysmach
am tm hostibus tradidit postaduersam naualem pugnam. sed etia Colepto
his obsidione abscessit Et Sardis recepit se. atq inde Cappadociam et ad an
aratem. qui auxilia accerferent. et quonq alio poterat ad contrahendas co
pias in vni iam conchui. ut acie dimicaret. hinc iussit. Regillus em
luis post nauale victoriam pfectus e ephesi. directis ante portu nauibus.
cu confessionem concessi maris ultimam hostis expressisset. chui quo ante na
uale proelii cursu cursu a samio intendebat. nauigat. Ibi naues in proe
lio quassatas cum reserisset. L. Emiliu Scaurum cu .xxx. nauibus Hellespon
tum ad exercitiu transiendu misit. Rhodios parte prede et spolis nana
libus decoratos domu redire iubet. Rhodi nupigre preuenter ad transi
endas copias consiliis iere. atq eo pmo summi ^{officio} cum demum rhodu redire.

CLASSIS Romana ab chio phociam traiecit in
sinu maris ihmo posita. Hec urbs ob
longa forma duu milium et quingentoru passiuu spacium amplectitur. tot
deinde ex utraq parte in artiore rem vehit cinctu lanptera ipi appellant
mille et ducentes passus ibi latitudo patet. Inde lingua in altu mille pas
suu excurrent. mediu fere sinu uelut nota distinguit. Vbi coheret fan
cibus angustis duos in utramq regionem versos portus tutissimos habet.
qui in meridiem uergit. nausiathemon ab re appellatur. quia ingreditur bi
nauu capit. Alter proprie ipm lanptera e. hos portus tutissimos quem
occupasset romana classis/priusq. aut scalis aut operibus moenia aggredi
retur. mittendos censuit pteor. qui magistratuu principu animos tentarent
portu obstinatos uidit. duobus simul locis oppugnare e adortus. Altera pars
infrequens hedisiciis erat. templa deum aliquantum tenebant loci. Ea prius
arcte admoto quarete muros. tueresq. coepit. deinde cu eo multitudo oc
curreret ad defendendum altera parte quoq admotus aries etiam utriq
peruebantur muri. ad quoru casum quem impetu remam milites per
ipsam stragem mueru facerent. alii scalis etiam ascensu in muros tene
rent. adeo obstinate restiterunt oppidum ut facile apparet plus in animis
et virtute q in mueribus auehi esse. Quatuor ergo periculo militu pteor

receptum cum iussit ne obiceret incautos furcibus desperatione ac rabie, di-
 repto pho. ne tū quidem ad quietem uersi. sed undiq; omnes ad minnenda
 et obmolenda querimus stāta erant. concurrerunt. Hinc operi intentis su-
 peruenit. Q. Antonius a pretore missis qui castigata pertinacia eorum
 maiorem curam romanis q̄ illis ostenderet esse. ut in perniciem dūbis pig-
 naretur si absistere furore uellent potestatem is dare eadem condicione
 qua prius. C. lunus in fidem demissent se tradendi. Hec quom audiss-
 ent quinq; dierū spaciū ad deliberandū capto. tentata Interim spe aux-
 ilii ab antiocho postq; legati missi ab rege nihil in eo p̄sidiū esse retu-
 lerant. tum portas aperuerunt. pacti ne quid hostiliter paterent. cū
 signa in urbem referrentur. et promississet p̄tor parci deditis uelle. Clamor
 undiq; sublati est. indignū faciunt esse phocenses nūq; fidos socios. sep̄
 infestos hostes impune eludere. Ab hac uoce. uelut signo a pretore dato
 ad diripiendū urbem passim discurrunt. Emilius p̄mo resistere et reuocā
 dicendo captas non deditas diripi urbes. sed in his tamē Imperatoris.
 nō nullū arbitriū esse. postq; ira et auaricia Imperiū potētiōra erant pri-
 uis per urbem missis. liberos omnes in forū ad se uenire iubet. ne
 uidarentur et omnibus que ip̄i potestatis erant fides constitit pretoris
 urbem agroq; et suas leges his restituit. Et quā iā hiems appetebat phoge
 portus ad hibernandum classi delegit. **P E R** idem fere tempus
 consiliū transgresso Emiliū. maromtharū q̄ fines mīa-
 tur. victam regiam classem. ad Ationessum relictāq; p̄sidio lysimachia
 esse. Id multo q̄ de naniā victoria letius fuit. Atq; postq; conuenerūt. re-
 fertaq; omnū rerū cōmēatibus uelut in aduentū exercitus p̄paratis
 eos coepit. ubi inopiam ultimā laboremq; in obsidenda uibe proposu-
 rant. Ibi paucos dies statua habuere impedimenta. Egnq; ut cōsequerent.
 qui passim per thracie castella fessi morbo. ac longitudine uie relictū erant
 receptis omnibus. ingressi rursus iter per cheroneissum Hellespontum per-
 uenerunt. ubi cura omnibus regis Eunemi ad traiciendū p̄paratis uelut
 in pacato litore nullo prohibente. alii alio delatis manibus sine tumultu tra-
 iere. **E A V E R O** res romani. uixt animos cō-
 cessam sibi transire cōtentibus tum
 in Asiam quā rem magni certaminis futuram crediderant. Statua de-
 inde ad Hellespontū aliq̄dū habuerunt. quā dies forte quibus ancilia in-
 uentur religiosi ad iter inciderant. Idem dies Scipionem propiore etiā
 religione quā salū erat. deuixerat ab exatū. causaq; et ip̄e mori erat
 dum consequeret. Per eos forte dies. legatus ab antiocho in castra bene-
 rat bigantius Heracides. de pace offerens mandataq; pignabile fo-
 re. magnā ei spem attulit. mora et ciuitatis romanorū. quos simul Asiam

attigissent effuso agnunt ad castra regia riuos crediderat statim tamen ne pu-
 con. adire p. Sapiorem. Et ita mandatu ab rege erat. In comacina spem
 habebat. Preterq et magnitudo animi et facies glorie placabilem eu mari-
 me faciebat. notuq erat gentibus. qui victor ille in hispania qui deinde in
 africa fuisset etiam q filius eius captus in potestate regis erat. Is ubi et qua-
 do et quo casu captus sit sicut pleraq alia pariq inter auctores constat. Alii
 principio belli a chalcide oricu petentem circuuentu ab regis nautis tra-
 dunt. Alii postq in asiam transiu est. cu turma fregehana missum explorat-
 um ad regia castra effuso obuiam equitatu eu reciperet sese in eo tumultu
 dilapso equo cu duobus equitibus oppsim. ita ad regem deductu esse. Illud
 satis constat si pax cu populo ro maneret hospitioq priuati regi cu de-
 promissis esset neq liberalius neq benignius haberi cohiq adolescentem
 q cuius est potuisse ob hec cu aduentu p. Sapioris legatus expectasset ubi
 is venit consulem adit petiq ut mandata audiret. aduocato frequen-
 tatio. legati uerba sunt audita. **I** S mulis ante legationibus ne qd
 ultro utraq de pace missis eam ipa fiducia impetrandi sibi ee dix-
 it q priores legati impetrassent. Smyrna eni et lapidum et alexandria troa-
 dem et hysmachiam i europa iactatas in illis disceptationibus esse quaru h-
 smachia esset regis nequid in europa habere eu dicerent. casque in asia
 sunt ciuitates tradere paratu esse. Et si quas alias romam que suaru partium
 fuerunt vindicare ab imperio regio uelint impense quoq in bellu facte pau-
 son dimidiam regem prestatu populo ro. Hec conditiones erant pa-
 cis. Reliqua oratio fuit ut memor reru humanaru et sue fortune mode-
 rarent et aliena ne uiguerent finirent europa imperiu. id quoq inmensu
 esse parari singula acquirendo facilius potuisse q vniuersa tenuisse et te-
 neri posse. Qd si asie q partem aliq abstrahere uelint diuimodo no du-
 bus simit vni suu temperantia. romana cupiditate. pacis et concordie
 causa regem passuru. **E** Aque legato magna ad pacem impetrandam uide-
 bantur parua romani vi. **I** sa et impensam que in bello facta esset. pre-
 stare regem equi censabant. cuius culpa bellu exequatu esset. et non solum modo
 neq solide deduci debere regia presidia. sed sicut grecia eis libera esset itaque
 in asia sint omnes. liberi urbes. id aliter fieri no posse q ut eis montem
 thurum possessione Antiochus asie cedat. **LEGAT**
V S postq nihil equi in consilio im-
 petrare se censabat priuati. sic eni imperatu erat. p. Sapioris
 tentare animu est conatus. Omnium pmi ei filiu sine preao reddituru reges
 dixit. deinde ignarus et animi uescius Sapioris et moris romam auri pon-
 dus ingens e polliatus. et noie hui regio excepto societatem omnis regni si
 per eum pacem impetrasset. **ADEI** Sapiore p romanos omnes.

70
 p me ad quem tunc eius missis es ignoras. minus miror. cum te fortuna eius
 a quo venis ignorare cernat. / Lysimachia tenenda erat. ne chersonesum in
 trarem. Aut Hellespontum obsistendum. ne in Asiam transiremus. si pace
 a sollicitis de belli eventu petitiuri es. / Concesso vo in Asiam transitu. non
 solum freme. sed etiam iugo accepto. que disceptatio ex equo cum imperio pa
 ciendum sit. relicta est. Ego ex munificentia regia in proximum domum filium
 habeo. / Alijs deos precor. ne unquam fortuna mea egeat. / Annus certe non
 egebit. pro tanto in me munere gratum in se me esse sentiet. si privata
 gratiam pro privato beneficio desiderat. / Sed publice nec habeo quicquam ab illo
 nec dabo quod in presentia dare possim. fidele consilium est. / Abi mita me
 is verbis bello abstat. pacis conditionem nullam recuset. / Nihil ea mouerit
 regem. tutam fore belli Asiam. rati. quando perinde ac victoriam sibi leges
 dicerentur. / Obmissa igitur in presentia mentione pacis. totam curam in
 belli apparatus intendit. / Consilium omnibus preparatis ad proposita exequen
 da. cum ex satius monisset. Dardanium. deinde roethen. utriusque civitatem
 obuiam effusam venit. Inde. Ilium processit. castrisque in campo qui est subie
 ctus moenibus. positis in urbem atque cum ascendisset. sacrificavit. mynetum
 praefixi arcis. et Iliensibus in nouo rerum verborum honore ab se oriundos
 venos. presentibus et remis letis origine sua. inde profectus sextis castris
 ad caput cayci amnis peruenit. / Eo omnes et rex Eumenes conatus p
 mo ab Hellesponto reducere classem in Hyberna Eleam. aduersis deinde
 ventis cum aliquot deinde diebus superare rethen promontorium non potu
 isset. in terram egressus. ne decisset principis rerum. quia proximum fuit
 in castra romana. cum parua manu contendit. ex castris pergamum remissus
 ad comitatus expediendos. tradito fumento quibus huserat. consilium in eade
 statua rediit. Inde plurimum dierum preparatis cibariis et conchium erat ire ad ho
 stem primum hyemis opprimeret. **R E G I A** castra circa Tiaty
 ram erant. / Vbi cum audisset Antiochus p. Scipione
 egrum Eleam delatum. legatos qui filium ad eum redirent. misit non ad
 solo patrio gratum munus. sed corpori quoque salubre gaudium fuit. faciatumque tan
 dem complexu sibi. / renuntiat inquit gratias regi me agere referre gratiam
 aham nunc non posse. quod ut suadeam. in artem ante non descendat. quod ut cas
 tra me rediit audierit. quinque. lx. milia pedum plus. xii. milia equum animos
 Interdum ad spem certaminis faciebant. motus in Antiochus tanti auctoritate
 viri in quo atque ad incertos belli eventus. omnis fortuna posuerat subsidia
 recepit se transgressus phrygiam arane. circa que Magnesian que ad Syphilum
 est posuit castra. / Et ne diu distrahere tempus uellet. munimenta romanum
 tentarent. fossam sex cubitis altam. xii. latam. cum duxisset et duplex vallum
 posuit. circumdedit. interiore labro murum cum turribus crebris obiecit. / Unde

facile. arceri transire hostis posse posset.

circa trutinam regem esse natus continuus

stineribus quinto die ad Khetani campum descendit. Inde quom profectum

audisset. secutus vestigia circa phrygiū amnem quatuor milia ab hoste po

suit castra. Eo mille ferme equites maxima pars Gallo greci erant. et

date quidam aliarū gentiū sagittariū equites intermissi tumultuose am

ne tracto. instigationes impetū fecerunt. primo turbaucrunt incompósitos.

deinde quom longius certamen fieret. romanorū ex propinquo castris fa

cile subsidio cresceret numerus. regni feli. iam et plures nō sistentes vi

cipere se conati circa ripam flūmīs prussū amnem ingrederent. ab hosti

tibus tergo aliquot interfecti sunt. Bidui deinde silentiū fuit. nentis dū

gredientibus amnem. Tercio post die romani omnes. transgressi. simul st.

et duo milia fere et quingentos passis. ab hoste. posuerunt castra. et me

tantibus et munimēdo occupatis. tria milia delecta equitū peditiq. regioz

magno terrore ac tumultu aduenerunt. Aliquanto pauciores qui in statione

erant. duo tamen milia per se nullo munimento castrorū milite aduocato

et primo equū prochiū sustinuerunt. et crescente certamine pepulerūt hos

centū ex his occis. centū ferme captis. per quatrīdū insequens. instructe utiq.

adit. prouallo rettere. Quinto die romani processerunt in mediū campi. Antio

chus nihil promouit signa ita ut extremi minus mille pedes ab uallo abessent.

CONSUL postq. detrectari certamen vidit postero

die in consiliū aduocauit quid sibi facie

dū esset si Antiochus pugnandi copiam nō faceret. instare hiemen. aut

sibi pellibus habendos milites fore. aut si concedere hibernia uellet differēdiū

esse in estate bellum. nullū hostem. unq. romani romani eque contēpserūt

condamnatū undiq. ē duceret ex tēplo et uteretur ardore militū. qui tāq.

non pugnandū cū tot milibus hominū. sed par numerus pecorū trucidandū

esset per fossas. p uallū castra inuadere parati erant. si in prochiū hostis. no

ceiret. Et. dormitus. ad explorandū iter. et qua parte adiri hostiū uallū

potuisset missis. Postq. omnia certa retulit. postero die propius castra adin

ueni placuit. Tercio signa in mediū campi prolata et instuī acies coepta ē

Hec Antiochus. Ultra teiguerandū ratus. ne et suoz animos minueret

detrectando certamen. et hostium spem augeret. et ipē copias eduxit.

tanti progressus a castris. ut dimicaturū appareret.

ROMA Atq. unus prope forme fuit et hominū et

Armorū genere. due legiones romane due socii ac latini nota

erant. quia milia et quadrigenas singuli habebant. romani mediā acie. co

mulatini tenuerunt. haratorum pma signa. deinde pnpū erant. Triarii

postremos claudabant. ex hanc ueluti iustam aciem. A parte dextra consul

74
Aethiopi ceterisq; mixtos auxiliares. Eumenes tria milia ferme pedum eq
uata fronte instruxit. Ultra eos equiti minus tria milia apposuit. Ex quibus Eu
menes nonnigenta reliquis omnis romani equitatus erat. Extremos thalis
et cretensis quingentoru ubiq; numeru explebant. natius leni cornu non
tuebatur talibus auxiliis. quia flumen ab ea parte ripe que de rupte clande
bant. quatuor tamen inde turme equitu appositae. hec summa copiaru erat
romanis. et duo milia imperoru macedonu thraciq; qui voluntate secuti
erant. presidio castris relictis sunt. sedeci elephantos post triarios in sub
sidio locauerunt. ne preterq; multitudinem q; regionu elephantoru. Erant
autem quatuor et. l. sustinere non videbant. posse. nec pari quidem nu
mero ludicis a frui resistunt. siue quia magnitudine longe em illi p
siue quia robore animoru vincuntur.

REGIA ^{acies varia}
^{armos auxil}
maxis multis gentibus dissimilitudine. **REGIA** ^{acies varia}
exq; erat. x. et sex milia pedum. more macedonu armati fuere. qui pha
langite appellabantur. Hec media acies fuit in fronte in x. partes diuisa
partes eas interpositis binis elephantis distinguebat. a fronte introitus in
duos et triginta ordines armatoru acies ^{specie} patebat. Hoc et in regis copiis
roboris erat. et perinde tum alia ^{specie} tum emmetibus tm inter armatos
elephantis magnu terrorem prebebant. fugentes ipi erant. Addebant
speciem frontalia. et criste. et tergo impositae turre. turribusq; superantes
preter rectorem quaterm armati ad latius dextru phalangitaru. tres et
quingentos gallogrecoru pedites apposuit. His tria milia pedum loricatoru
catafractos ipi appellant. aduixit. Addita his ala mille ferme militu equitu
hoc gnumeam vocabant. et mediu erant viri lecti. et eiusde regionis mix
ti multarum gentium equites continentes. His grex. xbi elephantoru op
positus in subsidio. ab eadem parte paulo prorupto cornu regia cohor
erat. Argyraspides. a gne armatoru appellabantur. dace. de mq; equites sa
gittariorum mille et ducenti. quom leuis armatura trium milu. pari ferme
numero. pars cretenses pars Tralles. duo milia. et ducenti missi sagitta
ris aduicti erant. extremu cornu clandeabant. et quatuor milia mixti om
nidiores. et Elime sagittarij a leno cornu phalangitis aduicti erant. Gal
logri pedites mille et quingenti. similiter his armati duo milia Capadoci
ab Ariarate missa regi. inde auxiliares mixti omnium generu duo milia et
l. cc. et tria milia catafractoru equitu. et mille alij equites. Regia hala le
uoribus tegumetis suis. equozq; alio hand dissimili habitu. Viri pleriq;
erant phrygiis et lydis immixti. Ante hunc. equitatu falcate quader
ge et cameli. quos appellant dromadas. his insidebant Arabes Sagittarij
gladiis temies habentes. longos quatuor cubita. ut ex tanta altitudine co
tingere hostem possent. Inde alia multitudo parci que in dextro cornu

erat pmi tarentini. deinde gallogrecoru equitu duo milia et pugnati.
inde nevetes mille. et eode armati claves et cithes mille et d. et totide an
les. et tria milia Cetratoru/piside erant et panphili et hion tum Cetratoru
et Elymeoz. paria in dextro cornu locatis auxilia. et sedeci elephantu mo
dico intervallo distantes. Rex ipse in dextro cornu erat. Seleni filiu et
Antipatru fratris filiu in leuo proposuit. Media acies tribus pmissa Minioni
et Gexidi et phlippo. mgestro elephantoz nebula crescente matutina di
scuata in nubes caligine dedit. Humor inde ab ansro uelut perfudit omnia.
que nihil ad malu romis. eadem per incommoda regnis erant. Nam et d
semitas lucis in acie modica romanis non adinebat in omnis partes con
spectu. et humor fere toto gram armatu. nihil gladios aut pila habita
bat. regni tam lata acie ne ex medio quidem eoz sua cerni sperere poterat
nec u extremi inter se conspicerent. Humor arcus. fidasq. et iaculoru arma
menta mollierat. falcate quoq. quadrigz. quibus se punitur hostiu ad
em. Antiochus crediderat. in suos terrorem vertit. Armate autem
in hunc maxime modu erant cuspides. circa temone a iugo. x. cubita
extantes uelut cornua habebant. quibus quicqd. lateret. obinu tran
sigerent. Et in extremis iugis/bniz circa eminebant falces. altera equoz. u
go altera inferior in terram deinceps. illa ut quicquid ab latere obiceretur
absunderet. Hec ut prolapsos suberneret. q. contingeret. Item ab axibus ro
tarum utriusq. bniz eodem modo diuerse deligabantur falces. sic ornatas
quadrigas. qui si extreme aut in medio locati forent. per suos agende
erant in pma acie ut ante dictu est locauerat rex.

Q Vbi cumenes uidit haud ignarus pugne et q. **Q** V
Dixit esset auxilii genus si uos paucem magis equis mnt
ut i. in se ierueretur pugna. Cretensil. sagittarios funditoresq. et iaculato
res equitu non comitatos. sed q. maxime posset dispsos occidere subet ex
omnibus simul partibus tela mgeret. Hec uelut pcella partim clamore
aut dissonant. ita continuant equos. ut repente uelut effrenati p usm
in certo cursu ferrentur. quoru impetum et leuis armatura et expediti
funditores et uelox cretensis momento declinabant. et equos instaued
tumultu et pauorem equis canebat. ipsi simul consternatis augebant
clamore et ab alia circumstantiu turba multiplici adiecto. Ita medio inter
duas acies campo exiguntur quadrigz. amotoq. ludibrio tum demu id
iusti proelium signo utriusq. lato concursum est.

R V H **C** E T E
Una illa res uere mox cladis fi
causa. luxuriana em subsidia que pro uno locata e
rant pauore et consternatione quadrigz mnta et ipa in fuga ver
sa. nudarunt omnia usq. ad catasactos equites. ad quos pueni dissipatis

61
subsidiis preuenisset equitatus romus: ne primū quidē impetum pars
corū sustinuerūt. alii fusi sunt. alii propter gravitatem tegumentorū
armorūq; oppressi sunt. totū deinde leuū cornū Inclinauit: et tur
batus auxiliariis. quia inter equites. quos appellant phalangitas erant.
usq; ad mediam aciem terror puenit. Ibi simul perturbati ordines. et
impeditus interuulsū corū. vsus prelongatū hastarū sarissas ma
cedones vocant. intulere signa. rōne legiones et pila perturbatos cō
secere. **INTERPOSITI** quidē ele
phanti militem ro
manū decetabant. assuetum iam ab Africa ^{belis} intare impetū belis ex
transuerso. aut pilis. incessere. aut si propius subire posset. gladio ner
uos incidere. Iam media acies fere omnis a fronte prostrata erat: et
subsidia circū. a tergo cedebantur. cū in parte alia fugā suorū et
prope iam ad ipsa castra puentiū clamorem accipere. Nam anti
ochus a dextro cornū. cū ibi fiducia fluminis. nulla subsidia cerneret.
preter quatuor turmas equitū. et eas dum applicant. sciss. ripam in
dantes. impetū in eam partem cū auxiliis et catasfacto equitatu
fecit: nec a fronte tū instabat. sed circū. a flumine corū. Iam ab late
re urgebat. donec fugati equites primū deinde proximū pediti effusi an
si. ad castra compulsi sunt. pre erat. M. Emilius castus. tr. militū. M. le
pici filius. qui post annos pulcos pontifex maximus. factus est. qua
fugam cernebat. suorū cum presidio omnū occurrit. et stare pmo. de
inde redire in pugnā videbat. paucos et turpē fugā inceperant. in
ne exinde erant in perniciem suam cōcos ruere. in dicto parerent.
postremo dat suis signū ut pmos fugientium cedant turbam in sequē
tū ferro. et vulneribus in hostem redigant. Hic maior timor mino
rem vincit. Anapiti coacti metu pmo constiterunt. deinde et ipi re
dire in pugnā. et Emilius cū suo p̄sidio. Erant autem duo milia fortis
viroz effuse sequente rege. acriter obstitit. et attalus Eumenis frater.
ab dextro cornū. quo leuū hostiū pmo impetu fugati fuerat. ab hinc
tro fugam suorū et tumultū. circa castra vidit in tempore ad. cc. equi
bus aduenit. **ANTIOCHVS** postq; eos
viderat. u
petentes pugnam et aliam et a castris et acie affluentem turbam con
spexit. in fugam vertit equū. Itaq; utroq; cornū victores romani per
acernos corporū. quos in media acie maxime cumlauerant. ubi et
robore fortissimorū viroz. et arma gravitate fugam impedierant. per
gunt ad castra diripienda. Equites pmi omnū Eumenis. deinde et
alii equitatus toto passim campo sequitur hostem. et postremo ut quosq;

adepti sunt. cedunt. ceteris fugientibus maior festus in perimeto quadu-
gis. elephantisque et camelis erat. et sua ipso turba cum scutis ordinibus
veluti exa super alios. alii uerent. in cursu beluarum obtinerent. hi castis
quoque ingens et maior aprie quam in ante cedes est edita. Nam et minor
fuga in castra maxime inclinauit. Et huius fiducia multitudinisque in
fidio erat pertinacius pro uallo pugnarunt. retenti in portis uallosque que
se impetu ipso captiuos crediderant. Romanis postquam tandem properant
ab ira. grauiore. ediderunt. cedem ad quinquaginta milia peditum. et
eo die diebus. equitum tria milia. Et mille et quinquaginta capti. xxb. cum recte
ribus. elephantis. Romanorum aliquot uulnerati sunt. occiderunt non plus.
ccc. peditibus. quatuor et viginti equitibus. Et de Eumenis exitu. quing.
et viginti. et illo quidem die victores direptis hostium castris cum magna pre-
da in sua re. uerterunt. Postero die spoliabant cesorum corpora. et cap-
tiuos contrahabant. Legati ab Thyra et magnesia ab Sipilo ad deden-
das urbes uenerunt. Antiochus cum paucis fugiens in ipso itinere plu-
ribus congregantibus se. modica manu armatorum. media ferme nocte.
Sardis concessit. Inde cum audisset Seleucum filium et quosdam amicorum.
pameam progressos. quarta vigilia cum coniuge. ac filia petitis. pameam. Xe-
nem. trachia custodia urbis. timone. h. die. preposito. quibus spectis. con-
sensu oppidanorum et militum qui in arce erant. legati ad consulem missi
sunt. Sub idem ferme tempus et ab Tralibus et Magnesia que super ue-
andrum est. et ab Epheso ad dedendas urbes uenerunt. Reliquerat e-
phesium polixemidas. auditaque pugna et classi usque ad patram leu. est
proiectus. metu stationis rhodiarum nauium que ab uicinerant in ter-
ram egressis. cum paucis itinere pedestri. Syriam petit. Alie ciuitates
in fidem consilii. ditionemque populi re. sese tradebant. Sardibus iam con-
sil erat. eo et. p. Supio ab Elea cum primu pati labore. vie potuit. uenit.
Sub idem ferme tempus caduceator ab Antiocho per stipionem. consule pe-
tit. impetrantque oratores. mittere liceret regi. paucos post dies
gensis qui prefectus h. die. fuerat. et antipater fratris filius uenerunt.
prius Eumene conuento. quem propter vetera certamina aduersum max-
ime paci credebant esse. et placatore eo sua regis spe. inuento tum p.
stipione. et p. eum consulem adierunt. prebueruntque his potentibus. frequen-
tissimo ad mandata edenda. **NON** tam quid ipsi dicamus in-
quit gensis. quam ut a nobis quera. mus. romani. quo praeulo
expiare errorem regis. patem. ueniamque impetrare a victoribus. possimus. ma-
xime semper animo victis regibus. populisque ignominiosis. quanto maiore id
et placatore animo decet uos facere. in hac victoria. que uos dios. etis.
terrarum fecit. / postus iam aduersis. omnes mortales certaminibus.

haud secus q̄ deos consilere/ et parcere nos generi humano oportet. Jam
anteq̄ legati venirent/ decretū erat quid responderet. respondere affi-
canti placuit. Hic in hunc modū locutus. . . fertur Romam ex his que
in deum immortalū potestate erant. ea habemus que dñ dederunt.
ammos qui nostre mentis sunt/ eosdem in om̄ fortuna gessimus. ger-
imusq; quia neq; eos secunde res extulerunt. nec aduersē immerunt.
Eius rei ut alios omittam. Hāmbalē vestrū uobis darem teneq. nisi uos
ip̄os dare possim. Postq̄ Hellespontū traiecit/ priusq̄ casta regia
priusq̄ aciem videremus cū cōmuni maris et incertis belli euentus esset
de pace uobis agentibus q̄ pares paribus ferebamus conditionibus. cas-
dem m̄cē victores victis ferimus. Europa abstinete asiaq; om̄is cū
thaurū monte est decedite. pro impensis demde in bellū factis. xv.
milia talentū. euboicorū dabis quingenta. presentū duo. tria et quingenta
cū s̄ p̄ ō r̄ pacem comprobauerit/ demde talentū per xv. annos
euuicem quocq; regi reddi. xl. talenta. et q̄ summenti reliquū ex eo qd
pacti debitū est. placet. Hec cū pepigerimus/ nos ficturos. ut pro certo
habeamus erit quidem aliquod p̄gnus si obsides viginti nostro arbitratu da-
bitis. sed m̄q̄ satis liquebit nobis ibi pacem esse populo ro/ ubi Hāmbal est.
Cum ante om̄a deposuimus. Theanem q̄ etolū conatato rem etolici belli
quid et illorū fiducia nos et vestra. illos in nos armant. dedetis. et cū com-
muni. Athamania et chalcidensem phalonē et cubolū. In deteriorē suā pio-
ritas fuerit. stat regū maiestatem difficilis a summo fastigio ad mediū detrahi
q̄ a medijs ad ima precipiat. **CVH** h̄c mandatis ab rege
missi erant legati. ut om̄e pax
Itaq; Romam mitti legatos placuit/ Consul in hiberna exatū Magnesium ad
meandru. et Trallis Ephesi diuisit. Ephesium ad consilem post paucos dies
obsides ab rege adducti sunt/ et legati qui romam irent. venerunt. Eume-
nes quoq; eodem tempe profectus est romam/ quo legati regis secute sunt.
eos leuatiōes om̄i. **DVM** Hec in. Iba gerit
duo fere sub idem tempus cum triumphis p̄es de
provincijs redierunt roma/ Q. M̄micius ex ligurijs. M. Atilius ex eto-
lia auditis varijs rebus gestis. Alumnio negatus est triumphus. Atilio
magno consensu decretus. Iosq; triumphans de rege antiocho et de etolis.
vibem ē inuictus. p̄elati in eo triumpho sunt signa militaria. cc. xxx. et
argenti infecti. tria milia pondo signati te tracinū attici. cx. tria milia Ciro
fori. cc. xlv. uasa argentea celata multa magniq; ponderis fuit. et
supellectilem regiam argenteam. et septem magnificam/ coronas aureas. dona
ciuitatum. senarij. xlv. spolia om̄is generis captiuos. nobiles etolos et regi-
es duces sex et triginta duci. Damocritus etolorū dux paucos ante

hambal dep̄sa at̄oms ab
Anthocho

fortuna pacem faciet rex quia secus
sunt qm̄ facere potuit. si vero

dies cū e carcere nocte effugisset in ripa tyberis constitit custodibus priusq; com-
 phenderetur gladio se transfixit. Milites tū qui sequerentur omni defuerunt.
 Quoquē magnificus et spectaculo et fama rerū triumphus fuit. Huius triumphi in-
 nuit leticiam. Mynutius ex hispania trinit adversa pugna in uispetam du-
 ctus. Emili proconsulis apud oppidū hyonem cū hispanis sex milia de exati
 romano cecidit. ceteros paucos intra vallū compulso. Egre castra de-
 fendisse. ad modū fugientium magnis itineribus in agrū reductis. Hec ex
 hispania mīcata. Ex gallia legatos placentinorū et cremonensium. L. Anicūm
 pretor in senatū introduxit. His querentibus inopiam colonorū aliis belli
 casibus aliis morbo absumptis. quodam tedio acrolam gallos reliquisse colo-
 mas. decrevit senatus ut. C. lelius consul si ei videretur sex milia famula-
 rum conscriberet. que meas colomas diuiderent. Et de. L. Anicūm pretor
 finitimos crearet. ad eos colonos deducendos. Creati. M. Attilius Terentius. L.
 Valerius. p. f. flaccus. L. Valerius. C. filius tippo. laud ita multoq;
 cū id consilium conuictū appeteret tempus. C. lelius consul ex gallia roma-
 redijt. Is non solum ex facto absente sepe con. in supple mentū Cremonie et
 placentie colonos scripsit. sed ut noue colome due in agrū qui borderū fuisse
 ducerent. et retulit. et auctore eo patres censuerunt. Eodem tempe littera
 L. Emili pretoris allate de nauah pugna ad monesiū facta et. L. Scipione
 consulem in asiam exatū traxisse. Victorie nauahis. ergo in diē vni sup-
 plicatio decreta est in alterū diē q exatū romanū tū pmi in asiam
 pqlisset castra. ut ea res prospera. leta cūemret. vicenis maioribus hostis
 in singulas supplicationes sacrificare consul iussit. **INDE**
 filiana comia. magna contentione hīta. M. Emilius
 lepidus petebat. aduersa omniū fama. q putatā diadēm petendi causa. nō con-
 sulto senatus. ut sibi id facē liceret. reliquisset. petebant cū eo M. filius. et
 nobilior et Cn. Manlius. M. Valerius Messalla. filius consul. vni creati
 cū ceteri centurias non expleissent. Ipsi postero die. M. Manliū. lepidū
 deiecit. iam Messalla iacuit. collegam dixit. Pretores exinde facti duo. Q.
 fabius labeo. et pictor flamen quirmalis eo anno in auguratus fuerat. M.
 Scipionius luditanus. L. postumius Albinus. L. plantius ipseus. L. betus
 dices **M. A R C O** filius nobilior et. Cn. Manlius Vol-
 sone **M. A R C O** consilibus Valerius. Anicū auctor.
 est rumore celebrem romē fuisse. et pene pro certo habitū recipiendi
 Scipionis adolescentis causa. Consulem. L. Scipionē. et cū eo p. Africaniū in
 colloquū euocatos regis. et ipsos comprehensos esse. et diatribus captis confestim
 ad castra romana ductum exatū. eaq; expugnata. et deletas omnes copias
 romanorū ēē. ob hoc. etolos subulisse annos. et abmisse imperia facere
 primasq; eorū in macedoniam et dardanos in thraciam ad gducenda

moredis auxilia profectos. Hec qui nuncarent / roma missos esse. A Terentiu var-
ronem et M. claudiu lepidu ab a. cornelio pro praetore / ex Etolia missos esse.
Subterit deinde fabule huius legatos etolos in senatu inter cetera hoc q; interro-
gatos esse unde audissent imperatores. R. in assiam captos ab Antiocho rege
et exatim deletum esse / Etolos respondisse / ab suis legatis / sequi cu consules fue-
runt certiorem factos / minoris huius. quia nemine aliu auctore aliu habeo. neq;
affirmata res mea opinione sit. neq; pro vana praetermissa
legati in senatum introducti cum et causa eos sua et fortuna
constitendo seu culpa seu errori venia simplices / petere cisi et beneficiis in rep.
et prope exprobrantes virtutem suam in philippi bello et offenderunt aures
in solennia sermonis / et eo vetera et oblitterata repetendo rem adduxerunt
ut haud paulo plurimu malefactoru gentis. q; beneficioru memoriam subiret an-
mos patrum. et quibus misericordia opus fuerat / nam et oculu irritarent in-
terrogati ab uno Senatore an permitterent arbitriu de se po. Ro. deinde
ab altero / habituri ne eosdem quos po. Ro. socios et hostes essent. nihiladea
respondentes egredi ex templo nisi sunt / Conclamatu ab universo. deinde
prope senatu. est totos adhuc Antiochi Etolos esse / et ex ea unica spe
pendere animos eorum itaq; non bellum haud dubis hominis gerendi per-
domandosq; feroces animos esse. Illa ead res accendit. quia et ipso tempe
quo pacem ab romanis peterent dolopie atq; aethananie bellu inferebant
Senatus consultum in M. attiliu sententiam qui Antiochum Etolosq; demerat.
factum est ut Etoli eo die uiberentur proficisci ab urbe. et intra quattuordecimuq;
diem italia excedere. A. Terentius Varro ad custodiendu iter eoru missus de-
mittitq; si qua deinde legatio ex Etolis nisi pmissu imperatoris. qui eam pro-
uinciam obtineret / et cu legato ro. venisset roma pro hostibus omnes futuros.
ita dimissi Etoli.
D E promissis deinde consules retulerunt sortiri eos
Etolam et Asiam qui Asiam sortitus esset exercitu ei que. l. Sa-
pio haberet est decretus / et in eum / supplementu quatuor milia peditu roma-
noru quingenti equites et sociorum ac latinu nois sex milia peditu cete. q;
tes hys copis bellu cu Antiocho gereret / Alteri consuli exercitus qui erat in pe-
toliam / e decretus / et ut supplementu scriberet permissu est / sociiq; eadez
numeri quem collega. Naves quoq; idem consul que priore anno parate
erant / ornare iussis ac ducere secu ne cum Etolis solu bellu gerere sed etia
in cephaloniam insulam transire mandatu eidem. si per comedu po. Ro.
facere posset / ut ad comicia romanu veniret / Nam praeterq; q; magistratus an-
ni subrogandi essent / Censores quoq; placeret creari / Si qua res cu teneret
senatu certiore faceret / se ad comitiu tempus occurrere no posse. E-
tolia. M. fulvio Asia. C. H. Maubio forte enemi / Praetores deinde sortiti
sunt / Sempromus postumius Albinus vibana. et inter peregrinas M. septim

Tudicantur Siciliam. Q. Fabius pictor flamma Quirinalis Sardinia. Q. fabius
labeo classem. L. plautius Hypsius hispania citeriorem. L. bebius dines hispa
niam ulteriorem. Sicilie legio una et classis que in provincia erat decreta ut
duas decimas frumenti pretor imperaret. Siciliis alteram eam in asiam. Al
teram in etoliam mitteret. idem et ab Sardinis exigi atque ad eundem exercitum
id frumentum ad quos Siciliam deportari iussim. L. bebius supplementum in hispa
nia datum mille romani pedites. equites quinquaginta et sex milia peditum
latum nominis. et. cc. equites cum his supplementis. et in singulas legiones duae
hispaniae haberent prioris anni magistratus. C. lelio cum suo exercitu prorega
tum in annum imperium est. prorogatum et p. iunio proprietori in Hetruria
cum eo exercitu qui in provincia esset. et M. Tullio proprietori in Brutis et
apulia. **PRIVS Q** in provincias praetores venit. circa
men **PRIVS Q** inter p. hominum maximus pontifex
Q. fabius praetorem flammam Quirinalis. Q. le patrum memoria inter. L. me
tellum et postumum albinum fuerat. consulem illum cum luctatio. C. collega in
Sicilia ad classem proficiscentem ad sacra retinuerat. Metellus pontifex
maximus praetorem hunc ne in Sardiniam proficisceretur. p. hominum te
nuit. et in senatu ad populum magnis contentionibus cessavit. et impe
ria militaria ulao cuiusque et pignora capta. et milite digne. et tribuni
appellati. et promotionem ad populum est. Religio ad postremum venit. ut
dicto audiens esset flamen iussit. et milite ex iussu populi remissis.
ita provinciae erepte. praetorem magistratu abdicare se consensum patres
ante sua decreverunt. Et de his inter peregrinos diceret decreverunt. de
lectibus. deinde intra paucos dies. neque enim multi milites legendi erant
praefectis. consules praetoresque in provincias proficiscent. Fama deinde re
rum asiae gestis temere vulgata. sine audere. et post dies paucos iussu co
ti litteraeque imperatoris romam allatae. quae non tamen gaudium ab recenti
metu attulerunt. desiderant enim victum in etolia metueret. quae auerterunt
fama. quod meritis id bellum gravis hostis et sine vinibus. et Hannibalem
rectorem militum haberet. iussu fuerat. nihil tamen aut de consule int
tendo in asiam mutandum. aut minuendas eius copias censuerunt metu
ne cum gallis bellandum foret. **HAVD** multo post M. an
relius cora legatus. Scipionis cum Antiochi regi
legatis et Eumenes rex rhodique romam venerunt. Cuncta in senatu
primum. deinde in concione iussu patrum. quae acta in asia essent exposuit.
applicatio inde. iussu patrum decreta est. et xl. maiores hostis simulavi iussu
primum primum Eumenes senatus datus est. is quom breuiter et egisset
gratias patribus. quod obsidione se ac patre exemisset. regnumque ab huius
Antiochi vindicasset. et gratulatus esset. quod mari terraque prospere

res gessissent. quique regem. Antiochum fuisse fugatum et exulatum castris prius Europa-
 post et Asia. que cum montem thaurum est. expulissent. sua deinde menta malle
 eos ex imperatoribus suis legatisque se commemorante cognosci dixit. Hec
 applausibus cunctis iubentibusque dicere ipsum. Omnia in id veretundia quid
 sibi a senatu pro. q. ro. tubi equum censeret. propensius cumulat. usque pos-
 sit. pro ut eius merita sint senatum facturum. Ad ea rex si ab aliis sibi pre-
 miorum optis deferretur. libenter data modo facultate consulendi. senatum
 romam consilio amplissimi ordinis usum fuisse. ne quid aut immoderata cupis-
 se. aut petisse parum modeste videri posset. **VERI** ^{enimvero}
 quom ipsum daturum sint. multo magis munificent. **VERI** ^{an eorum}
 in se fratresque suos ipsorum arbitrium debere esse. nihil hac oratione cuiusque.
 C. deterriti sunt. quo minus ipsum dicere iuberent. Et quom aliquod hinc
 indulgentia. hic modestia intermittentes. incertum non magis mutua. quam in
 explicabili facultate certatum esset. Eumenes templo excessit. Senatus in
 eadem perstare sententia ut absurdum esse diceret. ignorare regem
 quid sperans aut petens venerit. quam accommoda regno suo sint ipsum
 optime scire. Asiam longe melius quam senatum nosse. Reuocandum igitur et
 cogendum quam vellet. queque sentiret. **REPONDIT**
TVS A pretore in templum rex et dicere. **REPONDIT**
 iussus perseverassem. inquit tacere. pro. C. nisi rhodiorum legatio
 nem mox vacaturos suos scirem. et illis auditis mihi necessitate fore dice-
 di. que quidem eo difficilior oratio erit. quam postulata eorum futura sunt. ut
 non solum nihil quod contra me sit. sed ne quod ad ipsos quidem proprie
 pertineat. petere videantur. Agent enim causam civitatum grecarum. et libe-
 rari eas dicunt debere. quo impetrato. cum dubium est. quin et a nobis auer-
 sint. sint. non eas modo civitates. que liberabuntur. sed etiam veteres pro-
 pencharias nostras. sibi autem tanto obligatas beneficio verbo. socios. re-
 uera subiectos imperio. et obnoxios habituri sint. Et si diis placet quom
 has tantas opes affectabunt. dissimulabunt. nulla parte id a se pertinere.
 nos modo id dicere et quicquid esse antefactis dicent. Hec vos ne
 decipiat oratio. providendum erit. vobis. ne ut non solum iniquius alios
 minus deprimatis ex sociis vestris. alios preter modum extollatis. sed etiam
 ne qui aduersus vos arma tulerint. meliore natu sint. quam socii aut a-
 mici vestri. quod ad me attinet. in his rebus cessasse intra finem iuris
 mei cuiuslibet videri malum. quam minus pertinaciter in obtinendo contendis-
 se. in certamine autem benivolentis vestre amicitie erga vos honoris. quia
 vobis habebitur minime. equo animo vinci possit. Hanc ego maximam
 hereditatem accepta. proinde qui primis omnium Asiam et greciam in-
 colentium in amicitiam venit. vestram eamque perpetuam constanti fide

ad extremū finem vite perduxit. Nec animi dūtaxat uobis fide ac
bonū prestitit. sed omnibus interfuit bellis/que uictoria gessistis terre
tribus nauticis omni genere comestum. Ita ut nemo sociorū uictorū ulla
parte equari possit. Vos adiunxit. Postremo cū boetios ad societate uer-
tam hortaretur in ipā contione inter mortuos haud multo post expi-
rauit. Huius ergo uestigia ingressus uoluntate quidē et studio incole-
re uobis aduicere. Etenim in exuperabili haec erant. Nihil potui rebus ip-
sis meritis qz et impensis officiū ut superare possem fortuna tempora
Antiochus et bellum in asia gestum prebuerunt materiam. Rex Abie
et partis Europe. Antiochus filiam suam in matrimonium in dabat. vesti-
tuebat ex templo ciuitates que defecerant a nobis magnā spem in
poterū amphandū regna faciebat. Si secū aduersus uos bellū gessis-
sem. nō gloriaber eo. q in uos non deheret illa potius que uetustissima
domus nostre uobiscū amicitia digna sunt referā. Pedestribus nauticis
busqz copijs ut nostrorū sociorū nemo me exsuperare posset. Imperato-
res uictos adiunxit. comestum terra mariqz suppediam. nauticis pñis.
que multis locis facta sunt omnibus assui. nec labori aut periculo meo
usqz peperit. Quod miserrimū est in bello obsidionem passus sum. perga-
mū inclusus cū discrimine ultimo simul uite/regniqz liberatus. deinde obsi-
dione cū alia parte Antiochus alia Seleucus circa arcem regni mei castra
haberent. relictis meis rebus tota classe ad Hellespontū. L. Scipionem cō-
sili uestro occurrere. ut in transiēdo exercitū adiuuaret. postq in asiam
exercitus uester est transgressus. nūq ab consule absteresi. Nemo miles rōn-
magis assiduus in castris uestris fuit. q ego fratresqz mei. nulla expedi-
tio nullū equestre pñis sine me factū est. in arcē ibi seci. Eam partē su-
tutatus. in qua me consul esse uoluit. Non sum hoc dicturus. p. c. quis
hoc bello meritis erga uos meū comparari potest. ego nulli omnium neqz
populorū neqz regū quos in magno honore habetis. non ausim me
comparare. Masinissa hostis uobis anteq socius fuit. nec in colimī
regno cum auxiliis suis. sed ex terris expulsus. amissis omnibus copijs
cum turba equitū in castra confugit uestra. Tamen quom quidē in
Africā aduersus Syphacē et cartaginenses fidehiter atqz impigre
uobiscum stetit. non in patrum solum regnū reputatis. sed adiecta opu-
lentissima parte Syphacis regni. prepotētē inter africē reges stas-
tis. Quo tandem legitur nos proemio atqz honore dignū. apud uos sumus
qui nūq hostes. semper socii fuimus. Pater ego fratres mei. non alia tū. sed
etiam procul ab domo in polo ponneso in boetia in etolia philippi. Antiochi
etolico bello. terra mariqz pro uobis arma tulimus. Quid ergo postulas di-
cat aliquis. Ego. p. c. quoniam dicere uolentibus uobis utiqz parendū ē. Si uos

ea mente ultra thauriuga Antiochi emouisset. ut ipsi tenerent eas terras. millos de-
colas. nec finitimos habere. q̄ uos. malo. nec ullare alia tutius stabiliusq̄ reg-
nū meum futurū spero. Sed si uobis decedere inde. atq̄ exitum deducere
an animo est. ne minem dignorem esse ex sociis uetis. qui bello a uobis parati
possideat. q̄ me dicere ausim. At enī magnificū est liberare ciuitates seruas
ita opinor si nihil hostile aduersus uos fecerunt. Smacem Antiochi partis
fuerunt. q̄to est uestra prudentia et equitate dignius sociis benemeritis. q̄
hostibus uos consulere. Exrata oratio regis. patribus fuit. et facile apparebat
munifice omnia et propenso animo facturos. Interposita breuis Smyrnen-
legatio erat. quia non aderant quidam rhodiorū. Tollaudatis egregie Smyrnes
q̄ omnia ultima pati q̄ regi se tradere maluissent.

DVCTI rhodij sunt quorum princeps **INTRO**
legationis expositis inuicis amicitie cū po. ro. meritisq̄
rhodiorū philippi prius. deinde Antiochi bello. nihil magis uobis tota nostra
actione. p. c. neq̄ difficilius neq̄ modestius ē. q̄ cū Eumene uobis discepta-
tio est cū quo uno maxime regū et priuatum singulis. et q̄ magis nosmet
publicū ciuitati nostre hospitium est. Ceterū non animi nostri. p. c. nos. sed
rerum que potentissima est disingit. ut nos libentiam aliorum libertatis causā
agamus. Reges serua. omnia et subiecta imperio sua ēē uoluit. Verūq̄ res fest-
tamen habet magis. Secundaria nostra aduersus regem uobis obstat q̄ ipsa dis-
ceptatio. aut uobis impedita est. aut uobis perplexam deliberationem prebi-
tura uidetur. Nam si alter socio. atq̄ amico regi et bene merito hoc ipso in bello
de cuius proximis agitur. honos haberi nullus posset. nisi liberat ciuitates tra-
deretis. et esset deliberatio anceps. ne aut regem amicum inhonoratū dimitteretis
aut decederetis. instituto uostro. gloria philippi bello partam nūc seruitute
tot ciuitatum deformaretis. Sed ab hac necessitate. aut gratie in amicum inuicem
ende. aut glorie nostre. egregie uos fortuna vindicat. Est enī deū benignitate
non gloriosa magis q̄ diues victoria uestra que uos facile isto uelut ere ali-
eno exoluat. Nam et lychaonia et phrygia utraq̄ et presidia omnis
cheresonessus queque circūiacent. Europe in uestra sunt potestate quarū uia
q̄libet regi adiecta multiplicare regnū Eumenis potest. Omne uero date.
maximis enī regibus preferre. licet ergo uobis et premis belli ditare socios.
et non decedere instituto uostro debetis. et meminisse quē titulū pretende-
retis prius aduersus philippum. nūc aduersus Antiochū belli. quid feceritis
philippo uicto. nūc quid a uobis non magis quā fecistis. q̄ qua id uos facere
deceret. desideretur atq̄ expectetur. Alia enī alia et honesta et probabi-
lis est causa armorū. Illi agrū. hī uicos. hī oppida. hī portus. orampz abq̄
maris. ut possideant. uos nec cupistis. hec anteq̄ haberetis. ne nūc cū orbis
terrarū inchoatione uestra sit. cupere potestis pro dignitate et gloria apud

enne humanū genus/quod uestrū nomen Imperiūq; nūc ac deos immortales la-
pridem hitueat pugnatisque parare et quereere arduū fuit. nescio an tueri
difficilis sit/gentis vetustissime nobilissime quicquid fama rerū gestarū uel omni cō-
mendatione hūanitatis/doctrināq; tuendam abseruio regio libertatem susce-
pistis/hoc patrocinū recepte in fidem et elicientiam uestram vniuersis perpe-
tū nos prestare decet. non quē in solo modo antiquo græciæ magis vides sint
q̄ colonie earum illinc quondam profecte in asiam nec transmutata mutauit
genus aut mores. Certare pro certamine cuiuslibet bone artis ac virtutis ausi
simus cū parentibus nostris quæq; ciuitas et conditoribus suis. Ichysas asse vides
pleriq; nisi q̄ longius a uobis absimus. nulla vniū alia re. Naasibenses. qu-
os si natura insula uel ingenio terre vni posset. iam pridem efferuissent
tot indomite circūfise gentes in eo honore. in ea merito dignitate audiuimus ap-
pe uos esse. ac si mediū vmblicū græce intulerent. Non enī sonū non linguē
vestram habitūq; secante omnia mores et leges. et ingenū sincerū integrūq; a
contagione acolarum seruauerunt. Terminus est nūc Imperii uestri monstratus
quicquid intra eū carthiem est. nihil uobis longinquū videri videt. quo arma per-
uenerunt. Eodem ius hinc profectū perueniat. barbari quibus pro legibus sēp
dionū imperia fuerunt. quo gaudent reges/habeant. græci suam fortunā be-
stos animas gerunt. domesticis quondam iuribus esse Imperiū amplectebantur.
Hūc Imperiū ubi est. ibi de sit ppetuū. optant. libertatem uestris tueri armis satis ha-
bent. qm̄ suis nō possunt. At enī quedam ciuitates cū antiocho senserūt. et
alic prius cum philippo. et cū peribetarentiū. ne alios populos enumerem. char-
tago libera cū suis legibus est. hinc uestro exēplo quantū debeatis videte. p. c
inductis/negare Eumemī cupiditati quod iustissime rex uestre negastis Rhod-
dri et in omnibus bellis que in illa illa gessistis q̄ forti fideliq; operarios
adiuuerimus. uestro iudicio relinquimus. nūc in pace consiliū id afferimus
quod si comprobaueritis. magnificentiū uos victoria usus esse. q̄ viciisse oēs
existimaturi sunt. apta magnitudinē romane oratio visa est **POST**
rhodios Antiochi legati decessi sunt. petentiū more venia
errorem facti regis obsequari. p. c. ut siue potius clementie. q̄ regis culpe qui
satis superq; poenarū decesset. confirmarent aucte sua. et senatus eam pacē
seruandam censuit. Et paucos post dies populus iussit. in Capitolio foedus cum
Antipatro principe legationis et eodem foedus cū filio regis. Antiochi ē iūctum
Audite demode et aliæ legationes ex asia sunt. Quibus omnibus datū ē respo-
sum. decem legatos more maiorū maioriū senatū missurū ad res asse dis-
ceptandas componendasq; Simiam tū hanc fore. ut eis thaurū montem
que infra regni antiochi fines fuissent. Eumemī attribuerent. præter h-
ciam cariamq; usq; ad meandriū amnem. Hec ciuitates rhodiorū essent
ceteræ ciuitates asiæ que Atali stipendiarie fuissent eodem Eumem

15

vectigal penderent. que vectigales Antiochi fuissent hec libere atq; immunes
 essent. **DECEM** legatos hos deaenerunt. Q. Ummidius Pusillus
 l. furius purpurione. Q. Ummidius Termanus Appianus clau-
 dius Neronem. C. Cornelium Uerulam. M. Iunium Brutum. L. Annianum.
 Ennium paulum. P. Aulium Tiberonem. His que prius disceptationis essent
 libera mandata de summa rerum Senatus constituit. Lyciam omniam et
 phrygiam utramq; et Mysias regias suas et liciæ ionięq; extra opida
 que libera fuissent quo die cum rege Antiocho pugnationem et notatim
 uagnesium et Asipili et canamq; hydrellam appellatur. agnūq; hydrela-
 tum ad phrygiam vertentem. et castella vicisq; ad Neandrum amnem in
 sique libera antebellum fuissent. Telmessontem notatim. et castra Telmessi
 preter agrum qui ptolomei Selmessi fuisset. Hec omnia que sup sunt septa
 regi Eumenei iussa dari. Rhodis liciæ data extra eandem Thelemessum et
 castra thelemensium. et agrum qui ptolomei thelemessi fuisset. Hec et ab Eu-
 mene et rhodis excepta. ea quoq; his pars data carie. que prope ortho-
 rum insulam. Neandrum amnem est. opida. castella. vici agri qui ad pssid-
 am vergunt. nisi que eorum opida in libertate fuissent. pridie q; cum Antiocho
 rege in Asia pugnatū est. pro his quom gratias egissent. rhodis de solis
 inbeq; in cilicia est egerunt. Argis et illos sicut sese ornatos esse petere
 hoc ex ordinariū munus. ut eam ciuitatem ex seruitute regia eximeret.
 Vocati sunt regis Antiochi legati. actūq; cum hīs est. ne quicq; impetratū
 testante foedera Antipatro. aduersus que ab rhodis nō solos sed Ciliciam
 petiti et iuga thauri transcendendi renocatis in senatū rhodis cūquantū petere
 tenderet legatus regius. exposuissent patres. adiecerunt si utiq; eā rem
 ad ciuitatis sue dignitatem pertinere censerent. rhodii senatū omni modo
 expugnaturum permatiam legatorū. tum vero impensius q; ante rhodis
 gratias egerunt. cessinosq; se potius arrogantiē antipatri. q; causas turbande
 pacis pbituros dixerunt. Ita nihil de solis mutatum est. per eos dies quibus
 hec gesta sunt. legati massiliensium minauerunt. L. Belium diuitem pretore
 in prouinciā proficiscentem hispaniam. ab higuribus circumuentū. magna par-
 te comitū gsa. uulneratū ipm. cū paucis sine lictoribus massiliā per fugisse.
 et intra triidm expirasse. Senatus. eā re audita. decreuit ut. P. Iunius Brutus
 qui pro pretore in Hetruria esset. prouincia exēti tradito. in cui videtur
 ex legatis ipse in vltiorem hispaniam proficisceretur. ea que ei prouincia
 esset. Hoc. S. C. littereq; a Sp. postumio pretore in Hetruria misse sunt.
 profectusq; in Hispaniā. P. Iunius propretor. in qua prouincia prius aliq;to q;
 succesor veniret. L. Emilius paulus. qui postea regem persem magna gloria
 vicit. cū priore anno haud prospere rem gessisset. tumultuario exēti col-
 lecto. signis collatis cum hispanis pugnavit. fusi fugatiq; hostes gsa. xbm. ar-

maiorum milia. ccc. capti. et castra expugnata. Huius victoriae fama tranquilliores
in hispaniam res fecit. Eodem anno ante diem tertium kalendas Ianuarias bononia latina co-
lonia ex senatus consulto. L. Valerius Flaccus. M. Atilius Serranus. L. Valerius Tappo-
trius viri. deduxerunt tria milia hominum sunt deducta equitibus. L. Septuaginta Ju-
gera. ceteris colonis quinquagena sunt data. ager captus de gallis bois fuerat
gallii tuscos expulerunt.

E**O****D****E****M** anno censura multi et clari
viri petierunt quae res
eius causam haberet/aham/ contentionem multo maiorem excitavit petebat. T. Qui-
ntius flamminius. P. cornelius celsus filius Scipionis. L. Valerius Flaccus. M. portius
cato. et Gellius claudius M. Atilius Glabrio qui antiochum ad termopilas. Etolique
deicerat. In hunc quod multa maxime consilia habuerat quibus magnam partem homi-
num obligaret fauor populi se indinabat. Id cum egre paterentur tot nobiles nomini
sibi hominem tam praefari. P. Sempromius Strabonius et C. Sempromius Rutilius er di-
em dixerunt quod pecuniae regiae praedae aliquantulum capte in antiochi castris neque
in triumpho tulisset/ neque in erratum detulisset. Varia testimonia legatorum tri-
bunorumque militum erant. M. Cato ante alios testis conspicebatur. cum autem
perpetuo tenore vice partem toga candida eleuabat. Is testis quae uasa an-
tea atque argentea capis castris. inter aliam praedam regiam uidisset. ea se in
triumpho negabat uidisse. Postremo in huius maxime inuidiam desistere se pe-
titione Glabrio dixit. quando quidem taciti indignarentur nobiles homines.
Ideoque nouus competitor inestimabili periculo inuaderet. centum milium mul-
ta interrogata erat. bis de ea certatum est. tercio cum de petitione destitisset reus.
nec populus de milia suffragium uoluit ferre. et tribuni eo negotio destiterunt
consules. T. Quintius flamminius. M. claudius Marcellus creati.

P**E****R** eosdem dies. L. Ennius Regillo. qui classe praefectum antiochi deicerat.
regis extra urbem in Ede. Apollinis quomodo Senatus datus esset. auditis rebus
gentis eius quibus cum clasibus hostium dimicasset. et quot inde naues deiecerisset.
aut cepisset magno consensu patrum triumphus nautalis esse decretus. triumphauit
kalendas februarias. in eo triumpho unde quinquaginta tororum aureae trinitate sunt pecunia
nequaquam tanta prospexit regis triumphum/ terratima attica xxxm. cc. circosfori
cxxxv. ccc. Supplicationes deinde fuerunt ex. S. C. quod. L. Sempronius in greca
hispania prospere remp. gessisset.

H**A****V****D** ita multo post. Scipio
ad urbem venit. qui ne cognoscere
asiaticum se appellari uoluit. et in contione et in senatu de rebus a se gestis disce-
rent. Erant qui fama id maius bellum. quam difficultate rei fuisse interpretarentur.
vno memorabili proelio debellatum. gloriamque eius victoriae defloratam ad
termopilas esse. Ceterum uero existimanti Etolice magis ad termopilas
bellum quam regium fuisse. quod enim parte uirum suorum ibi dimicauit. antiochus
in asia totius asiae extiterunt vires ab ultimis orientis. in omnium gentium ceteris

86
auxiliis: merito ergo ex diis immortalibus quantis maximus poterat habitus ē
honor. q̄ ingentem victoriam etiam faciliem fecissent. Imperatori triumphus est
decretus. triumphavit mense intercalario p̄die kal. martij. qui triumphus
spectaculo oculorū maior. q̄ africanū fratris fuit. recordatione rerū. et existē
tione periculi. certaminisq; non magis comparandus illi. q̄ si Imperator ē Impe
ratori. aut Antiochū dūcē Hannibali conferres. tulit in triumpho signa milita
riā. cc. xxm. oppidorū simulacra. c. xxm. eburneos dentes. m. cc. xxi.
aureas. coronas. cc. xxm. Argenti pondo c. xxxv. cccc. x. terramū. acti
corū cc. xxm. astophori. ccc. xxi. lxx. nūmos aureos philippeos. c. lx. vasorū
argenteorū omnia celata erant. in pondo. cccc. xx. aureorū pondo. xxm. et
duces regnū prefecti et purpurati duo et triginta ante currū ducti militi
bus quin viciem denariū dati duplex centurionū. triplex equiti et stipendiū
militare. et frumenti duplex post triumphū datū. p̄lio in asia facto du
plex dederat. triumphavit anno fere postq̄ consilium abijt.

EOD
EH fere tempore et c. Hannibis consul in asiam
et Q. fabius labeo p̄tor ad classem venit. Ceterū consuli nō
deerat cū gallis belli materia. mātē pacatum erat. deincto Antiocho. co
granti q̄ fabio. cui rei potissimū insisteret. ne otiosam provinciam habu
st videri posset. optimū visam esse meritam insulam transire Cydomate
belli adversus cortinos. Enosiosq; gerebant. et captivonū romanorū atq;
italici generis magnus numerus in servitute ēē per totam insulam dice
batur. Classe ab epheso profectus. quom p̄mū. Crete hūc attigit. nūcios
circa ciuitates misit ut armis abstererēt. captivosq; in suis quēq; orbibus
agrisq; conquestos reducerent. et legatos mitteret ad senem. quibus de re
bus ad cretenses pariter romanosq; pertinentibus ageret. nihil magnopere
ea cretenses mouerūt. captivos p̄ter cortinos nulli reddiderūt. Valerius
angas ad quatuor milia captivorū. quia belli nimas timuerūt. ex tota insula re
ddita scripsit. Eamq; causam fabio quom rem nullam aliam gessisset. naualis
triumphi impetrandi ab Senatu fecisse. Ac. Ephesium fabius rediit. inde
tribus nauibus in thracie oram missis ab etio et Maronia p̄sidia Antio
chi deduci iussit. ut in libertate hec ciuitates essent. /

liber octauus incipit

QVINTI IN ISIA BELLUM

gentur ne in stola quidem quete res fuerant. principio
agente Atamamū orto. Atamania ea tempestate pulso Amy
mandro. sub p̄fecti philippi regio tuebatur. p̄sidio. qui superbo atq; in
modico imperio desiderium Amymandri fecerant. Exulanti Amymandro in

Etola litteris suoni indicantiū statū atamannē spes recuperandi regni facta
est. remissisq; ab eo nūciavit p̄ncipibus argytheam. id enī caput athama
nie erat. si populariū animos haberet satis perspectos. impetrato ab etolis
auxiliū in Athamamam se venturū. delectis quod consiliū esset gentis et
hicandro p̄tore. quos ubi ad omnia paratiores ēē vidit. certiores subinde
facit. quo die deinde cū exatū Athamamam ingressus esset. quatuordecī p̄
fuerunt coniurati aduersus macedonū p̄sidiū. sibi adiutores
ad rem gerendam assūperunt. deinde paucitate parū freti quē celande rei
q̄ agende aptior erat. parē priori numerū adiecerunt. ita duo et quīqua
grūta facti quadrisariam se diuiserunt pars vna Heradeam. altera tetrasiliā
petit. ubi custodia regiē pecuniē esse solita erat. tertia tendonā. quarta
argytheam. ita inter omnes cōuenit. ut prima quiete nichil ad p̄riatā rez
agendam uenissent. in foro diuersarentur. die certa multitudinē omnes
cōuocarent. ad p̄sidia macedonū arcibus expellenda. ut ea dies aduenit
et anymander cū mille etolis se in sinibus posuerat ex composito simul quatuor
locis p̄sidia macedonū expulsa. littereq; in alias vrbes passim dimisse.
ut vindicarent se ab impotenti diuisione philippi et restituerent in pristinū
hac legitimū regnū. Undiq; macedones expellunt. Comm oppidū litteris
a genone p̄fecto p̄sidiū interceptis. et arce ab regis occupata paucos
dies obsidentibus restitit. deinde id quoq; traditū anymandro est. et omnis
athamania in potestate erat p̄ter actmenū castellū. sinibus macedonū
subiectū. philippus audita defectione Athamanyē cū sex milibus armatorū
p̄fectus ingenti celeritate Gomphos peruenit. ibi relictā maiore parte
exatū. neq; enī ad tanta itinera sufficerent cū duobus milibus. lthneū
quod vñū retentū a p̄sidio suo fuerat. peruenit. inde proximis tentatis
quom facile animaduertisset. cetera hostia esse. Gomphos regressus omib;
copiis simul in athamamam rediit. Genonem inde cū mille peditibus
p̄missū copiam occupare iubet oportune. Argythē imminentem. quē
ubi teneri assis locū vidit. ipē circa templū iouis sacra posuit castra. ubi
vñū diem foeda tempestate retentus. postero die ducere ad argythē
intendit. euntibus ex templo apparere athamanes. in tumultos imminentes
vis discurrentes. ad quorū conspectū consistere p̄ma signa. totoq; agm
ne p̄mor et trepidatio erat. et pro se quisq; quidnam futurū esset co
gitare. sin ualles subiectas rupibus agmen dimissim foret. hūc tumultua
tio regem cupientem. si sequerent. rapti euadere. angustias reuocare p̄
mos. et eadem qua uenerat via referre signa coegit. Athamanes p̄mo
ex intervallo quieti sequebant. postq; etoli se coniūxerunt. hos ut ab tergo do
mini instarent. reliquerunt. ipsi a lateribus se circūfuderunt. quidam per
notos calles breuiore via progressi. tūstus insidere. Tantusq; tumultus

67
macedonibus est iniectus fugę magis effugę q̃ itineris ordinati/modo ut multis
armis vniſq; relictis/ flumen transerent. hic finis ſequendi fuit. inde tuto
macedones Gomphos et Gomphos in macedoniam redierunt. Athamanes et
tholiz. copiam ad Genone ac mille macedones opprimendos vndiq; con-
terunt. Macedones parũ loco ſicti/ ab copa in altiore diruptioreq; vndiq;
tumuluſ concedere. quo pluribus ex locis aditu inuento, expulere eos. Atha-
manes diſperſos: et per ſua et atq; ignotas rupes iter fugę nõ expedire
tes parti ceperunt. parti interfecerunt: multi pauore mole rupta precipi-
tati perpauci ad Genone ad regem euaserunt. Poſtea per inducias ſepeliẽ-
di cõdiſ potestas data eſt.

IN IAN DER
recuperato regno legatos et
romam ad ſenatum et ad Scipiones in aſiam Ephesio poſt magnũ cum anthi-
ocho p̃xluũ morantes miſit. pacem petebat. excuſabatq; ſeſt: quod per eto-
los recuperaret paternũ regnum/ philippi morabatur etoli ex athamania in
Amphilochos proſecti ſunt: et maioris partis uoluntate in ditionẽ. iuſq; totã
redigerunt gentem/ Amphilochia recepta illam fuerat quondã etolo-
ni/ tandẽ ſpem in apantiam tranſtenderunt. Ea quoq; magna ex parte ſine
certamine in deditionem venit/ dolopes nuq̃ etolorũ fuerant/ philippi erat
Hic p̃mo ad arma concurrerunt/ Cetũ poſtq̃ Amphilochos cum etolis eſt
fugamq; ex athamania. philippi et necem preſidiũ eius accipere. et
ipſi a philippo ad etolos deſcendunt/ Quibus circumſectis gentibus iam vndiq;
ſe a macedonibus tutos credentibus eſt/ etolis fama aſſertur Antiochum
in aſia victum ab a romanis: nec ita multo poſt legati ab roma redire ſine
ſpe pacis/ ſiluiq; conſilem mĩnantes cũ exatu iam traieciſſe Hiſ territi prius
ab Rhodo et Athenis legationibus exiit ut per auctoritatem ciuitatũ earũ
ſue preces nuper repudiata faciliorem aditu ad ſenatum haberent princi-
pes gentis ad tentandam ultimã ſpem roma miſerunt/ nihil ut bellũ haberet
p̃uiſq; pene in conſpectu hoſtis erat p̃meditati.

AMBACHIA
Apolloniam exatu traiecto cũ Epirorum principibus conſul-
tabat vnde
inaperet/ Epirotis Ambachiam placebat aggredi que contulerat. ſe etolis. ſi
ue ad tuendam tam uenerunt etoli/ apertos circa campos ad dimicandũ eſt.
ſue detrectarent pugna/ oppugnationẽ fore haud difficilem. Nam et copiam in
propinquo materiẽ ad aggeres excitandos et cetera opera eſt. et Archonte
nauigabilem annẽ opportunũ ad comportanda que uſui eſſent preter ipſa
inocua fluentem et eſtatem aptam rei agende adesse. hiſ perſuaſerunt
ut per Epirũ conſiliũ ad ambachiam uenienti magnopere oppugnatione
viſa eſt.

AMBACHIA
recta eſt. Ambachia hem tumulo aſpero ſub
per Amchem mole vo-
cant/ urbs quã murus vergit in campos. et flumẽ occidentale axe que tumulo

posita est ori entem spectat amissa **Retho** et a carnania fluens cadit in sinu ma-
ris ab nomine propinque vrbis **Ambrachii** appellatur. preter q^{uod} q^{uod} l^{ocus} inc. annis
munit hinc turribus muro q^{ui} firmos septa erat. patentes circum paulo ampli-
us tui mliu^m passim. **F** bina campo castra medio inter se distantia intervallo
vnde castelli loco edito contra arcem obicit. Ca omnia uallo ac fossa cingi
parat ne exat^{us} inclusus ab urbe ne ne aditus foris ad auxilia intermittenda
esset ad famam oppugnationis. **Ambrachie** statim iam edicto **Necandri** prete-
ris conueniant. **Etolis** inde p^{ri}mo copis omnibus ad prohibendam obsidionem
venire in animo fuerat. deinde perq^{ue} urbem magna ex parte operibus sep-
tam viderunt. **Epirotarum** trans flumen loco plane castra posita esse diuidere
copias placuit. cu^m ^{ille} expeditis **Cypellinis** **Ambrachiam** profectus per nodu^m
comissa inter se munimenta urbem inciauit. **Hecandro** cu^m exeret p^{ri}mo **epi-**
rotarum castra nocte aggredi consiliu^m fuerat. haud facili ab romanis auxilio
quia flumen intereat. deinde periculosum inceptu^m ratus. ne qua romanis senti-
rent et regressus inde in tutu^m non esset deteruitus ab hoc consilio. ad depo-
pulandam **Acarnamiam** iter conuertit. Consul iam munimentis quibus **Apie**
da vrbis erat iam operibusq^{ue} admonere muros parabat. per fecit quib^{us} simul
locis moenia est aggressus. tria paribus intervalis faciliora aditu a campo ad
uersus primum quod uocant ad motis vinctis aduersus ante arctibus muros
quaticbat. **Asseribus** falcatis detergebat. primas oppidanos p^{ri}mo et ad species
et ad ictus moem^{us} terribili sonitu editis pauor et trepidatio cepit. deinde
ut preter spem stare muros uiderunt. electis rursus armis in arietes tolleno-
mibus lileamenta plumbi aut saxorum ripes robustos iniecebant. faciles ancho-
ris ferreis iniectis interior^{em} partem muri trahentes. asserem presingebant.
Ad hoc eruptionibus nocturnis in custodias operu^m et diurnis in stationes. **Utriusque**
terrorem inferabant. In hoc statu res quom^{odo} ad **Ambrachiam** essent iam **Etolis**
a populatione **Acarnamie** stratu^m redierunt. Inde **Necander** spem nullis soluendo
incepto forti obsidionis. **Hecodamum** quida^m cu^m **Etolis** quingentis. **Ambrachiam**
intres mittit. Hocem certam tempusq^{ue} certam noctis instituit. quo et illi ab
urbe opera hostiu^m que aduersus primum erant aggredierent^{ur} et ipse ad arma
vna terrorem facere posset. ratus. **Antipiti** uenit et nocte augente pauorem
memorabilem rem geri. et **Necodamus** in tempesta nocte quom^{odo} alias custo-
dias fecellisset. per alias impetu constanti erupisset. superato brachio in ur-
bem penetrat. summisq^{ue} aliquantulu^m ad omnia audenda et ipse obsessis adie-
rit. et simul constituta nox enem^{is} ex composito repente opera e^{ssent} aggressus.
Id inceptu^m cor^{poris} q^{ui} effectu grauius fuit. quia nulla ab exterior^e parte
us adnota est. sen metu deterito **pretors** **Stoloru^m** sen potius quia
uultu est **Amphiloci** opem ferre iuxta receptis quos **Perseus** **Phylip-**
pi filius missus ad **Dolopiam** **Amphiloci** recipiendos. summa vi op-

pugnabat. Tribus locis sicut ante dictum est ad prius opera romana erat
 q. omnia simul sed nec apparatu nec in simul etoli aggressi sunt. Alii cum
 ardentibus facibus Alii stupam picemq. et malleolos ferentes tota col
 lucente flammis acie aduenere multos pmo impetu custodes oppresserunt
 deinde post q. clamor tumultusq. in castra est perlatus datiq. a con
 sule signum arma capiunt et omnibus portis ad opem ferendam effundunt
 uno in loco ferro igniq. gesta res et a duobus irrito incepto quam ten
 tasset magis q. inissent certamen. Etoli abstesserunt. Atrox pugna
 in vnu locum inclinauerat ubi diuersis partibus duo duces Eupolemus
 et Nicodamus pugnantes hortabantur et certa prope fouebant spe. in
 Nysandru ex composito affore et terga hostium inuasurum. Hec res ali
 quidum animos pugnantium sustinuit. et etiam postq. nullum ex composito Ro
 a suis accipiebant et crescere numerum hostium cernebant desituti segm
 instare. Postremo re ommissa iam vix tuto receptu fugientes in urbem co
 pellunt. parte operum incensa et pluribus aliquo q. ipsi ceciderant in
 terfectis q. si ex proposito acta res fuisset haud dubium erat expugnari
 vna utiq. parte opera cum magna cede hostium potuisse. Ambracienses quiq.
 intus erant etoli non ab eius solum noctis incepto restitueret sed in reliquum
 quoq. tempus uelut procliti a suis segmores ad pericula erant. iam ne
 mo eruptionibus ut ante in stationes hostium sed dispositi per muros
 et turrex ex tuto pugnabant. Perseus ut adesse etolos audiuisset omnia
 obsidione urbis quam oppugnabat depopulatus in agros amphiplochyam
 rediit et etolos inde aduocauit. Populatio maritimae orae pleuratus yllionum
 rex cum sexaginta lebis corinthum sinu hibeatis athenorum que partis erant
 naumbus maritima etolia vastabant aduersus quos mille etoli missi quocunq.
 se classis contigerat per lictorum anfractus benionibus semitis occurre
 bant. Et romani ad ambraciam pluribus locis quatendo arietibus muros
 aliquantulum urbis mudauerant nec tamen penetrare in urbem potuerant. Nam
 et pari celeritate nouus pro diuino murus obiciebatur et armati super
 stantes ruinas instar munimenti erant. Itaq. quom aperta vi parum procederet
 consiliu res cuniculu occultu vnicui ante contexto loco agere instituit et aliq
 diu cum dies noctesq. in opere essent non solum sub terra fodientes sed egere
 tes etia humum fefellere hostem. **C V H M V L V S**
 repente terra emmensi index operis
 oppidanis fuit pauidiq. ne iam sub ruitis muris facta in urbem via esset fos
 sam hura muru e regione eius operis quod vnicui contextu erat ducere
 instituit cuius ubi ad tantam altitudinem quante esse solum infima cuniculi
 poterat peruenirent silencio facto pluribus locis aure adnotata somnu fodis
 tium captabant. Quis ubi acceperunt aperunt rectam in cuniculu viam ne
 que

int magis operis momento enim et manem responso furcibus ab hostibus muro
peruenerunt ubi commissis operibus tunc effossa in cuniculi pateret iter: primo ipsi
ferramentis quibus in opere usi fuerant: deinde celeriter armati eam sube
unt: occultam sub terram ediderunt pignora: deinde ea facta est
intus septentis cuniculi ubi uellent nunc aliis presentis: nunc feribus raptim
eiecit. Moxa etiam haud magis operis aduersus eos qui in cuniculo erant
excogitata res: doli a fundo peritum: quia fistula modica inseri posset et fistu
lam ferream: operculumque doli ferreum et ipsum pluribus locis perforatu fe
cerunt. Hoc tenui pluma completi doli: ore in cuniculi verso posuerunt
per operculi foramina prelonge hastas: quas ^{sanctas} ^{uocant} ad timendum
hostes eminebant: scintillam leuem ignis inditam plume folle fabrilis ad caput
fistule imposito: flando accenderunt: inde non solum magna vis fumi sed a
cruer etiam foeda quodam odore ex adusta pluma: cum totum cuniculum adim
pleret: vix durare quicquam intus poterat: Cum in hoc statu ad ambrachiam
res esset: legati ab etolis pheneas et damocles cum liberis mandatis de cre
gentis ad consulem venerunt: Illam propter eorum cum alia parte ambrachiam
oppugnari cerneret: Moxa inferam ora nambus hostium esse. Alia amphilo
cos dolopiam a macedonibus uastari: Nec etolos simul ad tria diuersa bella
occurrit: Intus sufficere: Conuocato consilio etolos principes quid agendum esset
consuluit: omnium eo sententia decurrerunt ut pax si posset equis si minus
tollemandis conditionibus peteretur: Antiochi fiducia bellum susceptum Antio
cho mari terraque superato et prope ex orbem terre ultra iuga thauri ex
atque quam spem esse sustinendi belli: pheneas et damocles quod ex eto
lorum ut in tali casu fideque sua esse censerent agerent: quod enim sibi co
siliu: aut cuius rei electione fortuna reliquit. **C** **V** **M** huius manda
tis missi orare consulem ut miseretur gentis ^{quondam}
socique nolle dicere iurisse: certe coacto miserrime: non plus mali meritos
etolos antiochi bello: quam boni antecum aduersus philippum bellum sit fecisse:
nec tamen relictam sibi gratiam large: nec tamen immodice penam iniungi
debere: sed ea consul respondit: magis sepe quam vere: unquam etolos pacem
petere: imitarentur. Antiochum in petenda pace: quam in bellum traissent
non paucis verbis eum de quarum libertate certatum sit: sed omni asia cer
tatum sit: sed omni asia ^{et} thaurum monte optimo regno excessisse: etolos
nisi sermes de pace agentes: non audiri: sed arma prius illi equos esse
tradendos: deinde in talentum argenti po. ro. dandum: cuius summi prius
dimidium maneret: si si pacem habere uellent: ad ea adiectum: sed in
fodius esse ut eosdem quos po. ro. amicos atque hostes habeant: si tamen
suisque legati et quia grama erant: et quia suorum annos indomitos ac
inimitabiles nouerat: nullo reddito responso domum regressi sunt: ut

et pmitterent se romanis. ¶ T O L O S ¶ Valerius leuinus

cephalomam tractat. **RECEPVS PATIS**

romē/criminibus philippi meruerunt/qui per legatos litterasq; dolosus amph

locosq; x. Alcamamam, sibi querens creptat, p[re]nouitq; sua postremo fumi erat
persea ex amictu lotis nudum, iuxta erat denatū ab audientis p[re]sibus eorū

Rhodi tamen et Athenienses cū silentio auditi sunt / Atheniensis legatus Ieu

dicitur etiam filius de qua etiam dicitur moruisse qui iulgata similitudine mari
 tranquillo quod ventis conatiretur/equipetando multitudinem etolorum vsus cui
 in fide romane societatis mansissent? his ita gentis tranquillitate qui esse
 eos aiebat Postquam flare ab Asathoas et dicearchus ab Europa Menetas
 et damocritus cepissent tum illa tempestate cohors que apud antiochum eos
 sicut scopulum intulissent diu iactati etoli tandem ut ad conditiones pacis
 conuenirent effecerunt fuerunt autem hec imperium et maiestatem p. Ro/ges
 etolorum conseruato sine dolo malo ut ne que exercitu qui aduersus suos amicosq;
 eorum duceret per fines suos transire finto ne ue ulla ope iniuncto hostes eos
 dem habeto quos p. R. armaq; in eos sento bellumq; pariter gerito per
 fugas fugiuos captiuosq; reddito romanis sociisq; preterquam si qui captiui cum
 domos redissent iterum capti sint qui tunc hostes erant romanis cum intra p
 ndia romana etolis essent aliorum qui coparebunt intra dies. C. cortice eos
 magistratibus sine dolo malo tradantur/Obsides xl arbitratu consilis dato
 nec minores xn annorum nec maiores xl/obses ne esto pretor prefectus
 equitum scriba publicus. neu quisq; qui antea obses fuerit apud romanos et
 phaloma extra pacis leges esto de pecunie summa que penderent pensionibus p
 eius nihil ex eo que cum consule quenerat mutatum pro argento si autem dare
 mallerent cum pro argenti decem aureus unus valeret Que urbes qui agri
 qui homines etolorum iuris aliquando abfuerunt Qui eorum T. Quintius. Cn. do
 mitio consule post eos conles aut armis subacti aut voluntate in ditione p. R.
 venerunt neq; eorum etoli recepissent uel in etolia x urbes agrosq; athana
 mium supposito his legibus fociis itum cum etolis Eadem nocte sed etiam his diebus
 quibus hec a. u. fulmo consule in etolia gesta sunt Consul alter Cn. Attalus
 in gallo grecia bellum gessit quod nunc ordinem pergamum Vere primo ephesum consul
 venit Acceptisq; copiis a. l. Scipione et exercitu instructo concione apud milites
 habuit Qua collaudata virtute eorum que cum antiocho uno prelio debellasset
 adhortatus eos nomen cum gallis suscipiendum bellum qui et auxilio antiochi iunissent
 et ante indomita haberent regna ut ne quicquam antiochus emotus ultra iuga
 thauri montis esset nisi frangerentur opes gallorum de se quod nec falsa nec in
 comoda adiret leti milites cum frequenti assensu consulem audientem partem iurum
 antiochi fuisse gallos credentes rege superato nullum monentem in solis per se gal
 lorum copiis fore Eumenem hanc in tempore abesse romae tunc erat credent
 Consul gnari locorum hominumq; et cum intere frangi illos opes Attalium legitur fren
 eius accersit a pergamum hortatusq; ad secum bellum capessendum pollicentem suam suorumq;
 operam domum ad comparandum dimittit paucos post dies profecto consili ephese
 ad magnesian occurrat Attalus cum mille pedibus equitibus et Achaeo fratre
 iussu cum ceteris copiis subsequi commendata his custodia pergamum quos fratrum regionis
 fides credebatur Consul collaudato iuvene cum omnibus copiis ad ueandrum progressus

apule

castra posuit/qua vado superari amplius non poterat/et contrahende naues erat ad
 transiendi cuncti/traingressi. Menandru ad comem peruenit/famū ibi Augusti
 Apollinis et oraculoſe sunt/uerſibus haud inconditis/dare vates dicit. Hinc alte
 ris castris ad Harpassum flumen uentū est/quo legati ab Labandis uenerūt: quod ca
 stellum ab ipsis imper desisset. aut auctoritate aut armis cogeret iura antiqua pa
 ti. Eodem et Atheus et Eumenis et Attali frater. cū cretensibus/et Corago
 Macedonice uenit. Mille pedites mixtarū gentiū et ccc equites secū adduxerūt.
 Consul tribuno militū misso/cū modica manu caſtellū vi captū a labandensibus
 redditū/ipse nihil uia degressus. ad antiochia super. Menandru annem po
 suit castra. Huius annis fontes celems oruit. Celena urbs caput quondam
 phrygie fuit. ingratū inde aut procul. veteribus celems nouēq; urbi. Appa
 meſ nomē inditū ab appamea sorore Selena regis/et Marsias annis haud
 procul a Menandri fontibus oriens. in Menandri cadit. primaq; ita tenet Celems
 Marsiam cū apolline tibiariū cantu decertasse. deinde lonas in sinu maris. Edi
 tur/quod inter pyrenem et Miletū est ad antiochia in castra consiliis. Seleucis
 Antiochi frater/ ex foedere ito cum Saporie ad frumentū exentū dandū uenit.
 Parua diſputatio de attali auxiliariis orta est/ quod romano militi tū pactus
 Antiochi ut daretur frumentū ut Seleucis dicebat. decessa est/ ea quoq; consilia
 consiliis/qui misso tribuno edixit. ne romani milites acciperent. priusq; attali
 auxilia accepissent. Inde ad Cordinechos quos uocant/ processū est. Ex eo loco
 ad tubas terens castris peruenit in finibus pſidariū posita ē urbs/ in ea parte que
 uergit ad pampiliū mare/ in integris uiribus regionibus eius feroces ad bellandū
 habebat viros/ cum quoq; equites in agmen romanorū eruptioe facta haud modico
 primo impetu turbauere. deinde ut apparuit nec numero se nec uirtute pares
 esse/ in urbem compulsi/ ueniam erroris petebant. dedere urbe parati quip; et
 viginti talenta argenti et decē milia modiorū. tritici impetrata/ ita in dedi
 tionem accepti. Tercio inde die/ ad casum flumē esse peruenit/ inde profecti
 Erizani urbem/ primo impetu ceperūt/ ad Tabysin caſtellū minime flumē inde
 uentū est. cui fecerat nomen iudus ab elephanto deſectus/ haud procul a cy
 bira de erat/ nec legatio ulla a Megete tyranno ciuitatis eius/ hōie ad omnia in
 fido atq; importuno ueniebat. Ad tentandū eius animū. C. Maſiliū eius animū
 C. Maſiliū cū quatuor milibus et quingentis equibus consul pſemittit. Hunc q
 nim iā pſis ingredientibus occurrerūt/ nūciantes paratū esse. tyrannū/ inpe rāta
 facere/ Orabant ut pacatus fines iniret/ cohereretq; a populatione agri milites.
 et coronam aureā quindē talentū offerbant. manifestissimū a populatione inte
 gros agros seruatiū pollicatis ire ad consule legatos misit/ quibus eade referē
 tibus/ consul neq; romanū inquit bonę uoluntatis ullū erga nos tyrannū habere.
 et ipsū talem inter omes constat/ ut de pena eius nobis magis q̄ de amicitia co
 gitandum sit. perſuſi hāc uoce legati nihil a petere q̄ ut coronā acciper

Meander ex urbe summa
 celestium ortus media
 urbe detinens p caral
 pimus

venendiq; ad eum tyranno potentatem ac copiam loquendi ac pugnandi se faceret
permissu consulis. postero die tyrannus in castra venit. vestitus comitatus in ead pri
uati modice locupletis habitus. et oratio fuit submissa et inflecta. et emendat opes
sual. Urbuq; sue iurisdictionis egestatem querentis. Erant autē preter tiberias
eo muleum et alimen que appellatur. ex his ut se suosq; expoliaret. quib; et
viginti talenta se collecturū prope ut diffidēs pollicebatur. Em̄ uero inquit con
sul ferri iam ludificatio ipsa non potest. parū est nō erubuisse absentes cū per le
gatos frustraretis. nūc presens quoq; in eadē peritas impudencia. quib; et viginti
talenta tyrannidem tuam exaurirent. Quingenta ergo talenta nisi triduo mune
res. populacionē in pignus obsidionē in urbe expecta. Hac denūciatiōe territus
perstare tū pertinaci simulatione moris. et paulatī in liberali adiectione. nūc
per caullationē. nūc precibus et simulatis lacrimis ad centū talenta est perduct.
adiecta decē milia modūm. frumentis. Hec omnia intra sex acta. A Cybira p
agros idensim exortus ductus. transgressusq; caularem amnē posuit castra. poste
ro die et preter caralytem paludem agmē ductū ad Mandampū māsērit.
Inde progredientibus ablago. proximā urbem metu incolę profugerunt. Vacuū
hominibus oppidum diripuerunt. Inde Abhis fluminis fontes. postero die ad Cobila
tū anmem processit. Elemeſes eo tempore. Vsidonem arcem. urbe capta oppugna
bat. Indusi cū alia spes auxilii nulla esset. legatos ad consule orantes. opē miserūt
cū coniugibus ac liberis in arcem inclusos. se mortem in dies aut ferro aut fame pa
ciendam expectare. Volenti consuli causa spampthiam reuertendi oblata ē ad
ueniens obsidione isodeſes exemit. Telemeso. pacē dedit. et talentis argenteis. et
aspensis ceterisq; pā phylie populi. et spampthia rediens ad flumē taurū pino.
Postero die ad Selencem quā uocat comen posuit castra. profectus continētib;
itineribus. ad Comasam urbē peruenit. darsa pama urbe. eam metu incolarū de
sertam. plenā omni rerū copia habuit. progredienti pter paludes. legati ab hysio
dedentes ciuitatem venerunt. Inde in agmē agallasenū urbē. fertilemq; om̄ genē
frugū. ventū est. Colunt ipsi delonge. optimi bello regionis eius. cū ea res aīos
facit. tum agri fecunditas et multitudo omni et situs nūc paucas minime urbis.
Consul quia nulla legatio ad fidem presto fuerat. in agros predaū misit. tū
demū facta pertinacia est. ut ferri agiq; res. viderit res suas. legatis missis. pa
cti. et talentis et viginti milibus modūm. et tritici. xx. ordēs. pacem impetrauerūt.
Progreditur inde ad. et hēctinos fontes ad vicū. quē ad prodios comen vocant.
posuit castra. eo Selencis ab apamea postero die venit. Egrōs inde et iutiba
impedimenta. cū apamea dimisisset. duobus itinerū ab selenco acceptis. pfect.
et eo die in metropolitani campū. Postero die diuās phrygie processit. Inde Dr
machā venit. Metu omnibus circa oppidis desertis. quos ideo preda iam gne
dermen trahens. vix quib; milia die toto itinere profecto. ad eundem quod uetus ap
pellant peruenit. Ad Antibura inde et. altero die ad alexandri fontes. tū
ad Basū posuit castra. ibi plures dies statua posuit. quā puentium erat.

91

ad theoborstoru fines. **GALLI** hominu vis magna seu inopia agri
 seu prede spe nullam gentem p quam ituri essent parē
 armis rati Brēno duce / in dardanos peruenērūt. Ibi seditio orta. et ad
 viginti milia hominu cū loncorio et hitatio regulis / secessione facta a Brēno / ite
 in thraciam aduerterūt. Ubi cū resistantibus oppugnando / pacē petentibus / si
 pendu imponendo / bigantiū cū puenissent / aliq̄dū oram propontidis vectiga
 le habendo regiones eius urbes obtinuerūt / Cupido inde eos in asiam transe
 mudi audientes ex propinquo quanta bēritas terre eius esset / cepit elisimachia
 capta fraude / chersouso quāq̄ omni armis possessa / ad Hellepontū descendērūt. Ibi
 uero exiguo diuiss freto cernentibus asiam / multo magis animi ad trāscundū ac
 cens / nūtiōs ad antipatrū pfectū eius / ore de transitu mittebat / que res quom
 lentius spe ipsorum traherent? Alia rursus noua inter regulos seditio orta ē
 Lencorius retro ~~et~~ unde venerat / cū maiore parte hominu repetit bigantiū
 Lucarius macedonibus per speciem legationis ab antipatro ad speculandam
 missus / duas tectas naues. et tres lembos adimit. se alios atq; alios dies noctesq;
 trāciendo intra paucos omēs copias trāiecit. Haud ita multo post. lencorius
 adiuuante Hycomede Brithime regē bigantis trāsmisit / Cocine deinde in
 vni rursus galli / et auxilia hycomedi dant aduersus g ibocam / partē tenētē Brithime
 genti bellū atq; eorū maxime opera deuictus est. Sybea / Brithimaq; omnis inde
 ditionem Hycomedis decessit. profecti ex Brithima / in asiam processerūt. Hō plus
 ex viginti milibus hominu q̄ decem armati erant. tamen tantū terroris dūb?
 que cū tantū incolunt gentibus inecerūt. ut quas adissent. quasq; nō adis
 sent. pariter / ultime propinquis imperio parerent. postremo quom tres. esset
 tolosobogii trogmi tectosagi / in tres partes. quā cuiq; populor suor vectigalis asia
 finisset. dimiserunt. tolosobogii Helleponti ora data. tolosobogii colida. atq; se
 nam tectosagos mechemanā asie sortiti sunt. Et supendū tota cū tantū asia ex
 igeant. Sedem autem ipsi sibi circa alym flumē ceperūt. Tantūq; eorū nonnisi ter
 ror erat / multitudie etiā magna secole auda. ut syrie quoq; ad posteriū reges
 supendū dare nō abnuerent. pinus regū asiam / macedonū supendū abnuūt at
 talis pater regis Eumeas / audaq; cepto preter omniū opinionē affuit. for
 tuna / et signis collatis superior fuit. non tamē ita infregit animos eorū. ut abssi
 terent imperio eiusdem. Colides usq; ad bellū antiochi cū romans ināstāt.
 Tum q̄ pulso Antiocho / magnā spem habuerunt quia procul mari incolerent. rōnū
 exatū ad se non peruenturū. Hoc cū hoste tam terribili dūb? regionibus eius
 quia bellū gerendū erat pro cōone milites maxime in hunc modū allocutus est
 consil. **NON** me preterit milites cū que asiam colunt gētiū
 gallos fama belli prestare / inter multissimū genus hoīnū
 ferox natio / peruagata bello / prope orbem terrarū coepit / procerā corpora
 prolixē et. rutilantes comē. dasta scuta / p̄longi gladii Ad hēc cantus in

cheantū prelium: et ut ululatus et trepidia et quatientū scita in patribus quēda
 morem horrendus armorū crepitus. Omnia de industria composita ad terrōre Sed
 quibus hec insolita atq; insueta sunt: greci et phryges et ceteri timeant. romani
 gallici tumultus afflicti: etiā vanitates nocte sunt. Semel pmo congressu ad aliā
 olim fuderunt maiores nostros eos ex eo tempore iam per ducentos annos pe
 conū in modū consternatos. cecidit fugantq; et plures prope de gallicis triumphis
 q̄ de toto orbe terrarū acti sunt: iam hoc cognitū est. si p̄mū impetū quē feru
 do ingenio et cetera na effundunt: sustineritis: flunt sudore. et lassitudine mēbra
 labant. arma indurata corpora: molles ubi q̄ na confedit animos. Sol. pulvis stir
 ut feruū nō admoneas: prosterunt: non legionibus legiones cop solū solis ex
 perti sumus: sed vtrūvis cū vtro congressendo. T. Manlius M. Valerius quā
 tum rabiem gallicā vinceret romana virtus: docuerūt. iam M. Manlius vni
 agminestandentes in capitolū gallos detraxit: et illis manibus nostris cū haud
 dubijs gallos in sua terra semis res erat. Hic iam degeneres sunt mixti: et gallo et
 greci vere appellant: sicut in fugibus. pecudibusq; non tū semina ad seruādū
 indolem valent: q̄ terre proprietatē celiq; sub quo alit: mutat. Macedones qui
 alexandriam in egypto. qui sedeciam et babilonā. quiq; alias sparsas p̄ orbe terra
 rū colonias habent: in sarios. parthos. egyptios degenerarūt. Massilia inter gallos
 sic traxit aliquatū ab acolis ammorū: nisi quid ex spartana illa et horrida di
 ciplina mansit. Egenerosus in sua quicquid sede gignitur. hostiū aliene terre
 in id quod alit: natura vertente. se depenerat. Phrygias igitur gallos onera
 tos armis: sicut magis antiochi cecidit: victos victores cedetis. magis vereor
 ne parum inde glorie: q̄ ne minū belli sit. Attalus eos rex sepe fudit. fuga
 iutq; nolite estimare beluas tū recentis captas feritatem illam siluestre
 pmo seruare. deinde cū dui manibus humanis alatur miterere: in hominū
 feritate milcenda: nō eandē naturā esse: eorū ne eos credatis esse: qui pa
 tres eorū: autq; fuerūt. extores inopia agrorū profecti domū: per asperimā
 silicem. oram. peoniam. inde et thraciam pugnando cū ferocissimis gentibus
 omens: has terras cepit. duratos eos tot malis: exasperatosq; Accepit
 terra: que copiarerū omnium agnare. uberrimo agro. multissimo celo. clemē
 tibus accolatū ingenis: omnis illa cū qua venerant mansuefacta ē feritas: uo
 bis me hercule martis viris: cauendū fugiendū: q̄ p̄mū amoemtas ē aspe
 tm̄ peregrinis voluptates. hec ad extinguendū vigore ammorū possunt. quadi
 cotagio discipline: morisq; accolariū ualet. Hoc tū scilicet enent. q̄ sicut v̄ aduer
 sus nos neq; ita fama apud grecos. parem illi antiquo obtinent. cū pia venerūt bellis
 gloriam victores: eandem inter socios habitis: quasi suantes antiquū spectant ammorū
 gallos viciissetis: concione dimissa missisq; ad eposignatū legatis: qui vni. ex regni
 lis et in eumenis manserat ammorū et negauerat antiocho aduersus romanos
 anxia castra mouit: primo die ad allandriū flumiū postero ad viciū quē vocant

Generosus aliquid in sua terra
 alibi insitū degenerat

72
his: conuenit: eo legati ordipdensiū cū uenissent. amoniam petentes ducenta ta-
lenta his sunt imperata/precantibusq; ut domū renūciaret. potestas facta ducere
inde exitum Consul ad plitendū/deinde ad allinatā postea castra/co missi. ad
Eposognatū redierunt. legati compulsi. regū orantes. ne tectosagis bellū infer-
rent ipsi in eam gentem iturū. Eposognatū pēstiasurūq; ut imperata faciāt
data uenia regulo/duci inde exitus per axylon. quā uocant tenā ceptus
ab re nomē habet. non ligni modo quicq; sed ne spīas quidem. aut ullū
alimentū fert ignis/fino bubulo pro lignis utuntur.

Ad Cuballū gallo
gregē castellū castra habentibus romans apparue
multu hostiū equites nec turbant tū nationes romanas repente inuerti.
sed quosdam etiā occiderūt. qui cōmultis cū in castra perlatus esset. effusus re-
pente omib; portis. equitatus romans fudit. fugantq; gallos/et aliquos
fugientes occidit. inde consul. ut qui iam ad hostes perueniū cerneret. explo-
rate deinde. et cū cūa coacto agmine procederet. et omētib; itineribus

ad Sangariū flumē puenisset: pontē quā uado nūq; transitus erat. fa-
cere instituit. **SANGARIVS** ex Adoreo mō
te per phigiam fluēs miset?

ad bythinā tiberi flumē/hide maior iam geminatis aquis p bythinā
fertur et in proportionē sese effundit non tū tam magnitudine memorabilis.
q; pistū accolis ingentē uim prebet Transgressis ponte perfecto. flumē/pex-
ter ripam euntibus/galli matris magis a pestimote occurrē cū insignib; suis
uaticinantes phanatio carmine/deam romans uiam belli et uictoriā dare im-
perūq; eius regionis/accepere se omen cū dixisset. castra eo ipso loco posuit.

POSTERO die ad cordū puenit/Id haud magnū qdē
oppidū est/sed plusq; mediteraneanū celebre

et frequens Emporiū tria maria ferme pari distantia intervallo habet Hel-
lespontū. ad smopē. et alterius ex hore/qua Cilices maritimi colūt multarum
magnarumq; pterea gentiū fines contingit. quarū cōmerciū nūq; maxime
locū mutui usus contraxere Id tamē desertū fuga incolarū oppidū/refertq;

Inde copia rerū omiū inueniunt. **I**BI patina habentibus legati legati
ab Eposognato uenerūt mīnātes pro

inhi/equi impetrasse/campestribus uicis agrisq; frequētes ingrare et cū cōi-
gibus ac liberis que ferre atq; agere possent pre se agentes. portantesq; ob-
pū montē petere. ut inde armis/locorūq; situ sese tueant/certiora postea
ordadensū legati attulerūt/tolosobogiorū ciuitatē dypū mōtē cepisset dmer-
sol tectosagos/depositis/armatorū numerū tolosobogis statuisse auxiliū ferre/et
rant autem tū tūū populorū regū Orthago et cololomaris et gaudotus/His
hec maxime ratio belli simendi erat fuerat/q; cū montes editissimos eius
regionis tenerent/coniectis omib; que ad usum quib; longi temporis sufficeret

Monte qui magna
montis perit et
montes duntaxat
montis apud tectosagos

radio se fugaturos hostem esse credebant. Nam neque ausuros per tam ardua atque
iniqua loca subire eos. et si conarentur. uel parua manu prohiberi aut detineri posse.
nec quietos in radicibus montium gelidorum sedentes fugis aut inopiam laturos
Et cum ipsa altitudo locorum eos tueretur. fossasque et alia munimenta ueteribus quos
insecabant. circumferere. minima apparatus missilium telorum cura fuit quod saxa
assati prebituram asperitatem ipsam locorum credebant. Consul quia non continis
pugnam. sed procul locis expugnandis futuram preceperat animo ingentem victoriam
velitanti habere. sagittarum. glandisq. et machinarum qui funda mitti lapidum posset
parauerat. instructisq. missilium apparatu ad olympum montem ducit. et a quibus nullus
ferre castra locat. Postero die cum quingentis equitibus et attalo progressum est ad na
tunam montis. stantibus gallicorum castrorum discedit. Equites hostium duplex numerus
effusus e castris. in fugam uertunt. Occisi quoque pauci fugientium uulnerati plu
res. Tercia die cum omnibus ad exploranda loca profectus. quia nemo hostium extra
munimenta precessit tuto circumuectus motu aduertit. meridiana regione terre
nos et plandos acclines ad quedam finem esse colles. septentrione ardue erectas
prope rupes. atque omnibus ferme alijs inuisa. riuiera una esse. vni medio more
quia terrena erant duo diffinita ab hyberno solis ortu. et ab aestiuo occasu. Hec
contemplatus eo die sub ipsis radicibus posuit castra. Postero sacrificio facto. cum
paucis hostibus litasset. trisariam exercitum ducit. ad hostem pergit. Ipse cum magna
parte copiarum. quia equissimum aditum prebebat mos ascendit. I. Maunium fratrem ab
hyberno ortu. quo ad loca putantur. et tuto possit. subire. subet. si. quia periculosa
et periclitosa occurrant. non pugnare cum iniquitate locorum. neque in recuperabilibus
vim asserere. sed aliquo monte a se declinare. et suo agminem coniungi. C. Elum cum una
parte circumire sensim per infima montis. deinde ab aestiuo occasu exigere ag
men et attali auxilia trisariam equo numero ducit. equitatum cum elephantibus
in proxima tumulis planicie reliquit. edictum precessit ut intenti quod ubique gerat.
aduertant. operumque ferre quo posuisset res possint. **Galli** ab duobus
latentibus satis fidentes. mala esse ab ea parte que in
diem uergeret. ut armis clauderent. viam quatuor milia ferme armatorum ad
tumuli imminet. vix minus ad. in passum a castris. occupandum mittit. eo
se iati veluti castello iter impedituros. quod ubi romani viderunt. expediunt sese
ad pugnam ante signa modico intervallo Velites erant. et ab attalo cretenses
sagittarii et funditores et tralli salsaces signa peditum. ut per arduum leuig
du ducunt. Ita pre se habentium scuta ut missilia tam vitarent. pede collato non vi
derent. pugnatum missilibus. ex intervallo loci. prelium omnium. Et primo gallos
loco adiuuante romanos varietate et copia telorum. procedente certamine
nihil iam equi erat. scuta longa ceterum ad amplitudinem corporum parum lata.
et ea ipsa plane male tegebant gallos. nec tela iam alia habebant. preter
gladios. quorum cum manus hostis non consereret nullus usus erat. Saxis non modis

ut que non preparassent. sed quod omnium trepidanti ad manum venisset. ut
insueti. nec arte nec viribus adiuuantes ictu utebantur. sagittis. glande iaculis
incanti. et ab omni parte configebantur. nec quid agerent ira et pauore obce-
catis animis cernebant. et erant dephensi genere pugne. in quod minime apti
sunt.

H. I. H. que admodum cominus ubi hunc pati et inferri vulne-
ratur. accendi ira animos eorum. ita ubi ex occulto et paul le-
uibus telis vulnerantur. nec quo ^{ruant} ~~neant~~ cetero impetu habent. velut fere trans-
fixe in suos temere incurrunt. detegunt vulnera eorum que nudi prius gnati
et fusa et candida. ut que nunquam nisi in pugna nudantur. ita et plus sanguis
e multa carne fundebatur. et fechores patebant plagas. et candor corporum
magis sanguine atro maculabatur. sed non tam patentibus plagis monetur. In-
terdum secta cute ubi lacior quam aliorum plaga. et etiam gloriosius se pugnare putat.
Idem cum aculeis sagittis aut glandis ab hoste interius tenui vulnere in speciem
urit. et seruantes quo uellant telum non sequitur. tamen in rabie et pudore tam
pauca parimentis uersi pestis. prosterunt corpora humi. sicut passim pro-
cumberent. Alii ruentes in hostem undique constringebantur. et cum cominus
venerant. gladiis a bellis trucidabantur. Hic miles et trepidale parma
habet. et in dextra hastas. quibus eminus utitur. gladiis hispaniensis que si pede
collato pugnandum est. translati in leuiam hastis. stringit gladium.

PAV
C supererant iam gallos qui postquam a leui armatura super-
ratos se viderunt iam gallos qui postquam a leui armatura superatos se
viderunt. et stare legionum signa. effusa castra fuga repetunt. pauoris et tumultus
iam plena ut ubi femine puerique et alia in bellis turba deserta esset. ronos
victores. deserti fuga hostium acceperunt tumuli. Sub idem tempus. L. Manlius
et. C. Elius cum quo ad via colles obliqui dederunt. ascendissent. postquam ad
tribus uentum est. flexere iter in parte montis. que una habebat iter. et sequi
consiliis agmen L. Manlius. et C. Elius modico uterque in cunabulo. velut ex co-
posito coeperunt. quod primum optimum factum fuisset. in id necessitate impulsu sub
fidio enim in talibus iniquitatibus locorum maxime sepe suis fuerat. ut primis
forte deturbatis. secundi et tegant pullos. et integri pugnam accipiant. Consul
postquam ad tumulos ab leui armatura captos. prima signa legionum peruenit.
respirare et requiescere paulisper militem iubet. Simul strata per tumulos
corpora gallos ostentat. Et cum leui armatura tale premium edidit. quid ab le-
gionibus quid ab hostis armis. quid ab animis fortissimorum militum expectari.
castra illis capienda esse. in que compulsi ab leui armatura hostis trepidet per
cedere tamen iubet leui armatura. que cum staret agmen colligendis per tumu-
los telis. ut missa sufficerent haud segne id ipsum tempus conspicerat. Iam castris
appropinquabant. et galli. ne parum se munimenta sua tegerent. armati per uallo
constiterant. Obruti deinde omnium genere telorum. cum quo plures ac desiores

erant eo minus vani quia intercederat. quia teli intra balli momento temporis
compellunt. stationibus tamen firmis ad ipsos portam aditus relictis. In multitudinem
compulsam in castra vis ingens missili telorum comminebantur. et uulnera multos
clamor permixtus mulierum atque puerorum plorantibus significabat. In eos qui portas
stationibus suis claustrant legionum antesigna pila comereunt. Hi uero non uulne-
rabantur. sed transuerberatis scutis. plerique inter se. herebant. confecti. nec diu
tius impetum romanorum sustinuerunt.

PATIENTIBUS

iam portas priusque eriperent victores. fuga e castris gallo-
rum in omnes partes facta est. ruunt ceteri per vias. per fura
nulla precipitia saxa nulla et rupes obstant. Nihil preter hostem metiunt. Itaque ple-
rique precipites per vastam altitudinem prodapsi aut debilitati examinantur.

CONSUL

castris captis direptione. preda. quibusque abimet.

militem sequi pro se quemque instare. et paucis pa-
uorem addere iubet. Suppedit et alterum cum L. Manlio agmine. nec eos castra in-

trare sinit. protinus ad consequendos hostes mittit. Et ipse paulo post tradita
captiuorum custodia tribunis militum. sequitur debellatum ratus. si in illo pauore quod pluri-
mum ceteri forent. aut capti. Egrosso consule. C. Elius cum tereno agmine aduenit. nec

continere suos a direptione castrorum ualuit. predaque eorum iniquissima sorte qui
pugna non interfuerunt facta est. Equites diu ignari. et pugne et victoriae suorum
deserunt. deinde et ipsi quantum equi in edes subire poterant. sparsos fuga gallos
circa radices montis confectati. cecidere aut cepere. Numerus interfectorum haud

facile miri potuit. quia late inter omnes anfractus motum. fugamque & cedes fuit.
et magna pars in siluis uopibusque occisa. pars rupibus. paucis in profundum alti-
tudinis conualles delapsa est. Claudius qui bis pugnatum in monte olimpo scribit.

ad xl. milia hominum cetera auctor est. Valerius Antias. qui magis in numero au-
gendo esse solet. non plus decem milia. numerus captiuorum haud dubie. m.

xl. expleuit. quia omnis generis etatis quae turbam secum trahebat. demigra-
tum magis. quam in bellum cunctum modo. Consul armis hostium in uno concrementis cu-
mulo. ceteram praedam conferre. omnes iussit. et aut vendidit quod cuius in

publicum redigendum erat. aut cum cura. ut quae equissima esset per milites dimisit.
laudati quoque pro oratione omnes sunt. donatique pro merito quisque. Ante omnes attalus
summo ceterorum assensu. Nam singularis eius viri tum virtus et industria et omnibus

in laboribus periculisque tum modestia etiam fuerat. **SUPERER**

AT bellum integrum cum tectis ad eos pro-
fectis. consul. tectis castris. Ancyram nobilem in illis locis urbem peruenit.
unde hostes paulo plus decem milia abeant. ubi cum statua esset. facinus memora-
bile a captiua factum est.

Reguli uxor. forma eximia **ORIGONIS**
custodiebatur. Inter plures captiuos. cuius custodiae centurio praerat. et libidinis

et amicis militibus. Is primo eius amicum tentavit. quam cum abhorrentem
a uoluntario videret stupro. corpori quod seruum fortuna erat. vnum fecit. deinde
ad leniendam indignitatem iure spem redditus ad suos mulieri fecit. Et ne
eam quidem ut gratuitam amans. certo auri pondere pactus ne quae suorum
constitui haberet ipsi permittit. ut quae vellet vnum ex captiuis. nuncium ad suos
mitteret. locum prope flumen constituit. quo duo ne plus necessarij captiui
cum auro venissent. Nocte sequente ad eam accipiendam forte ipsi mulieris
fuit. Inter captiuos eiusdem custodie erat. Huc nuncium primis tenebris ex
custodiam centurio eduxit. Nocte insequenti et duo necessarij mulieris
ad constitutum locum et centurio cum captiua venit. Vbi cum aurum ostenderent.
et summam talenti acti. tanti enim pepigerat. exleret. mulier lingua sua
ut stringerent ferrum. et centurionem paransante aurum occiderent. Imperavit
Iugulatu pergit caput ipsa inuolutum ueste ferens ad virum Ortagontem
qui ab olympo domum effugerat. peruenit. Quae priusquam complecteretur. ca
pit centurionis ante pedes eius abiecit. mirantibus cunctis id caput. hominis
aut quod facinus haud quaquam muliebrem esset. et mirra corporis. et vltione
inolat per per vnum pudiciciae. confessa viro est. Aliaque ut traditur sanctitate
et gravitate vite. huius matronalis facinoris decus ad vltimum conseruauit.

INCYRAH in patria oratores Lectosagion ad consulem ue
nerunt petentes ne ante capta moneret
et collocutus cum suis regibus esset. nullas conditiones pacis his non bello fore po
tiores. tempus in posterum diem constituit. locumque medius maxime inter castra
gallo et antiquam visus est. quo cum consul ad epum cum praesidio quingentorum equitum
venisset. nec illo gallo ibi viso. regressus in castra est. Oratores idem redierunt
exsultantes religione obiecta. venire reges non posse. principes gentis. per
quos equae res transigi posset uenturos. Consul quod se attali missum dixit.

AD hoc colloquium utriusque uentus est trecentos equites attalis praesidio
cum cum aduisset. Iactae sunt pacis conditiones. finis rei. quia de ab
sentibus duobus imponi non poterat. conuentum est ut consul regesque postero
die loco congregarentur. frustratio gallo eo spectabat primum ut terreret tempus
donec res suas quibus periclitari volebant. cum quingibus et liberis suis trans
alium flumen transcerent. deinde quod ipsi consule. parum cauta aduersus collo
qui fraudem insidiabantur. Nulle ad eam rem ex omni numero audacie
experte delegerunt milites. et successisset fraus. in promuegetum cuius iura
landi consilium initium erat petisset fortuna pabulatores lignatoresque romam
in eam partem in qua colloquium futurum tribunis ratis. qui consule praesidium
et ipsam pro ratione futura erant. hosti oppositi suam tamen alteram rationem
propius castra sexcentorum equitum posuerunt. Consul affirmante attalo veni
turos et reges. et transigi rem posse. profectus e castris cum eodem quo ante

a presidio equitū/ quūq; milia fere processit. Sed nec multū cū a constituto lo-
co abesset. repente concitatis equis cū impetu hominū videt gallos venientes.
constituit agmen. et expediri tela animosq; militibus iussit/ p̄mo constanter
initū pugne accepit. nec cessit. deinde cum pregrauaret multitudo ex-
dere sensim/ nihil confusus turmarū ordinibus coepit. Postremo cū lamplius
in mora periculi. q̄ in ordinibus seruandis presidii esset/ omnes passim in
fugam effusi sunt. Tum vō instare dissipatis gallis et cedere magnaq; p̄
oppressa foret nisi statio pabulatorū. et equites occurrissent. Hiis procul cla-
more suoz pavidō exaudito. cū tela equozq; expedisset integri profligatā
pugnam acceperunt. Itaq; uersa ex templo fortuna est. uersis in victores/ a
victis terror et p̄mo impetu fusi galli sunt/ et ex agris occurrebant pabula-
tores et vndiq; obuius hostis gallis erat. ut ne quidem fugam facilem aut
tutam haberent/ quia recentibus equis romani fessos sequebantur: pauci ergo ef-
fugerunt captisq; nemo/ maior multo pars p̄fide uolati colloqui penas mor-
te luunt. **ROMANI** Ardentibus animis postero die
omnibus copiis ad hostem perueniunt. ludium
naturam montis perstipsum explorando/ ne quid ignoti esset. disp̄psit
Consul tertio die quom̄ auspicio operam dedisset/ deinde primolasset in qua
tuor partes diuisas copias educit duas/ ut mediō monte educeret. duas
ab lateribus ut aduersus cornua gallorū erigeret hostiū/ quod reboris erat.
Tectosagi et Trogm̄ mediam tenebat aciem milia hominū. quinquaginta equi-
tatum/ quoz equoz nullis inter inaequales vires/ usis erat. ad pedes de-
ductum decem milia hominū ab dextro locauerunt: cursuam artēs capadoces
et morgi auxiliares in leuo quatuor ferme milia numerū explebant.
Consul stans in olympo monte/ p̄ma in acie locata leui armatura telorū om̄s
generis ut eque magna bis/ ad manū esset/ curauit. ubi appropinquauit oīa
eodem utrinq; que fuerant in p̄lio p̄ore erant/ p̄ter animos et victorib;
ab re secunda auctos et hostibus. quia et si ip̄i victi nō erant sic gentis ho-
minū cladem pro sua ducebant/ Itaq; a paribus inimicis coepta res eundē
exitum habuit/ velut nubes leuiū teloz comiecta obruit aciem gallorū. ne
aut procurrere quisq; ab ordinibus suis. ne nudaret vndiq; corpus ad ictus
auderant: et stantes quo densiores erant. hoc plura velut destinati petētib;
vulnera accipiebant. Consul iam per se turbatis/ si legionū signa ostendit
sunt. uersuros ex templo in fugam omnes ratus. receptis inter ordines ve-
litis/ et alia turba/ auxiliariū aciem p̄mittit. Egalli et memoria tholosto-
bogiōrū cladis teriti. et inherētia corporibus gerentes tela/ fessiq; et stando
vulneribus. ne p̄mū quidem impetū et clamorem romanorū tulerūt. fuga ad cū-
melmauit. Sed pauci intra munimēta se recipere/ pars maior dextra leuiq;
p̄relati. qua quēq; impetu tulit. fugerunt. Victores usq; ad castra secuti ceciderunt.

terga/demide in castris cupiditate praede hesserunt. nec sequebatur quisq. in cornibus
Galli duntaxat pederunt. quia servus ad eos peruentus est. Ceterum ne pmi quidem
coniectum telorum tulerunt. Consul qui ingressus in castra ab direptione na poterat
abstrahere eos qui in cornibus fuerunt protinus ad sequendos hostes misit.
per aliquantum spacium secuti/no plus tamen octo milia hominu in fuga. na
pugna nulla fuit/ ceciderunt/ Reliqui flumene alim transeerunt. Romanorum
pars magna ea nocte in hostium castris mansit. Ceteros in sua castra co
sul reduxit. Postero die captiuos praedamq. recensuit. que tanta fuit qua
ta audissima rapiendi gens/ cu eis monte thauru omnia armis per multos
annos tenuisset coactare potuit/ Galli ex dissipata fuga passim in vnu locu
congregati magna pars saucia ut merces, nudati omnibus rebus/ oratores
de pace ad consulem miserunt/ Eos/ Manlius Ephesum venire iussit. Ipse
iam eni mediu antipm erat locus gelidis propinquitate thauri montis
excedere propians, victorem exatui hyberna ore maritime reduxit./

D**V****M** hec in asia gerunt in ceteris provinciis tranquille res
fuerunt/ Censores romae. T. Quinctius flammus. et. M. clau
dus. Marcellus/ Senatu perlegerunt/ princeps in senatu tertius lectus. p. Sapia
Africanus/ quatuor soli piteriti sunt nemo curuli usus honore et in equitatu
recensendo/ ⁱⁿ ⁱⁿ ad modum erat censura/ Substructionem super equumetum
in capitolio. et viam sibi sternendam a porta caperna/ ad martis edem lo
caverunt. Campani ubi censerent? Senatu consiluerunt/ decretu ut ro
ma censerentur. Aque ingentes eo anno fuerunt/ Tyberis duodecies ca
pum martii plana q. urbis inundavit. **ABCHEO** ^{Uantho} Alter
consule bellu in asia cu gallis perfecto. ^{Uantho} Alter
consiliu futuris/ perdomitis etolis/ quom tamenisset in cephaloniam circa ci
uitates insule misit/ periclitatu utru se dedere romis an pelli fortunam
experiri mallerent. metus ad omnes valuit. ne deditione excusarent/ obsi
des inde imperatos pro uiribus inopis populi. Vicenos autem Samoni
et palenses et Sameri dederunt/ Insperata pax cephalam affulserat.
cu repente una ciuitas/ incertu/ qua obcausam Sameri destruxerunt. quia
opportuno loco posita urbs esset. timuisse se dicebant/ ne demigrare cogeret.
A romanis/ Ceteru ipsi ne sibi cu finerunt finerunt metu et timore
vano quietu excitauerunt malu an lactata sermombus/ res apud romanos
perlata ad eos sit/ nihil compti e/ nisi q. datis iam obsidibus repente por
tas iam clauserunt. et ne suorum quidem precibus/ miserat em sub minor
consil ad tentandam misericordiam parentu populariuq. desistere abm
coepto noluerunt. **OPPIGNARI** ^{denide postq in} ^{cepta urbs e}
hil pacati respondebat/ Apparatu omne tormentorum machinaruq. transuictu ab ambrachie oppugnet

habebat. et opera que facienda erant. Impigre milites perfecerunt. duobus igitur locis admoti/anctes quatiebant muros. nec ab Sarmis quicquam. quo aut opera aut hostis arce. possit. pretermisum est. duabus inde maxime rebus resistebant. Vna Interiorem semper iuxta vallum pro disrupto nouum obstruere murum. Alteram. eruptionibus subitis. nunc in opera hostium nunc in stationes. et plerumque his pylis superiores erant. Vna d. ad terrendos iumenta aut memorata res est. centum funditores ab Egipto et patris et dimissit a pueris hi more quondam gentis saxi globosis. quibus ferme arce munitis. strata litora sunt. funda mare apertum incessenter expectant. Ita longior certiore et validiore ita quam balcanis funditor eo telo ut sunt et non simphias habens. ut balcanica aliamque gentium funda. sed triplex senta lecebris siturum duratium. ne fluxa habena uoluerit in iactu glans. sed librata. cum sederit. uelut nemo missa excutitur. coronas modici circuli magno ex intervallo locum assueti transire. non capita solum postum uulnerabant. sed quem locum destruxissent oculi. Hec funde Sarmos cohibuerunt. ne tam crebro ne ut tam audacter eriperent. adeo ut precarentur ex muris athenos. ut pauper abstererent. et se athenis stationibus pugnantes quiete spectarent. Quatuor menses. obsidione fante sustinuit. Cum ex paucis quotidie aliqui eorum caderent aut uulnerarentur. exsperant. fessis et corporibus et animis essent. Romani nocte per arce quam thetiam dicunt uocant. Nam ubi in mare denexa in occidentem. uergit. muro superato. in forum peruenierunt. Sarmis postquam captam urbis partem ab hostibus tenerunt cum coniugibus et liberis in maiorem refugerunt arce. Inde postero die dediti direpta urbe sub corona omnes uenerunt.

CONS
In compositis rebus Cephalome presidio imposito
In peloponessum iam diu egressis egressibus maxime ac lacedemoniis traicatis Egipti principio athenis consilium semper conuictus gentis indicti sunt. seu dignitati urbis id seu loci opportunitati datum est. Huius morem phylopoemen eo primo anno labefactare conatus. legem parabat ferre ut in omnibus ciuitatibus que athenis consilium essent iunice conuictus ageret et sub aduentum consilium. damiorgis ciuitatum qui summus est magistratus Egipti euocantibus. polopoemen tunc erat pector. conuentum Argos edixit. quo cum appareret fere omnes conuicturos. consul. quo quem egressum fauebat. cause. tamen Argos uenit. ubi cum disceptatio fuisset. et rem inclinatum cernebat. incepto destitit. lacedemoni deinde cum in sua certamina auerterent sollicitam eam ciuitatem. exules maxime habebant. Id. egre patientes lacedemoni. quorum magna pars in maritimis lacome ore capellis quod ones adeptierant habitabant. Id. egre patientes lacedemoni ut aliqua liberum ad mare haberent actum. si quando romam. alio quo uenirent legatos. simulque ut Emporium et receptaculum peregrinorum mercibus ad necessarios usus

esset: nocte adorti/ vicū maritimū nocte lania improvise occupare/vicū
quiq; ibi exules habitabant pmo inopinata re territi sunt. deinde sub luce
congregati/ levi certamine expulerūt lacedemonios. Terror tamē omnē
maritimā oram periaſit. legatosq; cōmuniter et castella omnia. vicq; et
exules quibus ibi domaha erant/ ad acheos miserunt.

P**P****OE** men p̄tor iam inde ab initio exiliū cause **PHILO**
et annis et auctor/semper acheis minuendi opes. et auc-
toritate/lacedemoniū conciliū querentibus dedit. decretiq; referente eo
factū. eū nō fidem acheorū tutelamq; T. Quincius. et romani lacomeg orx
castella tradidissent/ ne cū abstinere hīs ex fœdere lacedemoniē de-
berent. lace vicis oppugnatus esset: cedessq; ibi facta. qui eius rei affines
auctoresq; essent. misiderentur acheis/ violati videre fœdus/ ad expos-
cendos eos: et legati ex templo lacedemonem/missi sunt. Id em̄ imperiū
adeo sup̄bū et indignū lacedemoniis visum est. ut si antiqua ciuitati
fortuna esset/haud dubie arma ex templo captivi fuerūt. maxime autē
conspiciant eos metus. si semel p̄mis imperiis obediendo/ iugū acce-
pissent: ne id quod iam diu moliretur philopoemenes exulibus lace-
demoni traderet/ furentes igitur tria/triginta hominibus ex factione/cū
qua conciliorū aliqua societas philopoemen atq; exulibus erat interfectis/
decreuerunt renūciandam societate acheis legatosq; ex templo cephalo-
man mittendos: qui consiliū M. filius quiq; romani lacedemonem de-
derent. orarentq; eum ut veniret nō peloponessum/ad urbem lacedemonie
nō fidem ditionemq; populi Ro. accipendam/id ubi ad acheos legati re-
tulerunt. Sinū ciuitatū que eius concilii erant/consensu bellū lacedemoniis
indictū est/ ne ex tēplo gereret/ hiems impediret/ incursionibus tamē
partis/lacrociniū magis q; belli modo/non terra tñ/ sed ecā a navibus
amari fines eorū vastati. **HIC** tumultus consilē peloponessū ad
duxit. iussuq; eius Elin concilio indicto/lacedemoni ad
disceptandum acciti & magna ibi non disceptatio modo/ sed agitatio fuit.
Cui consil cū alia hīs ambitio/se/partē vtrūq; fouendo incerta respēdis-
set/ vna denūciatione/ ut bello abstinerent/ donec romani ad se nati
legatos misissent finem imposuit/ vtrinq; legatio romani missa ē/ Exules
quoq; lacedemoniorū suam causam legationēq; acheis iuxerūt. Diapha-
nos et hycortas/megalopolitani ambo/principes legationis acheorū
fuerūt. qui dissidentes nō rep/tum quoq; inter se minime cōueniēte ora-
tionem habuerunt. diaphanes stuatim disceptationē omniū rerū p̄mitte-
bat/ eos optime controuersas inter acheos ac lacedemonios futuros esse.
hycortas ex p̄ceptis philopoemī postulabat: ut acheis ex fœdere ac legi-
bus suis/que decreuissent. agere liceret/ libertatemq; sibi illibatam. annis

ipsi auctores essent: preparent: magnæ auctoritatis apud romanos tumges
 acheorū erat: nouari tamen nihil de lacedemoniis placebat: Ceterū respo
 sum ita perplexū fuit: et achei sibi de lacedemone permissi acciperent.
 et lacedemonij omnia concessa hīs interpretarentur. **H**ic p̄tate
 immodice achei et supbe vsi sunt philopoemeni cōtinuati magis
 tratus: veris initio exatu indicto: casta in finibus lacedemoniorū posuit:
 legatos: deinde misit: ad deposcendos victores defectōis: et ciuitate sp̄ate
 futura: si id fecissent: pollicentes et illos nihil indita causa passuros. Mle
 tiū pre metu ceterorū fuit: quos nodatim depoposcerat: ipsi se ituros pro
 fessi sunt: fide accepta a legatis vī abfuturam: donec causam dixissent.
 Ierūt etiam alij illustres viri et aduocati priuatis: et quia p̄tinere cau
 sam eorū ad temp. cēsebant: nūq̄ alias exules lacedemoniorū achei
 secum adducebant in finibus quia nihil eque alienaturū animos ciuitat
 videbatur. Tunc exitus totius p̄pe antesignani exiles erant. Hīi veniē
 tibus lacedemoniis: ad portam castorū agmine facto: occurrerūt et p̄mo
 lacessere iurgis: deinde altricione orta cū accēderet: ita fortissimū exiliū
 impetū in lacedemones fecerunt cū illi deos et fidē legatorū teparent:
 et legati et pretor summonere turbas et protegere lacedemonios: vnicuiq̄ iam
 quosdam conuocantes arceret: credebāt. tumultu concitato turba: et achei
 ad spectaculū p̄mo concurrebant: deinde uociferantibus exilibus: que passi
 forent: et orantibus open affirmatibus simul nūq̄ talē occasionē habiti
 ros si eam pretermisissent: foedus quod in capitolio quod olympiē: qd̄ in
 arce athenis ratū fuisset: irritū per illos esse: priusq̄ alio de integro foedē
 obligent: noxios puniendos. Accusa hīs uerbis multitudo: ad uocē vniū
 qui ut ferirent: inelamant: saxa comēat: atq̄ ita xbum: quibus vnicula per
 tumultū recta erant: interfecti sunt: lxxij. postero die comprehēsi a quibus
 pretor rem aruerat: non quia saluos uellet: sed quia perire nolebat: cā
 melicta: obiecti multitudinē uatē cū aduersis auribus pauca locuti esset
 dampnati dies et trachti sunt ad suppitiū. **H**oc metu inecto la
 cedemoniis Imperatū p̄mū ut muros dnu
 ones externi auxiliares qui mercede apud tyrānos militassent: terra la
 comica excederent: tum utq̄ seruitia tyrāni liberassent: ea magna mul
 tudo erat: ante diem certam abirent: qui ibi mansissent eos p̄hendēdi
 abducendi: uendendi acheis hūc esset: lycurgi leges: moresq̄ abrogaret:
 acheorū assuescerent legibus: institutisq̄ ita vniū eos corporis fore: et de
 omibz rebus facilius consensuros: nihil obediētiū fecerūt: q̄ ut muros
 diuerent nec egrius passi sunt: q̄ exules reducti: deactū tege i concilio cō
 muni acheorū de hīs restituendis factū ē: et mentione illata externos aux
 ihares dimissos: e lacedemoniis ascriptos: ita em̄ uocabant qui a tyrānis

liberati erant/urbe excessisse. nō agros dilapsos priusq̃ dimitteretur exire
ptorem cū expeditis et comprehendere. id genus hominū/et vendere iure p̃e
prede placuit multi comprehensi/venierunt/porta ex ea pecunia. Illegalopo
liarchani refecta est/quam lacedemonii diuiciant: et ager belinatis. quē
inuria tyrāni lacedemoniorū possederunt restitutus eidem ciuitati ex decre
to uetere acheorū/quod factū erat philippo Amynte filio regnante/Per her
uelut enervata ciuitas lacedemoniorū ^{diu}ducheis obnoxia fuit/Nulla tamē
res tanto erat dāno. q̃ disciplina liturgi. cū p̃ lxx. annos assueuerant silla

CONCILIO ubi ad consulem inter acheos la
cedemoniosq; disceptatū ē/M.
filius quā iam in exitu annus erat/contionū causa profectus romā. crea
uit consules. M. Valerius Messallam et C. hūm dalmatorē/M. Emiliū
lepidū Munitū/ eo quoq; anno petentē decessisse/p̃tores inde creati
Q. Marcus philippus M. claudius Marcellus. C. Sertorius. C. Catinus. p̃.
claudius pulcher. L. Manlius Achilius/contionis p̃fectis consulem M. filiū
in prouinciā et ad exercitiū redire placuit/eq; et college CN. Manlio
impetiū nō annis p̃rogatū ē/Eodē anno in eadem herculis. signū dei ip̃i
ex decem virorū responsō/et stūges nō capitolio aurati ab CN. cornelio po
siti consule dedisse. n̄ scriptū ē/et duodeci dipea exata ab edibns
curiatis. p̃. claudio et p̃. Sulpicio Galba/sunt posita ex pecunia qua fru
mentarios ob annonam comp̃ssam dānarūt. et edis plebis. Q. filius flac
cus/duo signa aurata/uno reo dānato/Nam separatim accusati erant. posuit
collega eius A. cecilius nemiō. condēpnauit/ubi romā ter plebei quīges
toti instaurati M. Valerius Messalla inde et C. hūm dalmator/consula
tū idibus martiis cū hūissent/de rep. deq; prouinciis et exercitiis/Senatū
consuluerūt de etolia et asia/ nihil mutātū est/Consulibus alteri p̃stē cū
liguriis/alteri gallia prouincia decreta est/Comparari inter se aut sortiri
nūlli/et nouos exercitus/binas legiones scribere/ et ut socii latini nōis quina
dena milia peditū imperarent/et mille ducentos Messalle ligures/Sahina
tor/obligit gallia/p̃tores inde sortiti sunt/M. claudio urbana p̃. claudio
peregrina euenit/Q. Martio Sicilia/C. Sertorius. Sardiniam/M. Manlius his
paniā atteriorem/C. cecilius ulteriorem ē sortitus/de exercitiis ita placuit
eidem e Gallia legionesq; sub. C. Bebō fuerunt/ad. M. Tutiū prop̃tore
nō Brutios traduci/et qui nō Stiba esset. dimitti exercitū et classē que ibi
esset romā reduceret/M. Sempronius: pro hispanis legiones singule:
que tūm in his prouinciis erant decrete: et ut terna milia peditū. du
centos equites/ambo in supplementū p̃tores socii imperarent: secūq; trans
portarent. **PRIVS** q̃ in prouincas noui magistratus proficiscerē.
supplicatio p̃mū/pro collegio decem uiroz imperata fuit

Eclips

in omnibus compitis/que luce/inter horam terciā ferme et quartā tenebris oberte fue-
rant: et nouendiale sacrificiū indictū est quod in auentino lapidibus pluisset/Com-
pam autē eos secundum .S. C. quod priore anno factū erat Censores romę cen-
seri coegissent Nam ante incertū fuerat ubi censerent/ petierunt ut sibi ci-
ues rōnas ducere uxores liceret/ Et qui prius dixissent/ ut habere eas et an-
eam diem nati ut iusti sibi liberi heredesque essent/ Impetrata utraq; res
de formianis fundanis/ municipibus/ et arpinatibus. C. Valerius appo- tri-
bunus plebis promulgauit/ ut his suffragi laus Nam antea sine suffragio
habuerant ciuitatem esset/ Huic rogationi quatuor te. pl. quia nō ex aucte
senatus ferretur/ cum intercederent/ edocti populi et nō senatus nisi suffra-
giū quibus uelit impartire depulerunt incepto. Rogatio preclata ē ut in Emi-
lia tribu/ formiani et fundani/ cornelian corneli arpinates ferrent/ atq; in his
tribubus/ tum primū ex Valerio plebistito censi sunt/ M. claudius. Marcellus
Censor superato sorte. T. Quintio lustrū condidit/ Censa sunt ciuiū capita
cc. lxx. et ccc. lxx/ lustris pfecto consules in prouincias profecti/ **HIE**
ME qua hec romę gesta sunt ad c. Manliū consules
deinde proconsules hibernates in asia legationes undiq; ex oib;
ciuitatibus gentibusque que ad tauri montē nichil/ conueniebant/ sed ut claudius
nobilitatq; victoria romani de rege Antiocho fuit/ q; de gallis ita letior de
gallis fortis erat/ q; de antiocho/ tollerabilior regia seruitus fuerat/ q; feritas
immamū barbarorū/ incertusq; nichil terror/ quo uelut tempestas popu-
lantes inferret/ itaq; ut quibus libertas Antiocho pulso/ plus pax gallis do-
mitis data esset/ nō gratulati modo uenerāt/ sed coronas etā aureas pro-
fuis quoq; facultatibus attulerant/ et ab antiocho legati et ab ipsis gallis ut pa-
cis leges dicerentur/ et ab ariadne rege capadoci uenerūt ad ueniā petē-
dam/ luendamq; pecunia noxam/ quod auxilium Antiochū iuuisset/ ducta talenta
argenti sunt imperata/ Gallis responsum cū Eumenes rex uenisset cū da-
turū his legem/ ciuitatum legationes cū legibus responsis/ letiores etiā q; ue-
nerant dimittē. Antiochi legati pecuniam pamphiliā frumētūq; ex pacto
cū p. Scipione foedere iussi aduehere/ eo se cū exercitu uenturū/ Principio
deinde uenis lustrato exercitu/ pfectus die octauo ad Apameam uenit.
ubi tridui statius habitis/ tertius rursus ab Apamea castris/ in pamphiliam
quo pecuniam frumētūq; regio conuehere iussent/ iussitq; peruenit mille
et quingenta talenta argenti accepta/ Apameam deportant/ frumētū exercitū
dimittit/ inde ad pergām ducit que uia in his locis regio tenebat/ pfectus ap-
propinquat pfectus pfectus fuit obuius/ triginta dierū tempus petens/ ut regē
Antiochum de urbe tradenda/ consuleret/ dato tempore ad eam diem/ decessit
pfectus/ et a pergamo. l. Manlio fuit cū quatuor milibus peditū/ orandū
ad reliquū pecunie ex eo quod pepigerant exigendū misit/ Ipse quia Eumenes

regem et decem legatos ab rome Ephesi venisse. audierat/iussu sequi An-
 tiochi legatis Apameam exiit reduxit Ibi ex decem legatorum sententia phoe-
 ni haec verba cum Antiocho conscripta est. **A**NTIOCHI regi cum
 po. ro. his legibus et conditionibus esto. neque
 exiit qui cum po. romano socius ne bellum gerens erat rex per fines regni eorum ne
 qui sub ditione eius erunt transire sinito/ne comatu ne ne qua alia ope lu-
 uato/Iidem Romam sociis. Antiocho et hiis qui sub imperio eius erunt pre-
 sent/belli gerendi suis antiocho ne esto/cum illis qui insulas colunt. ne ne hi
 Europam transeundi. Excedito viribus et agris. vitis. castellis cum taurum mo-
 tem/usque ad tanaim amnem/et a ea ualle tauri usque ad luga/qua in licaoni-
 am uergit. ne qua arma efferto. ex his oppidis agris castellisque quibus exce-
 dat/si qua extulit que quaque oportebit recte/repentito/neue militum. neu
 que alium. Ex regno Eumens recipito/Siqui earum urbium ciuesque regno abse-
 dunt/cum rege antiocho intraque fines regni eius sunt. Appamea ante die-
 certam redeant/qui ex regno Antiochi apud romanos sociosque sunt his ius
 abeundi manendique esto/Deuios seu fugitivos. seu bello captos. seu quis liber
 captus aut transfuga erit. reddito romani sociisque/elephantos reddito omnes.
 neque alios paratos. tradito et naues longas/armamenta eorum. neu plures
 quam decem naues/ulla plus quam triginta remis agatur/habeto/neue minore
 ea belli causa quam ipse illatus erit. Ne nauigato citra chalichandrium neque Scar-
 padonum promontoria. quam si qua nauis pecuniam stipendium aut legatos. aut
 obsides portabit milites mercede conducendi/ex his gentibus que sub
 ditione po. ro. sunt. Antiocho regi ius non esto/ne uoluntarios quidem recipi-
 endi sociorum quidem rhodiorum ne que gades beneficia. que intra fines regni
 Antiochi sunt. quo iure ante bellum fuerunt/et rhodiorum sociorum ne sinito/Si que
 pecunie debentur eorum exactio esto/Si quid ablatum est/id conquirendi cognoscendi
 repetendique Item ius esto/Si quas urbes. quas tradi oportet. hi tenent. quibus
 antiochus dedit ex his presidia deductis. utique recte tradantur. curato/ar-
 genti probi talenta attica duodecim milia dato/intra duodecim annos/pensionibus
 equis/talentum neu minus pondus lxxx. romani ponderibus. pendat/et
 erit. xl. milia modium/Eumem regi talenta. ccc. intra quinquemum dato.
 et pro summo quod estimatione sit. talenta cxxxviii/obsides romani. xx.
 dato et triennio mutato/nec minore octonum denum annorum neu maiores.
 quinque quadragenis/Si qui sociorum po. Ro. alio bellum inferrent. Antiocho vim
 vi autendi ius esto dum nequa urbem aut bellum iure teneat. aut in amicitia ac-
 cipiat/Controuersias inter se iure ac iudicio disceptet. aut si utriusque placbit.
 bello/de Hannibale poeno/de exolo theante/et. Mylma Dinacho Acarnane
 et chaladesibus. Eubulida. et philopone. dedendis/in hoc quoque ascriptum est/ut
 si quid postea addi imitari ne placuisset. non id solo foedere fieret.

fedus Romano cum
 Antiocho

CONSUL iuravit in hoc foedus ab rege qui exigeret his
iurandū profecti. Q. Minutius Termis. et L.

Manius qui tum forte ab orandis venit rediit. et Q. Fabio Labeo qui
classi praerat. scripsit. ut patram ex templo proficeret. quaeque ibi naues
regie essent. conderet. concremaretque. profectus ab epheso. l. tectas na
ues aut conadit aut incendit. Temelsum eade expeditione terris subito
aduentu classis oppidanis recipit. Ex licia protinus iussu ab epheso sequi. ibi
relicti. qui erant p. insulas. in greciam traiecit. Athenis paucos moratus dies.
dū pierhem ab epheso naues venire. totam inde classe in italiam red
uxit. et. Manius. cū inter cetera. quae accipienda ab Antiocho erāt. ele
phantos quoque accepisset. donoque Eumem omnes dedisset. deinde causas ciui
tatu. multis inter nouas res turbatis. cognouit. et Ariarates rex. parte di
midia pecuniae. Eumenis beneficio imperat. cui desponderat p. eos dies fi
liam dimissa. In amicitia est acceptus.

CIVITATVM

Autem cognitis causis. decem legati ali
am fecerunt conditione. quae stipendiariae regi Antiocho fuerant.
et cū po. ro. senserunt. his immunitatem dederunt. quae partium Antiochi fue
rant. aut stipendiariae. Antiochi regis. eos omnes uectigal pendē Eumem iussit.
Iliatini preterea colophonis. qui in noto habitant. et Gomeis et Mellisemis
immunitatem dederunt. clagomemis super immunitatem et diuissam insula
dono dederunt. et Milesis quae appellant sacra agrum. et restituerunt. Illienses. et trojanos
Rhetum et Egerium addiderunt. non tam ob recentia ulla merita. q. originum me
moriam. eadem et dardanum liberandi causa sunt. duos quoque et Smyrnaeos et
Erytreos pro singulari fide. quā in eo bello premerunt. et in omni praecipuo
honore habuerunt. et agro donauerunt. Phocensibus et ager quē ante bellum ha
buerunt redditus. ut legibus antiquis uterentur. permissi. Rhodis affirmata
quae data priore decreta erant. Lycia et caria data. usque ad meandrum am
nem. preter Messiam. Eumem regi. chersonesum in Europa et hysmachiam
castella viros agrum. quibus finibus tenuerat Antiochus. adiecerunt. Tarsiam
phrigiam utramque. Alteram ad Hellepontum. maiorem alteram. vocat et Mysiam.
quā prusia rex ademerat. restituerunt. et hicaoniam et Myhadam et hedia
et notam vires Trallis. atque Ephesium et thelmesum. de pamphilia discepta
tū inter Eumemion et Antiochi legatos cū esset. quia parsensis citra. pars
ultra tauri est. sed senatū integra veniat. **HIS** foederibus decretisque
dati. Manius cū decem legatis. omnesque ex
profectus. euocatis eo regulis. gallos leges. quibus pacem cū Eumene serua
rent. dixit. demittantque. ut morem vagandi cū armis finirent. agrosque suos
terminis se continerent. **CONTRACTIS** deinde ab
omni ora nauius. et Eumene

classe per Arhenon fratrem regis ab Elea adducta copias omnes in Europam
 traiecit. Inde per chersemesum modias itineribus graue preda omnisque
 agmen trahens. Lysimachus statua habuit. ut que maxime recentibus et in
 tegris lumentis/Thraciam per quam iter uulgo habebant. ingrederetur. quo pro
 factus est ab Lysimachia die ad amnem Melana que uocant. Inde postero
 die gipsea peruenit. A Gipseis via decem milia fere siluestris. angusta.
 confragosa excipiebat. propter cuius itineris difficultatem in duas partes
 diuisus exercitus. et procedere una iussa. altera magno intervallo agmen
 cogere. media impedimenta interposuit. plaustra cum pecunia publica
 erant. preciosaque. aliaque preda. **Ita** quom per saltum Thraciam iter de
 cem aut amplius milia ex quatuor populis Asii et Corneli ad ip
 sas angustias viam circūderunt. opimo erat. non sine philippi regis mace
 donum fraude. id factum existisse. non alia quam per Thraciam reuerturos Romanos.
 et quantam pecuniam portarent secum. In primo agmine Imperator erat.
 sollicitus propter iniquitatem locorum. Thracas nihil se mouerunt. donec
 armati transirent. postquam primos superasse angustias viderunt. posteros
 nondum appropinquantes impedimenta et sarcinas inuadunt. cessaque custodibus
 parti ea que in plaustris erant. dissipare. parti sub oneribus iumenta ab
 strahere. Unde post clamor primis ad eos qui iam ingressi. saltum sequebantur.
 deinde et ad primum agmen est perlatus. utrimque in medium concurrunt. et
 inordinatum simul pluribus locis plium consentit. Thracas preda ipsa im
 peditos oneribus. et plerisque ut ad rapiendum manus uarias haberent inter
 mices ad eadem prebet. Romanos iniquitas locorum barbaris per calles notos co
 cursantibus. et latentibus interdum per canas ualles prodebat. ipsa etiam on
 era plaustraque ut fors tulerit his aut illis incommode abiecta pugnantibus impe
 dimenta sunt. Alibi predo. alibi prede. vindex cadit. pro ut locus iniquus
 equis uehis. aut illis. pro ut animus pugnantium est. prout numerus alii plu
 ribus. quam ipsi erant. alii pantioribus occurrebant. Varia pugne fortuna est.
 multi utrimque cadunt. iam nox appetebat. cum proelio excedunt Thracas. non fuga
 uulnerum aut mortis sed quia satis prede habebant. Romanorum primum agmen
 ex saltu circa templum mendidum. castra loco aperto posuit. pars altera ad ci
 rochiam impedimentorum. medio in saltu duplici circūdato uallo mansit.
 Postero die prius explorato saltu. quam commouerent. primis se iungit. In eo pro
 elio cum et impedimenta. et calorum pars. et milites aliquot. cum passim toto prope
 saltu pugnarent. cecidissent. Q. Minutius Terentius morte amissum est inceptum.
 fortis ac strenuus viri eo die ad Hebrum flumen peruectus est. Inde emporii fines
 preter Apollidis Heruntium que uocant. inde templum. **SUPER**
ERANT. alie angustie circa tempora/Hoc loco nomen est. nec minus confragose quam priores. Sed

quia nihil siluerat circa ex. ne latebras quidem ad insidiandum preberet. Hinc
 ad eandem spem prede transigens et ipsa thraci conuenire. Sed quia nu-
 mide uallos protul ut conspicerent. angustias obsidentes efficebant nimis
 terroris tumultusque fuit apud romanos. quippe et si iniquo loco prelio tamen
 iusto. acie apta. collatis signis dimicandum erat. conferti subeuntes. cum clamore
 impetu facto. primo expulere loco hostes. deinde auertere fuga inde exdes suis
 ipsos impediens angustias fieri cepta est. Romani victores ad vicum ma-
 romitarum. salen appellant posuerunt castra. postero die patenti itinere. pra-
 titus campus. eos excepit. triduumque ibi frumentum accipientes. manserunt
 partim ex agris maromitarum consecutibus illis ipsis. partim ex nauibus
 suis. quae cum omnis generis comestui sequebantur. Ab patris diei via. Apo-
 lonia ingressus fuit. Hinc per Adericharum agrum. neapolim peruenit.
 Hoc omne per grecorum colinas pacatum iter fuit. reliquum inde per me-
 dios thracos. dies noctesque. et sine hiestu. suspectum tamen. donec in macedo-
 niam peruenire. multosque thracas. idem exercitus quom a Scipione eadem uia
 uia ducere habuerat. nulla ob aliam causam. quam quod prede nimis quod pe-
 teretur fuerat. quippe tunc quod claudius auctor est ad quindecim milia thracum
 precedenti ad exploranda loca agmini mitti. Numide occurrisse. qua-
 dringentos equites fuisse numidas. paucos elephantos. Victis filii per
 medios hostium cum cl. delectis peditibus peruenisse. Eundem cum mox macti-
 mus. iam in medio elephantis locatis. in cornu equitibus dispositis. manu
 cum hoste conseruisset. errorem ab tergo prebuisse. atque inde turbatos. eques-
 tri uelut procella hostis. ad peditum agmen non accessisse. C. H. Manlius per
 macedoniam in thessalam exercitum traxit. inde per ephrum apolloniam quom
 peruenisset. nec inde ab hyberno. contempto mari. ut transire auderet.
 apollonie hybernauit. **EXITV** prope ann. M. Valerius consul
 ex lignuribus ad magnam tus subrogandos. roma uenit.
 nulla memorabili in provincia regna. ut ea probabilis more causa esset. quod
 solito serius ad comitia uenisset. comitia de consiliis rogandis fuerunt ad xu-
 bal. marcius. cretus. M. Emilius. lepidus. C. flammus. postero die praetores
 facti. Appius claudius pulcher. Seruius Sulpicius Galba. Q. Terentius culleo

hic non est defectus

hic
ni
us
en
ore
us
na
ya
nt
is
Apel
u e
ne
do
a
pe
u
a
oer
ti
u
es
er
non
nd
t
r
yn
e
eo

Culleo. Q. Terentius Massiliata. Q. Fulvius Flaccus. M. Fulvius Caninus. Co-
nitijs perfectis quas provincias pretoribus esse placet. retulit ad Senatū. Con-
sules decreverunt. Rome iurisdictioni causa. duas ex Italia. Sicilia. Sardinia
duas in Italiam Tarentum et Galliam. et ex templo p. usq. i. v. magnum
sortiri missis. Scimus Sulpicius verum. Q. Terentius pergrum e. sortitus. Q. Te-
rentius. Sicilia. Q. Fulvius Sardinia. Appius Claudius Tarentum. M. Furius.
Galliam. Eodem anno. M. Minucius et L. Manlius. q. legatos Carthaginienses
pulsasse. dicebat. missi. M. Claudii pretoris urbani per senales traditi sunt.
legati. et Carthaginem advehi. in liguriis magni belli. et gliscens indi-
es magis fama erat. utaq. consulis nomis quo die de provinciis et de. rep.
retulerunt Senatui. utiq. ligures provinciam decrevit.

Hinc Senatus consulto Lepidus consul intercedit
indignū ēē videretur. consules ambos in valles ligurias. induci. M. Fulvium
et. C. H. Manlium. b. m. i. i. am. alterū i. Europa. alter. i. Aspa uel pro p. b. i.
lipo. atq. antiocho s. b. m. i. i. regnare. si exitis. i. his. t. i. s. ēē placet. con-
sules. his. pon. q. p. r. i. a. t. o. s. p. r. e. s. s. e. o. p. o. r. t. e. r. e. i. n. g. a. r. i. c. o. s. i. n. b. e. l. l. i. c. o. r. e. p. e. r. i. a.
tiones quibz bellū inditū. v. o. s. t. p. a. c. p. a. o. v. e. n. d. i. a. t. i. s. si eas provincias exa-
tibus obine. opus ēē. Eunt. M. attilio. L. Scipio consul. L. Scipioni. M.
fulvius. et. C. p. e. n. s. m. a. u. l. i. u. s. s. u. c. c. e. s. s. i. s. s. e. n. t. c. o. n. s. u. l. e. s. i. t. a. f. u. l. v. i. u. s. M. a. u. l. i. u. s. C.
linius. et. M. v. a. l. e. r. i. u. s. c. o. n. s. u. l. e. s. d. e. b. u. i. s. s. e. s. u. c. c. e. d. e. r. e. h. i. n. c. c. e. r. t. e. p. e. r. f. e. c. t. o.
extolito bello. recepta ab antiocho. Aspa. deinde gallis. aut consules ad.
extimis consulares nulli aut reportare legiones. inde. reddiq. m. i. d. e. z. R. p.
decere. Senatus h. p. e. a. u. d. i. t. i. s. i. n. s. i. n. a. p. s. e. u. e. r. a. u. i. t. u. t. c. o. n. s. u. l. i. b. z. a. m. b. o. b. u. s. l. i. g. u.
res. p. r. e. m. i. s. s. i. s. s. e. t. M. a. u. l. i. u. s. f. u. l. v. i. u. s. d. e. c. r. e. t. e. d. e. p. r. o. v. i. n. c. i. s. e. t. e. x. i. t. i. s. i. n. d. e. d. e. d.
necere ac redire Romam placuit.

IN MACIE Inter. M. ful-
vium et. M. Enilius. erant et sup. cetera. Enilius. scimus. b. i. e. m. o. s. e. c. o. n. s. u. l. e. m.
f. u. i. t. M. fulvii opera. ducebat. itaq. ad iudicaz. et faciendaz. legatos. Antiocho. q.
i. senatū subornatos. tribus. introduxit. Qui sibi. o. i. i. p. a. r. e. e. n. t. i. m. p. e. r. f. e. c. t. u. s. a. p. o. n. t. i. s.
consulibz. fecerunt. et eadez. obediēter. p. s. t. a. n. t. M. fulvius. parati. e. n. t. b. e. l. l. i. z.
illatū. quesi. agros. p. u. n. i. d. e. p. o. p. l. a. t. o. s. i. n. o. r. e. d. i. e. p. o. i. s. e. t. e. d. i. s. v. e. l. i. n. i. c. i. e. t. u. z. v. t.
eo. m. e. n. t. c. l. a. u. d. e. c. o. g. e. n. t. p. o. r. t. u. s. o. b. e. s. s. o. s. d. e. n. d. e. e. t. o. p. p. u. g. n. a. t. o. s. s. e. e. t. o. i. a. e. x. e. p. l. a.
h. i. t. a. i. n. s. e. c. e. d. i. b. i. m. a. c. e. d. i. s. r. u. i. n. i. s. d. i. r. e. p. v. i. b. i. s. o. m. i. g. e. s. l. i. b. e. r. o. s. i. n. f. r. u. i. t. u. s. a. l. i. s. p. h. a.
ctos. bona. adempti. e. t. q. s. e. a. n. t. e. o. i. a. m. o. u. e. a. t. t. e. m. p. l. a. t. o. t. a. v. i. b. e. s. p. o. h. a. t. a. e. z.
n. a. m. e. n. t. i. s. s. i. m. u. l. a. c. r. a. d. e. i. d. e. o. s. i. m. e. q. u. o. s. c. o. m. i. s. s. o. s. e. s. e. d. i. b. i. s. s. i. m. o. s. u. b. l. a. t. o. s. e. s. s. e.
p. o. s. t. e. s. p. a. r. i. e. n. t. i. s. q. u. i. d. a. t. o. s. q. u. o. s. a. d. o. r. e. n. t. a. d. q. u. o. s. p. r. e. n. t. e. t. s. u. p. p. l. i. c. a. t. a. m. b. r. a. c. e. n.
s. i. l. z. n. o. s. u. p. e. s. s. e. Hec. q. u. e. t. e. s. i. n. i. r. o. g. a. n. d. o. c. u. n. q. u. e. e. x. o. p. o. s. i. t. o. o. s. u. l. a. d. p. l. i. m. a.
velud. n. o. s. u. a. s. p. o. n. t. e. d. i. c. e. n. d. a. e. l. i. c. i. e. b. a. t. **NOTIS** Patritius. excepit. q.

Alter consul. C. Flaminus. M. Fulvii causam excepit.

vetere et absoletū. viam. ingressos. dixit. sic. M. Maurellū. ab Syracusis. sic. Q.
fulvium. a. Campanis. acatōs. quin. eade. opa. T. Quincti. a. philippo. rege. M.
attilius. et. L. Scipione. ab. antiocho. C. H. Manliū. a. gallis. ipm. fulvium
ab. etolis. Cephalanis. populis. autem. patere. Antiochiam. oppugnata.
et. captam. et. signa. inde. ornamenta. q. ablata. et. cetera. facta. q. e. capti. s.

vrbis solcant/legatus aut me pro M. filius aut ipse M. filius censens p.
 C. Cui ob has res gestas/etiam a nobis postulatur sit ambianens captus.
 signaque ablata emantur cetera spolia. cuius urbis ante curru latius.
 et fixurus in postibus suis. nihil est qd se ab etolis separent. et dem
 ambianens. et etolis cu e. itaqz collega meus. ut i ahac iuniorcos. Gecat
 vel si in hac via manuit. retineat ambianens suos i aduentu. M. filius.
 Ego nec de ambianensibz. neqz de etolis dectam quicqz abire. M. filio parat.
CVM Emilius calidaz malina timia uel^{inimulans} mularet et tps cu morand G
 ctum duceret ne consule timio roma. rediret etiam consuli. bidui assupti e
 nec pnte flaminio quicqz dectam videbat posse. captata oia e. Cui ego forte
 flaminis. abet et refectis emilio. S. C. fuit e ut ambianensibz os res suc
 redderetur i libertate eent/ar legibus suis uteret. portari itaqz al ca. qd vel
 lent terra. marqz. caperent. an eoz imunes romani ac socii latini uois eent
 signa. aliqz ornamenta que qerentur. ex edibus sacris sublata. de his
 cu M. filius roma. reuertisset. placere ad collegiuz pontificu. referre. qd
 hi censuissent. fieri. neqz his contentis. consul. fuit. Sed postea p insteq
 tiaz adient. S. C. no videri ambianam vi captam ee. **Supplicatio**
 iude ex decemvru. decto. pro valitudine ppli. fuit pa tridui q grauis pestile
 vibem. atqz agros vastabat. latine inde fuerit quibz reliquibz liberati. Con
 sules. ex decto. pfecto. utaqz eoz vi maluit. nouis militibz i promina pro
 fecti. fuit. veteribz os dimiserunt. **POST.** Consul. pfecto. C. H. paulo
 pconsul. roma cu a seruo silpicio pectore/senatus. ad ede bellone datus eet
 et ipse comenioratis rebz. ab se gestis postulasset ut de eis. dijs immortalibz honores
 harent sibi. iuphati vrbis iuch. licet. ant dyerut maior pars. de legat
 qui cu eo fuerat. et ante alias. l. furius. Purpurio. et l. Emilius paulus. le
 gatos se se oiz. Maudio datos. paros cu anthorho. facede cu. federisqz legum
 que cu l. Saponie. iudicate fuisset. pfectaz. C. H. Maudio summa ope am
 tendisse. ut eam paret turbaret. Et anthorhu. si sui p. otetate se cisset. mis
 dijs exeret. Sed illi arguta. fraude. consul. cu sepe colloquijs pectis/captis
 eet/no congruiss. mod. sed qstet. eius vultu. cupiet. tuisre thauru. eoz oiz
 legat. paly et eoz. eoz. eoz. pda. supatibz. tios. fualis. cladem. exptu. vel
 retenti. aduoss. tu. eoz. et prope. ipis. iungs. ad diuina. uqz. aspa. posuiss. cu
 ibi. nulla. eis. uenit. quistentibz. uqz. eoz. eoz. eoz. ad. gallo. eoz. eoz. eoz.
 fua. fite. ausu. anthorhi. phylipi. iadibalis. et penezu. reitissima. bella. de
 omibz. his. consiliu. Senatu. populiqz. ausisse. sepe. legatos. ante. missos. et. res
 petitis. **Postremo** i bellu. indueret. missos. qd. eoz. C. H. Maudio. fuit. est
 ut. ist. p. p. Ro. bellu. et. no. tuu. puatu. lafcuniz. dnam. an. co. ipis. gteus
 fusti. Recto. itine. duxit. eoz. ad. eos. quos. tibi. hostis. assumpseris. an. per
 oiz. ambactes. vias. cu. via. consisteres. ut. quos. flexisset. agmen. attalus
 enunens. fater. co. consul. ianariis. cu. eoz. Romano. sezeris. p. p. eoz.
 lyonicqz. et. pbuz. reitiss. omis. atqz. angulos. p. p. eoz. Stipe. ab. tyrannis.

In hunc locum de
 rebus quibusdam
 et de his quibusdam
 et de his quibusdam

Castellaniſq; deuiſis colligiſtis/ Quid ei tibi. ei ororandis. qd cu alijs eque i noxijs
plis. bellu ante pmi cur noie tu ppiu penſis. qmō geſtiſti loco quo tpe tuo pugnas
tu vero recte ut dijs imortalibus honos hoitui poſtulas. Pimū q pro tenui. ſupꝑit
nullo ſine gentiū bellū iſterentiſ/ penas exatū luere noluerūt. Deinde q bel.
naſ. non hoſtes nobis obierūt/ Nolit nome hū exiſtare. iſtu e galliſtorū.
nilo ante et corpore et aſo mixti et mixti ſūt an ſi ulli galli. cēt. anz quibus
milieſ vario cūctū i ſtalia. pugnant ē [bis loco in quo ſubiit in valle iſte
iore pcolibus. pene hoſtū anē ſubiant ut nō tela. ex ſupiore loco mitterent]
q tū i impatore nō ſuit mūnis illinc rediſſet/ bis ei his pugnatu i ſtalia
bis loco in quo ſubiit ſi valle inferiore pedibz pene hoſtū anē ſubiant/ ut
nō tela. ex ſupiore loco mitterent. Sed ſi corpa ſua nuda. mixtent obtinere.
nō poterūt. Quid uſ. mūdū. mag. fortuna pli. Ro. ē/ uiaſ. et ſtūle nō
reſent. uiaſ. hānibalīſ philippi. et antiochy prope attomi erant. tūte corporū
moles fundis. Sagitiſſi iſ ſingaz oſternati ſūt. Gladii in aſie cruetatiſ nō
ē galliſ bello. Velud. auiū examina. ad. acipitū pmi miſſilū aduolauit. Ac.
hercule nos qdez mouēte. fortuna/ quid. ſi hoſtem huiſſemus. caſtū fuſſet/ ai
redeūtes iſ latrūculos tuchas inuadiſſem. Ceſi. fugati. exenti. iſpedimentis
ſumus. Q. Minucius Terminus. i quo aut paulo plus dampni ſon ē. q ſi. C. H.
Minilio auiſ tenuitate. ei. clades. iſderat perulſi/ ai milis vris. ſortibz cecidit/
exentiſ ſpolia. regis. Anthiodi reſſerent. triſſara diſſipatiſ. alibi. pmi abi poſte.
nūz agmen. alibi. impedi. iſter. vepres iſlateribz ſerati. nocti vna delituit
Pro his triūphis petet. ſi nō. iſ trachia dadiſ. ignominieq ſoret acceptū. de qbz
hoſtibz tūplū petet. de his ut opior quos tibi. hoſtes ſenatuſ a. populiſ
Ro. dadiſſi. Sic huc latio Sapiom. ſic illi. A. attilio. de rege antiocho ſic. pa
ulo ante. T. Quiao. de rege. philippo. ſic. p. aſſerant. de hānibale et pēis et
Syllanis. dadiſ triūphis. et mūna. illi. ai ſam ſenatuſ. cenſuiſſi bella. qſia. tū
ſūt quibz nūciandis. cēt. ipis vtiqz. regibz. nūciaretur. an ſenatuſ. cēt ad pſidū aliqz
nūciare. Vultis q. h. omia pollui. et oſindi. tolli. ſcālia. uera. millos. e. ſena
les. ſat. pace. deū. dixerit. actura. religioſ obtinō. deoz. capiat. pſom. v. a.
Muy. ſenatuſ. quoz. de bello. conſuli. nō. placz. nō. aſſerit. vcluit. iubeat. ne. tū. galliſ
bellū. gen. Alodo. certe. conſules. iſ. genā. atqz. aſſam. vclbant. tū. pſeucriantibz
vobis. ligures. pronūciat. decernē. dicto. audietes. fuerit. iſit. mulo. a nobis. proſ
pere. bello. geſto. triūphū. petet. quibz. auctoribz. geſſerit. Tali. s. cēt. ſi. nō
et. Emiliū. ſi. nō. iſ. hūc. mūdū. modū. reſpondiſſe. accepti. **TRIBUNI**
Plebiſ. iſdiſſi. qbz. ego. P. C. genū. hē. qſor. in. ſeu. magnitudi. nō. geſtari. hēc
dederūt. ut. nō. ſolū. pſolū. ſikē. nō. q. honore. mē. ſed. reſſerit. enim. ſi. q. cēt. vid
erent. parati. eūt. Et. x. legatis. ſi. diſ. plauet. q. conſiliū. diſpenſād. hē. pſuād. p. vitorē.
Impatoribz. mūozes. dederūt. noſtrū. aduſarios. hē. l. ſirius. et. l. emiliū. curat. tū.
phalez. me. oſtend. prohibet. Coronā. iſſagū. apiti. detulit. quos. ego. ſi. tribuni. ple
bis. triūphare. me. prohiberent. teſtes. tuatirus. ſi. iſ. a. me. geſtaz. ullius.
equidē. iſ. dō. honora. Vos. tribuni. plebiſ. nū. viros. fortes. ac. ſtrenuos. Impedi.
entibz. Q. ſabij. labeoniſ. tūphū. detulit. ſi. auct. vſtaz. quē. nō. bellū. iſ. ſtaz.

ex hisse. sed hoste oīe nō vidisse imit. iactat. Ego qui cū centū milibz seuossi
meis. hostiū signis collatis. totiens pugnaui. qui plus xl. milia hoīz cōd. aut
pcedi. qui bina cast. cor. expugnaui. qui ntra. mgi. tauri. oīa paratē. a q. cū
staba. et reliqui. nō triumpho modo. fraudē. sed cū ap. vos. p. C. accātibz me
his ipis legatis dico. duple. cor. ut audistis. p. C. accusatio fuit. naz. nec
gerendū. nūc. fuisse. bellū cū gallis. et tenere. gestū. atq. imprudenter. dicit
nō cūit. galli. hostes. sed. tu eos paratos. impruta. facies. violasti. Non. si
postulā^{hūc} a vobis. p. C. ut que cōr. de thymāte. gentis. gallos. de iestissimo
odio. T. nomē. Ro. satis. ea. que de illis quoq. qui terras hīs molit. exstructis
Gallos. remota. vincere. gentis. thyma. atq. iudicia. p. se. ipos. exstimate. vna
rex. Eumēus. vti. az. aspe. os. C. t. s. adēnt. et illos. potius. que. rēs. q. me
accusant. audirent. Mittite. agendū. legatos. circa. asiam. ad. os. viles. et que
vni. agrorum. ferunt. antiochy. ultra. tauri. mgi. motu. an. gallis. sublati.
liberati. sunt. Quo. ag. cor. vastati. sūt. q. cū. p. de. cor. ab. achē. referunt. Cū
vix. redimendi. captiuos. copia. ē. Sed. inactatis. hūanas. hostias. inuolatosq.
liberos. suos. audirent. Sane. stipendiū. pependisse. Latinos. uestros. Gallis. et nō
liberatos. per. vos. regio. imperio. pensuros. fuisse. si. a. me. foret. cessati. q. longē
antiochy. emotus. ē. hoc. impotentis. in. asya. galli. duarent. Et. q. q. est
terram. ntra. tauri. mgi. gallos. impio. nō. nescio. adieceris. At. cū. se. h. ita.
vni. etiā. delphos. gdam. cō. hūmā. gūis. ozadū. vmbilicū. orbis. terrarū.
galli. spoliauerūt. nec. iō. po. Ro. bellū. eis. nūc. a. inulit. Eundē. q. d. int.
cē. replat. nūc. id. ipis. quo. nūc. i. iure. ac. ditione. vtra. gna. erat. atq. asya.
ad. curādū. adūntendūq. quid. hīs. terris. fieret. et. h. q. f. mē. impij. Ro.
taurū. mōre. statuit. quo. libere. imūtatē. ciuitatibz. dāt. q. alijs. finem.
ad. iatū. alias. agro. mulcatis. vectigal. imponitis. regna. augētis. inūmatis.
donatis. adimitis. ore. nūc. censens. ē. ut. pacem. terra. marūq. hōm. ag. a
psidia. deduxiss. Antiochy. que. quicūq. in. partibus. suis. erat. nō. putaret.
liberatas. asya. si. gallos. ex. omis. effusi. vagaret. rata. dona. quoq. deduxit.
regi. Eumēi. rata. lib. t. s. Cū. t. s. ē. Sed. q. d. ego. h. ita. argumētū. cūq.
nō. accipit. s. f. cū. hōs. gallos. Te. l. Scipio. appello. aū. in. suadent. T.
mē. impij. nū. v. t. s. felicitatē. paute. nō. frustra. ab. dijs. imortē. p. t. s.
f. t. s. p. Scipio. qui. legat. uis. colloge. maiestātē. et. ap. f. cū. consulem.
et. ap. c. cū. hūst. Sane. ne. in. ex. antiochy. gallos. legiones. fuisse.
videtis. i. a. c. eos. i. cornu. vtrūq. id. cū. robore. esse. videbat. locates. pugna.
uerit. ut. cū. hostibz. iustis. cenderis. spolia. cor. retuleris. cū. gallis. bellū.
et. senatus. decreuerit. s. plus. iustat. sed. sil. opinor. cū. his. decuerit. f. s.
sciat. q. qui. ntra. presidia. cū. fuisse. ex. quibz. p. t. antiochy. cū. quo. parit.
p. p. erat. Scipio. et. cū. quo. noiat. sedus. fieret. mādūentis. omis. hostes.
erant. qui. pro. antiochy. arma. adūsus. vos. tulerūt. in. qua. causa. cū. ante.
omis. galli. fuisse. et. reguli. quidā. et. tyrāni. ego. nū. et. cū. alijs. pro. dijs.
impij. v. v. actis. lūc. p. t. s. sua. pacē. p. p. et. gallos. aūs. si. posset. nūc. q. a.
a. f. r. ita. iustā. tentatū. et. postq. indomitos. atq. implacabiles. cū. dūq.

tum demum ut atque armis coarctandos ratus sum. Nunc autem qui suscepti belli purgati
e sunt / gesti reddenda et ratio in quo quiderem ^{causa} / cause mee causa / si non apud ro
manum / sed apud ^{senatus} cartaginensem / agerem / ubi et causa tolli / impatores dunt / si prospero
euentu / rem / prauo consilio gesserunt / sed ego in ea Cuius / qd oibus incipiendis
gerendisqz deos adhibet / qz nullus calumpnie subicit ea que dii comprobauit
zunt et in pleribus verbis hz / cu supplicatores aut triumphu decernit qz bene ac felicit
po . Ro . administrat / si nollent / si grane ac stultu gesserunt ^{te} gloriari .
pro felicitate mea / exultisqz mei / q tanta roem sine ulla militu factura / deui
cimus / postularem / ut diis immortalibus honos . heret . Et ipse triumphas i Capitolu
ascenderet . Unde uotis rite municipis profectus suz . negatis hoc milite ul
cu diis immortalibus / in quo enim loco dimicauit . dicit igitur . quo equore pot
uerim dimicare . cui hostes monte cepissent / loco munio se teneret / nempe .
ad hostes eundem erat si uinit / uellem / quid scirebam . eo loco herent / et
meribus se tenerent / nepe . oppugnandi erant / Quid ad Thermopylas . equore
loco . M . attilius cu rege Antiocho pugnat / quid Philippu no eodem modo
superatur / anime uiga tenete motus . T . Quicunqz deierit . Equidem ad huc . q .
leni . aut sibi fingant . aut nobis uideri uelint / hostem fuisse no inuenio / si de
generet . et emollitus amenitate asse . quid . p . uili . ul / ^{causa} tante uirtutis t .
inphus negatis / Cetera . iudicia . p . C . n . q . p . a . satqz dectare / utites / corru .
pe . honores . ac premia corz . Michi queso ita ignoscatis p . C . si loquorem
ozoz . no cupiditas glandi / si uaria cinnu defensio fecit / ac ead per thraa
saltus . patentes qui angust erant / et plana . ex arduis / et oclia . ex silues
tribz / facere potui et prestare / ne qui i his latebris . delitaret / latres thraes
ne qd facinoraz raperet / ne qd iuctus in tanto . agmine . exheret / ne quis uil
naretur / ne ex vulnere uir fortis ac strenuus . Q . minui . moreret / in h
can quo infeliter incidit / ut hem Cuius admittim . herent / qz salu . in quo
loco alieno . cu adortus hostis no at . due sil arces . pmi et nouissimi agmies
ad impedimenta ma herent / exat / barbaroz etane nerut / q multa milia
post paucos dies . multo plura . ceperut et ceciderut / h . si ipi tacerut / uos
scituros / cu testis orois mee . totis exentis sit / non credunt / si gladu i aspa
no strinxisset / si hoste no uidisset / tu triumphu i trana . duobz preliis merue
ram . Sed iam dictu satis e / qz pro eo . q plibz uerbis uos q uolui satuzau
ueram a uobis petita impetrataqz . p . C . **OLVS** . Crimen eo die qua
defensio ualuit / in alter Catone inseri pduxisset / dunt Senat in ea opi
nione ut negaturus triumphu fuisse uidet / Postea die et agnati . amuzqz
CH . Mauii . sumis opibus . anxi sunt / Et auctas . ualuit / negacuz ex plii
proditi meore ee / ut impoz qui p duellibz deuictis / oferta provincia exat
reporasset / suetuz et laum pnatus / ihonoratusqz uibe . nret / hic pndi
malignitates uat / triumphuzqz freptis decerut . **OPPRESSIT** .
deinde meoem meoziazqz oem / otencionis huius / maius ut tu maiore uio
certame ortu / p . Scipioni . Affricano . ut ualens . Antias . auctor e / duo
Quinti . Penlij / diem dixerut / id . put curqz ingenu . erat / ac mptabat
alij / no tubum plebis / sed . omnia Cuius . mtsabant / que id . pat poss / dias .

dicunt

in quo loco subeunt / sunt si timet
essentate hom et robore corporis
hinc

semore

Scipio morbus/cause aut abest excusabat/qua excusatione in tribunum qui die
dyerant non acciperent /et ab eadem superbia non venire ad eam diademam argue
rent quia iudicium et tribunum ple. reliquisset /a quibus sine de se dicende et
libertatez admissit. his conutatis. veld' captos trahes /triphu ppo. Ro. egisset /suc
cessores Rome /eo die quo in Capitolium a tribuno plebis fecisset /hens q. tamen
illis nicedez quo dux et auctore nos reliquisset /ab eo ipi rediti /estis et tñ
amios in dies nobis decessit /ad que aia. exatū et cluss hūter /tribu pl. ed.
lenqz in Saliā mūtē. nisi sumus /qui rep henderent eū et Romā reducere
rent ad eū puatū ex villa sua exēdū ad eam diademā mūtē. nō audemus
TRIBUNI. PL. Appellat a L. Sapiōne ut si morbi. a excusaret /sibi
placere accipi. eā aia. /diemqz a collegis produca. T. PL. eo tpi. T. Sem
pronius. Gratius. erat /cui inimicie euz. p. Sapiōne mēdicabunt /his euz
venisset /nomē suū decto collegiū adstrubi /tēboret q. omēs sinas expectaret
ita. decessit. aī. L. Sapiō. excuset morbi eē aī. statū. suo /id. sibi vidē
se. p. Sapiōne pūsqz. Romā redisset /accusari nō passurū /tū. quoz si se.
appellet auxilio ei futurū. ne eam dicit / Ad id. fastigium rebus gestis.
honoribz. p. R. p. Sapiōem /deoz hōmūqz cōsensu. puenisse /ut sub ros.
trif. zōi stare /et prebere. aures adolescentinūz cō. iūz. p. R. /deforme magz
q. ipi sit / Adiecit decto. indignacōez /sub pedibz uestris. Stabit tribunū
domitor. ille Affric Sapiō. /deo quatuor nobilissimos duces pavorū i hy sp
ama /quatuor exatūz hūditus fudit fugavit /deo. Syphacē cepit /hāmb
alen. deuenit Cartaginē vertigale nobis. fecit subiectū. Antiochū cepit /
eius se /consors hūz glie Sapiō /ultra iūga tauri. emouit /ut duobz petijz petily
succūberet. nos de pace affricam /palinā. petens /nullis ne meritis suis
nullis vūis honoribus. senectus. eozū confidat /Mouit et dectūz et adiecta
oratio. nō ceteros modo. sed. etiā ipōs auctōres deliberaturos se /quid. sin
juris et officii eē dixerūt /Senat. /deinde consilio plebis dimisso. haberi
est ceptus /sibi grē magis ab vniūso orbe pēpue a consularibus senioribusqz
Tito Graccho act. e. p. /q. remp. pūatis similitatibz potiorē hūissz /et petily
vexati. sūt probus /q. splendore. aliena iūdia voluissent. et spolia ex affricā
tollerēt al' triūpho perirent. **SILENCIVM** /deinde de affricano
fuit vltimū lūternū egit /sine desiderio nobis /momentē. iure /eo ipō loco. sepeli
ri. se iussisse fecit /monimētozqz bedifiait /ne finis sibi iūgratū fieret
vix mēdiablis bellias tñ q. /pūdisiari ne finis pūis antibz mēdiablis /ou
prohibita ē mā. /igenio quo ad pūmū /silatūz pūo etiā si cēpaz adijcias
Quid. asiatica legatio et validitūe adūsa. inutiles /et filij. casu. deformati /et
post reditūz nūitatez. aut stēndi. iudicij /aut sil. aī. pūā deserendi pūm. tamē
belli ppetuū /quo nullū mai9 neqz pūculos9 Romanū /gestere. vūā pūpūā glām
tulit. **MORTE** /Affricam acenē. iūmūz. aī. mī /q. pūiceps fuit
M. porcius Cato /qui vūo quozqz eo. lacerare magnitudiez eo solit9 erat /
hoc auctore. existimantur petily et vino Affricano. iē nigratūz /et mortuo ro
gationē promulgasse. /fuit autē rogatio talis. Velitis. subeatis q. tūz que

Cato minuz Sapiōis Affricam

petuā captā ablata. coacta. a Rege Antiocho ē/ quinq; sub impio eis fuerūt. **Et** in pu^m relatus nō ē/ ut de ea re. / Seruius Sulpicius p̄tor n̄bis/ ad Senatū
releuat/ quā ēi res velut Senat⁹ querē. de hys qui. p̄tores n̄c sūt. / hinc requirē
p̄mo. C. et L. nūmici m̄cedebāt/ Senatū querē de petuā nō relata in
p̄m^o / ita. ut aūca semp fuit eēt/ equi censebāt/ Petiliū nobilitat et regnū in
Senatū. Scipionū. accusabāt. L. purpureo consulans. qui i. dēc legatis i. Asya fuit
latiq; censebat roganduz/ nō que ab Antiocho nō petuē capte foret. Sed. q̄ ab alijs
regibus. gentibusq; / C. H. Mallū m̄miciū m̄cessit. et L. Scipio q̄ magis pro
se q̄ aduersus legem. dictūm appareret. dissuasor p̄cessit. / s. morte. P.
Africanū fr̄is/ vni oīz fortissimū clarissimūq; eā georā rogat. est ḡquestus.
parū em̄ fuisse nō laudari pro Rostis. P. Africanū. / post mortē/ nisi. etiam
accusaret. et Carthaginenses. exilio. Iam̄balis contentos ēē. / p. R. ne mor
te quidem. p. Scipionis. exeat. / nisi ip̄s fana. sepulta. lacret. / et fana. in
super. accessio. iudic. m̄cedat. / M. Cato. fiasit. rogē. ēē. / et oratio. eis. de
petuā regis. Antiochi. et m̄micos. deteruit. / ne adū. s̄rēt. rogationi.
Remittentibus. q̄. hys. m̄cessionē. oīs. tribz. rogasset. iusserunt. / Seruio. Sul
picio. deinde. reſtrē. / quē. rogā. Petiliū. querē. velle. / C. Terentiu. Culeonē
p̄res. iussit. / ad. hūc. p̄torē. adeo. / aūc. cornelie. fālie. / ut. qui. Rome. mortuū.
Clatūq; p. Scipionē. ē. / Sū. ea. q̄. fama. trahit. p̄letū. sic. in. t̄p̄ho. ierat.
i. finire. quoz. an. lectū. iſſe. / m̄oue. prodiderūt. / et. ad. portā. Capenā. multū.
proſecutus. finis. cecidit. / q̄. ab. eo. inter. alios. capti. i. affricā. ex. hostibz. recep
tus. ēēt. / aut. adeo. inmanz. eū. dē. ut. p̄t. in. signē. similit. ab. ea. fūione. q̄. adū.
Scipionibz. erat. delectus. sit. potissimū. / ad. q̄. oīm. excedat. / Ceterū. ad. hūc. m̄
m̄s. equū. aut. in. quū. p̄torē. / reus. ex. tēplo. fāis. / Scipio. siml. et. delata. et. re
cepta. noīa. legatorz. em̄s. A. et. H. ostilioz. Catonū. et. C. furianz. leonē
questoris. et. ut. oīa. h̄ta. fortitate. / petulantis. viderent. / Sē. quoq; duo. et
accensit. L. Hostilius. et. scribe. accensit. p̄s. de. Scipione. iud. f̄t. alij. siml.
SCIPIO et Hostilius legat. et. G. furis legatis. dāpnati. / quo. q̄. modū.
pax. Antiocho. daretur. / Scipioz. sex. milia. pondo. auri. quadraginta. octoz. milia.
argenti. plus. accepisse. q̄. i. erariū. retulerat. / A. H. fū. octuaginta. pondo. auri.
argenti. XLII. furis. q̄. t̄orē. auri. CXXX. argenti. ij. C. / Ius. ego. finas. auri.
et. argenti. relatus. ap̄. Antiochū. finen. in. L. Scipione. / malini. eū. libraz. men
dum. q̄. mendatū. s̄ptas. ēē. i. fūma. auri. et. argenti. / Similius. em̄. veri. ē. argenti.
q̄. auri. maiq; pondus. fuisse. et. potius. quadragies. q̄. ducenties. q̄. ducenties. litē.
estimatum. / Eo. magis. q̄. t̄te. fūme. rōz. et. ab. nō. requisita. ēē. / P. Scipione.
i. Senatū. tradit. / libz. rōis. et. L. f̄s. affricū. iussit. / in. portā. Senatū. fū.
ip̄m. m̄bz. comp̄sisse. indignatū. / q̄. cū. bis. milēs. i. erariū. intulit. / q̄. ducenties.
ratio. ab. se. posteretur. / ab. eodem. fiducia. animi. cū. questores. petuā. ex. erariū.
cō. legē. p̄mere. nō. auderet. / proposuisse. claus. et. se. apturū. erariū. dixisse.
qui. ut. clauderet. effecisset. / **MULTA** Alia. in. Scipionis. exat. maxime.
vite. dieq; data. morte. finire. sepulcro. in. dū. s̄. trahit. / ut. cū. fame. p̄bū.
s̄ptis. assentiar. nō. h̄am. / nō. de. aratore. querit. Alij. ay. nariū. Alij. Petiliū.
dies. dixisse. stultū. / nō. de. t̄p̄e. quo. dies. sit. nō. de. anno. q̄. m̄p̄us. aut.

delatus sit. alij Romae. alij Interim et mortui 2 septu / utrobique monumenta
videntur et statu / Nam et litera monumentu / et mo. statua se ipse fuit / qua
tempestate disiectam. nup vidim⁹ ipi / et Romae. ex porta Capena / in Scipi
oni mo. tres statue sunt / quaru⁹ due. L. Scipioni dicuntur esse / tertia poete
Q. Ennii. Nec inter scripta res reru⁹ discrepat solus sed oros qz si mod⁹ ipse
fuit. q. ferunt. P. Scipioni. et T. Gracchi. abierant m⁹ se / iud. oros. P.
Scipioni. nome. M. Nam tribuni ple. hz / sp⁹ oro sine noie e. accusatoris /
nebulone modo nugatore. appellant / ne Gracchi. quide oro. aut petulorum
accusatoru⁹ affricam. aut dici dicit affricatio / nullaz. mentione hz. / Alia tota
serenda. fabula. e. Gracchi. ordini conueniens. / Et illi auctores sequendi st.
qui cu⁹ L. Scipio. et accitius et dapnat⁹ sit pecunie captes ab rege / legatu⁹ in he.
tenna fuisse affricam. tradit / Quo post samia de omi frs. allata / relict. legat⁹
euenisse cu⁹ Roman. et cu⁹ recte apporta. ad foru⁹ se contulit / qd⁹ i vincula fcom
duci inueniat. / repulisse a corpore eius viatore⁹ / tribuni retinere / magis pie
qz civiliter ve fuisse. / Hec aqz ipa Gracchi. qritur dissoluta / e. a primato
tribuniaz ptatem et ad postremu⁹ cu⁹ auxilii. L. Scipioni. pollueret / adiut tol.
larabilioris. exempli. e. a tribuno plebis. po⁹ q. a puato vlt⁹ videt⁹ et tribu.
niam. ptatem. et rem. p. ee / **SED** Ita hanc vna⁹ pte⁹ q⁹ iuriam
et iudiam onerat. ut inceptando. / qz degeneravit no. hui a se ipso tumulata
sed. veteres laudes / moderatois et temperantie pro reprehensioe pnti reddat
adligatu⁹. cu⁹ ab eo quodaz. ipm aut / qz cu⁹ ppetui consul et dictatore vellet fa
recte. p⁹ habuisse statuas sibi. i. romio in rostris. in Curia. in Capitolio i. cella
ionis. p⁹ habuisse / ne decerneret. ut ymago sua. i. triumphali. ornata. e templo
ionis. sciret. / Hec ul⁹ i. laudat⁹ poita. i. qte magnitudie. i. mi moderandis
ad Cuncte hui honoribus. significaretur q. ex pbrau⁹ iunias fateretur.

HVIC. Gracchi morte ex duabz filiis / Nam. maior. P. Cornelio Scipi
oni Nasica haud. dubie a pte collocata. erat / nupta fuisse conent. Illud parum
ostat. ut post morte p⁹s. et desponsata / sit ut nupsit. an vero ille oppio nes
fuit / Gracchi. cu⁹ L. Scipio in vincula duceret. nec quisq. collegaz. eet iuras
se sibi iunias. cu⁹ Scipioibz / q. fuisse manet nec se querere causa. gre qz
facere. Sed. que i. carere reges et impatores hostiu⁹ ducere vidist⁹ / P. aff
ricam i. cu⁹ se fcom eius duci no. passum / Senatu. eo die forte. in capitolio

re-nantes / osurgisse et petisse. ut inter oplos Gracchi. filia affricam⁹ despolet
quibz ita i. p⁹s. solepne. sponsalibz rite factis cu⁹ se domu⁹ recepisset. Scipionem
Emilie vxori dixisse se filia miores despondisse / cu⁹ illa. mlicbutez idugiabn
da. nichil. de coi filia. sen⁹ consulat⁹ adiecit / non. si T. Gracchi. daret ex p⁹
teny / filii debuisse m⁹z. ee / letu⁹ Scipione. cu⁹ concord. iudicio. et ipi / despo⁹ fcom
respondisse / de. de talo viro q. et opm⁹ibz et monu⁹. h⁹az. v⁹aret pponeda. erant

IVDICII a. Q. Terentio ptoze. pfectis / hostilius. et fuis / dapnati
p⁹o codez die. qstozibz vlamis deleant. Scipio cu⁹ otedet. omi q. accepit
petuaz in curio ee / nec se quicq. p⁹s. h⁹az. i. vinda duci e. aptus / P. Scipio
Nasica. tribunos appellant / orozqz pleaz / h⁹az. veris de coribz / no. coiz. modo.

Cornelia gentis. sed prope fuisse luc. parentes suos et p. affricani et l. Scipio
qui in carcere deducere fuisse/CH. et p. Scipiones clarissimos viros cum cum
p. alios annos in terra in hispania aduersus multos penos. hispanosq. et
duces et exercitus nominis Romani fuisse. auxissent/non bello solus. sed q. d.
mane temperantia fideiq. speciem illis gentibus dedissent/ad finem ambo
pro. re. p. morte occubuisse/cum illorum gloria tuen postea satis est/p. affricani
tunc primus superasse laudes ut fidem fecerit/no sanguine humano sed stirpe di
uina fuisse se esse/l. Scipione. de quo agit. ut q. in hispania que in affrica cu
legat. fuisset esset preterea. consul et a senatu dig. visus/an. ex. sortou
dysa. provincia et belu. cu antiocho rege deuenit/et a se cum tempore et
consulatus. resurget et triumphu/legatus in abiam iret/ibi ne magnitudo. et spe
ndor legati/laudibus consulis officet. forte ita. modisse ut q. dicat. magnesium
signis rollant. l. Scipio. antiochu denicisset/ager. p. Scipio. Lee. dixit aliquot
ma abest. no fuisse more cum genti. q. hantbalis. cu q. i affrica esset pugnatu
hantbalis. eundem fuisse/inter multos. regios. antiochu. imperator belli puniti
fuerit et bellu quide fortuna quisp. emari possit a pace eme. queri. cum diu. ve
nisse. huc deum. legatos sil. arguit. quos ex consiliis data pax est/q. extitisse
ex. x. legatis qui. CH. vultus attinent/ tunc no modo ad amnis fidem. Et ne
ad more quidem triumphu. cu antiochu valuisse/at hunc. in Scipione. l. ipas
paris ut uimiu. antiochodas. suspectas/ antiocho. de integ. ei. emperatorem
omnia possidere cu virtute/que ante bellu ei fuerit auri et argenti. vi mag.
na huerit. nichil. in p. relatu/ omne. i puatu visus. an. preter omnium ortos
tunc auri atq. argenti. i triumphu. l. Scipionis. quatu no dete alijs triumphis/Si omne
i vni. statim. sit latu. Nam qd de finis regni dicit. affricam. et proxima euro
pe. tenuisse antiochu. Ea. q. orbis tractus regio sit a Tanto monte i Egeu
vsq. prominens mare. qd no vides modo. sed gentes amplectat. os fuisse hunc
regione dicit. plus triginta/longitudinem deat/inter duo maria/latitudinem
patentem. usq. ad tanti montis. nigra antiocho ademptam. expulso eo. in
vltimi angulij orbis terrarum. Quid si gratuita. pax. esset plus o. admi
petuisse/Plutarchus virto. Macedonia/Onabidi. lacedemonie relecta. nec qui
uas eme qumz/no eis huisse cu affricam frum/nus gloria prodesse. l. Scipio
illatim iudicis no notasse. Tanti auri et argenti iudicium esse. in domo debuisse/ in
diam. no notasse. tunc auri et argenti iudicium esse. i domo. l. Scipio. nis illatim.
qumz. venditis. eibi bonis redigi. no possit/p. ergo. ubi esse regiu auri ubi tot hedi
acceptas. in domo qua supus. no exhauserit. ^{de bonis} ~~etate debuit~~ se noue fortune amplexu
At omz qd. ex bonis redigi. no possit/ ex corp. et tergo p. verat. et ytelias
l. Scipionis petitiros iudicis/ut in arc. inter fures nocturnos et latrones be
clarissim. meludatur/et in rubore. et i reuebus expiet. deniq. nudus ante
ceres priviabit No id. Cornelia. mag. familie/q. vbi. Romane fore. erubescit
ndum. aduersus ea. Terentius pitor rogatus petiliu ex senatus consulto.
et iudici. de l. Scipione fuisse. aut se. nisi. fuit. petiliu i publicu. iudici
cui sit nihil huius q. faciat nisi. ut aplend. dapnati/et i vici. diu subeat

A ciuitatū ornamētis urbes exornar
fas fuerit in ambrachiam vnā
captam

at notific

meminisse tribunatū sibi a po. Ro. mādanū pro auxilio et libtate puatorū nō
 pro consulari regno. / Hoc quidē tenere equū fore ut memore mādaret. c. 9
 de collegi. alterū e duobz. tē. pl. suas nūmicias remisisse. rei. p. / Alterū alicās
 et mandatas cōmisisse. / **H**is victis Cuthigatibz tribumq. cū ex tēplo exat
 sūz. referēt Sūmo Sulpicio / tūphus M. fuluio ē dēctus. / s. cū grās. p. C.
 egisset / adierit ludos magnos se sōi eodē die q. ambachiam cepisset nōmis
 in eaz. rōn. C. X. pondo auri a. Cūitatibus collati petierūt ex ea promiaa
 quā i tūpho. latū i erario positū ēēt / i erariū dēctū iubēt / Senat. pōn
 tiū collegiū oīli iussit mitti id. ēē auri in ludos oīni nūmiciū ēēt / tū pōn
 tias negassent ad religionē pōnē / q. tanta impensa in ludos fieret / Senat. fuluio
 q. tūz ipendē. pūsit / dū ne sūmā. Octingenta milia excedēt / tūphare mense
 pūmū statuerat. Sed tū audiss. oīlē emiliū / sūz. M. amburi. tē. pl. / acceptis
 dimissa. mīssione / ipm ad i pēdētū Romā. viciatē egrū in via sūtitisse / ne
 plus i tūpho ētanmū / q. i bello hāret / pūlit tūphū diē. Tūphauit ad. x.
 klō. ian. de Etolis et Cephalania / aūre corone. Cēti. cēxi. tetragina atia
 C. xviij. Philippi nūmū. x. pondo. dūc. ^{ante} aut curā late sūz. Argenti pondo
 lxxxij. auri pondo ij. xliij. tetragina atia. C. xviij. Philippi nūmū. x. iij.
 xxij. signa enea dixit. cc. lxxxv. signa marmorea. cc. xx. / Arma. tela. ce
 rem. spolia bestū nūz mīz. / ad. her. aptapulta. baliste. tormētā. oīs ignis
 dūces aet Etoli. et Cephalanes / aut regū ab anthorjo. ibi relict. / ad. septē et
 ingū / mīlēs eo die pūssij iūte iūdoxēt. in ^{circ} rōp. flammio / tribunos pre
 fertos equites centuriones Romanos. pōssij. domi. aditūz. donant. militibus
 ex pūda. q. nes. viciuos denarios. dimisit dūp. centurion. / tēp. equiti.
Iam. Consularis cōmiciōz appetebat ipz. q. M. Emilius aūz fortis cū
 mīz. erat cōmiciō. nō poterat. C. Flāminius. Romā venit. / ab eo cōti cōsules
 Postumius Albinus. C. Marcius philipp. / Dictores inde facti. T. memis. p.
 Cornelius. Sulla. / C. Calpurnius pīso. M. Licinius Lucullus. / C. Anselmus
 Scavrus. / l. Quinctius Culpin. **EXTREMO** Anni. magistatibz cōs.
 ian. ad iij. Nonas. Martias. CH. Manlius. Volsō de gallis qui Alhan mīol
 lunt tūphauit. Herms et tūphadi. cā fuit. ne. Q. Terentio. Culcone pōre.
 cā lege petilia dūct. / et iūndio aliei iudici. quo. l. Sōpio dāpnat. cū / con fla
 graret. eo mīssōz. in se. q. i illū iudiciū. qui disciplinā militāre. / senere. ab
 cōsuatū. suāssor ipz. oīz. luēcie. qūe corrupat. ne. q. ea. sola. infamē erant
 quē in pūcul. ab oculis fā. narrabatur. sed. ea. etiam. magis. / que i militibz. eius
 cotidie pōsspectant. / luxurie. emz. pōgine. vige. / ut. cōm. Alstāto. iūctū. i. v. lē
 ē. / iude. pūmū. lectos. eratos. velle. struglū. p. aossissimā. / plagulas. et alia. tēxi.
 lia. et que tū magnifice sūp. fertilis. hēbant. / monopodia. et alios. / Romā. ad. ixe.
 rūt. / Tūnepsalme. / sambu. tēstēz. et cōmūia. alia. ludorū. oblectamēta. addit. / e.
 pulis. / Epule. q. q. ipz. et cūta. et sūpti. maiore. appar. cepte. / Tūz. cōquis. viliissimū
 antiquis. mancipiū. et ex tūctē. et vīu. i pōre. ē. / Et. q. mīssō. fuerat. / aēs. hēi
 cepta. vix. tūmē. illa. q. tū. oīsspectant. / scā. erāt. fūte. luxurie. / In. tūpho. tullit. CH.
 Manli. coronas. auri. dūctas. x. / duas. argenti. / xx. milia. cētū. tres. tetrammū.

Deline et crapule Romā mīo cte

Attienz. Centū Septē milia xxⁿ. Cistofori ducenta quinquaginta philippoz
aureoz. miniorū. Sexdecim milia ccc. xx. et arma. Spoliāq; multa
gallica/impentis tranecta/duces hostiū duo et quinquaginta cludi ante
curiū/militib; quadiagenos viros. denarios diuisit/duplex centurionū et
stipendiū/duplex in pedites dedit/triplex in equites/militū omīū ordinū do
nati. militariū domo/curiū sciti. sūt/carmāq; a. militib; ea. in
imperatore. dictū vt. facile appareret in dñā indulgēte abiciōsq; ea. dñi/ta
uphuz. esse. militari magis fauere q̄ p̄tati celebrē/Si ad. p̄tā q̄ gennaz
conuiliandā auri. Mauij. valuerūt/pulz amittētib; S. C. sūt dñt ex pe
niā q̄ in triumpho. translata/cēt stipendiū collatū a p̄tō. i. p̄t. q̄ is solutū
autem cēt. soluetū/Victorios quinos et semisses i milia eis q̄stores.
verbanū cū fide et cura soluerūt. **P**ER idan ip̄s tribus milia duo
ex duabus. hispanijs. cū lūc. C. achmij. C. Mauij q̄ ad eos promi
as. obtinebant venerūt/Ex literis his cogniti celtiberos lusitanosq; i armis
cē et sonoz agros. p̄tati/de ea re consultacōez integrā senatus/ad magist
nos reuocit/ludis romani co. ano. quo. p. Cornelius Scetegus et postu
mus Albinus faciebant/Mauius in arce. in stabulis i signū pollentis pro
cedit atq; ad. deiecit/Ea religione. moti patres. et diē vni adiciendū
ludoz censa erūt et signa. duo pro vno iponenda. al. reponenda. et vni
auratū faciendū. et plebei. ludi. ab edilib; C. Sempromio. Blelo. et M.
furio lusco/diē vni iustaurati. sūt/sequēs ānis. S. p. postumius al.
mij. et Q. marcius ab exatū. bellozq; et promiāz auri. ob intestine gū
racionis. vindicti auerūt/Pretores. provincas sortiti sunt. T. Menius
verbanā. M. Licinius. Lucullus inter Cūes et pegrinos/C. aurelius Et
aurus. Sardiniam/p. Cornelius. Silla. Scitū hispaniā atenorē. C.
Calpurnius. p̄tō. Quinaus Crispinus hispaniā vltiorē consoli. An
labus. questie de clandestinis gūracōib; orta. **G**RECVS. Iūo
bilis in hetruam primo venit/ nulla. eū arte carz. quas nullas ad. aioris
corporezq; cultus/ubis. eruditissima. omīz gens. iuxit. sacrificulus et
vates. ne is qui aperta religione. propalam. et questū. et disciplinā profi
tendo. aīos errore pubueret/ S; occultorū antistes sacroz. p̄tā eplima.
prostitudo. erant que p̄mū paucis tradita sūt/dōnde vulgari. cepta. per
vires mulierēq; addite voluptates. religioni. vini et epularz. quo plimū
vini. illucerebant. eūz vniū animos. et nox. et mixti. seuis. mares. etatis
tenere/maiorib; distiney. omne pudoris. extingisset/corrupte. p̄mū omīs
gīs fieri. cepte/qd. ad. id. quib; q. nā. promioris libidinis. eū. patā volup
tē. hōet/ut. vni. gōz. noxe. stupra. promiscue. ingemōz. fūarūq; erant. S; fli
testes. falsa. signa. respoīq; et iudicia. ex. eadē. officina. exibat/venena. in. di. dom
intestineq; cedēs/ita. ut. ne. corpora. quorū. interdū. ad. sepulchrū. extrahē. milita
dolo. pleraq; p̄vz. audiebātur/Idē. mali. tabes. ex. hetrua. romani. veld. i. vgi. ^{at} gtagiōe
ratione. morbi. penetrant/p̄. vebis. magnitudo. caparoz. et potēz. bilis. maleq;
clauit/tan. dez. indicat. h. maxime. modo. ad. Postumū. gfulē. peruenit

inducere i ammu poss negat pturbat
idem uel ab sulphina tali domo

exploratu de Eburo. Ratus consul non Vanu ditorum esse. Ebura dimissa socru
rogat. ut Hyspala idiam. ex antiquo libertina / non ignota virne atteret. erat ad
sele / ai quozqz qz qua pntari vell. Ad cuius mntu pturbata. Hyspala. q ad
tum. nobile et graue femina. uigara ause dactumata. E in interuen. partem
atteret. postq lictores i vestibulo turbamq. gfuld. qz ipy. gspexi / prope exna
ta. e / i interiore parte domus. abducta socru. adhibita. consul. si. vbi dicit
uel ab se accipet. Exprobraret sibi. q in ludo sile lucthandibz. in sacro noctino.
solent fieri. Hec ubi audiuit tat. pullos tremorqz omz uictorif. mlierz cepit ut
du hyspale no posset Tandem gfulata / puella. ad modu se uicata. amilla in dna.
ait aliquot annis ex q manu. emissa sit. nichil qd ibi faciat fore. pnd gful laud
are cu uicatu se no ifiauer. si et ceta. eade fide. exprobrat. neganti quicqz vlt fore.
no eadez dice / si conueneretur ab alio. ac facit. acia. ac gram fore / cui id om expsu
naz q ab illi audiss. Aia mltz / quid. dubie id. qd. erat Eburo. induit archam. eata
ad. pedes sulphine prouidit. / ea pmo omne cepit. ne mlieris libtine cu ama
tore. fmoz / i rez no sena modo. sed capitali ena ueti uellet. si tendi. ea ausu
no q foret qd. ea lonu. e. Hic postumius accensu. ia tuny quaz ait. ea cu
Eburo se amatore canillari cred. no i domo gfulle. femine i cosule loqui. Et
sulphina atolle. paret. sit. illa adhortari. fil nam. gneu leute. Tandem gfulata
mibus. meufata. pofidi. / Eburo. qui optie i eo ipo. meritis. Hm gram. retulit. mltz.
sibi. men. decroz. / qz. oclia. uia. mntaret. / maiore. multo. dicit. homz. e. qui se.
india. mltz. stus. disceptu. cent. / itaqz. h. se. sulphina. h. gfuld. orare. ut se. gfula.
aliq. ablegaret. ubi. reliqui. vite. degere. tuto. poss. / Bono. au. e. uile. ea. consul.
et. sibi. ante. fore. dicit. / ut. Rome. tuto. hntaret. Tum. Hyspala. origiez. sacz. expuit.
pmo. facit. id. femina. fuisse. nec. quicqz. viru. co. aduitti. solutu. hnt. i. ano. dies.
statuas. hnt. / quibz. interdu. bacchos. imitaret. Sacerdotes. iunc. mafnas. cian.
solitus. patulam. canna. desopana. sacerdot. / oia. taq. dca. moitus. iunt. Nam.
i. viros. ea. pma. filios. suos. imitasse. Animum. et. heretum. Ceruinos. et. noctini.
sic. pro. diuino. et. pro. tbi. i. ano. diebz. / quinos. singlis. mntibz. / mntas. fecisse.
Exquo. inde. sacra. prouiscia. sut. et. puxti. viri. feminis. et. noctis. lucti. atter.
serit. nichil. ibi. facinoruz. nichil. flagitaz. pntissu. pla. viroz. inter. se. q. fctuz.
e. stupin. / Si. qui. mnt. paret. dedecroz. sut. et. pignores. ad. facins. prouiscia.
imolari. nichil. nefas. duc. / Hinc. sum. inter. eos. religioz. q. viroz. uolunt. mente.
cripta. / ai. factioz. fanatica. arpis. uicant. / mafnas. bacchos. hnt. omz. passiz. / az. az.
dentibz. fctibz. decur. ad. Tiberi. demissaz. q. i. aqua. fct. qz. viru. sulphur. cu. calce. iuss.
integra. flama. tere. raptos. a. diis. hnt. dia. / quos. machine. illigatos. ex. gful. in.
abduos. spenis. arripit. / eos. e. q. d. quare. aut. fctari. facinoribz. / stupru. pati. aduenit.
militudiez. i. gful. / altem. iam. ppe. vlt. / e. / hnt. his. nobiles. quoda. viros. fctaz. hnt. mo.
peximo. in. stanti. e. / ne. quis. maior. xx. annis. imitaret. / taptare. et. etates. et. exans.
et. stupri. paret. / Peracto. iudi. / aduolut. rufis. genibz. ptes. aude. ut. se. ableg.
aret. repetuit. / Consul. rogat. socru. ut. aqua. ptez. elui. uicua. fct. / q. Hyspala. uim.
imigraret. / cenaculu. super. edes. clatu. e. / Scalis. fctibz. in. pu. / obferatis. adhi. in.
edes. uers. / itz. os. fctine. ex. tēplo. hnt. late. et. fctia. accersit. / et. Eburo. mntre.
ad. gful. client. iuss. / ita. ai. in. dies. ambo. i. pte. eent. / rez. ad. senatu. postum.
defet. / oibz. ordie. expois. q. delata. pmo. q. deinde. ab. se. dntuz. fct. / pates.

Nullū vniq̃ contrariū equidē. tam nō solū apta sed equidēz nātūra pōt
deparatū deorū fuit/que nos admonēt. hos ēē deos/quos collere venerari p̄cipi
maiores iſtituissent/nō illos qui p̄nuis et exterius religiōibz/captas mentes
velud. furiis. stimulis/ad. oē scelus et ad. oēs libidines agunt/ Equidem
nec qd. tacitū nec quāts proloquar ducto/si aliqd. iſtabitis ne locū negligēcie
dem. si oīa mandauero me. minimū terrens offēdaz nobis/veroz. qd. dixerō.
min⁹ q̃. pro atrocitate et magnitudinē rei dictū ſatote ēē/ ut ad. cōmēdū ſatis ſit
dabit. opa. a nobis/ Bacchanalia tota. ſam. p̄dez ytalīa et nūc p̄ vitē cō/ mltis long
ēē/ nō ſania modo nos accepiſſe ſed. ceptibus uulſulatis q̃ noctūis/ qui p̄ ſonare
tota vite certum hāteo/Ceterū q̃ h̄ res ſit. ignoret alios deos. aliq̃uē cultū/ alios
conceſſū ludū. et laſciuias credere ēē. et qualēcūq̃ ſit ad. paucos p̄tinē/ p̄ mltam
diēz cor. si dixerō mltā mltā h̄p̄is ēē/ nūc ē. exterius aōs/ inſi aduēcio. qui
quales ſint. primū iſ. mulierū magnapars. ē/ et h̄is ſons. mali. huiusmodi ſunt
deinde ſimilim. ma. feminis/mares ſturpat. et cōſupratores ſancti digiles
uino. ſp̄entibz q̃ noctūis attoniti/ nullas ad huc vires cōuincio. Ceterū iēctū
ingens virū h̄z/ p̄ vj dies plēs ſunt/maiores uſq̃ ne nos quidē niſi. cū d. vexillo
i. aze poſito comicioz cā exēnt. edictus ēēt/ aut plebi. q̃ ſilū tribuni edidiſſent
aut aliqui ex. magiſtratibus. ad. cōmōnē inuocaſſet/ forte tenere cōre voluerunt
et ubiq̃z mltitudo ēēt/ ubi. et lūmū rectore mltitudis cenſebat debē ēē/ Quales
p̄mū noctūos cetū. deinde promiſſarios miliciuz ac viroz quentis ēē edis/ ſi q̃bz
etatibus m̄cientur. matres/ ſp̄atis/ nō miſereat uos cor. ſolū ſed. etiā pudeat
h̄. ſacra. iūciatos iuuenes milites faciendos. cenſens/ Qui. res h̄is ex. obſceno
ſacrario. eductis arma. cōmittenda/ h̄is. coept. ſturpis ſuis/ alienisq̃. propu
dicia ginzū ac liberorū. n̄orū/ ferro d̄ceneret/ min⁹ tū ēēt/ ſi. flagitijs
tū effeminati forent. ip̄oz id. magna. ex. parte. dedecus erat/ a ſcioribus
nam. mētē a. ſraudibz. abſtinuiſſet/ m̄q̃. tū maluz in. x. p̄ ſuit. n̄. ad. plēs
it. ad. p̄ lupā. p̄tinēs/ q̃quid. ſcelē. potm ē/ Ex. illo et vno ſacrario. ſtrote ortuz.

her solent

eē uer omnia i que gmirauerūt edū. facinorā habent ad huc puatis ueris qz
 nondū ad rem. p. opprimēdā satis uirū erat/ ^{omni} Conuulatio se se impia tenet/ trespit
 et serpit quotidie malū. iā maius ē q. cape id. puata. fortuna possit ad. su.
 mā. rei. p. spectat nisi. p. uerueritis. Quūtes. Jam. hūc diuine ab. g. sile. lūme
 uocite. par. nocturna. conuio ēē. poterit. nūc illi. uos singli. uimūsi. cononomet
 stiment. Jam. ubi. nos. dilapsi. domy. et. uia. vā. exitis. et. arceūt. sē. consultat
 de. sua. salute. ac. vā. p. mae. Tum. singlis. nobis. uimūsi. tūmendi. erūt. Optare. igit
 v. uimūsi. quqz. vīm. delq. ur. bona. mēs. suis. oibz. fuerit. si. quē. libido. furor. i. illū. gūz
 gūteny. arripuit. illoz. cū. ad. quibz. i. omē. flugitūz. et. facinū. gūz. anit. uō. su.
 inducē. ēē. ne. quis. est. errore. labat. vīm. q. dēz. nō. suz. C. / Nichil. eīz. i. spēm
 fallac. ē. q. praua. religio. ubi. decrā. nūmē. p. tendz. Cederis. subit. aī. uū. tior
 ne. fraudibz. hūmāis. vīdī. amē. diuin. p. uis. aī. d. Tū. x. tū. uolens. / Hac
 nos. religione. i. numerabilia. dē. ta. pontificū. S. C. / Auspiciū. deniqz
 responsa. lū. rant. / faciens. h. patrū. a. uoz. q. etat. negō. ē. magrātibz. datum.
 vti. sacra. extē. na. fieri. uetarent. / sac. fū. los. uotē. qz. sē. ro. cū. lo. uile. prohibē.
 hē. cati. nos. libros. g. mī. re. zē. t. ob. uinebāt. eīz. p. uidentissim. uiri. oīs. dīm.
 hūmānqz. iū. x. ar. Conbu. erent. qz. omēz. disciplinā. sac. ficandi. p. tē. p. more. Ro.
 mano. abolerent. iudicabūt. eīz. p. uidentissim. uiri. oīs. dīm. hū. aī. qz. p. uis. uī.
 ē. q. dissoluē. de. religiois. ē. q. ubi. nō. patio. sed. gē. no. rī. u. sac. ficarēt. Hec. uob
 p. eluē. da. ēē. rati. sū. ne. quia. sup. sticio. agitat. aī. os. vī. os. aī. demolitē. qz. uos.
 bē. archana. hā. dis. uacientē. qz. nepharios. actus. cū. uerē. b. oī. dīs. propiciā. vo.
 lū. tibus. qz. cā. faciemy. / qu. qz. suū. nūmē. sē. cē. ubz. libidū. b. uibz. qz. tam. aī. uī. dī. g.
 fē. dant. / ex. oclis. ea. tenebūt. i. lū. cē. gē. fē. erūt. n. pate. fieri. ut. impiū. ta. essent
 sed. ut. vī. dī. carent. et. opprimerēt. uoluerūt. / Senat. qē. z. ē. ordī. z. de. ea. re
 mū. chī. collē. qz. mē. o. mā. dant. uos. que. nos. qz. ipīs. nobis. agenda. sī. ipū. g.
 se. quē. nū. r. uī. g. hā. z. uo. tū. r. uā. z. curā. p. uile. mē. tē. b. magrātibus. mā. d.
 aī. uimū. Voz. qz. equū. ē. q. uī. a. mū. nī. a. sē. q. quī. qz. lo. o. pō. tū. s. erit. qd. imp. abī.
 impū. g. p. sari. et. dare. op. tē. a. ne. quid. frande. no. xī. oī. z. / p. dī. d. tū. mī. t. oriat.
RECITARI deinde senat. g. sulta. iussit. / iudicqz. p. mī. u. posuerunt
 si. quis. quē. ad. se. deduxit. / uō. mē. ne. abī. tē. b. detuliss. / qu. noī. at. p. fugisset
 dī. cū. se. tē. tē. z. sū. mī. tū. r. o. s. ad. quā. nisi. nī. tātū. r. dī. s. abī. tē. b. dā. p. naret. Si. quis
 eoz. qui. aī. gē. y. tālī. a. cēt. noī. aret. / et. lū. xī. oī. z. dī. cū. datū. r. o. s. si. uē. nē. ad. cō. m.
 dī. cū. dā. z. uellz. edī. xerūt. / deinde. ne. quis. qd. fū. gē. aī. uē. dī. dī. s. sē. ne. uē. eū. sē.
 uellet. ne. qz. rē. p. gē. t. actū. t. ope. uī. lū. r. uī. a. z. e. fugientis. **CONCIONI**
 dī. mī. ssa. / terror. magrō. tota. vī. bē. fuit. / nec. mē. nī. b. se. bī. vī. bīs. aut. sū. mī. b. Romā. nī.
 cō. tī. nū. t. sed. passī. z. p. totā. y. tālī. a. lū. r. s. hō. s. p. tū. de. S. C. et. cō. nō. e. / et. dō. g. sū. lū. z.
 acceptis. tē. p. dī. a. r. cē. p. tū. ē. / Multi. ea. nocte. quē. dī. e. i. sē. a. tū. ē. q. i. n. cō. nō. e. res
 palam. fī. cta. ē. / Cū. s. tō. dī. s. ē. cā. portas. pō. sī. tū. s. / fū. gī. uē. tes. a. tū. s. uī. r. s. g. s. tē. nī. s. et. re
 ducti. sū. mī. t. mī. tō. r. u. z. dē. lātā. quī. dē. noī. a. / ex. hīs. uī. r. s. fē. mī. nē. qz. mō. r. tē. nī. s. sibi
 cō. nī. uī. s. cō. s. tī. tū. e. z. uē. nī. t. s. s. s. Septē. mī. lī. a. uī. r. oī. z. ac. mī. lī. e. z. dī. cē. b. uē. nī. t. u. z.
 Capī. tū. aut. gī. uī. a. r. oī. s. g. s. tā. b. ā. t. ēē. m. catī. nō. s. de. p. lē. tē. Ro. m. fī. lī. s. cū. l. Opī. tē. z.
 mū. z. et. Nū. mī. Cē. rī. nī. u. z. Cā. m. p. a. nī. / ob. hī. s. oī. a. flagī. a. et. facī. nō. rā. cō. m. eos. mā. x.
 ī. mō. s. Sacer. dō. tē. s. cō. dī. tū. r. oī. s. qz. cī. s. facī. nū. ē. / datū. op. a. m. ē. / ut. p. mō. quā. p. tē. pō. zē.

comprehenderent/abducti ad. consule/fussisq; de se nulla. morā iudicio fecerūt
Ceterū tanta fuga. ex urbe fuit/ut quia. mltie sanctiones. et res peribant/coge-
rentur. pictores T. Memius et M. Lianus/p. senatū/res i die tricesimū dif-
ferre/doncc qōes. a cōsulibz pferrent/Eade sollicitudo qz Romae nō possidebat nō.
tueiebant. quoz uoiā delata. erant/coegit consules cō. fora. pphisa/ibiqz qre
et iudicia exerce/qm tōm iudiciū erant/et ex carnis sa. pphas fecerant/pi-
qmbz nephada. gurnano i cō. sacro ac libidēs gūebat/her corp. reit ullā zē i qz
iurēiurando. obligati erant in se aut in dios admiserant/cos in vinculo reliquerūt
qui stupris aut cedibus uidoti erant uise aut in alios admiserant. falsis testi-
monis/signis adulteris/subiectōe testamētōz/ fraudibz alijs cōtaminati/cos ca-
putali pena affliciebant. plēs necati q in vincula gūeti sūt/ Digna vis i dōz causa vnaq;
mulierūq; fuit/mulieres dāpnatas cognatas aut i quorū mātibz eēt tradebant
ut ipi in iudicio aduiterent i eas/si nemo erat pdonans supplicij. exator/in publico
exadūtebat/dati denide consilibz negotiū ē/ut oia bacchanalia Romae pmiū
per totū pualū denide. dūcerent/et. q. si qua. ibi. uetusta. ara. aut signū qstū
eēt/si reliquū. denide. S. C. est cōtū/ne qua bacchanalia Romae/ne ye i pualia
eēt. Si quis tale fūzūz solepne et mātūz deducet/et nec sine religione et
piaculo se dimittere posse. apd. pētorū/et proficet/pētor. penatū cōsulat/si
ei pmissū ē/et seruū. centus nō māt. esset. ita id. factū fūget/dū ne plūs
qui sacficio essent/nequa pecūa. cōmunis ne quis. magē sacro. aut sacerdos
esset/ Aliud. hūc. iudiciū. referent. Q. A. patio. consule. S. C. fūti dōt
de his quos. pro iudiciūz consil. hūss. integra res ad senatū referet/Am
Semprouius postumius qōibz pfectis. Romā rediiss/Minus Caimus cōmpa-
nuz ardeant. in vincula mittendūz cōsuerūt/magatibz. p. Ardeatu i pfectūz
ut mātūre cū custodia asseruent/nō solū ne effugiret/sed ne mortis cōstē
scinde locū. hēret. **SPURIVS** S. C. referenti de p. Ebuio
Postumius aliqto post romā venit/co referenti de p. Ebuio. et hispale fe-
mine premio/qz corp. opcia iudicata. bacchanalia eēt/S. C. factus ē. ut in
singulis Centena. milia eris questores velant. ex cōuio darent/ut qz consi-
libus cū tribunis. placere. ut qz ad. pleban. pmo quoqz tpe ferrent/ut p. Ebu-
rio māt. stipendia. eēt/ne tūz mulieret/ne ne. cōsides equū pū assignaret
ut qz ferre Hispale dāno. dūmūrio sue gētō impio tutous optio/et eēt ei qī.
vū tūz dedisset. Vūqz ei i genū nubē. lūet. ne quid ei qui eā dūxiss. dō id fraude
ignominie ēt. Vūqz consules pētorē qui vūc eēt qui ne pēa fūtiū/et cōtū
na qd. ei mulieri tūzie fieret vūqz tūz id senatū velle. et equū cōstē ut ei fieret
Ea. oia lata ad plēbū fūqz sunt ex. S. C. et de exteriorū iudiciū ipūate pūyqz
consul. pmissus est. **ELIAN.** Q. Marcins qōibz sue regiomis pfectis
i ligures pūciā pūfistū parabat/ebus milibus pedūz romānoz. d. equitibus
et quīqz milibz latīn. nois pedūz/ducentis quibus in suplemētūz acceptis.
Eadem promūia idēz mīs. pedūz equitūqz et colloz decretus erat/et
acceperunt/quos pōre anno. C. flammīus. et M. Emilius. gūles hūerunt
Pretēta duas legiones nouas/ex. S. C. scribere iussū fūit/et xē. milia
pedūz/et nōi latīn. imparant/et equites octingētos et tria milia

perditū Rōānoꝝ/ducentos equites/ totū hūc exercitū p̄ter legiones in sup̄ie
mentū hypaniensis exercitus dū placuit. **ITAB** Consules dū ip̄i quibz
impediebant. T. Menius electū habendo p̄fectū. P̄fectus quibz P̄ior. Q.
Marcius in ligures. Apuanos ē profectus/ dū p̄it. i. abduos saltusqz latebre recepta
culasqz semp̄ illis fuerunt. p̄sequitur/ in p̄occupatis augustis/ loco finqz. Eūcū.
uentū/ Quatuor milia militū amissa/ et legions stōe signa tua/ qz vexilla.
sociū latinū nōs in p̄late hostiū venerūt/ et arma multa. que qz impedi^{to}.
fugientibz per siluestres semitas erant/ passis lactabant/ p̄ius sequēdi lig.
ures. finēqz fuge. Romani fecerūt/ Consul. ubi p̄mū ex hostiū agro euasit
ne q̄te dimittit. copie forent/ appareret/ in locis paratis. Statū obnūst
nō tamen. ob litterare finam. rei male gēte/ potuit. inam. saltus unde
cū ligures fugauerant/ Maurus est appellatus. **HVT** hūc mīciū
ex Ligustinis vulgati/ tē ex hispania iuxtam gaudis tristia affectes
reuerit fuit/ C. Catinus qui biemo ante p̄tor i eam p̄uiciam profectus erat
cū hispanis in agē. Astensis/ suz mis collatis pugnant. Ad. Sex milia hostiū p̄
cessa/ ceteri fusi. et fugati/ castris exiit/ ad opidū dēde Astam oppugnādū
legiones. duas id. quaz hūc mīto maiore ē tamē. cepit q̄ castra/ sed. dū
incautus subit muros/ Rotis ex vulnē p̄ dies p̄ncos morū/ lūz de morte
p̄toris recitatis/ Senas censuit mīti dūz/ qui ad hūc p̄mū. C. Calpurnius p̄
tores q̄sequet/ mītiaret qz senas/ equū cōse/ ne sine Imperio p̄uincia cēt
matūre cū p̄fissisti/ quanto die qui missus erat lūmā veni/ p̄ncos cū
Calpurnius diebz profectus erat. et in ceteriore hispania. I. Maunius acci
dimus qui eodē t̄p̄e quo. C. Catinus in p̄uincia erat cū celiberis acie q.
filiis inarta victoria distissimū ē/ nisi q̄ Celiberi castra inde nocte p̄xima
mouerūt/ Romanis et suos sepeliendi et spolia legendi ex hostibz p̄tis fā ē.
P̄ncos post dies/ tracto maiore exercitu Celiberi/ ad gallegurū opidū/ ultro.
latissimē p̄lio Romanos/ nihil ē dū. que causa. mīo ante/ firmiores eos
fecerit/ Superat. p̄lio fuit/ ad. x̄m. milia homīz cōsi. plus duo castra. et castris
Ro. p̄ntur/ et usi. successoz aduentū suū inhibisset impetū victoris/ subacti
Celiberi forent/ novi p̄tores ambo. in hybernia exercitus deduxerunt

MSR. Eos dies quibz hūc ex hispania mītiati/ fuit ludi tanqz p̄ biduū
facti. religionis causa. X. ap̄atos. dēde ludos/ M. filius quos nouerat
Etolio bello fecit/ mīti artifices ex greca. venerūt honore eius gratia

ATHLETARVM quoqz art. mīe/ cū p̄mo Romanis spectatōe fuit
et venatio data leonū/ 2 pantherarū. et prope hūc p̄mū copia ac v̄lū.
ludi cū celebratū ē/ nouendiale. dēde sac̄. tenuit qd̄ i p̄ceno lapidibz
p̄ mīdū pluerat. f̄nesqz celestes multifariā. oxi p̄ dūxisse cū plurimū leu
afflatū vest mīta maxime. dūebant. Adclita et v̄m diem supplicatio ex
decreto pontificū/ q̄ cū edes op̄is in capitolio ex celo tacta erat hostis mīo.
zibz. consules p̄ormarūt/ urbem qz lustrauerūt/ Eūcū idem. t̄p̄s et ex mībia
mītiatū ē sēmare in dualem ferre natū mītiū id. p̄chūm abhorantes
arcti. Romano agro p̄cari qz p̄p̄mū v̄fferūt. Eodē anno Galli. t̄p̄s p̄mū
t̄p̄s gressi in venetiam

seminare

Transgressi in venetiam. / u. in papulacae

CIVILIAM in octavo annis est. Q. Marcius ab his magistratu abiturus erat. Sp. postumius quoque cum summa fide atque perfectis rebus habuit. Creatus consul fuit apud Claudius pulcher. M. Sempronius Tuditanus postea die praetores facti. P. Cornelius Scipio et postumius Albinus. C. Arrianus. Stello. A. Attilius Serranus. L. postumius Tampilanus. M. Claudius Marcellinus. Ex quo annus quia Spurius postumius consul. reuocauit paganos seque quos utrumque litus italico defensas colonias si pontum super hyacinti insulo mari transire tunc viri ad colonos. eos subandos ex S. C. ab L. Nemo, Raimo. Velano praetore cum fuit. L. Scribonius libe et M. tucius. CH. Debus Tampulul. **CVM** P. Scipio rex ex macedonibus bellum quod imminerebat non vnde plerique opinantur. ne ab ipso per se causas caput inchoat a philippo. inuicta fuit. Et ne si diuina vixisset ad bellum gessisset una res cum viro leges imponeretur maxime angustat per qui macedoni maxime deferretur ab eis in bello in eos. R. Cui. cendi ademptum et ab senatu erat. tunc per rex integra. Quicquid in gentibus pariter subsumerat. ut non desperasset impetari posse. A. mario deinde superbo bello. ad. thessalyta. regem dimisit filium suum per cosider. consul. Aetilius Heracleas/philippus laoniam oppugnans. Capta Heraclea per iussus ascedere a mionibus laoniam erat. Romamque opidi dedit. E. ege eam rem tulerat. permulsi nam eius consul per ad naupectum ne festinatis quo se ex fuga. Etoli. contulerunt philippo pumferunt. Athymania et aminandio bel lum inferret. et vires quas thessalis etoli. ademerat. regno adiaceret. huius magno etamine. Et aminandium. Athymania cepit. et vires as. cepit. Demetriades per vider. Valida. et ad omnia opportuna. et magnum gentis sue ditionis fuit. per. et thura. quasdam vires none. atque insuete libertatis nate. Redi ad omnia propositum. et latus per. quod domes huius certamine vinceret. aduigendo se cepit. His sedata. in prima regis ira. et Romanos et in per. resit. animus. et colligendis in pace vires. quibus qui data. festina. et ad bellum vteret. Vertigalia. regni non fructibus inagrorum. portorumque maritimis auxit. Sz. metallis. etiam et vetera. intermissa. reuoluit. nona. multis locis instituit. ut vero institueret antiquam hominum. que belli. cladibus. amissa. erat restitueret. non stupris tunc. seboles parabat. argendis hominibus. procreare. atque educare. li. beros. Sed trachibus etiam magna multitudo in macedonia traduxerat. quibusque aliquid ab bellis et cura in augenda. regni. per. in. in. fuerat. **RED** **PRE** Deinde cause quod de integro. nam moueret in Romanos. Thessalorum et peborum. mercede de viribus suis ab eo possessis et lazonum. Eumens regis de legibus. opidis per vires occupatis. tractataque in macedonia. multitudo ita audire erat.

ut eas nō negligi satis appareret/mayenue mouerat Senatu qd cū iam z
maro me affectari possessionē audierat/minus thesallos conabant/Athama-
nia quēp legati uenerunt/nō paritis amisse/nō finitū factura quoniam Sed
tota Athamania filiū mēdauit/ regis uenisse/et maronitarū exules erāt
pulsī/quia libertatis causā defendēt/ab regio p̄sidio/et nō maroniarū mō
sed etiam ^{enim} in p̄tate mīrabūt philippū ēē/Venerant etiā a philippo leg-
ati ad p̄fanda ea/qui nichil nisi p̄uissi/Rōmāz Imperatorū factū affir-
mabāt/Ciuitates thesalloz/et perbeorū z magneti et cū ammande Ath-
amania gēle tace cū qua ceteros fuisse/antiocho rege pulso/occupati oppu-
gnandis Etolis urbibus consule/ut recipiēdas eas Ciuitates philippū
misisset/utinis subactos p̄uere. **SENATVS** Ne quid ab hinc rege sta-
tueret/legatos ad eas controuersas disceptandas dimisit. Q. Cecilius Metellus
lū. M. Eburnus p̄uipalli. ^{et ceteri} qm̄ s̄ ad uenit ad thesallos tpe
emibz Ciuitatibz quibz cū rege disceptatio erat/consilii mōdū ē ibi. cū
Romani legati disceptationē loci thesallos perbeorū/et athamanez/ut dubi-
tantes/philippū mīrabūt. Enim tūq̄ reus/consensisset/pro iūrio
quisq̄ corū qui p̄ mēp̄ legationē erant/et gratia cū philippo aut odio
acerbissimis leni9 ue egissent. **M** contrā s̄iaz at̄ uidebāt philippo poli-
tūta philippū z Eubamionē z cetera cū eos oppida/ut thesalloz p̄uio
cū vi adēptē possēdēz ab Etolis forent/nam philippū adēmisē eos cō-
stabat/Etolia antiquit⁹ ea oppida fuissent ita cū Italū regi concessisse
si Etolorū fuissent/Si uolūtate nō ui. atq̄ armis coactū Etolis cēn/cū d̄
formule disceptatio de perbeorū magnetiūq̄ oppidis fuit/ōm̄z enī p̄uio
fidelēdo Etoli p̄ occasionē misauerāt/Ad hec que disceptationis erāt q̄de
thesallos adierit/p̄ ea oppida si iam redderēt. sibi spoliata ac de p̄ta red-
ditiū ēēt. Nam p̄ter belli casibus amissos quingentos p̄uioes uimentu-
tis I macedonia abduxisse/et opa corū similibz abuti. nūstays et que
reddiderit coactū thesallos mītilia ut redderet curasse/Cebastias uim
maritimiū emporiū fuisse quod a thesallos q̄stusū et fongeritū ibi uisibz
eneratis compatis/legatū p̄ter thesallos et tēde3 cū sū dūgeret neg-
tationē maritimā in eo uisibz/iam nealligatis quide3/qui sine genim
sancti sint violandis abstine9 p̄sidias p̄uioes cūtibz ad T. Annianū statū ē
i tū metū ut om̄s thesallos quietos ut nō i ciuitatibz suis. nō i cōibz gētis
conclibz quisq̄ h̄stere audeat/p̄uio cū abet libertatis amicus h̄m̄s
latuū ad h̄c. gūez dūz p̄uioentē vi i h̄sors p̄. R. Quid aut̄ si uer-
nō libem. sit/libem ēē. mīc se fiducia et p̄sidio legatoz īgenisse/Amaz
ip̄ lo p̄uio. nisi p̄uioeāt aliquid Rōmā/quo z ḡtis macedoniarū aactet
ibz metū et audacia philippū minuat. neq̄p̄. et illū uisū et se liberat⁹
et/l. et acerbe postremū/cū p̄uioes lenit⁹ p̄uioissent. itaq̄ cōpetentes
ut ignoscet pro libertate loq̄tibz/et ut depōit dūm acerbitate assuesce-
ret. s̄uū atq̄ aicū se ē p̄stare/et imitaret. p̄ Rōmāz uisū q̄ metu

absēte

adunare liberos mallet. Thessalis auditis phœbi. Concedillū q̄ philippus
olympiades appellauerat phœbie fuisse et ut sibi restituerent agebāt. 2 de Malaci
et Eurmeo eadē postulatio erat. Athamaneſ libertatē repetebāt et Castella. Athē
nēi. 2 penei. Philippus ut accitōis potē q̄ rei spēnē hēret. et q̄ a q̄rtis or
sus Menelapdes. i. tolopiam que regni sui fuisse thessalos. vi atqz armis exp
ugnasse. questus ē. Item perzani sup̄pam ab eisdem thessalis perhebiis q̄ captā
Vinas quidē dubie Etolici opidū sibi contulisse. eos 2 paraclonda q̄ sub A.
thamania cēt. nullo iure thessaloz fōmularū fām. nāq̄ sibi. cū obiciant.
De insidiis legatorū. et maritimis portibus fr̄ptatis. aut defecis. alterū uero
ulū eē reddē. uoz. quos portū mīratores aut nauitia pētāt. alterū molesti. pueros
vos tot annos ē. p. quos nūq̄ cōstauerūt legati. nūc ad impores Romanos. nē
Romanū ad. Senatū. cū de se. de ferre. quē nūq̄. vbo violatū. ē. senet. Ad
C. nūcū. q̄militas insidias dū factas. Sed. quid. is acciderit. nōq̄ adiri. querētibz
quid. flō. obiciat. cū veri nichil. habeant. ea. cūm. i. sceler. et. in. modicā. obiti. thessalos
indulgentia. p. R. uelut. ex. diutina. sit. in. mīs. auidē. serant. hancietes. libertatē. atqz
suoz. modo. p̄ter. spem. repente. māmīssorū. hancietē. uoz. et. lingue. q̄periri. se. se.
infertatione. et. cōmiciis. dnoz. / Elatus. deinde. ita. adient. nōdū. omz. dīcū. solē.
ocidisse. p. mīnāter. dictū. nō. thessali. modo. in. se. sed. etiā. Romanū. acciperunt.
Et. cum. fremitus. post. eā. uoz. ortus. et. tūdem. sedatus. ē. perhectorū. mō. Athama
nū. qz. legatis. fēdit. eādē. de. quibz. illi. azat. Cūitatu. cū. ē. osile. Athlū. et. Rēnos
sibi. dedisse. eis. cū. hēstū. cēt. si. suū. mōnus. qui. dedissent. adimē. uelint. stare. se. ceden.
dū. ē. Sed. meliori. ac. fideliori. aūo. in. grām. leuū. et. nūtilū. socoz. tūziā. eos. ē.
facturos. nec. eiz. illorū. mīr. diuturnā. ē. grām. q̄. libertatis. i. p̄stiz. ap. eos. q̄. male.
uoz. ea. corrupturi. sūt. **CAUSA**. cognita. p̄mīciarūt. legati. placē. deduc
p̄sidia. macedonū. Ex. his. uerbis. et. antiquis. macedonie. tūns. regni. fīmā. de. tūns.
quas. vno. c. p̄ter. illas. quā. tū. p̄mō. itē. cas. gētes. 2. macedones. discrepetur.
formulā. fūris. ex. quēdi. ostendat. ē. **INDEX**. inter. offēso. regē. thessalo.
māfz. ad. cognoscēdū. de. tractū. uerbis. p̄fōstū. ibi. legati. Eumenis. si. liberas. ē.
Eumen. et. Maroneam. uelint. romani. nichil. sui. pudoris. ē. vlt. dīcū. q̄. ut. admonēat.
regni. ut. nō. uerbo. eos. liberos. relinquat. nec. munū. suū. ab. ullo. mīrōpi. p̄nātur.
Sī. nūc. mō. cum. sit. Cūitatu. i. thracia. polibz. multa. uerū. ē. que. sub. anti
orpo. fuerūt. p̄mia. belli. Eumenē. p̄. philippū. hēre. uel. propriis. Athali. meritis.
bello. qd. ad. uersū. philippū. ipm. gēstū. uel. suis. quo. antiochū. bello. terrā. marqz.
laboribus. et. periculis. om̄ibz. niterfuerit. / Habē. cū. p̄tea. dētem. legatorū. i. cam.
rem. p̄iudiciū. qui. cū. Chersonēsi. Isimachianqz. dederūt. sibi. Maroneam.
quoqz. atqz. eūm. p̄fecto. dedisse. que. ipā. p̄pinq̄tate. regionis. uelut. appendices.
maioris. numeris. cēt. / Naz. philippū. quidē. quo. merito. i. p. R. aut. iure. Imperii. cū.
tam. procul. a. fīmibz. macedonie. absint. Cūitatz. hīs. p̄sidia. i. p̄fōstū. uoz. mazo.
ritas. p̄bērent. ab. hīs. ceterora. oīa. de. statu. Cūitatu. eoz. p̄fōstū. / **LIGA**
T. Maronitarū. uozati. vno. tū. loco. p̄sidū. ē. regni. sic. i. alijs. Cūitatz. dīcū.
non

/ māmīssorū

corum foret cognicio: placet. Senatui referre et ut omnia in mentem remaneret. ^{remaneret} p[ro]sidu que
in his verbis sunt deducit. Hec res maxime animi philippi alienaverunt ab Romanis. Et
ne a p[ro]p[ri]o filio cui nomen eius motus sed ob has a p[re]belli reditu filio videri possit.
ROME Nulla belli macedonici suspicio erat. A. Maenius proconsul. ex hy-
spania redierat. Cui postulanti ab Senatu. in eade bellone triumphum. gestarum
magnitudo. Impeffibilem fuerat. excoptu. obstat. q[uod] in coparatu more maiorum
erat. ne quis q[uod] excoptu no[n] deportasset triumpharet. nisi p[er] domitiu vacanti q[uod] p[ri]ncipam
edidisset. successori. mediis t[em]p[or]ib[us]. h[ic] p[ro]nos. Maenio h[ic] ut ovans vide[re]t[ur] iniet. Tulerat au-
reas coronas quinquaginta duas. aurum. p[er]ca. pondo. CCCCX. / Argenti. XLI. CEC.
et promittant in Senatu. quinq[ue] milia pondo argenti et LXXX. aurum. Q. Fabiu[m]
q[uod] stori aduehe. id. quoq[ue] se in erant delatru. **MAGNVS** Avaris
fuitis eo anno in apulia fuit. Tarentum provincia. L. Postumius habebat. p[re]tor
is. de pastoru conuersione. que. vias latronum. p[er]fusa. p[re]f[er]ta. h[ic] erat.
questores sen[atus]. excoptu. ad septem milia h[ic] p[ro]p[ri]o uauit. milia inde fugerunt. de
multis sup[er]t[ur] e[st] sup[er]t[ur]. Consules d[omi]ni retenti ad v[er]b[um]. d[omi]nib[us]. tamde in p[ri]ncipas
p[re]fati sunt. **EODEM ANNO** in hispania p[re]tor. C. Calpurnius et L. q[uod]n
cuius Cui p[ri]mo vere exhibemus copias eductas in h[ic] p[ro]p[ri]a. t[em]p[or]e. in Carpeti
manant. ubi hostiu castra. erant p[re]fati. cu[m] au[tem] o[mn]ib[us]q[ue] rebus exseruit. laud p[ro]p[ri]u
Toledo. d[omi]n[us] uerbis inter pabulatores pugna. orta e[st]. quib[us] d[omi]n[us] uer[um]q[ue] subue-
nit. a castris. paulatim o[mn]is copie in acie educte sunt. in eo tumultuano etamine
et loca sua. et gen[us] pugne. pro hoste fuerat. duo excoptu. Romani fusi atq[ue] in
castra compulsi sunt. no[n] insistere periculis hostes. Postero die. p[re]fati Ro[m]an
ne Castra. oppugnaret. Silentio proxime notis h[ic]o signo. excoptu abduce-
runt. luce p[ri]ma. hispania acie instructa. ad vallu accesserunt. variaq[ue] p[re]f[er]ta
Castra. ingressi. que relicta inter nocturna. trepidatione erant. dirupuerunt.
regressi q[uod] in Castra sua. paucos dies quietis statim. m[er]uerunt. Romanoru p[ro]p[ri]u
acrius in p[ro]p[ri]o fugerunt. ad quinq[ue] milia o[mn]ia. quor[um] se spolijs hostes armarunt
inde ad tagu. flum[en] p[re]fati sunt. P[re]tores m[er]uerunt. romani e[st] id t[em]p[or]e q[uod] h[ic]endis
ex Cuiantib[us] locis hispanoru. auxilijs. reficiendis ab terra adu[er]se pugne
militu. annis o[mn]ib[us] p[re]fati. ubi. satis planiere vires et nules q[uod] ad. delendum
porez ignominia. hoste poscebat. P[re]fati xij. Alia ab tago flumine posuerunt.
Castra. inde t[em]p[or]e vigilia sublati signis. quadrate agmine p[ri]ncipio luns ad tagu
h[ic] p[re]fati p[ro]p[ri]u. Transflum[en] h[ic] p[re]fati castra. erat hostiu. ex templo q[uod] diu[er]s[us] locis
Castra. vadabat. annis dext[er]e. p[re]fati. Calpurnius. leua. Cuiantib[us] excoptu. eduxerunt.
Quinto hoste d[omi]n[us] m[er]uerunt. subitu adu[er]tu. consiliatq[ue] q[uod] tumultu p[re]fati. p[re]fati h[ic]o
in ipso annis t[em]p[or]e p[ro]p[ri]u. p[re]fati. Romani impedimentis q[uod] o[mn]ib[us] f[er]u[er]unt. q[uod]
t[em]p[or]e in v[er]u locu. p[re]fati. iam moueri videbant hoste. nec sp[er]u erat castra. am[er]u
erant. aciem. instruxerunt. in medio locati. quanta. Calpurniu legio. et v[er]u
Cuiantib[us] id. robur toto exercitu erat. Campu. ap[er]tu usq[ue] ad hostiu Castra. habant.

Rom vincti ab hispanis

liberū a metu insidiarū // **Hispani** Postq̃ in Citeriore Rupa duo
Romanorū agmina conspexerūt / ut p̃usq̃ se n̄gē atq̃ instrūē possēt / comparēt eos
castis repenti fusi / om̄i ad pugna trahi ut / Atrox in p̃ud. fuit pugna / et hispani
certa victoria fecerūt / et insueta uigilia milite Romano accensū / accensū media ara
Duc fortissime legiōes dimicabūt quas cū ali moueri loco nō posse hostis cernebat
cū eo institit pugnare / sed plures a fortioresq̃ medios uigebāt. Vbi postq̃ laborare
atq̃ Calpurnius p̃tor uidit / Quintiliū uirū et iuniorū taliaq̃ legatos ad singl̃
as legiones adhortādas prope misit / docē. et mouē. iubet i illis sp̃m̄ om̄i
remouēdi et remouēdi hispanie ēē / siq̃ illo loco cedant / uēneq̃ ei q̃at̃ nō
modo hispania / sed ne Tagi quidē ulteriore ripam. usq̃ uisurū / sp̃e cū equitib.
duarū legiōnū. paulū cūuictis in amicum hostiū qui mediam uigebat aciem
ab latere intravit. Quibuscū suis equitibz alterū hostiū lauis inadiit sed
lōre accit. Calpurni equites pugnabant / et p̃tor cū alios manet / p̃m̄ hostem.
p̃cussit et ita se misit in mediu / ut uix utul. p̃tis ēēt nōsi. possēt / et equites
p̃toris xunia uir / et equitū pedites accit / ut p̃udat mouit. p̃mo cēturione
qui inter tela. hostiū. p̃torē conspexē. / itaq̃ uigē. signifero / pro se quisq̃ inter
inferre signa. et cōfest in militem. sequi. / Renouat. ab oibz clamor / impetus
fuit uelut furore loco / aud. fer. q̃. q̃. uenit. modo fundit sternitq̃ p̃uile.
Nec fuit m̄re alij sup̄ alios se se iserere possit. / fugientes in Castra. equites p̃o
genti sē et p̃uxta. turbe hostiū. intra vallū penetrarūt / ubi. ab relictis in p̃
sidio Castrorū plū instaurati / coacti sūt Romani equites descendē. ex equi
dimicantibz hīs. Legio quā sup̄ueit / deinde. ut queque potuerant copia afflicti
Cecidit. passim hispani p̃ tota Castra nec plus q̃ quatuor milia equi effugerūt / unde
tria milia fere / qui arma reuererāt. modo p̃p̃m. p̃m̄ equi ut / mille sem̄ am̄o
maxime per agros. palati. sūt / sup̄. et v. milia hostiū fuerat. ex p̃uile. ex p̃uile.
p̃as pugne sufficit / Signa. Capta. d. xxxij. / Eorū Romanorū p̃uile. de / et
p̃uile. auxiliorū. Et accidit / turbi milia quāq̃ am̄i et p̃uile. equi
Romani exuentes maxē. victorie sp̃m̄ fecerūt / in Castris hostiū. q̃ p̃is sp̃m̄
sua. comminandi nō fuerat m̄s. ut p̃uile. p̃uile. die laudati. d̄natiq̃
a. L. Calpurnio equites / salens / pronūciarūt q̃oq̃. maxie opa. hostes fides
Castra. capta. et expugnata. ēē. / Quintius. alē p̃tor suos equites catellis ac fil
tulis donauit / donati. et cēturiones ex utroq̃ exercitū. p̃uile. qui mediā aciem
maxie tenuerūt. **CONSULES.** de lectibz alijs q̃uē Rome agenda erant
p̃uile. rebz / ligures p̃uile. exercitū deduxerūt / Sempromi a p̃is profectus in
a p̃uile. ligures vastando agros / uosq̃ uicido / et Castella eorū / appuit saltū usq̃
ad. metras flumiū. Alue portū / hostes ip̄tē atq̃uō sedē m̄u. f. suoz cepit et
inde sup̄ata loca uigē. p̃uile. dacti sūt. Et a. postumū Claudio felicitate uigē. col
ge i liguribz. gauriis equant. sc̄ndis aliq̃. p̃uile. / Sex p̃tea oppida eorū cepit
gnauit. nulla milia homiū i his cep̄. belli auctores tres. 2. xel. senis per. cussit. **13**
annuorū appetebat dies. Prior tū Claudio q̃ Sempromi tū fore comina. h̄lendi

114
obtinuerat Roma venit q. p. Claudius si eius consulatu petebat dies. Prior tunc Clau-
dius consulatu petebat. Competitores habebat patricios / L. Emilius. Q. Fabium
Serrum Sulpicius Galbam / veteres candidatos ab replexis eo magis debitorum / qz
primo vel negatus / legatus erat honore. repetens. eo q. pl. q. vni ex patribus creari
non licebat. arator petio m. petentibus. erat / plebei q. huius quos petebat
L. Porcius. Q. Terentius Culleo / C. H. Behius tamplius / et huius repulsi in spem
imperandi aliqui tunc honoris dilati / p. Claudius ex omnibus vni nobis candidatus erat
epicte huius huius. Dubie destinabatur / Q. Fabius. Labeo / L. Luricius. Luricius / Sempromius
claudius consul sine lictoribus cum fratre toto foro nolitando / clamantibus aduersariis et ma-
iore parte senatus / memisse. ei debet. se prius consul. po. Ro. q. fratri. p. Cla-
udius / quia ille sedens pro tribunali / arbitrio. a. tantum spectatore comitatus / se pe-
teret. Coerceri tamen ab effuso studio nequid / magnis comitibus et bimoribus quos
plebis. q. a. co. q. q. nile a. pro studio eo / expugnabat comitia aliquos turbata do-
nec prius appius / ut delecto Fabio fratri haberet / Crear. p. Claudius. pulcher pter
spem / et rectorum locum suum obtinuit. L. Porcius Licinius / qz moderatis studiis non
ut claudiana inter plebeios etiam / Pictor in idem comitia se huius / C. Ciceronius
Flauus. p. Sempromius Longus / p. Cornelius Sertorius. Q. Memmius. M. Sempromius
Varro priores facti / h. eo anno quo apius Claudius. M. Sempromius consules fuerant
domi milieque gesta / **PRINCIPIO** anni quo p. Claudius L. Porcius Consul
Q. Ciceronius M. Behius. et T. Sempromius / qui ad distemperandum inter philippum
et eumeneum reges / Thessalorumque. Civitates nassi. etiam / legatione remotaque
zunt / regum quoque eorum / Civitatum. q. legatos in senatum. introduxerunt / eadem
utrimque. iterata / que ditta ap. legatos in grecia erant / Alias deinde legatione
nova patres / quo princeps apius claudius fuit / i. macedonia et in greciam / de-
verunt ad videndum / reddite ne Civitates thessalis et peloponnesiis / eisdem man-
ut ab Eno. et Maronea praedia deduceret / maritimaque omnes tractus ora / a. philippo
et macedonibus liberaret. / Peloponnesumque adire iussi / unde por. legatione discesse-
rat / interiore statu rerum. / q. si non venissent / Maz super attira. et sine russo dimissi.
nec datum petentibus erat. Achaeorum consilium / de qua re. querebant. Guita. Q. Ce-
cilio et siml. lacedaem^{on} deplorantibus membra diruta / abducta plebe in achayam. et
venundata / ademptas de quibus. ad eam die Civitates steterunt / locurque. leges / Achey
maxime conalij. negati tunc excusabant / tentando leges / q. nisi belli. pacis ne causi
et cum legati ab senatu. in his a. super mandatis ve viderent / retaret iudici galii
Et ne postea excusatio esset ostendit Senat. / curae his esse debet / ut Roma in leg-
atis semp ad eundem galii gentis praes fieret / q. admodum. et illi. quocumque vellet
Senatus daretur / **DIAPHRASIS** his legationibus / philippus ab suis rector
factus cedendum Civitatibus / deducendaque praedia. et in senatus omnibus i. macedonia
etios naz effudit / Onomasto. q. perat maritima ore madat / ut ptis aduise
prius m. fieret / fll. p. Cassandrum quidam vni ex regibus / Ann dui huius ntem
Marone / nocte thraabus in thronis veld in bello capti urbe eadem fecit

nemine hysce

ADVD Legatos Romanos quætes/tā crudeli aduersus innoxios ma-
zontanetaz suple. aduersus p. R. ut qbz libtate tstatuēda Senat⁹ cēfussz/hi pā
hostibz trucidaret^r abimerat qāq³ corf ad se. aut quēq³ suor³ pūmē Seditione
iter eos dimicatu. Cū aliq. ad se. aliq. ad Eumenez Cū³ tberet id facile sit
uuz s p cūtare^r eos. mazontanos. haud dubiū. perculsis oibz terrore taz recēb^r
cedis. neminē hysce. aduersus se ausurū. legare Appius rem. cūdetē pro dubia.
querendaz si absē culpa. remouē. vellet. Onomastū. et Cassandū p quos acti res
diēt^r. mittēt Romā. ut eos Senat⁹ pūtare. possz. Primo adeo pūrkauit ea vox
regem. ut nō color nō vultus ei cōstaret. Deinde collecto tāde aū. Cassandruz
qui. Maronie fūssz se utiqz si vellet. missurū dixit. Onomastū quidē qd ca-
ptinerēt qui nō modo. Maronie sed ne in regni quidez pūmē. fūssēt. et
parebat quidē onomasto honozatorū. aū et cūde in die. aut paulo plus
timebat qz et ipe cū cōfmonē. cōtulerat et multorū talū mīstrū et qstūy
lqbat. Cassander quoqz. missis qui p Epyzū ad mare. psequerēt^r. cū. ne qua.
iudiciū emanaret. voienū creditus sublatū. legatū. a philippi colloquio ita
dixissz. sunt. ut p^{re} se ferrent nihil corf. sibi. placē. Et philippus quin mīme.
rebelliduz cēt dubius. qui dū quia minature ad id vires erant. ad morā mīte
ponēdā. deinetūm mōrez filius. mittē Romā. sūm. ad purganda ciā sūm
ad depanda iū senatū. statūssz. satis credens ipm ciā inuenē qz rome obses
specūmē iudolis regie dedissz. aū. monētū fūm. Interz p spēm auxiliū Bz
fancijs ferendy. ut ad terrore reglis thracū mīte dū pfectus. pūssis hie
peliū et Amadoco dūe capto. i macedoniā rediit. Missis ad. acrolas hysti
flūm. barbaros. ut in ytalā irūpent sollicitandos. Et in peloponneso
ad nentis legatorū. Romanorū q ex macedoniā i achaya iūe missi. erat. expec-
tabat. aduersus quos. ut pūpata. consilia. hērent. lyoratas. pūor. qstūm idixit
sibi. de laudemonijs actū. ex hostibz eos acūtores fūssēt pūdis cē. ne viti. magis.
timendi forent. q bellantes fūssēt. quippe i bello. sorijs Rāim. achas nps
hic cosdē Romanos equoēs laudemonijs q achas cē. Vbi Arcus et Alch
vbiades ambo exules suo bīss. restituti. legatōz Romanū. hūss
getē. achas. de ipis mactū suscepissēt. adeoqz infella. orōne usi. cēt. ut pūa pūsi
nō restituti. i eaz vidēt^r. Clamor vndiqz. ait. referet. notatū. de hīs. i mō
ita. nō cōuālio gerent^r. capitis dampnati sunt. paucos post dies Romā. legatū. be-
naut. his clidore in archadya datū ē. solū. pūssz. agent. qāqz. terrore achas m
ictus erat. et cognatō mīq. ex apū. disceptatio fūta. cēt. Bz qd Arcū et Alch
vbiadem. captis. qse cōuālio pūcio dāpnatos. cū legatos videbant. nec hys
tere quisq. audelat. Appius eaq. q. Senatū qst. ciānt. laudemonijs. displūe
senatū ostendit. cēdem pūm. ad qstūm fām corf. qui a. philopomene ad
cāq. dūcda. enotari. vūssēt. deinde cū in hoies ita. scūtim. cēt. ne in ulla pte
et udelitas corf. cessaret. viros diuptos. vrbis nobilissime cē. ^{leges} vūssit. sūmas
abrogatas. iudicant. p gentes. philopomenis auctoris oūz. q laudemonie

1 disceptatā laurq. pūata. hēc
em. apū. dixissz. lūrotas et qz
pūor et qz filopomenis

disceptantem ap^d dños. Nam si non vana vox illi p^{re}comis fuit/qua liberos esse.
cūq^{ue} p^{ro}mos adheos iussit. Si sedus rati ē. Si societas et amicitia ex equo defuit.
Cūq^{ue} q^{ui}d. capua capta feceritis Romani nō q^{ui}ro/uos rōz repostitis. Quid ad
a^{li}o^{rum} l^{ib}er^{os} bello victis feceritis. Aliqui iter facti sūt. finge a nobis / quid vos
Senatores campanos / scari nō prussitis. / muros durissimos nō muros tū s^{ed}
vilem et ag^{ro} ademptis. Spece iⁿquis. equū fedus / ut ap^d. adheos p^{ro}curia li-
bertas / ap^d. Romanos et impius ē. Senio Appi^{us} et s^{ed} nō os nō idignoz. / et d^{icit} iⁿ iⁿter
q^{ui} tūlibz mēsit inter Romanos et adheos / modo ne iⁿ equo hostes vestri nostriq^{ue} ap^d
vos sūt. ac nos s^{ed} h^{ic} mēiore mēre sūt. Nam ut iⁿ eq^{ue} cēnt nos fecim^{us} / cū leges
mās / h^{ic} dēdīm^{us} / cū ut adheos conalij cēnt. effecim^{us} / cū il^{lis} mās h^{ic} dēdīm^{us} / p^{ro}uē
iⁿ victis q^{ui}z / vito ubz satis ē. plus postulat hostes p^{ro}soni h^{ic} p^{ro} / q^{ui} mēre mēdo / q^{ui} ne
monumētis līnēz iⁿ lapide mēstulpsit / et nā mēdoz s^{ed} ita atq^{ue} sūt sūt / et cū p^{ro}mo
mō tollē. parāt. Nērem^{us}. q^{ui} dēz v^{os} Romanos / et sūt videtis etia tūne m^{us} / s^{ed} plus et de
dem^{us} deos mērtales / cū assensu max^{ime}. p^{ro}uē audet ē / et lōm onis p^{ro} mēre sūt mērtal^{is}
cēbāt ut facile appar^{et} / molliter agēdo. dig^{it} sūt tenere Romanos. non possē.
I**V****M** Ap^us suadē. se magnopore Adheos dixit / ut dū h^{ic}et volūte sua fac^{er} / q^{ui}z
mēret / ne mox iⁿuti et cauti facit. / Iⁿter vox audita quidē cū ei g^{er}it. ē / s^{ed}. metū
mēdo impat^{is} / rēf^{er} sūdi. et modo p^{ro}curat ut Roman^{is} q^{ui} viderēt. de lacedemomis ..
mūtaret / nec Adheos religione obstringerēt / trita ea. q^{ui} mēre mēdo s^{ed} sūt sūt si.
neudy dāpnao tū Ari et Alchibad^{is} q^{ui} m^{us} h^{ic} erat sūt sūt ē. **R****O****M****E** p^{ro}mo
p^{ro}uē cū de p^{ro}mois g^{er}it et p^{ro}uē acti ē / s^{ed} sūt līgures q^{ui} m^{us} alibi bellū emē
decti p^{ro}uē Decimus. Flavius Valerius / p^{ro}mo. G^{er}gus. Antius p^{ro}mo sūt
sūt. p^{ro}mo. S^{ed} p^{ro}uē. Blesus S^{ed} h^{ic}as / Q^{ui} Nennius Alalo. Sardim^{us} / et ut idem de veneficiis
quereret. A. Terentius Varro hispania. atreuerē / Q^{ui} Semp^{ro}ius longus hispania vlt^{is}.
et de h^{ic}is duabz p^{ro}mois legati p^{ro}uē. far t^{ro} / L. Iumentius Talpa. et T. Qu^{ui}lio
Valerius p^{ro}uē / q^{ui} quātū bellū sūt p^{ro}fligatū iⁿ hispania cēt / Senatu edocto postulat
sūt. ut p^{ro}uē tam p^{ro}uē g^{er}it d^{icit} mērtalibz h^{ic}et. h^{ic}et. et ut p^{ro}uē g^{er}it.
m^{us} deportare licet. supplicatio iⁿ bidui dēcti ē / de legiōibz dep^{ro}uēndis. cū de consiliis
p^{ro}uēndis g^{er}itibus agētur rem integritas referri iussit / p^{ro}uē p^{ro}uē cōsiliis ..
ligures h^{ic}et legiōes q^{ui}z Alpi^{us} postumus Claudius et M. Somp^{ro}ius h^{ic}et dēcti sūt.
D**E** hispaniis exatibz magna cōuēntia fuit / m^{us} / uenies p^{ro}uē et m^{us} alpi^{us}
m^{us} / Calpurnius Qu^{ui}ntius. v^{os}q^{ue} causa t^{ro}. pl. v^{os}q^{ue} g^{er}it h^{ic}et / h^{ic}et. m^{us} mērtalibz
S. C. si reportandos cēserēt g^{er}it / dēcti sūt / sūt h^{ic}et mērtalibz sūt / m^{us} alpi^{us}
alias res se dēcti passivos / v^{os}q^{ue} postremo abh^{ic}et. gracia cēt / S. C. facti sūt
p^{ro}uē quatuor milia p^{ro}uē Romanor^{um} sūt sūt / quadringentes equites et p^{ro}uē
p^{ro}uē sūt sūt. Latini m^{us} / q^{ui}z mērtalibz h^{ic}et equites quos sūt iⁿ hispania ap^d
tarent. m^{us} cas legiōes m^{us} sūt sūt / p^{ro}uē q^{ui}z m^{us} p^{ro}uē t^{ro}uē
equites m^{us} sūt sūt sūt / dēcti sūt cēs p^{ro}uē q^{ui}z mērtalibz sūt sūt
h^{ic}et. dēcti. ut am^{us}q^{ue} sūt sūt sūt. Calpurnius et sūt. q^{ui}z p^{ro}uē
cēt. **H****A****C** sedata cōuēntia. alia sūt sūt. C. dēcti sūt sūt sūt sūt
et. **E****N**. Sialmus et L. p^{ro}uē / q^{ui}z cēcti p^{ro}uē anno fuerāt et C. Valerius

A nobilitas

Cesor:

117
 Vis tu inquit quā gladiatorum spectaculum reliquisti/iam videre/hunc gallū mo-
 riente/et cū is vix dux sero amissus/admitti stertens/consule stulto gladio qui sup cap.
 pendebat/loqti. gallo cap. p. mū p. uisisse/ deinde figenti/ fidemq. p. re. atq.
 corā qui ad erat implorā lat. trāssidisse/ Valerio amas/ ut q. n. o. d. e. z. Catois legiss.
 et fide m. sine auct. edire edidisset/ Aliud aē. sile. tū libidine et crudelitate pag.
 Plautie famosam m. l. e. z. c. u. y. amore deperire/ cōmisi accersit stabit/ ibi for-
 titū se se scoto/ inter ceta. retuliss. q. acter qōs. ex. n. i. s. s. z. et p. m. l. o. capitis damp-
 naret in vichis h. a. e. t. / quos scani percutissim. ēet/ tū illa in cū accubāt/ n. a. p. s. t.
 v. m. p. vidisse/ scani feriente/ et. velle id vidē/ hūc indulgētē amatozē/ Am. ex
 d. a. p. n. a. h. s. a. t. t. h. i. u. s. s. u. / scani p. uisisse/ fūm. atrox sine comode. q. Censor obicit sine
 ut Valerius tradit cōmissū ē/ inter pocula. atq. eplā/ ubi libare d. i. s. clapes ubi b. n.
 p. c. a. i. m. o. s. ē. t. / ad spectaculū/ sterti proatis in hūc q. s. i. l. i. s. z. recubātis/ uactatā h. i. a.
 nam victima ēē/ et ex uore mēsa/ resparat. / in gema orōne Catonis. ydiao f. z.
 tū ut si id factū negaret/ ceta. q. z. b. i. c. i. s. s. / sponsione. de f. d. e. t. se. s. t. q. f. i. e. t. i. g. i. o.
 minima. ne sua quēq. doli tūm censeret/ cū ipe vno et venere amens sanguine
 h. o. i. s. i. g. u. i. o. i. s. s. / id in equitatu cognoscendo. L. Scipionis. trinis et aspa.
 i. o. m. s. ordines censura fuit/ ornāmēta et vestē m. l. i. c. i. e. z. et vehicla/ q. plur. i. s. q. x. b.
 m. l. i. u. eris cēt/ itensū referre s. i. n. a. t. o. r. e. s. i. n. s. i. t. / idēz mācipia. m. i. a. a. m. i. s. x. x. / que
 post proximū lustrū decz milibz eris aut pluris eo venissent/ eadē q. x. x. tanto
 pluris q. quātū cēt. ex. t. m. i. a. r. e. n. t. / Et hīs oibz rebz tā. m. i. l. i. a. eris attribuerunt
 aquā publicā/ omē in p. r. i. a. t. u. edificāz/ aut agrū flueniem ademerūt/ Et q. i.
 loca p. l. i. i. h. e. d. i. f. i. c. a. t. i. n. o. l. i. t. a. q. u. e. / p. u. a. t. i. p. b. a. n. t. / m. l. d. i. e. s. t. e. m. g. i. t. a. / d. e. m. o. l. i. t. i. s. i. n. t.
 opa. deinde faciēda. ex pecūā dēta/ latus s. c. u. e. n. d. o. s. l. a. p. i. d. e. / r. e. g. e. n. d. a. s. q. z. / que
 opus ēet cloacas i. a. u. e. b. i. o. / et in aliis p. t. i. b. z. h. u. a. u. o. d. i. u. erāt faciēdas/ locauerunt
 et separatim flactūs molem. ad neptimias aquas/ et itē p. p. l. o. ē. t. / et v. i. a. p. f. o. r. m. i.
 ann. mōtem. Cato. a. t. r. i. a. d. u. o. M. e. n. u. i. et atticiū in latimis. z. m. l. i. t. a. b. e. r. n. a. s. i. p. u. i. z.
 e. m. i. t. / b. a. s. i. l. i. a. m. q. z. i. b. f. e. n. t. q. p. o. r. t. i. a. a. p. p. e. l. l. a. t. a. z. / et v. e. t. t. u. g. a. l. i. a. s. i. n. n. i. s. p. r. i. s. v. l. i. t. i.
 b. u. t. a. / m. i. n. i. s. l. o. c. a. u. e. r. u. t. / q. u. a. s. l. o. c. a. t. i. o. n. e. s. cū s. e. n. a. t. p. a. b. z. et l. a. e. m. i. s. v. i. n. t. / p. u. b. l. i. c. a. n. o. z.
 inducēt/ de m. t. e. g. u. l. o. a. t. u. i. n. s. i. s. s. / Censores ex edicto sūmon ab h. p. s. t. a. / qui ludific-
 a. t. i. p. o. r. e. m. l. o. c. a. t. i. o. n. e. erāt/ o. i. a. e. a. d. e. p. a. u. l. u. l. u. in minutis p. r. i. s. l. o. c. a. u. e. r. u. t. / nobilz
 cēsa. fuit sanctatū q. z. plena/ q. A. Porciū cū accubitas. ea assignabat p.
 omēz vitā. ex. n. e. r. u. t. / Eodem anno Colonie d. n. e. p. o. t. e. n. t. i. a. i. p. r. e. m. i. p. e. s. a. n. z. i. i. i. g. a. l. l. i. a. i.
 agui deducte sūt/ sena. i. n. g. e. r. a. i. s. i. n. g. l. o. s. d. a. t. a. d. i. m. i. s. e. r. u. t. / agrū Coloma. s. q. z. d. e. d. u. c. e. r. u. t.
 Idem. tres viri. Q. fabio labeo. z. M. z. Q. filius flaccus et nobilior consules
 cū ann. n. l. d. o. m. i. n. e. r. m. i. l. i. c. i. e. m. e. d. o. r. a. b. i. l. e. q. p. e. g. e. r. u. t. / h. i. s. e. q. u. i. t. e. z. a. n. n. d. a. u. e. r. t.
 consules. M. Claudius Marcellus. Q. fabius Labonē. M. Claudius z. Q. fabius
 Idibus marcis quod die consulatū uenerūt/ de p. r. o. u. i. a. i. s. s. u. i. s. p. t. o. r. i. q. z. r. e. t. u. l. e. r. u. t.
 Pretores ēat. erāt C. Valerius Flamēdialis/ q. et p. o. r. e. a. n. n. o. p. e. t. i. e. r. a. t. / et S. p. u. i. i. s.
 postumus Albinus. et p. Cornelius. Sissama. L. puppius. L. vilis. C. sulpius
 Consulibz. h. i. g. n. e. s. cū i. s. d. e. z. g. e. n. t. i. b. z. q. s. p. claudius. et L. porcius habuerāt p. u. i. a.
 dēta ē. H. r. s. p. a. n. i. a. g. e. s. o. r. t. e. p. o. r. i. s. a. n. y. p. t. o. r. i. b. z. cū s. i. n. s. g. e. n. t. i. b. z. f. u. a. t. e. / p. r. e. t. o. r. e. s.

ita. fortis missi ut flammidiali. utiq; alteri fuis dicendi Romae provincia eet pegg.
na 2 fortis. Siffene. Cornelio vebana. Sp. Postumio Sicilia. L. pupio Apulia
l. Iulio. Gallia. CH. Siffinio Sardinia. L. Iulio profistis mate e iust. / Galli
tū salpini p saltis ignote ante vic ut an dā ē i philiatū. gressi / opidū i. u. f. / qui mi
a aquileglesi 2 hēdificat / ad. eos ut prohiberet / q. ad ea. sine bello posset / p. tōi man
dātū 2. si aūm philedi cēnt. cōsules cecores facēt / ex hīs placē. alteri adās / gallos
clucē lagōes. Exmo pōis annu amina hīa cāt idē moanū cū i loū. At. Cenehij augur
suffiacdi cātis cāt / Sp. Sempino Albini / p. p. p. an. P. Lianus / C. rāss. pontifex magis
ē mōitū. h. cū. lōi. M. Sompno Tuditan / pōt. f. x. magis / cāt. C. Sulo / Gem
m. p. Lianij. f. m. cāt. cā vifera cāt. dāt. et gladiatores. C. xx. pugni mōitū et ludi
f. m. cāt. p. t. d. u. f. i. p. l. u. d. o. s. c. p. u. l. u. z. i. q. cū tōtō foro. t. u. c. l. i. n. i. a. s. t. a. t. i. c. ē. t. e. m. p. e. s. t. a. s.
cū magnis p. o. c. e. l. l. i. s. c. o. h. o. r. t. i. c. o. g. i. t. p. l. e. r. o. s. q. t. a. b. n. a. c. l. a. s. t. a. t. i. c. i. i. f. o. r. o. / E. a. d. e. p. a. n. d. o. p. p. v. n. d. i. q. z.
d. i. s. s. e. r. e. n. a. s. s. e. n. t. s. u. b. l. a. t. a. d. e. f. u. n. c. t. i. s. q. z. v. u. l. u. p. f. e. r. e. l. a. n. t. q. i. n. t. e. r. f. a. t. a. l. i. a. c. e. r. n. i. s. s. e. n. t. e. n. t. e.
c. e. t. a. b. n. a. c. l. a. s. t. a. t. i. c. i. i. f. o. r. o. H. a. c. i. d. i. g. n. e. l. e. u. a. t. i. s. / a. l. t. a. m. i. e. t. a. q. s. a. n. g. u. i. n. e. p. b. i. d. i. u. p. l. u. i.
s. s. e. t. i. n. a. r. e. a. v. u. l. c. a. n. i. e. t. p. e. r. x. v. i. r. o. s. s. u. p. p. l. i. c. a. n. t. i. n. d. u. c. t. i. c. a. n. t. h. u. s. p. d. i. g. n. i. c. o. p. i. a. d. i. c. a. u. s. a.
PRIVS Q. h. p. r. o. v. i. n. a. s. p. r. o. f. i. s. s. e. r. e. t. l. e. g. a. t. i. s. t. i. i. f. i. n. a. r. i. a. s. i. s. e. n. a. t. u. i. d. u. x. e. r. u. t.
n. e. v. m. q. i. a. n. t. e. t. i. q. r. e. g. i. o. n. i. s. c. o. h. o. r. u. s. / R. o. m. e. f. u. e. r. a. t. n. a. z. e. x. q. f. i. m. a. p. e. g. e. t. e. s. q. m. a. c. e. d. o.
n. i. a. z. a. r. e. l. l. u. t. v. u. l. g. a. r. a. e. s. t. i. m. a. q. u. i. n. o. m. i. a. s. q. u. e. d. e. p. h. i. l. i. p. p. e. n. o. n. e. g. l. i. g. e. n. t. e. r. a. b. R. o. m. i. s.
c. u. d. i. c. i. t. / m. u. l. t. i. s. o. p. e. p. e. a. u. f. u. s. s. e. q. u. e. r. i. p. r. o. f. e. q. u. e. q. u. e. C. i. u. i. t. a. t. e. s. g. e. n. t. e. s. q. z. s. i. n. g. u. l. i. s. c. o.
p. r. i. m. a. t. i. / q. u. i. s. c. i. a. t. e. l. a. c. a. t. o. i. b. z. / R. o. m. a. n. i. / a. u. t. a. l. l. e. n. a. d. e. s. p. e. m. d. i. u. i. c. i. e. a. u. t. a. d. d. e. s. t. e. n. d. i. s. o. l. a.
c. u. i. v. e. n. e. r. u. t. 2. a. b. E. u. m. e. n. e. r. e. g. e. l. e. g. a. t. i. o. n. i. f. i. e. c. i. t. a. r. e. n. e. o. v. e. i. t. a. d. q. u. e. r. e. d. u. s. s. i. l. q. n. o. n.
d. e. d. u. c. i. t. e. x. t. r. a. c. t. i. a. p. s. i. d. i. a. / s. i. m. l. q. i. B. y. t. h. y. m. a. n. p. r. i. u. s. / b. e. l. l. u. a. d. i. s. i. s. E. u. m. e. n. e. m.
g. e. r. e. n. t. a. u. x. i. l. i. a. m. i. s. s. a. f. o. r. e. n. t. / R. e. s. p. o. d. e. n. d. u. a. d. o. i. a. f. i. e. i. t. t. a. m. a. d. m. o. d. u. D. e. m. e. t. r. i. o. c. a. t.
c. u. i. f. a. c. i. l. e. e. t. a. u. t. c. a. c. q. o. b. i. c. e. r. e. n. t. a. u. t. q. a. d. i. s. i. s. c. a. d. i. c. o. i. d. a. e. a. n. t. m. e. o. r. i. a. c. o. m.
p. l. e. r. t. i. m. i. l. i. a. s. o. l. u. i. s. i. e. r. a. p. l. e. r. a. q. i. o. p. p. i. d. o. q. p. a. r. u. a. e. a. n. t. / D. e. g. e. n. t. i. a. f. i. n. i. i. d. e. h. o. i. z. r. a. p. t. i. s.
p. e. c. c. o. r. i. b. z. q. z. a. b. a. c. t. i. s. d. e. i. n. t. e. a. u. t. d. i. c. t. o. p. l. i. b. i. d. i. n. e. a. u. t. n. o. d. i. l. i. o. d. e. r. e. b. u. s. p. e. r. v. i. n. q. a. u. t. g. z.
c. i. a. i. n. d. i. c. a. n. t. n. i. c. h. i. l. h. o. r. u. z. n. e. q. i. d. e. m. e. t. r. i. u. z. d. i. l. u. i. d. e. d. i. c. i. t. n. e. s. e. f. a. t. i. s. l. i. q. u. i. d. o. d. i. s. t. e.
a. b. o. S. e. n. a. t. u. c. u. i. c. e. n. e. t. p. o. s. s. e. e. t. s. i. l. t. y. r. o. c. i. n. i. o. e. t. p. t. i. n. b. a. c. e. i. n. i. e. m. i. s. m. o. u. e. r. e. t. / q. u. e. r. i.
i. n. s. s. a. a. b. e. o. e. x. q. u. e. n. i. d. e. h. i. s. r. e. b. z. c. o. m. e. t. a. r. u. i. a. p. p. e. a. c. c. e. p. i. s. s. i. t. i. n. d. i. s. s. i. t. a. c. c. e. p. i. s. s. e. /
s. e. n. i. c. h. i. l. p. r. i. u. s. n. e. c. p. o. a. v. i. s. i. t. e. / q. i. r. e. q. u. i. s. p. r. i. u. s. d. e. s. i. n. g. l. i. s. r. i. u. s. a. m. p. e. h. l. e. n. e. x.
t. e. m. p. l. o. p. o. s. c. e. r. u. t. / d. e. i. n. d. e. u. t. i. p. e. r. e. n. t. a. u. t. p. r. i. u. s. e. r. u. t. E. r. a. n. t. a. u. t. d. e. s. i. n. g. l. i. s. r. e. b. u. s. i.
b. r. e. n. e. c. o. a. c. t. e. a. u. s. / v. t. a. l. i. a. f. e. r. i. s. s. e. s. e. s. e. d. u. d. e. t. i. a. l. e. g. a. t. o. r. u. d. i. c. e. r. e. t. a. l. i. a. n. o. p. s. e. f. i. e. t. i. s. s. e.
q. u. o. m. i. n. a. f. a. c. i. t. / s. e. d. p. e. r. e. o. s. i. p. s. o. s. q. u. i. a. c. c. i. d. e. n. t. / i. n. t. e. r. p. o. s. u. e. r. u. t. 2. q. u. e. l. a. s. d. e. i. n. q. u. i. t. a. t. e.
d. e. t. t. o. r. u. / e. t. q. n. o. e. x. e. q. u. o. d. i. s. c. e. p. t. a. t. u. i. a. p. C. e. n. t. i. n. i. f. o. r. e. t. / i. n. d. i. g. n. e. q. z. s. i. b. i. n. u. l. l. o. s. h. o.
n. i. t. o. i. n. s. u. l. t. a. t. u. i. a. b. o. m. i. b. z. e. e. t. / I. d. a. s. n. o. t. i. s. i. n. t. a. t. i. a. m. i. c. a. s. e. n. a. t. u. o. l. l. o. g. i. t. / C. e. t. e. r. m. i. n.
a. l. i. a. g. e. n. t. i. a. n. i. i. u. n. e. m. / a. l. i. a. r. e. c. i. p. i. e. t. i. f. i. r. a. / I. s. t. a. u. t. m. a. g. i. e. v. e. l. l. i. s. E. n. a. t. u. i. n. d. e. n. p. l. a. c. u. i.
n. i. c. h. i. l. p. r. e. m. i. c. u. s. n. e. q. z. r. e. c. t. u. s. n. e. q. z. m. a. g. i. s. e. x. S. e. n. a. t. u. s. v. o. l. u. n. t. a. t. e. e. e. t. / f. e. r. i. s. s. e. q. p. v. t.
c. u. i. q. z. e. i. g. e. s. t. a. e. e. n. t. / p. d. e. m. e. t. r. i. u. z. f. i. l. i. u. s. f. a. t. i. s. s. i. e. r. a. v. o. l. u. n. s. s. e. t. R. o. m. a. n. i. s. / e. t. o. m. i. l. i. a. d. i. s. s. i. m. u.
l. a. r. e. e. t. o. b. l. i. u. s. t. i. e. t. p. a. t. i. p. e. t. i. a. s. e. n. a. t. u. i. p. o. s. s. e. e. t. a. n. d. e. e. a. m. d. e. m. e. t. r. i. o. e. d. e. n. d. u. i. e. s. s. e. t.
o. b. s. i. d. e. n. t. e. z. a. u. t. i. n. i. c. a. s. h. e. r. / E. t. s. i. c. o. r. p. u. s. p. u. r. e. d. d. i. d. e. n. t. / e. t. f. i. n. e. q. p. t. i. s. a. l. u. a. i. p. r. e. m. p. i. e. t. a. t. e.

possit amicum esse per. Ro. & hinc usque ad ea missuros in macedoniam legatos. ut si quid
 minus fore sit. detineant. tunc neque sine periculo verum promissum fiat. vellet enim sen
 tire. philippum magna ora. sibi cum per. Ro. demetrii filij beneficium esse. hoc que augere
 amplitudinis causa facta erant. ex templo in icha. mox cum imperatores adolescenti vate
 runt. **LACEDÆMONIIS**. Deinde meducti sunt milite. et pueri discipulos dissi
 ctabant. sed maxime rem. continebant. cum ut restituerent. quos achæi dampnaverant
 si ne. inique. am. pueri occidissent. quos occiderat. vtebatur. ut uti manerent in achæis
 consilio lacedæmonij. at mirum fuerat. scilicet unus eius in peloponneso civitatis nris
 esset restitui. iudiciumque factum belli. placet. Lacedæmonie manere. in achæis consilio. itaque
 id rectus. et confuznari et a lacedæmonijs et achæis. legatus in macedoniam. Q. Mar
 cius est missus. missus idem in peloponneso. sonat. res aspirare. Nam ibi quoque. ex
 veteribus discordijs residui motus erant. et Messene. de seueritate a concilio achæico
 cum belli. et causa. et ordine. si ex promere velint. immemor sum propositi. quo statui
 non vltro attingere. getua. nisi quo Romanis adherent. rebus. Euentus memorabilis
 est. quod ann. bello scitioris erant achæi. peloponneson. Pretor coru caput. ad potip
 das coronam quas hostes petebant. in valle iqua. cum equitibus paucis oppositis. ipsam
 potipasse effugit. Trachum. densiusque auxilium tradit. Sed. pudeat relinqueri equites
 nobilissimos gentis ab ipso imper electos tenuit. quibus dum locum ad euadendas agustas
 cogendo ipse agmen. prebet. sustinens impetus hostium. pro lapso equo. et suo ipse cau
 et onere equi. super. cum vultus huius vultu. absunt quin ipse exanimaret. Septuagi
 ta. annos. iam. natus. ex. diutino morbo. ex quo cum prius reficiebat. vultus. ad
 modum attenuatis iacentem hostes. suscit. super. oppresserunt. cognituque prius a verca
 dia. memoriaque. merito in huius scitis. per. duce. suum attollunt reficiunt. et ex
 valle denia inquam. portant. et vix subimet ipsi pre. it. opprimato gaudio cre
 dentes. pars minus Messenem permittit. debellat. esse. phylopoemenem captum
 adducit. prius. ad eo. mediblis visa res. ut non. pro vano modo. sed vix profano
 mian. auctor. denique. ut super. alii alii. deos affirmantes veniebant. tadem
 facta fides et priusque appropinquare ubi satis starent. ad spectandum. omnes sibi. liberi.
 ac sui pueri quoque cum semis effundunt. itaque clauserat portam turbe. dum pre
 se quisque nisi ipse oculis suis. edidisset. vix pro ampta. tunc. rez hitus videretur
 egre submouentes. obuios. intrare portam qui aduebat phylopoemenem po
 tuerunt. atque confusa. al. oferta turba. iter reliquum clauserunt. et cum per maxime cl
 ausa. a spectaculo esset. theatrum repente. quod vix propinquum erat. opteuerunt. Et ut
 in offitium ipsi adducunt. una voce omnes exposcebant. magis. et princeps vult. tunc
 ne que motum impudicia prius tanti viri faceret. cum alios verendum per stime
 maieftatis collata. prius fortune. alios recordatio ingentium. interum motura. et
 procul. in conspectu. cum statuerunt. pretore. deinde raptis ex oculis huius al. fecerunt. Diu
 crute dicente. et. que ptena. ad summa belli. pntari. cum magis vellet. Adcluto
 in curiam. Senatu. vocato. consultari cepit. iam iussus erat. et non modo cetera.

Sed ne in proximis quidem noctibus ubi satis tuto custodiret. Expediebant/obstip-
 ebant ad magnitudinem istius victoris fortunae. Et neque ipsi domum recipere
 custodiredaz audebant/nec cuiusvis custodia ei satis edebant. Admonet de-
 inde quidam esse thesaurum pulchrum sub terra. saxo quadrato septuaginta cubitus demit-
 tit. et saxum ingens coepit. machina si impositum est ita loco periret. huius
 cuius edendus custodiam rati. Lucius in sequente expectauerunt. **POSTERODIE**
 die multitudo quidam integram memoriam istius rei in curia. multorum precibus ac per eum
 remedia de quibusdam priuatis malis. censebant. sed factionis auctores quod in manu
 res erat. in seculo consulentes. ad necesse ei consuebant. Sed ubi maturarent an
 differrent ambigebant. vixit pars audior pene. missusque Iulianus ferret
 accepto periculo. nichil ad loquendum feruit quod quiescente si nicolomnis lycoratas
 quod is alter impator athenis erat et equites euasissent postquam. icolumnes
 de dictu est. bene habet inquit et periculo. in periculo huius. aut ita in illo per
 operantur. Nec diu in moris gaudium auctoribus. crudelitatis fuit. vixit
 namque adesset bello. expositantibus athenis noxios dedit. ossa reddita. pelop-
 oemontis fuit et sepulchrum al. vixit athenis. ad. huius omni. quod fuit
 hominibus. ut ne diu in istis quod abstinere. Ab scriptoribus. Latinis quod tunc huius
 tribuit. ut quibusdam coram vel. ad insigne nota huius anni memorie mandatum
 sit tres claros impatores eo anno decessisse. Philopemenem. haniabale
 p. Sapienem. ad eo. in equo cum duobus potentissimis. Genus sumus impe-
 ratoribus posuerunt. **AD** P. Quinam. Reges legatus. T. Quinam. fiam
 minui. venit quod suspensum. Roam et receptus post fugam antiochi. haniabale
 et bellum aduersus Sumerum motu faciebant. ibi. seu. quia a flamminio inter octu
 et octu pueris. erat. heies omni qui vixerent. istissimum p. h. ap. cum eo qui
 prie sue. p. m. deinde fuit eis opibus. Antiocho regi auctor belli. adus p. R.
 fuisse. seu quod ipse pueris. gratissimum p. flammine Romam. per se necant
 aut. inuenit. omni in p. tatem. erat. A p. m. ante flamminio milites ex
 templo. ad custodiredaz. demum haniabale. missi sunt. Semper tamen vixit sue eximii p.
 mbal prospexerat. aui. et Roam. inexplorable. adui in se tenens. et fide. sine
 regu nichil. confusus. Pueris vero lenitate. etiam exptus erat flamminio. quod
 aduenu. sibi vel. fatale horruerat. Ad omni vindi. in festa. ut iter se. quod p. p. tati
 fuge. huius. vij. exptus. et domo. fecit. ex his quosdam. oculos ne custodia sepi-
 entur. Sed. graue impius. legi. nichil. inexploratu. quod inuestigari. velit. effiat
 tota. euitu. domo. haniabale. postquam emicatu. e. milibus regios. inuestiblo. de posteo
 quod demum max. atque occultissimum. exptus erat. fuge. conat. ut id. quod oculos mi-
 litis qui. ut. erat. obsequi. scilicet. et omni. circa. clausa. de quibus custodia. de. venenu
 quod multo ante. p. paratu. ad. huius. habet. omni. per. post. Libens. in quid. diuina. tina.
 p. m. Ro. qui. morte. sens. exptare. legi. cesset. nec. magna. nec. memorabilon.
 ge. in. emi. predicto. flamminius. videri. feret. mores. quod. p. R. quod. muta
 uerit. ut. h. dies. at. erit. patres. cor. Pueri. reg. hosti. armato. exptum.

quiescente

ita custodire quod plexi sunt ut
 nemo inde elabi posset

[illegible]

121

Tit' lili' De bello macedonico liber octauus explit Eiusde lib' nomis fidelz
incipit.

Incipit .x. Liber

DRINQDIO IN SEVENTI. Anni consul. Pretor. q. 3.
sortiti provincias sunt/consulibz nulla pter lignres q dene
ret. erat/misistio vibana. Ogulino Gallo iter pagnos. M.
Valerio. cunctis hispaniarz. Q. Fulvio Flacco cretor p. Manlio vltior. L.
Cento dentia Sicilia. C. Terentio. hystac Sardinia/delectis hie consules iussi
Q. fabius ex lignribz scpsat/apuanos ad rebellionē spectare/piculūqz ē ne im
petū i agrū pisanū. facerent/et ex hispanis ceteriorē Tannis ē. et cū Celtiberis
bellatū sciebant i vltiore/quia dū eger pretor ēēt/lycuria et ois soluta disciplina
militare ēē/ob ea nonos exanis conscribi placuit/Quatuor legiones in lignres/vt
singule quina milia/et ducentos pedes. trecentos hērent/equites socoiz isdem latini
nois xvj. milia peditū. addita/et octingenti equites/Id q duo cōsulares exanis cōt/
scbere. ptea. iussi Septem milia peditū socoiz ac latini nois/2 quadrigētos equites
2 mittere ad M. Manellū in galliā/cū ēē cōsul. lo. ptegitū imperiū erat/i hispa
niā vtrāqz que ducerent m^o. milia peditū cūiū Romanorū/et ducentos equites et
socoiz Septē milia peditū cū trecentis equitibz scribi. iussa/2. Q. Fabio. labconi tūge.
cui quē hēbat in lignribz/protegitū i annū supius 2/Ver ptecello si eo anno fuit p die
palilia a media ferme die atrox cū vento tempestas exorta. mltis sacis ppham's qz loci
stragem/signa enea in Capitolio deiecit/forem ex ede lime q ēē. Audito dcapta nūtr
et in Cerens postias ptabz affixit/Signa alia in auro maxio/cū colūmis qbz se extabūt
euerit fastigia aliqz templor/a culūibz abrupta sede. dissipavit/stupz in i pugnū
versa ea tempestas ē/procurariqz ara spūes misserūt/siml pcuratū ē. q ruperē. milū
Reate. natū nūciatū erat/et a foruiss edem Apolinis 2 Cuete de celo tactū
ob ea. prodigia xxi. hostis maioribz sacrificiū/et diem vni supplicatio fuit/Per
eosdem. dies/et hīs Terentio proptoris cognitus /P. Sempronius i vltiore his
pania cū plus annū eger fuisset mortuū ē/co maturis i hispaniā iussi profi
cisti/legationes. deinde trismarine inducte sunt/Pumia Eumens 2 pharna.
as regum/2 rhodiorū/querent de vniuersa clade/phatym quoz legati d
cheorū et lacedaemoniorū sub eodem tempore exierūt/Id qz cū mltis mactis mactis
qui ad res grece. Macedonieqz visitandas missus erat/Responso. data sunt
Asie regibz/ac rhodijs rūsus ē/legatos ad eas res visendas/Senatū missum/

DE Phil. pro et nam auerant Marcus nam et ita fecisse que Senatu pla-
cissent fatebatur/ut facile apparet non diuulsi qd nunc erat futurum/neqz obscuri
erat rebellaturus/omnibus quicqz tunc ageret diceret qz eo spectare/iam pmi fere omnes
multitudinem cuius. ex maritimis Ciuitatibz. cu familijs suis i Emathiam
q nunc dicitur/quondam appellata pcoma. traduxit/thracibus et alijs huius
modi vires tradidit habitandis/hidrom. hec generem hominu fore ratus i reuoluto bello
ingentes ea res. frepuit. in tota macedonia fecit/Relinquentesqz suos cu gregibus
et liberis pauci tantu dolore. continebant exenatoseqz i agnibus prefestentur in
regem vinctis ad eo metus/exaudiebant. **HVI** § fere omnes omnes
homines/omnia loca temporaqz suspecta hēat/postremo negare propalam cepit/satis
tanti sibi qd qd omni liberis coru qd mē fecissent comprehensos in custodia hēat/et
tempore alui alio tolleret/cam. crudelitatem. sedam. per se. fedorem vnius domus.
clades fecit/herodi. cu principem thessaloru multis ante. annis occiderat.
generos quosqz postea interfecit/in viduitate relicte. filie singulos filios paruos
theoxena et atrox/sua mulieribz erant/theoxena multis petentibus aspernata
et impuras/Archipondi. eiusdem longe principis gentis nupsit/et ap. ea plus emia
partis/parulis ad modu relictis omibz decessit/theoxena ut in suis manibus
sororis libera educaretur ponde. nupsit/et tanqz. omis nra enixa foret psona
et in eadem habebant cura/Postqz regis edictu de comprehendendis liberis coru
qui interfecit. ante accepit/ludibrio futuris mo regis modo. sed. custodi etiam libidinis
rata/ad rem atrocem. animu adiecit/ausaqz ē dicit. se sua. manu pona ois differtur
q. in pntem philippi venient/Peris abominatus meaconē tam fedi famulos
atheneo deportatum eos ad. fides hospites dixit/Comitēqz nra fuge futurū esse.
proficiunt/et thessaloniā. emz ad statua siculicū qd Ence conditor. maxia
ceremonia. quot annis fuerit/ibi die p solēpnes epulas asupto/naue pparatam.
a ponde sepitis omibz de tertia vigilia. descendit. tanqz. redditus in thessaloniam
am. sed. transire in eubream erat propositum/Ceteru in aduersu ventu nra qd cos
tendentes ptepe tazzam. lux. oppressit/et regis. qui perant custodie portus lebū
a matum. ad. eam p trahendam. uatem misit. cu gregu educto ne redirentur
qm dies appropinquabat ptepe. quē ad heronem remigū nauicūqz mēno erat
fiterdu manus ad celum. tendens. opem. ut ferrent onibat. fere. mer in foma
ad multante. pteperitatu. rem. luti. facinus. venenū diluit. feruqz. p. om. it.
et postea in conspectu poble. instructisqz. gladiis. mure. inquit. vna vindicta. est
vie ad mortē huc sunt/qua. quēqz. animus fert/Effugite supbia regna. Agite
iumentis vni pmi. qui maiores estis/capite ferui. aut. haurite poculu. si. sp.
mors. inuat. et. hostes. acclerant/et. auctor. mortis. instat. Alij. alio. loco. absip.
ti. Semiamnes. a. naue. precipitant/Ita. deinde. virū. comitē. mortis. complexa
in. mare. se. se. derēat. Naue. vacua. dominis. regis. potit. sunt. huius

121
atque facinorosus uoluit flammam regis in uide adiecit ut uulgus
sum liberisq; exarentur que dūc breui ab omnibus dys exaudite ut
se uideret ipse in sua sanguine effectum.

PERSEUS

enim quom in dies magis cerneret fauores et dignitates demetrii fratris
apud macedonum multitudinem crescere et gratiam apud romanos ubi
nullam spem regni esse nisi in scelere mibus ad id unus omni cogitatio
nea intendit. Ceterum cum se ne ad id quidem quod muliebri cogitabat
animo p se satis ualidum crederet singulos amicorum patris tenti
re seminibus plexis instituit et primo quidem ex hys aspernantiu
tule quicq; prebuerat quia plus in demetrio spei ponebat. Deinde ac
cente in dies philippi odio in romanos cui per se indulgeret demetri
us summa ope aduersaretur prospicientes animo exitu incautus ad
uiuandū quod futurum erat rati seuendūq; spem potentioris perdo
le adiungunt. Ceterum in suis queq; tempus differunt. In presentia
placet omni ope in romanos accendi regem impelli q; ad consilia bel
li ad que iam sua sponte inclinassent simul ut demetrius in dies
suspectior esset ex composito sermones ad spem romanorum trahere
bunt. Ubi cum alij mores instituta eorum alij res gestas alij speciem
ipsius uerbis inordinata exornate neq; publicas neq; priuatas locas alij
in singulas primas eluderunt. Iuuenis incautus et amore notus
romani et certamine aduersus patrem omnia tuendo suspectus se
patris et oportuni animibus faciebat. Itaq; expertem cum pater
omniq; de rebus romana consilioq; habebat totus in pater uersus
cum eo cogitationes eius rei dies ac noctes agitabat. Redierunt q;
forte miserat in bestias ad accendenda auxilia adducerant q; no
biles exinde iuuenes et regis quondam generis quoru unus sorore sua
in matrimonium philippi filio pollicebatur. Ceterum q; consilio q;
tis eius animus regis tum per se quid profuit ista inquit neq;
q; tantum in exterius auxiliu est presidij q;tu periculi fraude donec
sua proditorum nolo dicere speculatore. Quis ex quo obis rome
fuit corpus nobis reddiderunt romani ipsi animus habent. Omni
in pene macedonum in eum conuersa ora sunt nec regem alius
se habiturus esse quicq; crederent. Hys a pater egia mens senis sti
mulabatur et animo magis q; uultu ea cuncta accipiebat.

FORTE lustrandi exercitus tempus aduenit cuius solenne tale. de
tera pater ad leuam uie punitur inter hac diuisa hostia copie
armate traducuntur. primo preferuntur agmina arma insignia
omniq; ab ultima origine macedonie regum. Deinde rex ipse cum

flammam

Simulatio per se in demetriu

Supplex sit philippo pater
demetrius

mos exercitus lustrandi

littera sequitur prima e regis cohortis custodiaque corpora postrema agmen
 macedonum cetera multitudo claudit littera regis duo filij iuvenes cum
 se habent / per se iam tunc simul armu agens demetrius quinque
 minor in ede iuente robore / ille hic. Flori fortunati patris matrum
 soboles si mens sana erat / lustrationis sacro peracto decurrere certum
 in diuisas bifariam / duas acies concurrere ad simulachru pugne regis
 duces iuvenes et ludice certaminis diti / Ceterum non vnus fuit pugne
 et tam de regno subsidis facta / nec preter feru quicquid defuit ad iustitiam belli
 spectem / pars ea que sub demetrio erat / longe superior fuit / ^{egre} patien
 te perse / letari prudentia. Anna eius / eamque rem dicere ipsam prebita
 iam causam comminanda iuuenia / Conuincit eodice sedulit / qui simul
 decreuerant uterque habuit / Cum uocatus ad cenam / ab demetrio per
 seus negasset / festo die inuitatio benigna et iuuenilis utique in vinu
 traxit / commemorationem certaminis ludici et iocosa dicta in aduersaria
 ita ut ne ipse quidem diabus abstineretur iactabantur / ad hoc exapi
 endas uoces speculator ex conuincis perse missis / quom inuicem ad
 uersaretur exceptus a iuuenibus forte triduo egressis / male multa
 totur / Huius rei ignorans demetrius quom conuincis inquit ad fin
 trem inuicem et iam eua si qua ex certamine resideret simplicitate et
 hylantate nostra / lenimus omnes re se conuinciamur preter eos qui
 ab se pulsati / presentem ulationem metuebant / Cum eos demetrius quom
 traheret feru uelle abdidit / quo se tutari si qua uis fieret posset
 nichil occultis esse in intersticia discordia potest / utique domus specula
 torum et proditorum plena erat / preuincit indero ad pseum feru si indero
 nunciana / cu demetrio quatuor aduicentia uenire et sic causa appi
 rebat / Nam ab hys pulsatum / ^{jomia} conuincis fenestris conuincitorem tanq
 ad sedem suam uenientis / aditu iamue arct / demetrio p vni quid
 ercluderet / paulisp uociferatus in conuincis redit / totius rei ignorans
postero die perse quod primum conuincendi patris fuit re
 gram ingressus / peribato uultu in conuincis patris / stantibus paul con
 stitit / tu quom pater fati salu / et que nam ea moestia esset interro
 gare eum de ludice / tibi inquit uiuere me scis / iam non occultis aspi
 tre petimur insidys uoce / az armatis domu ad interfaciendu mow
 int / clausisq foribus / parietis presidio me a furore eua sum tutatus
 Cum pauore in mixta admiratione patris inuiciss / atq si aures prebe
 re potes inquit manifestam rem teneas faciam / Eum uero si philip
 pus dicere audire / uocariq ex templo demetrius dixit et seniores
 duas amicos ex portis / inter fratres certaminis in frequentis iam
 in regia hylmachu et quomastu accersit / quos in consilio haberet

triduo
 verberato perse ghuu ab pda
 liba demetrio in fin

speculatores

i sm audierat / infamade
 rei ra ianuaz obgnari
 iubet ex pre supiori adu
 uersus qz in uiam

ordit per seus in pda apud
 prem in demetrio

fatim .i. pte ne credi q hr mlt

dum veniunt amica solus filio paul stante multa secū a nino udu
tang inambulauit postq̄ remisse cor nunciatio est secessit in partem in
te uore. cum duobus amicis totidem a sedibus corporis filijs ut tenias
meritas secū introducezent p̄misit ibi eis consedisset.

Sed inquit infirmus pater uidet inter duos filios/accipi
torem p̄uandij et reum/aut confecti aut admissi c̄minis labem apud
meas inuenturus/iam pridem quidem hanc p̄cellam imminentem
timelam cum uultus inter uas minime fraternos ceruerem/ai uo
ces quasdam exaudirent/Sed interdū spes animū subibat de flagitare
inua uestras p̄uandij sustinones p̄sse/etiam hostes armis p̄sitis fordis
iēcisset p̄uandij multorum similitates finitas/libituri uobis aliquando
germantatis in memoriam/puerilis quonda simplicitatis consuetudi
maq̄ inter uas/interu demq̄ p̄ceptoriū que uereor ne uana sit uis
auribus c̄cuerem/quecūq̄ audientibus uobis detestatus exem
pla discordiarum fraternarum/horrendas eorum euentus retuli/quibus
strepem suam demor regna finiditus euertissent/meliori quoq̄ exem
pla parte altera posui/Sociabilem consorcionem inter b̄nna lare demone
rum reges saluarent p̄ multa scila/ipsis patrie q̄/amāny ciuitate
postq̄ mos sibi auq̄ p̄piendi trianidem exortus sit euerfamp̄sa
in hos eumerem attalos q̄ fratres/aquam exiguū rebus/prop̄ ut pu
deret regij. nōis/in hi anthioch et aulibet regum hūua etatis/ulla
re magisq̄ fraternā vnaminitate regū equasse/ne romanis quidem ex
emplis abstīni/que aut visa aut audita habeam et. L. quintū qui
in eum bellum gesserunt/p̄ et. L. stipionum qui anthiochū deuice
runt/patrias patriūq̄ eorum/quoꝝ perpetua uite concordia/mores quo
q̄ misit/Neq̄ nos illoꝝ simile q̄ scelus scelu q̄ potuit/Neq̄ co
rum bona mens bona fortuna ad sanitatē flectere/ūuo et spirante me
hereditatem meā ambo et sic et a puditate impedi p̄tūb/consip̄ me
uincere uultis/donec alterius uestu sup̄stet hanc ambiguiū alterū. re
gem mea morte faciam/ner patrem potestis pati/inhil sancti nōis/ou
vice regni vniū instabiliū amor suāssit/agite consuecite aureas/pa
ter paternā decore cūmūb/inox ferro decretū diate palam quid
verū potestis/aut emmisi libet restrate aureas/que postp̄e secreta al
terius ab altero cūmūb claudentiū/Hec futura uia quom di xis
set lacune oborte omibū et diu moestū silentiū tenuit.

Tum p̄uandij aperienda in m̄uandij p̄bendūq̄ ferro/ia
ma fuit/et armati conuēssit/et accipienda/p̄bendū q̄ ferro uigi
lū quoniam non creditur nisi perpetuū faciūū penitus n̄sidus au
do que latro et insidiator/nomine quicq̄ isti vniū de metruū filii te

bonis f̄rat̄ audienti a philipo
filij et p̄no n̄tēq̄ castigat

prometū f̄redo narra fabula

gordie exempla

p̄p̄i subdola de f̄e
am̄p̄atō

habere me subditus et pelica genitrix appellat. Nam si quidum si soactate
fili apud te haberem non in me querente deprehensas insidias sed
in eu qui fecisset seuitas nec adeo vilis tibi vita esset nostra ut nec
preterito periculo meo modo moueretur neque futuro insidiantibus im
pune. Itaque si mori tantum oportet taceamus precari tunc deus ut a me
coepit felix sine habeat nec in meum latius tu potius. Si uero op
circumuentus in solitudine ipsa natura subicit ut homines quos minus
viderint si deus in implorent mihi quos feru in metrichi cer
nenti uoce mittere liceat per te patrumque nomine quod uti uostrum
sanctius sit. Penitus iam prudens ita me audias precor tamen si uoce
et coplatione nocturna exatibus mihi queri tantum interuenisse de
metrum curam natus nocte ite festa vestibulo meo deprehendisse quod quom
uociferaret in re presenti pauidus. Hic nunc postero die quorū fateri non comesta
aut inuicem iam diu uiuimus regnare inter nos utique uis huius spei tue dicitur
restituere macedone meo obstat etiam uero patria iudicium hoc transcedere non
per meum sanguinem non potes omnia moliris et tamas adhuc seu cum me
seu persona resistit pauidio tuo hesternia die illustratione et deausi et si
mulachro ludicio pugne sine fuit prope prelium fecisti nec me aliud a mor
te vindicauit quod quod me ac meos uina passus si ab hostili prelio fateri
tamen in usu perit hunc me ad cenam uoluit credis me pater inter comitum
inermes conuictum fuisse ad quem armati comestitui uenerunt credis ni
hil a cladi periculo nocte fuisse quem sudibus te inspectante prope occidisse
Quid hoc noctis. Quid ut inuas aduati. Quid cum ferro summe tris iuu
mibus uenis. Comitia tibi me committere ausus non si. Comestitore te tu
armatis recipias si aperta ianua fuisset finis meum pariter. Hoc tunc pater
quo querente audis nihil ego tunc accusator tuos nec dubia argumenta col
ligende ago. Quid enim negat uenisse se cum multitudine ad ianuam meam
aut ferro summe tris secum fuisse quos nouero accessi possint quid omnia
audere qui hoc ausi sunt non tam audebunt negare sed deprehensas intra
limen meum cum ferro si ad te deducere pro manifesto habere fateri
pro deprehensa habere exequare nunc cupiditate regni et finis fraternam co
giti. Sed ne sint ecce pater executionis tue discerne dispare insidiato
rem et fectum insidias noxi huius esse caput qui occisus fuit fuit
habeat etiam inter paterni deos qui periturus fraterno scelere fuit per
fugum in patria misericordia et iusticia habeat quo cum alio confugam
cum non solene iustiale exatui tu. Non decus militum non domus
non epule non nox ad quiete data nature beneficio mortalibus tuta
est. Si uero ad fratrem mutatus moriendum est. Si reciperem intra ianuam
comestitui fratrem moriendum est nec cundo nec manendo insidias

in me

eunto quo me conferam. Nihil preter dea pater et te colui non romanos
 habeo ad quos confugiam / perisse expectant / quia tuis iuribus doleo / quia
 tibi ademptas / tot urbes tot gentes / modo thracie maritimae ora / ma-
 gior / nec me nocte macedonia sua futura sperant / si si me scire
 scelus / te senectus abstulerit / aut nec ei quidem expectata fuerit / regis regis
 macedoniae sua futura sunt / Si quid extra macedonia / tibi romana reliquissent
 mihi quod id relictum credere receptaculum / at in macedonibus factum prodest.
 / vidisti hesternis die ipse in me militum / quod illis defuit interdu / cuius fas
 noctu abstulerunt / quid de magna parte principum loquar / qui in roma spe-
 omez dignitatis et fortune persuevit / et in eo qui oia apud romas potest
 neque hercule istis mihi tantis factis maior / si prope est ut tibi ipsi quod per-
 patri preferant / iste enim est cuius beneficio potius tibi servitus remissum / qui
 nunc te ab armis romae protegit / qui tua senectus obligata et obnoxia ad-
 lestenas sue / esse equum censeat / pro isto romae stant / pro isto oia urbes tuo ge-
 rio liberate / pro isto macedoniae / qui pace roma gaudebat / mihi preter te pa-
 tri quid usque aut spei aut presidii est / quo sperare illas has ad se missas
 T. Quintus credis / quibus et bene te consuluisse rebas tuas ait / quod deme-
 trius roma miseris et hortatur ut iterum et cum pluribus legatis et primo-
 ribus quoque macedonibus relictis cum / Quintus nunc est auctor omnium
 isti et magis / cum sibi abdicatione patre in locum tuum substituit / illic ante
 oia / clam destina / coniecta sunt consilia / que iustum ad iustos consilia
 eius te pluris et principes macedoniae / cum isto mittere iubet / qui hunc
 integri et sinceri romani eunt / philippum regem se habere credentes / ibi
 illi me et infecti romani delinquentes redeunt / demetrius huius unus
 oia est / cum iam regem patre uiuo appellant / Hec si indignior audiendi
 est facti non / ab alijs solum / sed etiam a te patre cupiditatis regni crimine / ego
 uero si in medio possum non agnoscere / que enim suo loco moueo / ut ipse in
 eius locum succedat / unde ante me pater est et ut diu sit dea rogo supplex
 et ita sim / si me crederet / ut ipse me esse uelit hereditatem regni / si paterna
 det accipiam / cupit regnum et quidem scelerate cupit / qui transcendere se statuit
 ordines etatis nature / Mox macedoniae iurisdictionem obstat / siater maior
 ad que iure / voluntate etiam patris regnum pertinet collatum / Non primus regis
 paterna cede potest / pater senex et filio solus orbatus / et magis timebit ne
 iustitiam quod ut filij necem paratur / Romani letabuntur / prohibet descendere
 factum / Hic spes incerto pater / sed non inanes sunt / ita enim se dea habet / pe-
 rualia vite propellere / a me potest / puniendo eos qui ad me interficienda
 feruimur / si facinorosi ceteri succederit morte meam / ideo tu pro
 qui non poteris / postquam deinde finem parans fecit / coniecti eorum qui uiderent
 etiam in demetrius sunt / uelut confestim responsurus esset / deinde silen-
 tium fuit / cum profuso fletu appareret omnibus loqui non posse / tandem uiat

Suspectus reddit Demetrius
 Romanorum armis.

Ratio carnis in
nisi per se

dolor ipsa necessitas cum dicere libere atque ita orsus est. **O**mma quae
una ante fuerunt auxilia patris praesumpuit accusare / similitatis lacrimas in
alterius lacrima primae / veras meas suspectas tibi fecit / quoniam ipse / ex quo
ab romae ceteris praesentia cum suis colloquens / dies noctesque insidetur / etro mihi
non insidatoris modo sed latronis manifesti / et paucis spectantem induit / pe
riculo suo te exterruit / ut innoxio statu per eundem te / matrem primae / persequi
sibi huiusmodi generis esse ait / ut ego ne apud te quidem spei quicquam reliquum
habeam / etiam ventura scilicet inopem invidiam graue exterrere / quae obest patris
quod prodest onerare / nam illud quod accusatore per noctis huius cunctis misit
cum extrema insultatione vite mee / et ut hoc quod iam quale sit scias / si spec
tu alio vite nostrae tenore faceret / et illa uenia cunctationis ipsi uoluntatis
conflictu nocturno hoc facto et gestis arguitur / si et illud quod sunt
ut repetiturum minime praeparata accusatio videretur / quippe ex noctis huius metu et
humilitate eius repetitio exorta / oportuit autem praesentem / si potest ego patris inieram
quod illud non expectata fabula esse noctis huius / si proditoris me accusatus / si illa
cruosa uana accusatio erat / invidiam tuam aduersus me magis / cunctis meum
inductura / hodie quod iam aut praeteritum / aut in aliquid tempus differre ut persequeretur
utrum an tu an tu mihi nouo quidem et singularem genere odii insidias fecisses
ego tamen quod tu in hac subita perurbatione potero sperabo easque tu confidisti et
noctis huius insidias aut tuas aut meas de te / oradenda / si quod illud coepisse
me uideri uult / si maiore fide sublato / cum uirge / more macedonum tuo et
iudicio ut ait / regnum est futurum / ego in me eam quae oradenda / si uideretur
locum / Quid ergo sibi uult parua altera oratione / qua romana me cultos ait / atque fiduciam
eorum in se regnum meruisse / Nam et si in roma tamen manere esse debet ut quae
vellet imponeret macedonum regi / et me apud eos tamen gratia habere quod fidelis / quod quod
parua fuit / an ut cunctis ^{diademata} diademata faceret / et degerere / ut illa ipse apud
quos aut uera aut certe satis soluta probitate / parua gratiam habeo / si qua forte
habeo / excrebilibus et inuisa esset / nisi tamen. Quia tamen edictum / et tunc et quod illa
mea nunc arguis regi / cum et ipse tali pietate uiuat cum fide / si mihi sine cunctis fuisse
auctores / sed non rationem gratiam solus sed macedonum iudicio ac deorum penes omnes
quod assensu collegat / per quae omnia mihi patet in certis futurum non crediderat
peron tamen in alia rebus omnibus inferior esset / ad se leuissimum spem meam
gisse in istis uis huius scribam cognoscere / ut utrumque uideret ne alter uideret
regno dignioris quod illi fuis opprimenda iudicet / quod illi coepisse / exequamur
tu quod in modis ordinis / plibua modis se petitis cunctis est / et omnia in
dixit uis in omni die otulit / Volui interdu / cum post lustrationem cum gratia
rima / et quidem si diu placet iusto rationis die oradere / volui cum ad rem
in uita ueneno si tollere / volui cum comessatum gladiis cunctis me secuti
sunt feno interficere / Tempora quidem qualia sunt ad puritatem electa uideo

usus cuiusque amissionis quidem deus qualis iustitiae exataque inter diuina dicti
 ma/prelata omni quod nunc fieri macedone regis/artius regis duo solito more gēte
 latera pūa preuerti sumus et secutus ē macedonū agmen. Hec ego etiam si quid
 antea admisisse praeculo dignū/lustrat expiatis sacra^{ti} eius max^e in hostia. ut
 neci nō curādam intuentis/puricidius uenena gladios in amissionem spūa
 tua uolubas in aīo ut quibus alia deinde sacra q̄tāmatz oī scelere gente ex
 pueris/etiam cūandā cupiditate aīus dū oī si specta effice uult aliud alio
 q̄fundit. Nam si ueneno te inter cenā tollere uolu quid mīactus fuit q̄ p̄tā
 ctāte et oculis uatū te effice ut merito sicut fecisti inuitat ad cenā abnue
 res. Cui aut izatus negasses/utū te ut patre dandi opera fuit ut alia quēre
 oāstionez/quomāi semel uenenuz paraueras ab illo asilio uelut transiliendū
 ad aliud fuit/ut ferro te quidem in eo p̄ spēm amissionis uideret/quo deinde
 in ad si te metu mortis edebat. Cenā cūctasse meū/nō abeodē metu. cō
 messionez quāq̄ cūctaturz exstibat/monne. est res/qua erubescit pat^r
 si die se sto. mī. equales largior vīno suz usuz/tu quāq̄ uelut inq̄raa qua leti
 cia quoz usū apud me celebratū hēcturū quūuū sit. Ille etiam prauo forsi
 tā odo prouehet/q̄ i iuuenili armoz certatē paru nūa non inferior erat
 Miseria hec et metus crapulae facile excussit/et si nō interuēissent/me
 diatores/nāi sopiti uiceremus/si domū tuā expugnaturz/capta domo dīm
 interfectus eras/nō temperasset vinū in vīnū diez/nō militea abstīnisset
 meos/et ne ego me solus nūma si p̄tate teneat/ipse quāq̄ mīme malus
 ac suspicax fēnil aliud stio mgt neq̄ arguo/nō q̄ an ferro amissionē uenerit
 quēre/unde id ipsū scias necesse erit/aut speculatoz tuoz plenā domū fuisse
 meā/aut illas ita aperte si p̄tate feruut/ut omīs uideret/et ne ipse q̄dem aut
 praua inquisisset/aut cūctose argumētari uideret/te quēre ex hīo q̄ nouisset
 uidebat/an feruū habuissent/ut tāq̄ in re dubia/an id quē si scēq̄ ipse fa
 tentur p̄ victis haberent/q̄m tu inquit quēre. uiboz/nū. tu occidendi tā
 feruū si p̄tate uideret/nū me auctore et stiente/hoc emz uideri uig. nō illā
 q̄. fatent/et palam ē. et si uis causa si p̄tate dicat/recte an perperam
 fecerūt/ipse suas rationes reddet/meas causas que nihil hoc facto q̄tingit²
 ne insauciū^{At} explicat. utū aperte aut ctā. aut te aggressū. fuerim
 Cui aperte cui non omnes feruū habuimz. Cui nemo preter eos qui tū
 speculatores pulsauerūt/si clam quibz ordo asili fuit/quinuo soluto/am
 amissionator ego discessissos/quatuor substitissent/ut sopitu te aggredere
 tur/quo fefellissent et alieni. et mei et max^e suspecti/qua paulo atē
 rīa fuerit. Quō aut tuā dato. te/ipse euasuri fuerunt/quatuor gladij
 domus tua. capi et expugnari potuerūt. Quin tu oīmissa ista nocturna
 fabula ad id quod ^{dolet} q̄ inuidia uelit reuertens/Curūsq̄. tui regni men
 tio fuit demetri/Cui dignior patris fortune successor/quibusdā uideretq̄.

De amara Rana
obvoluta vix

Anders filig' und
der mit

of the ...

gallic/ubi cōtra marcellus habebat venerūt/vt reciperentur orātes/mar
 cellus operū eodē loco lignibus iussit/seruati p. lras a siluiat. & p. rube
 M. ogulnus p. lras/marcello iussit/verū fuisse q. silos q. esset q. scitu
 q. non placet si p. deditione lignes recipi et receptis arma adimparatq. eos
 ad q. silos mitti/seruati equū censere / **P** **R** **E** **T** **O** **R** **E** **S** eo tpe p. manu
 lus in vltiorē hispania q. et priorē p. tūa p. uiciā obtinuerat. &
 fuluius flaccus in atreiorē p. uiciā ex tūa q. a terentio accepit. Na d
 terior marte p. s. e. p. rōm p. rōmilia sine i. p. rō fūerat/fuluius flaccu
 apud hispani vltiorē noīe oppugnātes atreiorē adorti sūt/dum ibi
 p. lra aliquot facta multi milites rōm et uulnerati et interfecti sūt
 erat p. rōmilia fuluius q. nullā abstinē ab obsidione potuit/ed
 tiberi fessū uariis p. lris abcesserūt/p. lra amato auxilio eorū intra pau
 cos dies capta/et ducta ē p. rōm milibus. p. rōm cessit/fuluius hōc
 loco capto p. manulū cōtra tū in vniū coacte qui dissipati fuerat
 nulla alia memorabili gestare cōtra in. hiberna deduxerūt. Nec
 ea estate in hispania gesta. Terentiusq. ex ea p. uiciā decesserat oīes
 vltiorē in. hiberna argenti pondo nouē cēt. xx. auri. hōc pondo et co
 rone due auriē hōc. **E** **O** **D** **M** anno inter populus carthagine
 sē et reges massinissarū in re p. rōm distepatorea rōm de agro fuerūt
 Ceperat enim ab carthagine sēbus pater massinisse galagala sēphar
 inde expulerat/postea in grāz generis generis hasdrubalus carthi
 gēni sēbus dono dederat. Carthagine sēbo anno expulerat mas
 sinissā. haud mōre etānnē atreiorē q. ay ferro et aac dimittuerūt
 regē actē apud romanos carthagine sēbos quod more maiorū suorū fu
 isset. deinde a sēphate ad se puenisset repetebat/massinissā pater
 nū regni a grāz se et recepisse et hibe pue genauz aiebat et causaret
 possione potiores esse/mil. aluid se in alia distepatorea metueret/q.
 ne pudor rōm dūz uereantur/ne quid socio atq. aīco regū adūstū co
 munes atq. illos hōc p. rōm indulgisse videant. dūno sūt legati possioni
 sūg nō mutauerūt/causāz integrā rōm ad senatus reiecerūt. **I**
 lignibus in hyl postea gestas/recesserat p. rōm i. de uiciā saltus/deinde di
 misse cōtra p. rōm i. viciā castella q. sua dilapsi sūt. Consulē q. dūte
 cōtra noluerūt ac de ea re p. rōm q. siluerūt/alter ex hōc dimisso ex
 atu ad migratō t. annū creandū venire rōm iussērūt/alter cū
 legionibus sūg p. lris hiberna fama erat gallos trās lapinas uiuē
 tūtes amare nec in ^{quam} regione ytalie effusura se multitudo esset
 p. rōm batū/ita tū inter se q. silos p. rōm erant. ut c. hebū ad co
 micia uet. quia m. hebū frater eius q. silatus petebat. **C** **O** **M**
 l. **C** **O** **N** **S** **I** **L** **I** **B** **U** **S** rogandis fūere creati p. corneliū lentulū. or.

bebius tamphilus ptolea inde facti duo. Cuiuslibetque marini et bruto. T.
 claudius nero. & petilius spurius pison. L. duronio hys imito ingratus
 puiac ita forte eueniunt. ligures quilibet ptoleibus. T. petilio. urbanus. Q. ma-
 ximo fabio peregrina. C. fabio puteom gallia. T. claudio nero. S. alia
 M. p. mario. G. d. n. n. L. duronio apulia et hister adiecti p. tarentum. be-
 dusim. q. m. u. a. h. a. n. t. m. u. r. i. t. i. n. a. g. r. o. s. i. n. f. e. l. t. a. t. i. n. a. m. a. r. i. n. a. u. u. g.
 l. i. t. o. c. a. m. p. e. s. s. e. a. i. d. e. z. m. a. s. s. i. l. i. e. n. s. e. s. d. e. l. i. g. u. r. u. g. n. a. u. i. b. u. s. q. u. e. r. e. b. i. n. t. e. x. i. t. a. t. i. u. s.
 i. n. d. e. d. e. c. r. e. t. i. q. u. a. t. u. o. r. l. e. g. i. o. n. e. a. q. u. i. l. i. b. u. s. q. u. i. n. a. m. i. l. i. a. d. u. c. t. o. r. u. m. i. o. n. a. s.
 p. e. d. i. t. a. t. e. t. r. e. c. e. n. o. s. h. a. b. e. r. e. n. t. e. q. u. i. t. e. s. s. i. p. s. i. s. p. u. i. s. p. r. o. g. a. t. i. u. s. v. e. t. e. r. i. l. i. s. p. t. o.
 r. i. b. u. s. i. p. e. r. u. u. s. e. s. t. a. y. e. x. i. t. i. b. u. s. o. f. f. h. a. b. e. r. e. t. e. t. i. s. u. p. l. e. m. e. n. t. i. u. s. d. e. c. r. e. t. a. t. u. a.
 m. i. l. i. a. c. i. u. i. u. s. i. o. n. o. r. u. m. e. q. u. i. t. e. s. e. t. s. o. c. i. u. s. l. a. t. i. n. n. o. i. s. s. e. r. m. i. l. i. a. p. e. d. i. t. i. u. s.
 a. t. e. q. u. i. t. e. s. s. i. l. i. e. r. u. i. n. a. u. a. l. i. s. a. u. a. o. m. i. s. s. a. d. u. u. u. i. r. o. s. i. t. u. u. s. e. s. t. i. l. e. s. e. r. a.
 z. e. u. i. s. s. i. p. q. u. a. s. n. a. u. e. s. r. e. d. u. c. t. e. n. a. u. a. l. i. b. u. s. o. c. i. u. s. c. i. u. i. u. s. i. o. n. o. r. u. m. q. u. i. s. s. i. m. i. s. s. e. t.
 s. e. r. u. i. t. a. t. e. o. p. l. e. r. e. n. t. i. s. p. i. g. e. n. t. i. u. m. t. i. n. o. t. h. u. a. p. e. s. s. e. n. t. i. n. e. d. u. u. u. i. z. a. i. t. a. d. u. s. i.
 t. u. e. d. i. d. e. m. a. n. a. u. i. b. u. s. m. a. r. i. t. i. m. a. o. r. a. p. t. p. m. o. n. t. o. r. i. u. m. h. u. a. m. y. n. e. z. u. e. v. e. l. q. u. e.
 a. u. d. i. n. m. e. d. o. e. s. s. i. a. l. t. e. r. i. n. d. e. x. t. i. a. p. r. e. t. o. r. u. s. v. i. d. e. t. a. d. m. a. s. s. i. l. i. a. s. l. e. u. a. l. t. e. u. s. q. u. e.
 i. n. h. u. i. u. t. u. e. r. e. t. **PROGNA** m. u. l. t. a. f. e. d. a. e. t. i. o. m. e. e. o. a. n. n. o. v. i. s. a.
 e. t. m. u. l. t. a. p. e. r. g. e. r. e. i. n. a. r. e. a. v. u. l. a. n. t. e. t. e. o. r. d. i. e. s. i. n. g. u. e. r. e. p. l. u. i. t. e. t. p. o.
 t. i. f. i. c. a. s. h. i. s. t. a. s. m. o. t. a. s. m. u. l. t. a. u. e. r. e. t. l. u. i. u. s. s. i. m. u. l. t. i. c. h. u. i. u. s. s. u. m. o. m. a. s. o. s. p. i.
 t. e. l. u. c. i. n. a. s. s. e. p. e. s. t. i. l. e. n. t. i. a. i. n. a. g. r. i. s. s. e. n. s. e. t. i. n. c. o. n. c. u. b. i. t. u. l. o. i. n. v. o. r. b. e. q. u. e.
 t. o. m. a. e. r. a. t. u. t. l. i. b. i. t. i. n. a. v. i. r. s. i. f. f. i. c. i. e. r. e. t. h. y. s. p. d. i. g. i. s. c. h. i. d. i. b. u. s. q. u. e. m. u. l. t. i. p. a.
 t. i. a. d. e. f. u. e. r. u. t. u. t. e. t. q. u. i. l. e. s. q. u. i. b. u. a. d. y. s. v. i. d. e. t. i. u. s. h. o. s. t. i. p. i. m. a. i. o. r. i. b. u. s. s. i. c.
 f. i. a. r. e. t. d. e. c. e. n. i. u. i. r. i. l. i. b. r. a. a. d. i. c. t. e. c. o. r. d. e. c. r. e. t. o. s. u. p. l. i. c. a. t. i. o. a. n. o. i. a. p. i. l. i. u.
 n. a. u. a. r. o. m. e. i. d. i. e. s. v. i. r. u. s. i. n. d. i. c. t. a. e. l. h. y. s. t. e. n. a. u. c. t. o. r. i. b. u. s. e. t. s. e. n. a. t. u. s. a. s. s. u. t.
 e. t. q. u. i. l. e. s. e. d. i. r. e. r. u. t. u. t. p. t. o. t. a. s. p. a. l. i. a. s. t. u. d. i. u. m. s. u. p. l. i. c. a. t. i. o. e. t. f. e. r. e. e. s. s. e. t.
 p. e. s. t. i. l. e. n. t. i. a. t. i. t. a. u. i. s. e. r. a. t. u. t. a. n. p. r. o. t. e. r. d. e. f. e. a. t. o. r. u. s. c. e. s. o. r. u. m. b. e. l. l. i. u. s. a. t. p. l. i. c. i. t. u. s.
 a. a. t. a. t. u. s. i. n. s. u. e. d. i. m. a. s. o. c. t. o. m. i. l. i. a. p. e. d. i. t. i. u. s. e. x. s. o. c. i. a. l. a. t. i. n. n. o. i. a. n. e.
 p. l. a. u. i. s. s. e. t. e. t. t. r. e. c. e. n. t. i. e. q. u. i. t. e. s. q. u. a. i. n. p. r. i. m. a. u. i. a. p. t. o. r. s. e. t. i. u. s. i. s. a. r. d. i. m. a.
 n. a. u. i. c. e. t. l. a. t. i. n. l. p. i. u. s. d. e. m. o. r. t. u. u. m. e. s. s. e. t. i. t. i. u. s. v. b. u. s. e. g. r. o. r. u. m. q. u. i. l. e. s. z. e.
 m. u. l. t. a. u. e. r. u. t. u. t. i. s. m. i. s. e. s. s. i. a. m. i. l. i. t. u. s. n. o. p. o. t. u. i. t. q. u. e. d. e. e. r. a. t. m. i. l. i. t. u.
 s. u. m. e. r. e. u. G. b. e. b. i. o. p. r. o. c. o. n. s. u. l. e. q. u. i. p. u. l. s. h. y. s. t. e. r. n. a. b. i. t. i. n. s. s. i. l. i. a. p. t. o. r. i. a. t. i. u. s.
 i. n. d. e. i. n. s. a. r. d. i. m. a. s. n. a. u. i. c. e. L. d. u. r. o. n. i. o. p. t. o. r. e. a. n. p. u. i. c. a. a. p. u. l. i. e. v. e. n. i. a. t.
 o. b. i. e. c. t. a. d. e. b. a. c. t. h. a. n. a. l. i. b. u. s. q. u. e. s. t. i. o. e. t. i. u. s. r. e. s. i. d. u. a. q. u. e. d. a. u. e. l. u. t. s. e. i. m. a.
 e. x. p. o. r. t. u. b. u. s. i. n. a. l. i. p. i. s. p. o. r. e. a. n. n. o. a. p. p. a. r. u. e. r. a. t. s. i. m. a. g. i. s. i. n. c. h. o. a. t. e.
 a. p. u. d. T. p. u. p. u. i. p. r. e. t. o. r. e. z. q. u. e. s. t. i. o. n. a. s. e. r. a. t. q. u. e. a. d. e. x. t. i. u. s. u. l. l. e. p. d. u. c. t. e. p.
 p. s. t. a. r. e. n. o. i. u. s. p. t. o. r. e. z. n. o. s. e. r. p. e. r. e. t. v. i. r. u. s. l. a. t. i. o. p. a. t. r. e. a. u. i. s. s. e. r. u. t. e. t. l. e. g. e.
 d. e. a. m. b. i. t. u. **LEGATOR** q. u. i. l. e. s. i. n. t. r. o. d. u. x. e. r. u. t. e. x. a. u. c. t. e. s. e. n. a. t. u.
 r. e. g. u. s. p. r. i. m. a. s. c. u. i. m. e. n. i. s. e. t. a. z. i. a. r. a. t. i. u. s. c. a. p. a. d. o. a. s. e. t. p. t. y. m. a. a. s. p. r. o. n. t. a.
 n. e. c. v. l. t. i. m. a. q. u. e. q. u. e. r. e. s. p. o. n. s. i. s. e. q. u. i. m. i. s. s. u. r. a. s. q. u. i. d. e. a. t. r. o. u. e. r. s. i. p. a. c. o. r. u.

124
agnoscerent/ statuerent/ lacedaemorum deinde eruluz et acheoz legati
introduci sunt/ et spei data exulibus. e scripturuz sermone acheoz/ ut restitueret
tun exules eoz ac receptaretur/ acheoz messima recepta ppositis/ ibi rebua
cu assu prius exposuerunt/ et a philippo rege macedonuz duo legati ^{venerunt} peruenit
theledea et apellor/ nullo sup re que petedi offa senatu magna spculatu in
qustionibz missi/ de hys quoz peritus demetriu instimulass. sermone cu rona
maxe au. T. Quia aduersus fratres de regno habitoz/ hys tanqz medior nec
in alterius fauorez inclinatos miserat rex. Erunt aut et hys psci fauorez
i futez monstri et ptiapoz **Demetrius** Quis preterqz pmo
scelere qz inqz uirperat ignarus/ pmo neqz magnus neqz vlluz spes habebat
prez sibi placari posse. min deinde in dios putus aio fidelit/ euz obsideri au
res a se armeret/ itaqz auaspiciens dicta factaqz sua ne huius suspicioma
egeret/ maxe ab omni mentione et cognitione romioz abstinebat ut ne
qz sibi stultu uellet quia hoc pspue cimmu gene existeret/ auu senachit

philippus simul ne orio miles detentor fieret/ st. auerte de
suspicionis causa. causa qd si a se agitari de rono bello. Erat p me era
tiz in duo i macedonaz duce pgit. Cupido euz ceperat inuerti/ euz
motus ascendit/ qz uulgari opinio in Ediderit ptiuz sil. et aduati cu ma
re et hystuz amne/ ex alpihus aspia posse subiecta oculis cu huius puius si
bi moneri futura/ ad cogitationez romai belli. puctataz regionis feritas
de astensu Em/ au satis int. oes qstaret qstati inuati eoz puius. et
expeditus p diffialituz adituz ut sermone familiaru miorer/ filuz p mul
teret que statuerat no duce setuz/ puiuz querit ab eo. cu tanta difficultat
itineris proponatur/ utru pseueranduz sit incepto. an abstine diu/ super
gat in ne no posse obliuisti se in talibus rebuz/ Antigoni iute quia pua
tepestate uictatus/ in aude naue scai/ au suar oes habuiss. pceptis libris
dictuz/ ut et ipsi memisset/ et ita postez pderet ne qd aucto gte/ st
i rebua dubia perclitari auderet/ memorer/ qd pcepti eius/ duos fi
lios sil no amissos/ in paleas euz/ qui pponetur casus/ et qm maiore scu
filuz ducret/ miorer/ ad subsidia spei et custodia regni reuoluz. se i ma
cedonaz esse/ Non falleret demetriuz obligari se ne adess. co silio/ cu in
aspectu locoz residerent/ que pte itinera ad mare aduatiem atqz ita
liaz dicerent/ quoz ratio belli ess. futura/ si no siluz parenduz futu. tuz/ sed qd asse miorer/ par. ne tui

i macedonaz esset/ dudac ex ptiubua regis vnus ^{qm} pponere perat
uissus est. pteqz euz cu modico pldio/ huc quoz pteus sicut pteroz/ pa
tus auctoz. Ex quo huius cuqz dubuz ee ceperat/ ad que regis aio ita
inclinato hereditas regni ptiueret/ int. quazataz in pmaez fiat
habuit i presena. dat ei madata/ ut p oē obsequiuz istimaret se inqz
maxe. fauliacet usuz/ ut elice omni archana speculatu qz abditos ptiuz

sed qd asse miorer/ par. ne tui
pnter ptiuz futu. tuz in it
futu. tuz ma

cuius possit dicitur de metruis cui se facitibus qd si solus met pssidys pph
lippus medicum pimus deinde solitudinis interuentus medicus atqz homov
histris septimus deinde castus ad iudicium metris puenit sibi vnu moratu de
ad eligenda quos duceret secus/tercio die iter est ingressus modicus pino labor
in pino cellibus fuit qtu in altitudine ingrediebant magis q siluestria
et plerq loca inuisa exaribat puenire deinde in ta opacis iter ut pdenst
tateqzboru inuisa q alioz i alios ranoz pssidys celu vir possit ut uero
magis appropinquat qz uiru in alio loco esset adeo esse cu qrecta nebula ut
haud secus q nocturno itinere impediretur/Tercio deinde die ad uertice pue
tus nihil uulgate opinione degressi inde detraxerunt/magis qd^{ne} uentis it
neus ludibrio esset qd q dula mit se maria motesq et amnes ex uno loco
qspici potuerunt/De xati ois et ante alias rex ipse quo grauior etate erat
difficultate uie e/duabus azis ibi solum et soli sacris/aqz imolasset quadu
duo/ascenderet biduo degressus figura nocturna marie metuens q am
cile illa ortu brumalibz erat/ Multis p ois dies difficultatibus q fluctata
nihil leuora in castra inuenit/De stima penuria erat ut i regione quam
i omni parte solitudinis clauderet/Itaqz unus tm moratu dies quicta ex
causa quos habuerat secus/itinere inde sili fuge indenteletu histris/Itaqz
erant s propter inopiam haud secus q hostiu finis macedones populi
hi sunt/Rapiendo emz villas passis pimus deinde quosda etas uicos eua
stauit/no sine magno pudore regis au pdaoy uoces ne qd dea sda
les no ineq suu imploratus audiret/su^{to} inde sublatu i mediam re
gressus uibez qua petra appellat oppugnare e aditus ipse a capetu
aditu castra posuit/perseus filiu cu modica manu dimisit ut ab pda
bus loco uibe aggrediretur/Oppidum cu tenor undiqz i faret obsidu
dang i dediderunt se se/Idem postq erat recessit obliti obsidu relicta uibe
i loca munita et mota refugerunt/philippus ois ge nere laboria sine
ullo effectu fatigatus inlembus et fraude ptoz^{ne} auctu i filiu
suspicio mbus i macedonibus redyt **MILITIBUS** hic comes ut an
dictus e au spliatate inueis inuanti et huius inmerito suatenfhs/assen
tando indignadoqz et ipse uicaz eius captaret in oia suas ultio offere
operaz fide data uicaz eius eliaut/fuga ad romanas demetrius me
ditabatur cui osilio aductor deui beneficio oblato uidebat pome ptoz
p au puiari spem ceperat clubi tuto posse/hoc qstius ex teplo et
fratu pda et auctore eo iudicat paty/littere pimus ad obsidente pe
traz allate sunt/Inde herodoti pma p hie amicez demetriy erat i aisto
dus e comectus et demetriu dissila iter ad seruari iussu **IXC**
sup cetera tulle aductus i macedonaz regi fecerunt fecerunt/Moue
bant euz et pserua cia expectandos hi quos ad exploranda oia romam

127
miserat censebat / hys amicis quos aliquot menses egisset. Tandem le-
gitur ante promissionem i macedoniam que ab idem remaneret venerit q
sup cetera scelera. falsa etiam lris signo adulterio. T. quia, signatua reddide-
runt regi de prelio erat i litteris si quid adulescentis cupiditate regni ipsius
sean egisset nihil euz aduersus suos ^{quos} factus neq euz se se q. ullis ipi
astly auctor futurus videri possit. hec le fides psei citius fecerunt. Itaq he-
radotus ex templo diu excuratus sine iudicio rei ulli i tormentis morit. deme-
trius itez ad patres amant fuga p poma preparata arguebat et corrup-
ti quidem ut comites itineris essent. marie littere false. T. quia, vige-
bant nihil tu pala graunp nuatur de eo e. ut dolo pota mffictu. ne
quid cura ipsius si ne poma eius ipsia adusis rō nos mudaret. **Ab**
thessalonia demetriades ipsi euz itez esset mittit euz eadē comite dadi-
uz ad philippopolis ad obsiden thraci acapieda. degredienti ad se dide mū
data dedisse dicitur de filio omidendo sacrificiū ab dida mffictu seu simula-
tu est ad quod celebrandū iutatus demetrius ab astros heraden venit. In ei-
te m dicitur venenū datur poculo. opoto ex templo sensit et mor. cohabit
doloribus relicto quūvis euz i cubiculo recepit. se se audelitate patris
conqueror parricidū statua ac. dide scelus inausus inquebat. In tro-
missis demde thēsis quidaz suberega. et breuā alexander. i lectis tape-
tibua i caput faucep. spiritu inter. ^{du} seuit. Ita innoxia adulescentis ai
in eo ne splicia quidaz genē mortis qteni mīa fuisset mffictu.

Dum hec in macedonia geruntur. L. emilius p. rogato ex asilatu
ipero pnapio uerus i ligures inuadit. et i p. m. i hostiu
simbus casta p. l. logati ad euz p. specae p. uis p. terende speculatu vene-
runt. Neganti faub mīl euz dedita p. uis se p. uis nō tam. id. reapa-
bant q. tpe opua eē auebant. ut generi agresti hoū p. uis. Ad h. p. de
ei diem induae euz darent. p. uis. demde ut trans mōtes p. uis. castis
p. uis. lignatūq. milites ierent. culta ea loca suoz simū. esse. **Id**
ubi imp. tuere post eos ipso mōtes vnde auerteret. hostes exati.
omī aucto repente multitudine ingeti casta rōnoz oppugnare siml
omibua portis aggressi sunt. p. uis. totus dies oppugnauit ita ut nec
quidaz effere nda signa rōmū spiciat. nec ad explicandaz acies locis effi-
q. f. in portis abstando magisq. p. uis. casta tutabunt. Sub. ca-
su solis. euz recessissent h. f. d. equites. ad. cy. lebius. q. uis. euz
litteris. p. uis. mittit ut obses p. uis. sibi q. p. uis. v. m. et sub
die. lebius. exatū. A. p. uis. euz in p. uis. tradiderat. Ceterū
et senatus lūa cerasoz fecit obsiden a liguribus. L. emiliū. et A.
dauidio marcello. euz p. uis. inde p. uis. erat. Scripsit ut si uideret
ei exatū. e. gallia h. uis. in ligurea ad casta postero die redeūt. emiliū

an et venturas fuisset et educe in aces potuisset interuallum suum tenuit et
exhiberet ut id tempus quo belug an exatū venire possent pisa Rome
magna tepiditate hic belu fecerunt eo maiore q post pūat dā macedo
tradito exatū fabio/romā an remissē spē adimūt cū qui i gallia essēt exa
tū in ligures posse traduci quia bellū an hystus esset phibetibus colōm
aqui legatū deducit eo profectus fabius neq inde regredi bello indūto
posse Roma et ea ipsa tardior q hūc postulat subsidij spes erat/ Si cōsu
leg maturassent i pūatū ne idut faceret p se quisq putā vāseri
ri Consulea nisi confecto delectu negare ituros se nec suas sequentes
si vīn morbi i causa esse quo seuius pferet No i hūc potuerūt subsidij
consensu Senatusqū paludati errent et militibus quosqstos
hiberent dies dicerent quo pias quemret pmissū quo vent pūm
subitarius milites striberet duceret q seay et ptoribus .Q. petilio et
a fabio imperatū cēut petilius duas legiones ciuiū cōnox tumul
tuas striberet et omīs mōrē quinquaginta annis faceret rogaret
fabio et scapi latin nōia xv milia peditū it equites iperaret dū
viri nūales creati C. macem et C. lucias nūesq hūc orate se
ciuiū ad sūmū galliā pūatū erat iperaret ut classē pmo quap hūc
dueret i ligurū orant si quo vsu ē L. emilio atq eius exatū posset
Emilius postq vīn nihil auxilio ostendebatur interceptū cōu
equites nō vltā differendū ratus quū p se fortuna tentaret pūm hūc
veniret qui seuius seadiū oppugnabit ad quatuor portū exatū in
struxit ut signo dato sū ex oībus pūtibz eruptionē faceret quatuor
exordinariū colptibus adiūit duas pūpūto M. dalezio legato/erūp
exordinariū a porta iūssit ad dēterā pūapales hūstas legioniū pūne
instruxit pūapes ex eadē legione i subsidij posuit M. seruidio et
L. sulphio tū milia hūc pūstas/tercia legio aduersū sūmū pūapale
partē instructa ē sūmū mutatur pūapes pūm et hūstati i subsidij
locati Sextj iulius cesar et L. valerius cotta tū milia hūc legioni
pūstas sunt .Q. fulius fluctus legatū an dētra ad quēstoria portū
posuit due colptes et tuarū duarū legioniū i pūdio castrorū manē
iūssit/omīs portū concionabundus ipse iperator dūm et quibus
cūq iūta mēis poterat nūc militū accebit/ Nūc fraudē hūstū
accūsans qui pace petita induas dātū p ipsū pūduarū hūc qūa pū
cēuad castra oppugnādi vēssent Nūc qūis pudor esset edocens ab
liguribus latronibus veniū hūstas iūstas/romaniū exatū obs
deri quo ore quisq vestrū si hūc alieno pūdio nō vōstra vātere
vāseris occurrūt nō dico eis militibz qui hūmbles qui philippi
qui anthiochū maximū etatis nōstre reges duces q vicerūt si hūc

155
qui ipsi ipsos liquores aliquoties modo peton fugientes p saltu. iuicos qserati
ceaderunt. Quid hispani. Quid galli. Quid macedones pemi. i. e. no audent li
gustum. ipstis uallus. rō nūq subit. obsidet. vltro. et oppugnat. quē struitur
ante. i. de uicos saltus abditus. et latet. vix iuicem. m. q. d. h. p. o. s. e. n. t. i. e. n. a.
reddebat. clamor. nullus. militum. culpas. esse. quibus. nō. ad. erupendū.
signa. dedisset. daret. signum. intellectus. eos. q. qui. ante. fuerit. et. rō. nō.
et. liquores. esse. binas. mōtis. casta. liqua. erant. Et. h. p. m. s. diebus. s. d. e.
orto. pariter. omēs. q. p. o. s. t. i. et. m. s. t. r. u. c. t. i. p. o. d. e. b. u. t. t. i. q. m. s. t. e. r. a. c. a. t. i. a. b. o. v. i. n. o.
q. a. r. m. a. n. o. c. o. p. i. e. n. t. i. b. u. t. d. i. s. p. a. r. s. i. m. o. d. o. m. a. t. i. e. r. i. b. u. t. et. q. u. i. b. u. s. p. r. o. s. e. d. u. s.
ess. h. e. s. t. e. r. e. x. t. r. a. u. a. l. l. u. s. s. i. g. n. a. n. o. c. l. a. t. u. r. e. s. **Aduersus** ita. i. p. o. s. t. i.
t. o. n. e. o. s. v. e. n. i. e. n. t. e. s. c. l. a. m. o. r. e. p. a. u. t. e. r. o. m. n. i. u. s. q. u. i. i. c. a. s. t. r. u. s. e. r. a. t. c. a. l. o. r. n. i. q. d.
et. h. i. x. a. e. u. s. s. u. b. l. a. t. o. s. i. l. i. o. i. b. u. s. p. o. r. t. i. s. rō. m. e. r. u. p. e. r. u. t. l. i. g. u. r. i. b. u. s. a. d. e. o. i. p. u.
l. a. r. e. o. s. f. u. i. t. u. t. p. m. d. e. a. t. s. i. m. s. i. d. i. p. s. o. m. u. e. t. i. f. o. r. e. n. t. t. u. p. i. d. u. e. t. e. r. i. g. u. i. t. i. p. i. d. i.
q. u. a. p. u. g. u. e. f. o. r. m. a. f. u. i. t. f. u. g. a. d. e. m. d. e. e. f. f. i. s. a. e. f. f. u. g. i. e. n. t. i. u. s. p. u. s. s. i. m. e. d. e. s. e. r. a. t.
E. q. u. i. t. i. b. u. s. d. a. t. o. s. i. g. n. o. v. t. c. o. s. t. e. n. d. e. r. e. n. t. e. q. u. o. s. n. e. c. e. f. f. u. g. i. e. q. u. e. q. i. s. i. n. e. r. e. n. t.
i. c. a. s. t. r. u. o. m. o. n. e. s. t. r. e. p. i. d. i. f. u. g. a. q. u. i. s. i. t. s. u. t. d. e. m. d. e. i. p. s. i. s. e. x. u. t. i. c. a. s. t. r. u. s. s. u. p. r. a.
r. o. l. i. g. u. r. u. s. e. o. d. e. o. a. s. p. c. a. p. t. a. d. u. o. m. i. l. i. a. e. t. q. u. i. n. g. e. n. t. i. t. u. d. u. o. p. o. s. t. l. i. g. u.
r. u. i. n. g. a. u. i. o. r. a. n. o. m. e. o. m. n. e. o. b. s. i. d. i. b. u. s. d. a. t. i. s. i. n. d. i. a. c. i. o. n. e. v. e. n. i. t. g. u. b. e. r. n. a.
t. o. r. e. s. n. a. u. t. e. q. d. q. u. i. s. i. t. q. u. i. p. d. a. t. o. r. e. s. f. u. s. s. e. n. t. n. a. u. i. b. u. e. a. t. q. o. o. s. m. a. i.
f. l. o. d. i. a. q. u. e. t. i. v. t. a. e. a. m. a. c. e. n. i. o. d. i. u. i. u. o. n. a. u. e. s. e. u. i. a. g. e. n. e. r. a. i. n. l. i. g. u. s. t. i. n. a.
o. r. a. t. i. i. g. n. t. a. d. i. c. e. n. a. u. e. s. c. i. p. t. e. s. u. t. **h. e. c** q. u. i. m. i. c. a. r. e. t. l. i. t. t. e. r. a. s. p. r. u. d.
s. e. n. a. t. u. s. f. e. r. e. n. t. l. a. u. r. e. l. i. u. s. c. o. t. t. a. e. s. i. l. p. i. a. u. s. g. a. l. l. u. s. r. o. m. a. m. i. s. s. i. s. i. m. i. t.
q. d. p. e. t. e. r. e. n. t. u. t. l. e. m. i. l. i. o. c. o. n. s. e. c. t. a. p. i. u. a. d. e. c. e. d. e. t. e. t. d. e. d. u. c. t. e. s. e. a. q. m. i. l. i.
t. e. s. h. e. c. e. t. a. t. q. d. i. t. t. e. r. e. v. t. r. u. s. p. m. i. s. s. i. a. s. e. n. a. t. u. s. e. t. s. u. p. l. i. c. a. t. i. o. a. d. e. i. a. p. u. l. i. u.
n. a. r. i. a. p. t. i. d. u. i. d. e. c. r. e. t. a. f. u. s. s. i. f. i. t. o. r. e. s. p. e. t. i. l. i. u. s. d. i. t. t. e. r. e. v. i. l. i. n. a. s. l. e. g. i. o. n. e. s.
f. i. b. u. s. s. o. r. i. u. s. a. t. q. n. o. i. l. a. t. i. n. o. r. e. i. t. t. e. r. e. d. e. l. e. c. t. u. s. e. t. v. t. i. p. t. o. r. v. i. b. a. n. i. q. u. i. l. i. b. i.
r. e. s. t. r. i. b. e. r. e. t. s. e. n. a. t. u. s. e. q. u. i. c. e. n. s. e. r. e. s. u. b. i. t. a. n. e. s. m. i. l. i. t. e. s. t. u. m. u. l. t. a. c. a. u. s. a. s.
p. p. t. o. s. p. m. o. q. u. a. p. t. e. d. i. t. t. i. c. o. l. o. n. i. a. g. r. a. u. i. s. e. o. a. n. n. o. d. e. d. u. c. t. a. e. m. a. g. n. i. s.
h. e. t. u. s. t. i. d. e. t. a. q. u. i. m. e. s. t. b. u. s. q. u. o. d. a. s. c. a. p. t. i. q. u. i. n. a. a. g. r. i. i. n. g. e. r. a. d. a. t. a. t. u. i.
u. i. r. i. d. e. d. u. c. t. e. r. u. t. e. c. a. l. p. u. r. i. m. o. p. i. s. o. p. c. l. a. u. d. i. u. s. p. u. l. d. e. r. e. t. t. h. e. r. e. n. a. s. h. i. s. p. a. n.
s. i. c. i. t. a. t. e. e. t. m. o. p. p. i. a. f. u. g. i. u. s. i. n. s. i. g. n. i. s. a. n. n. u. s. f. u. i. t. s. i. x. m. e. s. e. a. n. u. q. p. l. u. u. i. s. s. e.
m. e. d. i. a. p. d. i. t. u. s. f. a. d. e. z. a. n. n. e. a. g. r. o. l. p. e. t. i. l. i. s. s. t. i. b. e. s. i. b. i. a. m. a. i. l. o. q. u. o. m. c. u. l. t. o. r. e. s.
a. l. e. r. i. u. s. m. o. l. i. u. t. i. u. t. e. r. a. z. d. u. e. l. a. p. i. d. e. s. a. r. c. h. e. o. c. t. o. n. o. s. f. e. r. m. e. p. e. d. e. s. l. o. n. g. e. q. u. a.
t. e. r. n. o. s. l. a. t. e. i. u. e. n. t. e. s. u. t. o. p. e. r. a. i. l. i. a. p. l. u. b. o. d. e. u. i. n. d. i. s. l. u. s. l. a. t. i. n. i. s. g. r. e. a. s. p. v. i. t. i. s.
a. r. c. a. s. e. p. t. a. e. r. a. n. t. i. n. a. l. t. e. r. a. N. u. m. a. s. p. o. m. p. i. l. i. u. s. r. e. g. e. s. r. o. n. o. s. s. e. p. u. l. t. u. s. e. s. s. e.
i. a. l. t. e. r. a. l. i. b. r. o. s. N. u. m. e. p. o. p. i. l. i. s. e. e. a. s. a. r. c. h. i. u. s. a. i. z. e. x. a. i. c. o. r. s. e. t. e. n. a. d. o. m. i.
a. p. e. r. u. i. s. s. i. q. u. e. t. i. t. u. l. i. u. s. s. e. p. u. l. t. i. r. e. g. e. s. h. i. b. u. e. r. a. t. i. a. n. i. s. m. u. c. t. a. s. i. n. e. v. e. s. t. i. g. i. o.
v. i. l. l. o. c. o. r. p. o. r. i. s. h. u. a. n. i. d. u. t. u. l. l. u. i. s. r. e. s. p. t. a. b. e. n. p. t. o. t. a. n. n. o. r. o. i. t. u. s. a. b. s. t. i. p. t. i. s.
i. a. l. t. e. r. a. d. u. e. f. a. s. t. e. s. c. a. n. d. e. l. i. s. i. u. o. l. u. t. i. s. e. p. t. e. n. o. s. h. a. b. u. e. l. i. b. r. a. s. n. o. i. n. t. e. g. r. o. s. m. o.

L. petilio dicit se se libere
ignem quodam esse fuisse

si recentissima species/vis latinum de iure pontificio erant/vis greci de discipli-
na sapientie que illius etatis non potuit/Adiecit Antias videri pithagore
os fuisse/vulgare opinionem qua Edictum pithagore auditore fuisse Numm-
mediano stabiliis accommodat fides/Primo ab annis qui in presenti fuerunt
libri lecti/mox pluribus legentibus cum vulgaretur/L. petilius prior vob
studiosus legendi eos libros a L. petilio supposit et erat familiaris usus
ipso strabus/questor. L. petilius in decuria legere/lectis rebus sumis quom-
am auertisset plerique ad dissoluenda religionem esse/Plurimum id facit se
ei promittit ut si quod seu ius seu auxilium se habeat ad eos libros repetendos
extinguere/expectetur integra sua gratia cum factum strabus et. ple. adit/ab
tribunus ad senatum ream et reiecta prior ei suscipiendus dies/paratus est ac-
bat/libros eos legi seruari quod non oportere/senatus consuevit satis habenda
quod prior suscipiendus pollicetur/libros ipso primo tempore in annis amandos esse p-
cum pro libris quatuor. L. petilio prior et maiori parti et plebs videtur non
esse soluendum/id strabus non accepit/libri in comitio ignem victimatis
facta in aspectu populi commati sunt/**magnus** bellus est ei opta-
te alpitur in hispania atrocior ad v. et triginta milia hominum quatuor
numquam ferme antea celibere parauerat/L. filius flaccus qui obtinebat
prouinciam/Id quia armare iuuentutes celiberos audierat et ipse qui potue-
rat a sociis auxilia transire/Idem neque in milibus hostes equabat/
P. nupio verus exortus in castris/Idem duxit et castra locauit ad opidum
eburacum/modico presidio in urbe posito/paucos post diebus celibere duo
milia ferme inde sub alle posuerunt castra/Quos ubi adesse prior re-
manus sensit/M. filium patris/cum duabus turmis sociorum exiit
ad castra hostium speculatus mittit ut videret quanta esset/pugna
abstineret/reaperet quod se si hostium equitatus exenter vidisset stant
pactus erat fecit/p. aliquot dies nihil ultra motus quod ut hec due tur-
me ostenderentur dem subduerunt/ubi equitatus castris procurus/
postremo et celibere omnibus suis copio pedum equitum quod castris ex-
si acie directis medio ferme spacio inter. bina castra attulerunt/caput
erat planius omnis et aptius pugne/Idem steterunt hispani hostes expec-
tantes/Idem intra vallum suos qui nuntius per quatuordecim dies et
illi eodem loco acie instructas tenuerunt/ab. romani nihil motu
Inde quicquid in castris celibere quia pugne copia non fiebat ex-
tes tamen in stationes egrediebantur/ut parati essent si quid ab hoste
moueretur/pone castra vtrique subulatum et lignatum ibant neutri
altero impediens prior romani ubi satis tot dies quiete edidit spes
factas hostium nihil se prius moturum/L. attilius ala cum sinistra et in
milibus prouincialium auxiliorum circue motes iubet quod ab tergo hostibus

erant/ inde ut clamores audisset de castris ad castra eorum nocte profecti sunt/ ne per
sent/ aspice/ flammis luce prima/ & Scabonius prefectus socium ad vallum hostium
aut equitibus exordium/ sinistre alii multum quos ubi et propius accedere
et pluresque soliti erant/ celatim appere/ omnes equitatus effudit/ castris
sunt et pedibus signum ad excedendum datus/ Scabonius ubi perceptum erat/ ubi
primum firmum equestrum audiuit/ auertit equos/ et castra repetit/ eo ef
fusius sequi hostes primo equites mox et pedum acies aderat/ haud di
uina praestata eo die oppugnatio/ d. passus/ non plus ab illo aberant

Itaque Flavius ubi satis abstractos eos a presidio castrorum suorum ratus
intra vallum exitu instructo tubum perhibuit/ clamore non tamen
ad ardorem excitandum pugnae sublato/ sed etiam ut qui in motibus erat exau
diunt nec morati sunt/ quoniam deinceps sicut imperatum erat ad castra ubi
quique militum armatorum non amplius relictum erat presidium/ Quos tamen et pri
mo sua et multitudo hostium et ipsius res tenuissimum prope sine etate
capitum castra/ castris quia praemariae pugnantibus inspicere poterat/ nec
acilium igne/ postremum celatim/ qui tamen erat/ primum flammam aspere
re/ deinde per totam aciem vulgatum est castra amissa esse/ et tunc quoniam ma
xime auderent/ inde illius terror/ inde totius animus creuit/ huius clamor
suorum incrementum attendebat/ iam audientia hostium castra apprebant

Celatim pauciper incertis animis fluctuati sunt/ ceterum postquam re
ceptus pulvis nemo erat/ nec usque nisi in se incerta est spes/ periculum
de integro capessit pugnam/ acie media urgebant/ acriter a quibus le
gionibus/ aduersus leuium armu quo sua generum pericula auxilium in
struxisse totos cernebant/ aut maiore fiducia intulerunt signum/ huius
prope erat ut sinistram cornu pelleretur/ totum in septima legione suae/ sed
sunt ab oppido eburna/ qui in presidio relictum erant in medio audire pugnae
aduenerunt et acilium ab eorum/ erat dum in medio/ ceterum celatim qui super
erat in omnes partes capessit/ fugam equites bipartito/ in eos emissi
magnam aciem edidere/ et tunc et rursus milia hostium/ eo die castra capta qua
huc milia/ et deinde aut equos plus quingentos et signa militaria/ huius/ ma

Septingenti

gna victoria non tamen incerta erat/ romani de duabus legionibus mi
litibus paulo prius et socium latinum nomine/ deinde rursus externorum auxilium
duo milia ferme/ et cum acciderunt/ **praetor** huius castra victoriam ex
tra reducit/ acilium manum in castrum a se capitis iussus/ postero die spolia
de hostibus lecta et pro conuentione donati/ quorum virtus insignis fuerat
et/ huius deinde in oppidum eburna deuectus/ per capetam ad ostium
ducte legiones/ ea urbe dimissa/ cum a celatim auxilia accepisset
morantibus huius/ non quia ipsi cunctati sunt/ sed quia perfecti domo in
explicabiles continuus perhibuita vice/ et inflati omnes tenebant

desperato auxilio suorum in dedicationem venit. Flavius quoque tempore statim sedes
cautus exatui omne in urbes introduxit. Celtiberi qui domo profecti erant
deditionis ignari cum tandem superatis ibi primis resistunt. Imitres oibus
cum crebrius venissent postquam castra nulla est moenia viderunt aut salte
rum pariter translata erant aut recessisse hostes. Negligentia effusa ad oppida
accesserunt in eorum duabus portis domum eruptiones fecerunt et impossitum
adorti fuerunt que res ad resistendum eos et capeffendum pugnam impedit. Quia
non uno agmine nec ad signa frequentes veniebant. Eadem magnae per
ad fugam saluti fuit. Sparsi enim toto passim campo se diffuderunt nec usque
confertos eos hostes convenit. In ad duodecim milia sunt caesa. Capta plura
quam milia hostium equi quadringenti signa militaria. In Quidam
latini qui fuga domum se recipiebant altera agmine celtiberorum venientium
in dedicationem obtinebant suam cladem narrando auerteunt ex templo in vicum
castellaque sua dilapsi. Flavius a celtiberia profectus per celtiberum pabuli
humidus duas legiones multis castris oppugnando nec maxima pars celti
berorum in dedicationem venit. Hec in celtiberia hispania eo anno gesta
et in vltiore. Nautilus prior secundum aliquot filia cum lictis ma
fecit. **Aquilegia** Coloma latina eodem anno in agro gallo
educta tria milia peditum quinquaginta iugera centum roribus cente
na quadragena iugera equites acceperunt. Triumphi fuerunt. P. dome
lius sapius nassica. C. flummus. L. nautilus acridinus edes due. Eo an
no dedicate sunt una venens eximie ad portas celinas dedicavit. L.
porcius. L. filius lacamus duum virum iuxta erat a consule. L. porcius. Li
gustino bello. Altera in foro dituro pietatis earum edes edificavit. M. att
lius glabrio duum virum statuamque auratam que prima omnium in italia
est statua aurata patris glabrius postuit. Is erat qui ipse ea edes vo
uerat. Quo die cum rege anthiocho ad thermopilis depugnauisset. Lo
cueratque idem ex senatus consulto. **RR** eorum dies quibus edes hec edifi
caverat sunt. L. emilius paulus, consul ex liguribus in galum triumphavit
tristidit coronas aureas quinqz et vngenti nec preterea spem auri et arge
ti in eo triumpho latius captiui multum prenares ligurum ante curum ducti
Eius trecentos militibus dimisit. Auxerunt eum triumphum fama legati
ligurum putes spectum eripiteque in amicum ligurum induxisset gēter nulla
vniū armia nisi ipse data a populo sumere. Responsus a. C. fabio
prior et liguribus missa senatus oratione earum non novis liguribus esse
venas eo ut nova et orationi quicquid esset ipsorum id plinius refert
ad osulea rent et que ab hys iperati essent faceret. nulli aliquid osulea b
ter senatus editum esse. Sincera fide in pace ligures esse. P. r. i. ligu
ribus sunt. **I**n consilia pugnatum fuit cum cornelius ad. m. m. co
zum. v. p. u. r. u. m. p. t. o. r. m. a. r. e. c. c. i. d. i. t. q. d. d. e.
a. n. e.

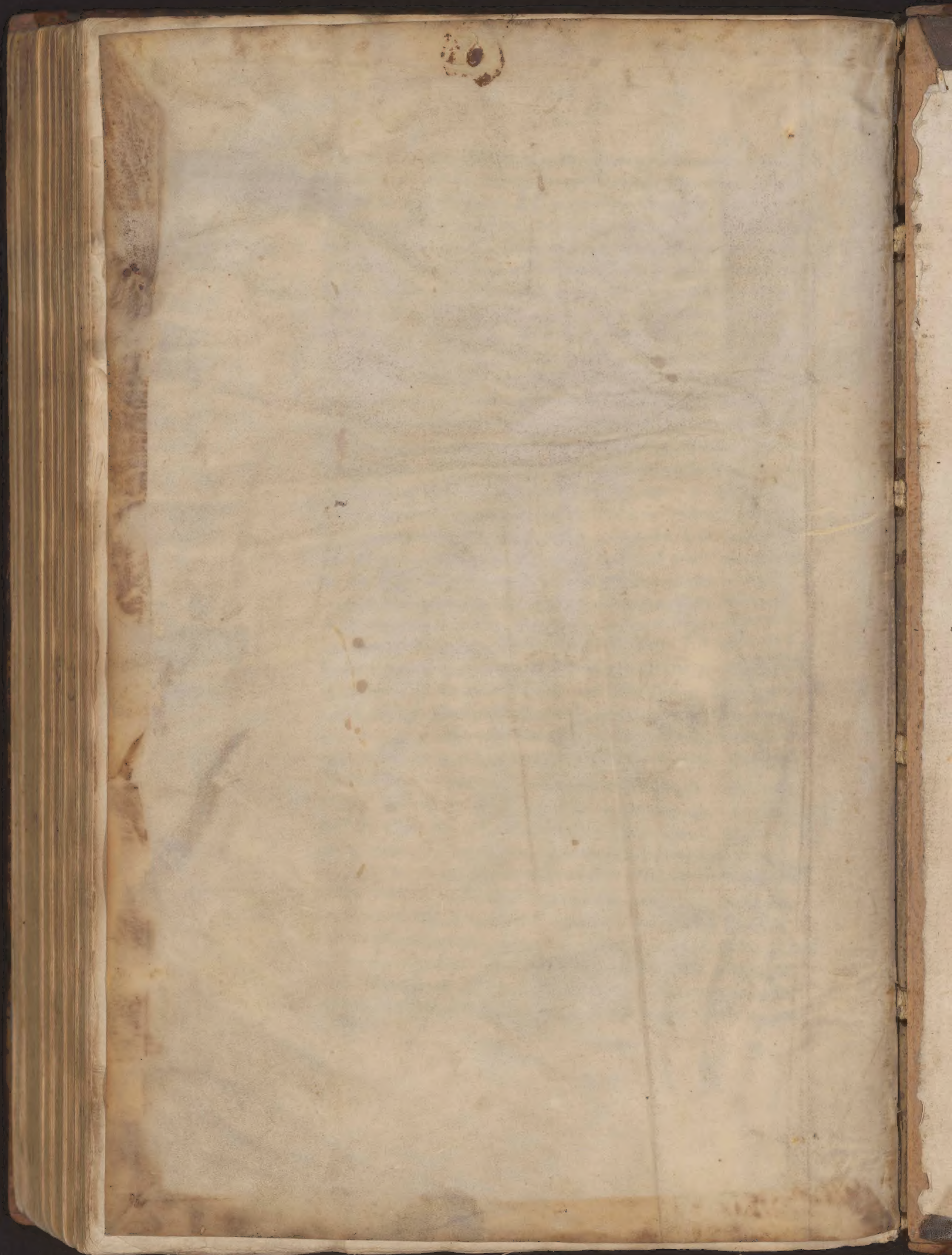
130
compulsi obsides dederunt et cere. c. m. pond. inde. in sardiniam exatū
ductus et cū diensibus gente ne nūc quidam omni parte pacata scō
di filia facta. **C**hartaginebus eodem anno. c. obsides redditi/pueri
eius huius populi rē. nō ab se tñ s. ab rege. etiā massimissa p̄fector qui
cū p̄sidio armato agris qui in quatuorla erat obtinebat ociosa pui
ciam consules habuerunt. **M**arcia bebua comicioz causa iōmā
reuocata cōsules creauit. Apollonius albinū lustus et c. calpurnius
piscus p̄toris ex inde facti. Tempus gratia. l. postumius albinus p̄
cornelius namerius. t. minucius molliculus a hostilius manius
c. meunus huius omni magistratus idibus marciis muerūt. **P**rimario
eius anni. a. postumius albinus et c. calpurnius p̄s cōsules fuerūt
ab a. postumio cōsule in senatus introducti. qui ex hispania ceteriore
uenerūt. a. c. flaccus. l. minucius. legatus. et duo tribuni militū. t. me
unus. et. l. terentius massiliata huius aut duo secūda filia deditione col
tiberis affectis. puicā nūc assent. nec stipendio q̄d soleret mitti nec
sumēto portato ad extris in. eius annū. opus cōpetuerūt ab senatus p̄
mū ut ob reu prospere ge. stas dyo immortalibus honos haberetur
deinde ut l. filius. decedenti de puicā deportare. Inde exatū cuius
forti opera. et ipse. et multi ante eius p̄toris vti essent. liceret q̄d fieri
p̄ter q̄d p̄ ita deberet et prope necessarius esset. ita eius cōstitutos esse
militēs et nō ultra retineri posse. i. puicā viderent. in iussu q̄
abitu inde essent si nō dimitterent. Aut m. ^{permittit} s. a. quos
retineret. ipse deditione exatū cōsilibus ambobus puicā legi
res esse senatus iussit p̄tores inde sortiti sūt. a. hostilio urbana ticio
minuas peregrina obuenit. p. cornelio sialia. c. meunio sardinia his
panias sorti sūt. l. postumius ceterior. t. sempronius vterior. **I**
quia successurus. c. filius. erat. ne uetere exatū puicā spoliaret.
quero inquit de te. l. minuciū cū confectis. puicā nūc ex
stines ne ceteros p̄petuo in fide māsuros. ita ut sine exatū. ea. f
uicā obtineri possit si neq̄ de fide barbaros q̄d recipere aut affirma
re nobis potes. et habendus illic vtilis exatū censet. ut tandem auc
tor senatus sōs suplemeret. in hispanias mittendū ut huius modo q̄bus
emerita stipendia sine militib. dimittant. ueteribus militibus ty
rones imstent. a. deductis de puicā veteribus legionibus. nouas
cōstruendi. et mittendū eius cōtemptus tyroanū etiam mitoria
barbaros exatū ad rebellandū dictū q̄d re facilius sit puicā inge
mo feroces rebellituar. cōfessis. paucis ciuitates ut quider ego au
dio quas vicia maxie hiberna p̄mebant in ius duronēq̄ vene
rūt. vteriores in annis sūt. que a. ita sint ego tñ hinc p̄dico. p.

C. me exatu eo qui nunc est. remp. ad ministrum si deducat secus flatus
 legiones loca. parata me ad p. ber. m. a. l. electum me nouum militem
 ferocissimo hosti obiectum. **L**egatus ad ea ad que interrogatus erat
 respondit neque se neque quicquam alium diuinae posse. Quid in a. c. c. l. b. e. r. i.
 berent aut perio habuerent essent. Itaque neque non posse quin rectus sit
 etiam ad p. u. a. t. o. s. b. a. r. b. a. r. u. s. n. o. d. i. s. s. i. g. n. a. s. s. u. c. t. o. r. i. m. p. e. r. i. o. e. x. a. t. u. s. m. i. l. l. i.
 Nouo autem ut uetere exatu possit cuius esse dice q. possit qua fide c. l. b. e. r. i.
 beru in pace m. a. s. t. i. r. i. n. o. n. s. i. t. s. i. m. u. l. e. t. q. u. i. i. l. l. i. s. e. x. p. l. o. r. a. t. u. s. h. a. b. e. a. t.
 quieturos milites si diuina in p. u. a. a. r. e. t. i. n. e. a. t. s. i. e. x. e. o. q. i. n. t. e. r. s. e. l. o.
 quatuor aut clamoribus apud c. o. n. a. n. t. e. s. i. m. p. a. t. o. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. n. t. q. u. i. d. s. e.
 a. n. t. q. u. e. t. a. n. d. i. s. s. i. t. p. u. l. u. s. v. a. s. e. r. a. t. o. s. e. a. u. t. i. m. p. e. r. a. t. o. r. e. i. n. p. u. a. a. r. e. t. e. n.
 t. u. r. a. u. t. a. i. c. o. m. p. m. a. l. u. s. v. e. n. t. u. r. o. s. e. **D**ilectus inter p. t. o. r. e. s. i. n.
 p. u. a. a. l. e. g. a. t. i. q. u. i. s. i. l. u. s. r. e. l. a. t. i. o. i. n. t. e. r. r. u. p. t. q. u. i. a. s. u. a. s. o. m. a. n. p. u. a. a. s. p. i.
 q. d. e. p. t. o. r. u. s. e. x. a. t. u. a. g. e. t. u. e. q. u. i. c. e. n. s. e. l. a. n. t. h. o. m. i. n. u. s. o. i. b. e. x. a. t. u. s. c. o. s. u. l. i. b. i.
 e. d. e. c. r. e. t. u. s. b. i. n. e. l. e. g. i. o. n. e. s. r. o. n. e. a. u. s. s. i. o. e. q. u. i. t. a. t. u. s. e. t. s. o. a. i. l. a. t. i. m. n. o. i. s.
 q. u. a. t. u. s. s. e. m. p. n. u. i. s. x. m. i. l. i. a. p. e. d. i. t. u. s. v. i. n. q. u. i. t. e. s. a. u. s. h. o. c. e. x. a. t. u. T. p. e.
 p. r. o. m. i. s. a. p. u. a. n. i. s. l. i. g. u. r. i. b. u. s. v. t. i. n. f. e. r. e. t. b. e. l. l. i. s. m. a. d. a. t. u. s. e. p. c. a. r. n. e. l. i. o.
 e. t. m. t. e. b. i. e. p. r. o. r. o. g. a. t. u. s. i. p. e. r. u. s. i. n. s. i. q. i. p. u. a. a. s. o. b. t. i. n. e. d. o. n. e. c. a. s. i. l. e. a.
 r. e. m. i. s. s. e. n. t. b. i. n. i. i. p. e. r. a. t. u. s. v. t. d. i. m. i. s. s. o. q. u. e. h. a. b. e. r. e. n. t. e. x. a. t. u. r. e. u. e. r. t. e. r. e. n. t.
 r. o. m. a. **Q**uando de T. s. e. n. y. m. i. e. x. a. t. u. a. c. t. u. s. e. n. o. u. a. l. e. g. i. o. n. e. e. i. q. u. i. q. u. e.
 m. i. l. i. a. s. e. t. a. p. e. d. i. t. u. s. a. u. s. e. q. u. i. t. i. b. u. s. q. u. a. d. i. n. g. e. t. i. s. c. o. s. u. l. e. s. s. t. r. i. b. e. i. n. s. i. s. s. i.
 e. t. p. t. e. r. e. a. p. e. d. i. t. u. s. r. o. m. a. n. o. r. u. q. u. i. q. u. a. g. i. n. t. a. e. q. u. i. t. e. s. e. t. s. o. a. i. s. n. o. i. s. l. a. t. i. m. i. p. e.
 r. a. r. e. s. e. p. t. e. m. m. i. l. i. a. p. e. d. i. t. u. s. a. u. s. e. q. u. i. t. e. s. a. u. s. h. o. c. e. x. a. t. u. T. s. e. n. y. m. i. u. u. e. i.
 h. y. s. p. a. n. i. a. p. l. a. u. t. c. i. t. e. n. o. r. e. s. Q. s. i. l. u. o. p. r. i. m. i. s. s. u. s. u. t. q. u. i. m. i. l. i. t. e. a. n.
 e. x. p. o. s. t. u. m. i. q. u. i. l. e. s. Q. m. a. r. c. a. u. e. o. a. u. e. s. r. o. m. i. s. o. a. i. u. e. i. n. h. y. s. p. a. n. i. a.
 t. r. a. s. p. o. r. t. a. t. i. e. s. s. e. n. t. e. t. p. t. e. r. e. a. s. u. p. l. e. m. e. n. t. o. a. d. u. c. t. o. q. u. o. a. p. l. u. a. d. u. a. b. u. a. l. e.
 g. i. o. m. b. u. s. q. u. i. x. m. i. l. i. a. e. t. q. u. a. d. i. n. g. e. t. i. p. e. d. i. t. u. s. s. e. x. q. u. i. n. e. q. u. i. t. e. s. e. s. s. e. n. t.
 e. t. s. o. a. i. l. a. t. i. m. n. o. i. s. d. u. o. d. e. c. i. m. m. i. l. i. a. d. e. e. q. u. i. t. e. s. q. u. o. r. u. f. o. r. t. i. o. p. e. r. a.
 d. u. o. b. u. s. a. d. u. e. r. s. u. s. c. e. l. t. i. b. e. r. o. s. p. r. e. l. i. s. v. s. i. s. Q. s. i. l. u. s. e. s. s. i. q. u. o. s. s. y. u. i. d. e.
 t. u. s. s. e. a. n. d. e. p. o. r. t. a. r. e. t. **E**t s. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. s. d. e. a. c. t. e. q. u. i. a. s. p. e. r. e. r. e. p. u.
 g. e. s. s. i. s. e. t. a. u. t. i. p. t. o. r. e. s. i. p. u. a. a. s. i. n. s. i. s. s. i. Q. s. i. l. i. o. b. u. t. t. o. m. p. r. o. g. a. t. u. i. n.
 g. u. l. l. i. a. i. m. p. e. r. i. u. s. e. o. c. t. o. l. e. g. i. o. n. e. s. e. x. a. t. u. s. v. e. t. e. r. e. s. q. u. i. n. y. l. i. g. u. r. i. b. i. s. i. p. e.
 p. r. o. p. m. q. u. i. m. i. s. s. i. o. n. i. s. e. r. a. t. e. o. a. n. n. o. e. e. p. l. a. u. t. e. t. i. s. i. p. e. e. x. a. t. u. a. g. r. e. e. x. p. l. e.
 b. a. t. p. p. p. e. s. t. i. l. e. a. q. u. e. i. n. t. e. r. a. u. s. a. i. n. g. v. i. b. e. r. i. d. n. a. s. a. t. q. u. i. t. a. l. i. a. v. i. s. t. a. b. i. t. p. t. o. r.
 M. m. i. n. u. e. t. e. t. h. a. u. d. i. t. a. p. r. e. c. e. s. C. a. l. p. u. m. i. n. y. m. o. r. i. t. m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. o. r. d. i. n. i.
 e. i. n. i. l. l. u. s. t. r. a. s. v. i. n. i. p. o. s. t. e. n. e. s. i. d. e. r. i. l. o. c. c. a. d. i. d. e. s. h. y. b. e. r. i. c. o. p. t. a. e. e. s. p. u. d. a.
 p. o. n. t. e. r. m. a. x. i. m. a. p. i. a. c. u. l. a. i. n. d. e. u. x. p. u. i. e. i. n. s. i. s. s. u. s. d. e. c. e. n. t. i. l. i. b. r. o. s. i. s. p. i. c. i. q. u. i. l. a.
 d. p. o. l. i. m. d. e. s. t. u. l. a. p. i. o. s. a. l. u. h. d. o. n. a. u. o. u. e. e. t. d. a. r. e. s. i. g. n. a. i. n. a. u. e. d. a. q. u. o. u. i. t. d. e. d. e.
 q. u. i. d. e. c. e. n. t. i. s. u. p. l. i. c. a. t. o. r. e. s. i. b. i. d. u. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. o. c. a. e. t. p. o. i. a. f. o. r. a. a. t. i. l. a. b. u. l. a. p. e. d. i.
 r. e. r. u. n. t.

ssimis

I

fol. 130

三

